JOHN LE CARRÉ

Experiment secret

„Amica noastră afirmă că au fost foarte isteţi cînd au făcut afacerea cu B.B.B. A fost o lovitură de maestru, să vîndă sărmana Africă şi să păstreze lumea bogată pentru ei! Planul e foarte simplu, sincronizarea – perfectă. Se referă la testarea pilulei în Africa timp de doi-trei ani, timp în care K.V.H. îşi face socoteli că TBC-ul va deveni o MARE PROBLEMĂ în Occident. De asemenea, peste trei ani B.B.B. va fi atît de compromisă financiar, încît Uriaşul va putea s-o cumpere aproape pe degeaba!“

JOHN LE CARRÉ

Experiment secret

rao international publishing company

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
C.P. 2-124 București, ROMÂNIA

JOHN le CARRÉ
The Constant Gardner

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

Tiparul executat de
ALFÖLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

aprilie 2003

ISBN 973-576-498-9

Pentru Yvette Pierpaoli,
care a trăit și a murit fără să capituleze

„Iar omul să aspire spre ce nu poate atinge;
De nu, ce rost mai are cerul?"

Andrea del Sarto, Robert Browning

I

Năucitoarea știre ajunse la cunoștința Înaltei Comisii Britanice din Nairobi într-o zi de luni, la ora nouă și jumătate dimineața. Cu fălcile încleștate și pieptul expus vitejește, Sandy Woodrow o recepționă în plin, ca pe un glonț care-i străpunse inima de englez rupt de patria pe care o slujea. Stătea în picioare. Acesta era amănuntul care avea să-i rămînă bine întipărit în memorie. Stătea în picioare, iar telefonul începuse să sune. Tocmai întinsese mîna după ceva, însă auzise țîrîitul, iar gestul rămăsese doar o intenție fiindcă, aplecîndu-se și pescuind receptorul de pe birou, răspunsese: „*Woodrow*". Sau poate: „Woodrow la telefon". Și aproape sigur își rostise numele puțin răstit, lucru ce nu-i ieșea din minte – propria voce aducînd cu a altuia și sunînd tăios: „*Woodrow la telefon*", numele său, altfel foarte firesc, dar fără nota de moliciune pe care o sugera porecla Sandy, și aruncat ca și cum l-ar fi detestat, deoarece, peste exact treizeci de minute, trebuia să participe la obișnuita predică de început de săptămînă programată de Înaltul Comisar, în cadrul căreia el, Woodrow, ca șef al cancelariei, urma să joace rolul de moderator în fața unui grup de doamne simandicoase care, fără excepție, doreau să pună stăpînire exclusivă pe inima și mintea Înaltului Comisar.

Pe scurt, o zi de luni ca oricare alta de la sfîrșitul lunii ianuarie, sezonul cel mai călduros al anului la Nairobi, cînd praful se ridica pînă la cer și era secetă, ierburile se uscau, ochii deveneau lăcrimoși, iar arșița făcea pavajul să se crape. Iar palisandrii, ca tot ce era viu, așteptau ploile interminabile.

Motivul pentru care stătea în picioare a rămas un mister pe care nu a fost niciodată în stare să-l desluşească. În mod normal, ar fi trebuit să stea aplecat peste birou, apăsînd pe taste, primind materiale de îndrumare de la Londra şi mesaje de la misiunile aflate în ţările africane învecinate. Cu toate acestea, el fusese surprins în faţa biroului şi încă făcînd un gest esenţial, dar greu de categorisit, cum ar fi, poate, îndreptarea fotografiei soţiei sale, Gloria, alături de copii, imagine imortalizată în vara precedentă, cînd familia se aflase în concediu acasă. Înalta Comisie se afla pe un povîrniş nestatornic, iar neîncetata alunecare la vale era suficientă pentru a face orice fotografie să i se pară strîmbă şi ireală după un sfîrşit de săptămînă petrecut în sînul familiei.

Ori poate folosea sprayul contra ţînţarilor ca să ucidă vreo insectă kenyană, în faţa căreia nici măcar diplomaţii nu aveau imunitate. Cu cîteva luni înainte, se înregistrase o invazie de „ochi de Nairobi", nişte muşte care, dacă erau lovite cu palma şi strivite întîmplător, deveneau o pastă lipicioasă care pătrundea în piele, provocînd coşuri şi ulceraţii, ba chiar şi orbirea. Da, stropea ceva, auzise telefonul, pusese sprayul pe birou şi înşfăcase receptorul... Şi asta era posibil, fiindcă între amintirile mai recente era şi imaginea unui tub de insecticid care se găsea în tava cu lucrări de expediat de pe masa de lucru. Aşadar, „Woodrow la telefon" şi receptorul se lipi strîns de ureche.

– O, Sandy, sînt Mike Mildren. Bună dimineaţa! Eşti cumva singur?

Mildren, unsuros, deja supraponderal la numai douăzeci şi patru de ani, era secretarul personal al Înaltului Comisar; avea un accent tipic pentru cei din Essex; era proaspăt sosit din Anglia, la prima lui numire în străinătate şi cunoscut membrilor mai tineri ai personalului sub numele de Mildred, lucru lesne de anticipat.

Da, recunoscu Woodrow, era singur. De ce?

– Regret, Sandy, a apărut o problemă. Voiam, de fapt, să ştiu dacă m-ai putea primi cîteva clipe.

– Nu suferă amînare pînă după întrunire?

– Ce să zic, nu prea cred. Nu, nu se poate, îi răspunse Mildren, devenind tot mai convins pe măsură ce vorbea. Sandy, e vorba de Tessa Quayle.

Woodrow suferi o transformare subită, simțind parcă un fior la rădăcina firelor de păr și percepînd nervii încordîndu-i-se. Tessa!

– Ce-i cu ea? întrebă el pe un ton voit lipsit de curiozitate, în timp ce în minte i se derulau tot soiul de situații. „Of, Tessa... Of, Dumnezeule... De data asta ce-ai mai făcut?"

– Poliția din Nairobi afirmă că a fost ucisă, zise Mildren, de parcă ar fi rostit asemenea vorbe în fiecare zi.

– Asta-i o prostie! îl repezi Woodrow înainte de a-și îngădui măcar o clipă de gîndire. Nu fi ridicol! Unde? Cînd?

– La lacul Turkana. Pe malul răsăritean. În cursul week-end-ului. Poliția se arată cam rezervată în privința amănuntelor. Un accident nefericit, după părerea lor, adăugă el pe un ton de scuză. Eu am avut senzația că au încercat să ne cruțe.

– *A cui* era mașina? întrebă el iritat, luptîndu-se acum cu sine și excluzînd acea idee nebunească – cine? cum? unde? – silindu-se să-și controleze și să-și domolească toate celelalte gînduri și simțăminte – calm, calm, calm – în același timp ștergînd precipitat și toate amintirile în ceea ce o privea pe Tessa, pentru a le înlocui cu peisajul scorojit de soare, aproape lunar al lacului Turkana, așa cum îl văzuse în cursul unei ieșiri pe teren, efectuate în urmă cu șase luni în compania atașatului militar.

– Stai acolo, urc eu la tine. Și să nu mai discuți asta cu nimeni, ai înțeles?

Acționînd cu gesturi mecanice, Woodrow puse receptorul în furcă, ocoli biroul, își ridică haina de pe spătarul scaunului și și-o trase pe el metodic, întîi o mînecă, apoi cealaltă. În mod obișnuit, nu și-ar fi pus haina doar ca să meargă pînă la etaj. Ținuta oficială nu era obligatorie la întrunirile de luni dimineața, fără a mai vorbi de deplasarea pînă la biroul privat pentru a discuta cu bucălatul Mildren. Simțul de profesionist îi spunea însă

lui Woodrow că îl aştepta o călătorie mai lungă. Cu toate acestea, urcînd treptele, printr-un efort serios de voinţă, reuşi să-şi reafirme principiile de bază la care apela ori de cîte ori la orizontul existenţei lui se ivea cîte-o criză şi să se convingă pe sine, tot astfel cum îl asigurase şi pe Mildren, că nu era vorba decît de o eroare stupidă. Iar ca să-şi susţină ideea, rechemă în minte un eveniment petrecut cu zece ani în urmă, cînd o tînără englezoaică fusese făcută bucăţele într-o zonă necultivată, acoperită cu vegetaţie pitică. O farsă de om bolnav la minte, sigur asta e. O repetare a întîmplării în imaginaţia nesănătoasă a cuiva. Putea fi nălucirea vreunui poliţist african uitat cine ştie unde în deşert, pe jumătate dement de atîta *bangi*, care încerca să obţină o creştere a salariului de mizerie ce, oricum, nu i-a fost plătit de şase luni.

Clădirea recent terminată în care se afla era austeră şi bine concepută. Îi plăcea stilul, poate şi pentru că, într-un fel, reprezenta exteriorizarea propriului său mod de gîndire. Prin perimetrul delimitat precis, cu sala de mese, magazinul, pompa de benzină, coridoarele tăcute, clădirea crea o senzaţie de siguranţă şi forţă. După cum lăsa să se vadă, Woodrow întrunea aceleaşi calităţi veritabile. La patruzeci de ani, avea o căsnicie fericită cu Gloria – sau, dacă lucrurile stăteau altfel, socotea că e singurul care trebuia să ştie asta. Deţinea funcţia de şef al cancelariei şi, dacă avea să-şi folosească bine atuurile, era aproape sigur că, la următoarea numire, va deveni şef al unei misiuni modeste, iar, de acolo, avea să avanseze la alte misiuni, mai răsărite, pînă va ajunge să primească titlul de cavaler, perspectivă căreia nu-i acorda o importanţă deosebită, desigur, însă asta i-ar fi făcut plăcere Gloriei. Avea în el o vînă de carierism, explicabilă, dacă ţinem seama că era fiu de militar. În cei şaptesprezece ani petrecuţi în Serviciul Străin al Maiestăţii Sale văzuse steagul britanic înălţîndu-se în vreo şase misiuni britanice. Şi totuşi, primejdioasa, decăzuta, jefuita şi falita Kenye, cîndva posesiune britanică, îl mişcase mai mult decît celelalte,

deşi nu îndrăznea să-şi pună întrebarea în ce măsură îi datora Tessei acest sentiment.

– În regulă, i se adresă agresiv lui Mildren, după ce, mai întîi, închisese uşa şi trăsese piedica de blocare.

Mildren părea tot timpul bosumflat. Aşezat la birou, arăta ca un băiat grăsuţ şi neascultător, care refuză să mănînce toată porţia de budincă.

– Stătea la Oază, începu el.

– *Care* oază? Fii mai precis, dacă se poate.

Numai că Mildren nu se lăsa impresionat chiar atît de lesne, pe cît ar fi vrut Woodrow, date fiind vîrsta şi poziţia lui. Avea în faţă propria stenogramă pe care acum, înainte de a spune ceva, o consultă. „Pesemne că aşa îi instruiesc acum“, gîndi Woodrow dispreţuitor. Cum altfel şi-ar fi găsit timp un începător ca Mildren, ce abia începuse urcuşul în carieră, să deprindă stenografia?

– Pe malul răsăritean al lacului Turkana există un motel, la capătul sudic, îl informă Mildren, cu ochii plecaţi spre blocnotes. Se numeşte Oaza. Tessa şi-a petrecut noaptea acolo şi a plecat în dimineaţa următoare cu un automobil de teren pus la dispoziţie de proprietarul hotelului. A zis că vrea să vadă locul de naştere al civilizaţiei, care e situat la trei sute cincizeci de kilometri spre nord. Adică săpăturile lui Leakey.

Se corectă imediat:

– Şantierul arheologic al lui Richard Leakey. În Parcul Naţional Sibiloi.

– Singură?

– Wolfgang i-a dat şi şofer. Cadavrul lui a fost găsit în maşină, alături de al ei.

– Wolfgang?

– Proprietarul hotelului. Celălalt nume urmează a-mi fi comunicat. Toată lumea îi zice Wolfgang. Se pare că e german. E o adevărată figură. Potrivit poliţiei, şoferul a fost ucis cu brutalitate.

– În ce sens?

– Decapitat. Lipseşte...

– Cine lipsește? Doar ai zis că era în mașină, lîngă ea.

– Lipsește capul.

„Asta ar fi trebuit să deduc și singur, nu?"

– Și cum se bănuiește că a murit Tessa?

– Accident. Doar atît mi-au spus.

– A fost prădată?

– Potrivit poliției, nu.

Absența furtului, asociată cu măcelărirea șoferului, îi aprinse imaginația lui Woodrow.

– Spune-mi exact cum ți-ai notat! zise el poruncitor.

Mildren își propti obrajii mari în palme și-și consultă din nou notițele:

– „Nouă douăzeci și nouă, primită de la Cartierul General al Brigăzii Aeropurtate de Poliție din Nairobi, solicitînd o discuție cu Înaltul Comisar", începu el fluent ca și cum ar fi recitat. Am spus că Înaltul Comisar este plecat pentru niște întrevederi la cîteva ministere, urmînd a reveni pe la ora zece, cel mai tîrziu. Am discutat cu ofițerul de serviciu, care mi s-a părut că-și știe meseria; i-am notat și numele. Mi-a spus că raportul sosise de la Lodwar...

– De la Lodwar? Dar e la kilometri distanță de Turkana!

– E cel mai apropiat post de poliție, îi răspunse Mildren. Un automobil de teren cu tracțiune pe patru roți a fost găsit abandonat pe malul estic al lacului, la mică distanță de Golful Allia, în drum spre șantierul arheologic Leakey. Crimele fuseseră săvîrșite cu cel puțin treizeci și șase de ore mai devreme. O femeie albă decedată, cauza morții – neelucidată, un african fără cap, identificat drept Noah, șoferul, căsătorit și avînd patru copii. O gheată de safari marca Mephisto, mărimea treizeci și nouă. O haină din pînză de culoare albastră, mărimea XL, pătată de sînge, aflată pe podeaua mașinii. Femeia, între 25 și 30 de ani, păr negru, un inel din aur pe degetul mijlociu de la mîna stîngă. Un colier din aur pe podea.

„Colierul acela pe care-l porţi", se auzi Woodrow spunînd, drept provocare mimată, în timp ce dansaseră odată.

„Bunica i l-a dat mamei cînd s-a căsătorit, îi explicase ea. Eu îl port cu orice, chiar cînd rămîne nevăzut."

„Chiar şi în pat?"

„Depinde."

– Cine i-a găsit? întrebă Woodrow.

– Wolfgang. El a anunţat poliţia prin radio şi şi-a informat şi biroul de aici, din Nairobi. La Oază nu are telefon.

– Dacă şoferul nu avea cap, cum de ştiu că era el?

– Avea un braţ zdrobit. De aceea a devenit şofer. Wolfgang a văzut-o pe Tessa plecînd cu Noah sîmbătă dimineaţa la cinci şi jumătate, în compania lui Arnold Bluhm. Ultima oară cînd i-a văzut în viaţă...

Încă cita din notiţe ori, dacă nu, se prefăcea. Încă îşi ţinea obrajii între palme şi părea decis să rămînă în acea poziţie, fiindcă se percepea o rigiditate încăpăţînată în ţinuta umerilor.

– Mai spune-mi asta o dată, ceru Woodrow, după cîteva clipe de aşteptare.

– Tessa a fost însoţită de Arnold Bluhm. Au mers la Oază, la motel, împreună, au petrecut noaptea de vineri acolo şi au pornit a doua zi, în dimineaţa următoare, la cinci şi jumătate, cu automobilul condus de Noah, repetă Mildren cu răbdare. Cadavrul lui Bluhm nu a fost descoperit în maşină şi nu se ştie unde e. Sau nu a fost primit nici un raport în privinţa lui. Poliţia din Lodwar şi Brigada Aeropurtată sînt la faţa locului, dar cei de la sediul din Nairobi vor să afle dacă sîntem dispuşi să închiriem un elicopter.

– Iar acum unde sînt cadavrele?

Woodrow rămînea fiul soldatului, precis şi eficient.

– Nu se ştie. Poliţia a vrut ca Oaza să se ocupe de ele, însă Wolfgang a refuzat. A afirmat că personalul ar pleca de acolo şi la fel şi oaspeţii.

O undă de ezitare.

– S-a cazat cu numele de Tessa Abbott.

– *Abbott?*

– Numele de fată. Tessa Abbott, şi numărul unei căsuţe poştale din Nairobi. A noastră. Noi nu aveam pe nimeni cu acest nume, de aceea l-am căutat în evidenţele noastre şi am găsit Quayle, numele de fată: Abbott, Tessa. Am înţeles că e numele pe care-l foloseşte în activitatea de asistenţă umanitară, spuse Mildren examinînd ultima pagină a notiţelor. Am încercat să dau de Înaltul Comisar, însă o fi pe la vreun minister şi mai e şi oră de vîrf, adăugă el.

Cu asta voia să spună, de fapt: „Acesta este Nairobi-ul modern al preşedintelui Moi, unde o convorbire locală îţi poate răpi o jumătate de oră, ascultînd: «Regret, toate liniile sînt ocupate, vă rugăm să reveniţi», litanie repetată neobosit de o femeie trecută de patruzeci de ani, ce pare mulţumită de sine".

Woodrow se afla deja la uşă.

– Şi n-ai spus nimănui?

– Absolut nimănui.

– Dar poliţia?

– Ei aşa susţin. Dar nu pot garanta pentru cei din Lodwar şi nu cred că sînt în stare să garanteze pentru propriii oameni.

– Iar din cîte ştii, lui Justin nu i s-a comunicat nimic pînă acum.

– Exact.

– El unde e?

– În biroul lui, presupun.

– Ţine-l acolo.

– A venit devreme. Aşa face atunci cînd Tessa e plecată pe teren. Vrei să anulez întrunirea?

– Aşteaptă!

Deja conştient – deşi fusese limpede de la început – că se confrunta cu un scandal fără precedent, dar şi cu o adevărată tragedie, Woodrow porni să urce cu paşi iuţi spre palierul unde se găsea o tăbliţă anunţînd: „ACCES PERMIS NUMAI PERSONALULUI

AUTORIZAT" şi pătrunse într-un coridor ce ducea spre o uşă din oţel, închisă, prevăzută cu un vizor şi cu un buton de sonerie. O cameră de luat vederi îi înregistră prezenţa cînd apăsă pe buton. Uşa îi fu deschisă de femeie mlădioasă, cu părul roşcat şi purtînd blugi şi cămaşă înflorată. Sheila, numărul doi al Misiunii, vorbitoarea de ki-swahili, se gîndi el, instantaneu.

– Unde e Tim? întrebă el.

Sheila apăsă un buton, apoi îşi apropie gura de un microfon ascuns într-o carcasă metalică:

– A venit Sandy şi se grăbeşte.

– Doar o clipă, să tastez cifrul, se auzi tonul vioi al unei voci masculine.

Aşteptară.

– Acum drumul e liber, îi anunţă aceeaşi voce, după ce se auzi declicul altei uşi.

Sheila se trase înapoi, iar Woodrow trecu pe lîngă ea şi intră. Tim Donohue, şeful staţiei de transmisiuni, care îl aştepta în faţa biroului, domina încăperea cu statura lui de doi metri şi cincisprezece centimetri. Pesemne că tocmai îşi golise tăblia mesei de lucru, fiindcă pe ea nu se vedea nici o hîrtie. Donohue arăta chiar mai bolnav decît pînă atunci. Gloria susţinea insistent că era pe moarte. Obraji scofîlciţi, pămîntii. Porţiuni de piele descuamată sub ochii gălbui şi umflaţi. Mustaţa rară îi atîrna peste colţurile gurii, dîndu-i un aer de disperare comică.

– Sandy! Salutări! Cum te putem ajuta? exclamă el, mijindu-şi ochii de la înălţime prin lentilele bifocale şi arborînd un zîmbet care nu făcea decît să-i evidenţieze trăsăturile descărnate ale ţestei.

„Se apropie prea mult, îşi aduse aminte Woodrow. Îţi survolează teritoriul şi-ţi interceptează gîndurile încă înainte de a le fi formulat."

– Se pare că Teresa Quayle a fost ucisă undeva, lîngă lacul Turkana, zise el, simţind o nevoie răzbunătoare de a şoca.

Există un loc numit Oasis Lodge. Trebuie să vorbesc prin radio cu proprietarul.

„Aşa sînt instruiţi", gîndi el. Regula numărul unu: nu-ţi trăda sentimentele, în caz că ai aşa ceva. Faţa pistruiată a Sheilei rămase într-o expresie gînditoare, de neîncredere. Tim Donohue îşi păstra încă rînjetul ridicol, cu toate că zîmbetul acela nu însemnase oricum nimic.

– A fost *ce*, amice? Vrei să mai spui o dată?

– Ucisă. Printr-o metodă necunoscută, după spusele poliţiei. Şoferul vehiculului s-a ales cu capul tăiat. Asta-i toată povestea.

– Ucisă sau jefuită?

– Doar ucisă.

– Lîngă lacul Turkana.

– Da.

– Ce naiba căuta tocmai acolo?

– Habar n-am. Se presupune că voia să viziteze şantierul arheologic Leakey.

– Justin ştie?

– Încă nu.

– E amestecat cineva cunoscut nouă?

– Tocmai asta aş vrea să aflu.

Donohue îl conduse către o cabină de comunicaţii izolată acustic pe care Woodrow nu o mai văzuse pînă atunci. Telefoane în diferite culori, cu fante pentru cartele de cod. Un fax odihnindu-se pe ceva ce aducea cu un butoi de ulei. Un aparat de radio alcătuit din cutii metalice gravate, de culoare verde. Deasupra lor, o carte de telefon tipărită pentru uz intern. „Deci aşa îşi şoptesc spionii secretele din interiorul clădirilor noastre, gîndi el. Prin aer sau pe sub pămînt." Nu avea cum să afle. Donohue se aşeză în faţa aparatului de radio, căută în cartea de telefon, apoi roti cîteva butoane cu degetele albe şi tremurătoare, timp în care rosti:

– ZNB 85, ZNB 85 cheamă TKA 60, ca un personaj dintr-un film de război. TKA 60, mă recepţionezi, te rog? Terminat. Oaza, mă auzi? Oaza? Terminat.

O explozie de păcănituri, apoi se auzi o voce:

– Aici Oaza. Vă aud clar, domnule. Cine sînteţi?

Terminat. Totul fusese rostit sonor şi obraznic cu un accent nemţesc.

– Oaza, sîntem Înalta Comisie Britanică din Nairobi, vi-l dau pe Sandy Woodrow. Terminat.

Woodrow se sprijini cu ambele mîini de biroul lui Donohue pentru a fi mai aproape de microfon.

– Woodrow, şeful cancelariei. Sînteţi Wolfgang? Terminat.

– Cancelarie, aşa cum avea şi Hitler?

– Secţia politică. Terminat.

– Bine, domnule cancelar, sînt Wolfgang. Ce doriţi să ştiţi? Terminat.

– Aş dori să mi-o descrieţi, vă rog, pe femeia care s-a cazat în hotelul dumneavoastră sub numele de domnişoara Tessa Abbott. Corect, da? Aşa s-a înregistrat? Terminat.

– Sigur. Tessa.

– Cum arăta? Terminat.

– Păr negru, fără machiaj, trecută de douăzeci şi cinci de ani, nu era britanică. Asta e părerea mea. Din sudul Germaniei, din Austria sau Italia. Lucrez la hotel. Ştiu să mă uit la oameni. Şi frumoasă... Doar sînt bărbat, nu? De o sexualitate animalică, după cum se mişca. Iar hainele puteai să i le dai jos dintr-o suflare. Vă sună ca Abbott a dumneavoastră sau pare altcineva? Terminat.

Donohue îşi ţinea capul la cîţiva centimetri de Woodrow. Sheila rămăsese în picioare, alături de el, dar în partea cealaltă. Stăteau toţi cu ochii aţintiţi asupra microfonului.

– Da. Descrierea se potriveşte. Vă rog, îmi puteţi spune cînd şi-a făcut rezervare la hotel şi cum? Mi se pare că aveţi un birou la Nairobi. Terminat.

– Nici una, nici alta.

– Poftim?

– Doctorul Bluhm a făcut rezervarea. Două persoane, două căsuţe, aproape de piscină, o noapte. Am doar o căsuţă liberă, i-am zis lui. Bine, o iau pe aceea. Arăta bine tipul. Mamă... Toată lumea era cu ochii pe ei. Oaspeţii, personalul. O femeie albă, frumoasă şi un doctor african frumos. Frumoasă imagine! Terminat!

– Cîte camere are o căsuţă? întrebă Woodrow, nutrind o umbră de speranţă să evite scandalul care părea să explodeze curînd.

– Un dormitor, două paturi de o persoană, nu prea tari, bune şi elastice. O cameră de zi. Aici toată lumea semnează în registru. Fără nume de împrumut, le-am zis eu. Oamenii mai dispar; eu trebuie să ştiu cine sînt. Deci, acesta-i numele ei, corect? Abbott? Terminat.

– Numele de fată. Terminat. Numărul de căsuţă poştală e al Înaltei Comisii.

– Soţul unde e?

– Aici, la Nairobi.

– Mamă, mamă...

– Aşadar, cînd a făcut Bluhm rezervarea? Terminat.

– Joi. Joi seara. M-a contactat prin radio de la Loki. Mi-a spus că intenţionează să vină încoace vineri în zori. Loki, ca Lokichoggio. La frontiera de nord. Capitala instituţiilor de ajutor umanitar care acţionează în sudul Sudanului. Terminat.

– Ştiu unde se află Lokichoggio. Au spus ce făceau acolo?

– Ceva privitor la ajutoare. Bluhm e şi el vîrît în joaca asta cu ajutoarele, nu? Doar aşa ajunge cineva la Loki. Lucrează pentru o echipă medicală belgiană, aşa mi-a spus. Terminat.

– Deci a făcut rezervarea de la Loki şi apoi au plecat din Loki vineri dimineaţă, devreme. Terminat.

– Mi-a zis că spera să ajungă pe malul vestic al lacului pe la amiază. Voia să le fac rost de o ambarcaţiune cu care să traverseze lacul, pînă la Oază. „Ascultă," i-am spus eu. „De la Lokichoggio pînă la Turkana e cam riscant de condus. Mai bine

alătură-te unui convoi cu alimente. Dealurile alea sînt pline de bandiți, triburile își fură vitele unele altora, lucru normal, numai că, în urmă cu zece ani, erau înarmate cu sulițe, iar, acum, toate au arme AK 47. Omul a rîs, zicînd că se descurcă. O să ajungă ei, nu era asta o problemă. Terminat.

– Deci au sosit, s-au trecut în registru... Apoi? Terminat.

– Bluhm mi-a zis că voia un vehicul de teren și un șofer ca să meargă pînă la șantierul acela al lui Leakey a doua zi în zori. Să nu mă-ntrebați de ce n-a adus vorba de asta cînd s-a cazat, că nici eu nu am făcut-o. Poate s-au hotărît din senin. Poate că nu au vrut să spună prin radio ce planuri aveau. „Bine, am zis eu. Noroc mult. Vi-l dau pe Noah." Bluhm a fost încîntat. Ea, la fel. S-au plimbat prin grădină, au înotat, au stat la bar împreună, au mîncat, au spus tuturor noapte bună și s-au dus în căsuță. Dimineața au plecat împreună. I-am urmărit. Vreți să știți ce au mîncat la micul dejun?

– În afară de dumneavoastră, cine i-a mai văzut plecînd? Terminat.

– Toți cei care se treziseră. Mîncare de prînz la pachet, canistră cu apă, benzină suplimentară, rații de salvare, medicamente. Toți trei, Abbott, între ei, ca o familie fericită. Aici e o oază, înțelegeți? Am douăzeci de oaspeți, majoritatea dormeau. Am un personal format din patruzeci de oameni, mai toți treji. Mai sînt vreo sută de indivizi de care n-am nevoie, ăștia dau tîrcoale prin parcarea mea și vînd piei de animale, bastoane și cuțite de vînătoare. Toți cei care i-au văzut pe Bluhm și Abbott le-au făcut semn de rămas-bun. Am fluturat și eu mîna, la fel și vînzătorii de piei, Noah mi-a făcut mie semn, tot așa și Bluhm și Abbott. Nu zîmbeau. Erau serioși. Ca și cum plecau la o treabă serioasă, pentru a lua hotărîri importante. Eu de unde să știu?! Domnule cancelar, ce vreți să fac acum? Să ucid martorii? Ascultați, sînt gata să fac la fel ca Galileo. Băgați-mă-n închisoare și jur că nici n-au fost pe la Oază! Terminat.

Paralizat vreme de o clipă, Woodrow nu mai avea nimic de întrebat sau, poate, prin minte îi treceau prea multe întrebări. „Eu sînt deja în închisoare, se gîndi el. Condamnarea mea la moarte a început acum cinci minute." Îşi trecu o palmă peste ochi şi cînd o îndepărtă îi văzu pe Donohue şi pe Sheila urmărindu-l cu aceeaşi expresie neutră pe care o arboraseră şi cînd le spusese că Tessa murise.

– Cînd v-aţi gîndit prima oară că li s-ar fi putut întîmpla ceva? întrebă el înfrînt. Adică, locuiţi acolo tot anul? Terminat. Mai bine zis, de cînd aveţi hotelul acolo? Terminat.

– Maşina de teren e dotată cu radio. Cînd transportă oaspeţi, Noah trebuie să mă cheme şi să-mi spună că toată lumea e fericită. Numai că el n-a făcut-o. Bine, mi-am zis, eu, aparatele de radio se mai şi strică sau şoferii mai uită şi ei. Iar să stabileşti legătura e un chin. Trebuie să opreşti maşina, să cobori, să înalţi antena... Mă mai auziţi? Terminat.

– Vă aud bine. Terminat.

– Chestia e că Noah nu uita niciodată. De aceea făcea pe şoferul la mine. Iar el nu m-a chemat. Nici după-amiază, nici seara. Bun şi-aşa, m-am gîndit. Poate au oprit undeva, i-au dat lui Noah să bea prea mult sau cine ştie... Seara, înainte de a închide, am luat legătura cu paznicii din jurul şantierului lui Leakey. Nici urmă de ei. A doua zi de dimineaţă, de cum m-am sculat, am mers la Lodwar să reclam dispariţia. Doar e maşina mea, nu? Şi şoferul meu. N-am voie să reclam toate astea prin radio, trebuie s-o fac personal. E-o călătorie a naibii de grea, dar asta-i legea. Poliţiştii din Lodwar se omoară să-i ajute pe cetăţenii cu necazuri. Nu ştiu unde mi-e jeepul? La naiba! Aveam doi oaspeţi şi şoferul în maşină? Atunci de ce nu mă duc să-i caut? Era duminică şi nu aveau chef să lucreze şi într-o asemenea zi. Preferă să meargă la biserică. „Dă-ne nişte bani, împrumută-ne o maşină şi poate – poate te ajutăm," mi-au zis. Şi-atunci m-am întors şi am organizat o expediţie de căutare. Terminat.

– Formată din cine?

Woodrow revenise pe un teren mai ferm.

– Din două grupuri. Oamenii mei, două camioane, apă, combustibil de rezervă, medicamente, provizii, scotch, pentru cazul că trebuie să dezinfectez ceva. Terminat.

În eter interveni o altă transmisie. Wolfgang le spuse celorlalţi să iasă dracului din banda lui. Lucru uimitor, dar îl ascultară.

– Domnule cancelar, aici e tare arşiţă. Avem patruzeci şi şase de grade, plus şacali şi hiene aşa cum voi aveţi acolo şoareci. Terminat.

Urmă o pauză, evident lăsată pentru Woodrow.

– Ascult, zise el.

– Maşina era răsturnată pe o parte. Să nu mă-ntrebaţi de ce... Uşile, închise. Iar, nu mă întrebaţi... Un geam stătea coborît vreo cinci centimetri. Cineva a închis şi a încuiat uşile şi a plecat cu cheile. Mirosul, nu vă mai spun, doar prin deschizătura aceea mică... gheare de hienă peste tot, îndoituri serioase în locurile prin care au încercat să intre. Urme peste tot pe unde şi-au manifestat turbarea. O hienă bună simte miros de sînge de la zece kilometri depărtare. Dacă reuşeau să ajungă la cadavre, le-ar fi mîncat pînă şi măduva din oasele lor. Dar n-au intrat. Cineva a încuiat uşile şi a lăsat doar un geam întredeschis. Aşa că ele au înnebunit acolo. Păi, cum să nu înnebuneşti?! Terminat.

Woodrow se chinui să articuleze ceva:

– Poliţia afirmă că Noah era decapitat. Adevărat? Terminat.

– Sigur... A fost un tip nemaipomenit. Familia e înnebunită. Au pus oameni să caute capul pretutindeni. Dacă nu i-l găsesc, nu-l pot îngropa ca lumea, iar spiritul lui îi va bîntui. Terminat.

– Dar domnişoara Abbott? Terminat. O imagine cumplită a Tessei fără cap.

– Nu v-au spus?

– Nu. Terminat.

– Beregata deschisă. Terminat.

O a doua imagine, de astă dată a mîinii ucigaşe smulgîndu-i colierul ca să facă loc cuţitului. Wolfgang povestea ce făcuse în continuare.

– Întîi şi-ntîi le-am zis băieţilor să lase uşile încuiate. Oricum nu era nimeni viu înăuntru. „Cine deschide uşa o păţeşte rău." Am lăsat un grup să aprindă un foc şi să stea de pază. Eu m-am întors cu celălalt grup la Oază. Terminat.

– O întrebare... Terminat.

Woodrow făcea eforturi ca să mai reziste.

– Care-i întrebarea, domnule cancelar? Poftiţi, vă rog. Terminat.

– Cine a descuiat uşile jeepului? Terminat.

– Poliţia. Imediat ce a sosit poliţia, băieţii mei au şters-o de-acolo. Nimănui nu-i plac poliţiştii. Întîi au venit cei din Lodwar, după aceea, de la Brigada Aeropurtată, plus cîţiva tipi din gestapo-ul personal al lui Moi. Oamenii mei s-au pus pe încuiat valorile şi pe ascuns banii, numai că eu n-am aşa ceva. Terminat.

O nouă pauză, cît Woodrow bîjbîi în căutarea unor cuvinte potrivite.

– Bluhm purta o haină de safari cînd au plecat spre şantierul Leakey? Terminat.

– Sigur. Una veche. Mai degrabă o jachetă. Una albastră. Terminat.

– S-a găsit vreun cuţit la locul crimei? Terminat.

– Nu. Iar acela a fost cuţit, nu glumă. O *panga* cu lamă Wilkinson. A trecut prin gîtul lui Noah ca prin brînză. Dintr-o lovitură. La fel şi cu fata. Hîrşti! Femeia era dezbrăcată cu totul. Avea multe semne vineţii pe corp. V-am mai spus asta? Terminat.

„Nu, asta nu mi-ai zis-o", îi replică Woodrow în gînd. „Ai uitat să-mi spui de goliciunea ei. La fel şi de urmele de violenţă."

– Cînd au plecat de la hotel aveau cumva o *panga* la ei? Terminat.

– Eu nu cunosc vreun african care să nu-şi ia o *panga* cînd pleacă în safari, domnule cancelar.

– Şi acum, unde se află cadavrele?

– Noah, mai precis, ce-a mai rămas din el, a fost predat tribului. Iar pentru domnişoara Abbott a fost trimisă o şalupă. A trebuit să se taie acoperişul maşinii. Unde mai pui că au împrumutat de la noi sculele de tăiat. Apoi au legat-o de punte. Nu aveau loc jos. Terminat.

– De ce nu?

Îşi dori apoi să nu fi pus această întrebare.

– Imaginaţi-vă de ce, domnule cancelar! Ştiţi ce se întîmplă cu cadavrele pe o vreme ca asta? Dacă vor s-o trimită cu avionul la Nairobi, trebuie tăiată bucăţi, altfel nu încape în cală.

Woodrow simţi vreme de un moment un soi de amorţeală a minţii şi, cînd îşi reveni, îl auzi pe Wolfgang spunînd că da, îl mai întîlnise pe Bluhm. Asta însemna că Woodrow îi pusese întrebarea, deşi nu se auzise exprimînd-o.

– Cu vreo nouă luni în urmă. Conducea tare mîndru un grup de persoane importante din activitatea de acordare a ajutoarelor. Chestii legate de alimente, medicamente şi toate plătite de firme. Ticăloşii au cheltuit bani gîrlă şi au vrut facturi cu valoare dublă. Le-am spus să mă scutească. Lui Bluhm i-a plăcut chestia asta.

– De această dată, cum ţi s-a părut? Terminat.

– Ce să înţeleg prin asta?

– Era cumva schimbat? Mai iritabil, mai ciudat sau altfel?

– La ce vă referiţi, domnule cancelar?

– Adică, credeţi că era sub influenţa vreunei substanţe? *Drogat*, la asta mă refer.

Simţea că se scufundă fără şanse de scăpare.

– Cum să vă zic... nu ştiu... Părea să fi consumat ceva, cocaină sau altceva? Terminat.

– Scumpule..., zise Wolfgang şi legătura se întrerupse.

Woodrow simţi din nou privirea fixă şi pătrunzătoare a lui Donohue. Sheila dispăruse. Avu impresia că plecase să rezolve

ceva urgent. Dar ce anume? De ce impunea moartea Tessei intrarea în scenă atît de grăbită a spionilor? Percepu un fior rece și-și dori să fi avut pe el o haină din lînă, deși sudoarea îi șiroia pe spinare.

– Te mai putem ajuta cu ceva, prietene? îl întrebă Donohue cu o solicitudine aparte, încă fixîndu-l de la înălțime cu ochii aceia bolnavi, străjuiți de sprîncene stufoase. Vreun păhărel cu ceva?

– Mulțumesc. Nu acum.

„Știau, își zise Woodrow furios, în timp ce cobora treptele. Știau înaintea mea că murise. Ba nu, așa vor ei să crezi: «Noi, spionii, știm mai multe decît tine și aflăm mai repede».“

– S-a întors Înaltul Comisar? îl întrebă el pe Mildren, după ce-și vîrî capul pe ușa biroului.

– Trebuie să sosească.

– Anulează întrunirea!

Nu porni direct spre biroul lui Justin. O căută mai întîi pe Ghita Pearson, cea mai tînără angajată din cancelarie, prietena și confidenta Tessei. Ghita avea ochii negri, părul castaniu, era de origine anglo-indiană și purta semnul de castă pe frunte. Angajată dintre localnici, își repetă el datele esențiale în minte, dar aspiră să-și facă o carieră în cadrul Serviciului. Cînd îl văzu că închide ușa, pe fruntea ei apăru o încruntare ce-i trăda neîncrederea.

– Ghita, ceea ce te întreb rămîne între noi, bine?

Ea îl privi fără să clipească, așteptînd întrebarea.

– Bluhm. Doctorul Arthur Bluhm. Da?

– Ce-i cu el?

– Ți-e prieten.

Nici un răspuns.

– Vreau să spun că ești în relații amicale cu el.

– E o legătură.

Îndatoririle zilnice o puneau mereu în legătură cu instituțiile umanitare.

– Şi prieten de-al Tessei, evident.

În ochii întunecaţi ai Ghitei nu ghici nici un răspuns.

– Mai cunoşti şi alte persoane din instituţia la care lucrează Bluhm?

– O mai sun uneori pe Charlotte. Ea face totul la biroul lui. Restul sînt oameni care lucrează pe teren. De ce?

Intonaţia asta puţin cîntată a vocii ei, pe care Woodrow o găsea foarte atrăgătoare... Dar nu şi de-acum înainte! Nu se va mai lăsa amăgit de nimeni.

– Săptămîna trecută Bluhm a fost în Lokichoggio. Însoţit.

O a treia încuviinţare, dar mai reţinută şi o plecare a ochilor.

– Vreau să ştiu ce făcea acolo. De la Loki a mers cu maşina pînă la Turkana. Trebuie să aflu dacă s-a întors la Nairobi. Sau, poate, s-a întors la Loki. Te poţi interesa fără să dai prea mult de bănuit?

– Mă îndoiesc.

– În fine, încearcă, spuse, apoi, îi veni o întrebare; de cînd o cunoştea pe Tessa nu i se ivise prilejul să pună această întrebare. Ştii, cumva, Bluhm e căsătorit?

– Îmi închipui că da. Aşa ar trebui. De obicei, toţi sînt, nu?

Prin *toţi* se referea la africani? Sau la amanţi? *Toţi* amanţii?

– Dar nu are o soţie aici? Nu neapărat în Nairobi. Sau n-ai avut ocazia să afli... Bluhm nu-i căsătorit.

– De ce? întrebă ea moale, dintr-o suflare. Tessa a păţit ceva?

– Tot ce se poate. Încercăm să aflăm.

Ajuns în faţa biroului lui Justin, Woodrow ciocăni şi intră fără să mai aştepte invitaţia. De data aceasta, nu mai încuie uşa, ci, cu mîinile în buzunare, îşi lipi umerii largi de ea, ceea ce, atîta vreme cît rămînea în acea poziţie avea acelaşi rezultat.

Justin stătea cu spatele la el şi Woodrow putu să-i admire părul aranjat foarte îngrijit. Privea spre perete şi analiza un grafic, la fel ca alte cîteva, agăţate prin cameră, fiecare avînd cîte un titlu scris cu majuscule negre, fiecare cu coloane în trepte de diferite culori, urcînd şi coborînd. Graficul în chestiune, care îi

reţinea atenţia acum, era intitulat: „PRIVITOR LA INFRASTRUCTURI 2005-2010" şi, din cîte reuşea să distingă Woodrow de la distanţa aceea, susţinea că anticipează prosperitatea viitoare a naţiunilor africane. Pe pervazul ferestrei, în stînga lui Justin, stăteau aliniate ghivece cu plante pe care le îngrijea personal. Woodrow recunoscu iasomia şi bucuria-casei, dar asta numai pentru că Justin îi făcuse cadou Gloriei tocmai asemenea flori.

– Bună, Sandy! spuse Justin, tărăgănînd puţin salutul.

– Bună!

– Am înţeles că nu mai ţinem întrunirea în dimineaţa asta. Necazuri la prăvălie?

„Bine cunoscutul glas de aur", gîndi Woodrow, băgînd de seamă pînă şi cel mai neînsemnat amănunt, de parcă ar fi reprezentat o nouă experienţă pentru el. Cu strălucirea ştearsă de trecerea timpului, dar oferind garanţia farmecului, atîta vreme cît preferai tonalitatea în favoarea timbrului vocii. „De ce te dispreţuiesc, oare, cînd sînt pe punctul de a-ţi schimba viaţa? De acum încolo, pînă la sfîrşitul vieţii va exista noţiunea de înainte şi după acest moment, iar aceste intervale vor însemna veacuri distincte pentru tine, aşa cum sînt şi pentru mine. De ce nu-ţi scoţi haina aceea blestemată? Pesemne că ai rămas singurul individ din Serviciul Străin care merge la croitor pentru a-şi face costume tropicale." Apoi îşi aduse aminte că şi el rămăsese în haină.

– Iar voi sînteţi cu toţii *bine*, sper, da? întrebă Justin cu aceeaşi tărăgănare studiată a vocii. Gloria nu suferă pe căldura asta îngrozitoare? Băieţii-s tot aşa înfloritori?

– Sîntem bine.

O ezitare, deliberat gîndită de Woodrow.

– Iar Tessa e pe teren, sugeră el.

Îi oferea astfel o ultimă şansă de a dovedi că totul nu era decît o greşeală cumplită.

Justin deveni pe dată generos cu vorbele, lucru pe care îl făcea întotdeauna cînd numele Tessei era pronunţat în prezenţa lui.

– Da, adevărat. Munca de ajutor umanitar se desfăşoară nonstop acum. Justin strîngea la piept un volum gros cît o Biblie, editat de Naţiunile Unite. Aplecîndu-se din nou, îl aşeză pe o măsuţă aflată deoparte: În ritmul acesta, pînă la plecarea noastră de la post o să salveze întreaga Africă, continuă el.

– Dar de ce anume a plecat pe teren? întrebă Woodrow, agăţîndu-se încă de orice fărîmă de speranţă. Eu credeam că are de lucru aici, în Nairobi. La periferia oraşului. Parcă la Kibera, nu?

– Da, acolo, întări Justin cu mîndrie în glas. Zi şi noapte, sărmana fată... Face de toate, începînd cu ştersul sugarilor la fund şi terminînd cu informarea oamenilor în legătură cu drepturile lor civice, după cîte am auzit. Majoritatea clienţilor ei sînt femei, desigur, lucru care o atrage. Chiar dacă asta nu-i prea încîntă pe soţii lor.

Totul fu însoţit de zîmbetul lui melancolic, care spunea: „Dacă ar fi aşa".

– Drepturi de proprietate, divorţuri, violenţă fizică, viol conjugal, circumcizia femeilor, sexul protejat. Tot tacîmul, zi de zi. Cred că înţelegi de ce soţii lor devin cam iritaţi, nu? Şi eu m-aş supăra dacă aş fi un violator.

– Dar ce face în teritoriu? insistă Woodrow.

– O, Dumnezeu ştie ce... întreabă-l pe doctorul Arnold, se salvă Justin, cam prea detaşat. Acolo Arnold e ghidul şi filozoful ei.

„Aşa se amăgeşte mereu, îşi aduse aminte Woodrow. Povestea justificatoare care îi implică pe toţi trei. Arnold Bluhm, doctor, tutorele ei moral, cavalerul negru şi protector în jungla ajutoarelor umanitare. Orice, numai amantul tolerat, nu."

– În teritoriu, dar unde anume? întrebă el.

– Loki. *Lokichoggio*, spuse.

Justin se cocoțase pe marginea biroului, probabil imitîndu-l, fără să-și dea seama, pe Woodrow, care, rezemîndu-se de ușă, adoptase o poziție nepăsătoare.

– Cei care răspund de Programul Mondial de Alimentație se ocupă de organizarea unor cursuri *de conștientizare sexuală*, dacă-ți poți închipui așa ceva. Aduc pe calea aerului femei neștiutoare de prin satele din sudul Sudanului, le țin un curs intensiv, predîndu-le doctrina lui John Stuart Mill și apoi le expediază înapoi, gata conștientizate. Arnold și Tessa s-au dus acolo ca să vadă tot circul acesta, sărmanii de ei!

– Și acum unde e?

Justin lăsă impresia că întrebarea nu-i făcea plăcere. Probabil că acesta era momentul cînd înțelesese că discuția de complezență inițiată de Woodrow avea, de fapt, un scop. Sau poate – socoti Woodrow – nu accepta cu ușurință să fie luat la întrebări în privința Tessei, mai ales că el însuși nu prea era în stare să o ia pe ea la întrebări.

– Pesemne că pe drum încoace, așa presupun. De ce?

– Cu Arnold?

– Tot ce se poate. Doar n-o va lăsa acolo.

– Ți-a dat vreun semn pînă acum?

– Mie? De la Loki? Cum ar fi putut? N-au telefon acolo.

– Mă gîndeam că ar putea apela la legăturile radio ale vreunei agenții de acordare a ajutoarelor. Nu așa procedează toată lumea?

– Tessa nu e ca toată lumea, îl puse la punct Justin și pe frunte îi apăru o cută de încruntare. Ea are principii ferme. Cum ar fi, de pildă, să nu cheltuiască în mod inutil banii donatorilor. Ce se întîmplă, Sandy?

Acum, cu o privire de-a dreptul încruntată, Justin se ridică de pe birou, îndepărtîndu-se de el și proțăpindu-se drept în mijlocul camerei cu mîinile împreunate la spate. Iar Woodrow, examinîndu-i chipul frumos și îngrijit și părul negru ce începuse să încărunțească, amănunt scos în evidență de lumina soarelui,

își aminti de părul Tessei, exact de aceeași culoare, dar lipsit de patina vremii și rebel. Își aduse aminte cînd îi văzuse prima oară împreună: Tessa și Justin, încîntătorii noștri colegi abia sosiți și proaspăt căsătoriți, oaspeți de onoare ai petrecerii de bun venit la Nairobi, organizată de Înaltul Comisar. Și cum, cînd făcuse un pas pentru a-i întîmpina, își formase în minte imaginea lor ca tată și fiică, iar a lui ca a celui care îi cerea mîna.

– Deci, de cînd n-ai mai primit nici o veste de la ea? întrebă el.

– De marți, cînd i-am condus la aeroport. Sandy, ce înseamnă toate astea? Dacă Arnold e cu ea, n-o să pățească nimic. Va face numai ce i se spune.

– Crezi că s-ar fi putut duce la lacul Turkana, ea și Bluhm, adică Arnold?

– Dacă găseau mijloc de transport și aveau chef, de ce nu?! Tessei îi plac locurile neumblate, îl admiră mult pe Richard Leakey, atît ca arheolog, cît și ca african alb, fiindcă este educat. Știu că Leakey are o clinică acolo, nu? Pesemne că Arnold avea ceva de rezolvat și a luat-o și pe Tessa. Sandy, *ce s-a întîmplat*? repetă el cu glas ce-i trăda indignarea.

Pregătind lovitura de grație, Woodrow nu avea altă soluție decît să studieze efectele cuvintelor lui asupra lui Justin. Și avu astfel prilejul să vadă cum ultimele rămășițe ale tinereții apuse a lui Justin se destramă cînd, asemenea unei creaturi marine, chipul lui frumos se posomorî și se crispă, devenind rigid, așa cum sînt coralii.

– Am primit un raport referitor la o femeie albă și un șofer african descoperiți pe țărmul răsăritean al lacului Turkana. Uciși, începu Woodrow în mod deliberat, evitînd cuvîntul „asasinați“. Automobilul și șoferul erau de la Oasis Lodge. Proprietarul hotelului susține că a identificat-o pe femeie ca fiind Tessa. El afirmă că ea și Bluhm și-au petrecut noaptea la Oasis înainte de a porni spre șantierul arheologic al lui Richard Leakey. Bluhm lipsește. Au găsit colierul ei. Acela pe care îl poartă tot timpul.

„De unde știu asta? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce am ales tocmai acest moment pentru a face paradă de cunoștințele mele intime privind colierul?!"

Woodrow încă urmărea reacția lui Justin. Latura de lașitate din el îl îndemna să privească în altă parte însă, pentru fiul de militar, asta ar fi fost sinonim cu a condamna pe cineva la moarte, pentru ca mai apoi să nu asiști la execuția lui. Observă ochii lui Justin dilatîndu-se a dezamăgire, de parcă ar fi fost lovit pe la spate de un prieten, apoi micșorîndu-se treptat pînă la dispariție, ca și cum același prieten l-ar fi făcut să-și piardă cunoștința. Urmări cum buzele frumos cizelate se desfac într-un spasm de durere fizică, apoi se strîng, devenind o linie de mușchi, semn de respingere a ideii, după care se albiră din cauza presiunii.

– Îți mulțumesc că mi-ai spus, Sandy. Știu că nu a fost tocmai plăcut. Porter știe? Porter era improbabilul prenume al Înaltului Comisar.

– Mildren tocmai îl caută. Au găsit o gheată marca Mephisto. Mărimea treizeci și nouă. Se potrivește?

Justin întîmpina dificultăți în a reveni la realitate. Întîi, trebui să aștepte ca sunetul vorbelor lui Woodrow să ajungă la el. Apoi, se grăbi să răspundă cu propoziții rapide, alcătuite cu mare chin.

– Da, e un magazin din Piccadilly. La ultima noastră întoarcere acasă a cumpărat trei perechi. Niciodată n-am văzut-o aruncînd banii. De regulă, nu era atît de cheltuitoare. N-a fost niciodată silită să-și calculeze banii. Așa că nici de data aceea n-a făcut-o. S-ar fi îmbrăcat și la un magazin al Armatei Salvării, dacă i s-ar fi oferit ocazia.

– Și un soi de haină de safari. Albastră.

– O, ura din cale afară chestiile astea, îi răspunse Justin, capacitatea lui de exprimare revenindu-i. Zicea că, dacă o văd vreodată purtînd vreuna dintre făcăturile acelea de culoare kaki cu buzunare pe coapse, să o ard sau să i-o dau lui Mustafa.

„Mustafa, băiatul care se ocupă de menaj“, își aduse Woodrow aminte.

– Poliția afirmă că e albastră.

– *Detesta albastrul* – acum vădit pe punctul de a-și ieși din fire. Ura din suflet tot ce-i amintea de o forță paramilitară.

„Vorbește deja despre ea la timpul trecut,“ nu-i scăpă lui Woodrow.

– Odată și-a luat o haină de camuflaj *verde*, te asigur. O cumpărase de la Farbelow, din Stanley Street. A îmbrăcat-o și a izbucnit imediat într-o criză. „Uită-te la mine, mi-a zis, parcă sînt generalul Patton.“ „Nu, dragă, i-am spus eu, nu ești generalul Patton. Ești o fată frumoasă care poartă o haină verde oribilă.“

Începu să-și facă ordine pe birou. Cu mișcări precise. Pregătindu-se de plecare. Deschizînd și închizînd sertarele. Vîrînd cutiile cu dosare în fișetul din oțel și încuindu-l. Netezindu-și părul cu gesturi absente, cînd nu făcea altceva, un tic pe care Woodrow îl considerase deosebit de supărător în ce-l privea pe Justin. Închise atent computerul – pe care îl ura – împungîndu-l cu degetul arătător, de parcă s-ar fi temut să nu-l muște. Se zvonise că o punea pe Ghita Pearson să i-l deschidă în fiecare dimineață. Woodrow îl urmări cum aruncă o ultimă privire de jur-împrejur fără să vadă nimic. Sfîrșit de misiune... Capătul vieții... Vă rugăm lăsați locul curat pentru următorul ocupant... Ajuns la ușă, Justin se întoarse și privi peste umăr la plantele aflate pe pervazul ferestrei, întrebîndu-se, probabil, dacă n-ar trebui să le ia cu el sau să lase instrucțiuni privind îngrijirea lor, dar nu făcu nici una, nici alta.

Pășind pe coridor alături de Justin, Woodrow dădu să-l atingă pe braț, însă un soi de dezgust îl făcu să-și retragă mîna în ultima clipă. Însă, în același timp, avu grijă să meargă îndeajuns de aproape pentru a-l prinde, în eventualitatea că Justin s-ar fi împleticit sau ar fi căzut moale pe podea, fiindcă el avea deja aerul unui somnambul care își pierduse complet simțul de orientare. Se deplasau încet și fără să facă prea mult zgomot, însă

Ghita sigur îi auzise venind, fiindcă, în momentul în care trecură prin dreptul uşii ei, o deschise şi păşi cîţiva metri pe vîrfuri alături de Woodrow, şoptindu-i la ureche, dîndu-şi într-o parte părul blond, astfel încît să nu atingă faţa lui.

– A dispărut. Îl caută pretutindeni.

Dar auzul lui Justin era mai ascuţit decît ar fi anticipat oricare dintre ei. Sau, poate, aflat la limita suportabilului, percepţiile lui deveniseră nefiresc de agere şi vii.

– Cred că vă faceţi griji din cauza lui Arnold, îi zise el Ghitei, cu tonul amabil al unui necunoscut care îţi arată drumul.

Înaltul Comisar era un bărbat hiperinteligent, parcă golit pe dinăuntru, care studia etern cîte ceva. Avea un fiu care lucra la o bancă comercială şi o fetiţă pe nume Rosie, suferind de pe urma unor leziuni cerebrale grave, şi o soţie care, atunci cînd se afla în Anglia, era judecător de pace. Îşi adora toată familia, fără preferinţe între membrii ei şi-şi petrecea week-end-urile ţinînd-o pe Rosie în portbebe. Cu toate acestea, Coleridge rămăsese, într-un fel, indecis la graniţa bărbăţiei. Încă purta bretele tinereşti la pantalonii largi, populari la Oxford. Haina care semăna cu pantalonii stătea agăţată după uşă, pe un umeraş ce avea înscris numele lui pe el: P. Coleridge, Balliol. Stătea proţăpit în mijlocul biroului spaţios, ascultînd şi ţinînd capul cu părul zbîrlit înclinat în semn de furie spre Woodrow. Lacrimile îi apăruseră în ochi, iar acum i se scurgeau pe obraz.

– *Mama dracului*, făcu el îndîrjit, de parcă ar fi aşteptat acea clipă pentru a folosi expresia în faţa cuiva.

– Ştiu, încuviinţă Woodrow.

– Sărmana fată! Ce vîrstă avea? Nimica toată!

– Douăzeci şi cinci.

„De unde ştiu asta?“

– În jur de, se grăbi el să adauge, pentru a crea ideea de incertitudine.

– Arăta ca de optsprezece. Sărmanul Justin şi florile lui!

– Ştiu, încuviinţă Woodrow din nou.

– Ghita ştie?

– Parţial.

– Ce dracu' facem acum? Nici măcar nu-şi făcuse o carieră. Ăştia erau porniţi să-l dea afară la sfîrşitul acestui tur. Dacă Tessa n-ar fi pierdut copilul, l-ar fi azvîrlit cît colo.

Sătul să stea în acelaşi loc, Coleridge se răsuci, deplasîndu-se în cealaltă parte a încăperii.

– Rosie a prins sîmbătă un păstrăv de aproape un kilogram, se scăpă el acuzator. Ce părere ai de chestia asta?

Coleridge avea obiceiul de a încerca să cîştige timp cu diversiuni neaşteptate.

– Splendid, murmură Woodrow îndatoritor.

– Tessa s-ar fi topit de plăcere să afle asta. Mereu spunea că Rosie îşi va reveni. Iar Rosie o adora.

– Sînt convins.

– Dar n-a vrut să mănînce din el, ia aminte. A trebuit să ţinem amărîtul de peşte toată săptămîna în apă ca să supravieţuiască, apoi, cînd a murit, l-am îngropat în grădină.

Ridicarea umerilor venea ca un semn că treceau din nou la lucruri serioase.

– Toată istoria asta are un substrat, Sandy. Al naibii de încurcat.

– Sînt conştient de asta.

– Rahatul acela de Pellegrin a telefonat deja şi s-a răstit la mine că trebuie să limităm proporţiile dezastrului – *sir* Benjamin Pellegrin, marele mandarin de la Ministerul de Externe, cu însărcinări speciale în problemele africane şi adversarul de moarte al lui Coleridge –, dar cum dracu' să le limitezi cînd nici nu ştim ce-i cu blestemata asta de problemă? Cred că i-am stricat partida de tenis.

– Tessa a fost cu Bluhm vreme de patru zile şi patru nopţi înainte de a muri, spuse Woodrow, aruncînd o ocheadă spre uşă, ca să se asigure că stătea încă închisă. Dacă tot e vorba de un

dezastru... Au fost la Loki, apoi la Turkana. Au împărţit o căsuţă şi Dumnezeu ştie ce-au mai făcut împreună. I-a văzut o armată de oameni.

– Mulţumesc. Îţi sînt foarte recunoscător. E exact ce-mi doream să aflu. Vîrîndu-şi brusc mîinile în buzunarele pantalonilor fără genunchi, Coleridge umbla de colo-colo prin cameră.

– Şi unde mama dracului e Bluhm ăsta acum?

– Îl caută şi-n gaură de şarpe, aşa mi s-a zis. Ultima oară, a fost văzut stînd alături de Tessa în automobilul de teren, la plecarea spre şantierul arheologic al lui Leakey.

Coleridge păşi ca pe picioroange pînă la birou, se lăsă neglijent pe scaun, după care se rezemă de spătar cu mîinile răsfirate în lături.

– Aşadar, majordomul e autorul, constată el. Bluhm a uitat toată educaţia primită, i-a ras pe cei doi şi a luat capul lui Noah drept amintire, a rostogolit jeepul pe o parte, a încuiat uşile şi a şters-o. Păi, sigur, n-am proceda şi noi la fel? *Mama dracului!*

– Îl cunoşti la fel de bine ca şi mine.

– Ba nu. M-am ferit de el. Nu-mi plac vedetele de cinema cînd e vorba de acordarea ajutoarelor. Unde naiba a dispărut? Unde e?

În mintea lui Woodrow defilă o serie de imagini. Bluhm, africanul curtat de occidentali, un adevărat Apollo al recepţiilor din Nairobi, fermecător, spiritual, frumos. Bluhm şi Tessa, alături, primind şi făcîndu-i pe oaspeţi fericiţi, în vreme ce Justin, încîntarea debutantelor mai trecute, toarce satisfăcut, zîmbeşte şi serveşte băuturile. Arnold Bluhm, medicul, cîndva erou al războiului din Algeria, aflat la tribuna Naţiunilor Unite din sala de prelegeri, ţinînd un discurs pe tema priorităţilor medicale în caz de dezastru. Bluhm, cînd petrecerea era pe sfîrşite, prăvălit pe un scaun şi părînd pierdut şi golit, iar tot ce merită ştiut despre el zăcea ascuns undeva, adînc în scoarţa pămîntului.

– Sandy, nu m-a lăsat inima să-i trimit acasă, tocmai spunea Coleridge, cu glasul mai ferm al celui care şi-a examinat conştiinţa şi se simte împăcat cu sine. Am considerat că nu e cazul să ruinez cariera unui om, doar fiindcă soţiei îi plăcea să-şi dea din cînd în cînd poalele peste cap. Trăim într-un nou mileniu. Oamenilor trebuie să li se îngăduie să-şi croiască viaţa aşa cum socotesc ei că e bine.

– Desigur.

– A desfăşurat o activitate a naibii de bună la periferia oraşului, indiferent ce-ar spune despre ea cine ştie cine de pe la Clubul Muthaiga. S-ar putea să le fi dat peste nas băieţilor lui Moi, dar africanii care aveau un cuvînt de spus o iubeau pînă la ultimul.

– Fără îndoială, îl aprobă Woodrow.

– De acord, se vîrîse în chestia asta cu problemele dintre cele două sexe. Aşa şi trebuia. Dacă Africa ar fi dată pe mîna femeilor, s-ar putea ca lucrurile să se îndrepte.

Mildren intră fără să mai bată.

– Am primit telefon de la Serviciul de Protocol, domnule. Tocmai a fost adus cadavrul Tessei la morga spitalului şi se solicită identificarea neîntîrziată. Iar agenţiile de presă urlă în aşteptarea unei declaraţii.

– Cum naiba au adus-o aşa de repede la Nairobi?

– Cu avionul, spuse Woodrow, amintindu-şi sugestia respingătoare a lui Wolfgang, referitoare la tăierea ei în bucăţi pentru a încăpea în cală.

– Nu dăm nici o declaraţie pînă nu o identificăm, rosti Coleridge tăios.

Woodrow şi Justin stăteau alături, ghemuiţi pe bancheta rabatabilă a unei furgonete Volkswagen a Înaltei Comisii, o maşină cu geamuri fumurii. La volan era Livingstone, avîndu-l pe Jackson, un individ masiv din tribul Kikuyu, îngrămădit lîngă el pe bancheta din faţă, pentru cazul că ar fi fost nevoie de cineva cu muşchi zdraveni. Deşi instalaţia de aer condiţionat

mergea din plin, interiorul furgonetei amintea de un cuptor. Traficul din centru atinsese culmea aglomerației demente. Microbuze Matutu pline ochi înaintau turbate și claxonau în stînga și-n dreapta lor, scoțînd fum înecăcios și azvîrlind în aer praf și mizerie. Livingstone se înscrise într-un sens giratoriu și trase în fața unui portal din piatră, în jurul căruia se aflau grupuri de bărbați și femei, într-o mișcare de du-te-vino, părînd să scandeze ceva. Luîndu-i drept demonstranți, lui Woodrow îi scăpă o exclamație de furie, apoi își dădu seama că erau îndoliați așteptînd să ia cadavrele acasă. Furgonete și mașini cu panglici roșii ca un cortegiu funerar stăteau parcate lîngă trotuar, în așteptare.

– Sandy, nu trebuie să mergi și tu. Serios, spuse Justin.

– Ba sigur că trebuie, răspunse cu noblețe fiul soldatului.

Un grup compact de polițiști și, după toate aparențele, cadre medicale, în halate albe, nu tocmai curate, așteptau pe scări pentru a-i întîmpina. Grija lor de căpetenie era să le facă pe plac. Un oarecare inspector Muramba se prezentă și, surîzînd încîntat, dădu mîna cu cei doi distinși domni de la Înalta Comisie Britanică. Un asiatic îmbrăcat cu un costum negru se prezentă drept medicul chirurg Banda Singh, la dispoziția lor. Țevile fixate pe tavan, deasupra capului, îi însoțiră cît ținu coridorul a cărui pardoseală din beton, umedă de picăturile ce cădeau de sus, era mărginită de lăzi de gunoi ce dădeau pe afară. „Țevile de apă alimentează frigiderele, își aduse aminte Woodrow, însă acestea nu funcționează, fiindcă e pană de curent, iar morga nu are generatoare proprii." Doctorul Banda pomi în frunte, dar Woodrow ar fi fost în stare să găsească și singur drumul. Dacă o luai la stînga, mirosul dispărea. La dreapta însă, era mai puternic. Latura nesimțitoare a personalității lui preluase din nou comanda. „Datoria unui soldat este să se afle aici, nu să simtă ceva. *Datoria*. De ce Tessa mă face mereu să mă gîndesc la datorie?" Se întrebă dacă exista vreo superstiție veche în legătură cu ceea ce pățesc aceia care aspiră să devină adulterini atunci cînd privesc cadavrele femeilor la care au jinduit. Ajunseră într-o sală

de primire neventilată, unde mirosul de moarte era pătrunzător şi părea de-a dreptul lipicios.

O uşă din oţel avînd urme de rugină le stătea, închisă, în faţă şi Banda bătu cu pumnul în ea cu gesturi poruncitoare, lăsîndu-se puţin pe spate şi lovind de patru sau cinci ori la intervale calculate, de parcă ar fi folosit un cod. Scîrţîind, uşa se deschise pe jumătate, dînd la iveală feţele obosite, îngrijorate, ale trei tineri. La vederea medicului chirurg se traseră înapoi, parcă izbiţi de ceva, şi îi îngăduiră să se strecoare pe lîngă ei, astfel că Woodrow, rămas în holul ce trăsnea, avu în faţă imaginea cumplită a dormitorului din şcoala cu internat, cedat morţilor de SIDA de toate vîrstele. Cadavrele uscate stăteau cîte două pe un raft. Alte cadavre zăceau pe podeaua dintre rafturi, unele îmbrăcate, altele, goale puşcă, aşezate cu faţa în sus sau pe o parte. Altele aveau genunchii strînşi într-un inutil gest de autoapărare şi bărbiile ridicate în aer, parcă în semn de protest. Deasupra lor, ca o negură agitată şi nămoloasă, atîrna un nor de muşte, bîzîind la unison.

În centrul dormitorului, oprit pe intervalul de trecere dintre paturi, era targa semănînd cu o masă de călcat pe roţi. Pe tăblia acestuia, o masă compactă de un alb arctic, alcătuită de cearşaful înfăşurat, şi două picioare monstruoase, pe jumătate umane, ce ieşeau în afară, amintindu-i lui Woodrow de papucii de casă imitînd picioarele palmate ale unei raţe, pe care el şi Gloria îi făcuseră cadou fiului lor Harry de Crăciunul trecut. O mînă umflată reuşise, nu se ştie cum, să rămînă afară din cearşaf. Degetele erau acoperite cu un start închegat de sînge înnegrit, ceva mai gros la încheieturile degetelor. Vîrfurile degetelor erau de un albastru acvamarin. „Imaginaţi-vă de ce, domnule cancelar... Ştiţi ce se întîmplă cu cadavrele pe o vreme ca asta?"

– Domnule Justin Quayle, vă rog, anunţă doctorul Banda, cu aerul important al unui şef de ceremonie la o recepţie regală.

– Vin cu tine, murmură Woodrow şi, avîndu-l pe Justin alături, porni curajos înainte, la vreme ca să observe cum doctorul

Banda ridică pînza albă lăsînd la vedere capul Tessei, ca o caricatură grosolană. Falca inferioară era legată pe sub bărbie cu o cîrpă mizeră care fusese înfăşurată pe după gît, unde atîrnase odată acel colier. Ca un om care se îneacă şi se ridică pentru ultima oară pînă la luciul apei, împotriva voinţei lui, Woodrow înregistră restul: părul negru lipit de ţeastă cu ajutorul vreunui pieptene. Obrajii umflaţi ca aceia ai unui heruvim care suflă în ceva. Ochii închişi şi sprîncenele ridicate şi gura rămasă deschisă strîmb într-o uimire, cu sîngele închegat înăuntru, de parcă toţi dinţii i-ar fi fost scoşi în acelaşi timp. *„Tu?"* exclamă ea prostită, în timp ce fusese ucisă buzele formînd un *O* perfect. *„Voi?"* Dar cui i se adresa? La cine se holba, cu pleoapele albe, larg deschise?

– O cunoaşteţi pe această doamnă, domnule? îl întrebă inspectorul Muramba cu delicateţe pe Justin.

– Da. Da, sigur, mulţumesc, răspunse Justin, fiecare vorbă fiind atent cîntărită înainte de a fi rostită. E soţia mea, Tessa. Sandy, trebuie să ne ocupăm de înmormîntarea ei. Ar fi dorit să fie îngropată în Africa. Cît de curînd posibil... E doar un copil. Nu are părinţi. În afară de mine, nu mai avem cui să-i cerem părerea. Preferabil cît mai repede...

– Da, dar cred că asta depinde, într-o oarecare măsură, de poliţie, spuse Woodrow cu glas răguşit şi abia reuşi să ajungă la un lavoar crăpat unde vomită gata să-i iasă şi ochii din cap, în vreme ce Justin, curtenitor ca întotdeauna, stătea lîngă el şi-l cuprinse pe după umăr, murmurînd condoleanţe.

Din sanctuarul mochetat al biroului privat, Mildren citi rar şi răspicat către tînărul cu glas neutru de la celălalt capăt al firului:

> „Înalta Comisie anunţă cu regret moartea prin asasinare a doamnei Tessa Quayle, soţia domnului Justin Quayle, prim-secretar al cancelariei. Doamna Quayle a murit pe malul lacului Turkana, în apropiere de Golful Allia. Şoferul ei, domnul Noah Katanga, a fost ucis, de asemenea. Ne vom

aminti mereu de doamna Quayle pentru devotamentul ei în slujba cauzei drepturilor femeilor din Africa, precum şi pentru tinereţea şi frumuseţea ei. Dorim pe această cale să exprimăm adîncile noastre regrete soţului doamnei Quayle şi numeroşilor ei prieteni. Drapelul Înaltei Comisii va fi coborît în bernă pînă la noi ordine. În holul de recepţie al Înaltei Comisii se va instala o carte de condoleanţe."

– Cînd veţi difuza asta?

– Am şi făcut-o, îi răspunse tînărul.

II

Familia Woodrow locuia într-o casă construită din piatră, cu ferestre ce imitau stilul Tudor, făcînd parte dintr-un grup de case coloniale, așezate în mijlocul unor grădini mari, tipic englezești, în suburbia privilegiată Muthaiga, situată pe un deal, la o aruncătură de băț de Clubul Muthaiga și de reședința Înaltului Comisar Britanic și de uriașele reședințe ale ambasadorilor unor țări de care, probabil, nici n-ai fi auzit decît dacă treceai pe străzile largi și atent supravegheate și zăreai plăcuțele cu numele lor plasate printre avertismentele în ki-swahili atenționînd asupra prezenței unor cîini periculoși. După explozia de la Ambasada S.U.A. din Nairobi, Ministerul de Externe înzestrase casele personalului, ale celor care aveau, cel puțin, gradul diplomatic al lui Woodrow, cu porți de intrare din fier ce nu puteau fi forțate, iar acestea erau păzite cu conștiinciozitate, zi și noapte, cu schimbul, de exuberanți membri ai tribului Baluhya și de prietenii și rudele lor. În jurul perimetrului grădinii, aceleași minți înfierbîntate construiseră un gard conectat la curent electric pe a cărui coamă fusese plasată sîrmă tăioasă ca briciul și reflectoare pentru depistarea intrușilor care luminau orbitor toată noaptea. În Muthaiga funcționează principii stricte în ceea ce privește protecția, dar și alte lucruri. Pînă și cele mai umile case au cioburi din sticlă încastrate în coama gardurilor, iar cele aparținînd familiilor din clasa de mijloc au și sîrmă dintr-aceea tăioasă. Însă pentru membrii lumii diplomatice, pentru asigurarea liniștii lor, nici

mai mult nici mai puțin, decît porți din fier, garduri electrificate, senzori la ferestre și reflectoare pentru descurajarea intrușilor...

Casa familiei Woodrow avea parter, plus două etaje. Cele două etaje reprezentau ceea ce companiile de securitate numesc un spațiu absolut sigur, fiind protejate de un scut rabatabil din oțel la scara ce ducea la etajul unu, singura cheie în afara familiei fiind deținută de părinții lui Woodrow. Iar în apartamentul pentru oaspeți de la parter, pe care familia Woodrow îl numea „parterul inferior" sau demisol din cauza pantei dealului, exista o zonă-tampon pentru a-i feri pe membrii familiei de servitori. Acest apartament se compunea din două camere, ambele cu un aspect rece și zugrăvite în alb și, avînd drugi și grilaje de oțel la ferestre, îți amintea foarte mult de o închisoare. Însă Gloria, anticipînd sosirea oaspetelui, le decorase cu trandafiri tăiați din grădină și cu o lampă de citit luată din camera de toaletă a lui Sandy, plus televizorul și radioul servitorilor, fiindcă avea să le prindă bine fără ele o vreme. Chiar și așa, casa nu era de *cinci stele* – se confesase ea prietenei ei intime, Elena, o englezoaică, soția unui funcționar de la Națiunile Unite, un grec cu palme pufoase – dar sărmanul va putea măcar să stea singur, lucru de care *are nevoie* orice om care pierde pe cineva drag, și chiar Gloria se simțise *la fel* atunci cînd Mami murise, dar bine, Tessa și Justin au avut... păi, sigur că au avut o căsătorie *lipsită de convenții*, dacă se putea spune așa, deși, dacă era după părerea Gloriei, ea nu se îndoise nici o clipă că existaseră și sentimente în acea căsătorie, măcar din partea lui Justin, cu toate că din partea Tessei... „Sincer vorbind, Ela scumpo, doar Dumnezeu știe, fiindcă *noi* n-o să aflăm niciodată..."

La care Elena, divorțată de mai multe ori și pricepută să citească oamenii, în timp ce Gloria nu avea nici una dintre cele două calități, aruncase doar:

– Ei, atunci păzește-ți fundul, scumpo! Bărbații proaspăt văduvi pot fi uneori *foarte* libidinoși.

Gloria era una dintre soțiile de diplomați ce pot servi drept exemplu, care sînt hotărîte să vadă și partea bună a oricărui lucru. Dacă această parte bună nu era la vedere, izbucnea într-un hohot de rîs bine dispus și spunea: „Ei bine, uite unde am ajuns cu toții!" – ceea ce constituia o chemare ca de goarnă pentru ca toți cei interesați să se adune laolaltă și să înfrunte necazurile vieții fără a se plînge. Era ființa care rămăsese fidelă școlilor particulare care o formaseră și cărora le trimitea cu regularitate buletine unde descria progresele făcute, devorînd, în același timp, cu aviditate veștile din presă referitoare la fostele ei colege. Cu ocazia fiecărei aniversări a vreunei școli expedia cîte o telegramă de felicitare foarte vioaie sau, mai nou, mesaje spirituale prin e-mail, de obicei în versuri, fiindcă nu voia ca oamenii să uite că fusese cîștigătoarea premiului pentru poezie pe școală. Era atrăgătoare, fără a fi sofisticată și recunoscută pentru locvacitate, îndeosebi cînd nu prea erau multe de spus. Pe deasupra, mai avea și acel mers legănat, teribil de dizgrațios, care este adoptat de englezoaicele din clasa aristocrată.

Și totuși Gloria Woodrow nu era proastă din naștere. În urmă cu optsprezece ani, la Edinburgh University, fusese evaluată drept una dintre mințile cele mai luminate ale anului ei și se spunea despre ea că, dacă nu i-ar fi dedicat tot timpul lui Woodrow, ar fi obținut rezultate notabile la politologie și filozofie. Cu toate acestea, în intervalul scurs de atunci, căsătoria, maternitatea, suișurile și coborîșurile vieții diplomatice acaparaseră locul ambițiilor pe care, probabil, le avusese cîndva. Uneori, spre întristarea mută a lui Woodrow, părea că ea își trimisese intelectul la culcare pentru a-și îndeplini mai bine rolul de soție. Însă el îi era, în același timp, recunoscător pentru sacrificiul făcut și pentru modul liniștitor în care ea nu reușise să-i pătrundă gîndurile intime, modelîndu-se în schimb fără a protesta pentru a nu sta în fața aspirațiilor lui.

– Cînd o să vreau să am viața mea, o să te anunț, îl asigură ea cînd, cuprins de una dintre crizele lui de vinovăție și plictiseală,

Woodrow o îndemnase stăruitor să obţină o diplomă, să se apuce de Drept sau de Medicină sau măcar să citească *ceva*, „pentru numele Domnului“.

– Dacă nu mă placi aşa cum sînt, asta-i cu totul altă problemă, obişnuia Gloria să răspundă, împingînd cu abilitate nemulţumirea lui de la particular spre general.

– Ba da, te iubesc, *te iubesc aşa cum eşti!* protesta el, grăbindu-se să o îmbrăţişeze.

Lucru pe care, mai mult sau mai puţin, îl credea şi el însuşi.

Justin deveni prizonierul secret al demisolului în seara aceleiaşi zile negre de luni, cînd îi fusese adusă vestea morţii Tessei, la o oră cînd limuzinele de pe aleile reşedinţelor de ambasadori începeau să fornăie şi să vibreze în spatele porţilor din fier, înainte de a purcede spre localul ales pentru seară, ca şi cum acesta ar fi reprezentat un colţişor misterios şi celest. E Ziua Luptătorului Lumumba? Ziua Mardeka? Ziua Căderii Bastiliei? Nici o problemă: drapelul naţional se înalţă în grădină, aspersoarele vor fi oprite, covorul roşu pentru primiri va fi întins, servitorii negri cu mănuşi albe se vor agita cu tăvi şi aperitive, la fel cum făceau şi în vremurile coloniale pe care le dezaprobăm cu atîta pioşenie. Iar din cortul ridicat cu acest prilej de către gazdă se va revărsa muzica patriotică de rigoare.

Woodrow călători împreună cu Justin în furgoneta Volkswagen de culoare neagră. De la morga spitalului, Woodrow îl însoţise pînă la sediul poliţiei şi-l asistase redactînd, cu mîna lui delicată de profesor universitar, o declaraţie privind identificarea cadavrului soţiei. Woodrow îi telefonase mai devreme Gloriei pentru a o anunţa că, în funcţie de traficul din oraş, va sosi cam peste cincisprezece minute cu *oaspetele special* „care va trebui să fie o vreme mai puţin vizibil şi trebuie să ne asigurăm că aşa se va întîmpla“, dar asta nu o împiedică pe Gloria să-i telefoneze urgent Elenei, formînd numărul în repetate rînduri pînă s-o găsească, pentru a discuta cu ea meniuri pentru cină – oare, sărmanului Justin îi plăcea peştele sau îl detesta, fiindcă ea

uitase, însă avea impresia că era *cam excentric* – „şi, Doamne, Ela, *despre ce Dumnezeu* să discut cu el cît Sandy e plecat să apere poziţiile, iar eu rămîn cu nefericitul om ore şi ore în şir? Vreau să spun că nici unul dintre subiectele *serioase* nu poate fi abordat."

– Găseşti tu ceva, nu te-ngrijora, dragă, o asigură Elena, nu tocmai amabilă.

Gloria îşi găsi însă timp să-i relateze Elenei despre apelurile telefonice *absolut agasante* pe care le primise din partea presei şi despre altele la care refuzase să răspundă, preferînd să-l pună pe Juma, băiatul în casă din tribul Wakamba, să spună că domnul şi doamna Woodrow sînt ocupaţi; numai că telefonase şi un tînăr extraordinar de bine crescut de la *Telegraph* cu care s-ar fi simţit *extaziată* să vorbească, numai că Sandy a zis nu, sub nici un motiv.

– Poate o să vă scrie, scumpo, spuse Elena cu glas consolator.

Furgoneta Volkswagen cu geamuri fumurii opri pe aleea din faţa casei, Woodrow sări vioi pentru a verifica dacă nu apăruseră deja ziariştii şi, imediat după aceea, Gloria avu prilejul să-l vadă pe Justin văduvul, bărbatul care îşi pierduse soţia şi fiul sugar în numai şase luni, Justin, soţul înşelat care nu avea să mai fie încornorat, Justin, îmbrăcat cu costumul uşor făcut pe comandă şi cu privirea blîndă, lucruri atît de obişnuite în ceea ce-l privea, fugarul ei secret care avea să rămînă ascuns în apartamentul de la parter, care îşi scoase pălăria din pai cînd coborî pe uşa din spate cu spatele spre public – format din Livingstone, şoferul, Jackson, paza de corp şi Juma, care se agita inutil, ca de obicei – cu o înclinare absentă a capului cu chip frumos şi bronzat, cînd defilă pe lîngă ei, îndreptîndu-se către uşa principală. Ea îi văzu faţa, întîi în umbră, apoi în lumina crepusculară, atît de efemeră. El se apropie de ea şi-i spuse: „Bună seara, Gloria, sînteţi foarte amabili că mă găzduiţi", iar asta cu o voce în care îşi pusese tot curajul, încît ei îi veni să plîngă, ceea ce, mai tîrziu, chiar făcu.

– Sîntem *foarte* bucuroşi că putem face *ceva* să te ajutăm, dragul meu Justin, murmură ea, sărutîndu-l cu o tandreţe precaută. Şi nu se ştie nimic de Arnold, din cîte am înţeles, nu? N-a sunat nimeni cît eraţi pe drum?

– Îmi pare rău, draga mea, nici o vorbă. Stăm cu toţii ca pe ghimpi, desigur.

„*Îndură*, gîndi ea. Se vede. Îndură ca un erou."

Undeva, în fundal, Woodrow o anunţă cu voce îndurerată că trebuia să mai rămînă la birou încă o oră, „bine, scumpo?" Va suna, însă Gloria abia dacă se deranjă să-l asculte. „Ce, *el* a pierdut pe cineva?" i se adresă ea în gînd, pe un ton usturător. Auzi uşile vehiculului trîntindu-se şi Volkswagen-ul negru plecă, însă nu-i acordă atenţie. Era cu ochii pe Justin, paznicul şi eroul ei tragic. Justin – şi abia acum îşi dădu seama de asta – devenise victima acestei tragedii în aceeaşi măsură ca şi Tessa, fiindcă Tessa murise, în vreme ce Justin va avea de îndurat un chin pe care îl va duce cu el pînă în mormînt. Obrajii îi deveniseră deja pămîntii, şi-şi schimbase pînă şi mersul şi felul de a privi lucrurile din jur. Justin trecu fără să arunce măcar o privire la una dintre mîndriile Gloriei, bordurile aleii pe care sădise plante erbacee, plantate conform îndrumărilor lui. Tot astfel trecu şi pe lîngă *rhus* şi prin dreptul celor doi arbori *malus* pe care îi primise de la el şi pentru care refuzase să accepte bani. Fiindcă acesta era unul dintre *minunatele* lucruri care îl caracterizau pe Justin, şi cu care Gloria nu reuşise *niciodată* să se obişnuiască – iar asta îi povesti Elenei într-un rezumat kilometric –, faptul că el avea cunoştinţe *vaste* în domeniul florilor şi grădinilor. „Şi vreau să zic, de unde Dumnezeu a căpătat o *aşa* pasiune, Ela? De la mama lui, pesemne. Nu era, pe jumătate, Dudley? Da, *toată* familia Dudley era înnebunită după grădinărit, fac asta de secole. Fiindcă mă refer la acea ştiinţă clasică englezească, la *ştiinţa florilor*, Ela, nu la ceea ce citim noi frunzărind ziarele de duminică.

Conducîndu-şi preţiosul oaspete pe trepte spre uşa principală, prin hol şi jos, pe scara servitorilor, către demisol, Gloria îi oferi

turul celulei de închisoare ce avea să devină căminul lui pe durata sentinţei: dulapul din placaj uşor scorojit „pentru a-ţi aşeza costumele, Justin" – de ce Dumnezeu nu-i dăduse lui Ebediah încă cinci şilingi ca să-l şi vopsească? – scrinul mîncat de cari pentru cămăşi şi şosete – cum de nu-i dăduse prin minte să-l căptuşească?

Însă Justin era acela care, ca de obicei, trebuia să se scuze:

– Regret, dar nu prea am multe haine de pus înăuntru, Gloria. Casa mea e asediată de vînătorii de ştiri şi sînt convins că Mustafa trebuie să fi scos receptorul din furcă. Sandy a fost amabil şi mi-a zis că o să-mi împrumute tot ce am nevoie pînă se liniştesc lucrurile ca să-mi iau cîte ceva de acolo.

– Of, Justin, ce *proastă* sînt, exclamă Gloria, roşind.

Dar apoi, fie pentru că nu voia să-l lase singur, fie pentru că nu ştia cum s-o facă, insistă să-i arate frigiderul vechi şi respingător, plin ochi cu sticle cu apă minerală – de ce nu se gîndise pînă acum să schimbe garnitura îmbătrînită din cauciuc? – „şi ai *aici* gheaţă, Justin, doar să ţii puţin folia sub un jet de apă rece pentru a desface cuburile" – şi ceainicul electric din material plastic, pe care îl detestase dintotdeauna; şi ibricul vărgat ca un bondar de la Ilfracombe, puţin crăpat, cu pliculeţe de ceai Tetley; şi cutia metalică uzată, cumpărată de la Huntley & Palmer's, în care se găseau biscuiţi presăraţi cu zahăr, pentru cazul că el ar fi dorit să ronţăie ceva înainte de culcare, fiindcă Sandy aşa făcea, deşi i s-a recomandat să mai slăbească. Şi, în sfîrşit – slavă Cerului că avea şi ea *ceva* de bun-gust! – splendidul vas cu flori multicolore de gura-leului, pe care le crescuse ea însăşi, pornind de la plantarea seminţelor, după indicaţiile lui Justin.

– Ei, asta e, acum o să te las să te mai linişteşti, spuse ea, numai că, ajungînd la uşă, îşi dădu seama, spre ruşinea ei, că încă nu rostise vorbele prin care să-şi exprime compasiunea. Justin, dragul meu..., începu ea.

– Mulţumesc, Gloria, dar chiar nu este nevoie, îi frînă el elanul cu o fermitate neaşteptată.

Frustrată de gestul de compătimire, Gloria se chinui să-şi recapete aerul practic:

– Da, sigur, urci oricînd doreşti, de acord, dragă? Cina e la opt, cel puţin teoretic. Un păhărel înainte, dacă simţi nevoia... În rest, faci orice doreşti. Sau poţi să nu faci nimic. Doar *Dumnezeu* ştie cînd o să se întoarcă Sandy.

După care urcă recunoscătoare spre dormitorul ei, făcu duş, se schimbă şi se machie puţin, apoi verifică modul în care băieţii ei îşi făceau temele. Potoliţi de prezenţa morţii în casă, ei lucrau silitori ori se prefăceau c-o fac.

– E groaznic de trist? întrebă Harry, cel mai mic dintre ei.

– Îl vei întîlni mîine. Te rog să te porţi politicos şi serios cu el. Mathilda o să vă pregătească hamburgerii. Să mîncaţi în camera de joacă, nu în bucătărie, s-a înţeles?

O completare întîrziată îi ţîşni de pe buze chiar înainte de a se fi gîndit să o rostească:

– E un domn foarte curajos şi de treabă şi trebuie să-l trataţi cu *mare* respect.

Coborînd spre salon, rămase uimită văzîndu-l pe Justin înaintea ei. El acceptă un pahar sănătos de whisky cu sifon, ea îşi turnă un pahar de vin alb şi se aşeză pe un fotoliu, de fapt al lui Sandy, pe care acum şi-l scosese din minte. Minute în şir – nu-şi putu da seama cîte, timp real –, nici unul nu spuse o vorbă, însă tăcerea era o legătură pe care Gloria o simţea puternică pe măsură ce ţinea mai mult. Justin îşi sorbi băutura, iar ea se simţi uşurată observînd că nu vedea la el noul obicei al lui Sandy, de-a dreptul supărător, de a închide ochii şi de a-şi ţuguia buzele, de parcă whiskyul i-ar fi fost oferit pentru a-l degusta. Cu paharul în mînă, Justin se apropie de fereastra pînă la podea şi privi lung la grădina inundată de lumină – douăzeci de becuri de cîte 150 de waţi conectate la generatorul electric propriu, a căror strălucire îi incendia jumătate din faţă.

– Probabil că aşa gîndeşte toată lumea, remarcă el pe neaşteptate, reluînd o discuţie pe care încă nu o purtaseră.

– Ce anume, dragul meu? întrebă Gloria, nefiind sigură că i se adresase ei, dar punînd totuşi întrebarea, deoarece el simţea nevoia de a vorbi cuiva.

– Că ai fost iubit fiind luat drept o persoană care, de fapt, nu eşti. Că devii un soi de escroc. Un hoţ de iubire.

Gloria nu avea habar dacă aşa credeau toţi, era convinsă că ei nu trebuia să creadă asta.

– *Dar nu eşti nicidecum un escroc, Justin*, spuse ea apăsat. Eşti unul dintre oamenii cei mai sinceri pe care i-am cunoscut şi întotdeauna ai fost aşa. Tessa te adora şi aşa se şi cuvenea. A fost o fată foarte norocoasă.

„Iar cît priveşte *hoţul de iubire*, gîndi ea, ei bine, nu trebuie să fii detectiv ca să ştii cine fura iubirea în *această* pereche!"

Justin nu răspunse acestei asigurări venite prea uşor, ori o făcu şi nu o percepu ea şi, vreme de o clipă, ea nu auzi decît reacţia parcă în lanţ a cîinilor care lătrau; era de ajuns ca unul să înceapă, iar ceilalţi îl imitau, lătratul propagîndu-se de-a lungul întregii străzi a privilegiaţilor.

– Ai fost întotdeauna *bun* cu ea, Justin, ştii că aşa stau lucrurile. Nu trebuie să te pedepseşti pentru fapte pe care nu le-ai comis. Mulţi procedează astfel cînd pierd pe cîte cineva şi nu e cinstit faţă de ei înşişi. Am dreptate? I-ai fost credincios. Mereu, susţinu ea cu tărie, prin aceasta dînd de înţeles că nu acelaşi lucru putea fi afirmat în privinţa Tessei.

Dar aluzia trecu neobservată, Gloria era convinsă: Justin era pe punctul de a vorbi despre nenorocitul de Arnold Bluhm cînd, spre iritarea ei, auzi clinchetul cheilor soţului în uşă şi-şi dădu seama că vraja fusese spulberată.

– Justin, prietene, cum îţi merge? strigă Woodrow, turnîndu-şi neobişnuit de puţin vin în pahar, după care se lăsă greu pe canapea. Nu avem nici o veste, regret. Nici bună, nici rea. Nici un indiciu, nici un suspect, nimic deocamdată. Nici urmă de Arnold. Belgienii ne pun la dispoziţie un elicopter, iar Londra, un altul. Bani, bani – blestemul nostru, al tuturor! Cu

toate astea, el e cetățean belgian, așa că, de ce nu?! Ce bine arăți, scumpo! Ce-avem la cină?

„A băut, gîndi Gloria dezgustată. Se preface că lucrează pînă tîrziu, dar stă în birou și bea, în timp ce eu mă țin de capul băieților ca să-și facă temele." Auzi un zgomot dinspre fereastră și constată, spre spaima ei, că Justin își făcuse curaj pentru a-și lua la revedere, speriat, fără îndoială, de modul direct în care vorbise soțul ei.

– N-avem nimic de mîncare? protestă Woodrow. Trebuie să te înzdrăvenești, bătrîne.

– Ești foarte amabil, dar nu am poftă de mîncare. Gloria, îți mulțumesc încă o dată! Sandy, noapte bună!

– Iar Pellegrin transmite mesaje de sprijin de la Londra. Întregul Minister de Externe e doborît de durere, zice el. Nu a vrut să vorbească în numele lui.

– Bernard a dovedit întotdeauna mult tact.

Gloria privi ușa închizîndu-se, auzi pașii lui coborînd treptele de beton, văzu paharul gol lăsat pe masa din bambus din apropierea ferestrei și, înspăimîntată preț de o secundă, crezu că nu-l va mai revedea vreodată.

Woodrow își mîncă porția stîngaci, fără să o deguste ca de obicei. Gloria care, la fel ca și Justin, nu avea poftă de mîncare, avu timp să-l urmărească. Pășind pe vîrfuri neliniștit între unul și celălalt, Juma, băiatul în casă îl urmărea și el.

– Cum merg lucrurile? murmură Woodrow cu o tărăgănare de conspirator, controlîndu-și vocea și arătă către podea, pentru a o preveni să procedeze și ea la fel.

– Bine, zise ea, intrînd în jocul inițiat de el. Dacă ținem seama de situație. „Ce faci acolo, jos? se întrebă ea. Stai întins pe pat, flagelîndu-te pe întuneric? Ori privești prin grilaj spre grădină, vorbind cu duhul ei?"

– A apărut ceva semnificativ? tocmai întreba Woodrow, împiedicîndu-se ușor în ultimul cuvînt, dar reușind să păstreze discuția aluzivă din cauza lui Juma.

– Ce anume?

– În legătură cu iubirea noastră, zise el şi, rînjind neruşinat, împunse cu degetul către begoniile ei şi formă din buze *Bluhm*, clipă în care Juma se grăbi să aducă o carafă cu apă.

Gloria rămase trează ore în şir lîngă soţul ei care sforăia şi, într-un tîrziu, închipuindu-şi că aude zgomot de jos, se strecură pînă spre palier şi privi afară pe fereastră. Pana de energie trecuse. Spre stele se înălţa aura de culoare oranj a oraşului. Însă în grădină luminată nu bîntuia nici Tessa şi nici Justin. Se întoarse în cameră şi-l găsi pe Harry dormind de-a curmezişul patului, ţinîndu-şi degetul mare în gură şi un braţ peste pieptul părintelui său.

* * *

Membrii familiei se treziră devreme, ca de obicei, însă Justin le-o luase înainte, deja îmbrăcat cu costumul boţit şi umblînd de colo-colo. Arăta îmbujorat, socoti Gloria, puţin agitat, avînd prea multă culoare în obraji, ceea ce contrasta cu ochii lui căprui. Băieţii îi strînseră mîna, cu un aer grav, aşa cum fuseseră dăscăliţi, iar Justin le răspunse cu meticulozitate la salut.

– A, Sandy, da, bună dimineaţa! zise el imediat ce apăru şi Woodrow. Dacă nu te superi, aş vrea să discutăm ceva.

Cei doi se retraseră către terasă.

– E vorba de casa mea, începu Justin de îndată ce rămaseră singuri.

– Casa de aici, bătrîne, sau cea din Londra? replică Woodrow, făcînd un efort inutil de a fi spiritual.

Iar Gloria, auzind fiece cuvînt prin trapa de servire ce dădea spre bucătărie, simţi dorinţa să-i dea cu ceva în cap.

– Despre cea din Nairobi. Hîrtiile ei personale, scrisorile avocaţilor... Actele privind bunurile familiei ei... Documente care sînt de preţ pentru amîndoi... Nu pot lăsa corespondenţa ei personală acolo pentru ca poliţiştii kenyeni să o jefuiască după cum le vine.

– Şi ce soluţie ai, bătrîne?

– Aş vrea să merg acolo. Imediat!

„Ce ferm! îl încurajă Gloria în gînd. Ce hotărît, în ciuda a tot ce s-a întîmplat!“

– Dragul meu, imposibil! Ziariştii te vor mînca de viu.

– Nu cred că se va întîmpla chiar aşa. Pot încerca să mă fotografieze, cel mult, după părerea mea. Ar putea striga după mine. Dacă nu le răspund, mai mult de atît nu vor îndrăzni. Am putea merge cît timp sînt plecaţi să se bărbierească.

Gloria cunoştea pe de rost atitudinea echivocă a soţului ei. Peste cîteva clipe, îl va suna pe Bernard Pellegrin. Aşa procedează întotdeauna cînd simţea nevoia de a-l ocoli pe Porter Coleridge şi de a obţine răspunsul pe care voia să-l audă.

– Ascultă, îţi spun eu cum facem, bătrîne! Ce-ar fi să-mi dai o listă cu ceea ce vrei şi să i-o strecor eu, cumva, lui Mustafa, după care să aducă el totul aici?

„Tipic, gîndi Gloria cuprinsă de furie. Agită-te fără rost, trage de timp, caută soluţia cea mai lesnicioasă de a scăpa de răspundere de fiecare dată.“

– Mustafa habar n-ar avea ce să aleagă, îl auzi ea pe Justin, la fel de ferm ca şi mai devreme. Iar o listă nu i-ar sluji la nimic. Pînă şi cele de cumpărături îl copleşesc. *Îi datorez* asta, Sandy. E o datorie de onoare şi trebuie să o respect. Indiferent dacă tu vii cu mine sau nu.

„Cîştigă numai cei care au clasă!“ aplaudă Gloria în tăcere, de pe tuşă. *„Bine jucat, asta da bărbat!“* Dar chiar şi aşa, deşi mintea îi rămînea deschisă la tot soiul de intuiţii neaşteptate, nu-i trecu prin cap că soţul ei ar fi avut motivele lui pentru a dori să viziteze casa Tessei.

* * *

Oamenii de presă nu se bărbiereau. Justin se înşela. Sau, dacă era aşa, făceau asta pe peluzele din preajma locuinţei lui

Justin, unde își petrecuseră noaptea în mașini închiriate, aruncînd resturi de mîncare în tufișurile de hortensii. Cîțiva vînzători, purtînd pantaloni vărgați ca ai unchiului Sam și jobene, deschiseseră o tarabă de la care vindeau ceai. Alții coceau porumb pe cărbuni. Polițiști fără vlagă stăteau în jurul unui automobil de patrulare cam obosit, căscînd și fumînd. Șeful lor, un bărbat nemaipomenit de gras, cu o centură cenușie și lustruită și cu un Rolex de aur la mînă, stătea lăbărțat pe scaunul din dreapta cu ochii închiși. Era șapte și jumătate. Plafonul jos de nori ascundea orașul. O sumedenie de păsări negre își schimbau mereu locul pe firele aeriene, așteptînd momentul potrivit să se năpustească în jos pentru a se înfrupta din resturi.

– Conduci pînă dincolo de ei, apoi oprești, ordonă din partea din spate a furgonetei Woodrow, ca un adevărat fiu de soldat.

Stăteau la fel ca și în ziua precedentă: Livingstone și Jackson în față, iar Woodrow și Justin ghemuiți pe bancheta din spate. Volkswagen-ul negru avea plăcuțe de înmatriculare cu marca CD, dar fiecare al doilea automobil din Muthaiga avea așa ceva. Un ochi format ar fi depistat prefixul britanic la număr, dar nu se afla prin preajmă cineva atît de informat, astfel că nimeni nu manifestă vreun interes cînd Livingstone rulă calm, ieșind pe poartă și apoi urcă panta ușoară. Opri vehiculul fără a-l brusca și trase frîna de mînă.

– Jackson, dă-te jos, coboară dealul pînă la casa domnului Quayle. Cum îl cheamă pe portar? i se adresă el lui Justin.

– Omari, răspunse Justin.

– Spune-i lui Omari ca la apropierea furgonetei să deschidă porțile rapid și să le închidă imediat ce intrăm. Să stai cu el ca să fii sigur că face întocmai. Acum!

Parcă născut pentru a juca acest rol, Jackson coborî alene din vehicul, se întinse, își făcu de lucru cu centura și, în cele din urmă, porni legănîndu-se la vale către poarta din fier a casei lui Justin unde, sub ochii polițiștilor și ai ziariștilor i se alătură lui Omari.

– În regulă, să coborîm, îi ordonă Woodrow lui Livingstone. Foarte încet. Nu te grăbi.

Livingstone eliberă frîna de mînă și, cu motorul mergînd, lăsă furgoneta să coboare panta cu spatele pe drumul sinuos pînă cînd intră cu spatele pe aleea de acces spre poarta casei lui Justin. „Întoarce!“, gîndiră cei prezenți acolo. Dacă așa socotiseră, se lămuriră imediat, fiindcă, în următorul moment, Livingstone apăsă pînă la fund pedala de accelerație și porni cu viteză înapoi către poartă, făcîndu-i pe ziariști să se zburătăcească speriați care încotro. Poarta se deschise brusc, o latură trasă de Omari și cealaltă de Jackson. Furgoneta intră, apoi poarta se închise. Aflat pe partea dinspre casă, Jackson urcă dintr-un salt în vehicul, în timp ce Livingstone îl făcu să ruleze restul de drum pînă la verandă, urcînd chiar două trepte și oprind la cîțiva centimetri de ușa principală pe care Mustafa, băiatul de casă, cu o intuiție exemplară, o deschise furtunos dinăuntru, iar Woodrow îl împinse pe Justin înainte, apoi îl urmă cu o săritură pînă în hol, închizînd ușa principală cu un bufnet.

* * *

Casa era cufundată în întuneric. Din respect pentru Tessa sau de teama vînătorilor de știri, personalul trăsese draperiile la ferestre. Cei trei, Justin, Woodrow și Mustafa, rămaseră în hol. Mustafa plîngea în tăcere. Woodrow îi recunoscu fața boțită, strîmbătura care făcea să i se vadă dinții albi, lacrimile alunecîndu-i de-a curmezișul obrajilor, dîrele lor ajungînd pînă sub urechi. Justin îl cuprinsese pe Mustafa pe după umeri, liniștindu-l. Șocat de această demonstrație de afecțiune, prea puțin britanică, venită din partea lui Justin, Woodrow se simți de-a dreptul ofensat. Justin îl trase pe Mustafa la piept, astfel încît falca încleștată a lui Mustafa ajunse să se rezeme de umărul lui. Jenat, Woodrow își mută privirea de la ei. În pasaj, dinspre zona destinată servitorilor, începură să apară alte umbre: băiatul *shamba*, un

ugandez cu un singur braţ, pătruns ilegal în Kenya, care îl ajuta pe Justin la grădinărit şi al cărui nume îi scăpa mereu lui Woodrow, apoi o refugiată pătrunsă ilegal din sudul Sudanului, pe nume Esmeralda, care avea tot timpul necazuri din cauza bărbaţilor. Tessa nu putea rezista unei poveşti spuse printre suspine, după cum îi era greu să se supună reglementărilor locale. Uneori, casa lor semăna cu un cămin de refugiaţi africani de handicapaţi şi oameni ajunşi în pragul prăbuşirii fizice şi psihice. Woodrow discutase nu o dată în contradictoriu cu Justin pe această temă, însă se lovise de îndărătnicia lui ca de un zid. Doar Esmeralda nu plîngea. În schimb, avea pe chip acea expresie înlemnită pe care albii o interpretează greşit drept grosolănie sau indiferenţă. Woodrow ştia că nu era vorba nici de una, nici de cealaltă. Era familiaritate. Aşa este urzită viaţa *adevărată*, acesta era, de fapt, mesajul. Aşa arătau durerea, ura şi oamenii făcuţi fărîme. Aceasta este viaţa de zi cu zi pe care o trăim de cînd ne-am născut, iar tu, Wazungu, nu o cunoşti.

Împingîndu-l cu delicateţe pe Mustafa, Justin îşi împreună mîinile cu cele ale Esmeraldei, care îşi lipi tîmpla cu părul împletit de tîmpla lui. Woodrow trăi senzaţia că îi era îngăduit să asiste la o demonstraţie de afecţiune pe care nu o cunoscuse nici măcar în vis. Oare Juma ar plînge la fel dacă cineva i-ar tăia gîtul Gloriei? Pe naiba! Dar Ebediah? Dar noua cameristă a Gloriei, al cărei nume nici măcar nu-l ştia? Justin îl strînse la piept pe grădinarul ugandez, îl mîngîie pe obraz, apoi le întoarse tuturor spatele şi se prinse cu mîna dreaptă de balustrada scării. Arătînd pentru o clipă ca un bătrîn, imagine ce nu avea să fie departe de adevăr peste cîţiva ani, se avîntă în sus pe trepte. Woodrow îl urmări topindu-se în semiîntunericul palierului şi dispărînd în dormitorul în care nu pătrunsese niciodată, cu toate că, în secret, şi-l imaginase de nenumărate ori.

Constatînd că a rămas singur, Woodrow căută să-şi găsească un loc, simţindu-se ameninţat, senzaţie pe care o încercase de fiecare dată cînd pătrunsese în casa ei: aceea de băiat de la ţară

care a venit la oraş. „Dacă e cocteil, cum se face că nu-i cunosc pe oamenii aceştia? Ce cauză ni se cere să susţinem în seara asta? În ce cameră se va afla ea? Unde-i Bluhm? Alături de ea, mai mult ca sigur. Ori în bucătărie, făcîndu-i pe servitori să se tăvălească de rîs." Aducîndu-şi aminte de scopul vizitei, Wodrow înaintă încet pe coridorul cufundat în semiîntuneric, spre uşa salonului. Era descuiată. Razele clar conturate ale soarelui de dimineaţă împungeau printre draperii, iluminînd scuturile şi măştile, precum şi covoraşele zdrenţuite, ţesute manual de paraplegici, cu care Tessa reuşise să mai dea viaţă mobilierului dezolant pus la dispoziţie de guvern. „Cum făcuse ca totul să devină fermecător cu ajutorul unor lucruri de nimic? Acelaşi şemineu din cărămidă ca şi al nostru, aceleaşi traverse din fier încastrate, maimuţărind grinzile din lemn ale veselei Anglii. Totul la fel ca la noi, dar mai mic, fiindcă familia Quayle nu are copii şi se află cu un grad mai jos. Atunci de ce casa Tessei părea întotdeauna un cămin adevărat, în timp ce a noastră a rămas doar sora ei urîtă şi lipsită de imaginaţie?"

Ajunse în mijlocul încăperii şi se opri, blocat de forţa amintirii. „Aici am stat şi i-am ţinut o predică fiicei contesei, din apropierea acestei atrăgătoare mese cu intarsii la care, după cum spunea ea, mama ei ţinuse foarte mult, în timp ce eu strîngeam între degete spătarul acestui scaun din lemn satinat şi făceam pe autoritarul, asemeni unui părinte din epoca victoriană. Tessa, stînd acolo, în faţa ferestrei, cu razele soarelui trecînd direct prin rochia din bumbac. Oare, ştia că mă adresam unei siluete dezgolite? Că doar privind-o însemna să-mi văd adeverindu-se visurile despre ea, fata mea de pe plajă, necunoscuta întîlnită în tren?"

– Am socotit că ar fi bine să trec pe aici, începu el cu glas hotărît.

– De ce crezi asta, Sandy? întreabă ea.

Ora unsprezece dimineaţa. Odată şedinţa cancelariei terminată, Justin trimis în siguranţă la Kampala, ca să participe la o conferinţă inutilă cu durata de trei zile cu tema „Ajutoare şi

Eficienţă“. „Eu am sosit aici cu treburi oficiale, dar mi-am parcat maşina pe o stradă lăturalnică, la fel ca orice amant ce se ştie vinovat, care face vizite frumoasei soţii a unui frate funcţionar. Şi, Dumnezeule, ce frumoasă e! Tînără, cu sîni fermi şi bine conturaţi, care nu se clintesc. Cum de se îndură Justin să o scape din ochi? Tineri îi sînt şi ochii cenuşii, larg deschişi şi furioşi, la fel şi surîsul, prea înţelept pentru vîrsta ei.“ Woodrow nu-i poate vedea zîmbetul fiindcă ea e luminată din spate. Dar îl poate simţi în vocea ei. Glasul acela studiat, şiret şi aţîţător. Şi-l putea reînvia în memorie în orice clipă. Tot astfel putea readuce în faţa ochilor linia taliei şi coapsele siluetei goale, fluiditatea înnebunitoare a mersului ei, nici nu era de mirare că ea şi Justin s-au întîlnit – provin doar din aceeaşi sursă de exemplare pure – apariţia aceleiaşi rase pure, despărţindu-i însă douăzeci de ani.

– Tess, vorbesc serios, situaţia nu mai poate continua astfel.

– Nu-mi spune Tess.

– De ce nu?

– Acest nume e rezervat.

„Pentru cine? se întreabă el. Pentru Bluhm sau petru vreun alt amant?“ Quayle nu i se adresa cu Tess. Nici Ghita, din cîte ştia.

– Pur şi simplu, nu se poate să te mai exprimi atît de liber. E vorba de părerile tale.

Iar apoi pasajul pe care îl pregătise dinainte, cel în care îi reaminteşte de îndatoririle de soţie serioasă a unui diplomat aflat la post. Dar nu reuşeşte nicicum să-l ducă pînă la capăt. Cuvîntul *îndatorire* o îmboldeşte să reacţioneze.

– Sandy, *datoria* mea e Africa. A ta care e?

Woodrow rămîne uimit că trebuie să răspundă în nume personal.

– Faţă de ţara mea, dacă-mi îngădui să fiu preţios... Ca şi Justin, de altfel... Faţă de Minister şi de şeful Misiunii. Asta te lămureşte?

– Ştii că nu. Nici pe departe. E *departe* de adevăr.

– De unde să ştiu eu asta?

– Eu mi-am închipuit că ai putea veni să discuți cu mine despre documentele zdrobitoare pe care ți le-am dat.

– Nu, Tessa, nu pentru asta. Am venit pentru a-ți cere să nu mai vorbești necontrolat despre neregulile comise de guvernul lui Moi în fața oricărui Tom, Dick sau Harry din Nairobi. Mă aflu aici ca să te rog să devii o membră a echipei, în loc să... hmm, du singură fraza pînă la capăt! încheie el răutăcios.

„I-aș fi vorbit astfel dacă aș fi știut că era însărcinată? Poate că nu chiar atît de direct. Dar, oricum, aș fi discutat cu ea. Puteam bănui că e însărcinată cînd încercam să-i studiez silueta goală? Nu. O doream dincolo de orice, așa cum își dăduse și ea seama după glasul meu gîtuit și rigiditatea mișcărilor mele."

– Prin urmare, vrei să spui că le-ai citit? întreabă ea, agățîndu-se cu încăpățînare de problema documentelor. O să-mi declari peste o clipă că nu ți-ai găsit timp.

– Sigur. Le-am citit.

– Și ce concluzie ai tras după ce le-ai citit, Sandy?

– N-am aflat ceva ce nu știam și nu pot face nimic în legătură cu asta.

– Uite, Sandy, asta e o atitudine negativă! Ba mai grav: e lipsă de curaj. *De ce* nu poți face nimic?

Woodrow, detestîndu-se pentru ceea ce afirmă:

– Fiindcă noi sîntem diplomați, Tessa, nu polițiști. Guvernul Moi e corupt peste măsură, așa afirmi. Nici nu m-am îndoit vreodată de asta. Populația moare de SIDA, țara e ruinată financiar, nu există nici un colțișor, de la turism, faună, învățămînt, transporturi și terminînd cu comunicațiile, care să nu se prăbușească din cauza corupției, incompetenței și neglijenței. Bine ai remarcat... Miniștrii și funcționarii superiori deturnează camioane întregi cu alimente și medicamente destinate refugiaților care mor de foame, uneori cu complicitatea angajaților agențiilor de ajutorare, afirmi tu. Sigur că da. Cheltuielile pentru ocrotirea sănătății se ridică la cîțiva dolari pe cap de locuitor, iar asta e valabil înainte ca toți cei din capul listei și pînă la ultimul să-și fi

luat partea. Poliția maltratează în mod invariabil pe oricine se dovedește îndeajuns de lipsit de înțelepciune să aducă aceste chestiuni în atenția publicului. De asemenea, adevărat. Le-ai studiat metodele. Folosesc tortura cu apă, zici tu. Îi udă, apoi îi bat, ceea ce reduce semnele vizibile. Ai dreptate. Așa procedează. Nu aleg defel. Iar noi nu protestăm. Își închiriază propriile arme bandelor ucigașe cu care sînt în relații amicale, pentru a le fi înapoiate în zori, altfel nu-și capătă înapoi garanția. Înalta Comisie împărtășește dezgustul tău, dar tot nu protestează. De ce? Fiindcă sîntem aici, slavă cerului, să reprezentăm țara *noastră*, nu pe *a lor*. Avem în Kenya treizeci și cinci de mii de britanici indigenizați, a căror viață nesigură depinde de capriciile președintelui Moi. Înalta Comisie nu are sarcina de a le face viața mai grea decît este deja.

– Iar tu trebuie să reprezinți interesele britanice, îi reamintește ea în glumă.

– Acesta nu este un păcat, Tessa, o pune el la punct, străduindu-se să smulgă cu forța din cîmpul vizual umbra sînilor ei, ce se întrezăresc prin fibrele rochiei. Comerțul nu e un păcat. Tranzacțiile comerciale cu țările înapoiate nu reprezintă un păcat. În realitate, le ajută să se dezvolte. Face posibilă reforma. Tipul de reformă pe care îl dorim noi. Le aduce în lumea modernă. Ne permite *nouă* să *le* ajutăm. Cum putem ajuta o țară săracă dacă nu sîntem noi înșine bogați?

– Prostii.

– *Poftim?*

– Astea sînt prostiile înșelătoare, pompoase, cu pretenții de sinceritate, promovate de Ministerul de Externe, dacă vrei o caracterizare completă, demnă de neprețuitul Pellegrin în persoană. Comerțul nu-i face nicidecum mai bogați pe cei săraci. Așa se cumpără funcționarii guvernamentali și se deschid conturi în bănci elvețiene.

– Te contrazic cu toată tăria...

Ea îl întrerupe fără menajamente:

– Atunci e un dosar oarecare şi fă-l uitat! Bine? Deocamdată nu întreprindem nici o acţiune, semnat Sandy. Grozav. Mama democraţiilor se dovedeşte, încă o dată, de o ipocrizie desăvîrşită, propovăduind libertatea şi drepturile omului pentru toţi, numai pentru că ea speră să scoată un ban şi din asta.

– Nu-i deloc adevărat! Băieţii lui Moi sînt nişte ticăloşi, iar bătrînul mai are cîţiva ani la conducere. Însă la orizont se întrevăd lucruri bune. O vorbă strecurată la urechea cui trebuie sau o abţinere colectivă a naţiunilor de a mai oferi ajutoare – diplomaţie discretă – fiecare îşi atinge efectul. Iar Richard Leakey ajunge să fie numit membru al cabinetului pentru a pune stavilă corupţiei şi a da asigurări ţărilor finanţatoare că pot reîncepe, fără a-i mai îmbogăţi pe escrocii lui Moi.

Începe să vorbească la fel ca o telegramă de îndrumare, şi-şi dă seama de asta. Ba, mai grav, ştie şi ea asta, lucru scos în evidenţă de un căscat ostentativ.

– S-ar putea ca ţara asta să nu aibă un prezent prea fericit, dar are un viitor mare, încheie el brav.

Şi aşteaptă un gest de întîmpinare din partea ei, drept confirmare că se îndreaptă amîndoi către un armistiţiu chinuit.

„Dar Tessa, îşi aduce el aminte prea tîrziu, la fel ca şi prietena ei, Ghita, nu ştie ce e acela compromisul. Amîndouă sînt prea tinere ca să creadă că adevărul poate fi atît de simplu."

– Documentul pe care ţi l-am prezentat îţi pune la dispoziţie nume şi numere de conturi bancare, insistă ea fără milă. Sînt identificaţi şi incriminaţi miniştri. Acesta n-ar putea constitui un cuvînt la urechea cui trebuie? Sau au surzit cu toţii?

– Tessa...

Ea se îndepărtează, iar el a venit pînă aici ca să fie mai aproape de ea.

– Sandy...

– Înţeleg ce vrei să spui. Te aud. Dar, pentru numele lui Dumnezeu – în numele raţiunii –, doar nu vorbeşti serios cînd sugerezi ca guvernatorul Maiestăţii Sale, în persoana lui Bernard Pellegrin,

să organizeze o vînătoare de vrăjitoare împotriva miniştrilor numiţi ai guvernului kenyan! Vreau să spun, Doamne! e ca şi cum noi, britanicii, am fi incoruptibili. Înaltul Comisar kenyan din Londra are dreptul să ne spună *nouă* să facem curăţenie *în propria noastră ogradă?*

– Asta-i o scuză ieftină, şi tu ştii asta! explodează Tessa, fulgerîndu-l cu privirea.

Woodrow nu-l luase în calcul pe Mustafa. Acesta intră tăcut, aplecat. Întîi, cu mare precizie, aşază o măsuţă pe covor, la jumătatea distanţei dintre ei, apoi o tavă cu o cafetieră, amîndouă din argint, şi coşuleţul din argint al mamei Tessei, plin cu prăjituri din aluat fraged. Iar întreruperea evident că stimulează atotputernicul simţ teatral al Tessei, fiindcă ea îngenunchează, păstrîndu-şi spatele drept, cu umerii înălţaţi, făcînd materialul rochiei să se întindă peste sîni, timp în care îşi presară frazele cu întrebări amuzant-înţepătoare în legătură cu preferinţele lui în materie de cafea.

– Parcă o bei neagră, Sandy, sau vrei şi o picătură de frişcă – ori am uitat? întreabă ea mimînd amabilitatea.

„*Aşa* e *viaţa fariseică pe care o ducem*, pare ea să-i comunice. Un *continent piere în faţa noastră, iar noi stăm aici în picioare sau în genunchi şi bem cafea de pe o tavă de argint, în vreme ce, pe stradă, copiii plîng de foame, bolnavii mor, iar politicienii ticăloşiţi ruinează naţiunea care a fost păcălită pentru a-i alege.*"

– O vînătoare de vrăjitoare – fiindcă tot ai adus vorba – ar fi un început excelent. Rostiţi-le numele, faceţi-i de ruşine, tăiaţi-le capetele şi puneţi-le în pari la porţile oraşului, zic eu. Necazul e că nu merge. Aceeaşi listă a ruşinii se publică anual în ziarele din Nairobi şi aceiaşi politicieni apar de fiecare dată. Nimeni nu e destituit, nimeni nu e trimis în judecată.

Tessa îi întinde o ceaşcă, rotindu-se pe genunchi pentru a ajunge la el.

– Dar asta nu te tulbură, nu-i aşa? Eşti apărătorul acestui *status-quo*. E o hotărîre pe care ai luat-o singur. Nu ţi-a impus-o nimeni. Tu ai ales! Tu, Sandy! Într-o zi te-ai privit în oglindă şi ai socotit: „Salut, de aici înainte o să tratez lumea aşa cum este. O să obţin condiţiile cele mai avantajoase pentru Anglia şi se va chema că-mi fac datoria. N-are importanţă că îndeplinirea acestei îndatoriri e sinonimă cu supravieţuirea cîtorva dintre cele mai detestabile guverne din lume. O voi face oricum."

Îi oferă zahăr. El refuză cu un gest mut.

– Prin urmare, regret, dar nu putem cădea de acord, aşa e? Eu vreau să strig în gura mare. Tu vrei să-mi vîr capul în nisip alături de tine. Îndatorirea femeii înseamnă fuga de răspundere a unui bărbat. Ce alte noutăţi mai ai?

– Iar Justin? întreabă Woodrow, jucîndu-şi ultima carte, deja inutilă. El ce rol are în treaba asta aş vrea să ştiu?

Ea tresare, simţind capcana.

– Justin e Justin, îi răspunde ea cu precauţie. El a ales, la fel şi eu.

– Iar Bluhm e Bluhm, presupun, rosteşte Woodrow batjocoritor, împins de gelozie şi furie să pronunţe numele pe care îşi promisese că nu-l va rosti cu nici un chip. Iar ea, evident, şi-a jurat să nu-l audă. Graţie unei amare discipline intime, ea reuşeşte să-şi ţină buzele strînse, aşteptînd ca el să se facă şi mai tare de rîs. Bănuială pe care el, îndatoritor, o confirmă. Cu vîrf şi îndesat.

– De exemplu, te-ai gîndit că aduci prejudicii carierei lui Justin? întreabă el cu un aer arogant.

– Asta-i motivul pentru care ai venit să discuţi cu mine?

– În esenţă, da.

– Mă gîndeam că voiai să mă salvezi de mine însămi. Acum se dovedeşte că ai venit să-l salvezi pe Justin de mine. Ce gest cavaleresc din partea ta!

– Îmi închipuisem că interesele tale şi ale lui Justin coincid.

Un hohot crispat, lipsit de umor, pe măsură ce furia revine în glasul ei... Numai că, spre deosebire de Woodrow, ea nu-şi pierde cumpătul.

– Dumnezeule, Sandy! Cred că eşti singura persoană din Nairobi care îşi imaginează aşa ceva!

Se ridică, semn că jocul s-a încheiat.

– Consider c-ai face mai bine să pleci. Altfel o să înceapă lumea să bîrfească despre noi. Vei afla cu uşurare că n-o să-ţi mai trimit documente. Doar n-o să te silesc să uzezi tocătorul de hîrtie al Înaltului Comisar, nu? S-ar putea să pierzi punctele necesare pentru promovare.

Retrăind această scenă aşa cum o revăzuse mereu în cele douăsprezece luni ce trecuseră de cînd se petrecuse, simţind din nou umilinţa, frustrarea şi privirea ei dispreţuitoare arzîndu-l în spate atunci cînd îşi luase rămas-bun, Woodrow deschise pe furiş un sertar mai îngust al mesei cu intarsii, la care mama ei ţinuse atît de mult, şi-şi plimbă mîna prin el, strîngînd laolaltă tot ce găsi. „Am fost beat, am fost nebun," îşi zise el în încercarea disperată de a duce la bun sfîrşit această acţiune. „Tînjeam să fac ceva necugetat. Încercam să-mi prăbuşesc acoperişul în cap, ca să pot vedea cerul limpede."

Un petic de hîrtie, atît îşi dorea, în vreme ce umbla şi scotocea agitat prin sertare şi pe rafturi, o bucată de hîrtie bleu, aproape de nebăgat în seamă, din filele de birou cu însemnele regale pe ea, scrisă doar pe o parte, de propria-i mînă, declarînd lucruri de nespus în cuvinte care nu sînt deloc echivoce – nu spune: „Pe de o parte asta, dar pe de alta nu mai pot face nimic" – semnat, nu cu S sau SW, ci Sandy, cu un scris citeţ şi foarte asemănător cu WOODROW, cu litere de tipar după aceea, pentru a demonstra întregii lumi şi Tessei Quayle că, vreme de cinci minute demente petrecute în biroul său în aceeaşi seară, cu silueta ei dezgolită chinuindu-i încă memoria şi cu un pahar mare de whisky destinat oaspeţilor, aflat lîngă cotul iubitei timide, un Sandy Woodrow, şef al cancelariei de la Înalta Comisie Britanică din Nairobi,

a comis o acţiune de o nebunie calculată, deliberată şi fără de egal, riscîndu-şi cariera, soţia şi copiii într-un efort sortit eşecului de a-şi aduce viaţa mai aproape de sentimente.

Şi, după ce scrisese ce scrisese, băgase scrisoarea respectivă în plicul cu însemnele regale şi-l lipise după ce linsese partea gumată cu limba pe care rămăsese aroma de whisky. Caligrafiase cu grijă numele destinatarului şi – ignorînd toate glasurile interioare, de bun-simţ, care îl îndemnau să mai aştepte o oră, o zi, o altă viaţă, să mai bea un pahar de scotch, să facă cerere de concediu pentru a pleca acasă sau, cel puţin, să trimită scrisoarea a doua zi dimineaţa, după ce a cugetat peste noapte dacă e cazul – o dusese singur pînă în camera de poştă a Înaltei Comisii, unde un funcţionar localnic, din tribul Kikuyu, pe nume Jomo, după marele luptător Kenyatta, fără să se deranjeze a întreba de ce ar trimite şeful cancelariei o scrisoare prin curier, mai ales dacă era adresată PERSONAL, către silueta goală a frumoasei soţii a unui coleg şi subordonat, o introdusese într-un sac pe care scria LOCAL NESECRET, rostind cîntat cu supuşenie: „Noapte bună, domnule Woodrow“, în timp ce el ieşea.

* * *

Felicitări de Crăciun.

Invitaţii vechi marcate cu o cruce drept „nu“ cu scrisul Tessei. Altele, însemnate mai apăsat: „nici gînd“.

Ilustrate vechi de la Ghita cu urări de bine, înfăţişînd păsări indiene.

O bucată de panglică, un dop de la o sticlă de vin, un teanc de cărţi de vizită ale unor diplomaţi, ţinute laolaltă de o clemă cu dinţi.

Dar nu era nici o bucăţică de foaie bleu cu însemnele Maiestăţii Sale care să se încheie cu o mîzgălitură triumfătoare: „Te iubesc, te iubesc şi te iubesc. Sandy.“

Woodrow se strecură iute de-a lungul ultimelor rafturi, deschizînd cărţi la întîmplare, desfăcînd cutii cu fleacuri femeieşti, recunoscîndu-se deja învins. „Linişteşte-te, domnule", îşi făcu el curaj, în timp ce se zbătea să transforme veştile proaste în veşti bune. „De acord: nici o scrisoare. De ce *ar mai exista* o scrisoare? *La Tessa? După douăsprezece luni?* Pesemne c-a azvîrlit-o la coş chiar în ziua primirii. O femeie ca ea, cu care nu te poţi abţine să nu flirtezi, cu un soţ pămpălău, e curtată de cel puţin două ori pe lună. De trei ori! Zilnic!" Transpira. În Africa sudoarea îl invada ca un duş lipicios, apoi se usca. Rămase cu capul întins înainte, lăsînd torentul să-l învăluie, trăgînd cu urechea.

„Ce Dumnezeu face omul acela la etaj, umblînd tăcut de colo-colo? Spusese ceva despre hîrtii personale. Scrisori de la avocaţi. Ce hîrtii putea păstra ea la etaj care să fie prea personale pentru a rămîne la parter?" Telefonul din salon suna. Ţîrîise neîntrerupt de cînd intraseră în casă, însă îl auzea abia acum. Ziarişti? Amanţi? Cui îi păsa? Îl lăsă să sune. Revedea în minte planul etajului de la propria casă şi îl aplica la cea de aici. Justin era în camera de deasupra, cum urcai, în stînga scării. Acolo se afla o cameră de toaletă şi baia, plus dormitorul principal. Îşi aduse aminte că Tessa îi spusese că transformase camera de toaletă în cameră de lucru: „Nu numai bărbaţii îşi au propriul bîrlog, Sandy. Şi noi, fetele, avem aşa ceva," rostise ea provocator, ca şi cum i-ar fi dat lecţii de anatomie. Ritmul paşilor se schimbă. „Acum adună hîrtiile din diferite locuri. Ce anume? *Documente care sînt preţioase pentru amîndoi*. Şi pentru mine", gîndi Woodrow, amintindu-şi îngreţoşat de propria-i neghiobie.

Constatînd că acum stătea la fereastra de unde se vedea grădina, trase draperia deoparte şi văzu şirurile ordonate de tufe înflorite, mîndria „zilelor uşilor deschise" oferite de Justin personalului din subordine, cînd le servea căpşuni cu frişcă şi vin alb de la gheaţă, apoi le oferea o plimbare prin paradisul său. „Un an de grădinărit în Kenya face cît zece în Anglia," îi plăcea lui să susţină cînd îşi începea pelerinajele comice în jurul cancelariei,

întinzîndu-le flori fetelor şi băieţilor. Era singurul subiect, dacă se gîndea bine, în legătură cu care îl auzise lăudîndu-se. Woodrow privi printre gene de-a lungul coamei dealului. Casa familiei Quayle nu era departe de a lui. După cum erau amplasate pe deal, noaptea fiecare dintre ei putea vedea luminile aprinse ale celeilalte case. Privirea i se fixă exact asupra ferestrei de la care privise adesea în această direcţie. Dintr-o dată, se simţi în pragul lacrimilor, ceea ce nu i se întîmplase pînă atunci. Simţi părul ei pe faţă. Înota în ochii ei, percepînd parfumul ei şi mirosul de iarbă dulce şi încinsă, „pe care l-ai simţit cînd dansai cu ea de Crăciun, la Muthaiga Club şi, cu totul întîmplător, nasul ţi s-a atins de părul ei. Asta e din cauza draperiilor", îşi dădu el seama, aşteptînd ca lacrimile răsărite să se zvînte. „Au păstrat mirosul ei, iar eu stau lipit de ele." Dintr-un impuls neînţeles, prinse perdeaua cu ambele mîini, cît pe ce să-şi îngroape faţa în ea.

– Îţi mulţumesc, Sandy... Iartă-mă că te-am făcut să aştepţi!

Se răsuci, îndepărtînd, în acelaşi timp, draperia. Înalt, Justin apăruse în prag, părînd la fel de stînjenit cum se simţea şi Woodrow şi ţinînd într-o mînă o geantă din piele, lungă, de culoare oranj, amintind de un cîrnat, plină ochi şi foarte scorojită, avînd ţinte, colţare şi încuietori, toate din alamă, la ambele capete.

– Ai rezolvat totul, bătrîne? Ţi-ai îndeplinit datoria de onoare? întrebă Woodrow, luat prin surprindere, dar, ca orice bun diplomat, recăpătîndu-şi farmecul pe dată. *Foarte bine.* Deci asta e... Şi ai luat tot ce doreai – doar asta?

– Aşa cred. Da. Pînă la un punct.

– Pari nesigur.

– Serios? Nu asta voiam să spun. Era a tatălui ei, explică el, făcînd un gest către geantă.

– Seamănă, mai curînd, cu geanta unui doctor ce se ocupă de avorturi, spuse Woodrow, încercînd să pară prietenos.

Întinse o mînă ca să-l ajute, dar Justin preferă să-şi care singur comoara. Woodrow coborî la furgonetă, Justin urcă după el, aşezîndu-se şi ţinînd un braţ petrecut pe după geanta veche din

piele care avea şi mînere. Strigătele ziariştilor pătrunseră pînă la ei prin pereţii subţiri:

– *Credeţi că Bluhm a ucis-o, domnule Quayle?*

– *Hei, Justin, proprietarul ziarului oferă o avere...*

Din direcţia casei, acoperind ţîrîitul telefonului, lui Woodrow i se păru că aude un copil plîngînd şi îşi dădu seama că era Mustafa.

III

La început, față de temerile lui Woodrow și ale Înaltului Comisar, prezentarea de către presă a asasinării Tessei se dovedi departe de a fi brutală. „Niște jigodii care se pricep ca nimeni alții să facă din țînțar armăsar," remarcase precaut Coleridge, însă aceștia se arătară la fel de capabili să minimalizeze un subiect care putea deveni de scandal. În primele zile, așa au reacționat. Primele intervenții în presă sunau cam așa: „Soția trimisului britanic – ucisă cu cruzime de oameni ai tufișurilor", iar această abordare directă, de la ziarele serioase și pînă la cele de scandal, se adresa unor cititori inteligenți, informîndu-i. Se insista asupra pericolelor cu care se confruntau cei ce lucrează în domeniul ajutoarelor umanitare în întreaga lume și apărură și articole de fond neiertătoare la adresa incapacității Națiunilor Unite de a-și proteja propriii angajați și la pierderile tot mai numeroase din rîndurile celor care aveau curajul să participe la acțiuni umanitare. Se vorbea insistent despre triburi nelegiuite care recăzuseră în canibalism, practicînd uciderile rituale, vrăjitoria și îngrozitorul negoț cu piei umane. Se făcu mult tapaj în legătură cu prezența bandelor rătăcitoare de imigranți ilegali din Sudan, Somalia și Ethiopia. Cu toate acestea, nu a transpirat absolut nimic despre faptul imposibil de negat că Tessa și Bluhm, în văzul tuturor oaspeților și angajaților de la Oasis, dormiseră în aceeași căsuță în noaptea de dinaintea morții ei. Bluhm era descris drept un „funcționar de origine belgiană care se ocupa de

ajutoare" – corect – „consultant pe probleme medicale al Națiunilor Unite" – eronat – „expert în boli tropicale" – eronat – și se exprima temerea că fusese răpit de către ucigași pentru a stoarce vreo răscumpărare sau pentru a fi omorît.

Legătura dintre experimentatul doctor Arnold Bluhm și frumoasa și tînăra lui însoțitoare era descrisă ca fiind devotament, colaborare în cadrul acțiunilor umanitare. Și asta a fost tot. Noah ajunse să fie menționat doar la ediția a doua, după care trecu în uitare, murind pentru a doua oară. Uciderea de negri, după cum știe orice ucenic de pe Fleet Street, nu reprezintă o știre importantă, însă o decapitare merita amintită. Întreaga atenție neiertătoare era îndreptată asupra Tessei, fata din înalta societate, devenită jurist la Oxbridge, o adevărată prințesă Diana a săracilor Africii, Maica Teresa a ghetourilor din Nairobi, îngerul Organizației Mondiale a Alimentației, cea căreia îi pasă de cei din jur. Un articol de fond din *Guardian* insista mult asupra faptului că femeia-diplomat [sic!] a noului mileniu își găsise moartea în apropierea leagănului omenirii descoperit de Leakey și, de aici, ajungea la tulburătoarea morală că, deși atitudinile rasiale se mai pot schimba, nu sîntem în stare să stăvilim insondabilele izvoare ale sălbăticiei care se găsesc în adîncul sufletului fiecărui om. Articolul își pierduse din forță din cauza unui corector ce nu cunoștea defel continentul african și mutase asasinarea Tessei pe malurile lacului Tanganyika, în loc de Turkana.

Ziarele publicaseră din belșug fotografii ale ei. Tessa, copilașul zîmbitor în brațele tatălui ei, pe vremea cînd onoratul judecător era doar un umil avocat pledant, chinuindu-se să supraviețuiască cu jumătate de milion pe an. Tessa, la zece ani, cu codițe și costum de călărie, la școala particulară rezervată fetelor din familii bogate, avînd un ponei ascultător în fundal. (Deși mama ei fusese contesă de origine italiană, observa redactorul cu o nuanță de aprobare, părinții, în înțelepciunea lor, hotărîseră să ofere fetei o educație tipic britanică.) Tessa, „fata de aur" ajunsă la adolescență, în bikini, cu gîtul, la acea dată, neatins,

frumos pus în evidenţă de priceperea editorului de fotografie. Tessa, avînd pe cap o tocă aşezată puţin şmechereşte, cu robă academică şi cu minijupă. Tessa în straiele groteşti purtate de avocaţii pledanţi britanici, călcînd pe urmele tatălui ei. Tessa, în ziua căsătoriei cu Justin, bătrîiorul absolvent de la Eton, arborînd zîmbetul şi mai lipsit de tinereţe al celor ce au trecut pe acolo.

Faţă de Justin, presa manifestă o rezervă neobişnuită, pe de o parte, fiindcă nimeni nu dorea să adauge vreun element care să pîngărească imaginea sclipitoare a eroinei momentului, iar, pe de alta, fiindcă aveau extrem de puţine lucruri de spus despre el. Justin era unul dintre „funcţionarii credincioşi ai Organizaţiei Mondiale a Alimentaţiei, situat la mijlocul ierarhiei" – a se citi „hîrţogar" – multă vreme burlac, „avînd tradiţie diplomatică în familie" şi care, înainte de a se căsători, servise drapelul britanic în cîteva dintre cele mai nefericite puncte fierbinţi ale planetei, printre care Aden şi Beirut. Colegii îşi aminteau cu un aer amabil de sîngele-rece dovedit de el în momente de criză. În Nairobi condusese o „conferinţă internaţională pe teme tehnice legate de ajutoare". Nimeni nu a folosit sintagma „ţară înapoiată". Ca un aspect oarecum comic, se vădi că exista o mulţime de fotografii ale lui, făcute fie înainte de căsătorie, fie după. Un „instantaneu de familie" înfăţişa un tînăr cu o figură întunecată, un introvertit care încă de atunci părea marcat implacabil să rămînă văduv foarte de timpuriu. Fusese extrasă, după cum se confesă Justin la insistenţele gazdei sale, dintr-o fotografie de grup a echipei de rugbi de la Eton.

– Justin, n-am ştiut că ai jucat rugbi! Ce curajos din partea ta, exclamă Gloria, a cărei sarcină autoimpusă în fiecare dimineaţă era ca, după micul dejun, să-i prezinte scrisorile de condoleanţe şi extrasele din ziare trimise de Înalta Comisie.

– N-a fost vorba de nici un curaj, îi răspunse el într-una dintre sclipirile lui de spirit care îi plăceau atît de mult Gloriei. Am fost luat cu arcanul şi băgat în echipă de o brută de şef de clasă, care îşi închipuia că nu deveneam bărbaţi decît dacă ne băteam

pentru o minge, gata să fim făcuţi bucăţi. Şcoala nu trebuia să pună fotografia aceea la dispoziţia presei.

Apoi, răcorit:

– Îţi rămîn recunoscător, Gloria.

Ca în cazul celorlalte probleme, îi dădu raportul Elenei: pentru băutură şi mîncare şi pentru celula sa de închisoare; pentru apariţiile lor împreună în grădină şi scurtele seminarii privind îngrijirea florilor – Justin se arăta extrem de măgulitor în legătură cu *alyssum*-ul şi florile albe şi violacee ale acestuia pe care *ea le convinsese* în cele din urmă să se întindă pe sub arborele *bombax*; pentru ajutor în rezolvarea detaliilor referitoare la apropiata înmormîntare, inclusiv deplasarea cu Jackson pentru a vedea locul mormîntului şi casa unde avea să se ţină slujba, fiindcă Justin, în urma unui ordin venit de la Londra, trebuia să rămînă ascuns pînă se termina toată vînzoleala şi scandalul. O scrisoare în acest sens, sosită prin fax de la Ministerul de Externe, adresată lui la Înalta Comisie şi semnată „Alison Landsbury, şef Serviciu Personal" produsese un efect aproape violent din partea Gloriei. Mai tîrziu, nu reuşi să-şi aducă aminte de vreo ocazie în care să-şi fi pierdut firea în aşa fel.

– Justin, este *scandalos* cum te tratează! „Predaţi cheile casei dumneavoastră pînă se întreprind măsurile necesare de către autorităţi." Dumnezeule mare! *Care autorităţi?* Cele kenyene? Sau poliţiştii de la Scotland Yard, care nici măcar pînă acum nu s-au deranjat să te caute?

– Gloria, dar eu *am fost* deja acasă, insistă Justin în efortul de a o mai linişti. De ce să port o luptă care e deja cîştigată? Cei de la cimitir ne primesc?

– La ora două şi jumătate. Trebuie să ajungem la Salonul de Pompe Funebre Lee la două. Anunţul se va publica mîine în ziare.

– Va fi înmormîntată alături de Garth – fiul lui care murise, botezat astfel după tatăl Tessei, judecătorul.

– Cît de aproape se va putea, dragul meu. Sub același palisandru. Lîngă un băiețel african.

– Ești prea bună, îi spuse el pentru a nu știu cîta oară și, fără să mai scoată o vorbă, se ridică și plecă spre demisol, unde îl aștepta geanta din piele.

Geanta îi servea drept consolare. Gloria îl surprinsese de două ori pe furiș printre barele de la fereastra ce dădea spre grădină, așezat neclintit pe pat, cu capul prins între palme și cu geanta la picioare, privind-o fix. Convingerea ei secretă – împărtășită și de Elena – era că în ea se aflau scrisorile de dragoste de la Bluhm. El le salvase de ochi iscoditori – iar asta nu grație lui Sandy – și aștepta pînă va deveni suficient de tare pentru a decide dacă era cazul să le citească ori să le ardă. Elena o aproba, deși credea că Tessa fusese o femeiușcă proastă dacă le păstrase. „Motoul meu este: citește-le și dă-le foc, dragă!“ Observînd lipsa de dorință a lui Justin de a se îndepărta de camera lui din teama de a nu lăsa geanta nesupravegheată, Gloria îi sugeră să o ducă în pivnița de vinuri care, avînd un grilaj din fier drept ușă, se încadra perfect în atmosfera sumbră, ca de închisoare, a demisolului.

– Și o să păstrezi tu cheia, Justin, spusese ea, încredințîndu-i-o cu un gest mărinimos. Iar cînd Sandy o să vrea o sticlă, va trebui să vină să ți-o ceară. În felul acesta, poate că o să bea mai puțin.

* * *

Treptat, pe măsură ce titlurile din ziare se succedau, Woodrow și Coleridge erau aproape convinși că reușiseră să stăvilească puhoiul de vești scandaloase. Fie că Wolfgang îi determinase pe oaspeții și pe oamenii lui să-și țină gura, fie că presa era atît de obsedată de scena crimei, încît nimeni nu-și bătuse capul să facă investigații la Oasis, își spuseră ei într-o discuție. Coleridge li se adresase personal veteranilor strînși la Muthaiga Club invitîndu-i, în numele solidarității anglo-kenyene, să stăvilească orice bîrfe. Woodrow ținuse o predică similară personalului Înaltei

Comisii. „Indiferent ce am crede în sinea noastră, nu trebuie să facem nimic pentru a ațîța vîlvătaia", îi sfătuise el, iar vorbele lui înțelepte, rostite cu convingere, avuseseră efect.

Însă totul nu fusese decît o iluzie, așa după cum, gîndind la rece, Woodrow știuse încă de la început. Tocmai cînd reporterii o lăsaseră mai moale, un cotidian belgian publică un articol pe prima pagină, acuzîndu-i pe Tessa și pe Bluhm de „o legătură pasională", prezentînd o fotocopie după registrul de evidență de la Oasis și relatări ale unor martori oculari în legătură cu amanții care luaseră masa în mare intimitate în ajunul asasinării Tessei. Ziarele britanice de duminică avură o zi de triumf: Bluhm devenise peste noapte o figură detestată, pe care toți cei de pe Fleet Street o puteau bălăcări cum doreau. Pînă în acel moment, el fusese doctorul Arnold Bluhm, de origine congoleză, fiul adoptiv al unui cuplu bogat cu afaceri în domeniul mineritului; își primise educația la Kinshasa, Bruxelles și Sorbona, era călugărul tămăduitor, cunoscător al zonelor de război și altruistul vindecător din Alger. De atunci încolo devenise Bluhm-seducătorul, Bluhm-adulterinul, Bluhm-maniacul. Pe pagina a treia, un articol ce îi enumera pe doctorii ucigași de-a lungul veacurilor era însoțit de fotografiile foarte asemănătoare ale lui Bluhm și O.J. Simpson, sub care apărea întrebarea plină de subînțeles: „Care dintre gemeni este Doctorul?" Dacă ai fi citit numai astfel de ziare, l-ai fi considerat pe Bluhm drept modelul ucigașului negru. El o ademenise pe soția unui alb, îi tăiase gîtul, îl decapitase pe șofer și fugise în pustie să-și caute o nouă pradă, aidoma acelor negri murdari, atunci cînd recad în primitivism. Pentru a face comparația și mai explicită, modificaseră fotografia, înfățișîndu-l fără barbă.

Gloria se străduise toată ziua să-l ferească pe Justin de asemenea vești negre, temîndu-se că asta l-ar fi doborît. Însă el insista să vadă totul, oricît de respingător ar fi fost. Și astfel, la căderea serii și înainte de revenirea lui Woodrow, ea îl chemă la un pahar de whisky și, cu inima îndoită, îi prezentă întreaga

mizerie. Cînd pătrunse în spaţiul ca de închisoare, descoperi revoltată că fiul ei Harry stătea în faţa lui Justin la masa descleiată din lemn de pin, amîndoi încruntaţi şi concentraţi asupra unei table de şah. Se simţi cuprinsă de un val de gelozie.

– Harry, scumpule, e *total* lipsit de politeţe să-l sîcîi pe domnul Quayle ca să joace şah cu tine, cînd...

Dar Justin interveni înainte ca ea să fi apucat să termine fraza:

– Gloria, fiul tău are o minte extrem de vicleană, o asigură el. Sandy va trebui să se ferească, te rog să mă crezi.

După ce luă pachetul cu extrase din ziare, se aşeză apatic pe pat şi răsfoi peticele de hîrtie.

– Arnold cunoaşte foarte bine prejudecăţile care ne mînă, să ştii. Dacă mai e în viaţă, lucrurile astea nu-l vor surprinde. Dacă nu, nu se va sinchisi, corect?

Însă presa mai păstra în mînecă încă o lovitură, şi mai ucigătoare, pe care Gloria n-ar fi reuşit să o anticipeze nici în visurile ei cele mai sumbre şi pesimiste.

* * *

Dintre zecile de buletine informative independente la care era abonată Înalta Comisie – ziare locale pline de culoare, scrise de oameni sub nume de împrumut şi tipărite pe ascuns –, unul anume dovedise o uimitoare capacitate de supravieţuire. Se numea, nici mai mult nici mai puţin decît *Africa Corrupt*[1], iar politica lui, dacă pornirile care îl animau puteau fi numite astfel, era de a răscoli în gunoaie, indiferent de rasă, culoare a pielii, adevăr sau consecinţele acestuia. Fiţuica aceea era scrisă cu aceeaşi dezinvoltură, fie că scotea la lumină acte de ticăloşie făptuite de miniştrii şi funcţionarii superiori ai administraţiei Moi, fie că expunea „şperţuiala, coruptia şi stilul de viaţă

---

[1] Corupta Africă (engl., n.tr.).

porcească în lux" al funcționarilor care lucrau pentru organizațiile de ajutorare.

Însă buletinul informativ respectiv – cunoscut, după aceea, sub numele de *Articolul 64* – nu-și îndrepta atenția asupra nici unuia dintre aceste aspecte. Era tipărit pe ambele părți ale unei singure file de un roz șocant, avînd suprafața de aproape un metru pătrat. Împăturit atent, încăpea comod în buzunarul hainei. Chenarul negru și gros dădea de înțeles că editorii anonimi ai Articolului 64 se aflau în doliu. Titlul era alcătuit dintr-un singur cuvînt: TESSA, scris cu litere negre avînd înălțimea de șase-șapte centimetri, iar lui Woodrow exemplarul îi fusese înmînat de nimeni altul decît de bolnăviciosul, părosul, ochelaristul și mustăciosul Tim Donohue în persoană. Soneria de la intrare se auzise în timp ce Woodrow juca crichet cu băieții în grădină. Gloria, de obicei o portăriță neobosită la un astfel de joc, rămăsese la etaj, unde se lupta cu o durere de cap; Justin se ascunsese în casă, stînd cu perdelele trase la geamuri. Woodrow trecu prin casă și, bănuind că ar putea fi vorba de o stratagemă a vreunui ziarist, se uită pe vizor. Îl văzu pe Donohue în prag, avînd un surîs sfios pe chipul lung și trist, fluturînd încoace și încolo ceea ce părea a fi un șervet roz.

– Îmi pare *teribil* de rău că te deranjez, bătrîne. Iar asta în sfînta zi de duminică. S-ar părea că așteptata avalanșă s-a dezlănțuit.

Cu un dezgust nedisimulat, Woodrow îl conduse pînă în sufragerie. Ce Dumnezeu mai voia și omul acesta?! Iar dacă se gîndea mai bine, *la urma urmei* cu ce se ocupa el? Woodrow nu-i agrease niciodată pe „prieteni", cum obișnuiau cei de la Externe să-i denumească pe spioni, exprimîndu-și, în același timp, lipsa de afecțiune față de ei. Donohue nu era recunoscut pentru finețe, nu avea darul vorbirii frumoase, nu fermeca pe nimeni. Judecat din afară, arăta ca un produs expirat de mult. Făcea impresia că-și petrecea mai toată ziua pe terenul de golf de la Muthaiga Club, împreună cu membrii mai corpolenți ai comunității de afaceri

din Nairobi, iar serile – la bridge. Şi cu toate acestea, trăia pe picior mare, avînd închiriată o casă impunătoare, cu patru servitori, şi o frumuseţe cam ofilită pe nume Maud, care părea la fel de bolnavă ca şi el. Oare, Nairobi reprezenta sinecura lui? Un sărut de adio la sfîrşit de carieră? Woodrow auzise că „prietenii“ procedau uneori şi în acest fel. Donohue devenise, după părerea lui Woodrow, un balast inutil în cadrul unei profesiuni care era, prin definiţie, parazitară şi depăşită.

– Unul dintre băieţii mei hoinărea prin piaţă, explică Donohue, iar cîţiva tipi distribuiau nişte fiţuici gratis, cam pe furiş, aşa că omul s-a gîndit că n-ar fi rău să facă şi el rost de un exemplar.

Pagina întîi cuprindea trei panegirice distincte ale Tessei, fiecare scris, evident, de cîte o prietenă de origine africană. Stilul era al dialectului local afro-englez: cîte ceva furat dintr-o predică de amvon, ceva limbaj de telenovele lacrimogene, plus înflorituri dezarmante pornite din sentiment. Fiecare dintre autoare susţinea, în felul său, că Tessa ieşise din tipare. Avînd în vedere bunăstarea, obîrşia, educaţia şi frumuseţea ei, ar fi trebuit să danseze şi să benchetuiască alături de cei mai josnici dintre conducători. Însă ea se dovedise a fi opusul a tot ceea ce reprezentau aceştia. Tessa se ridicase împotriva clasei din care făcea parte, a rasei şi a tot ce considera că o trăgea în jos, indiferent dacă era vorba de culoarea pielii, de prejudecăţile egalilor ei sau de legăturile impuse de o căsătorie de convenţie cu un angajat al Ministerului de Externe.

– Cum rezistă Justin? întrebă Donohue, în timp ce Woodrow citea.

– Bine, dacă ţinem seama prin cîte a trecut.

– Am auzit că acum cîteva zile a trecut pe acasă.

– Vrei să mă laşi să citesc asta sau nu?

– O operaţiune foarte inteligentă, recunosc, amice, mai ales că aţi reuşit să le păcăliţi pe jivinele alea de la poartă. Ar trebui să vă angajaţi la noi. E prin preajmă?

– Da, dar nu vrea să discute cu nimeni.

„Dacă Africa era țara de adopție a Tessei Quayle“, citi Woodrow, „atunci femeile africane erau religia ei.“

„Tessa s-a bătut pentru noi, indiferent care ar fi fost terenul de luptă, în ciuda tuturor tabuurilor. S-a bătut pentru noi la recepții simandicoase cu șampanie și la orice alte petreceri cu șampanie unde amfitrionii au fost îndeajuns de nesăbuiți să o invite, iar mesajul ei a fost mereu același. Numai emanciparea femeilor africane ne-ar mai putea salva de gafele și corupția bărbaților. Iar cînd Tessa a descoperit că era însărcinată, a insistat să poarte în pîntece copilul african printre femeile Africii care o iubeau.“

– Of, Doamne, exclamă Woodrow în surdină.

– Așa m-am gîndit și eu, îl aprobă Donohue.

Ultimul paragraf era tipărit cu majuscule. Fără să-și dea seama, Woodrow îl citi și pe acesta:

„ADIO, MAMA TESSA! NOI SÎNTEM COPIII CURAJULUI TĂU. MULȚUMIM! ÎȚI MULȚUMIM, MAMA TESSA, PENTRU SACRIFICIU. S-AR PUTEA CA ARNOLD BLUHM SĂ TRĂIASCĂ, ÎNSĂ TU AI MURIT SIGUR. DACĂ REGINA ANGLIEI ACORDĂ CUMVA MEDALII POST MORTEM, NOI SPERĂM CA, ÎN LOC DE A-L ÎNĂLȚA PE DOMNUL COLERIDGE PORTER LA GRADUL DE CAVALER PENTRU SERVICIILE ADUSE ORGOLIULUI BRITANIC, SĂ ÎȚI DEA ȚIE, MAMA TESSA, CRUCEA VICTORIEI PENTRU CAVALERISMUL TĂU IEȘIT DIN COMUN ÎN FAȚA BIGOTISMULUI POSTCOLONIAL.“

– De fapt, spuse Donohue, partea tare e pe dosul paginii.

Woodrow întoarse foaia:

„Tessa Quayle a crezut că e bine să-și pună viața și trupul în slujba convingerilor ei. Spera ca și alții să procedeze la fel. Cînd Tessa a fost internată la Spitalul Uhuru

din Nairobi, prietenul ei apropiat, doctorul Arnold Bluhm, a vizitat-o în fiecare zi și, potrivit unor relatări, în majoritatea nopților, luîndu-și cu el chiar și un pat pliant ca să poată dormi alături de ea în aceeași rezervă."

Woodrow împături fițuica și o vîrî în buzunar:

– Cred că ar fi bine să-i transmit asta și lui Porter, dacă nu te deranjează. Sper că pot să-l păstrez, nu?

– Îți aparține, bătrîne. Cu complimente din partea firmei.

Woodrow pornise deja spre ușă, însă Donohue nu păru dispus să-l urmeze.

– Vii? îl întrebă Woodrow.

– Mă gîndeam să mai rămîn puțin, dacă nu te superi. Ca să-i spun cîte ceva sărmanului Justin. Unde e? Sus?

– Credeam că ne-am înțeles asupra acestui aspect.

– Serios, bătrîne? Nici o supărare. O lăsăm pe altă dată. E casa ta, oaspetele tău. Sper că nu l-ai adăpostit și pe Bluhm, nu?

– Nu fi ridicol!

Fără a se lăsa descurajat, Donohue se grăbi să ajungă alături de Woodrow, îndoindu-și genunchii și silindu-se să fie la fel de înalt ca și Woodrow.

– N-ai vrea să facem o plimbare? Doar pînă după colț. Te scutesc de a mai scoate mașina. Oricum e prea cald ca să mergem pe jos.

Încă temîndu-se că Donohue ar putea insista în încercarea de a-l vedea pe Justin, Woodrow acceptă plimbarea și rămase cu ochii la automobilul parcat pe coama dealului. Porter și Veronica Coleridge se soreau în grădină. În spatele lor se afla conacul – amintind de comitatul Surrey – ce aparținea Înaltei Comisii, avînd în fața peluzele impecabile și straturile de flori bine plivite, ce te duceau cu gîndul la grădina unui bogat agent de bursă. Coleridge stătea pe scaunul balansoarului și citea documente pe care le ținea într-o geantă de serviciu. Veronica, soția lui blondă, purtînd o fustă ieftină de culoare albastră și o pălărie din pai,

pleoştită, stătea întinsă pe iarbă alături de un ţarc capitonat. În ţarc, fiica lor, Rosie, se rostogolea încoace şi încolo pe spate, admirînd frunzişul unui stejar printre degetele încrucişate, în timp ce Veronica îi îngîna un cîntecel. Woodrow îi întinse ziarul volant lui Coleridge şi aşteptă reacţia violentă a acestuia. Nu avu această satisfacţie.

– Cine citeşte porcăria asta?

– Toţi salahorii din oraş, după părerea mea, spuse Woodrow pe un ton neutru.

– Care e următoarea lor ţintă?

– Spitalul, răspunse el simţind un gol în stomac.

Prăvălit pe un fotoliu îmbrăcat în pluş reiat din biroul lui Coleridge, cu o ureche ascultîndu-l cum schimbă replici precaute cu detestatul lui superior din Londra la telefonul mobil pe care îl ţinea, de obicei, încuiat într-un sertar al mesei de lucru, şi retrăind visul ce nu-i dădea pace şi de care nu avea să scape pînă la moarte, Woodrow urmărea trupul albului deplasîndu-se cu paşi mari şi autoritari de-a lungul imenselor holuri aglomerate ale Spitalului Uhuru, oprindu-se doar pentru a cere cuiva în uniformă îndrumări ca să ajungă la scara potrivită, la etajul corect, la rezerva dorită, la pacientul căutat.

– Ce prostii mai spune şi Pellegrin, cică să muşamalizăm totul! îl anunţă Porter Coleridge, trîntind telefonul pe masă. Să ascundem totul cît mai curînd. Trebuie să-i băgăm naibii în ceaţă! Tipic.

Privind pe fereastra biroului, Woodrow o urmări pe Veronica ridicînd-o pe Rosie din ţarc şi ducînd-o în casă.

– Eu credeam că asta am şi făcut pînă acum, protestă el moale, încă pierdut în visare.

– Ce făcea Tessa în timpul liber era treaba ei şi atît. Aici am în vedere amorul cu Bluhm şi orice altă cauză nobilă în care o fi fost amestecată. Neoficial – şi doar dacă ne întreabă cineva –, noi i-am respectat acţiunile caritabile, însă le-am considerat

personale şi nu tocmai logice. Şi nu facem nici un comentariu în legătură cu acuzaţiile iresponsabile lansate de presa de şanţ.

Făcu o pauză, chinuindu-se să alunge senzaţia de dezgust de sine.

– Iar noi trebuie să lansăm ideea că era nebună, continuă.

– De ce Dumnezeu ar trebui să procedăm astfel?! făcu Woodrow, trezindu-se, dintr-o dată, la realitate.

– Treaba noastră e să nu amestecăm logica aici. Tessa şi-a ieşit din minţi din cauză că a pierdut sarcina şi era labilă şi înainte. A mers la un psihiatru din Londra, ceea ce vine în sprijinul ideii. Pute şi asta nu-mi place deloc! Cînd e înmormîntarea?

– Cel mai devreme la mijlocul săptămînii viitoare.

– Mai devreme nu se poate?

– Nu.

– De ce nu?

– Aşteptăm efectuarea autopsiei. Ceremonia de înmormîntare trebuie programată în avans.

– Vrei nişte sherry?

– Nu, mulţumesc. Cred că mă voi întoarce acasă.

– Ministerul vrea să suferim îndelung. Tessa a fost crucea noastră, dar noi am purtat-o cu mult curaj. Eşti în stare să mai suferi?

– Nu cred.

– Nici eu. Mi se face rău numai gîndindu-mă la asta.

Vorbele îi scăpaseră lui Coleridge atît de repede, cu o nuanţă subversivă şi cu atîta convingere, încît la început Woodrow se întrebă dacă auzise bine.

– Ceea ce spune Pellegrin se reduce la cîteva rînduri, continuă Coleridge pe un ton de dispreţ şfichiuitor. Fără sceptici, fără trădători. Asta poţi să accepţi?

– Cred că da.

– Bravo ţie! Eu nu-s convins că o să reuşesc. Orice afirmaţii pe care le-a făcut Tessa în diverse ocazii – ea şi Bluhm, împreună sau separat – *faţă de oricine*, inclusiv faţă de mine sau

tine, indiferent ce idei trăsnite a avut în minte – referitoare la faună, floră, aspecte politice sau *farmaceutice* – urmă o pauză lungă şi insuportabilă, timp în care Coleridge îl fixă cu fervoarea unui eretic încercînd să-şi facă un părtaş şi tovarăş la trădare – se situează în afara preocupărilor noastre şi nu avem nici cea mai vagă idee despre aşa ceva. M-am exprimat suficient de limpede sau vrei să-ţi scriu totul pe perete cu cerneală invizibilă?

– Mi-e totul foarte clar.

– Fiindcă Pellegrin s-a exprimat limpede, înţelegi? A fost cît se poate de explicit.

– Aşa e. Nici nu concepe altfel.

– Noi am păstrat, cumva, copii ale rapoartelor pe care am convenit că nici nu ţi le-a dat? Acele chestii pe care nici nu le-am văzut, nici nu le-am atins şi care nu ne-au tulburat conştiinţa curată ca lacrima?

– Tot ce ne-a dat ea a fost trimis lui Pellegrin.

– Ce isteţi am fost! Iar tu, Sandy, eşti cu inima împăcată, nu? Cu coada pe sus şi tot tacîmul, chiar dacă trăim vremuri grele şi-l ai pe soţul ei cazat în camera de oaspeţi?

– Cred că da. Dar tu? îl întrebă Woodrow care, de cîtva timp şi cu încurajări din partea Gloriei, urmărea cu satisfacţie ruptura tot mai serioasă dintre Coleridge şi şefii din Londra şi se întreba cum ar putea exploata mai bine această situaţie.

– La drept vorbind, nu ştiu dacă sînt cu inima împăcată, îi răspunse Coleridge cu o sinceritate pe care nu o arătase pînă atunci faţă de Woodrow. Nu-s deloc sigur. În realitate, dacă mă gîndesc mai bine, stau în cumpănă, fir-ar să fie, neştiind dacă pot să susţin ceva din toate astea. Adevărul e că nu pot. Refuz. Aşa că o să-i pun beţe în roate lui Bernard Pellegrin – să-l ia naiba! – şi manevrelor lui. O să le-o trag eu tuturor! Iar la tenis omu-i o catastrofă. O să i-o şi spun fără nici un menajament.

În orice altă zi, Woodrow ar fi apreciat o asemenea dovadă de revoltă şi ar fi făcut orice i-ar fi stat în putinţă ca să o aţîţe, însă amintirea imaginilor văzute în spital îl urmărea cu o pregnanţă de

care nu putea scăpa, umplîndu-l de ură față de lumea care îl ținea încătușat împotriva propriei voințe. După ce plecă de la reședința Înaltului Comisar, nu-i trebui decît zece minute de mers pe jos ca să ajungă acasă. Pe drum deveni ținta în mișcare a cîinilor care lătrau, a copiilor care cerșeau, strigînd „cinci șilingi, cinci șilingi" în vreme ce alergau după el, dar și a șoferilor bine intenționați care încetiniră pentru a se oferi să-l conducă. Cînd ajunse pe aleea ce ducea spre poartă, era convins că retrăise cea mai vinovată oră din viața lui.

* * *

În rezerva de la Spitalul Uhuru sînt șase paturi, cîte trei lîngă fiecare perete. Nici unul nu are pernă sau cearșaf. Podeaua – din beton. Există luminatoare, dar acestea stau închise. E iarnă, dar prin încăpere nu trece nici o adiere, iar duhoarea de excremente și dezinfectant e atroce, încît Woodrow are impresia că înghite mirosul, nu doar că-i pătrunde în nări. Tessa stă întinsă în patul din mijloc în partea stîngă a rezervei, hrănind la sîn un copil. O privește la urmă, în mod deliberat. Paturile din stînga și dreapta ei sînt goale, cu excepția cearșafurilor cauciucate uzate, prinse cu nasturi de saltele. De cealaltă parte a camerei, exact în fața ei, o femeie foarte tînără stă chircită pe o parte, cu capul lipit de saltea, iar un braț gol îi atîrnă din pat. Un adolescent stă ghemuit pe podea aproape de ea, cu ochii larg deschiși, rugători, întorși fără să se clintească de la fața ei, și îi face vînt cu o bucată de carton. Alături de ei, o bătrînă cu părul alb și avînd un aer demn stă hotărîtă în capul oaselor și, prin ochelarii cu rame groase de baga, citește dintr-o Biblie distribuită de misionari. Poartă o *kanga* din bumbac, de felul celor care sînt vîndute turistelor ca acoperămînt. Dincolo de ea, o femeie cu căști pe urechi își schimbă mimica în funcție de ceea ce aude. Are fața marcată de durere și devotament. Woodrow înregistrează toate acestea ca

un spion, în vreme ce, din colțul ochiului o urmărește pe Tessa și se întreabă dacă ea l-a văzut.

Dar Bluhm sigur l-a remarcat. El a ridicat capul imediat ce Woodrow a pășit stîngaci în cameră. Bluhm s-a ridicat de lîngă patul Tessei, apoi s-a aplecat să-i șoptească ceva la ureche, după care s-a apropiat tăcut de el, i-a strîns mîna și a murmurat: „Bun venit!“ vorbe ce au fost auzite doar de ei. Bun venit *unde* anume? Bun venit la Tessa, datorită amabilității amantului ei? Bun venit în acest hău de iad puturos, loc al suferinței neputincioase? Singura replică pe care o găsește Woodrow este un distant: „Mă bucur să te văd, Arnold,“ iar acesta se strecoară cu discreție pe coridor.

Englezoaicele care alăptau dovedeau mai întotdeauna o fereală decentă – așa știa Woodrow din experiența lui limitată. Gloria sigur așa procedase. Își desfac bluzele puțin, ca bărbații, apoi își folosesc priceperea pentru a ascunde vederii ceea ce se află dedesubt. Însă în aerul înăbușitor al Africii, Tessa nu simte nevoia de a se feri. E goală pînă la brîul care e acoperit cu o pînză *kanga* similară cu aceea a bătrînei și ține copilul apărat la sînul stîng, cel drept fiind liber, în așteptare. Partea superioară a trupului ei este zveltă și translucidă. Sînii ei, chiar după chinurile nașterii, sînt la fel de ușori și impecabili cum și i-a imaginat el de nenumărate ori. Copilul e negru. Negru, bătînd în albăstrui, în comparație cu albul marmorean al pielii ei. O mînuță fragilă a găsit sînul la care suge și îl strînge cu o stranie încredere, în timp ce Tessa îl privește atentă. Apoi, încet, ridică ochii mari și cenușii și privește în ai lui Woodrow. El își caută cuvintele, dar nu găsește nimic de spus. Se apleacă spre ea pe deasupra copilului și, cu mîna sprijinită de căpătîiul patului, o sărută pe frunte. Cînd face asta rămîne surprins văzînd un carnețel pe latura patului unde a stat Bluhm. Stă într-un echilibru precar pe măsuța minusculă, alături de un pahar cu apă stătută și cîteva pixuri. Este deschis și se văd rîndurile așternute cu scrisul ei dezlînat și neclar ce aduc, mai degrabă, cu reminiscențe ale caligrafiei

înflorite deprinse în şcoala particulară, pe care Woodrow îl poate atribui numai Tessei. Se aşază într-o dungă pe pat şi se gîndeşte ce să spună. Însă Tessa e cea care rupe tăcerea. Pierit, cu o voce sedată şi gîtuită după durerea nefirească trăită, reuşind totuşi să atingă nota uşor ironic-muşcătoare pe care o păstrează mai întotdeauna pentru el.

– Îl cheamă Baraka, spune ea. Înseamnă binecuvîntare. Dar ştiai asta.

– Bine ales...

– Nu-i al meu.

Woodrow tace.

– Mama lui nu-l poate hrăni, îi explică Tessa.

Are vocea moale şi visătoare.

– Atunci a fost norocos că te-a găsit pe tine, spune Woodrow găsind cuvintele potrivite. Dar cum te simţi tu? Nici nu-ţi poţi închipui ce îngrijorat am fost. Îmi pare atît de rău! Cine-ţi poartă de grijă, în afară de Justin? Ghita şi mai cine?

– Arnold.

– Vreau să zic, în afară de Arnold, evident.

– Ţi-am spus odată că eu curtez coincidenţele, zice ea, trecînd peste întrebarea lui. Aşezîndu-mă în prima linie, declanşez evenimente.

– Te admiram pentru asta.

– Mai e valabil?

– Desigur.

– Moare, spune ea, mutîndu-şi ochii de la el şi privind în cealaltă parte a camerei. Mama lui, adică. Wanza.

Se uită la femeia căreia îi atîrnă braţul din pat şi la băiatul tăcut care stă ghemuit pe podea alături de ea.

– Hai, Sandy! N-ai de gînd să întrebi de ce?

– De ce? întreabă el supus.

– De viaţă. Despre care budiştii susţin că e prima cauză a morţii. Supraaglomerare. Subnutriţie. Condiţii mizere de trai.

Se adresează copilului:

– Şi lăcomie. În cazul acesta e vorba de oameni lacomi. E de mirare că nu te-au ucis şi pe tine. Dar n-au reuşit, aşa e? La început au vizitat-o de două ori pe zi. Erau îngroziţi.

– Cine?

– Coincidenţele. Cei lacomi. Purtau haine albe şi elegante. Au urmărit-o, au îmboldit-o puţin, au citit fişa medicală şi au discutat cu asistentele. Acum nu mai vin.

Copilul o deranjează. Ea îl aşază mai bine şi continuă.

– Iisus a avut noroc. El a putut sta la căpătîiul muribunzilor, şi-a spus cuvintele magice şi toată lumea a aplaudat. Coincidenţele nu pot proceda la fel. De aceea au plecat. Au omorît-o, iar acum nu ştiu vorbele magice.

– Sărmanii, o îngînă Woodrow, ca să-i facă pe plac.

– Ba nu!

Întoarce capul, chircindu-se cînd o împunge durerea şi face semn cu capul înspre cealaltă parte a camerei.

– Ei sînt sărmanii. Wanza. Şi el, care stă pe podea. Kioko, fratele ei. A mers pe jos optzeci de kilometri tocmai din satul lui ca să te păzească de muşte, nu-i aşa, unchiul tău a făcut-o, spune ea către copil, aşezîndu-l în poală şi lovindu-l delicat pe spate pînă cînd acesta eructează. Îşi plasează apoi palma sub celălalt sîn pentru a-i da copilului să sugă în continuare.

– Tessa, ascultă-mă!

Woodrow îi urmăreşte ochii care îl măsoară. Ea recunoaşte tonul. Woodrow observă umbra de suspiciune care coboară asupra feţei ei şi nu se mai clinteşte de acolo. „M-a chemat fiindcă avea nevoie de mine, dar acum şi-a amintit cine sînt."

– Tessa, te rog să mă asculţi. Nu moare nimeni. Nimeni nu mai e ucis. Ai febră, îţi imaginezi doar. Eşti cumplit de obosită. Mai lasă lucrurile astea! Oferă-ţi cîteva momente de odihnă! Te rog!

Ea îşi îndreaptă din nou atenţia către copil, mîngîindu-i obrazul minuscul cu vîrful unui deget.

– Eşti cel mai frumos lucru pe care l-am atins vreodată, îi şopteşte bebeluşului. Şi te rog să nu uiţi asta.

– Sînt sigur că nu va uita, spune Woodrow cu vioiciune, iar sunetul vocii lui îi reaminteşte Tessei de prezenţa lui.

– Cum e la seră? întreabă ea; era felul cum numea ea Înalta Comisie.

– Prosperă...

– Înseamnă că aţi putea începe să împachetaţi, ca să plecaţi acasă chiar mîine. Nici nu s-ar simţi, zise ea ambiguu.

– Mereu vorbeşti aşa...

– Africa e aici. Voi sînteţi dincolo.

– O să discutăm despre asta cînd te înzdrăveneşti, îi sugerează Woodrow cu nuanţa cea mai conciliantă în voce.

– E posibil?

– Bineînţeles.

– Şi mă vei asculta?

– Ca un cîine.

– Iar apoi vă putem spune despre coincidenţele lacome în haine albe. Iar tu o să ne crezi. Ne-am înţeles?

– Noi?

– Arnold.

Menţionarea lui Bluhm îl readuse pe Woodrow înapoi la realitate.

– Voi face tot ce pot în condiţiile de aici. Orice ar fi. În limite rezonabile. Promit. Acum încearcă să te odihneşti. Te rog.

Ea analizează sfatul:

– El promite că va face tot ce poate, date fiind condiţiile de aici, îi explică ea copilului. În limite rezonabile. Un adevărat bărbat. Ce mai face Gloria?

– E foarte îngrijorată. Îţi transmite salutări.

Tessa scoate un oftat slab de epuizare şi, continuînd să ţină copilul la sîn, se lasă pe perne şi închide ochii.

– Atunci întoarce-te la ea! Şi să nu-mi mai trimiţi scrisori, spune ea. Şi să-i dai pace Ghitei! Nici ea nu vrea să intre în joc.

El se ridică şi se întoarce, din motive care-i sînt neclare, aşteptîndu-se să-l vadă pe Bluhm la uşă, în postura pe care o

detestă cel mai mult: rezemat cu dezinvoltură de canat, cu mîinile vîrîte ca un cow-boy în centura lată, surîzînd și arătîndu-și dinții albi ce contrastează cu barba neagră și pretențioasă. Însă în cadrul ușii nu e nimeni, coridorul lipsit de ferestre e întunecat, iluminat, ca un adăpost contra bombardamentelor, de un șir de becuri slabe. Trecînd pe lîngă tărgi încărcate cu trupuri întinse, mirosul de sînge și excremente amestecîndu-se cu parfumul dulceag, ca de cal, al Africii, Woodrow se întreabă dacă această mizerie este partea care o face pe Tessa atrăgătoare pentru el: „Mi-am petrecut viața fugind de viața adevărată, dar ea mă readuce mereu la realitate".

Pătrunde pe un culoar aglomerat și-l vede pe Bluhm prins într-o discuție aprinsă cu un alt bărbat. La început, îi aude vocea lui Bluhm – dar nu și cuvintele – stridentă și acuzatoare, răsunînd multiplicată de grinzile din oțel. Apoi, celălalt îi răspunde. Unii oameni, văzuți doar o dată în viață, îți rămîn întipăriți în memorie pe vecie. Pentru Woodrow acesta este unul dintre aceia. Bărbatul e masiv și burtos, avînd o față plină și strălucind de sudoare, care trădează o disperare abjectă. Părul lui, blond spre șaten, este răsfirat rar pe scalpul sclipitor. Are o gură rotundă ca un mugur țuguiat și se scuză și neagă. Ochii, rotunzi de durere, sînt hăituiți de o groază pe care par să o împărtășească amîndoi. Mîinile îi sînt puternice și pătate cu puncte maronii, iar cămașa kaki e vîrstată de linii paralele de sudoare în jurul gulerului. Restul corpului îi este ascuns sub haina albă de medic.

„Iar apoi, noi vă putem spune despre coincidențele lacome în haine albe."

Woodrow se deplasează hoțește înainte. A ajuns foarte aproape de ei, dar nici unul nu întoarce capul. Sînt prinși de cearta lor. Trece neobservat cu pași mari pe lîngă ei, iar vocile lor se pierd în vacarmul general.

Mașina lui Donohue se afla din nou pe alee. Vederea ei îl făcu pe Woodrow să fiarbă de furie. Urcă valvîrtej scările, făcu duș, își schimbă cămașa, dar furia tot nu i se domoli. Casa era

neobişnuit de tăcută pentru o zi de sîmbătă, dar cînd aruncă o privire pe fereastra băii înţelese motivul. Donohue, Justin, Gloria şi băieţii stăteau la masa din grădină şi jucau Monopoly. Woodrow detesta toate jocurile de societate, dar pentru Monopoly avea o ură iraţională ce nu se deosebea de aceea pe care o manifesta faţă de „prieteni" şi faţă de toţi ceilalţi membri ai supraaglomeratelor reţele de informaţii. „Ce dracu' are în minte de revine la cîteva minute după ce i-am spus să stea deoparte? Şi ce ciudăţenie de bărbat mai e şi ăla care stă jos şi joacă nepăsător Monopoly la cîteva zile după ce soţia lui a fost aproape tăiată bucăţele?" Oaspeţii din casă, obişnuiau să-şi spună Woodrow şi Gloria unul altuia, citînd un proverb chinezesc, sînt ca peştii şi, din a treia zi, încep să pută. Însă cu fiecare zi ce trecea, Justin devenea tot mai îmbietor pentru Gloria.

Coborî în bucătărie şi rămase acolo, privind pe fereastră. Nu aveau servitori sîmbăta după-amiaza, bineînţeles. „Cu atît mai bine, o să fim noi înşine, dragă. Numai că nu sîntem *noi* înşine, ci *voi* înşivă. Iar tu pari cu mult mai fericită împreună cu doi bărbaţi în floarea vîrstei ce te curtează, decît ai fost vreodată *alături de mine.*"

La masă, Justin intrase pe strada altuia şi plătea un teanc de bani drept chirie, în vreme ce Gloria şi băieţii chiuiau de bucurie, iar Donohue protesta, susţinînd că era vremea să mai şi piardă. Justin avea pe cap o pălărie ridicolă din pai şi, la fel ca hainele ce le avea pe el, i se potrivea perfect. Woodrow umplu un ceainic şi-l puse pe aragaz. „O să le duc ceai, ca să ştie că m-am întors, presupunînd că nu sînt prea absorbiţi ca să mă observe." Răzgîndindu-se, ieşi vioi în grădină şi se apropie cu paşi mari de masă.

– Justin! Regret că vă întrerup. Aş fi vrut să discutăm ceva...

Iar către ceilalţi – „propria mea familie, holbîndu-se la mine de parcă tocmai am violat servitoarea!"

– Băieţi, n-aş fi vrut să vă stric distracţia! Doar cîteva minute. Cine cîştigă?

– Nimeni, spuse Gloria, oarecum îmbufnată, în timp ce Donohue, stînd deoparte, arboră zîmbetul lui ciudat.

Cei doi în picioare, în celula lui Justin. Dacă în grădină n-ar fi fost nimeni, Woodrow ar fi preferat să discute acolo. Însă ţinînd seama de situaţie, stăteau faţă în faţă, în mijlocul dormitorului sărăcăcios, avînd geanta Tessei – de fapt, geanta *tatălui* Tessei – aşezată dincolo de grilaj.

„Rezerva *mea* de vin." Cheia *lui*. Geanta *ilustrului* ei *tată*. Dar cînd începu să vorbească, se sperie văzînd cum se schimbase tot ce-l înconjura. În locul patului cu căpătîiul din fier văzu pupitrul cu intarsii la care ţinuse mama ei. Iar în spatele acesteia, şemineul pe care se aflau invitaţii. Iar de cealaltă parte a camerei, unde păreau să conveargă imitaţiile de grinzi, silueta goală a Tessei în faţa ferestrei cu uşă. Făcu un efort de voinţă şi iluzia dispăru, întorcîndu-se în prezent.

– Justin...

– Da, Sandy.

Însă, pentru a doua oară, în tot atîtea secunde, se feri de confruntarea pe care o plănuise.

– Unul dintre ziarele locale de două pagini a publicat un soi de *liber amicorum* în legătură cu Tessa.

– Frumos din partea lor.

– Mai sînt o mulţime de chestii lipsite de ambiguitate despre Bluhm. Se sugerează că a asistat-o personal la naştere. Într-un fel, o aluzie foarte ascunsă că, de fapt, copilul ar putea fi chiar al lui. Îmi pare rău.

– Te referi la Garth.

– Da.

Vocea lui Justin era încordată şi, după cum îi suna lui Woodrow, la fel de primejdios schimbată ca şi a lui.

– Da, păi, e o idee pe care oamenii au vînturat-o mereu în ultimele luni, Sandy, şi fără îndoială că în atmosfera actuală ea va căpăta amploare.

Deşi Woodrow îi lăsase libertatea de a sugera că ideea era greşită, Justin nu se sluji de ea. Iar acest lucru îl îndemnă pe Woodrow să insiste. O forţă interioară animată de vinovăţie îl împingea pe aceeaşi cale.

– Se mai sugerează că Bluhm a mers pînă într-acolo, încît şi-a luat un pat pliant ca să poată dormi alături de ea.

– Cu rîndul.

– Poftim?

– Uneori dormea Arnold acolo, alteori eu. Am făcut cu schimbul, în funcţie de ce avea fiecare de lucru.

– Deci nu te deranjează?

– Ce să mă deranjeze?

– Că se fac astfel de afirmaţii despre ei, că i-a acordat atîta atenţie, cu consimţămîntul tău, evident, în timp ce ea trecea drept soţia ta.

– *Trecea?! A fost soţia mea,* şi mai du-te naibii!

Woodrow nu anticipase furia lui Justin, după cum nu prevăzuse nici ieşirea lui Coleridge. Fusese prea atent să-şi controleze propria-i furie. Îşi coborîse glasul, iar în bucătărie reuşise să alunge oarecum încordarea. Însă izbucnirea lui Justin îl lovi ca din senin şi-l bulversă. Se aşteptase la remuşcări şi, dacă era cinstit faţă de sine, la umilire, în nici un caz la o astfel de rezistenţă surdă.

– Ce vrei să mă întrebi, de fapt? vru să ştie Justin. Nu prea înţeleg...

– Vreau să ştiu, Justin. Atîta tot.

– Să ştii ce? Dacă îmi controlam soţia?

Woodrow deveni rugător şi, în acelaşi timp, bătu în retragere:

– Ascultă, Justin... Adică, te rog să vezi lucrurile din punctul meu de vedere, doar o clipă, bine? Ştirea asta va fi preluată de presa din întreaga lume. Am dreptul să ştiu.

– Ce anume?

– Ce altceva au mai făcut Tessa şi Bluhm, lucruri ce urmează a deveni articole de prima pagină mîine şi în următoarele şase săptămîni, încheie el, cu un ton de autocompătimire.

– Ca de exemplu?

– Bluhm era guru-ul ei. Ei, bine, nu-i aşa? Indiferent de ce era în rest...

– Şi?

– Şi împărtăşeau aceleaşi aspiraţii. Depistau abuzurile. Chestiile legate de drepturile omului. Bluhm avea rolul de cîine de pază, ca să zic aşa, corect? Ori angajaţii lui. Iar Tessa – nu mai ştia unde voia să ajungă, iar Justin îl urmărea cum orbecăia – ea l-a ajutat.

Un lucru perfect normal.

Date fiind circumstanţele, şi-a folosit cunoştinţele de drept.

– N-ai vrea să-mi spui unde vrei să ajungi?

– Hîrtiile ei... Despre asta e vorba... Lucrurile ei... Cele pe care le-ai luat de acasă. Adică le-am luat... Împreună...

– Ce-i cu ele?

Woodrow îşi făcu singur curaj: „Sînt superiorul tău, pentru numele lui Dumnezeu, nu un petiţionar oarecare. Să ne intrăm în roluri, bine?"

– Am nevoie de asigurări din partea ta, anume că documentele pe care le-a întocmit pentru cauza ei, în calitate de soţie a ta, bucurîndu-se de statul diplomatic, pe banii guvernului Maiestăţii Sale, vor fi predate Ministerului. Doar din acest considerent te-am dus acasă joia trecută. Altfel, n-am fi mers pînă acolo.

Justin nu se clintise. Nu-i tresărise nici un deget, nici nu-i tremurase vreo pleoapă cînd Woodrow se eliberase de gîndurile mincinoase. Luminat din spate, Justin rămăsese la fel de nemişcat ca şi silueta goală a Tessei.

– Cealaltă garanţie pe care trebuie să o obţin de la tine decurge de la sine, urmă Woodrow.

– Ce altă garanţie?

– Propria ta discreţie în acest caz. Tot ce ştii despre activitatea ei – agitaţia pe care a creat-o – aşa-zisa muncă de ajutorare care scăpase de sub orice control.

– Al cui control?

– Vreau să spun că, în situaţiile în care s-a implicat în chestiuni oficiale, eşti la fel de obligat de regulile secretului profesional ca şi noi, ceilalţi. Regret, dar acesta e un ordin venit de foarte sus.

Încercă să trateze ideea în glumă, dar nici unul dintre ei nu surîse.

– Ordin de la Pellegrin...

„Iar tu, Sandy, eşti cu inima împăcată, nu? Coada sus şi tot tacîmul, chiar dacă trăim vremuri grele şi-l ai pe soţul ei cazat în camera de oaspeţi?"

În cele din urmă, Justin îi răspunse:

– Îţi mulţumesc, Sandy. Apreciez tot ce ai făcut pentru mine. Îţi rămîn recunoscător că mi-ai permis să-mi vizitez propria casă. Acum însă trebuie să primesc chiria de la Piccadilly, unde se pare că am un hotel foarte productiv.

După care, spre uimirea lui Woodrow, Justin se întoarse în grădină şi, reluîndu-şi locul alături de Donohue, continuă jocul de Monopoly de unde îl lăsase.

IV

Polițiștii britanici erau „niște mielușei". Așa susținea Gloria, iar Woodrow, deși nu era de acord, avea grijă ca ea să nu-și dea seama de asta. Pînă și Porter Coleridge, deși zgîrcit în a povesti ce discutase cu ei, îi declară „uimitor de civilizați, dacă e să ținem seama că sînt niște căcăcioși". Iar *cel mai drăguț* lucru în ce-i privea era că – îi relată din dormitor Gloria Elenei, după ce îi condusese în camera de zi pentru a începe ce-a de-a doua zi de discuții cu Justin – cel mai simpatic *posibil* era, că: „simți cu adevărat, Ela, că au venit aici ca *să ajute*, nu pentru a-l împovăra și îndurera și mai mult pe sărmanul Justin. Tînărul Rob e un scump – ei, un adevărat *bărbat*. Cu siguranță că are douăzeci și cinci de ani, nici mai mult nici mai puțin! Are ceva de actor, fără a ieși în evidență și e grozav de priceput în a-i distrage pe băieții în albastru din Nairobi, cu care trebuie să coopereze. Iar Lesley – care e *femeie*, da, dragă, ceea ce a uimit *pe toată lumea*, și demonstrează cît de puține mai știm despre adevărata Anglie de azi – are hainele *o idee* cam vechi, de anul trecut, dar, în afară de asta, ei bine, nici n-ai fi crezut că nu are educația noastră. Nu judecînd după voce, desigur, fiindcă *nimeni* nu mai vorbește în funcție de educație, nici n-ar îndrăzni. Dar e *absolut* dezinvoltă în casa altuia, *foarte* calmă și sigură pe sine și *agreabilă*, are un zîmbet cald și plăcut și cu puțin alb timpuriu în părul ei pe care, cu multă eleganță, nu și-l vopsește, și mai are ceea ce Sandy numește *un calm elegant*, astfel încît să nu fii silită să te gîndești

tot timpul ce trebuie să spui cînd mai fac cîte o pauză şi-l mai lasă pe bietul Justin să răsufle." Singura problemă era că Gloria nu avea nici cea mai *vagă* idee în legătură cu ceea ce se petrecea, fiindcă nu avea cum să stea toată ziua în bucătărie cu urechea lipită de fereastra de servire: „Ei bine, asta sigur că nu se poate – să nu mă vadă servitorii... Nu, Ela?"

Însă dacă subiectul discuţiilor dintre Justin şi cei doi poliţişti îi scăpa, Gloria ştia şi mai puţine despre relaţiile lor cu soţul ei, pentru simplul motiv că el nu-i declarase că se întîmplase ceva.

Schimbul de cuvinte de debut dintre Woodrow şi cei doi poliţişti putea fi caracterizat drept un model de curtoazie. Înţelegînd cît de delicată le era misiunea, cei doi nu aveau de gînd să se bage în treburile comunităţii albe din Nairobi etc. La rîndul său, Woodrow a garantat colaborarea întregului personal şi accesul la toate incintele corespunzătoare, amin. Poliţiştii au promis că-l vor ţine pe Woodrow la curent cu mersul cercetărilor, în măsura în care acest lucru era conform cu ordinele primite de la Scotland Yard. Bine dispus, Woodrow arătă că ei toţi erau în serviciul aceleiaşi regine; iar dacă numele de botez erau satisfăcătoare pentru Maiestatea Sa, atunci erau bune şi pentru „noi".

– Aşa, care e fişa de post a lui Justin în cadrul Înaltei Comisii, domnule Woodrow? întrebă Rob politicos, trecînd peste această invitaţie la familiaritate.

Rob era ca un alergător de maraton, fiind alcătuit din urechi, genunchi, coate şi îndîrjire. Lesley, care ar fi putut fi sora lui mai mare şi mai isteaţă, căra o geantă bună la toate, în legătură cu care Woodrow îşi imagină în glumă că avea înăuntru lucrurile de care Rob avea nevoie în cursă – iod, tablete de sare, şireturi de schimb pentru pantofii de alergare – dar care, de fapt, din cîte reuşise să vadă, nu conţinea altceva decît un casetofon, casete şi o mulţime de carneţele multicolore pentru stenograme, precum şi carnete de notiţe.

Woodrow își luă aerul unuia care analizează lucrurile. Abordă încruntătura concentrată care demonstra că era un profesionist.

– Ei bine, ca să pornim de undeva, el este propriul nostru absolvent de la Eton, spuse el, și fiecare aprecie această glumă bună. *În esență*, Rob, el e reprezentantul britanic în cadrul Comitetului de Acțiune al Donatorilor pentru Africa de Est, cunoscut, de altfel, sub inițialele C.A.D.A.E., continuă el, vorbind cu claritatea potrivită inteligenței reduse a lui Rob. Inițial, una dintre litere reprezenta prescurtarea pentru „eficacitate“, însă acesta este un cuvînt cu care oamenii de aici nu s-au prea familiarizat, de aceea l-am schimbat cu unul mai cunoscut.

– Și ce face acest comitet?

– C.A.D.A.E. este un organ consultativ *relativ nou*, Rob, cu sediul la Nairobi. Cuprinde reprezentanții tuturor națiunilor donatoare care asigură ajutoare, sprijin și alinare Africii de Est, indiferent sub ce formă. Membrii săi sînt aleși de ambasadele și comisiile fiecărei țări donatoare; acest comitet se întrunește săptămînal și întocmește un raport la fiecare două săptămîni.

– Pe care îl prezintă cui? spuse Rob, încă scriind.

– Evident că tuturor țărilor membre.

– Privind?

– Privind ceea ce prevede titulatura, rosti Woodrow răbdător, trecînd cu vederea manierele tînărului. Stimulează *eficacitatea* sau *eficiența*, în domeniul ajutoarelor. În activitatea de acordare a ajutoarelor, *eficiența* reprezintă regula de aur. Compasiunea este un dar, adăugă el cu un surîs dezarmant care părea să spună că sîntem cu toții oameni plini de compasiune. C.A.D.A.E. rezolvă spinoasa problemă privind cît la sută din fiecare dolar cheltuit de națiunile donatoare își atinge destinația și ce suprapuneri inutile și competiție contraproductivă există între organizațiile de pe teren. Se luptă, la fel ca și noi, ceilalți, cu cei trei *R* ai lumii moderne: Repetare, Rivalitate, Raționalizare. Calculează cheltuielile suplimentare în comparație cu productivitatea și – urmă zîmbetul unuia care împarte vorbe înțelepte – redactează o

recomandare *teoretică*, dat fiind că, spre deosebire de voi, prieteni, nu are puteri executive și deci nici dreptul de a aplica astfel de sugestii.

Ușoara aplecare a capului le dădu de înțeles că urma o scurtă conferință.

– Între noi fie vorba, nu cred că e ideea cea mai fericită din lume. Însă ea a fost propusă de scumpul nostru ministru de Externe, a fost apreciată, ținînd seama de necesitatea unei transparențe sporite, și se armoniza cu conceptul de etică politică externă și cu alte principii îndoielnice ale momentului, astfel că noi am făcut tot ce ne-a stat în putere să respectăm indicațiile. Mai sînt unii care susțin că treaba ar trebui făcută de O.N.U. Alții afirmă că O.N.U. face aceeași treabă. Alții spun că O.N.U. e o parte a bolii. Alegeți voi.

O ridicare dezaprobatoare din umeri le sugeră exact același lucru.

– Ce boală? făcu Rob.

– C.A.D.A.E. nu este împuternicită să facă investigații pe teren. Cu toate acestea, corupția este un factor major, de care trebuie să ții seama cînd începi să compari cheltuielile cu realizările. Nu trebuie confundată cu pierderile naturale și incompetența, ci considerată ca fiind înrudită cu ele.

Se strădui să facă o analogie la îndemîna omului simplu.

– Să luăm, de pildă, rețeaua de apă potabilă din scumpa noastră Mare Britanie, construită pe la 1890 sau cam așa ceva. Apa pleacă din bazinul de acumulare. O parte din ea, cu puțin noroc, ajunge și la robinetul nostru. Dar pe traseu există multe conducte sparte. Iar cînd apa este donată din bunătatea inimii oamenilor n-o poți lăsa să dispară oricum, nu? Bineînțeles că nu, dacă depinzi de alegătorul capricios ca să-ți păstrezi slujba.

– Acest comitet pe cine pune în legătură cu cine? întrebă Rob.

– Pe diplomații acreditați între ei. Selectați din sînul comunității internaționale de aici, din Nairobi. Majoritatea e constituită

din consilieri sau funcţionari cu rang mai mare. Rareori, cîte un prim-secretar de ambasadă, dar nu mulţi.

Păru să considere că această replică necesita o explicaţie.

– Era necesar ca acest comitet să fie la nivel *înalt*. Cu capul în nori. Imediat ce şi-ar îngădui să se lase tîrît la nivelul verificărilor de teren, ar sfîrşi ca un soi de superorganizaţie nonguvernamentală – O.N.G., cum o ştii tu, Rob – şi s-ar nega singură. Am susţinut cu putere acest lucru. În fine: C.A.D.A.E. trebuie să existe aici, la Nairobi, ca sediu, conştientă de ce se petrece pe plan local. Evident. Cu toate acestea, e doar un organism de evaluare. Trebuie să păstreze o atitudine echidistantă. Este absolut vital ca ea să rămînă – dacă-mi permiţi să mă autocitez – *un loc unde sentimentele n-au ce căuta*. Iar Justin este secretarul comitetului. Funcţia nu a primit-o pentru vreun merit anume; e rîndul nostru la preşedinţie. El ia procesele verbale, colaţionează cercetările şi întocmeşte rapoartele bisăptămînale.

– Tessa nu era deloc lipsită de sentimente, obiectă Rob după o clipă de gîndire. Tessa trăia totul intens, din cîte am auzit.

– Mă tem că ai citit prea multe ziare, Rob.

– Nu, nu-i asta. Am citit rapoartele ei de pe teren. Participa la toate acţiunile cu mînecile suflecate. S-a implicat în toată mizeria, zi şi noapte.

– Lucru foarte necesar, neîndoielnic. Demn de toată lauda. Asta însă nu stimulează obiectivitatea, care reprezintă principiul primordial al comitetului, ca organism consultativ internaţional, spuse Woodrow cu eleganţă, ignorînd această cădere în limbajul de mahala, tot aşa cum o făcea – la un cu totul alt nivel – şi în cazul ieşirilor Înaltului Comisar.

– Prin urmare, fiecare îşi urma drumul, conchise Rob, rezemîndu-se de spătar şi lovind uşor cu creionul în dinţi. El era obiectiv, ea, sentimentală. El ţinea linia de mijloc, cea mai sigură, ea lucra în zona de pericol. Acum pricep. În realitate, cred că deja ştiam asta. Prin urmare, Bluhm unde se încadrează?

– În ce sens?

– Bluhm. Arnold Bluhm. În ce măsură era Bluhm implicat în modul de viață al Tessei și al dumneavoastră?

Woodrow își îngădui un surîs fugar, iertînd această formulare subversivă. „*În viața mea*? Ce legătură avea viața ei cu *a mea?*"

– Avem o mare diversitate de organizații finanțate de țări donatoare, dar sînt convins că știi asta. Toate – sprijinite de diferite țări și finanțate de tot felul de organizații caritabile și de alt gen. Galantul președinte Moi le detestă *en bloc*.

– De ce?

– Fiindcă acestea fac ceea ce ar trebui să întreprindă propriul său guvern dacă și-ar vedea de treabă. Ele evită sistemul său corupt. Organizația pentru care lucrează Bluhm e modestă, belgiană, finanțată din fonduri private și se ocupă de asistență medicală. E tot ce vă pot spune despre ea, adăugă el cu o nevinovăție prin care îi invita să se consoleze cu neștiința sa în astfel de chestiuni.

Dar cei doi polițiști nu se lăsară cuceriți.

– E o organizație de supraveghere, îl informă Rob succint. Doctorii acesteia fac tururi pe la celelalte O.N.G.-uri, vizitează clinici, analizează diagnostice și le corectează. De genul: „Poate că nu e vorba de malarie, doctore, poate e cancer la ficat". După aceea, verifică tratamentul administrat. Se mai ocupă și de epidemiologie.

– Ce știți despre Leakey?

– Ce-i cu el?

– Bluhm și Tessa se îndreptau spre șantierul lui arheologic, nu?

– După toate probabilitățile.

– Cine e, mai precis, acest Leakey? Cu ce se ocupă?

– E pe cale de a deveni eroul alb al Africii. E antropolog și arheolog, a lucrat împreună cu părinții lui pe malul răsăritean al lacului Turkana, căutînd originile omenirii. După moartea lor, el le-a continuat munca. A fost directorul Muzeului Național din Nairobi și, mai apoi, a început să se ocupe de faună și de conservarea acesteia.

– Dar şi-a dat demisia.

– Sau a fost îndepărtat. Povestea e mai complexă.

– Plus că e spinul din talpa lui Moi, nu?

– S-a opus din punct de vedere politic lui Moi şi pentru eforturile lui a fost bătut crunt. În prezent, se pregăteşte să devină duşmanul neîmpăcat al corupţiei din această ţară. Fondul Monetar Internaţional şi Banca Mondială cer efectiv prezenţa sa în guvern.

După ce Rob se rezemă de spătar şi Lesley îi preluă sarcina, deveni clar că distincţia pe care Rob o aplica familiei Quayle definea şi stilurile diferite ale celor doi poliţişti. Rob se exprima oarecum impulsiv, trădînd efortul omului care se zbate să-şi controleze patimile. Lesley era genul omului detaşat.

– Aşadar, ce fel de om este Justin? se miră ea, studiindu-l ca pe un personaj dintr-o istorie trecută. În afara locului de muncă şi acest comitet al său, ce-l interesează, ce dorinţe are şi care îi este stilul de viaţă, *cine este el?*

– Of, Doamne, *cine sîntem fiecare dintre noi?* declamă Woodrow, pesemne cam teatral, moment în care Rob îşi lovi iarăşi creionul de cîteva ori de dinţi, Lesley zîmbi răbdătoare, iar Woodrow, cu o reţinere fermecătoare, înşiră o listă a modestelor calităţi ale lui Justin: E priceput ca grădinar – deşi, dacă se gîndea mai bine, manifestase un interes mai redus pentru asta după ce Tessa pierduse copilul – nu iubeşte nimic mai mult decît truda la straturile de flori sîmbăta după amiaza – *un gentleman*, n-are importanţă ce mai înseamnă asta acum – e un absolvent al Universităţii Eton care păstrează *tradiţia* –, curtenitor pînă acolo încît purtarea lui e catalogată drept slăbiciune în relaţiile cu personalul angajat pe plan local; e tipul de persoană de care poţi fi sigur că va dansa şi cu femeile mai retrase la balurile organizate anual de Înalta Comisie; încă îşi mai păstrează obiceiuri de burlac – însă nu-şi putu aminti vreunul în acea clipă –, din cîte ştiu, nu e jucător de golf sau tenis, nici vînător sau pescar, nu-l interesează deloc ieşirile în aer liber, cu excepţia grădinăritului.

Şi, desigur, e un diplomat profesionist serios, de cea mai bună calitate, avînd o experienţă de teren mai mult decît bogată, cunoaşte două sau trei limbi străine, ştie să-şi controleze comportamentul, dovedeşte fidelitate *deplină* faţă de îndrumările sosite de la Londra. Şi – aici e partea dureroasă a problemei, Rob – lucru de care nu se face deloc vinovat: e prins în vîltoarea promovării.

– Şi nu întreţine relaţii cu persoane dubioase? întrebă Lesley, consultîndu-şi carneţelul. Înţeleg că nu l-aţi vedea distrîndu-se în vreun club de noapte mai deocheat aunci cînd Tessa era în vreuna dintre deplasările ei pe teren.

– *Cluburi de noapte?* Justin? Ce idee minunată! Poate la clubul universitar Annabel, acum douăzeci şi cinci de ani... Cine v-a sugerat ideea asta?! exclamă Woodrow şi izbucni într-un hohot de rîs sănătos, cum nu i se mai întîmplase de mult.

Rob se grăbi să-l lămurească.

– Inspectorul nostru, ca să fim sinceri. Domnul Gridley, a stat cîtva timp la Nairobi ca ofiţer de legătură. El susţine că, dacă ai intenţia de a lichida pe cineva, în cluburile de noapte ai putea găsi un ucigaş plătit. Există unul pe River Road, la o stradă depărtare de New Stanley, care îţi e la îndemînă dacă stai în apropiere. Cinci sute de dolari şi oamenii fac bucăţele pe cine doreşti. Jumătate pe loc, restul după. Suma e mai mică în alte cluburi, după părerea lui, dar calitatea nu este aceeaşi.

– Justin *o iubea* pe Tessa? întrebă Lesley, în vreme ce Woodrow rămăsese cu zîmbetul pe faţă.

În atmosfera destinsă ce se crease între ei, Woodrow îşi ridică brusc braţele în aer şi îndreptă spre cer un strigăt mut.

– Of, Doamne! Cine iubeşte pe cine în lumea asta şi de ce?

Văzînd apoi că Lesley nu-l scuteşte de această întrebare, continuă:

– Era frumoasă. Spirituală. Tînără. El avea patruzeci şi ceva de ani cînd a cunoscut-o. În preajma andropauzei, îndreptîndu-se către vîrsta suferinţelor, singuratic, orbit, dorind să se aşeze la casa lui. *Dragoste?* Asta e treaba voastră să aflaţi, nu a mea!

Însă dacă prin această replică o invita pe Lesley să-și exprime propria părere, ea nu o luă în seamă. Ca și Rob, aflat alături de ea, părea să manifeste mai mult interes față de transformarea subtilă a trăsăturilor lui Woodrow: îndreptarea ridurilor în partea superioară a obrajilor, petele abia vizibile de culoare care îi apăruseră pe gît, rictusurile imperceptibile și involuntare ale fălcii.

– Dar Justin nu se supăra pe ea? În legătură cu activitatea ei de ajutorare, de exemplu? sugeră Rob.

– De ce să se supere?

– Nu-l deranja cînd ea îl cicălea privind modul în care anumite companii occidentale, inclusiv britanice, îi jefuiau pe africani, cerînd onorarii nejustificat de mari pentru servicii tehnice, dîndu-le medicamente depășite la prețuri exagerate? Folosindu-i pe africani drept cobai pentru a testa noi produse farmaceutice, lucru uneori sugerat, chiar dacă e rareori probat, ca să zicem așa?

– Sînt convins că Justin se mîndrea cu activitatea ei. Multe dintre soțiile noastre au tendința de a sta deoparte. Implicarea Tessei a restabilit echilibrul.

– Deci nu era supărat pe ea, insistă Rob.

– Justin pur și simplu *nu* se lasă stăpînit de furie. Asta în mod obișnuit. Dacă se întîmpla, se simțea de-a dreptul stînjenit.

– Dar *dumneavoastră* aveați același sentiment? Vreau să spun, cei de aici, de la Înalta Comisie.

– În legătură cu ce?

– În raport cu activitatea ei. Cu interesul ei deosebit pentru unele aspecte. Intrau ele în conflict cu interesele Maiestății Sale?

Woodrow arboră încruntarea cea mai dezarmantă și nedumerită.

– Guvernul Maiestății Sale nu s-ar putea simți vreodată stînjenit de acte umanitare, Rob. Sînt convins că știi asta.

– Mai învățăm, domnule Woodrow, interveni Lesley împăciuitoare. Sîntem la început. Și după ce îl studie o vreme fără ca zîmbetul de pe față să i se stingă, puse carnețelele și casetofonul

înapoi în geantă şi, motivînd că aveau nişte întîlniri în oraş, propuse să reia discuţia a doua zi, la aceeaşi oră.

– N-aveţi idee, Tessa se confesa cuiva? îl întrebă Lesley, pe un ton dezinteresat, cînd tustrei se îndreptară în grup strîns către uşă.

– Vreţi să spuneţi în afară de Bluhm?

– Mă refer la prietene, de fapt.

Woodrow îşi scormoni memoria făcînd un efort ostentativ.

– Nu. Nu, *nu cred*. Nu-mi vine în minte vreo persoană anume. Dar presupun că nici nu am de unde să ştiu, nu?

– S-ar putea să ştiţi dacă ar fi fost vorba de cineva din personalul dumneavoastră. De exemplu, Ghita Pearson sau altcineva, încercă să-l ajute Lesley.

– Ghita? A, sigur, evident, Ghita. În rest, aveţi tot ce vă trebuie, da? Vi s-a asigurat un mijloc de transport? Bine.

Trecu o zi întreagă, apoi o noapte, după care cei doi poliţişti reveniră.

* * *

De astă dată, Lesley iniţie discuţia, nu Rob, iar ea o făcu dovedind o prospeţime ce sugera că, de la ultima lor întîlnire, se petrecuseră o serie de lucruri încurajatoare.

– Tessa întreţinuse relaţii sexuale cu puţin timp înainte de deces, anunţă ea cu acel ton vioi de început de zi, după ce îşi aranjă lucrurile ca pe nişte probe la proces – creioane, carnete de notiţe, casetofon, chiar o gumă de şters. Bănuim că a fost violată. Acest lucru nu e destinat publicităţii, deşi cred că vom citi asta în ziarele de mîine. În această etapă, nu au prelevat decît o probă vaginală şi au examinat-o la microscop pentru a vedea dacă sperma era viabilă sau nu. Era neviabilă, însă se consideră că ar putea fi vorba de spermă de la mai multe persoane. Pesemne un adevărat cocteil. După părerea noastră, nu cred că au mijloacele necesare pentru a stabili exact.

Woodrow îşi băgă capul între palme.

– Pînă să știm cu precizie, va trebui să așteptăm concluzia unuia dintre savanții noștri, spuse Lesley fără a-și dezlipi ochii de la el.

Ca și în ziua precedentă, Rob, își lovea pixul de dinții lui mari.

– Iar sîngele de pe tunica lui Bluhm era al Tessei, continuă Lesley pe același ton sincer. E un rezultat provizoriu, să nu uităm. Aici se efectuează doar analizele esențiale. Pentru alte elemente, va trebui să trimitem probele acasă.

Woodrow se ridicase în picioare, un gest pe care îl făcea destul de des în cursul întîlnirilor oficiale, tocmai ca să-i facă pe ceilalți să se simtă în largul lor. Pășind molatic spre fereastră, ocupă o poziție la celălalt capăt al încăperii și se prefăcu a studia peisajul dezolant al orașului. Se întrezărea o promisiune de furtună cu tunete și se simțea acel miros imposibil de exprimat al încordării ce precede magica ploaie în Africa. Nimeni nu putea vedea cele două sau trei picături de sudoare fierbinte ce i se scurgeau de la subsuoară și se tîrau ca niște insecte lipicioase de-a lungul coastelor.

– I-a comunicat cineva lui Quayle acest lucru? făcu el și se întrebă, probabil ca și ei, de ce văduvul unei femei răpite devine dintr-o dată un Quayle, în loc de Justin.

– Ne-am gîndit că ar fi mai bine dacă i-ar comunica un prieten, îi răspunse Lesley.

– Dumneavoastră, sugeră Rob.

– Sigur.

– Plus că *este posibil* – după cum a spus și Les – ca ea și Arnold s-o fi făcut-o înainte de a pleca la drum. Dacă vreți să menționați și asta cînd vorbiți cu el... Cum doriți...

„Ce altceva trebuie să mai îndur? se întrebă Woodrow. Ce altceva trebuie să se mai întîmple ca să deschid fereastra asta și să mă arunc în gol? Pesemne că asta am și vrut din partea ei: du-mă dincolo de limitele a ceea ce pot suporta."

– Chiar ne-*a plăcut* Bluhm, rupse Lesley liniştea, cu un aer de exasperare amicală, de parcă ar fi simţit nevoia ca şi Woodrow să-l placă pe Bluhm. De acord, trebuie să fim pregătiţi să-l cunoaştem şi *pe celălalt Bluhm*, bestia cu chip de om. Iar de unde venim noi, există oameni extrem de paşnici care comit cele mai înfiorătoare lucruri cînd sînt încolţiţi. Dar cine l-a încolţit, dacă poate fi vorba de aşa ceva? Nimeni, decît dacă, nu cumva, l-a silit ea.

Spunînd acestea, Lesley făcu o pauză, invitîndu-l pe Woodrow să intervină, însă el se slujea de dreptul de a păstra tăcerea.

– Bluhm reprezintă ideea aproape perfectă de *om de treabă*, insistă ea, ca şi cum *om de treabă* ar fi fost o condiţie bine definită, la fel ca *Homo sapiens*. A făcut o mulţime de lucruri cu adevărat bune. Nu de ochii lumii, ci pentru că aşa a vrut. A salvat vieţi, şi-a riscat-o pe a lui, a muncit în locuri cumplite fără a fi plătit, a ascuns oameni în podul propriei case. Cum, nu sînteţi de acord, *sir*?

Îl stîrnea să răspundă? Sau doar căuta să obţină o lămurire din partea unui observator matur al relaţiei Tessa-Bluhm?

– Sînt convins că are un trecut bun, se îndură Woodrow să răspundă.

Lui Rob îi scăpă un icnet ce-i trăda nerăbdarea, urmat de o răsucire deconcertantă a torsului.

– Ascultaţi... Lăsaţi trecutul lui. Dumneavoastră personal vă place sau nu? E foarte simplu.

Şi apoi îşi căută o nouă poziţie pe scaun.

– Dumnezeule, făcu Woodrow peste umăr, de astă dată atent să nu depăşească măsura cu teatralitatea, dar lăsînd totuşi ca în glas să i se strecoare o notă de exasperare. Ieri vorbeaţi clar de *dragoste*, iar astăzi de *plăcut*. Noi, cei din recea Britanie, am început să umblăm după definiţii absolute, nu-i aşa?

– V-am cerut părerea, *sir*, spuse Rob.

Probabil că adresarea cu *sir* reprezenta marea găselniţă. La prima întîlnire fusese domnul Woodrow sau, cînd se simţiseră

mai încrezători, Sandy. Acum apelaseră la *sir*, prevenindu-l astfel pe Woodrow că aceşti doi poliţişti de rang mic nu-i erau colegi, nici prieteni, ci nişte intruşi din clasa inferioară care îşi bagă nasul în treburile clasei exclusiviste, care îi oferise poziţie şi protecţie vreme de şaptesprezece ani. Îşi împreună mîinile la spate şi-şi înălţă umerii, apoi se răsuci pe călcîie, ajungînd să stea faţă în faţă cu anchetatorii săi.

– Arnold Bluhm are darul persuasiunii, declară el, parcă ţinîndu-le o prelegere de la celălalt capăt al camerei. Arată bine, are farmec, dacă vreţi. Spirit, dacă apreciezi felul lui de umor. Un soi de aură – pesemne că se datorează acelei bărbi îngrijite. Pentru cei uşor de influenţat, e un erou popular african.

După care se îndepărtă de ei, ca şi cum ar fi aşteptat să-şi împacheteze lucrurile şi să plece.

– Iar pentru cei neinfluenţabili? întrebă Lesley, profitînd de faptul că el se întorsese cu spatele pentru a-l examina mai atent: mîinile prinse comod la spate, genunchiul uşor ridicat în semn de autoapărare.

– A, aici sîntem în minoritate, sînt convins, răspunse Woodrow cu glas stăpînit.

– Numai că-mi imaginez că era foarte îngrijorător pentru dumneavoastră – iritant chiar, în postul de răspundere pe care-l aveţi ca şef al Cancelariei – văzînd că toate acestea se petrec chiar sub nasul dumneavoastră şi ştiind că nu puteţi face nimic pentru a pune capăt situaţiei. Vreau să spun că nu vă puteaţi duce la Justin, corect? Şi să-i spuneţi: „Uită-te la bărbatul acela negru cu barbă de colo: umblă cu soţia ta“, nu-i aşa? Sau puteaţi?

– În cazul în care scandalul ameninţă să păteze bunul renume al Misiunii, am dreptul – ba chiar obligaţia – de a interveni.

– Şi aţi făcut-o? veni întrebarea din partea lui Lesley.

– Într-un mod general, da.

– Vorbind cu Justin? Sau direct cu Tessa?

– Evident, problema este că relaţia ei cu Bluhm are *acoperire*, s-ar putea spune, îi răspunse Woodrow, reuşind să

evite răspunsul direct la întrebare. Omul e un doctor recunoscut. E bine văzut în comunitatea celor care acordă ajutoare. Tessa era voluntarul lui devotat. La prima vedere, totul arată perfect curat. Nu te poţi duce să-i acuzi de adulter fără a avea dovezi clare. Poţi doar să spui: „Fiţi atenţi, asta creează o impresie proastă, de aceea vă rog să fiţi mai circumspecţi“.

– Aşadar, cui i-aţi spus-o? întrebă Lesley făcînd o adnotare în carneţel.

– Nu este chiar atît de simplu. Asta s-a întîmplat în mai multe reprize sau discuţii.

Lesley se apleacă în faţă, verificînd în aceeaşi mişcare şi dacă banda nu se oprise în casetofon.

– Între dumneavoastră şi Tessa?

– Tessa a fost o maşinărie proiectată excelent, însă îi lipseau cam multe rotiţe. Înainte de a fi pierdut băieţelul, s-a purtat cam iraţional. În regulă.

Ajuns pe punctul de a desăvîrşi trădarea ei, Woodrow şi-l aminti pe Porter Coleridge aşezat în biroul lui şi citîndu-i instrucţiunile date de Pellegrin:

– Dar, *după aceea* – trebuie s-o declar deschis, şi cu un regret enorm –, le-a lăsat multora dintre noi impresia că era dezaxată.

– Era nimfomană? întrebă Rob.

– Regret, dar întrebarea depăşeşte pregătirea mea, îi răspunse Woodrow cu un aer glacial.

– Să spunem că flirta fără să se mai ferească, sugeră Lesley. Cu toată lumea.

– Dacă insistaţi – şi nici dacă ar fi vrut, nu ar fi reuşit să pară mai detaşat – e greu de spus, corect? O fată frumoasă, atracţia balului, un soţ mai în vîrstă – cum să nu flirteze? Ori acesta îi e comportamentul firesc şi se distrează? Dacă poartă o rochie lungă şi-şi dă poalele peste cap, oamenii spun că e libertină. Dacă n-o face, vor spune că e toantă. Cam aşa se comportă albii din Nairobi. Probabil că e valabil pentru orice alt loc. N-aş putea afirma că sînt expert în problema asta.

– A flirtat şi cu *dumneavoastră?* îl întrebă Rob după ce repetă gestul enervant de a lovi cu creionul în dinţi.

– V-am spus deja. Era imposibil de spus dacă flirta sau dacă doar se distra cu noi, spuse Woodrow, atingînd un nivel neaşteptat de politeţe.

– Aşadar, hmm, aţi încercat cumva să răspundeţi avansurilor ei? îl întrebă Rob. Nu mă priviţi astfel, domnule Woodrow! Şi dumneavoastră aveţi peste patruzeci de ani, sînteţi aproape de andropauză, îndreptîndu-vă către vîrsta suferinţelor, la fel ca şi Justin. V-aţi fi putut simţi atras de ea, de ce nu? Pariez că şi eu aş fi făcut la fel.

Revenirea din şoc a lui Woodrow se petrecu atît de rapid încît nici chiar el nu-şi dădu seama de acest lucru.

– Of, scumpul meu prieten... Nici nu mă mai gîndeam la altceva. Tessa şi numai Tessa, zi şi noapte. Eram obsedat de ea.. Întrebaţi pe oricine...

– Am şi făcut-o, preciză Rob.

* * *

În dimineaţa următoare, anchetatorii săi se dovediră de-a dreptul indecenţi în graba lor de a se arunca asupra lui, aşa i se păru lui Woodrow, care se simţi asediat. Rob aşeză casetofonul pe masă, Lesley deschise un carnet mare de culoare roşie la o pagină marcată cu o bandă elastică şi porni tirul întrebărilor.

– Avem motive să credem că aţi vizitat-o pe Tessa în spitalul din Nairobi, curînd după ce a pierdut copilul, domnule. Am dreptate?

Lumea lui Woodrow se clătina. „Cine Dumnezeu le-a spus şi asta? Justin? Imposibil, fiindcă deocamdată n-au discutat cu el, altfel aş fi aflat!“

– Opriţi totul! porunci el tăios.

Lesley îşi înălţă capul. Rob se dezmetici şi, parcă pregătit să-şi turtească faţa în palmă, întinse mîna şi şi-o aşeză cu

degetele în sus pe nas, apoi îl studie pe Woodrow peste vîrfurile degetelor întinse.

– Acesta va fi subiectul discuției noastre de azi? vru Woodrow să știe.

– Unul dintre ele, recunoscu Lesley.

– Atunci mi-ați putea spune, vă rog, dat fiind că timpul e prețios pentru noi toți, ce Dumnezeu are de a face vizita mea la spital cu descoperirea ucigașului Tessei, fiindcă am înțeles că acesta este scopul prezenței voastre aici?

– Căutăm să descoperim motivul, spuse Lesley.

– Ați zis că aveți unul. Violul.

– Violul nu se potrivește. Ca motiv, adică. Violul a fost un efect colateral. Poate chiar o pistă falsă, ca să ne determine să credem c-ar fi vorba de o crimă oarecare, nu de una plănuită.

– Premeditare, explică Rob, fixîndu-l îndelung cu ochii căprui pe Woodrow. Ceea ce noi numim o acțiune organizată.

Auzind asta, vreme de cîteva momente înspăimîntătoare, mintea lui Woodrow se blocă. Apoi se gîndi: „Organizat... De ce a spus *organizat?* Ca și cum ar fi fost făptuită de o organizație? Scandalos! O idee prea trasă de păr pentru a merita să fie luată în considerație de un diplomat cu experiență!“

După aceea, mintea îi deveni ca un ecran opac. Cuvintele nu-i săriră în ajutor, nici măcar acelea extrem de banale și lipsite de sens. Se văzu pe sine, ca prin vis, ca un soi de computer, extrăgînd, asamblînd și apoi respingînd o secvență de conexiuni imposibil de decodificat dintr-o zonă izolată a creierului său.

– Organizată pe naiba! O crimă oarecare! Neplanificată! O sărbătoare a sîngelui, în stil african...

– Așadar, ce v-a determinat să mergeți la spital? o auzi pe Lesley atunci cînd ieși din momentul de întunecare și prinse doar sunetele. De ce v-ați dus s-o vedeți pe Tessa după ce pierduse copilul?

– Fiindcă m-a rugat ea. Prin soțul ei. În calitatea mea de superior al ei.

– A mai fost invitat cineva să o viziteze?

– Din cîte știu, nu.

– Poate Ghita?

– Vă referiți la Ghita Pearson?

– Mai cunoașteți o altă Ghita?

– Ghita Pearson nu a fost prezentă.

– Deci numai dumneavoastră și Tessa, își dictă Lesley cu voce tare, înainte de a nota în carnet. Ce legătură era între poziția dumneavoastră ca superior și vizita la spital?

– Era îngrijorată de starea lui Justin și voia să se asigure că se simțea bine, răspunse Woodrow, trăgînd de timp în mod deliberat, în loc să răspundă în ritmul în care îi impunea Lesley. Încercasem să-l conving pe Justin să-și ia un concediu fără plată, însă el prefera să rămînă la post. Conferința anuală C.A.D.A.E. cu participarea miniștrilor urma să aibă loc curînd și era hotărît să o pregătească. I-am explicat asta Tessei și i-am promis că voi continua să mă ocup de el.

– Avea laptopul la ea? interveni Rob pe neașteptate.

– Poftim?

– Ce e atît de greu să înțelegeți? Avea cu ea laptopul? Alături, pe masă, sub pat, în pat? Laptopul! Tessa ținea la el. Transmitea tuturor mesaje de pe el. I-a transmis lui Bluhm. Ghitei. Trimitea mesaje și unui puști bolnav, de care se ocupa, acesta fiind tocmai în Italia, unui fost prieten pe care îl avusese la Londra. Avea computerul cu ea?

– Mulțumesc pentru explicații. Nu, n-am văzut laptopul.

– Dar vreun carnet?

Avu o ezitare, timp în care își verifică amintirile și născoci o minciună.

– N-am văzut așa ceva.

– Chiar n-ați văzut vreunul?

Woodrow nu catadicsi să răspundă. Rob se lăsă pe spătar și studie tavanul mimînd prost un aer de detașare.

– Așadar, cum se simțea? întrebă el într-un tîrziu.

– Nici o femeie nu se simte prea grozav după ce naşte un copil mort.

– Dar cum anume se simţea?

– Slabă. Aiura. Deprimată.

– Şi doar atît aţi discutat?! Despre Justin, iubitul ei soţ?

– Da, din cîte îmi aduc aminte.

– Cît timp aţi stat cu ea?

– N-am cronometrat, dar cred că în jur de douăzeci de minute. Evident, nu voiam să o obosesc.

– Deci aţi discutat despre Justin vreme de douăzeci de minute. Dacă-şi mănîncă budinca şi altele de genul acesta.

– Conversaţia s-a desfăşurat cu intermitenţe, răspunse Woodrow, simţind că începe să roşească. Cînd o femeie este febrilă, epuizată şi a pierdut copilul, nu-i tocmai uşor să porţi o discuţie coerentă cu ea.

– Se mai afla cineva de faţă?

– V-am spus deja. Am mers singur.

– Nu asta v-am întrebat. Am vrut să ştiu dacă mai era cineva prezent.

– Cine anume?

– Oricine altcineva. Vreo asistentă, un doctor. Vreun alt vizitator, vreun prieten. Vreo prietenă. Sau, poate, un prieten african. De exemplu, doctorul Bluhm. De ce trebuie să trag de dumneavoastră ca să obţin un răspuns, *sir?*

Ca dovadă a iritării, Rob se destinse ca un aruncător de suliţă, întîi aruncîndu-şi un braţ în aer, apoi, cu o mişcare complicată, îşi schimbă poziţia picioarelor. În timpul pe care-l cîştigase astfel, Woodrow făcu un efort vizibil de a-şi forţa memoria, împreunîndu-şi sprîncenele cu o încruntătură amuzată şi dezamăgită.

– Fiindcă tot ai adus vorba de asta, Rob, ai dreptate. Ce inteligent ai procedat! Cînd am sosit, Bluhm se afla acolo. Ne-am salutat, iar el a ieşit. Cred că am stat unul în prezenţa celuilalt doar douăzeci de secunde. Ca să vă fac pe plac, douăzeci şi cinci...

Însă făcuse un efort extraordinar ca să afişeze această atitudine de nepăsare. Cine dracu' îi spusese că Bluhm se afla la căpătîiul ei? Iar teama lui merse mai adînc. Ajunsese în cotloanele cele mai întunecate ale celuilalt mod de gîndire, atingînd acel lanţ cauzal pe care refuza să-l recunoască şi despre care Porter Coleridge îi ordonase să-l facă uitat.

– Aşadar, ce credeţi că făcea Bluhm acolo, *sir*?

– Nu mi-a oferit nici o explicaţie. Şi nici ea. Doar e doctor, nu? Făcînd abstracţie de orice altceva.

– Iar Tessa ce făcea?

– Stătea întinsă în pat. Ce altceva v-aţi fi aşteptat să facă? reacţionă el, pierzînd-şi calmul preţ de o clipă. Să danseze?

Rob îşi întinse picioarele lungi în faţă, admirîndu-şi labele uriaşe, aşa cum fac cei de pe plajă cînd stau lungiţi.

– Nu ştiu, făcu el. Les, *noi* ce putem crede că făcea? o întrebă el pe colega sa. În nici un caz nu dansa. *Dar ce făcea?* Asta ne întrebăm noi.

– Alăpta la sîn un copil negru, aşa mi se pare, spuse Lesley. În timp ce mama lui era pe moarte.

O vreme, în încăpere nu se auziră decît sunetele ce răzbăteau de afară: paşi pe coridor, automobile gonind şi zbătîndu-se să-şi găsească un loc în traficul de dincolo de vale. Rob întinse braţul şi opri casetofonul.

– *Sir*, aşa cum aţi accentuat şi dumneavoastră, sîntem cu toţii presaţi de timp, spuse el curtenitor. De aceea, vă rog politicos să nu ne mai faceţi să ne pierdem timpul evitînd să răspundeţi la întrebări şi tratîndu-ne ca pe nişte rahaţi.

Apoi porni din nou casetofonul.

– Fiţi bun şi spuneţi-ne cu cuvintele dumneavoastră despre femeia muribundă din salon şi despre copilaşul ei, domnule Woodrow, *sir*, adăugă el. Vă rog! Şi de ce a murit şi cine încerca să o trateze şi în ce mod şi ce-aţi mai aflat întîmplător în această privinţă.

Încolţit şi îndîrjit în izolarea lui, Woodrow căută instinctiv să obţină sprijinul şefului Misiunii, doar ca să descopere că, în aceste momente, Coleridge se dădea drept foarte ocupat. În seara precedentă, cînd încercase să dea de el ca să discute între patru ochi, Mildren îl informase că şeful lui era într-o discuţie importantă cu ambasadorul american şi nu răspunde decît în caz de urgenţă. În această dimineaţă, versiunea oficială era că Porter Coleridge „îşi desfăşura activitatea la reşedinţă".

V

Woodrow nu era omul care să-şi piardă cumpătul cu una, cu două. În cariera lui de diplomat fusese silit să treacă printr-o serie de situaţii umilitoare şi deprinsese din experienţă că soluţia cea mai sănătoasă era să refuze a crede că se petrecuse ceva anapoda. Aplică aceeaşi tehnică şi acum şi, în propoziţii scurte, făcu o descriere sumară a scenei din salonul de spital. Da, se declară el de acord – uşor surprins că poliţiştii manifestau atîta interes faţă de amănuntele legate de internarea ei – îşi aduse aminte ca prin ceaţă că o pacientă din acelaşi salon era adormită sau în comă. Şi că, întrucît nu-şi putea hrăni copilul, Tessa devenise doica lui. Pierderea Tessei se transformase într-un cîştig pentru copil.

– Femeia aceea avea un nume? întrebă Lesley.

– Nu-mi amintesc.

– Mai era cineva cu femeia bolnavă, vreo rudă sau prietenă?

– Fratele ei. Un adolescent din acelaşi sat cu ea. Aşa mi-a zis Tessa, dar, dată fiind starea ei, nu o consider drept un martor pe care să vă puteţi baza.

– Ştiţi cumva numele fratelui femeii?

– Nu.

– Numele satului?

– Nu.

– Tessa v-a spus de ce suferea femeia?

– Cele mai multe lucruri pe care le spunea erau incoerente.

– Să înţeleg că spunea şi lucruri cu sens, îl îmboldi Rob.

Părea să se lase stăpînit de o toleranță bizară. Membrele lui lungi își găsiseră, în sfîrșit, odihna. Dintr-o dată, constatase că-și poate permite să-și sacrifice întreaga zi.

– Domnule Woodrow, în momentele în care s-a exprimat coerent, ce v-a spus Tessa despre femeia bolnavă din același salon?

– Că murea. Că boala ei, pe care nu a numit-o, era rezultatul condițiilor sociale în care a trăit.

– SIDA?

– Nu mi-a precizat.

– Asta schimbă lucrurile, deci.

– Într-adevăr.

– O trata cineva pe femeie pentru acea boală nenumită?

– Tot ce se poate. Altfel, de ce s-ar fi aflat în spital?

– Era Lorbeer?

– Cine?

– Lorbeer.

Rob pronunță pe litere. „Lor“ ca în „lor le place“, „beer“ ca la „berea“ Heineken.

– O corcitură olandeză. Cu părul roșu sau blond. Spre cincizeci de ani. Gras.

– N-am auzit niciodată de acest om, răspunse Woodrow cu o siguranță ce i se citea pe față, în timp ce stomacul i se chircea agitat.

– Ați văzut pe cineva tratînd-o?

– Nu.

– Știți *cum* era tratată? Cu ce?

– Nu.

– N-ați văzut pe nimeni dîndu-i vreo pastilă sau făcîndu-i vreo injecție?

– V-am spus deja: cît am stat eu acolo, nu a apărut nimeni din personalul medical.

În liniștea abia recîștigată, Rob își găsi vreme să admire acest răspuns, apoi reacția proprie.

– Dar din personalul ce nu aparține spitalului?

– În prezența mea, nimeni.

– Dar în afara ei?

– De unde să știu asta?

– De la Tessa. Din ceea ce v-a spus Tessa în momentele cînd vorbea coerent, explică Rob și zîmbi atît de larg, încît buna lui dispoziție deveni un element contrariant, precursor al unei glume pe care abia de acum încolo aveau să o savureze împreună. Femeia bolnavă din rezerva Tessei, cea al cărei copil îl alăpta, primea ajutor medical din partea *cuiva*, după părerea Tessei? întrebă el răbdător, rostind cuvintele ca și cum ar fi trebuit să respecte niște canoane ale unui joc de societate. Femeia bolnavă era consultată, examinată sau tratată de vreo persoană, bărbat sau femeie, negru sau alb, fie aceasta doctor, asistentă, ne-doctor, persoană din spital sau din afara lui, personal de serviciu, vizitatori sau *oameni* pur și simplu?

Se rezemă de spătar: „Acum încearcă să te strecori și din labirintul acesta".

Woodrow începea să-și dea seama de amploarea încurcăturii în care intrase. Ce altceva mai știau și țineau secret față de el? Numele lui Lorbeer îi sunase în cap ca un dangăt de moarte. Cu ce alte nume mai aveau să-l bombardeze? Ce altceva mai putea nega păstrîndu-și totuși credibilitatea? Ce declarase Coleridge? De ce se ferea să-i ofere mîngîiere, refuzînd să meargă mînă în mînă cu el? Sau făcuse confesiuni complete, trădîndu-l pe Woodrow?

– Mi-a servit o poveste în legătură cu femeia aceea care e vizitată de pitici cu haine albe, răspunse el disprețuitor. Am presupus că a visat toate astea. Sau că visa în timp ce-mi vorbea mie. Eu n-am dat crezare vorbelor ei. Și nici voi n-ar trebui, se trezi spunînd.

– De ce o vizitau cei în haine albe? Potrivit Tessei... În ceea ce numiți vis...

– Fiindcă oamenii în alb uciseseră femeia. La un anumit moment i-a numit *coincidențe.*

Se hotărîse să le spună adevărul și să-l facă să pară ridicol.

– Cred că a zis despre ei că sînt lacomi. Voiau s-o lecuiască, dar nu puteau. Toată povestea a fost o tîmpenie.

– Cum s-o vindece?

– Asta nu mi-a zis.

– Și-atunci cum să o ucidă?

– Îmi pare rău, dar nici în problema asta nu a fost mai limpede.

– Scrisese toată povestea?

– Povestea? Cum să facă asta?

– Nu avea notițe? V-a citit din carnețel?

– V-am spus deja. Din cîte mi-amintesc, nu avea nici un carnețel.

Rob își înclină capul lung într-o parte pentru a-l studia pe Woodrow dintr-un unghi diferit, și, probabil, mai revelator.

– Arnold Bluhm nu crede că istoria asta era o tîmpenie. El nu socotește că Tessa vorbea incoerent. Arnold bănuiește că vorbele ei exprimau realitatea. Corect, Les?

* * *

Woodrow păli și simți cum sîngele i se scurge din obraji. Și totuși, chiar după deconcertarea resimțită sub impactul acestei replici rămase la fel de stăpîn pe sine ca orice diplomat cu experiență care trebuie să reziste pe poziție. Reuși cu un oarecare efort să-și controleze și vocea. Chiar și sentimentul de indignare.

– Regret. Vreți să spuneți că l-*ați găsit* pe Bluhm? Asta e de-a dreptul scandalos.

– Să înțelegem că nu vreți să-l găsim? întrebă Rob, destul de nedumerit.

– N-am vrut să se înțeleagă așa ceva. Înțeleg că vă aflați aici în anumite condiții și că, dacă l-ați găsit pe Bluhm sau ați

discutat cu el, aveţi obligaţia evidentă de a prezenta aceste informaţii Înaltei Comisii.

Dar Rob începuse să clatine din cap înainte ca Woodrow să sfîrşească.

– Nici o şansă să dăm de el, domnule. Am vrea noi. Dar am găsit uitate în apartamentul lui cîteva hîrtii. Nimicuri utile, după cum v-aţi exprima dumneavoastră, aflate în apartamentul lui. Din nefericire, nimic senzaţional. Nişte însemnări despre cîteva cazuri, care presupun că ar putea prezenta interes pentru cineva. Copii ale unor scrisori insolente trimise de doctor cîte unei firme, laborator sau spital universitar din străinătate. Şi asta-i cam tot, adevărat, Les?

– Uitate în apartament, e cam exagerat, la o adică, recunoscu Lesley. Ascunse ar exprima mai bine realitatea. Una era lipită şi acoperită pe spatele unei fotografii înrămate, alta sub cada de baie. Ne-a trebuit o zi întreagă să le găsim. Ei, aproape o zi, oricum.

Îşi linse degetul şi întoarse o nouă pagină a carnetului de notiţe.

– Plus că ceilalţi au uitat de maşină, îi reaminti Rob.

– Arăta mai curînd a rampă de gunoaie decît a apartament după ce oamenii au terminat cu el, îl aprobă Lesley. Nu se pricep deloc. Reţineţi, întîlnim şi la Londra astfel de cazuri. Se anunţă în ziar că cineva e dat dispărut sau mort, iar scotocitorii se află la adresa respectivă în aceeaşi dimineaţă, servindu-se cu ce e mai bun. Cei de la combaterea crimei organizate sînt tot mai deranjaţi de procedeul acesta. Vă deranjează dacă vă mai cităm cîteva nume, domnule Woodrow? se interesă ea, ridicînd ochii şi fixîndu-l fără să clipească.

– Simţiţi-vă ca acasă, spuse Woodrow, de parcă poliţiştii nu s-ar fi instalat deja ca nişte stăpîni.

– Kovacs, unguroaică de origine, bănuim noi, tînără. Păr negru ca pana corbului, picioare lungi – tot el ne dă şi datele esenţiale în ce o priveşte – numele mic necunoscut, cercetător.

– Sigur v-ați aminti de ea, spuse Rob.

– Regret, nu.

– Emrich, doctor, cercetător, facultate absolvită la Petersburg, specializare la Leipzig, în Germania. A efectuat cercetări la Gdansk. Femeie. Nu există o descriere. Numele vă spune ceva?

– N-am auzit niciodată de o asemenea persoană. Nimeni care să corespundă descrierii, pe nimeni cu acest nume, nimeni de acea naționalitate sau pregătire.

– La naiba! Chiar nu ați auzit de ea, adevărat?

– Și vechiul nostru amic Lorbeer, interveni Lesley parcă cerînd scuze. Numele mic necunoscut, origine necunoscută, pesemne pe jumătate olandez sau bur, pregătirea, de asemenea, un mister. Cităm din însemnările lui Bluhm, asta e problema, deci sîntem la mila lui, după cum ați spune dumneavoastră. Aceste trei nume apar încercuite ca făcînd parte dintr-o diagramă, cu descrieri fugare în interiorul fiecărui cerc. Lorbeer și cele două doctorițe. Lorbeer, Emrich, Kovacs. Asta da adunătură! V-am fi prezentat o copie, dar ne e cam lehamite să folosim copiatoare în situația de față. Știți cum e poliția locală. Iar cît privește centrele de copiat – ei bine, nu aș avea încredere în ele nici dacă ar fi să multiplic Biblia. Vorbesc serios. Nu-i așa, Rob?

– Folosiți-le pe ale noastre, se cam grăbi Woodrow.

Urmă o tăcere încărcată de gînduri, care lui Woodrow i se păru precum o stare de surzenie în care mașinile dispăruseră, păsările amuțiseră și nimeni nu trecea pe coridor prin dreptul biroului său. Liniștea se risipi cînd, insistînd, Lesley începu să-l descrie pe Lorbeer drept omul pe care ar dori cel mai mult să-l ia la întrebări.

– Lorbeer e un tip plimbăreț. *Se crede* că se ocupă de produse farmaceutice. *Se crede* că a plecat din Nairobi și a revenit de cîteva ori în cursul anului trecut, însă kenyenii, uimitor, nu reușesc să-l găsească în evidențe. *Se crede* că a vizitat salonul Tessei de la Spitalul Uhuru cît a fost ea internată acolo. *Ca un taur*, e o altă descriere pe care am găsit-o. Ai crede că ne aflăm

la un tîrg de animale. Iar dumneavoastră sînteți sigur că nu ați văzut, din întîmplare, nici un individ roșcovan pe nume Lorbeer și cu înfățișare ca de taur, care putea fi doctor? Nicăieri în deplasările dumneavoastră?

– N-am auzit niciodată de acest om. Sau de unul care să se potrivească descrierii.

– Informații dintr-astea am primit cu duiumul, comentă Rob, de care Woodrow părea că uitase.

– Tessa îl cunoștea. La fel și Bluhm, spuse Lesley.

– Asta nu înseamnă că-l cunosc și eu.

– Așadar, cum e ciuma albă cînd se instalează? întrebă Rob.

– N-am nici o idee...

Plecară la fel ca și în precedentele ocazii: cu un semn de întrebare ce creștea mereu.

* * *

Imediat ce se asigură că rămăsese sigur, Woodrow ridică receptorul telefonului interior cu legătură directă la Coleridge și, spre ușurarea lui, îi auzi vocea.

– Ai o clipă liberă?

– Cred că da.

Îl găsi la birou, cu o mînă lipită de frunte. Purta bretele galbene cu niște căluți drept model. Avea pe chip o expresie bănuitoare și bătăioasă.

– Trebuie să fiu asigurat că avem sprijinul Londrei în toată afacerea asta, începu Woodrow, fără să se așeze.

– La cine te referi cînd spui avem?

– La noi doi.

– Și cînd spui „Londra" te referi la Pellegrin, dacă înțeleg eu bine.

– De ce? S-a schimbat ceva?

– Nu, din cîte știu.

– Are intenția asta?

– Nu, din cîte cunosc.

– Atunci, Pellegrin are spatele asigurat? Să punem problema și așa.

– A, Bernard are *întotdeauna* spatele asigurat.

– Deci, mergem înainte tot așa sau nu?

– La minciuni, te referi? Sigur că da.

– Atunci de ce nu ne punem de acord asupra a ceea ce declarăm?

– Bună idee! Nu știu. Dacă aș fi credincios, aș da fuga să mă rog. Dar, la naiba, nu-i chiar atît de ușor! Fata a murit. Asta e o parte a ecuației. Iar noi sîntem în viață. Asta-i partea a doua.

– Deci le-ai spus adevărul?

– Nu, Dumnezeule, cum să le spun? Memoria mea e ca un șvaițer. Regret nespus...

– Ai intenția să le spui adevărul?

– Ăstora? Nu, nu. Niciodată. Sînt niște rahați.

– Atunci de ce nu ne punem de acord asupra versiunii pe care le-o servim?

– Corect. De ce nu?! Adevărat. Ai pus degetul pe rană, Sandy. Ce ne împiedică?

* * *

– E vorba de vizita dumneavoastră la Spitalul Uhuru, domnule, începu Lesley cu forțe proaspete.

– Credeam că *am terminat* cu asta la ultima noastră discuție.

– Mă refer la cealaltă vizită. A doua. Ceva mai tîrziu. Mai curînd, o vizită de răspuns.

– *De răspuns?* Să confirm ce?

– O promisiune pe care i-ați făcut-o Tessei, evident.

– La *ce* vă referiți? Nu vă înțeleg.

Însă Rob o înțelegea perfect, și întări acest lucru.

– *Sir*, mie mi se pare că s-a exprimat într-un limbaj coerent. Ați avut o a doua întîlnire cu Tessa la spital? Cam la patru

săptămîni după externare, de exemplu? Cum ar fi, să zicem, în anticamera clinicii post natale unde avusese programare? Fiindcă așa reiese din notițele lui Arnold, iar pînă acum el nu s-a înșelat, asta din ceea ce reușim să înțelegem noi, ignoranții.

„Arnold", remarcă Woodrow. Nu mai era Bluhm...

Fiul soldatului își examina conștiința și făcea asta cu răceala calculată care îi slujea drept muză inspiratoare în situații de criză, în vreme ce, în memorie, retrăia scena petrecută în spitalul aglomerat de parcă i s-ar fi întîmplat altuia. Tessa are într-o mînă o sacoșă cu model amintind o tapiserie și cu mînere din trestie de zahăr. E prima oară cînd vede această sacoșă, dar de acum pînă la sfîrșitul scurtei ei vieți, va deveni o parte a imaginii pe care ea și-a format-o despre sine, cînd stătea întinsă pe patul de spital, avînd propriul copil depus la morgă și o femeie muribundă în patul de alături și copilul acesteia la sînul ei. Imaginea se potrivește cu absența fardului, cu părul scurt și cu fulgerarea care nu se deosebește mai deloc de privirea plină de neîncredere pe care i-o aruncă Lesley în aceste momente, cînd așteaptă versiunea prescurtată a evenimentului. Ca pretutindeni în spital, lumina este sărăcăcioasă. Dîre uriașe de lumină solară taie semiîntunericul din interior. Păsărele zboară de colo-colo printre grinzi. Tessa stă cu spatele lipit de un perete curbat, alături de o cafenea urît mirositoare, unde scaunele sînt de culoare oranj. Mulțimea se agită, intrînd și ieșind din razele de soare, însă el o vede imediat... Ține sacoșa în ambele mîini încrucișate peste partea de jos a pîntecelui și stă așa cum obișnuiau să se protăpească femeile ușoare pe vremea cînd el era tînăr și spăimos. Peretele este cufundat în umbră, fiindcă razele de soare nu luminează întreaga încăpere și probabil că tocmai de aceea a ales Tessa acest loc.

– Ai spus că o să mă asculți cînd mă înzdrăvenesc, îi reamintește ea cu o voce discretă și aspră pe care abia de o recunoaște.

E prima oară că-și vorbesc de la ultima lui vizită în spital. Îi vede buzele, extrem de fragile, lipsite de fermitatea pe care o dă

rujul. Remarcă pasiunea din ochii ei cenuşii, iar asta îl sperie, aşa cum îl înfioară orice trăire intensă, inclusiv ale lui.

– Întîlnirea la care te referi nu a avut caracter particular, îi spune el lui Rob, evitînd privirea insistentă a lui Lesley. A fost ceva profesional. Tessa pretindea că dăduse întîmplător peste nişte documente care, dacă se dovedeau autentice, aveau implicaţii politice deosebite. M-a rugat să o întîlnesc la clinică pentru a mi le putea înmîna.

– Cum dăduse de ele? întrebă Rob.

– Avea legături în exterior. Mai mult, nu ştiu. Prieteni de-ai ei de prin organizaţiile de ajutorare...

– Ca Bluhm?

– Printre alţii. Ar fi cazul să adaug că nu era prima oară că prezenta Înaltei Comisii scandaluri la nivel înalt. Îşi făcuse aproape un obicei.

– Vreţi să spuneţi că prin intermediul Înaltei Comisii?

– Dacă vă referiţi la mine în calitate de şef al cancelariei, da.

– De ce nu i le-a încredinţat lui Justin pentru a fi predate?

– Justin trebuia să rămînă în afara ecuaţiei. Aceasta era hotărîrea ei şi probabil că şi a lui.

Oare dădea prea multe explicaţii; era asta o altă primejdie? Continuă fără să se mai cenzureze.

– O respectam pentru asta. Ca să fiu cinstit, i-am respectat orice semn de scrupul de care a dat dovadă.

– De ce nu i le-a dat Ghitei?

– Ghita e nouă, tînără şi face parte din personalul angajat pe plan local. N-ar fi fost mesagerul cel mai recomandat.

– Prin urmare, v-a întîlnit pe dumneavoastră, reluă Lesley. La spital. În anticamera clinicii postnatale. Nu cumva sărea în ochi lucrul ăsta: doi albi între toţi africanii aceia?

„Aţi fost acolo“, gîndi Woodrow, ceea ce-l făcu să retrăiască o clipă senzaţia de panică. „Deci aţi vizitat spitalul.“

– Nu de africani se temea Tessa, ci de albi. Nu se putea discuta cu ea pe tema asta. Cînd se afla printre africani se simțea în siguranță.

– A afirmat ea așa ceva?

– Am dedus eu.

– De unde? făcu Rob.

– Din atitudinea ei în cursul acelor ultime luni. După pierderea copilului. Față de mine, de comunitatea albă, față de Bluhm. El nu putea face nici un rău. Era un african atrăgător și era doctor. Iar Ghita e pe jumătate indiancă, adăugă asta parcă în lipsă de altceva.

– Cum a stabilit Tessa întîlnirea? întrebă Rob.

– A trimis un bilet la mine acasă, prin servitorul ei, Mustafa.

– Și nu i-ați spus soției?

– Am considerat întîlnirea drept confidențială.

– De ce nu v-a telefonat?

– Soția mea?

– Tessa.

– Nu avea încredere în telefoanele diplomaților. Pe bună dreptate. Toți avem rezerve.

– De ce n-a trimis documentele pur și simplu prin Mustafa?

– Ea îmi cerea să-i dau asigurări. Garanții.

– De ce nu v-a adus hîrtiile aici? făcu tot Rob, presînd, insistînd.

– Din motivul pe care l-am amintit deja. Ajunsese în situația că nu mai avea încredere în Înalta Comisie, nu dorea să fie influențată de ea, nu voia să fie văzută intrînd acolo sau ieșind. Vorbiți ca și cum acțiunile ei ar fi fost logice. În cazul ultimelor luni de viață ale Tessei e greu să facem uz de logică.

– De ce n-a apelat la Coleridge? De ce trebuia să fiți dumneavoastră mereu? Ba la căpătîiul ei, ba la clinică? Nu mai cunoștea pe altcineva?

Vreme de o clipă, expunîndu-se primejdios, Woodrow își uni forțele cu cele ale inchizitorilor săi. „Chiar, de ce tocmai eu?“

o întrebă pe Tessa într-o izbucnire de autocompătimire. „Fiindcă vanitatea ta nenorocită nu-mi dă pace deloc. Fiindcă îţi făcea plăcere să mă auzi promiţînd să-mi dau sufletul cînd, de fapt, amîndoi ştiam că în momentul adevărului nu mă voi ţine de cuvînt, iar tu nu vei accepta. Fiindcă lupta mea cu mine însumi îmi amintea de confruntarea faţă în faţă cu boala englezească pe care tu ţineai cu orice preţ să o deteşti. Fiindcă pentru tine am fost un soi de model, «doar ritual, fără pic de credinţă» – asta în cuvintele tale. Stăm faţă în faţă şi la o palmă depărtare unul de celălalt, iar eu mă întreb de ce sîntem la fel de înalţi, pînă cînd îmi dau seama că de-a lungul bazei peretelui curbat se află o bordură şi că, la fel ca şi alte femei de acolo, te-ai urcat pe ea, ca să fii văzută de omul tău. Feţele noastre sînt la acelaşi nivel şi, în ciuda austerităţii de care dai dovadă în ultima vreme, Crăciunul a sosit din nou, iar eu dansez cu tine, percepînd mirosul dulceag, de iarbă, al părului tău".

– Deci v-a dat o serie de documente, tocmai spunea Rob. Despre ce erau?

„Iau plicul de la tine, simţind atingerea înnebunitoare a degetelor tale cînd mi-l întinzi. Reaprinzi în mod voit flacăra în mine, eşti conştientă de asta şi nu te poţi înfrîna, mă duci încă o dată dincolo de limite, ştiind totuşi că nu vei trece niciodată pragul cu mine. Nu port haină. Mă urmăreşti cum îmi desfac doi-trei nasturi de la cămaşă, strecor plicul aproape de piele şi-l împing în jos pînă cînd marginea lui inferioară se fixează între betelia pantalonilor şi coapsă. Mă urmăreşti apoi cum îmi închei nasturii şi am aceeaşi senzaţia de ruşine prin care aş fi trecut dacă aş fi făcut dragoste cu tine. Ca un adevărat diplomat, îţi propun să bem o cafea în magazin. Refuzi. Rămînem faţă în faţă ca nişte dansatori care aşteaptă muzica pentru a-şi justifica apropierea unul de celălalt."

– Rob v-a întrebat despre ce erau acele documente, îi reaminti Lesley, vocea ei venind parcă din afara cîmpului conştiinţei lui.

– Susţinea că descriu un mare scandal.

– Aici, în Kenya?

– Corespondența era secretă.

– Tessa stabilise asta?

– Nu fiți ridicoli! Cum putea stabili ea nivelul de confidențialitate al unor hîrtii? se răsti Woodrow și apoi, prea tîrziu, își regretă răbufnirea.

„«Sandy, trebuie să-i silești să acționeze», mă îndemni tu. Chipul ți-e palid de suferință și curaj. Impulsurile tale teatrale n-au fost diminuate de trăirea adevăratei tragedii. Ochii îți sînt în pragul lacrimilor care, de cînd ai pierdut copilul, sînt gata să izvorască tot timpul. Vocea ta îndeamnă, dar și mîngîie, făcînd balanța să se încline, așa cum s-a întîmplat mereu. «Avem nevoie de un susținător, Sandy. Cineva, în afară de noi... Promite-mi! Dacă-mi pot păstra încrederea în tine, și tu te poți încrede în mine.»

Și atunci rostesc vorbele. Mă las purtat de forța momentului. *Cred. În Dumnezeu. În iubire. În Tessa.* Cînd sîntem împreună pe scenă, *cred*. Abjur restul, ceea ce mi se întîmplă de fiecare dată cînd vin la tine, și tu vrei ca lucrurile să se petreacă astfel, fiindcă și tu ai devenit dependentă de relații imposibile și de scene teatrale. *Promit*, zic eu, iar tu mă silești să o repet. *Promit, promit. Te iubesc și îți promit.* Și rolul îți dictează să mă săruți pe buzele care au rostit promisiunea ce mă rușinează: un sărut ca să mă reduci la tăcere și să pecetluim înțelegerea; o strîngere furișată pentru a mă lega și a-mi îngădui să-ți miros părul".

– Documentele au fost trimise la Londra, adjunctului de ministru, prin sacul diplomatic, îi explică Woodrow lui Rob. După care au fost considerate documente cu caracter secret.

– De ce?

– Din cauza acuzațiilor grave pe care le conțineau.

– Împotriva cui?

– Nu pot spune, regret.

– Companie? Persoană?

– Nu știu.

– Cîte pagini bănuiți că avea documentul?

– Cincisprezece. Douăzeci. Mai avea și ceva ca o anexă.

– Fotografii, ilustrații, probe?

– Pas.

– Înregistrări pe bandă magnetică? Dischete, confesiuni înregistrate, declarații?

– Pas.

– Cărui subsecretar i-au fost trimise?

– *Sir* Bernard Pellegrin.

– Ați păstrat o copie aici?

– Există instrucțiuni stricte să păstrăm cît mai puține materiale secrete aici.

– Ați păstrat o copie sau nu?

– Nu.

– Documentele erau tipărite?

– De către cine?

– Erau tipărite sau scrise de mînă?

– Tipărite.

– Cu ce?

– Nu mă pricep la asta.

– Prin modalități electronice? Pe un computer? Vă mai amintiți tipul de scriere? Fonturile?

Woodrow ridică din umeri atît de iritat, încît gestul putea trece drept violent.

– Nu era, de exemplu, cu caractere italice? Insistă Rob.

– Nu.

– Sau cu caracterele acelea care imită scrisul de mînă?

– Era cu litere obișnuite, drepte.

– Deci, electronic.

– Da.

– Atunci vă amintiți. Anexa era imprimată?

– Probabil.

– Cu aceleași caractere?

– Probabil.

– Deci între cincisprezece şi douăzeci de pagini, cu caractere drepte, tipărite electronic. Mulţumesc. Aţi primit răspuns de la Londra în legătură cu acest document?

– Evident.

– De la Pellegrin?

– Se poate să fi fost *sir* Pellegrin sau vreunul din subordonaţii lui.

– În sensul?

– Nu era nevoie să acţionăm în nici un fel.

– Vi s-au dat motive? întrebă tot Rob, aruncînd întrebările ca pe nişte pumni în ringul de box.

– Aşa-zisele dovezi conţinute în document erau tendenţioase. Orice încercare de a deschide o investigaţie pe baza documentului n-ar fi ajuns nicăieri şi ar fi prejudiciat relaţiile noastre cu naţiunea-gazdă.

– I-aţi spus Tessei că aşa suna răspunsul, că n-o să întreprindeţi nici o acţiune?

– Nu chiar aşa.

– *Ce anume* i-aţi spus? întrebă Lesley.

– I-am spus ceea ce am simţit că ar fi acceptabil pentru ea, dat fiind starea în care se găsea. Să nu uităm pierderea pe care o suferise şi importanţa pe care o dădea acelor documente.

Să fi fost noua politică adoptată de a spune adevărul aceea care îl făcu să răspundă astfel sau slăbiciunea şi o dorinţă inexplicabilă de a se confesa?

Lesley închisese casetofonul şi acum îşi strîngea carnetele de notiţe.

– Aşadar, ce minciună era acceptabilă pentru ea, *sir?* După aprecierea dumneavoastră, adăugă ea.

– Că Londra se ocupa de caz. Se luau măsuri.

Vreme de o clipă, aproape binecuvîntată, Woodrow îşi închipui că discuţia se sfîrşise. Numai că Rob rămăsese neclintit, zăbovind.

– Ar mai fi ceva, domnule Woodrow, dacă nu vă deranjează. Bell, Barker & Benjamin. Cunoscuţi, de altfel, şi sub numele de ThreeBees[1].

Atitudinea lui Woodrow nu se schimbă cîtuşi de puţin.

– Reclame în tot oraşul. „Trei B, Binefăcătorii Africii." „Ne agităm pentru voi, scumpilor! Iubiţi AlBinele." Au sediul peste drum. O clădire mare, numai sticlă, arată ca un proiect de Dalek.

– Ce e cu ei?

– Seara trecută am obţinut profilul companiei, nu-i aşa, Les? O organizaţie uimitoare, nici nu vă puteţi închipui. Băgată pînă la gît în orice proiect ce ţine de Africa. Hoteluri, agenţii de turism, ziare, companii de securitate, bănci, exploatări de aur, cărbune şi cupru, importuri de automobile, ambarcaţiuni şi camioane – şi aş putea continua la nesfîrşit. Plus o serie impresionantă de medicamente. „ThreeBees Bîzîind pentru Bunăstarea voastră trupească." Pe asta am descoperit-o azi-dimineaţă, cînd conduceam prin oraş, nu-i aşa, Les?

– Da, undeva prin apropiere, îl aprobă Lesley.

– Şi oamenii ăştia sînt amici la cataramă cu băieţii lui Moi, din cîte am auzit. Avioane particulare, fete cîte vrei şi nu numai.

– Presupun că vreţi să mă întrebaţi ceva şi în legătură cu asta.

– Nu tocmai. Voiam doar să vă urmăresc chipul în timp ce vă povesteam despre ei. Acum m-am lămurit. Vă mulţumesc pentru răbdare!

Lesley îşi făcea de lucru cu geanta. Judecînd după interesul pe care îl manifestase faţă de acest schimb de replici, s-ar fi putut trage concluzia că nici nu auzise.

– Oamenii ca dumneavoastră ar trebui opriţi, domnule Woodrow, păru să gîndească ea cu voce tare şi clătină nelămurită din cap. Vă închipuiţi că rezolvaţi problemele lumii, dar, de fapt, dumneavoastră sînteţi problema.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil, „Three Bees" însemnînd în acelaşi timp „Trei Albine" şi „Trei B-uri", ce este exploatat în continuarea textului prin aliteraţii şi aluzii (engl.) (n. tr.).

– Vrea să spună că sînteţi un mare mincinos, îi traduse Rob.

De astă dată, Woodrow nu-i mai însoţi pînă la uşă. Rămase la locul său de la birou, ascultînd cum se stinge zgomotul paşilor oaspeţilor săi, apoi telefonă la recepţie şi solicită, pe cel mai nepăsător ton, să i se comunice cînd cei doi aveau să iasă din clădire. Aflînd că ieşiseră deja, se strecură grăbit spre biroul privat al lui Coleridge. Woodrow ştia bine că acesta era plecat să discute cu ministrul kenyan al Afacerilor Externe. Mildren tocmai vorbea pe un telefon de interior, arătînd supărător de degajat.

– Am o urgenţă, spuse Woodrow, contrazicînd ceea ce ar fi putut Mildren să-şi închipuie.

Aşezat pe biroul lui Coleridge, Woodrow îl urmări pe Mildren, care extrase o cartelă albă din seiful personal al Înaltului Comisar şi o introduse cu gesturi teatrale în telefonul digital.

– Cu cine vreţi să vorbiţi, de fapt? îl întrebă Mildren cu o insolenţă specifică secretarelor de proastă calitate.

– Ieşi afară! rosti Woodrow drept răspuns.

Imediat ce rămase singur, formă numărul direct al lui *sir* Bernard Pellegrin.

* * *

Stăteau pe verandă, ca doi colegi din cadrul Serviciului care savurau un păhărel după cină în lumina puternică şi orbitoare, pe care o simţeau ca pe o intruziune neplăcută. Gloria se retrăsese în sufragerie.

– Nu există o modalitate plăcută de a-ţi spune asta, Justin, începu Woodrow. De aceea o să ţi-o spun oricum. Există o mare doză de probabilitate ca Tessa să fi fost violată. Îmi pare foarte, foarte rău. Pentru ea şi pentru tine.

Iar lui Woordow *îi părea rău, cu siguranţă*. Uneori nu trebuie să simţi ceva pentru a şti că aşa stau lucrurile. Cîteodată simţurile îţi sînt atît de călcate în picioare, încît încă o veste cumplită nu mai reprezintă decît un amănunt obositor ce trebuie aflat.

– Asta înainte de autopsie, desigur, deci e prematur şi neoficial, continuă el, evitînd să-l privească în ochi pe Justin. Dar se pare că nu există motive de îndoială.

Simţi nevoia de a-l consola.

– Poliţia consideră că asta ar lămuri întrucîtva lucrurile – pentru a avea măcar un mobil. Îi ajută să pornească cercetările de la ceva, chiar dacă nu au cum să fie siguri în ce direcţie să pornească.

Justin stătea atent, parcă în poziţie de drepţi, ţinîndu-şi paharul în faţă, între ambele mîini, ca şi cum i-ar fi fost înmînat drept premiu.

– *Doar o probabilitate?* obiectă el într-un tîrziu. Foarte bizar... Cum se poate?

Woodrow nu-şi imaginase că, încă o dată, va fi supus unui baraj de întrebări, însă, cu o plăcere sadică şi sinistră, simţi o oarecare bucurie. Se lăsa mînat de diavolul din propriul suflet.

– Cum să spun, evident că trebuie să-şi pună întrebarea dacă putea fi vorba de un act sexual liber consimţit. Aşa e procedura.

– Consimţit... cu cine?! întrebă Justin, nelămurit.

– Păi, cu cine – cu persoanele pe care le bănuiesc. Doar nu putem să le facem noi treaba, nu?

– Nu. Nu putem. Sandy, eşti de compătimit. S-ar părea că-ţi revin toate treburile neplăcute. Eu cred că s-ar cuveni să-i acordăm şi Gloriei atenţie. A avut dreptate să ne lase singuri.

Şederea afară, înconjurată de toate insectele Africii ar fi fost prea mult pentru pielea ei de englezoaică delicată. Simţind brusc aversiune faţă de prezenţa atît de apropiată a lui Woodrow, Justin se ridicase şi deschisese uşa din sticlă.

– Gloria, draga mea, ca nişte nesimţitori ce sîntem, te-am neglijat.

VI

Justin Quayle își îngropă soția asasinată într-un frumos cimitir african, pe nume Langata, sub un palisandru, între fiul lor născut mort, Garth, și un băiat de cinci ani din tribul Kikuyu, care era străjuit de un înger aflat în genunchi, avînd în mînă un scut ce anunța că se alăturase sfinților. La căpătîi se găsea mormîntul lui Horatio John William of Dorset, dus la Domnul, iar la picioare se odihnea Miranda K. Soper, iubită pe vecie. Însă Garth și băiețelul african, pe nume Gitau Karanja, aveau să-i rămînă alături, iar Tessa urma să stea umăr la umăr cu ei, lucru pe care Justin îl dorise, iar Gloria, după ce plătise pe cine trebuia, grație generozității tipice a lui Justin, obținuse aprobarea. În cursul ceremoniei Justin rămase izolat de toată lumea, avînd mormîntul Tessei în stînga și pe al lui Garth în dreapta, stînd la mai bine de doi pași depărtare de Woodrow și Gloria, care pînă atunci se învîrtise protectoare ba la stînga, ba la dreapta lui, în parte pentru a-i oferi alinare, în parte pentru a-l feri de ochii oamenilor presei care, mereu grijulii să-și facă datoria față de public, dovedeau o hotărîre încăpățînată să realizeze fotografii ale diplomatului britanic încornorat și presupus tată, a cărui soție albă, măcelărită – asta în exprimarea ziarelor de scandal mai îndrăznețe – avusese un copil cu iubitul ei african, iar acum zăcea alături de el într-un colț de pămînt străin – pentru a nu cita decît trei articole apărute în aceeași zi – care îi va fi patrie pe veci.

Alături de familia Woodrow şi la distanţă de aceştia, stătea Ghita Pearson într-un *sari*, avînd capul plecat şi mîinile împreunate în faţă în acea atitudine imemorială a doliului, iar lîngă ea se găsea Porter Coleridge, cu o paloare cadaverică pe chip, şi soţia lui, Veronica, iar Woodrow avu senzaţia că aceştia îi acordau aceeaşi atenţie pe care i-ar fi dedicat-o fiicei lor Rosie, care nu era cu ei.

Cimitirul Langata se află pe un platou din pămînt roşiatic, acoperit luxuriant de ierburi înalte şi arbori ornamentali înfloriţi, avînd un aer atît vesel, cît şi trist, situat la cîteva mile depărtare de centrul oraşului şi în apropiere de Kibera, unul dintre cele mai mari cartiere sărace din Nairobi, o pată întinsă şi cenuşie, murdar alcătuită din case din tablă, afumate, deasupra cărora atîrnă un linţoliu bolnăvicios de praf, strivit în valea fluviului Nairobi şi neavînd unde să se mai extindă. Populaţia din Kibera numără jumătate de milion de oameni şi tot creşte, iar valea este presărată cu mormane de gunoaie, sacoşe din plastic, fîşii multicolore de îmbrăcăminte veche, coji de banane şi portocale, ştiuleţi de porumb şi tot ceea ce îi prisoseşte oraşului. Peste drum de cimitir se află birourile elegante ale Comisiei de Turism din Kenya şi intrarea în Parcul de Vînătoare din Nairobi, iar undeva, în spatele lor, clădirile neîngrijite şi dărăpănate ale Aeroportului Wilson, cel mai vechi din Kenya.

Pentru Woodrow, la fel ca pentru mulţi dintre cei îndoliaţi, pe măsură ce se apropia clipa înmormîntării, solitudinea avea ceva ameninţător şi eroic. Părea să-şi ia rămas-bun nu doar de la Tessa, ci şi de la carieră, de la Nairobi, de la fiul lui născut mort şi de la întreaga lui viaţă de pînă în acel moment. Poziţia lui, el fiind primejdios de aproape de groapă, părea să le transmită tuturor acest mesaj. Fiecare simţea că îi este sugerată această idee, imposibil de şters din minte, că o mare parte din acel Justin pe care îl cunoşteau sau, probabil, chiar tot ce reprezenta el, avea să i se alăture Tessei. Doar o fiinţă părea să merite atenţia lui, remarcă Woodrow, dar nu era vorba de preot, nici de silueta ca

de santinelă a Ghitei Pearson, nici de Porter Coleridge, şeful Misiunii cu o ţinută reţinută şi cu faţa ca varul, nici de ziariştii care încercau să se păcălească unul pe altul pentru a obţine un unghi favorabil, o imagine mişcătoare, nici de soţiile englezoaice cu fălcile prelungi încleştate, pătrunse de tristeţe faţă de sora lor defunctă, a cărei soartă ar fi putut să le lovească şi pe ele, nici de cei zece-doisprezece poliţişti kenyeni supraponderali care stăteau cu degetele vîrîte pe după centurile de piele.

Acela era Kioko. Băiatul care stătuse pe podea în rezerva Tessei din Spitalul Uhuru, privind cum murea sora lui; care mersese pe jos vreme de zece ore tocmai din satul lui pentru a fi alături de ea în ultima clipă şi mai făcuse alţi cincisprezece kilometri pentru a fi alături de Tessa. Justin şi Kioko se văzură unul pe celălalt în acelaşi timp şi, după aceea, privirile le rămaseră împreunate într-un mesaj complice. Kioko era cea mai tînără persoană prezentă, după cum observă Woodrow. Cunoscînd tradiţia tribală, Justin ceruse ca tinerii să stea deoparte.

Intrarea în cimitir, pe unde sosi cortegiul Tessei, era marcată de stîlpii albi ai porţii. Cactuşii uriaşi, făgaşele create în pămîntul roşiatic şi vînzătorii docili de banane şi îngheţată mărgineau drumul pînă la mormîntul ei. Preotul era negru, bătrîn şi cărunt. Woodrow îşi aduse aminte că dăduse mîna cu el la una dintre seratele organizate de Tessa. Însă iubirea pe care o arăta preotul faţă de Tessa era plină de avînt, iar credinţa lui în viaţa de apoi – atît de aprinsă, iar hărmălaia traficului aerian şi terestru era atît de pătrunzătoare, fără a mai vorbi de zgomotul altor înmormîntări din apropiere, iar vuietul muzicii religioase ce răzbătea dinspre camioanele îndoliaţilor şi din portavocile oratorilor ce păreau să se întreacă unul pe celălalt atunci cînd se adresau cercurilor de prieteni şi rude apropiate care luau picnicul pe iarbă în preajma coşciugelor celor iubiţi, încît nu era deloc surprinzător că doar cîteva dintre cuvintele înaripate ale omului sfînt ajunseră la urechile spectatorilor săi. Iar Justin, chiar dacă auzea totul, nu dădu semne că ar fi fost deranjat în vreun fel. Elegant ca întotdeauna

în costumul negru la două rînduri pe care şi-l pusese pentru această situaţie, rămăsese cu privirea fixată asupra lui Kioko, tînărul care, ca şi Justin, căutase să rămînă izolat de ceilalţi şi părea să se fi instalat în acel spaţiu protejat; picioarele lui ca de păianjen abia de atingeau pămîntul, braţele i se legănau dezordonat pe lîngă trup, iar capul lung şi nu prea simetric stătea înclinat într-o poziţie întrebătoare.

Ultima călătorie a Tessei nu fusese tocmai lină, însă nici Woodrow, nici Gloria nu ar fi vrut ca ea să se desfăşoare altfel. În mod tacit, fiecare dintre ei considera normal ca acest din urmă drum să cuprindă elementul de imprevizibilitate care îi caracterizase întreaga viaţă. Familia Woodrow se trezise devreme, deşi nu avusese nici un motiv întemeiat s-o facă, numai că, pe la miezul nopţii, Gloria îşi dăduse seama că nu avea pălărie de culoare închisă. După un telefon dat în zori, află că Elena avea două, numai că amîndouă erau cam demodate şi semănau cu caschetele de aviator – o deranja asta, cumva, pe Gloria? Un Mercedes oficial plecă de la reşedinţa soţului grec al Elenei aducînd o pălărie neagră aflată încă în ambalajul de plastic de la Harrod's. Gloria i-o înapoie, preferînd o eşarfă neagră din dantelă, ce aparţinuse mamei ei: avea să o poate ca pe o *mantilla*. La urma urmei, Tessa era pe jumătate italiancă, găsi ea explicaţia.

– Spanioloaică, dragă, îi răspunse Elena.

– Ei, lasă, tu, ripostă Gloria. Mama ei a fost contesă din Toscana, aşa a scris în *Telegraph*.

– Nu, scumpo, *mantilla*, o corectă Elena cu un aer răbdător. *Mantillas* sînt spaniole, nu italieneşti, îmi pare rău.

– Bun, dar *mama* ei a fost italiancă, se răsti Gloria – pentru ca, după cinci minute, să telefoneze din nou, punînd izbucnirea ei pe seama stresului.

La ora aceea, băieţii fuseseră deja pregătiţi şi expediaţi la şcoală, Woodrow plecase la Înalta Comisie, iar Justin îşi făcea de lucru prin sufragerie, purtînd costum şi cravată şi cerînd flori. Nu flori din grădina Gloriei, ci din propria lui grădină. Ţinea să

aibă din freziile galbene şi frumos mirositoare pe care le crescuse special pentru Tessa tot anul, spuse el, şi care o aşteptaseră mereu în camera de zi cînd se întorcea din deplasările pe teren. Voia cel puţin două duzini pentru sicriul Tessei. Planurile Gloriei privind modul cel mai potrivit de a se aduce flori tocmai din grădina lui Justin fură date peste cap de un apel cam confuz din partea unui reporter de la un ziar din Nairobi, care dorea să anunţe că la aproximativ şaptezeci şi cinci de kilometri spre răsărit în raport cu lacul Turkana, în albia secată a unui rîu, fusese găsit cadavrul lui Bluhm şi dorea să ştie dacă putea lua vreo declaraţie. „Nu comentăm", răcni Gloria în receptor şi-l trînti înapoi în furcă. Era însă zdruncinată şi nu se văzu în stare să hotărască dacă era bine să-i împărtăşească vestea lui Justin tocmai atunci sau să aştepte pînă după înmormîntare. Prin urmare, simţi o mare uşurare cînd, la nici cinci minute după aceea, primi un telefon de la Mildren care o informă că Woodrow era într-o şedinţă, însă zvonurile privind descoperirea cadavrului lui Bluhm erau minciuni: cadavrul, pentru care nişte bandiţi somalezi cereau zece mii de dolari, avea cel puţin o sută de ani, ba poate chiar o mie, apoi ceru să discute foarte scurt cu Justin.

Gloria îl aduse pe Justin la telefon şi, supărător de zeloasă, rămase alături în timp ce el spuse: „da" – „era de acord" – „eşti foarte amabil" şi, „sigur", va fi pregătit. Dar Gloria nu reuşi să priceapă de ce era Mildren amabil şi pentru ce se va pregăti Justin. Şi: „Nu, mulţumesc", rosti Justin hotărît către Mildren, ceea ce adăuga încă o notă de mister convorbirii: nu voia să fie întîmpinat la sosire, prefera să se descurce singur. După care închise şi rugă – iar asta destul de apăsat, dacă se ţinea seama de cîte făcuse Gloria pentru el – să fie lăsat singur în sufragerie pentru a da un telefon cu taxă inversă avocatului său din Londra, lucru pe care îl mai făcuse de două ori în ultimele zile, de asemenea, nepermiţîndu-i Gloriei să asiste la discuţie. După o adevărată demonstraţie de discreţie, Gloria se retrase în bucătărie pentru a trage cu urechea prin gura oficiului – numai că îl găsi

acolo pe îndureratul Mustafa, care sosise nechemat pe uşa din spate cu un coş plin de frezii galbene, pe care le culesese din proprie iniţiativă din grădina lui Justin. Înarmată cu această scuză, Gloria pătrunse avîntată în sufragerie, sperînd să prindă măcar cuvintele de încheiere ale discuţiei lui Justin, însă el tocmai închidea.

Deodată, fără să-şi dea seama cum trecuse vremea, se treziră că erau pe cale să întîrzie. Gloria se îmbrăcase deja, dar nu se fardase, nimeni nu mîncase nimic – şi era deja trecut de ora prînzului –, Woodrow aştepta afară în Volkswagen, Justin rămăsese în hol strîngînd în mîini mănunchiul de frezii, acum legate în buchet, Juma plimba prin faţa lor un platou de sandvişuri cu brînză. Gloria încerca să se decidă dacă era cazul să-şi lege *mantilla* sub bărbie sau să o petreacă peste umeri, aşa cum o purta mama ei.

Aşezată pe bancheta din spate a microbuzului alături de Justin şi avîndu-l în partea cealaltă pe Woodrow, Gloria recunoscu în sinea ei că vorbele pe care i le spusese Elena în urmă cu cîteva zile reflectau adevărul: se îndrăgostise nebuneşte de Justin, lucru ce nu i se mai întîmplase de ani de zile şi i se părea de nesuportat că acesta avea să plece destul de curînd. Pe de altă parte, aşa cum afirmase şi Elena, plecarea lui îi va îngădui Gloriei să-şi limpezească gîndurile şi să revină la viaţa matrimonială normală. Iar dacă se dovedea că mai rara vedere este mai cu miere, ei bine, după cum sugerase Elena plină de îndrăzneală, Gloria putea rezolva asta şi la Londra.

Drumul prin oraş i se păru Gloriei mult mai presărat de zdruncinături decît de obicei şi, mai acut decît s-ar fi cuvenit pentru liniştea ei sufletească, simţi căldura coapsei lui Justin lipită de a ei. Cînd maşina ajunse în sfîrşit la capelă, în gît i se pusese un nod, batista îi era mototolită şi umedă în palmă şi nu mai ştia dacă suferea după pierderea Tessei sau a lui Justin. Cineva deschise din afară uşile din spate ale microbuzului, Justin şi Woodrow săriră jos, lăsînd-o singură pe banchetă, avîndu-l pe

Livingstone în fața ei. Nu apăruseră ziariștii, remarcă ea recunoscătoare, chinuindu-se să-și recapete ținuta demnă. Nimeni încă. Prin parbriz, îi urmări cu privirea pe cei doi bărbați urcînd treptele clădirii construită din granit, fără etaj și prezentînd influențe de stil Tudor la acoperiș. Justin, cu costumul făcut pe comandă și cu coama de păr negru înspicat, care îi stătea perfect, fără a fi nevoie să folosească pieptenele sau peria, din cîte știa ea, strîngînd în mînă freziile galbene – și ce mers de ofițer de cavalerie avea, dar, din cîte își amintea Gloria, toți cei ce aparțineau măcar pe sfert familiei Dudley călcau la fel, cu umărul drept ușor împins înainte. De ce avea ea impresia că Justin părea să conducă, avîndu-l întotdeauna la remorcă pe Woodrow? Și de ce semăna Sandy cu *o slugă* în ultima vreme, de ce se purta ca *un valet?* se plînse Gloria în sinea ei. „Ar cam fi vremea să-și cumpere un costum nou; chestia aceea din serj îl face să arate ca un detectiv particular."

Bărbații dispărură în holul de la intrare.

– Avem de semnat niște hîrtii, scumpo, îi spusese Sandy cu o voce atotștiutoare. Eliberarea cadavrului decedatei și alte prostii din astea.

„De ce mă tratează uneori de parcă aș fi o femeiușcă retardată și lipsită de ajutor? A uitat că eu am aranjat toată înmormîntarea?" În fața intrării laterale a capelei se formase un grup de oameni îmbrăcați negru, care aveau să ducă sicriul. Apoi se deschiseră ușile, un automobil mortuar se apropie cu spatele de grup, iar Gloria văzu cuvîntul DRIC scris inutil cu litere albe de-o șchioapă pe partea laterală a acestuia. Printre siluetele groparilor, surprinse lemnul lăcuit în culoarea mierii și freziile galbene cînd sicriul glisă ușor pe ușa din spate a automobilului. „Pesemne că au fixat florile cu bandă adezivă, gîndi ea, altfel cum poți face buchetul să rămînă neclintit pe capacul sicriului?" Mașina mortuară ieși din curtea interioară, după ce bărbații în negru urcaseră în ea. Gloria se smiorcăi tare, apoi își suflă nasul.

– E rău, doamnă, rosti cu glas cîntat Livingstone, de pe bancheta din faţă. E foarte, foarte rău.

– Într-adevăr, aşa e, Livingstone, spuse Gloria, recunoscătoare că schimbul de cuvinte rămăsese pur formal. „O să fii urmărită de zeci de ochi, tînără doamnă," îşi adresă ea un avertisment ferm. „E vremea să ridici fruntea şi să dai un exemplu." Uşile din spate fură deschise cu zgomot.

– Gata, fetiţo? întrebă Woodrow satisfăcut, trîntindu-se alături de Gloria. Au fost minunaţi, nu-i aşa, Justin? Foarte înţelegători, adevăraţi profesionişti.

„Să nu îndrăzneşti să-mi mai spui «fetiţo»!" i se adresă ea furioasă, dar în gînd.

* * *

De cum intră în Biserica St. Andrew, Woodrow inventarie pe dată întreaga adunare. Dintr-o singură privire îi zărise pe cei doi Coleridge şi, în spatele lor, pe Donohue şi pe bizara lui soţie, Maud, arătînd ca o fostă prostituată ajunsă la ananghie şi, alături de ei, pe Mildren, alias Mildred, şi o blondă anorexică, despre care se ştia că împarte apartamentul cu el. Gaşca de grei de la Muthaiga Club – după cum se exprima Tessa – forma un grup compact, aliniat milităreşte. Dincolo de culoar, zări un contingent de oameni de la Programul Mondial de Alimentaţie şi un alt grup alcătuit exclusiv din femei africane, unele cu pălării, altele în blugi, dar toate cu încruntarea hotărîtă, prevestitoare de bătălii, semnul distinctiv al amicilor radicali ai Tessei. În spatele lor stăteau răsfiraţi nişte tineri şi tinere cu un aer destul de arogant, pierdut, ce păreau de origine franceză, femeile – cu capetele acoperite, bărbaţii – cu cămăşi descheiate la guler şi cu barba nerasă de o zi sau două, ceea ce le dădea un aspect mai masculin, la modă. După cîteva momente de descumpănire, Woodrow conchise că aceştia erau, cu siguranţă, membri ai organizaţiei belgiene din care făcuse parte şi Bluhm. „Cred că

se întreabă dacă nu cumva vor trebui să revină aici şi săptămîna viitoare pentru înmormîntarea lui Arnold", gîndi el cu răutate. Servitorii ilegali ai familiei Quayle stăteau aliniaţi alături de acest grup: Mustafa, băiatul în casă, Esmeralda din Sudanul de Sud şi ugandezul cu un singur braţ, al cărui nume nu-l cunoştea. Iar în primul rînd, dominîndu-l pe soţul ei grec, ce părea să dorească a trece neobservat, impunătoare şi cu părul de culoarea morcovului, o văzu pe scumpa Elena în persoană, pe care Woodrow o considera o adevărată fiară, gătită cu bijuteriile din agat, speciale pentru înmormîntări, ale mamei ei.

– Ascultă, dragă, să-mi pun bijuteriile din agat sau nu se cuvine?

Simţise ea nevoia să o întrebe pe Gloria la ora opt dimineaţa. Nu fără o oarecare doză de răutate, Gloria o sfătuise să se îmbrace îndrăzneţ.

– Pentru alte persoane, sinceră să fiu, Ela, s-ar putea să pară că sar calul. Dar avînd în vedere *culoarea* ta, – eu zic să le porţi.

„Şi nici un poliţist, remarcă el satisfăcut, nici kenyeni, nici britanici. Să fi dat roade intervenţia lui Bernard Pellegrin? Să zică cine ce vrea, dacă îndrăzneşte!"

Furişă o nouă privire spre Coleridge, cu faţa albă ca laptele, părînd un martir. Îşi aduse aminte de bizara discuţie pe care o avuseseră la reşedinţă sîmbăta trecută şi se blestemă pentru că se arătase atît de obtuz şi nehotărît. Privirea îi reveni asupra sicriului Tessei aşezat în faţa altarului, avînd freziile lui Justin aşezate în siguranţă pe capac. Ochii i se umplură de lacrimi, dar le alungă cu asprime. Orga intona *Nunc Dimittis*, iar Gloria, cunoscînd cuvintele la perfecţie, cînta cu dăruire, transpusă: „Cîntecul de leagăn tradiţional la şcoala particulară de fete pe care ea o urmase, gîndi Woodrow. Sau la a mea." Detesta la fel de mult ambele instituţii. Sandy şi Gloria, născuţi pentru a nu fi liberi. „Deosebirea este că eu ştiu asta, iar ea habar n-are." *Acum slobozeşte pe robul Tău*... „Uneori aş vrea cu adevărat să pot asta. Să plec şi să nu mai revin. Dar unde mi-aş găsi pacea?"

Ochii i se opriră din nou asupra coşciugului. „Te-am iubit. Cît de uşor e s-o spun acum, cînd totul e la timpul trecut. Te-am iubit. Am fost individul cu drept de control care nu a fost în stare să se controleze pe sine, iar tu ai fost îndeajuns de amabilă să mi-o spui. Ei, uite ce ţi s-a întîmplat ţie! Şi uite şi *de ce* ţi s-a întîmplat asta.

Şi, nu, n-am auzit în viaţa mea de Lorbeer. Nu cunosc nici o unguroaică frumoasă, cu picioare lungi, pe nume Kovacs, şi nici nu-mi plec urechea – şi nici n-o voi pleca – să aud alte teorii nerostite, nedovedite, care îmi sună în cap ca un dangăt de clopote şi nu mă interesează *cîtuşi de puţin* umerii subţirei şi măslinii ai fantomaticei Ghita Pearson, care poartă *sari*. Tot ce ştiu este că după tine, nimeni nu va mai afla ce copil sfios sălăşluieşte în acest trup de soldat."

* * *

Simţind nevoia să-şi mute atenţia asupra altui lucru, Woodrow începu să studieze concentrat ferestrele bisericii. Sfinţi albi, numai bărbaţi, nici urmă de vreun Bluhm. Tessa ar fi explodat de furie. Vitralii memoriale, comemorînd un băiat alb, simpatic, îmbrăcat în costum de marinar şi înconjurat în mod simbolic de animale ale junglei, în atitudini de adorare. *O hienă bună simte miros de sînge de la zece kilometri depărtare.* Sub ameninţarea reînnoită a lacrimilor, Woodrow se sili să se concentreze asupra venerabilului St. Andrew, semănînd pînă la identificare cu Macpherson, „călăuza aceea care ne-a slujit cînd am fost cu băieţii la Loch Awe ca să pescuim somoni. Ochii aprigi de scoţian, barba roşcată. Oare, ce cred ei despre noi?" se întrebă el, mutîndu-şi ochii înceţoşaţi către feţele negrilor din biserică. „Ce ne închipuiam că facem aici, demult, vîrîndu-le pe gît pe Dumnezeul nostru alb şi pe sfîntul nostru scoţian, tot alb, în timp ce le foloseam ţara drept teren de joacă pentru aventurieri din decăzuta clasă avută?

«În ceea ce mă priveşte, încerc să restitui ceva», răspunzi tu cînd, cu frivolitate, îţi pun aceeaşi întrebare în timp ce ne aflăm pe ringul de dans de la Muthaiga Club. Dar tu niciodată nu răspunzi la o întrebare fără să o răstălmăceşti şi fără să o foloseşti drept dovadă împotriva mea: «Şi tu, domnule Woodrow, *tu* ce cauţi aici?» întrebi tu. Orchestra cîntă tare şi trebuie să dansăm mai aproape unul de celălalt ca să ne auzim. «Da, aceia sînt sînii mei», zic ochii tăi atunci cînd îndrăznesc să privesc în jos. «Da, acelea sînt coapsele mele, care se răsucesc în vreme ce tu mă ţii de talie. Poţi să le priveşti, bucură-te doar cu ochii! Mai toţi bărbaţii fac la fel, aşa că nu este cazul ca tu să faci excepţie».

«Cred că, în realitate, îi ajut pe *kenyeni* să gospodărească ceea ce le-am dat noi», strig ascuţit şi preţios ca să acopăr muzica şi-ţi simt trupul încordîndu-se şi retrăgîndu-se încă înainte de a fi terminat fraza.

«Noi nu le-am dat *nimic*. Şi-au luat singuri! Cu ajutorul armelor! Nu le-am dat nimic-nimic!»"

Woodrow se răsuci brusc. Aflată alături de el, Gloria făcuse acelaşi gest şi, dincolo de culoar, familia Coleridge se întorsese şi ea. Un răcnet din afara bisericii fusese urmat de zgomotul puternic al unei lovituri şi zornăit de cioburi. Prin uşa deschisă, Woodrow văzu cum doi gropari în costume negre închideau porţile curţii interioare, în timp ce poliţişti cu caschete formară un cordon de-a lungul gardului, agitînd în mîini bastoane cu capete de metal, ei semănînd cu nişte jucători de base-ball care se pregătesc pentru a lovi mingea. Pe strada în care se adunaseră studenţii ardea un arbore, sub el zăceau cîteva maşini răsturnate cu burta în sus, iar ocupanţii lor erau prea înspăimîntaţi ca să încerce a coborî. În urletele de încurajare ale mulţimii, o limuzină neagră, un Volvo ca al lui Woodrow, se înălţă nesigur de la pămînt, purtată pe sus de un grup de tineri şi tinere. Se ridică, bălăngănindu-se, apoi ateriză, întîi pe o parte, apoi pe spate, cu un

zgomot asurzitor, exact alături de celelalte. Poliţiştii atacară. Evenimentul pe care îl aşteptaseră atîta vreme se produsese. Într-o secundă, se repeziră şi în următoarea, lovind în dreapta şi în stînga, îşi croiră drum însîngerat prin mulţimea care alerga în toate părţile, oprindu-se doar pentru a mai revărsa o ploaie de lovituri asupra celor pe care îi doborîseră. O furgonetă blindată se apropie, iar cinci-şase trupuri pline de sînge fură aruncate în ea.

„Universitatea este un butoi cu pulbere, amice," îl prevenise Donohue cînd Woordow îl consultase în privinţa riscurilor pe care le prezenta aceasta. „Bursele au fost sistate cu totul, personalul universitar nu este plătit, locurile pentru admitere sînt rezervate celor bogaţi şi proşti, dormitoarele şi sălile de cursuri sînt supraaglomerate, grupurile sanitare, blocate, uşile s-au furat, există riscul unui incendiu, iar studenţii gătesc la foc de cărbuni pe coridoare. Nu au energie, nici lumină electrică la care să citească, nici cărţi de studiu. Studenţii cei mai săraci stau în stradă fiindcă guvernul privatizează sistemul de învăţămînt superior fără a consulta pe nimeni, iar educaţia va rămîne strict pentru cei bogaţi, plus că rezultatele examenelor sînt trucate, iar guvernul încearcă să-i oblige pe studenţi să-şi facă educaţia în străinătate. Iar ieri poliţia a ucis cîţiva studenţi, lucru pe care, din motive lesne de înţeles, prietenii lor refuză să îl accepte cu una, cu două. Mai ai întrebări?"

Porţile bisericii se deschiseră, iar orga se auzi din nou. Treburile Domnului puteau fi reluate.

* * *

În cimitir, căldura devenise de-a dreptul agresivă. Bătrînul preot încetase să vorbească, însă hărmălaia nu se stinsese, iar soarele părea să lovească precum grindina. Într-o parte a lui Woodrow, dintr-un difuzor de ghetou se revărsa la nivel maxim

o versiune rock a imnului închinat Fecioarei Maria, pentru un grup de măicuţe negre, îmbrăcate în straie cenuşii. În cealaltă parte, o echipă de fotbal se strînsese în jurul unui cocotier ce se ridică printre cutiile goale de bere, în vreme ce un solist cînta de rămas-bun unui fost coleg de echipă. Iar Aeroportul Wilson părea să aibă o zi de demonstraţii aeriene, fiindcă pe deasupra capetelor lor treceau, la intervale de douăzeci de secunde, avioane de mici dimensiuni, pictate în roşu şi alb strălucitor. Bătrînul preot îşi lăsă jos cartea de rugăciuni. Groparii făcură un pas către sicriu. Fiecare dintre ei apucă de capetele ieşite în afară. Rămas tot singur, Justin păru să se clatine nesigur. Woodrow dădu să se repeadă pentru a-l sprijini, dar Gloria îl reţinu strîngîndu-l tare de cot cu degetele înmănuşate.

– O vrea pentru *sine*, nătîngule, şuieră ea printre lacrimi.

Oamenii presei nu dovediră acelaşi tact. Aceasta era fotografia pe care veniseră să o surprindă: gropari negri coboară în mormînt femeia albă în solul african, sub privirile soţului pe care l-a înşelat. Un tip cu faţa ciupită de vărsat şi tuns scurt şi avînd mai multe aparate de fotografiat care i să bălăngăneau pe burtă îi oferi lui Justin o lopată plină cu pămînt, sperînd să tragă o poză cu văduvul turnîndu-l peste sicriu. Justin îndepărtă cu un gest unealta întinsă. În momentul în care făcu gestul privirea lui căzu asupra a doi indivizi zdrenţăroşi, care împingeau cu greutate o roabă, care avea roata din cauciuc dezumflată, şi care se apropiau de mormînt. Peste marginile ei se vărsa din cînd în cînd cimentul moale.

– Vă rog, ce aveţi de gînd să faceţi? întrebă el poruncitor, atît de brusc şi de apăsat încît toţi cei prezenţi îşi întoarseră feţele către el. Vrea cineva să-i întrebe pe aceşti domni la ce le slujeşte cimentul? Sandy, am nevoie de un traducător, te rog.

Neluînd-o în seamă pe Gloria, fiul generalului se apropie rapid de Justin. Uscata Sheila, colegă de serviciu cu Donohue, se adresă oamenilor, apoi lui Justin.

– Afirmă că fac asta doar pentru oamenii bogați, îi spuse Sheila.

– Ce anume? Nu pricep. Te rog să-mi explici.

– Cimentul... Pentru a-i descuraja pe hoți. Pe hoții de cadavre... Oamenii bogați sînt îmbrăcați cu haine scumpe și poartă inele de căsătorie. Wazungu a devenit o țintă preferată a lor. Oamenii spun că turnarea cimentului reprezintă o poliță de asigurare.

– Cine le-a dat ordin să facă asta?

– Nimeni. Costă cinci mii de șilingi!

– Să plece, te rog! Spune-le politicos că asta vreau, bine, Sheila? Nu doresc acest serviciu și nu le plătesc nimic. Să-și ia roaba de aici și să se ducă!

Dar apoi, probabil nefiind încredințat că ea va transmite mesajul cu suficientă vigoare, Justin se apropie de oameni și, așezîndu-se între roabă și marginea mormîntului, întinse brusc mîna, într-un gest ca al lui Moise, arătînd undeva, peste capetele îndoliaților.

– Vă rog să plecați! le porunci el. Plecați imediat! Mulțumesc.

Îndoliații se despărțiră pentru a face loc de-a lungul liniei pe care o trasa brațul întins al lui Justin. Oamenii cu roaba se strecurară pe unde li se arătase. Justin îi urmări dispărînd. În căldura ce făcea ca aerul să pară tremurător, aveai impresia că oamenii se ridicau drept spre cerul alburiu. Justin se răsuci cu tot trupul, ca un soldat de plumb, după care se adresă grupului de reporteri:

– Aș dori să vă retrageți cu toții, rosti el clar în liniștea ce se lăsase dintr-o dată și în jurul altor morminte. Ați fost foarte amabili. Vă mulțumesc. La revedere!

În tăcere și spre uimirea celorlalți prezenți, ziariștii își strînseră aparatele și carnetele de notițe și cu murmure de genul „Pe curînd, Justin", părăsiră terenul de vînătoare. Justin reveni singur la căpătîiul Tessei. Abia ajunse acolo cînd un grup de femei africane făcură cîțiva pași în față și se așezară în formă de potcoavă la picioarele mormîntului. Toate erau îmbrăcate la fel, parcă avînd uniforme: rochii cu volane,

albastre, cu flori imprimate şi broboade din acelaşi material. Separat ar fi putut părea rătăcite acolo, însă împreună dădeau impresia de grup unit. Începură să cînte, la început încet de tot. Nu le dirija nimeni, nu aveau instrumente care să le acompanieze, mai tot cîntecul era o lamentare, dar ele nu îngăduiră lacrimilor să le afecteze glasurile. Vocile li se îmbinau armonios, cînd în engleză, cînd în swahili, căpătînd forţă pe măsură ce versurile se repetau: „*Kwa heri, Mama Tessa*... Micuţă Mamă, adio..." Woodrow se strădui să înţeleagă celelalte cuvinte. „*Kwa heri, Tessa*. Tessa, prietenă, adio... Ai venit la noi, Mama Tessa, Micuţă Mamă, ne-ai dat inima ta... *Kwa heri, Tessa*, adio."

– De unde mama naibii au apărut şi astea? o întrebă el pe Gloria din colţul gurii.

– Din josul dealului, murmură Gloria, făcînd semn cu capul spre cartierul de cocioabe Kibera.

Corul crescu în intensitate pe măsură ce sicriul era lăsat în mormînt. Justin îl urmări coborînd, apoi se crispă cînd acesta atinse fundul gropii, după care mai tresări o dată în clipa cînd prima lopată de pămînt şi a doua se prăvăliră peste frezii, murdărindu-le petalele. Se auzi un urlet înspăimîntător, scurt ca scîrţîitul unei balamale ruginite cînd uşa se deschide brusc, dar îndeajuns de lung pentru ca Woodrow să o zărească pe Ghita Pearson prăbuşindu-se în genunchi cu o mişcare parcă rulată cu încetinitorul, apoi rostogolindu-se pe coapsa frumos conturată şi îngropîndu-şi faţa între palme; după aceea, la fel de incredibil, ridicîndu-se în picioare susţinută de Veronica Coleridge şi reluîndu-şi locul de dinainte.

Justin se adresase cumva lui Kioko sau lui Woodrow doar i se păruse? Sau Kioko acţionase din proprie iniţiativă? Asemenea unei umbre, se deplasase pînă alături de Justin şi, cu un gest natural de afecţiune, îi prinse mîna. Printr-o perdea reînnoită de lacrimi, Gloria le văzu degetele împreunate căutîndu-se pînă se găsiră într-o

strînsoare firească. Uniți astfel, nefericitul soț și nemîngîiatul frate urmăriră cum sicriul dispare sub stratul de pămînt.

* * *

Justin părăsi Nairobi în aceeași noapte. Și ca o supremă ofensă, Woodrow nu o prevenise pe Gloria. Masa de seară era aranjată pentru trei persoane, chiar Gloria scosese dopul sticlei de vin roșu și băgase la cuptor o rață „ca să ne mai revenim". Auzi zgomot de pași în hol și bănui, spre încîntarea ei, că Justin se hotărîse să bea un păhărel înainte de cină, „doar noi doi", în vreme ce Sandy le citea din *Biggles* băieților, la etaj. Și, dintr-o dată, apăru geanta uzată din piele, însoțită de o altă valiză veche de culoare cenușie pe care i-o adusese Mustafa, așezate amîndouă în hol și avînd etichete cu nume pe ele, Justin stînd în picioare alături de ele și avînd o haină de ploaie petrecută pe braț și o geantă ușoară pe umăr, dorind să-i înapoieze cheia de la depozitul de vinuri.

– Justin, sper că nu ai de gînd să pleci *chiar așa!*

– Ai fost extraordinar de bună cu mine, Gloria! N-o să reușesc niciodată să mă revanșez.

– Îmi pare rău, draga mea, îngînă vesel Woodrow, coborînd treptele cîte două. Operațiunea asta s-a cam păstrat în secret. N-am vrut ca servitorii să răspîndească zvonul. Era singura modalitate de a fi siguri.

În acel moment, se auzi clinchetul soneriei de la intrare și apăru Livingstone, șoferul, cu un automobil Peugeot de culoare roșie pe care îl împrumutase de la un prieten pentru a evita numerele de înmatriculare diplomatice care ar fi stîrnit curiozitate la aeroport. Prăbușit pe scaunul din dreapta șoferului se afla Mustafa, privind fix înainte, ca o efigie.

– Dar nu se poate să nu mergem și noi, Justin! Trebuie să te conducem la aeroport! Insist! Trebuie să-ți dau o acuarelă făcută de mine! Ce o să faci acolo? strigă Gloria, neconsolată. Doar n-o să te lăsăm să dispari chiar așa, în noapte, *dragul meu!*

La drept vorbind, acest „dragul meu" îi era adresat lui Woodrow, dar ar fi putut fi, la fel, adresat lui Justin, fiindcă, în timp ce spuse asta, se lăsă pradă lacrimilor, ultimele din acea zi lungă şi plină de suferinţă. Suspinînd nefericit, îl îmbrăţişă pe Justin, lovindu-l cu palma strînsă pe spate şi fără să-şi dea seama, frecîndu-şi obrazul de al lui şi şoptind:

– Nu pleca, te rog, of, Justin – şi alte cuvinte puţin inteligibile, după care, plină de curaj, se eliberă din braţele lui, făcîndu-şi loc pe lîngă soţ, urcînd treptele în fugă spre dormitorul ei şi trîntind uşa.

– E cam încordată după ziua de azi, explică Woodrow, surîzînd destul de neconvins.

– Aşa sîntem toţi, făcu Justin acceptînd strîngerea de mînă a lui Woodrow. Sandy, îţi mulţumesc încă o dată!

– O să ţinem legătura.

– Bineînţeles.

– Eşti sigur că nu vrei să fii întîmpinat la Londra? Cei de acolo abia aşteaptă să-şi facă meseria.

– Absolut sigur. Mă aşteaptă avocaţii Tessei.

Imediat după aceea Justin coborî treptele către maşina roşie, avîndu-l pe Mustafa alături, cărînd geanta veche din piele, şi pe Livingstone ducînd-o pe cealaltă.

– Am lăsat nişte plicuri pentru voi la domnul Woodrow, îi spuse Justin lui Mustafa pe drum. Iar asta trebuie predată personal Ghitei Pearson. Şi ştiţi prea bine ce înseamnă personal, nu?

– Noi ştim că vei fi întotdeauna un om bun, Mzee, spuse Mustafa cu glas profetic, ascunzînd plicul în jacheta din bumbac. Însă în voce se simţea reproşul pentru faptul că Justin părăsea Africa.

* * *

În ciuda renovărilor de faţadă, aeroportul era un adevărat haos. Grupuri de călători extenuaţi, opăriţi de arşiţă, stăteau la

cozi interminabile, iar ghizi de tur iritați puneau precipitați rucsacuri uriașe în aparatele de control cu raze X. Funcționarii de la ghișeele de plecări verificau scrupulos fiecare bilet și vorbeau neîncetat la telefon. Anunțurile neinteligibile făcute la difuzoare răspîndeau panica printre călători, în timp ce hamalii și polițiștii se uitau nepăsători la întregul spectacol. Dar Woodrow aranjase totul. Justin abia coborîse din mașină și un reprezentant al British Airways îl conduse grăbit și precis într-un mic birou, departe de mulțime.

– Aș vrea să le permiteți și prietenilor mei să treacă, dacă se poate, spuse Justin.

– Nici o problemă.

Avîndu-i pe Livingstone și pe Mustafa învîrtindu-se protector în spatele lui, Justin primi un bilet de călătorie pe numele de Alfred Brown. Privi nepăsător cînd pe valiza cenușie fu lipită eticheta cu același nume.

– Iar eu voi lua asta cu mine în avion, anunță el, fără drept de apel.

Reprezentantul, un tînăr din Noua Zeelandă, se prefăcu a cîntări geanta din piele și scoase un geamăt exagerat de neputință.

– Argintăria familiei, nu-i așa, domnule?

– Nu, a gazdei mele, făcu Justin drept răspuns și intrînd în joc, dar pe fața lui apăruse deja o expresie care arăta că subiectul nu era supus negocierii.

– Dacă dumneavoastră puteți să o cărați, atunci putem și noi, spuse reprezentantul blond, înapoindu-i geanta. Vă dorim un zbor plăcut, domnule Brown! Vă vom trece pe la poarta de sosiri, dacă nu vă deranjează.

– Sînteți prea amabil!

Întorcîndu-se pentru a-și lua rămas-bun, Justin îi prinse pumnii enormi ai lui Livingstone între ambele palme. Însă pentru Mustafa acel moment se dovedi copleșitor. Tăcut ca întotdeauna, se îndepărtase neobservat.

Ținînd strîns geanta, Justin pătrunse în holul pentru sosiri, în urma ghidului său, și se trezi în fața unei femei pline de viață, a cărei rasă rămînea un mister, care îi zîmbea de pe perete, arătîndu-și toți dinții. Panoul de reclamă, singurul din toată sala aceea, avea șase metri înălțime și peste un metru și jumătate lățime. Femeia purta uniformă și avea cîte trei albine aurii pe fiecare umăr. Alte trei erau etalate orbitor pe buzunarul hainei albe, iar ea oferea, ca pe niște delicatese, produse farmaceutice ce umpleau o tavă întinsă către un grup multirasial de copii fericiți și către părinții lor. Pe tavă era cîte ceva pentru fiecare: sticle conținînd un medicament de culoare cafeniu-aurie, care arăta, mai curînd, ca whiskyul lui tata, pastile învelite în ciocolată, făcute pentru a fi mestecate de copilași, iar pentru mama, produse de înfrumusețare decorate cu frumuseți goale sub razele soarelui. Imprimat cu litere mari și agresive, de culoare roșie, de un brun roșcat de-a latul posterului, atît în partea de sus, cît și în cea de jos, trona triumfătorul mesaj adresat întregii lumi:

„ThreeBees
NE PREOCUPĂ SĂNĂTATEA AFRICII!"

Afișul îi reținu atenția și se opri.

Așa se oprise și Tessa.

Privind fix către reclama aflată la înălțime, Justin ascultă protestele ironice ale Tessei. Amețiți după călătorie, încărcați cu bagaje de mînă luate în ultima clipă, amîndoi au sosit cu cîteva minute mai devreme de la Londra, fiind aici pentru prima oară. Pînă acum, nici unul dintre ei nu a pus piciorul pe continentul african. Kenya – toată Africa, de fapt – îi așteaptă. Însă acest afiș îi reține atenția agitată a Tessei.

– Justin, *ia te uită!* Văd că *nu te uiți!*

– Ce-i cu el? L-am văzut.

– Au deturnat albinele noastre! Cineva se crede Napoleon! Ce neobrăzare. E revoltător! Trebuie să faci ceva!

Aşa şi era. Era scandalos. Stîrnea ilaritate. Cele trei albine ale lui Napoleon, simbolurile gloriei lui, emblemele insulei Elba, pe care Tessa o iubea, unde marele om îşi petrecuse primul exil, fuseseră deportate cu neruşinare în Kenya şi puse în slujba sclaviei comerciale. Gîndindu-se la acelaşi poster acum, Justin nu putea decît să se minuneze de neruşinarea unor asemenea coincidenţe trăite.

VII

Aşezat rigid pe scaunul de clasa întîi din partea din faţă a avionului, avînd geanta de piele în compartimentul de bagaje de deasupra capului, Justin Quayle privea gînditor în întunericul spaţiului. Era liber. Nici iertat, nici împăcat cu sine, nici alinat, nici decis... Nu scăpase de coşmarurile care îi spuneau mereu că ea murise, pentru a se trezi şi a constata că acesta era adevărul. Nu era eliberat de complexul vinovăţie al supravieţuitorului. Nu scăpase de chinul de a fi îngrijorat în legătură cu Arnold. Însă se eliberase, în cele din urmă, pentru a jeli în felul lui. Se eliberase din acea înfiorătoare celulă; de temnicerii pe care învăţase să-i deteste. Nu mai era silit să dea roată încăperii ca un condamnat, pe jumătate scos din minţi de nelămuririle chinuitoare şi de mizeria locului de detenţie. Scăpase de tăcerea în care nu-şi putea auzi nici vocea, de şederea pe marginea patului, întrebîndu-se la nesfîrşit: *„De ce?"*, se debarasase de momentele jenante cînd se simţea atît de josnic, de obosit şi de epuizat, încît aproape că reuşea să se autoconvingă de faptul că nu-i păsa, căsătoria fusese oricum o nebunie şi se isprăvise, aşa că „Fii recunoscător!" Iar suferinţa, aşa cum citise el undeva, reprezenta un soi de trîndăveală a cuiva care nu se gîndeşte decît la suferinţă.

Scăpase şi de interogatoriile poliţiei, cînd un Justin pe care nu-l recunoştea păşise în centrul scenei şi, într-o serie de fraze fin cizelate, lepădase povara la picioarele inchizitorilor nedumeriţi –

sau atît cît instinctul său de om debusolat îi spunea că este prudent să declare. Începuseră prin a-l acuza de crimă.

– Justin, noi ne gîndim la un scenariu, îi explică Lesley parcă scuzîndu-se, iar noi trebuie să ţi-l prezentăm neîntîrziat, ca să fii conştient de el, cu toate că ştim cît de dureros este. Avem ceea ce se cheamă un triunghi al iubirii, iar tu eşti soţul gelos şi ai angajat pe cineva ca să-ţi ucidă soţia şi pe iubitul ei cît mai departe de tine posibil, ceea ce constituie întotdeauna un alibi solid. Ai pus să fie ucişi amîndoi, iar asta pentru că doreai să te răzbuni. Ai cerut ca, după asasinat, cadavrul lui Arnold Bluhm să fie scos din automobil şi făcut pierdut, astfel încît noi să credem că el a fost criminalul, nu tu. Lacul Turkana este plin de crocodili, astfel că dispariţia lui Arnold nu ar constitui o problemă. Plus că te alegi şi cu o moştenire frumuşică şi sigură, ceea ce întăreşte şi mai mult bănuielile.

Cei doi îl urmăresc, este conştient de asta, căutînd semne de vinovăţie sau de inocenţă sau revoltă sau disperare – *o tresărire*, un semn cît de mic – şi îl studiază inutil, fiindcă, spre deosebire de Woodrow, la început, Justin nu reacţionează în nici un fel. Stă ca un om bine educat şi gînditor, distant chiar, pe scaunul sculptat al lui Woodrow, care, de fapt, e o copie, cu degetele aşezate pe masă, de parcă tocmai ar fi terminat de cîntat o bucată muzicală şi ascultă ultimele acorduri stingîndu-se. Lesley îl acuză de crimă, însă nu se alege decît cu o mică încruntare care îl leagă pe Justin doar de lumea lui interioară.

– Eu înţelesesem, din puţinele lucruri pe care Woodrow a fost atît de amabil să mi le comunice în legătură cu mersul anchetei voastre, obiectează Justin, mai curînd în maniera tînguitoare a unui profesor distrat, decît a unui soţ îndurerat, că ideea predominantă a fost aceea a unei crime *întîmplătoare*, nu a unei chestiuni premeditate.

– Woodrow vorbeşte prostii, zice Rob, păstrînd un ton coborît al vocii, asta din politeţe faţă de gazda lor.

Deocamdată casetofonul nu a apărut pe masă. Carnetele multicolore zac neatinse în geanta bună la toate a lui Lesley. Nu există nici un motiv pentru a zori discuţia sau pentru a o transforma în ceva oficial. Gloria le-a adus o tavă cu ceai şi, după o lungă disertaţie în legătură cu bull-terierul ei care a murit recent, a plecat cu o oarecare părere de rău.

– Am găsit urmele unui al doilea vehicul parcat la opt kilometri de scena crimei, explică Lesley. Se afla la pîndă într-o albie secată la sud-vest de locul în care a fost asasinată Tessa. Am găsit o pată de ulei, plus resturile unui foc.

Justin clipeşte, ca şi cum lumina zilei ar fi prea puternică, apoi, politicos, îşi înclină capul pentru a le demonstra că a rămas atent.

– Plus sticle de bere şi chiştoace de ţigară proaspăt îngropate în nisip, urmează ea, aruncînd parcă toată povara pe umerii lui Justin. Cînd jeepul Tessei a trecut prin dreptul acelui loc, maşina misterioasă a ieşit din ascunzătoare şi a pornit în urmărire. Apoi a mers paralel cu ei. Unul dintre pneurile din faţă ale jeepului în care se afla Tessa a fost găurit de un glonţ de puşcă de vînătoare. Asta nu ni se mai pare o crimă întîmplătoare.

– Seamănă mai mult a crimă organizată, cum ne place nouă să spunem, explică Rob. Plănuită şi executată de profesionişti plătiţi la cererea uneia sau mai multor persoane cu identitate necunoscută. Cel care a făptuit crima cunoştea planurile Tessei pînă în cel mai mic amănunt.

– Iar violul? întreabă Justin cu o detaşare mimată, rămînînd cu ochii fixaţi asupra mîinilor împreunate.

– Cosmetizare sau întîmplare, vine răspunsul sec al lui Rob. Ticăloşii şi-au ieşit din minţi sau au făcut-o în mod premeditat.

– Ceea ce ne face să revenim la motive, Justin, spune Lesley.

– Ale tale, precizează Rob. Decît dacă nu cumva ai o idee mai bună.

Feţele lor sînt îndreptate asupra chipului lui Justin ca nişte aparate de fotografiat, aşezate într-o parte şi alta a lui, însă el

rămîne impenetrabil pentru privirea lor şi la aluzia lui Rob. Pesemne că în singurătatea lui interioară, Justin nu realizează nici una, nici alta. Lesley coboară o mînă spre geanta pentru a găsi casetofonul, dar se răzgîndeşte. Mîna ei rămîne de parcă Lesley ar fi fost prinsă în flagrant, în timp ce restul trupului ei rămîne îndreptat spre Justin, acest bărbat care rosteşte fraze impecabil articulate, rece ca un funcţionar.

– Dar nu cunosc nici un ucigaş, nu înţelegeţi? se opune el, indicînd punctul slab al teoriei lor, timp în care priveşte înainte fără să vadă ceva anume. N-am angajat pe nimeni, n-am dat nimănui instrucţiuni. Regret! N-am absolut nimic de a face cu asasinarea soţiei mele. În nici un caz în sensul în care sugeraţi. Nu i-am dorit moartea şi nici nu am plănuit-o.

Vocea îi devine ezitantă şi capătă o sonoritate crispată şi jenantă:

– Nici n-am cuvinte să-mi exprim regretul...

Rosteşte aceste ultime cuvinte cu un aer atît de conclusiv, încît, vreme de o clipă, poliţiştii nu mai ştiu ce anume să facă, preferînd să studieze acuarelele făcute de Gloria în Singapore, acestea atîrnînd la rînd deasupra şemineului din cărămidă, fiecare evaluată la „199 de lire, fără TVA!“, fiecare înfăţişînd acelaşi cer curat, un palmier şi un stol de păsări, plus numele ei scris cu litere suficient de mari ca să-l poţi citi de pe cealaltă parte a străzii, la care se adaugă data, spre folosul colecţionarilor.

Tăcerea durează pînă cînd Rob, care posedă obrăznicia, dacă nu şi siguranţa de sine a vîrstei lui, îşi desface în aer braţele lungi şi subţiri şi izbucneşte:

– Aşadar, să înţelegem că nu te deranja că soţia ta şi Bluhm dormeau împreună? Aşa ceva i-ar scoate din sărite pe mulţi soţi.

Apoi închise gura, aşteptînd ca Justin să aibă reacţia pe care Rob o anticipează pe drept cuvînt din partea soţilor înşelaţi în astfel de cazuri: să plîngă, să roşească, să se revolte împotriva

propriei neputinţe sau a perfidiei prietenilor. Dacă asta aşteaptă, Justin îl dezamăgeşte:

– Pur şi simplu, nu despre asta este vorba acum, răspunde el, cu o asemenea stăpînire de sine, încît rămîne el însuşi surprins şi, de aceea, se îndreaptă de spate şi priveşte în jur ca să-şi dea seama dacă nu cumva a vorbit fără a-i fi sosit rîndul, jignindu-şi astfel partenerul de discuţie. Acesta este un subiect bun pentru ziare. Sau poate pentru voi. Pentru mine nu a însemnat niciodată ceva, astfel că problema este alta.

– Aşadar, *care este problema?* întreabă Rob.

– Am dezamăgit-o.

– Cum? Vrei să spui că nu te-ai ridicat la pretenţiile ei – cuvinte însoţite de un rînjet de mascul – ai dezamăgit-o în pat, aşa să înţelegem?

Justin clatină din cap:

– Detaşîndu-mă – iar vocea i-a ajuns un murmur. Lăsînd-o să se zbată singură. Îndepărtîndu-mă de ea prin ceea ce gîndeam. Încheind cu ea un contract imoral. Unul pe care n-ar fi trebuit să-l accept. Şi nici ea.

– Despre ce este vorba? întreabă Lesley cu o voce numai miere, după duritatea deliberată a exprimării lui Rob.

– Ca ea să urmeze ce-i dicta conştiinţa, iar eu să-mi fac meseria în continuare. A fost o separare imorală. N-ar fi trebuit să o acceptăm. Era ca şi cum aş fi trimis-o pe ea la biserică, spunîndu-i să se roage pentru amîndoi. Ca şi cum aş fi tras o linie cu creta prin mijlocul casei spunîndu-i că ne vom întîlni în pat.

Deconcertat de onestitatea acestei mărturisiri şi de zilele şi nopţile de mustrări de conştiinţă pe care le sugerau aceste cuvinte, Rob se pregăteşte să-l provoace. Faţa lui lugubră îşi păstrează aceeaşi expresie de rînjet neîncrezător, cu gura deschisă, formînd un *O* ca ţeava unei arme de mare calibru. Însă, astăzi, Lesley se dovedeşte mai iute decît el. Femeia din ea a rămas perfect trează şi aude sunetele pe care urechea de mascul agresiv a lui Rob nu le poate surprinde. Rob se întoarce spre ea,

cerînd parcă aprobare pentru ceva: să-l provoace din nou pe Justin, probabil în legătură cu Arnold Bluhm sau cu altă întrebare elocventă care îl va aduce mai aproape de crimă. Lesley clatină totuşi din cap şi, ridicînd mînă din zona genţii, o agită pe furiş în aer, ceea ce vrea să însemne: „Mai uşor, mai moale".

– Deci, în primul rînd, cum aţi ajuns să fiţi împreună? îl întreabă ea pe Justin, aşa cum începi discuţia cu o cunoştinţă întîmplătoare în cursul unei călătorii de durată.

Aici se evidenţiază perspicacitatea: ea e o femeie necunoscută, care-l înţelege şi care, după o scurtă pauză, îl conduce de pe terenul de bătălie al prezentului către pajiştile lipsite de pericole ale trecutului său. Iar Justin răspunde invitaţiei. Rigiditatea umerilor dispare, rămîne cu ochii întredeschişi, vorbeşte cu un ton detaşat, dar inconfundabil, rememorînd tot ce s-a întîmplat, aşa cum a mai făcut-o doar pentru sine, în sute de ore chinuitoare.

* * *

– Aşadar, după părerea dumneavoastră, domnule Quayle, cînd statul nu mai este stat? l-a întrebat Tessa cu glas dulce, pe la orele prînzului şi leneviei, la Cambridge, în urmă cu patru ani, în sala veche de prelegeri de la ultimul etaj al clădirii, unde, în razele de soare joacă fire de praf.

Acestea sînt primele cuvinte pe care i le-a adresat, iar ele declanşează un hohot reţinut de rîs din partea publicului semiamorţit, format din cincizeci de viitori avocaţi care, la fel ca şi Tessa, s-au înscris la un seminar de vară cu durata de două săptămîni, cu tema „Lege şi Societate". Justin repetă aceste vorbe şi acum. Cum a ajuns să stea singur pe podium, îmbrăcat cu un costum cu vestă din flanel cenuşiu, croit de Hayward, strîngînd între degetele ambelor mîini marginile pupitrului de citit, asta e istoria vieţii lui de pînă acum, explică el, vorbind, dar parcă adresîndu-se intrîndurilor în falsul stil Tudor al sufrageriei familiei Woodrow.

– Quayle e omul potrivit! exclamase vreun funcționar de la biroul personal al adjunctului de ministru la o oră tîrzie din noapte, la nici unsprezece ceasuri de momentul la care urma să fie ținută prelegerea. Dați-mi-l pe Quayle!

Quayle, burlacul înrăit, voia el să spună, Quayle cel bun la toate, încîntarea debutantelor nu tocmai tinere, ultimul dintr-o stirpe pe cale de dispariție, slavă cerului, abia întors din însîngerata Bosnie și selecționat pentru a fi trimis în Africa, dar nu încă. Quayle, *masculul ținut în rezervă*, ce merita cunoscut dacă organizai o cină și nu aveai destui bărbați, care avea maniere perfecte, era, probabil, homosexual – numai că el nu era, după cum aveau motive să știe cîteva dintre soțiile mai atrăgătoare de funcționari, însă ele nu aveau de gînd să facă public acest lucru.

– Justin, tu ești? Haggarty la telefon. Am fost la același colegiu, însă tu erai mai mare cu cîțiva ani. Ascultă, P.U.S. urmează să țină o prelegere la Cambridge mîine, în fața unor viitori oameni ai legii, numai că nu poate. Trebuie să plece peste o oră la Washington...

Iar Justin, băiatul săritor, angajîndu-se deja să rezolve situația:

– Bine, *dacă e gata scrisă*, cred că, dacă e vorba doar să o *citesc*...

Iar Haggarty întrerupîndu-l cu:

– O să te aștepte mașina lui cu un șofer mîine, la ora nouă fix, să nu întîrzii! Prelegerea e o apă de ploaie. A scris-o singur. Poți s-o rumegi pe drum. Justin, ești un drăguț!

Iată-l, așadar, ajuns acolo, pe fostul absolvent de la Eton, silindu-se să prezinte unul dintre cele mai plicticoase texte pe care le citise vreodată: doctoral, stufos și pretențios, la fel ca și autorul ei care pesemne că se lăfăia deja în luxul rezervat funcției, la Washington, D.C. Nu-i trecuse nicicum prin minte că i se va cere să răspundă la întrebările participanților, însă cînd Tessa rosti cu glas subțirel interogația ei, nici nu se gîndi să nu-i dea un răspuns. Stătea în centrul geometric al încăperii, locul care i

se cuvenea de drept. Descoperind de unde vine vocea, Justin își închipui total eronat că restul colegilor lăsaseră în mod deliberat loc liber în jurul ei, ca recunoaștere a frumuseții fetei. Gulerul înalt al bluzei albe de jurist îi ajungea, la fel ca acela al unei coriste neprihănite, pînă la bărbie. Paloarea și zveltețea aproape incredibile o făceau să semene cu un copil părăsit. Îți venea să o învelești în ceva moale ca să o protejezi. Razele de soare venite prin luminator străluceau atît puternic pe părul ei negru, încît trăsăturile chipului nici nu i se puteau distinge. Tot ce reușea să distingă era fruntea înaltă și palidă, ochii solemni și larg deschiși, precum și bărbia delicată, împungînd bătăios înainte. Dar înclinația aceasta se vădi mai tîrziu. Ceea ce nu știa, dar avea să descopere curînd, era că îngerul acela poseda o vargă șfichiuitoare.

– Ei bine, *presupun* că răspunsul la întrebarea ta este că – începu Justin – și trebuie, te rog chiar, să mă corectezi în cazul în care gîndești altfel – străduindu-se să anuleze diferența de vîrstă și sex și, în general, creînd o atmosferă de colegialitate – un stat încetează a mai fi stat cînd nu-și mai îndeplinește obligațiile fundamentale. În esență, *așa simți?*

– Aceste obligații fundamentale fiind...? îi răspunse îngerul-copil cu o nouă întrebare.

– Păi... începu Justin din nou, neștiind sigur încotro se îndrepta și, prin urmare, apelînd la acele semnale de neutralitate sexuală cu care își închipui că-și asigura protecția personală, dacă nu chiar un tip de imunitate absolută. Păi – gest indecis din mînă, o atingere tipic etoniană a unui perciune cu vîrful degetului, apoi lăsarea liberă a mîinii în jos – ți-aș sugera că, în prezent, foarte general vorbind, calitățile necesare unui *stat civilizat* se reduc la: dreptul de vot, hmm, apărarea vieții și a proprietății private, hmm, justiția, serviciile de sănătate pentru toți, cel puțin pînă la un anumit nivel, apoi existența unei infrastructuri administrative viabile și drumuri, transport, canalizare etc. și – ce altceva ar mai fi? – a, da, colectarea echitabilă a taxelor. Dacă statul nu reușește să asigure cel puțin un cvorum al celor enumerate,

atunci se poate afirma că acordul dintre stat şi cetăţean începe să se zdruncine, iar dacă nu asigură nici una din funcţiile de mai sus, atunci e un *stat falimentar*, după cum spunem acum. Un antistat. Glumă: Un fost stat. O altă glumă, dar nimeni nu rîse: Prin asta am răspuns la întrebare?

Presupusese că îngerului îi va trebui un moment de gîndire ca să analizeze acest răspuns profund şi, de aceea, rămăsese total blocat cînd, abia permiţîndu-i să încheie explicaţia, ea lovi din nou.

– Aşadar, vă puteţi imagina o situaţie în care dumneavoastră personal v-aţi simţi obligat *să subminaţi* statul?

– *Eu, personal?* În această ţară? Vai de mine, bineînţeles că nu, răspunse Justin şocat, aşa cum îi stătea bine. În nici un caz, mai ales că abia am sosit acasă.

Rîsete dispreţuitoare din rîndul publicului, care se alăturase Tessei.

– În nici o situaţie?

– În nici o situaţie pe care mi-o pot imagina. Nu.

– Dar dacă e vorba de alte ţări?

– Da, dar eu nu sînt cetăţean al altor ţări, corect? rîsetele începură să treacă de partea lui. Credeţi-mă, efortul e prea mare şi atunci cînd te referi la o *singură* ţară – replică primită cu alte hohote care îl încurajară în continuare. Vreau să spun, a vorbi pentru mai mult de o ţară pur şi simplu nu este...

Avea nevoie de un adjectiv, însă ea lansă următoarea lovitură scurtă, înainte ca el să găsească un cuvînt potrivit: de fapt, aşa cum se văzu imediat, era vorba de o salvă de lovituri, îndreptate în ritm susţinut spre faţă şi corp.

– De ce trebuie să fii cetăţean al unei ţări pentru a putea emite judecăţi despre ea? Doar *negociezi* cu alte ţări, nu-i aşa? *Închei contracte* cu ele. Prin parteneriatul *comercial* le legitimezi. Vreţi să ne spuneţi că există un standard etic pentru *propria* ţară şi un altul pentru restul ţărilor? Ce vreţi, de fapt, să ne transmiteţi?

La început, Justin se simți stînjenit, apoi se înfurie. Își aducea aminte, ceva mai tîrziu, că era încă obosit în străfunduri după recenta lui ședere în însîngerata Bosnie și, teoretic, acum trecea printr-o perioadă de recuperare. Se pregătea pentru un post într-o țară africană – presupunea că avea să fie, ca de obicei, una deloc plăcută. Nu revenise în Mama Anglie ca să ia palme și scatoalce în locul adjunctului de ministru absent, fără a mai vorbi că trebuise să citească prelegerea aceea ridicolă. Și să-l ia naiba dacă va îngădui ca „Justin cel Curtat în postură de soț sau invitat" să fie pus la zid de o fetișcană frumoasă care îl considera drept arhetip al unei jucării lipsite de bărbăție și fermitate. Se mai auzeau rîsete ici și colo pentru a fi pe plac auditoriului, dar erau hohote care puteau lua partea oricăruia dintre ei. Foarte bine atunci: dacă ea juca pentru galerie, va proceda și el în consecință. Încercînd să facă pe actorul pentru a fi pe plac auditoriului, înălță din sprîncenele frumos desenate și rămase astfel, într-o expresie de mirare. Făcu un pas înainte și-și ridică mîinile, cu palmele către public în semn de autoapărare.

– Doamnă, începu el – timp în care rîsetele îi deveneau favorabile. Doamnă, eu *cred* – și regret foarte mult – că încercați să mă atrageți într-o discuție despre moralitatea *mea*.

Moment în care publicul izbucni într-un adevărat tunet de aplauze – cu excepția Tessei. Soarele care o scăldase pînă atunci în lumină dispăruse și îi văzu chipul frumos trădînd senzația de discreditare și dorința de a fugi. Și, dintr-o dată, o înțelese foarte bine – mai bine, în acea clipă, decît se înțelegea pe sine. Realiză povara frumuseții și blestemul de a fi mereu o apariție strălucitoare și își mai dădu seama că obținuse o victorie pe care nu și-o dorise. Își cunoștea propriile momente de nesiguranță și le recunoscu la lucru în ceea ce o privea. Îndemnată de propria frumusețe, simțea că are obligația de a se face auzită. Pornise într-o expediție temerară, însă pierduse bătălia, iar acum nu știa cum să ajungă mai repede la adăpost, oriunde ar fi fost acesta. Justin își aduse aminte de nerozia revoltătoare a textului pe care îl citise

şi de răspunsurile convenţionale pe care le dăduse şi se gîndi: „Are perfectă dreptate, iar eu sînt un porc, ba chiar mai rău, sînt un funcţionar stilat şi cam vîrstnic al Ministerului de Externe ce a asmuţit întregul public împotriva unei fete frumoase care nu a acţionat decît cum simte ea că e firesc". După ce o doborîse, acum se grăbi să o ajute să se ridice de la pămînt:

– Cu toate acestea, dacă vrem să redevenim *serioşi* măcar o clipă, anunţă el cu o voce aproape autoritară, adresîndu-se ei, timp în care hohotele de rîs se stinseră, aţi *atins* tocmai chestiunea la care, practic, întreaga comunitate internaţională nu găseşte un răspuns. *Cine* sînt căştile albe? *Ce* înseamnă politica externă etică? În fine... Să cădem de acord asupra faptului că, în zilele noastre, ceea ce uneşte naţiunile mai înaintate este o noţiune nu tocmai bine conturată de liberalism umanitar. Dar ceea ce ne *dezbină* este exact întrebarea pe care mi-aţi pus-o: cînd devine un stat presupus umanist inacceptabil de represiv? Ce se întîmplă atunci cînd acesta ameninţă interesele noastre naţionale? Cine mai este umanist în acest caz? Altfel spus, tragem semnalul de alarmă pentru a sensibiliza Naţiunile Unite – presupunînd că această organizaţie reacţionează – ceea ce este cu totul altă chestiune? Să luăm, de exemplu, Cecenia, să ne referim la Burma sau la Indonezia, să amintim de cele trei sferturi dintre ţările lumii numite în curs de dezvoltare...

Şi aşa mai departe. Perdea de fum metafizică de cea mai jalnică factură, aşa cum ar fi fost primul care să o recunoască, însă asta se dovedi de folos pentru a o salva din situaţia fără ieşire. Urmă o dezbatere nu prea închegată, publicul formă tabere şi aspectele mai uşoare fură analizate pe faţă şi pe dos. Seminarul căpătase întîietate şi de aceea toată lumea consideră prelegerea drept un triumf.

– Aş dori să mă invitaţi la o plimbare, îi spuse Tessa cînd seminarul se încheie. Îmi puteţi povesti despre Bosnia, adăugă ea în chip de scuză.

Se plimbară prin grădinile Colegiului Clare şi, în loc să-i povestească despre Bosnia, Justin îi spuse numele fiecărei plante şi familia căreia îi aparţinea şi felul în care se hrănea. Ea se ţinea de braţul lui şi asculta în tăcere, punînd ocazional cîte o întrebare de genul: „De ce procedează aşa?" sau „Cum se petrece fenomenul?" Iar asta avu efectul de a-l face să vorbească mai tot timpul, lucru pentru care se simţi la început recunoscător, deoarece cuvintele reprezentau pentru el modalitatea de a instala perdele de protecţie faţă de lume – cu excepţia faptului că, avînd-o acum pe Tessa la braţul său, se trezi gîndindu-se mai puţin la măsuri de apărare şi mai mult la fragilitatea gleznelor ei, prinse în încălţămintea grea ce se purta în acel sezon, pe care le vedea păşind alături pe poteca îngustă a grădinii. Era convins că o cădere în faţă ar fi fost de ajuns pentru a-şi fractura osul gambei. Şi se mira cît de uşor plutea, atingîndu-se cînd şi cînd de el, de parcă n-ar fi mers alături, ci ar fi fost purtată de ape. După plimbare, luară un prînz tîrziu la un restaurant italian, iar chelnerii flirtară cu ea, ceea ce îl irită, asta pînă cînd pricepu că Tessa era pe jumătate italiancă, ceea ce explica oarecum situaţia şi îi îngădui lui Justin să-şi etaleze cunoştinţele de italiană, de care era mîndru. Dar, mai apoi, constată cît de gravă devenise Tessa, cît de gînditoare, cît de nesigure şi stîngace îi erau mîinile, ca şi cum cuţitul şi furculiţa erau prea grele pentru ea, întocmai cum fuseseră ghetele cît timp se plimbaseră prin grădină.

– M-ai apărat, explică ea, încă în italiană, cu capul plecat şi ferindu-şi cu şuviţele de păr faţa. Mă vei proteja mereu, nu-i aşa?

Iar Justin, întotdeauna politicos pînă la sacrificiu spuse da, bine, dacă i se va cere, aşa va face. Sau, în orice caz, va face tot ce va putea, cu alte cuvinte. Din cîte îşi aducea aminte, acelea fuseseră singurele cuvinte pe care le schimbaseră în cursul mesei deşi, mai tîrziu, spre uimirea lui, ea îl asigurase că vorbise sclipitor despre viitorul conflict din Liban, un loc la care nu se gîndise de ani de zile şi despre acţiunile de demonizare întreprinse de presa occidentală şi despre caraghioasa postură a liberalilor

din vest, care n-ar fi recunoscut cu nici un chip că ignoranța este sursa intoleranței lor; și că rămăsese profund impresionată de caldele sentimente pe care le demonstrase în discutarea acelei teme, lucru care îl nedumeri pe Justin și mai mult fiindcă, din cîte își amintea, la vremea respectivă încă nu avea o părere tranșantă în ceea ce privea problema.

Dar, în acele momente, cu Justin se petrecea un lucru pe care, spre emoția și spaima lui, nu era capabil să-l țină sub control. Fusese atras cu totul accidental într-un joc încîntător și se lăsase prins în el. Se găsea în cu totul alt element, devenise un personaj, iar acel rol era unul pe care dorise deseori să-l joace, însă, pînă atunci, nu reușise să fie distribuit într-o asemenea piesă. Era adevărat, o dată sau de două ori simțise născîndu-se o senzație asemănătoare, dar niciodată nu avusese consistența amețitoare de încredere și pierdere sau uitare de sine. Și în tot acest timp cuceritorul experimentat care era, transmisese semnale alarmant de sinistre, cît se poate de pregnant și limpede: „Renunță, ești în mare pericol, e prea tînără pentru tine, prea reală, prea vie, nu știe regulile jocului".

Totul fără nici un rezultat. După masă, cînd soarele încă strălucea, merseră la fluviu, iar el făcu proba a ceea ce orice amant demn de acest nume trebuie să demonstreze femeii sale pe rîul Cam – mai precis, cît de îndemînatic era și cît de rafinat și cît de dezinvolt, în costum și stînd într-un echilibru precar la pupa unei bărci, mînuind cu pricepere o prăjină și făcînd conversație spirituală în două limbi – ceea ce, după cum jura ea, făcuse întocmai, deși mai tîrziu el nu-și putea aminti decît trupul ei longilin de copil al nimănui, fusta albă și cămașa neagră de călăreață, care avea un decolteu, precum și ochii mari și gravi care îl priveau cu un soi de recunoaștere căreia el nu putea să-i răspundă cu aceeași intensitate, fiindcă niciodată în viața lui de pînă atunci nu fusese stăpînit de o atracție atît de puternică și nici nu se simțise atît de neajutorat fiind prins în vraja ei. Ea îl întrebase de unde învățase atît de multe lucruri despre grădinărit, iar

el răspunsese: „De la grădinarii noştri". Ea voise să ştie cine îi erau părinţii, iar el se văzu silit să recunoască – puţin cam fără de voie, sigur fiind că asta îi va jigni principiile egalitariste – că se născuse într-o familie din înalta societate, într-o familie înstărită, şi că grădinarii erau plătiţi de tatăl său, care se ocupase financiar şi de lungul şir de doici, tutori şi şcoli particulare, universităţi şi vacanţe în străinătate, precum şi de toate celelalte necesare pentru a netezi calea sa spre pătrunderea în „firma de familie", fiindcă aşa se numea Ministerul de Externe în vocabularul tatălui său.

Dar, spre uşurarea lui, ea păru să găsească asta drept o descriere perfect acceptabilă a originii sale şi întregi imaginea cu o serie de confidenţe în ceea ce o privea. Şi ea se bucurase de privilegiul de a se fi născut într-o familie bogată, mărturisi ea. Dar părinţii îi muriseră într-un interval de nouă luni, ambii de cancer.

– Aşadar, sînt orfană, declară ea cu o detaşare forţată, liberă să fac ce vreau acasă.

După care rămaseră o vreme fiecare cu gîndurile lui, şi totuşi apropiaţi.

– Am uitat de automobil, constată el la un anumit moment, ca şi cum acest lucru ar fi pus o stavilă în calea altor momente petrecute împreună.

– Unde l-ai parcat?

– Tocmai asta e. E cu şofer. Aparţine ministerului.

– Nu poţi să-l suni pe şofer?

Şi, uimitor, ea avea un telefon celular în poşetă, iar el avea în buzunar numărul de mobil al şoferului. De aceea, amară barca şi se aşeză alături de ea, timp în care îi comunică şoferului să plece singur la Londra, ceea ce era sinonim cu azvîrlirea busolei peste bord, un act deliberat de abandon al regulilor, amănunt ce nu scăpă nici unuia dintre ei. Iar după plimbarea pe rîu, ea îl duse în apartamentul propriu şi făcu dragoste cu el. Dar de ce procedase astfel, şi cine îşi închipuise ea că era *el* cînd făcuse asta, şi cine credea că este *ea* şi cine şi ce *devenise* fiecare dintre ei la capătul acelui sfîrşit de săptămînă, aceste mistere, îi spuse ea

cînd îl copleșea cu sărutări în gara de cale ferată, înainte de plecarea lui, doar timpul și viața le va desluși. Adevărul era că, spunea ea, îl iubea și vor găsi răspuns la toate întrebările după ce se vor căsători. Iar Justin, în nebunia care îl cuprinsese, îi făcu declarații la fel de nesăbuite, le repetă și le dădu proporții, toate acestea în timp ce se lăsa purtat de acel val de rătăcire de sine – și se lăsa dus cu o bucurie neînțeleasă, chiar dacă, într-un cotlon al minții, știa că pentru fiecare dintre aceste hiperbole avea să plătească într-o bună zi.

Ea nu făcu un secret din faptul că-și dorea un iubit mai în vîrstă. La fel ca multe femei frumoase pe care le cunoscuse, era sătulă de prezența bărbaților de aceeași vîrstă cu ea. Într-o exprimare care în secret îl oripilă, ea se descrise drept o femeie ușoară, o tîrfă cu inimă, un mic diavol, însă el fusese prea șocat ca să o corecteze. Expresiile, descoperi el mai apoi, își aveau originea în limbajul tatălui ei, pe care, mai tîrziu, el ajunse să-l deteste, dar făcînd eforturi dureroase de a ascunde acest sentiment, deoarece ea se referea la el ca la un sfînt. Nevoia ei de a fi iubită de Justin, explica ea, pornea dintr-o foame de nepotolit, iar Justin nu putea decît să susțină că același lucru era valabil și în ceea ce-l privea, fără îndoială. Iar la vremea aceea, așa credea și el.

Primul impuls instinctiv, la patruzeci și opt de ore după ce revenise la Londra, fusese să se elibereze. Fusese izbit de o tornadă, dar tornadele, știa din experiență, provocau o mulțime de pagube, unele dintre ele colaterale. Numirea sa într-un ungher uitat de lume din Africa, deocamdată în stadiu de proiect, i se păru dintr-o dată ademenitoare. Afirmațiile solemne că ar fi îndrăgostit îl alarmau cu atît mai mult cu cît le repeta mai des: „Nu e adevărat, am nimerit în altă piesă“. Avusese o serie de relații amoroase și spera să aibă și altele – dar numai în condițiile cele mai clar definite și gîndite dinainte, cu femei care să fie la fel de puțin dispuse să abandoneze bunul-simț de dragul pasiunii. Dar și mai crud: se temea de credința ei fiindcă, asemenea oricărui pesimist căruia i s-au adeverit toate prevestirile, știa că

el nu are nici una. Nu era vorba de credința în natura umană, nici de cea în Dumnezeu sau în viitor și, bineînțeles, nu de cea în puterea universală a iubirii. Omul era josnic și va rămîne astfel pînă la sfîrșitul veacurilor. În lume se afla un număr redus de suflete raționale, iar Justin era, din întîmplare, unul dintre ele. Misiunea acestora, după părerea lui tranșantă, era să ferească specța umană de cele mai grave excese – cu amendamentul că, în cazul în care două entități erau hotărîte să se facă fărîme una pe cealaltă, o persoană cu capul pe umeri putea face prea puține pentru a le împiedica, indiferent cît de neclintită ar fi aceasta în strădania de a preîntîmpina materializarea cruzimii. „În cele din urmă", își spuse maestrul nihilismului superior argumentat, în aceste vremuri toți oamenii civilizați sînt ca Regele Canute[1], iar schimbarea la față se face mereu mai iute. „Prin urmare, era cu atît mai nerecomandat ca Justin, care judeca orice formă de idealism cu un scepticism extrem, să se lege de o femeie tînără care, deși încîntător de lipsită de inhibiții în multe privințe, nu era capabilă să treacă nici drumul fără ca mai întîi să facă o apreciere morală. Evadarea era singura soluție de bun-simț.

Dar pe măsură ce săptămînile treceau, iar el porni ceea ce se dorea a fi procesul delicat de despărțire, minunea celor întîmplate îl copleși. Mesele nepretențioase în oraș, plănuite pentru a fi scena despărțirii pline de regrete se transformau în banchete încîntătoare, urmate de delicii și mai amețitoare de iubire trupească. Începu să se simtă rușinat de apostazia sa secretă. Era amuzat, nu descurajat, de idealismul bizar al Tessei și, în mod ciudat, pus pe jăratic de acesta. Ar trebui să simți aceste lucruri pentru ca apoi să le povestești... Pînă atunci, considerase convingerile ferme și de neclintit drept dușmanii firești ai diplomatului, iar acestea trebuia ignorate, privite cu umor sau drept energie

[1] Canute I – rege danez al Angliei între 1028-1035. Aluzia se face la cruzimea dovedită de acesta față de nobilii englezi după cucerirea Angliei și la schimbarea atitudinii față de aceștia, în dauna danezilor, din dorința și ambiția de a deveni ulterior un rege mai „englez". (n. tr.)

primejdioasă, care să fie canalizată pentru a fi făcută inofensivă. Acum însă, spre uimirea lui, le considera drept semne de curaj, iar pe Tessa drept purtător de drapel.

Iar ca urmare a acestei iluminări se născu o nouă percepție despre sine. Nu mai reprezenta deliciul debutantelor vîrstnice, burlacul abil care reușea întotdeauna să evite căderea în lanțurile căsătoriei. Era nostima și adorabila figură paternă a unei fete tinere și frumoase, făcîndu-i orice capriciu, cum se spune, îngăduindu-i să gîndească singură atunci cînd avea nevoie. Dar, în același timp – protectorul, stînca, mîna îndrumătoare, agreabilul grădinar mai în vîrstă, cu pălărie de pai. Abandonîndu-și planul de evadare, Justin își fixă ferm direcția spre ea și, de astă dată – sau așa voia să-i facă pe ofițerii de poliție să creadă –, nu regretase și nici nu privise înapoi cu nemulțumire.

* * *

– Nici măcar atunci cînd a devenit un subiect jenant? îl întreabă Lesley după ce ea și Rob, vădit uimiți de onestitatea lui, au rămas într-o tăcere respectuoasă atît cît le permitea sarcina de serviciu.

– V-am spus. Erau chestiuni în care nu ne puneam de acord. Eu preferam să aștept. Fie ca ea să adopte o atitudine mai moderată, fie ca Ministerul de Externe să ne atribuie roluri care să nu se bată cap în cap. Statutul soțiilor celor din Serviciu este în permanentă schimbare. Ele nu au dreptul la salarii în țările unde sîntem noi numiți. Sînt obligate să meargă acolo unde soții primesc post. Într-un anumit moment, li se oferă toată libertatea posibilă. În următorul, se așteaptă ca ele să se comporte ca niște gheișe-diplomat.

– Prin cuvintele astea vorbește Tessa sau tu? îl întreabă Lesley cu un zîmbet.

– Tessa n-a așteptat niciodată să i se acorde libertatea. Și-o lua singură.

– Dar Bluhm nu te deranja? insistă Rob cu brutalitate.

– Nici una, nici alta, dar Arnold Bluhm nu era amantul ei. Îi uneau cu totul alte lucruri. Cel mai ascuns secret al Tessei era virtutea ei. Îi plăcea să şocheze.

Asta era prea mult pentru Rob:

– Patru nopţi de zbenguială, Justin? se revoltă el. Dormind în aceeaşi cabană la Turkana? O fată ca Tessa? Iar tu ne ceri în mod serios să credem că nu se culcau împreună?

– Puteţi crede ce doriţi, răspunde Justin cu o răbdare de sfînt. Eu nu am nici o îndoială.

– De ce?

– Fiindcă mi-a spus ea.

Iar la asta cei doi nu găsesc un răspuns. Dar mai era ceva ce Justin voia să spună şi, picătură cu picătură, ajutat de îndrumările lui Lesley, reuşiră să afle cuvintele.

– Se căsătorise cu convenţia, începu el stîngaci. Cu mine. Nu cu vreun individ bun şi superinteligent. Cu mine. Vă recomand să nu o consideraţi drept o persoană exotică. Eu nu am pus niciodată la îndoială – şi nici ea, cînd am ajuns aici – că ea va deveni altceva decît o membră a grupului de gheişe pe care le lua în derîdere. În felul ei. Dar respectînd totuşi regulile.

Rămase puţin pe gînduri, conştient de privirile lor neîncrezătoare.

– După moartea părinţilor, ea se speriase. Acum, avîndu-mă pe mine să-i ofer încredere, voia să se abţină de la a-şi lua prea multe libertăţi. Era preţul pe care se pregătise să-l plătească pentru a nu mai fi o orfană.

– Şi ce a determinat-o să-şi schimbe hotărîrea? întreabă Lesley.

– *Noi*, răspuse Justin cu fervoare. Noi, supravieţuitorii Tessei. Noi, cei vinovaţi. Din cauza complacerii noastre, spuse el, coborîndu-şi glasul. *Din cauza asta...*

Şi făcu un gest larg în care erau cuprinse nu numai sufrageria şi acuarelele imposibile ale Gloriei, înfipte parcă în brîul

șemineului, ci întreaga casă din jurul lor și ocupanții și, prin extensie, toate casele de pe stradă.

– Noi, cei care sîntem plătiți ca să vedem ce se petrece și preferăm să închidem ochii. Noi, care trecem prin viață cu ochii în pămînt.

– A spus ea asta?

– Am zis-o eu. Așa a ajuns să ne privească. S-a născut bogată, dar asta n-a interesat-o deloc. Pentru ea, banii nu aveau importanță. Avea nevoie de mult mai puțin decît cei din clasele de jos. Dar știa că nu poate fi scuzată pentru indiferența față de ceea ce vedea și auzea. Știa că era datoare.

Iar în acest moment, Lesley cere o pauză pînă a doua zi la aceeași oră, dacă Justin e de acord. Acesta zice că da.

Cei de la British Airways par să fi ajuns la o concluzie asemănătoare, fiindcă mai reduc din luminile de la clasa întîi și iau ultimele comenzi pentru astă-seară.

VIII

Rob se tolăneşte în vreme ce Lesley îşi despachetează jucăriile: carnetele colorate, pixurile, reportofonul de care ieri nu s-a atins, guma de şters. Justin are o paloare de deţinut şi o reţea de riduri fine în jurul ochilor – aşa arată cînd se trezeşte acum dimineaţa. Orice doctor i-ar recomanda aer proaspăt.

– Ai spus că nu ai nimic de a face cu asasinarea soţiei *în sensul în care sugerăm noi*, Justin, îi reaminteşte Lesley. Ce alt înţeles ar mai fi, dacă nu te deranjează întrebarea noastră?

Şi apoi trebuie să se aplece peste masă ca să-i audă răspunsul.

– Ar fi trebuit să merg cu ea...

– La Lokichoggio?

El clătină din cap.

– La lacul Turkana?

– Peste tot...

– Aşa ţi-a spus ea.

– Nu. Ea nu m-a criticat niciodată. Nu ne-am spus niciodată unul altuia ce trebuia să facem. Am avut odată o discuţie în contradictoriu, dar se referea la metode, nu la conţinut. Arnold nu a reprezentat vreodată un impediment.

– În legătură cu ce a fost acea discuţie, mai precis? întreabă Rob, agăţîndu-se cu încăpăţînare de modul lui *ad litteram* de a interpreta lucrurile.

– După pierderea copilului am implorat-o pe Tessa să-mi îngăduie să o duc înapoi în Anglia sau în Italia. Oriunde ar fi

dorit ea. Nici n-a vrut să discute. Avea o misiune, slavă cerului, o rațiune de a trăi, iar asta aici, în Nairobi. Descoperise marea injustiție socială. Uriașa crimă; o numea în ambele feluri. Asta era tot ce aveam dreptul să știu. În profesiunea mea, ignoranța studiată reprezintă o formă de artă.

Se întoarce spre fereastră și privește afară fără a vedea nimic.

– Ați văzut cum trăiesc oamenii din cartierele foarte sărace de aici?

Lesley clătină din cap.

– M-am dus o dată. Într-un moment de slăbiciune, a recunoscut ea mai tîrziu, voia să văd cu ochii mei locul ei de muncă. Ne-a însoțit și Ghita Pearson. Pe Ghita și pe Tessa le apropia firea lor. Afinitățile erau ridicole. Ambele erau fiice de doctorițe; tații – avocați; amîndouă primiseră o educație catolică. Am mers la un centru medical. Patru ziduri din beton, un acoperiș din tablă și o mie de oameni așteptînd să ajungă la ușă.

Vreme de o clipă uită unde se află.

– Sărăcia de asemenea proporții are o disciplină proprie care nu poate fi învățată dintr-o dată. Cu toate acestea, mi-a venit greu, din acel moment, să merg pe Stanley Street – se întrerupse din nou – fără ca imaginea cealaltă să-mi revină în minte.

După exprimările evazive și alunecoase ale lui Woodrow, cuvintele lui sună ca din Scriptură.

– Marea injustiție, marea crimă, era ceea ce o ținea în viață. Copilul nostru murise de cinci săptămîni. Lăsată singură acasă, Tessa stătea și privea fix în perete. Mustafa îmi telefona la Înalta Comisie: „Veniți acasă, Mzee, ea e bolnavă“. Dar nu eu am fost acela care a readus-o la viață. A fost Arnold. El o înțelegea. El împărtășea secretul cu ea. Ea doar auzea motorul mașinii lui pe alee și devenea altcineva. „Ce mi-ai adus? Ce ai adus?“ Se referea la vești... Informații... Progrese... După ce pleca, se retrăgea în cămăruța ei de lucru și trudea pînă noaptea tîrziu.

– La computer?

Un moment de precauție din partea lui Justin. Depășit curînd.

– Avea documentele ei, propriul computer. Avea telefon, pe care îl folosea cu cea mai mare circumspecție. Și-l avea pe Arnold, ori de cîte ori putea evada.

– Și, la vremea aceea, nu te deranja asta? rînjește Rob, într-o revenire prost calculată, la tonul autoritar, în ideea de a-l intimida. Soția, care stătea melancolică, așteptînd apariția doctorului care face minuni?

– Tessa era dezolată. Dacă ar fi avut nevoie de o sută de Blumh-i, în ceea ce mă privea, îi putea avea pe toți în condițiile stabilite de ea.

– Iar tu nu știai nimic despre marea crimă, reveni Lesley, nedorind să se lase convinsă. Nimic despre ce era vorba, cine erau victimele și actorii principali. Îți ascundeau totul. Bluhm și Tessa, împreună, iar tu stăteai uitat într-un colț, total neștiutor.

– Le-am oferit spațiul de manevră de care aveau nevoie, confirmă Justin, la fel de stăruitor.

– Eu nu înțeleg cum puteai *supraviețui* în asemenea condiții, insistă Lesley, lăsînd carnetul jos și desfăcîndu-și palmele. Separați, dar împreună – după cum descrii tu situația – e ca și cum... ca și cum nu ai mai comunica... ba mai rău!

– N-am reușit să trecem peste astea, îi reamintește Justin pe un ton neutru. Tessa a murit.

* * *

În acel moment, se părea că ei socotiseră că vremea confidențelor intime se cam încheiase și că aceasta avea să fie urmată de o perioadă de umilință sau jenă, ba chiar de retractări. Însă Justin abia începuse. Cu un gest brusc, înalță umerii, ca un jucător de cărți care ridică miza. Palmele se reazemă de coapse și rămîn acolo, fiindcă nu li se poruncește altceva. Vocea lui își recapătă puterea. O forță interioară nebănuită o aduce la suprafață, în aerul

stătut şi fetid al sufrageriei familiei Woodrow, în care încă pluteşte izul sosului servit seara trecută.

– A fost *atît de impetuoasă*, afirmă el cu mîndrie, repetînd un fragment din prelegerile pe care şi le-a ţinut ore în şir. Am iubit asta la ea încă de la început. Dorea cu disperare să aibă un copil cu mine. Moartea părinţilor trebuie compensată cît mai curînd posibil! De ce să mai aştepte pînă ne căsătoream?! Eu am reţinut-o. N-ar fi trebuit s-o fac. Am făcut concesii convenţiilor. Dumnezeu ştie de ce. „Foarte bine, a zis ea, dacă trebuie să ne căsătorim ca să am un copil, atunci să o facem imediat." Aşa că am plecat în Italia şi ne-am căsătorit pe dată, spre uriaşa încîntare a colegilor mei. E şi el amuzat. „Quayle a înnebunit! Bătrînul Justin s-a însurat cu fiică-sa! Tessa şi-a dat bacalaureatul?" Cînd, după trei ani de încercări, a rămas însărcinată, a plîns. La fel şi eu.

Se opreşte o clipă, deşi nimeni nu i-a întrerupt tirada.

– Perioada de sarcină a schimbat-o. Dar numai în bine. Tessa devenea mamă. Pe dinafară, rămăsese detaşată şi vioaie. Dar interior, în ea se năştea un adînc sentiment de responsabilitate. Ceea ce pînă în acel moment o preocupase, ceea ce fusese important pentru ea, devenise acum cu adevărat vocaţia ei. Am aflat că aşa se întîmplă. Era în şapte luni şi tot îi îngrijea pe bolnavi şi pe muribunzi, apoi revenea la cîte-o recepţie diplomatică din oraş. Cu cît se apropia ziua naşterii copilului, cu atît era mai hotărîtă să facă o lume mai bună pentru el. Nu doar pentru copilul *nostru*. Pentru *toţi* copiii. La vremea respectivă se orientase spre un spital african. Dacă aş fi silit-o să meargă la o clinică particulară, ar fi făcut-o, dar în cazul acesta, aş fi trădat-o.

– Cum? murmură Lesley.

– Tessa făcea o distincţie absolută între durerea pe care o urmăreşti şi cea împărtăşită. Durerea observată este cea de ziar. E o durere diplomatică. E bună pentru televiziune şi trece imediat ce închizi blestematul acela de televizor. Cei care urmăresc suferinţa pe ecran şi nu fac nimic pentru a o alina, după părerea

ei, nu erau cu nimic mai prejos decît cei care o provocau. Aceia erau răii samariteni.

– Dar ea *făcea* ceva pentru a o alunga, obiectează Lesley.

– De aceea şi ideea cu spitalul african. În momentele ei în care se manifesta radical vorbea despre naşterea copilului în cocioabele din Kibera. Slavă cerului, Arnold şi Ghita au reuşit să-i redea simţul proporţiilor. Arnold ştie cel mai bine ce înseamnă suferinţa. Nu numai că a tratat victimele torturilor din Algeria, dar a fost el însuşi torturat. Îşi cîştigase dreptul de a trece în rîndul nenorociţilor acestui pămînt. Eu, nu.

Rob se agaţă de această replică, de parcă remarca nu ar mai fi fost făcută de zece ori pînă atunci.

– Mi se pare greu de constatat care era rolul tău, nu crezi? Deveniseşi un soi de roată de rezervă, rămînînd acolo, între nori, cu durerea ta diplomatică şi cu comitetul la înalt nivel, nu?

Dar răbdarea lui Justin este nelimitată. Există momente cînd este prea bine crescut ca să contrazică pe cineva:

– M-a scutit de serviciu activ, după cum se exprima ea, afirmă el, iar vocea lui pierde din intensitate din pricina ruşinii. A inventat argumente verosimile ca să mă simt cu conştiinţa împăcată. Susţinea că lumea are nevoie de amîndoi: eu, înăuntrul sistemului, ca să împing; ea, în afara lui, pe teren, ca să tragă. „Eu sînt cea care crede în statul moral, obişnuia să zică. Dacă voi, ăştia, nu vă faceţi meseria, ce speranţă mai avem noi, ceilalţi?“ Acesta era un artificiu de gîndire şi amîndoi ştiam. Sistemul nu avea nevoie de slujba mea. Nici eu. Şi atunci ce rost avea?! Întocmeam rapoarte la care nu se uita nimeni şi sugeram acţiuni care niciodată nu erau întreprinse. Tessa nu ştia ce înseamnă înşelătoria. Cu excepţia persoanei mele. Pentru mine, ea se autoamăgea pînă la capăt.

– S-a temut vreodată? întreabă Lesley, încet, ca să nu tulbure atmosfera propice destăinuirilor.

Justin rămîne puţin pe gînduri, apoi îşi îngăduie un zîmbet fugar prilejuit de o amintire:

– S-a lăudat odată ambasadoarei americane că teama era singura injurie formată din cinci litere al cărei înţeles îi scapă. Excelenţa sa n-a fost deloc amuzată.

Lesley surîde şi ea, dar scurt:

– Iar hotărîrea aceasta de a naşte copilul într-un spital african, întreabă ea, cu ochii în carnetul de notiţe, ne poţi spune cînd şi cum a fost luată, te rog?

– Era o femeie dintr-unul din satele sărace din nord pe care Tessa o vizita mereu. Wanza... Numele de familie mi-e necunoscut. Wanza suferea de o boală misterioasă. Fusese selectată pentru un tratament special. Coincidenţa a făcut să se regăsească în aceeaşi rezervă de la spitalul Uhuru, iar Tessa s-a împrietenit cu ea.

„Oare, ei percep tonul mai ferit care se strecoară în vocea lui?" El îl simte.

– Se ştie ce boală era?

– Doar în linii generale. Era bolnavă şi starea ei se putea agrava.

– Avea SIDA?

– Nu am idee dacă boala ei avea legătură cu SIDA. După părerea mea, preocupările lor mergeau în altă direcţie.

– Mi se pare destul de neobişnuit, nu-i aşa, ca o femeie dintr-un cartier aşa sărac să nască în spital...

– Era sub observaţie medicală.

– *A cui* observaţie?

E a doua oară că Justin se autocenzurează. Mimarea neştiinţei nu-i o calitate înnăscută pentru el.

– Presupun că a vreunei clinici. Din satul ei. Din vreun ghetou. După cum vedeţi, nu prea ştiu. Mă minunez cîte sînt lucrurile pe care nu am reuşit să le aflu.

– Iar Wanza a murit, aşa e?

– A murit în ultima noapte petrecută de Tessa în spital, răspunde Justin, abandonînd recunoscător reţinerea, pentru a reconstitui acel moment pentru ei. Stătusem în salon toată seara, dar Tessa a insistat să merg acasă pentru a dormi cîteva ore. Le-a

spus acelaşi lucru lui Arnold şi Ghitei. Stăteam de veghe cu rîndul la căpătîiul ei. Arnold adusese un pat de campanie. La patru dimineaţa, Tessa mi-a telefonat. În rezervă nu era telefon, aşa că l-a folosit pe cel al asistentelor. Era disperată. „Isterică" ar descrie mai corect starea ei, dar, cînd era isterică, Tessa nu ridica glasul. Wanza dispăruse... Copilul, la fel... Se trezise şi constatase că patul Wenzei era gol, iar pătuţul copilului nu mai era. M-am dus cu maşina pînă la Spitalului Uhuru. Arnold şi Ghita sosiseră în acelaşi moment. Tessa nu putea fi consolată. Era ca şi cum pierduse cel de-al doilea copil, la interval de numai cîteva zile. Toţi trei, împreună, am convins-o că era vremea să-şi petreacă acasă restul convalescenţei. Dacă Wanza murise, iar copilul dispăruse, nici ea nu se mai simţea obligată să rămînă.

– Tessa n-a reuşit să vadă copilul?

– A cerut să-l vadă, dar i s-a comunicat că nu se cuvenea. Wanza murise, iar copilul fusese luat de fratele ei în sat. În ceea ce privea răspunderea spitalului, chestiunea era considerată încheiată. La spital, decesele sînt chestiuni care incomodează, adaugă el, vorbind în cunoştinţă de cauză după experienţa prin care trecuse cu Garth.

– Arnold a reuşit să vadă cadavrul?

– A ajuns prea tîrziu. Fusese trimis la morgă şi se pierduse.

Lesley face ochii mari, incapabilă să-şi ascundă consternarea, în timp ce, aflat în cealaltă parte a lui Justin, Rob se apleacă precipitat, trage spre el reportofonul şi priveşte prin ferestruică pentru a se asigura că banda se învîrteşte.

– *Pierdut? Cum să pierzi cadavre?* exclamă Rob.

– Sînt convins că la Nairobi se întîmplă tot timpul lucruri dintr-astea...

– Dar certificatul de deces?

– Nu vă pot spune decît ceea ce am aflat de la Arnold şi Tessa. Nu ştiu nimic despre certificatul de deces. Nu au adus vorba despre el.

– Fără autopsie? revine Lesley.

– După știința mea, fără.

– Wanza a primit vizite în spital?

Justin se gîndește o clipă, dar nu vede nici un motiv care l-ar opri să răspundă:

– A fost fratele ei, Kioko. A dormit alături de ea, pe podea, atunci cînd nu-i făcea vînt ca să alunge muștele. Și Ghita Pearson avea grijă să stea cu ea cînd o vizita pe Tessa.

– Altcineva?

– Un doctor alb, cred. Nu sînt chiar sigur.

– Că era alb?

– Că era doctor. Un bărbat alb cu haină albă. Și cu stetoscop.

Din nou reținerea, coborînd ca o umbră în vocea lui Justin:

– Era însoțit de un grup de studenți. Sau așa am crezut eu. Purtau cu toții haine albe.

„Cu trei albine aurii brodate pe buzunarul fiecărei haine", ar fi putu să adauge, dar decise să păstreze asta pentru sine.

– De ce spui că erau studenți? Așa a spus Tessa?

– Nu.

– Atunci Arnold?

– Arnold n-a spus nimic în prezența mea. E o pură presupunere a mea. Erau tineri...

– Dar cel care-i conducea? Doctorul lor, dacă asta era el... A spus Arnold ceva despre el?

– Mie, nu. Dacă ar fi avut vreo întrebare, probabil că i-a adresat-o acelui bărbat, omului cu stetoscopul.

– În prezența ta?

– Dar nu ca să aud.

„Sau cam așa ceva."

Ca și Lesley, Rob își împinge capul înainte pentru a nu scăpa nici un cuvînt.

– Continuă...

Justin asta și face. Acceptînd un scurt armistițiu, se alătură echipei lor. Dar reținerea nu i-a dispărut din glas. Îngrijorare și circumspecție se văd în ochii lui obosiți:

– Arnold l-a luat pe bărbat deoparte. L-a tras de braţ. Pe cel cu stetoscop. Au discutat aşa cum fac medicii. Cu voce scăzută, departe de restul lumii.

– În engleză?

– Aşa cred. Cînd Arnold vorbeşte franceză sau ki-swahili, limbajul trupului îl trădează.

„Iar cînd foloseşte engleza, e înclinat să ridice puţin tonul", ar fi putut adăuga el.

– Descrie-l pe tipul cu stetoscop! îi porunceşte Rob.

– Masiv. Un bărbat solid. Gras. Neîngrijit. Îmi aduc aminte de pantofii lui, din piele întoarsă. Nu ştiu de ce, dar amintirea pantofilor n-o pot alunga. Pantofi din piele întoarsă, o haină murdară, chipul congestionat. Un soi de clovn. Dacă n-ar fi fost haina albă, l-aş fi luat drept impresar.

„Şi trei albine aurii, cam soioase, dar încă vizibile, brodate pe buzunar, la fel ca şi asistenta medicală de pe posterul văzut la aeroport", gîndi el.

– Părea ruşinat, adăugă Justin, el însuşi surprins de ceea ce spusese.

– Din ce motiv?

– De prezenţa lui acolo. De ceea ce făcea.

– De ce afirmi asta?

– Evita să se uite la Tessa. La nici unul dintre noi. Se uita în orice altă parte, numai la noi nu.

– Culoarea părului?

– Blond. Roşcat. Părea să fie băut. Părul roşcat evidenţia asta. Ştiţi de el? Tessa era foarte curioasă în privinţa lui.

– Barbă? Mustaţă?

– Bărbierit. Ba nu. Nu era ras. Avea barba nerasă de cel puţin o zi. Avea o culoare aurie. Tessa l-a întrebat de mai multe ori cum îl cheamă. El a refuzat să-i spună.

Rob atacă în forţă din nou:

– *Ce fel de discuţie aveau?* insistă el. Era o ceartă? Era în termeni amicali? Se invitau unul pe altul la masă? Ce se petrecea?

Prudenţa revine. „N-am auzit nimic. Doar am văzut."

– Arnold părea să protesteze; îi reproşa ceva. Doctorul nega. Am avut impresia..., face o pauză, acordîndu-şi timp pentru a-şi putea găsi cuvintele.

„Să nu ai încredere în nimeni, îi spusese Tessa. În nimeni, în afară de Ghita şi Arnold. Promite-mi! Promite-mi!"

– Am avut impresia că... nu era prima oară că între ei apărea o neînţelegere. Asistam la o discuţie în contradictoriu care se repeta. Cel puţin aşa am crezut după aceea. Că asistasem la o reluare a ostilităţilor între doi adversari.

– Înseamnă că te-ai gîndit mult.

– Da. Da, e-adevărat, îl aprobă Justin nesigur. Cealaltă impresie pe care am avut-o era că engleza nu era limba maternă a doctorului.

– Dar n-ai discutat nimic din toate acestea cu Arnold sau Tessa?

– După ce individul a plecat, Arnold a revenit la căpătîiul Tessei, i-a luat pulsul şi i-a spus ceva la ureche.

– Şi, din nou, n-ai auzit nimic, nu?

– Nu, şi nici nu mă privea pe mine ce discutau...

„Prea subţire, gîndeşte el. Încearcă ceva mai convingător".

– Era un rol cu care mă familiarizasem, îi explică Justin, evitînd privirile lor. Să rămîn în afara cercului lor restrîns.

– Ce medicaţie i se administra Wanzei? îl întreabă Lesley.

– N-am idee...

Ştia prea bine. Otravă. O adusese pe Tessa de la spital şi stătea la doi paşi în urma ei pe treptele ce duceau spre dormitorul lor, avînd geanta cu lucrurile Tessei într-o mînă şi o altă sacoşă cu primele hăinuţe ale lui Garth, precum şi cearşafuri şi scutece în cealaltă mînă, dar o urmărea ca pe un luptător fiindcă, fiind vorba de Tessa, ea trebuia să se descurce singură. De aceea, imediat ce ea a început să se prăvălească, a dat drumul bagajelor şi a prins-o înainte ca genunchii să-i cedeze şi atunci a simţit cît de cumplit de uşoară era. A simţit şi tremurul şi disperarea ei cînd

a izbucnit în lamentații, nu în legătură cu Garth, care murise, ci cu decesul Wanzei.

„*Au ucis-o!*“ scuipase ea, exact în fața lui, fiindcă o ținea atît de aproape. „*Justin, ticăloșii aceia au ucis-o pe Wanza! Au omorît-o cu otrava lor.*“ „Cine a făcut asta, draga mea?“ a întrebat el, netezindu-i părul umed de sudoare și îndepărtîndu-i-l de pe obraji și frunte. „Cine a ucis-o? Spune-mi!“ Ținînd brațul pe după spatele ei costeliv, a îndrumat-o ușor în sus, pe trepte. „Care ticăloși, draga mea? Spune-mi cine sînt ticăloșii!“ „Nemernicii aceia de la ThreeBees. Nenorociții aceia ce se cred doctori. Cei care nu voiau să se uite la noi“. „Despre ce fel de doctori vorbești?“ întrebă, ridicînd-o și așezînd-o pe pat, pentru a evita pericolul ca ea să cadă din nou. „Doctorii aceia n-au nume? Spune-mi!“

Din adîncurile lumii lui interioare, o aude pe Lesley adresîndu-i aceeași întrebare, dar pe dos:

– Justin, numele de Lorbeer îți sugerează ceva?

„Dacă ai îndoieli, să minți!“ a jurat față de sine. „Dacă ajungi în iad, să minți! Dacă n-ai încredere în nimeni – nici măcar în tine însuți – și dacă trebuie să fii credincios morților, să minți!“

– Mă tem că nu, răspunde el.

– Nu l-ai auzit din întîmplare? La telefon, poate? Frînturi de discuție între Arnold și Tessa? Lorbeer, german, olandez – poate, elvețian?

– Numele nu-mi sună familiar din nici un context.

– Kovacs – o unguroaică? Are părul negru. Se spune că e frumoasă.

– Dar numele mic?

Vrea să nege din nou, dar, de data aceasta, chiar nu știe.

– Nimeni nu știe, îi răspunde Lesley cu un ton aproape disperat. Emrich. Tot femeie. Dar blondă. Nu?!

Înfrîntă, azvîrle pixul pe masă.

– Așadar, Wanza moare, zice ea. Asta, oficial. Ucisă de un individ care nici nu a vrut să te privească. Iar astăzi, la șase luni de atunci, tot nu știi ce s-a întîmplat. A murit, pur și simplu.

– Nu mi s-a spus niciodată. Chiar dacă Tessa şi Arnold au ştiut cauza morţii, eu n-am aflat-o.

Rob şi Lesley se lasă moale pe scaun ca doi atleţi care au căzut de acord să se relaxeze. Lăsîndu-se cu spatele de spătar, întinzîndu-şi braţele larg în lături, Rob scoate un oftat teatral, în vreme ce Lesley rămîne uşor aplecată în faţă, rezemîndu-şi bărbia în căuşul palmei şi avînd o expresie melancolică pe chipul înţelept.

– Iar tu n-ai inventat nimic din toate astea, nu? îl întreabă ea pe Justin, fără să-şi ia degetele din dreptul gurii. Toată istoria asta despre Wanza, femeia muribundă, copilul ei, aşa-zisul doctor care se simţea ruşinat, aşa-zişii studenţi cu haine albe? Nu e un amalgam de minciuni de la un cap la altul, de exemplu?

– Asta e o idee de-a dreptul ridicolă! De ce Dumnezeu v-aş face să pierdeţi vremea inventînd o asemenea poveste?

– Spitalul Uhuru nu deţine nici o fişă în legătură cu Wanza, explică Rob, la fel de disperat, fără să-şi modifice poziţia, stînd pe jumătate tolănit. Tessa a existat, la fel şi sărmanul tău Garth. Dar femeia aceea n-a fost niciodată acolo, nu s-a internat, n-a fost tratată de un doctor, pseudodoctor sau de vreo altă persoană, nimeni n-a văzut-o, nimeni nu i-a prescris nimic. Copilul ei nu s-a născut, ea nu a murit, cadavrul ei nu s-a pierdut fiindcă nici n-a existat. Les a vorbit cu cîteva dintre asistente, dar ele nu ştiu absolut nimic, nu-i aşa, Les?

– Cineva a discutat cu ele confidenţial înainte de a ajunge eu acolo, explică Lesley.

* * *

Auzind o voce de bărbat în spatele lui, Justin se răsuci. Era însă doar însoţitorul de zbor care voia să ştie dacă se simte confortabil. „Domnul Brown are, cumva, nevoie de ajutor să-şi regleze scaunul pentru o poziţie mai comodă?“ „Mulţumesc, domnul Brown preferă să rămînă în capul oaselor.“ „Sau are nevoie de ajutor cu aparatul video?“ „Nu, mulţumesc, nici n-am

nevoie de el.“ „Atunci poate vrea să tragem storul peste fereastră?!“ „Nu, mulţumesc – mai apăsat de astă dată – prefer ca fereastra să rămînă aşa.“ „Atunci nu vrea o pătură moale şi călduroasă?“ Victimă a incurabilei lui politeţi, Justin acceptă o pătură şi-şi îndreptă din nou ochii spre fereastra întunecată, la fix pentru a o vedea pe Gloria dînd buzna în sufragerie fără să bată la uşă, aducînd o tavă cu sandvişuri. Aşezînd-o pe masă, ea aruncă pe furiş o privire către cele scrise de Lesley în carnetul ei de notiţe: strădanie zadarnică, după cum se vădeşte, fiindcă, abilă, Lesley a întors deja pagina.

– Sper să nu-l extenuaţi pe oaspetele nostru, dragii mei. Şi-aşa are *destule* de îndurat, nu-i aşa, Justin?

Urmează un sărut pe obraz pentru Justin şi, pentru ochii tuturor, o ieşire din scenă ca la music-hall, în timp ce toţi trei, parcă gîndind la unison, sar să-i deschidă uşa temnicerului care pleacă, ducînd tava cu ceştile goale de ceai.

* * *

După plecarea Gloriei, o vreme discuţia este fragmentată. Mestecă sandvişurile, Lesley deschide un alt carnet, unul albastru, în timp ce Rob, cu gura plină, îl asaltează pe Justin cu o serie de întrebări, care par să nu aibă nici o legătură cu cele discutate pînă atunci.

– Ştii pe cineva care fumează Sportsman, ţigară de la ţigară? pe un ton care sugerează că fumatul unei asemenea mărci reprezintă o infracţiune capitală.

– Nu ştiu pe nimeni, nu. Amîndoi detestam mirosul de tutun.

– Mă refeream la alte locuri, nu acasă.

– Tot nu ştiu.

– Ştii pe cineva care posedă un camion de safari de culoare verde, în stare bună, înmatriculat în Kenya?

– Înalta Comisie se mîndreşte cu un jeep blindat de nu ştiu ce marcă este, dar nu-mi dau seama dacă la el faceţi referire.

– Ştii nişte indivizi pînă în patruzeci de ani, cu aspect cazon, purtînd pantofi lustruiţi, şi fiind foarte bronzaţi?

– Nu-mi vine nimeni în minte care să arate aşa, îmi pare rău, mărturiseşte Justin, zîmbind uşurat că discuţia a ieşit din zona de pericol.

– Ai auzit măcar de vreun loc pe nume Marsabit?

– Da, cred că da. Da, Marsabit. Sigur... De ce?

– A, corect. Bravo. Deci, *ai auzit* de asta. Unde e?

– La marginea deşertului Chalbi.

– Aşadar, la răsărit de lacul Turkana?

– Dacă nu mă înşeală memoria, da. E centrul administrativ sau cam aşa ceva. Loc de întîlnire pentru rătăcitorii din zona de nord a ţării.

– Ai fost vreodată acolo?

– Vai, nu!

– Cunoşti pe cineva care a fost?

– Nu, nu cred.

– Ai idee de locurile de cazare din Marsabit pe care le poate găsi un călător ostenit de griji şi drumuri?

– Cred că există locuri de dormit. Şi un post de poliţie. Plus o rezervaţie naţională.

– Dar n-ai fost niciodată acolo. Justin nu a vizitat acel loc. Şi nici n-ai trimis pe nimeni acolo? Justin nu a făcut asta. Şi atunci cum de ştii despre această localitate? Ai puteri paranormale?

– Cînd sînt numit într-o ţară, am datoria să-i studiez harta.

– Justin, ni s-au relatat diverse lucruri despre un automobil de safari cu ampatament mare, de culoare verde, care a oprit la Marsabit cu două nopţi înainte de crimă, explică Lesley, după ce această demonstraţie rituală de agresiune a fost dusă pînă la capăt. În care erau doi albi. Arătau a vînători. Atletici, cam de vîrsta ta, cu haine kaki şi cu pantofi lustruiţi, aşa cum zice Rob. Nu au discutat cu nimeni. N-au flirtat cu nici una dintre suedezele, destul de numeroase, de la bar. Au cumpărat provizii de la magazin. Combustibil, ţigări, apă, bere, hrană. Ţigările erau marca

Sportsman, berea – Whitecap, la sticlă. Whitecap se găseşte numai la sticlă. Au plecat în dimineaţa următoare, îndreptîndu-se prin deşert spre nord. Dacă o ţineau tot înainte, puteau ajunge pe malul lacului Turkana a doua zi, spre seară. Puteau ajunge chiar şi la Golful Allia. Sticlele goale de bere găsite în apropierea scenei crimei erau de Whitecap. Chiştoacele, de Sportsman.

– Vi s-ar părea că gîndesc prea simplu dacă întreb de registrul hotelului de la Marsabit? vrea să ştie Justin.

– Lipseşte pagina, afirmă Rob cu un aer triumfător, blocîndu-i orice ieşire. Ruptă din registru... Plus că personalul de la Marsabit nu şi-i aminteşte nici dacă-i pici cu ceară. Oamenii sînt atît de înspăimîntaţi, că nu mai ştiu nici cum îi cheamă. Presupunem că a discutat cineva cu ei între patru ochi. Aceiaşi oameni care au vorbit şi cu personalul spitalului.

Însă în rolul de călău, acesta este cîntecul de lebădă al lui Rob, un adevăr pe care pare a-l recunoaşte şi el, fiindcă îl fixează intens pe Justin şi se trage de lobul urechii şi are o expresie prin care aproape că-şi cere scuze, iar presupusa victimă a devenit, între timp, mai pricepută în a citi semnele. Privirea lui pendulează repede între Rob şi Lesley, insistent. Aşteaptă următoarea întrebare şi, dacă vede că aceştia nu au nici una pregătită, le adresează el întrebarea:

– Dar la biroul de evidenţă auto v-aţi interesat?

Sugestia atrage un hohot de rîs lipsit de umor din partea celor doi ofiţeri.

– În Kenya? întreabă ei.

– Atunci la companiile de asigurări. Importatorii, furnizorii... În Kenya nu pot fi prea multe camioane de safari cu ampatament mare şi de culoare verde. Mai ales dacă le cauţi.

– Băieţii în albastru se muncesc să afle, afirmă Rob. Pînă în mileniul următor, dacă sîntem băieţi buni, s-ar putea să primim şi răspuns. Importatorii n-au fost chiar atît de isteţi, ca să recunosc cinstit, continuă el, privind şmechereşte către Lesley. De o firmuliţă, pe nume Bell, Barker & Benjamin, cunoscută de

altfel şi ca ThreeBees – de ăştia ai auzit? Preşedinte pe viaţă, un anume *sir* Kenneth K. Curtiss, jucător de golf şi escroc, Kenny K. pentru amicii apropiaţi?

– În Africa, toată lumea a auzit de ThreeBees, spune Justin, din nou pe poziţie. „Dacă ai dubii, să minţi!" Şi de *sir* Kenneth, evident. E o adevărată figură.

– Iubită?

– Admirată, presupun că acesta e cuvîntul potrivit. Este proprietarul unei cunoscute echipe de fotbal din Kenya. Şi poartă o şapcă de base-ball cu cozorocul întors la spate, adaugă el, cu un dispreţ care îi face pe cei doi să rîdă.

– Cei de la ThreeBees au dat dovadă de ceea ce aş putea numi promptitudine, de acord, dar fără nici un rezultat, revine Rob. *Foarte săritori*, dar ce folos! „Nici o problemă, domnule poliţist! Veţi avea răspunsul pînă la amiază, domnule!" Dar prînzul acela a fost acum o săptămînă.

– Regret, dar acesta e obiceiul în ţara asta, se lamentează Justin, zîmbind obosit. Aţi încercat la companiile de asigurări auto?

– ThreeBees se ocupă şi de asigurări auto. Păi, trebuie să o facă şi pe asta, nu? Asigurare gratis pentru daune provocate terţilor, cînd cumperi unul dintre vehiculele lor. Cu toate acestea, nici de aici n-am primit vreo fărîmă de ajutor. Mai ales cînd e vorba de un camion de safari verde, în stare bună.

– Da, spune Justin înţelegător.

– Tessa nu i-a avut deloc în vizor? întreabă Rob, pe tonul lui nepăsător, cu care Justin s-a obişnuit deja. ThreeBees? Kenny K. pare foarte apropiat de tronul lui Moi, lucru ce aproape sigur o putea scoate din minţi pe Tessa. Nu-i aşa?

– A, cred că da, răspunde Justin cu aceeaşi lipsă de convingere. În anumite momente. Aproape sigur că s-o fi întîmplat.

– Ceea ce ar putea explica de ce nu primim acel ajutor de care avem nevoie din partea firmei ThreeBees în problema vehiculului misterios şi a altor lucruri legate direct de acesta. Numai că ei sînt mari şi în alte domenii, nu? La ei găseşti tot ce

vrei, începînd cu siropul de tuse și terminînd cu avioanele supersonice personale. Așa ni s-a spus, nu-i așa, Les?

Justin surîde cu un aer absent, dar nu atacă subiectul conversației – nici măcar, deși se simte ispitit, printr-o aluzie amuzantă la gloria împrumutată de la Napoleon sau la absurda coincidență a legăturilor Tessei cu Insula Elba. Și nici nu face vreo referire la seara cînd a adus-o acasă de la spital și la ticăloșii aceia de la ThreeBees care au ucis-o pe Wanza cu otrava lor.

– Dar, după cum zici, ThreeBees nu erau pe lista ei neagră, continuă Rob. Ceea ce e de-a dreptul uimitor, dacă ținem seama de ceea ce se afirmă de către numeroșii lor critici. „Pumnul de fier în mănușă de fier“, așa i-a descris recent un membru al Parlamentului, dacă îmi aduc bine aminte, asta apropo de un scandal făcut uitat. Nu prea cred că parlamentarul acesta o să se aleagă imediat cu un safari gratis, nu-i așa, Les? Aceasta spuse că nu exista nici o șansă:

– Kenny K. și cele trei albine ale lui. Sună ca numele unei trupe rock. Dar, din cîte știi, Tessa nu a declarat vreun *fatwa* de-al ei împotriva lor?

– Din cîte cunosc, nu, zice Justin surîzînd la auzul cuvîntului *fatwa*.

Dar Rob nu lasă din colți ceea ce a apucat să prindă:

– Pe baza vreunei experiențe triste pe care ea și Arnold au avut-o în activitatea lor de teren, să zicem. Malpraxis de-un fel sau altul sau legat de medicamente? Doar ea era cea mai pricepută la partea medicală, nu? Și tot astfel e și Kenny K., atunci cînd nu se află pe terenul de golf cu băieții lui Moi sau nu bîzîie pe cine știe unde în avionul tip Gulfstream, ca să mai cumpere cîteva companii.

–A, sigur, spune Justin, dar cu aer atît de detașat, dacă nu chiar de totală nepăsare, în sensul că sigur nu mai exista nici o șansă de a se face lumină în această chestiune.

– Deci, dacă eu ți-aș spune că, în ultimele săptămîni, Tessa și Arnold adresaseră reclamații către numeroase departamente

ale măreţei Firme ThreeBees, prin scrisori, telefoane şi întîlniri şi fuseseră plimbaţi cu vorba de colo-colo, fără să se aleagă cu nimic, tu ai continua să susţii că asemenea lucruri nu ţi-au fost aduse la cunoştinţă sub o formă sau alta. Asta e o întrebare.

– Regret, dar aşa e.

– Tessa îi trimite direct lui Kenny K. un şir de mesaje furioase. Scrisori predate personal sau recomandate. Ea îi telefonează secretarei lui de trei ori pe zi şi-l bombardează cu e-mail-uri. Încearcă să-l surprindă în faţa fermei lui de la lacul Naivasha şi la intrarea în noua şi impresionanta clădire cu birouri, dar băieţii îl informează la vreme, iar el foloseşte ieşirea de serviciu, spre marele amuzament al angajaţilor. Toate acestea constituie noutăţi absolute pentru tine, aşa să-ţi ajute Dumnezeu?

– Cu sau fără ajutorul lui Dumnezeu, asta chiar e ceva ce nu ştiam.

– Şi totuşi, nu pari surprins...

– Nu? Ciudat. Credeam că sînt uimit. Probabil că nu-mi trădez emoţiile cum s-ar cuveni, i-o întoarce Justin, într-un amestec de furie şi reţinere care îi surprinde pe poliţişti cu garda jos, fiindcă amîndoi ridică ochii spre el, aproape ca în semn de salut.

* * *

Dar pe Justin nu-l interesează reacţiile lor. Jumătăţile de adevăr rostite de el au cu totul altă origine decît cele ale lui Woodrow. Dacă Woodrow se chinuia să uite, Justin este asaltat din toate părţile de amintiri pe jumătate salvate: frînturi de conversaţie între Bluhm şi Tessa, pe care, dintr-un sentiment al onoarei, s-a silit să nu le audă, însă acum revin mereu la el; exasperarea ei, ascunsă sub masca tăcerii, ori de cîte ori omniprezentul nume al lui Kenny K. este rostit în prezenţa ei – de exemplu, iminenta lui promovare în Camera Lorzilor, care, la Muthaiga Club este prognozată drept certitudine incontestabilă sau zvonurile tot mai insistente privind o fuziune-gigant între

ThreeBees şi o companie multinaţională chiar mai extinsă decît el. Îşi aduce aminte de boicotul declanşat de ea împotriva tuturor produselor ThreeBees – cruciada ei anti-napoleoniană, după cum singură o denumise, în mod ironic –, începînd cu alimentele şi detergenţii, pe care servitorii, o armată întreagă alcătuită din refugiaţi şi oropsiţi ai sorţii, nu au voie să le cumpere nici sub ameninţarea armei, şi sfîrşind cu cafenelele de pe marginea şoselelor, benzinăriile, bateriile de maşină şi uleiurile, pe care Justin nu avea dreptul să le folosească atunci cînd ieşeau împreună – şi înjurăturile ei turbate cînd vedea afişele cu ThreeBees, ce-şi însuşiseră emblema lui Napoleon, rînjind la ei la tot pasul.

– Auzim peste tot cuvîntul *radical*, Justin, îl anunţă Lesley, lăsînd la o parte notiţele, pentru a-i întrerupe încă o dată gîndurile. *Era* Tessa radicală? La noi acasă, prin radical înţelegem militant. „Dacă nu ne place, plasăm o bombă" sau cam aşa ceva. Tessa nu se băgase în aşa ceva, am dreptate? Şi nici Arnold. Sau erau implicaţi amîndoi?

Răspunsul lui Justin are tonalitatea plictisită a rapoartelor ce trebuie întocmite de mai multe ori pentru a satisface pedanteria unui şef de departament.

– Tessa considera că goana iresponsabilă după profituri a corporaţiilor distruge globul, cu precădere ţările subdezvoltate. Sub masca investiţiilor, capitalul occidental ruinează mediul natural şi favorizează dezvoltarea cleptocraţiei. Aşa suna argumentaţia ei. În prezent, n-aş afirma că este o părere radicală. Am auzit-o prezentată pe larg în cadrul unor conferinţe internaţionale. Chiar şi în cadrul comitetului meu.

Face din nou o pauză, timp în care în minte îi apare imaginea dizgraţioasă a mai mult decît supraponderalului Kenny K. dînd prima lovitură pe terenul de la Muthaiga Club în tovărăşia lui Tim Donohue, marele nostru spion care trebuia să se pensioneze de mult.

– Potrivit aceleiaşi teorii, ajutorul acordat ţărilor lumii a treia reprezintă exploatare sub alt nume, revine el. Beneficiarii sînt

țările care pun la dispoziție banii cu dobîndă, politicienii africani și funcționarii care se aleg cu sume enorme drept mită și contractanții occidentali, plus furnizorii de arme, care scot profituri imense. Victimele sînt oamenii simpli, dezrădăcinații, săracii și cei lipsiți de orice. Și copiii, care nu mai au nici un viitor, încheie el, citînd spusele Tessei și aducîndu-și aminte de Garth.

– *Chiar crezi asta?* vrea să afle Lesley.

– Pentru mine e cam tîrziu să mai cred în ceva, îi răspunde Justin cu umilință și există un moment de tăcere, după care adaugă, și mai modest: Tessa era ființa cel mai greu de găsit azi – un avocat care credea în justiție.

– De ce se îndreptau spre șantierul lui Leakey? întreabă Lesley după cîteva clipe de tăcere, prin care a aprobat această afirmație.

– Pesemne că Arnold avea acolo treburi legate de organizația lui nonguvernamentală. Leakey este preocupat de binele africanilor.

– Tot ce se poate, este de acord Lesley, scriind atentă în carnetul cu coperte de culoare verde. Îl mai întîlnise?

– Nu cred.

– Dar Arnold?

– N-am idee. Poate că ar trebui să-l întrebați pe Leakey.

– Domnul Leakey nu a auzit de nici unul dintre ei pînă săptămîna trecută, cînd a deschis televizorul, îi răspunde Lesley, pe un ton mohorît. În prezent, domnul Leakey își petrece mai tot timpul la Nairobi, încercînd să facă puțină curățenie în ograda lui Moi, dar îi este greu să-și transmită mesajul mai departe.

Rob aruncă o privire spre Lesley pentru a obține aprobarea ei și aceasta înclină ușor din cap. El se întinde peste masă și împinge destul de agresiv casetofonul în direcția lui Justin, părînd a vrea să spună: „Vorbește în chestia asta".

– Așadar, ce reprezintă ciuma albă, aici, la ea acasă? întreabă el, dînd de înțeles prin tonul poruncitor că Justin ar

răspunde personal de răspîndirea ei. Ciuma albă, repetă el, văzînd că Justin ezită. Ce este? Poftim!

Încă o dată, chipul lui Justin devine inexpresiv ca al unui filozof stoic. Vocea lui își găsește refugiu în tonul oficial. Căile care fac legăturile între lucruri îi sînt din nou deschise în față, dar ele aparțin Tessei, iar el le va parcurge singur:

– Ciuma albă a fost, cîndva, denumirea populară pentru tuberculoză, rostește el. Bunicul Tessei a murit de boala asta. Ea a asistat la moartea lui cînd era mică. Tessa avea și o carte cu titlul acesta.

Dar nu mai spune și că ea se aflase pe jos, lîngă patul ei, după care o pusese el în geanta din piele.

De astă dată, e rîndul lui Lesley să devină precaută.

– Manifesta un interes deosebit față de TBC din acest motiv?

– Nu știu dacă era deosebit. După cum ați spus, munca ei în ghetouri a făcut-o să se intereseze de numeroase chestiuni medicale. Tuberculoza era una dintre ele.

– Justin, dar dacă bunicul ei a murit de această boală...

– Tessa detesta în mod deosebit sentimentalismul cu care este descrisă boala în literatură, continuă Justin cu severitate, adresîndu-i-se direct. Keats, Stevenson, Coleridge, Thomas Mann... Obișnuia să spună că oamenii cărora tuberculoza li se părea romantică ar fi trebuit să stea la căpătîiul bunicului ei.

Rob o consultă iar din ochi pe Lesley și iar primește aprobarea ei mută.

– Deci, te-ar surprinde dacă ți-aș spune că, în cursul unei percheziții neautorizate în apartamentul lui Arnold Bluhm, noi am găsit copia unei scrisori pe care o trimisese șefului departamentului de marketing de la ThreeBees, prin care îl avertiza asupra efectelor secundare ale unui medicament contra tuberculozei pe care îl comercializează firma?

Justin nu ezită nici o clipă. Riscurile prezente în interogatoriul său i-a reactivat talentul diplomatic:

– De ce să mă surprindă? Organizaţia nonguvernamentală a lui Bluhm manifestă un interes deosebit faţă de medicamentele ce sînt folosite în lumea a treia. Medicamentele reprezintă drama scandaloasă a Africii. Dacă vrem să ne referim la elementele care demonstrează indiferenţa occidentală faţă de suferinţele Africii, atunci putem vorbi de lipsa cronică de medicamente adecvate şi de preţurile neruşinat de mari pe care companiile farmaceutice le pretind de treizeci de ani încoace. Spune asta, citînd-o pe Tessa, dar fără a-i menţiona numele în josul paginii: Sînt convins că Arnold a scris zeci de asemenea scrisori.

– Asta era ascunsă, preciză Rob. Prinsă împreună cu o mulţime de date tehnice care pe noi ne depăşesc.

– Ei, să sperăm că îl veţi putea întreba pe Arnold şi să vă lămurească după ce revine, spune Justin dezinvolt, fără a se deranja să-şi ascundă dezgustul la ideea că cei doi au cotrobăit prin lucrurile lui Bluhm şi i-au citit corespondenţa fără ştirea lui.

Lesley preia din nou frîiele interogatoriului:

– Tessa a avut un laptop, corect?

– Sigur că a avut.

– Ce marcă?

– Numele îmi scapă. Mic, cenuşiu şi japonez – e tot ce ştiu.

Minte. Josnic. Ştie asta, la fel de bine ca şi ei. Dacă ar fi să judece după feţele lor, în relaţia dintre ei s-a strecurat un aer dezolant, de prietenie înşelată. Dar nu şi în ce-l priveşte pe Justin. El cunoaşte numai refuzul îndărătnic, disimulat sub masca politeţii diplomatice. Aceasta este bătălia pentru care s-a călit zile şi nopţi, în timp ce se ruga să nu participe la ea.

– Îl ţinea în camera ei de lucru, nu? Unde-şi ţinea şi programul de lucru, hîrtiile şi materialele obţinute în cursul cercetărilor.

– Cînd nu îl lua cu ea, da.

– Îl folosea pentru scrisori, pentru documente?

– Aşa cred.

– Şi pentru poşta electronică?

– Frecvent.

– Şi tipărea direct de pe el, nu?

– Uneori.

– A scris un document lung în urmă cu cinci sau şase luni, în jur de optsprezece pagini, o scrisoare, plus anexe. Era un fel de protest în legătură cu malpraxisul, pe probleme medicale sau farmaceutice sau şi una, şi alta. Un istoric de caz, descriind lucruri foarte grave care se petrec în Kenya. Ţi l-a arătat?

– Nu.

– Iar tu nu l-ai citit singur, fără ştirea ei?

– Nu.

– Atunci nu ştii nimic despre el. Asta vrei să înţelegem?

– Mă tem că da – răspuns îndulcit de un zîmbet plin de regrete.

– Problema este că noi ne întrebăm dacă nu cumva acest document are legătură cu marea crimă pe care credea că o descoperise.

– Înţeleg...

– Şi dacă nu cumva ThreeBees nu ar putea avea ceva de a face cu marea crimă.

– Foarte posibil.

– Dar nu ţi l-a arătat? insistă Lesley.

– După cum ţi-am spus de cîteva ori, Lesley, nu.

E cît pe ce să adauge: „scumpă doamnă“.

– Crezi că putea implica în vreun fel compania ThreeBees?

– Serios vorbind, habar n-am.

Numai că are habar. Momentele cele mai groaznice. Fuseseră clipele cînd se temea că o putea pierde, cînd faţa ei cu trăsături atît de tinereşti devenea zi de zi tot mai încrîncenată, iar ochii ei radiau sclipiri de fanatism, cînd, ghemuită, noapte de noapte, la computerul din micuţa ei cameră de lucru, stătea înconjurată de maldăre de hîrtii adnotate şi cu trimiteri ce aminteau de pledoaria unui avocat; erau momentele cînd mînca fără să bage de seamă ce băga în gură, pentru ca apoi să se grăbească înapoi la truda ei, fără ca măcar să zică un „la revedere“,

momentele cînd sătenii sfioşi intrau fără să scoată un sunet pe uşa din spate pentru a o vizita şi stăteau cu ea pe verandă, mîncînd ceea ce le aducea Mustafa.

– Deci *n-a discutat* niciodată documentul cu tine? face Lesley, jucînd scena neîncrederii.

– Niciodată, îmi pare rău.

– Sau, în prezenţa ta, cu Arnold sau Ghita, să zicem?

– În ultima vreme, Tessa şi Arnold au ţinut-o deoparte pe Ghita, spre binele ei, presupun. În ceea ce mă priveşte, am simţit că, de fapt, nu aveau încredere în mine. Considerau că, dacă sînt prins într-un conflict de interese, eu datoram credinţă în primul rînd faţă de Coroană.

– Şi aşa s-ar fi întîmplat?

„Nici peste o mie de ani", gîndeşte el. Dar răspunsul lui reflectă ambivalenţa care era de aşteptat din partea lui:

– Întrucît nu am cunoştinţă de documentul la care vă referiţi, regret, dar nu e o întrebare la care să vă pot da un răspuns.

– Dar documentul trebuie să fi fost scos la imprimantă de pe laptop, nu? O lucrare de optsprezece pagini, chiar dacă nu ţi-a arătat.

– Posibil. Sau de pe al lui Bluhm. Sau de pe al altcuiva.

– Bun, dar unde e acum? Adică laptopul? În aceste momente?

Fără greşeală.

Woodrow ar fi putut învăţa de la el.

Nici un limbaj al trupului, nici un tremur al vocii, nici o pauză exagerată pentru a respira.

– Am căutat zadarnic laptopul în lista bunurilor ei ce mi-a fost prezentată de poliţia kenyană şi, la fel ca o serie de alte lucruri, e regretabil, dar nu apare acolo.

– Nimeni de la Loki nu a văzut-o cu laptopul, spune Lesley.

– Dar presupun că nimeni nu i-a scotocit prin bagajele personale.

– La Oasis n-a văzut-o nimeni cu aşa ceva. Îl avea la ea cînd ai condus-o la aeroport?

– Avea cu ea rucsacul pe care îl lua întotdeauna cînd pleca pe teren. Şi acela a dispărut. Mai avea şi o geantă mică în care ar fi putut încăpea laptopul. Uneori acolo îl punea. În Kenya, femeile nu-şi etalează aparatura electronică scumpă în locuri publice.

– Dar, de data asta, nu era singură, nu? ţine Rob să-i reamintească, după ce trece o perioadă de linişte, atît de lungă încît a ghici cine va fi cel care o va tulbura devine o chestiune de adevărat suspans.

– Justin, spune Lesley într-un tîrziu. Cînd ţi-ai vizitat casa împreună cu Woodrow marţea trecută, dimineaţa, ce ai luat cu tine?

Justin se preface că întocmeşte o listă în minte.

– A, hîrtii de familie... corespondenţă personală, şosete, un costum de culoare închisă pentru înmormîntare... cîteva nimicuri cu valoare sentimentală... cîteva cravate.

– Nimic altceva?

– Nimic altceva care să-mi vină în minte pe loc. Nu.

– Dar altceva care nu-ţi vine în minte? întreabă Rob.

Justin surîde obosit, dar nu spune nimic.

– Am vorbit cu Mustafa, intervine Lesley. L-am întrebat: „Mustafa, unde este laptopul doamnei Tessa?" A reacţionat în mod contradictoriu. La un moment dat, îl luase cu ea. După aceea, nu-l luase. După aceea, l-au furat ziariştii. Singura persoană care nu pusese mîna pe el erai tu. Ne-am gîndit că poate încerca să te apere, dar nu a reuşit prea convingător.

– Regret, dar cam cu asta te alegi cînd terorizezi servitorii.

– Nu l-am terorizat, revine Lesley, în sfîrşit enervată. Am fost extrem de blînzi. L-am întrebat şi în legătură cu panoul ei cu însemnări. De ce era plin de bolduri şi găuri, dar nu era nici un bileţel acolo? Făcuse ordine, a zis el. A făcut singur asta, fără ajutorul nimănui. Nu ştie să citească în engleză, nu are voie să atingă lucrurile ei sau de altceva din încăpere, însă a făcut curat pe panoul acela. Ce făcuse cu bileţelele? l-am întrebat. Le arsese, a zis. Cine i-a spus să le ardă? Nimeni. Cine i-a spus să facă ordine pe panou? Nimeni. Nici vorbă să-i fi cerut asta Justin. Noi

credem că te proteja, dar nu prea bine. Noi credem că *tu* ai luat însemnările acelea, nu Mustafa. Credem că te acoperă şi în privinţa laptopului.

Justin a recăzut, încă o dată, în acea stare de relaxare prefăcută care reprezintă blestemul şi virtutea profesiunii:

– Lesley, mi-e teamă că nu ţii seama de diferenţele culturale. O explicaţie mai plauzibilă este că laptopul a fost cu ea, la Turkana.

– Plus notiţele de pe acel panou? Asta n-o cred, Justin. Te-ai servit cu nişte dischete în cursul acelei vizite?

Aici, doar pentru o clipă, dar numai pentru o fracţiune, Justin îşi lasă garda jos. Fiindcă în vreme ce, pe de o parte, s-a angajat pe drumul negării calme, pe de alta doreşte, la fel de mult ca şi inchizitorii săi, să afle nişte răspunsuri.

– Nu, dar trebuie să mărturisesc că le-am căutat. O mare parte din corespondenţa ei cu avocaţii era salvată pe ele. Avea obiceiul să-i transmită avocatului ei mesaje prin e-mail privind diverse probleme.

– Şi nu le-ai găsit.

– Stăteau *întotdeauna* pe biroul ei, protestează Justin, acum generos în dorinţa lui de a se confesa. Într-o casetă frumos lăcuită pe care o primise cadou de la avocatul ei anul trecut, de Crăciun. Nu sînt doar veri, ci şi buni prieteni. Caseta are un text în chineză pe capac. Tessa l-a rugat pe un lucrător din domeniul ajutoarelor să i-l traducă. Spre încîntarea ei, s-a dovedit a fi o tiradă împotriva nesuferiţilor de occidentali. Nu pot decît să cred că a luat aceeaşi cale ca şi laptopul. Probabil că a luat şi dischetele cu ea cînd a plecat la Loki.

– De ce-ar fi procedat aşa? întreabă Lesley, cu un aer sceptic.

– Eu nu mă pricep prea mult la tehnologia informatică. Ar trebui, dar nu ştiu mare lucru. Inventarul întocmit de poliţie nu menţionează nici o dischetă, adaugă, aşteptînd ajutorul lor.

Rob se gîndeşte la acest lucru:

– Indiferent ce conţineau dischetele, există posibilitatea ca informaţiile să se afle şi în computer, afirmă el convins. Numai dacă nu descărca totul pe dischete, apoi ştergea fişierul de pe hard-disk. Dar de ce ar proceda cineva astfel?

– Cum v-am mai spus, Tessa avea un simţ extrem de dezvoltat în problema securităţii.

O altă pauză de gîndire, pe care Justin o împărtăşi bucuros.

– Aşadar, unde sînt acum hîrtiile ei? întreabă Rob cu asprime.

– În drum spre Londra.

– Prin sacul diplomatic?

– Prin modalitatea aleasă de mine. Ministerul de Exteme mă sprijină în astfel de chestiuni.

Probabil că amintirea răspunsurilor evazive ale lui Woodrow o face pe Lesley să ajungă să stea pe marginea scaunului, izbucnind apoi exasperată fără a face nici un efort pentru a-şi disimula starea:

– *Justin!*

– Da, Lesley.

– Tessa făcea *cercetări*. Corect? Să lăsăm dischetele. Să lăsăm laptopul. Unde-i sînt hîrtiile – *toate* hîrtiile ei – în acest moment? întreabă ea poruncitor. Şi unde sînt însemnările de pe panou?

Revenind la eul prefăcut, Justin o învredniceşte cu o încruntătură îngăduitoare, ceea ce vrea să spună că, deşi a devenit lipsită de tact, el va face tot ce-i stă în putinţă să-i intre în voie.

– Printre lucrurile mele personale, neîndoielnic. Dar dacă mă întrebaţi în care valiză, mi-ar veni greu să precizez.

Lesley aşteaptă, îngăduindu-şi timp pentru ca respiraţia să-i revină la normal.

– Am dori să ne deschizi toate bagajele, te rog. Am vrea să ne duci jos *acum* şi să ne arăţi *tot* ce ai luat din casă marţi dimineaţă.

Se ridică. Rob procedează la fel şi se poziţionează lîngă uşă, pregătit. Numai Justin rămîne pe scaun.

– Regret, dar nu este posibil, zice el.

– De ce?

– Pentru simplul motiv că eu am luat hîrtiile de acolo. Sînt personale şi mă privesc. Nu sînt de acord să vi le prezint spre studiu, nici vouă, nici altcuiva, decît după ce voi avea răstimpul de a le citi eu mai întîi.

Lesley se congestionează la faţă:

– Justin, dacă am fi fost în Anglia, ţi-aş fi trîntit o citaţie atît de repede, că nici n-ai fi ştiut ce te-a lovit.

– Dar, vai, aici nu e Anglia. Nu aveţi nici un mandat şi nici o putere pe plan local, după cîte ştiu.

Lesley ignoră vorbele lui:

– Dacă eram în Anglia, aş fi obţinut un mandat de percheziţie şi aş fi întoars toată casa asta cu sus-n jos. Şi ţi-aş fi luat orice fleac, petic de hîrtie şi dischetă, tot ce-ai luat din camera Tessei. Inclusiv laptopul. Le-aş fi verificat în amănunt pe toate.

– Dar aţi percheziţionat deja casa *mea*, protestează Justin cu calm, fără să se ridice. Nu cred că Woodrow ar vedea deloc cu ochi buni dacă v-aţi apuca să-i percheziţionaţi casa, ce părere aveţi? Şi nici nu mă gîndesc să vă permit să-mi faceţi şi mie ce i-aţi făcut lui Arnold, fără a-i cere consimţămîntul.

Lesley se strîmbă şi roşeşte ca o femeie ce a fost nedreptăţită. Rob, livid, îşi priveşte cu melancolie mîinile făcute pumn.

– Atunci o să vedem mîine, anunţă Lesley cu un aer rău prevestitor la plecare.

Dar ziua de mîine nu mai soseşte. În ciuda vorbelor ei înfierbîntate. Întreaga noapte şi pînă dimineaţa tîrziu, Justin rămîne aşezat pe marginea patului, aşteptînd ca Rob şi Lesley să revină, aşa cum au ameninţat, înarmaţi cu mandate de percheziţie, citaţii şi somaţii şi o poteră formată din băieţii kenyieni în albastru pentru ca aceştia să facă treaba murdară în locul celor doi. Analizează fără nici un rezultat posibilităţi şi ascunzători,

aşa cum a procedat zile în şir. Gîndeşte ca un prizonier de război, privind lung şi cercetător la podele, la ziduri şi tavane: *unde?* Plănuieşte să o recruteze pe Gloria să-l ajute, dar renunţă. Alcătuieşte altele în care îi amestecă pe Mustafa şi pe băiatul de casă al Gloriei. Altele, în care este implicată Ghita. Dar singura veste pe care o primeşte despre inchizitorii săi este un telefon al lui Mildren, care îl anunţă că ofiţerii de poliţie trebuie să plece altundeva şi, nu, nu există ştiri despre Arnold. Şi cînd soseşte ora înmormîntării, poliţiştii sînt reţinuţi în altă parte – sau aşa i se pare lui Justin care, din cînd în cînd, cercetează cu privirea mulţimea celor în doliu, numărînd prietenii absenţi.

* * *

Avionul a pătruns pe tărîmul unde momentul dinaintea zorilor pare a rămîne etern. Dincolo de fereastra cabinei, valurile se rostogolesc pe o mare îngheţată către infinitul lipsit de culoare. De jur împrejurul lui, pasagerii înveşmîntaţi parcă în giulgiuri albe dorm în poziţiile nefireşti ale morţilor. O femeie ţine un braţ întins în sus, de parcă ar fi fost împuşcată mortal în timp ce-şi lua rămas-bun de la cineva. Un bărbat ţine gura deschisă ca într-un ţipăt mut, iar mîna lipsită de vlagă zace pe piept, în dreptul inimii. Drept şi însingurat, Justin îşi întoarce din nou privirea către fereastră. Faţa lui din geam stă alături de cea a Tessei, de parcă ar fi una din măştile oamenilor pe care i-a cunoscut cîndva.

IX

– E de-a dreptul înfiorător! strigă un bărbat aproape chel, purtînd un palton înfoiat de culoare cenuşie, eliberîndu-l pe Justin de căruciorul de bagaje şi orbindu-l într-o strînsoare ca de urs. E nedrept, necinstit şi oribil. Întîi Garth, iar acum Tessa.

– Mulţumesc, Ham, spuse Justin, răspunzînd îmbrăţişării în măsura în care reuşi, dat fiind că braţele îi erau ţintuite de-a lungul corpului. Şi-ţi rămîn recunoscător că ai venit la ora asta imposibilă. Nu, duc eu asta, dacă nu te superi. Tu ia valiza!

– Aş fi venit la funeralii, dacă m-ai fi lăsat! Iisuse, Justin!

– Era mai bine să rămîi pe poziţii, îi răspunse Justin cu blîndeţe.

– Ţi-e suficient de cald în costumul acela? Cam frig pe-aici, nu, după însorita Africă?

– De ce nu arunci chestia aia în spate? mugi Ham după ce urcară în maşina lui minusculă. Bine, atunci pune-o jos. Dar ce-ai în ea? Heroină?

Arthur Luigi Hammond era acţionar unic al firmei de avocatură Hammond Manzini din Londra şi Turin. Tatăl lui Ham tocise împreună cu tatăl Tessei la Facultatea de Drept de la Oxford, iar, după aceea, la cea din Milano. În cadrul unei singure ceremonii desfăşurate la o biserică înaltă din Turin, ei se căsătoriseră cu două surori din familii aristocratice italiene, ambele frumuseţi mult rîvnite. Tessa şi Ham se născuseră cam în acelaşi timp. Crescînd, cei doi copii îşi petrecuseră vacanţele

împreună pe insula Elba, schiaseră alături la Cortina și, ca frate și soră *de facto*, absolviseră universitatea împreună, Ham cu o diplomă de rugbist și un loc trei muncit din greu, iar Tessa ca șefă de promoție. După moartea părinților Tessei, Ham jucase rolul unchiului ei înțelept, administrînd cu mult zel averea familiei, făcînd investiții extraordinar de prudente în numele ei și, cu autoritatea pe care i-o dădea chelia prematură, mai tempera impulsurile de generozitate ale verișoarei, uitînd, în același timp, să-și retragă propriile onorarii. Era masiv, cu fața rozalie și lucioasă, cu ochi sclipitori și obraji mobili, pe care apăreau grimase și zîmbete în funcție de orice trăire interioară. „Cînd Ham joacă remi, obișnuia să spună Tessa, știi ce are în mînă, judecînd doar după lăbărțarea zîmbetului o dată cu ridicarea fiecărei pietre".

– Cocaină, zise Justin în vreme ce trecu discret în revistă șirurile de mașini acoperite de promoroacă.

La Serviciul Imigrări, două funcționare îl trecuseră prin vamă cu un aer indiferent și nepăsător. În holul de bagaje, doi bărbați cu chipuri impenetrabile, îmbrăcați în costum și avînd ecusoane de identificare, îi priviseră cercetător pe toți călătorii, mai puțin pe Justin. La trei mașini mai în spate, un bărbat și o femeie stăteau cu capetele apropiate în fața unui Ford Saloon de culoare bej, analizînd o hartă. „Într-o țară civilizată, nu ai cum să știi precis, domnilor", obișnuia să spună instructorul trecut prin toate în cadrul cursului de protecție. „Cel mai comod este să presupui că te afli permanent sub supraveghere."

– Gata? întrebă Ham pe un ton timid, fixîndu-și centura de siguranță.

Anglia era frumoasă. Razele piezișe ale soarelui abia răsărit poleiau arătura înghețată din Sussex. Ham conduse așa cum o făcea mereu, mergînd cu o sută de kilometri pe oră chiar dacă viteza maximă permisă era de o sută zece, la zece metri în urma țevii de eșapament ce scuipa fum a celui mai apropiat camion.

– Meg îți transmite toată dragostea ei, anunță el gutural, imitînd-o întru cîtva pe soția sa, care avea o sarcină avansată.

A bocit vreme de o săptămînă. La fel şi eu. Şi-acum sînt pe cale să..., dacă nu sînt atent.

– Îmi pare rău, Ham, rosti Justin cu simplitate, acceptînd fără amărăciune ideea că Ham era una dintre persoanele îndurerate, care-şi caută consolarea tocmai de la cei loviţi direct de moartea cuiva.

– Mi-aş dori tare mult să-l găsească pe ticălos, atîta tot! izbucni Ham cîteva clipe după aceea. Iar după ce-l aranjez, îi pot azvîrli pe netrebnicii din Fleet Street direct în Tamisa, ca să-i învăţ minte. Plînge cu schimbul cu maică-sa, adăugă el. Ca şi cum asta rezolvă ceva.

Urmară cîteva minute de tăcere în care Ham conduse privind încruntat ţeava de eşapament a camionului din faţa lor, iar Justin urmărind cu stupefacţie peisajul străin al ţării pe care o reprezentase jumătate din viaţă. Fordul bej îi depăşise, fiind înlocuit de un motociclist masiv, îmbrăcat în costum din piele neagră. „Într-o ţară civilizată, nu ai cum să ştii."

– Apropo, eşti bogat, se scăpă Ham, cînd părăsiră peisajul rural şi pătrunseră în suburbiile oraşului. N-aş zice că înainte ai fi fost sărac lipit, dar acum eşti putred de bogat. Averea mamei ei, a tatălui, bunurile date spre administrare, toate sînt ale tale. Plus că eşti singurul mandatar al organizaţiei ei de caritate. A zis că vei şti tu ce să faci cu ea.

– Cînd a spus asta?

– Cu cîteva luni înainte de a pierde copilul. Voia să fie sigură că totul era clarificat în caz că o încasa. Bine, ce naiba puteam face eu, pentru numele lui Dumnezeu?! întrebă el retoric, înşelat de muţenia lui Justin pe care o interpretase drept reproş. Doar mi-era client... I-am fost avocat... Să o fac să se răzgîndească?! Să te sun pe tine?!

Trăgînd cu un ochi la oglinda retrovizoare din partea lui, Justin îl linişti fără vorbe.

– Iar Bluhm e celălalt executor testamentar, adăugă Ham furios, drept completare. Cred că, mai curînd, e călău decît executor...

Sediul biroului de avocatură Hammond Manziniera era situat într-o fundătură denumită Ely Place, avînd accesul blocat de o poartă; pe pereţii lambrisaţi ai încăperilor atîrnau imaginile îngălbenite ale iluştrilor defuncţi ai familiei. Peste două ore, funcţionarii bilingvi aveau să-şi înceapă lungile convorbiri telefonice înţesate de jargonul avocăţesc, în vreme ce secretarele îmbrăcate cu bluze şi jachete de aceeaşi culoare se vor lupta cu aparatele moderne de comunicaţii. Dar la ora şapte dimineaţa Ely Place era pustiu, cu excepţia cîtorva automobile parcate la trotuar şi a unei lumini gălbui ce ardea în cripta Capelei St. Etheldreda. Chinuindu-se cu valiza grea amîndoi, urcară scările celor patru paliere către biroul lui Ham, apoi încă un etaj pentru a ajunge în apartamentul auster ca o chilie, aflat la mansardă. În încăperea ce slujea de cameră de zi, sufragerie şi bucătărie se afla o fotografie înfăţişînd un Ham ceva mai suplu, care marca spre deliciul publicului alcătuit din studenţii din ani mai mici. În dormitorul minuscul, unde Justin trebui să se schimbe, Ham şi mireasa lui, Meg, tăiau un tort cu trei etaje în acompaniamentul unei fanfare alcătuite din trompetişti italieni purtînd pantaloni strîmţi. Iar în baia de aceleaşi dimensiuni unde făcu duş atîrna o pictură în ulei cu aer primitiv, înfăţişînd căminul părinţilor din friguroasa Northumbria, ceea ce explica sărăcia lui Ham.

– Nenorocitul ăsta de acoperiş a fost luat de vînt, tocmai striga el mîndru prin peretele bucătăriei, în timp ce spărgea nişte ouă într-o tigaie pentru a pregăti ceva de mîncare. Totul a fost distrus: hornurile, ţiglele, giruetа, ceasul, nimic n-a rămas întreg. Meg era plecată la Rosanne, slavă Domnului! Dacă ar fi fost în grădina de legume, s-ar fi ales cu clopotul turnului drept în ceafă, asta în mod sigur.

Justin deschise robinetul de apă caldă şi-şi opări mîna.

– Ce s-ar fi speriat! deplînse el situația, răsucind și robinetul de apă rece.

– De Crăciun mi-a trimis o cărțulie *extraordinară*, se auzi glasul bubuitor al lui Ham, însoțit de sfîrîitul șuncii din tigaie. Nu Meg. Tess. Ți-a arătat-o, cumva, și ție? Cărțulia pe care mi-a trimis-o... de Crăciun...

– Nu, Ham, nu a făcut-o, spuse în timp ce își freca părul cu săpun, fiindcă nu găsise șampon.

– De-un mistic indian. Rahmi nu-știu-cum. Îți sună cunoscut? Mi-amintesc eu și numele celălalt într-o clipă.

– Îmi pare rău, nu.

– Despre cum ar trebui să ne iubim unii pe alții, fără a ne lega pe viață. Mi s-a părut cam greu de digerat.

Orbit de săpun, Justin scoase un oftat consolator.

Libertate, dragoste și acțiune – așa suna titlul.

– Ce naiba să fac eu cu „libertatea, dragostea și acțiunea"? Doar sînt însurat, ce mama ei de treabă? Și mi se va naște un copil. Ce naiba, mai sînt și romano-catolic... Și Tess era romano-catolică pînă să moară. Auzi, răsfățata!

– Cred că dorea să-ți mulțumească pentru toată alergătura în numele ei, îi sugeră Justin, alegînd momentul pentru a spune ceva, însă atent să păstreze tonul nevinovat al schimbului de replici.

Urmă o întrerupere a legăturii cu cel de pe partea cealaltă a zidului. Se auziră, în schimb, sfîrîituri de ulei ars, urmate de înjurături grele, apoi mirosul de fum pătrunse și în baie.

– *Despre ce alergătură era vorba?* se răsti Ham bănuitor. Am avut impresia că tu nu trebuia să știi despre alergătură... Trebuia să rămînă secrete alergăturile astea, după cum susținea Tess: „A se păstra cît mai ferit de ochii lui Justin". Sună de parcă ar fi o recomandare medicală. Acesta era subiectul fiecărui e-mail.

Găsise un prosop, dar frecîndu-se cu el la ochi, nu făcu decît să stîrnească și mai tare usturimea.

– N-am idee despre ce era vorba, Ham. Puteam cel mult să *bănuiesc*, explică el prin perete cu aceeaşi detaşare. Ce trebuia să faci? Să arunci Parlamentul în aer? Să otrăveşti bazinele de apă?

Nu primi răspuns. Ham era preocupat de gătit. Semiorbit, Justin începu să pipăie în jur în căutarea unei cămăşi curate.

– Ei, să nu-mi spui că te punea să distribui fluturaşi subversivi despre datoriile ţărilor lumii a treia, adăugă el.

– Erau documente despre o companie, auzi el replica, printre zăngănituri. E bine două ouă pentru tine sau vrei doar unul? Sînt de la găinile noastre.

– Unul mi-ajunge, mulţumesc. Ce documente?

– De tot soiul... Imediat ce avea impresia că mă-ngraş şi mă simt mai liniştit, buf îmi mai trîntea un e-mail cu documente despre companii.

Alte cîteva zdrăngăneli de tigaie îl făcură pe Ham să uite de subiect.

– Odată a trişat la tenis, ştii? La Turin. Zău. Eu şi vulpiţa făceam pereche într-un concurs eliminatoriu pentru puşti. A trişat ca o escroacă sadea, tot meciul. La fiecare minge pe linie: *aut*. Chiar dacă era un metru în teren, pentru ea era totuna. *Aut*. „Sînt italiancă, zicea, am tot dreptul." „Eşti italiancă pe naiba! ziceam eu. Eşti englezoaică pînă-n vîrful unghiilor, ca şi mine." Doar Dumnezeu ştie ce-am fi făcut dacă am fi cîştigat. Presupun că aş fi dat cupa înapoi. Ba nu, n-aş fi îndrăznit. M-ar fi ucis... Of, Doamne! Ce rău îmi pare...

Justin intră în sufragerie şi se aşeză la masă, avînd în faţă o farfurie plină cu şuncă unsuroasă şi cam arsă, un ou prăjit, cîrnaţi şi roşii. Ham stătea cu o mînă apăsată peste gură, năucit de modul nefericit în care se exprimase.

– *Ce fel* de companii, Ham? Nu te mai uita aşa... O să mă faci să-mi piară pofta de mîncare.

– Proprietate... rosti Ham printre degete, stînd faţă în faţă cu Justin la masa minusculă. Toată chestia se limita la proprietate. Cine era proprietarul a două companii de rahat cu sediul în

insula Man. Ştii pe cineva care îi spunea Tess? întrebă el, încă afectat de ce spusese mai devreme. În afară de mine?

– Nimeni, în prezenţa mea. Şi sigur nu era cineva care să i se adreseze aşa. Pentru „Tess“ numai tu ai drepturi de autor.

– Am iubit-o ca un nebun, înţelegi?

– Şi ea pe tine. *Ce fel* de companii?

– Chestii privind proprietatea intelectuală. Nu m-am culcat cu ea, bagă de seamă! Eram prea apropiaţi.

– Iar în caz că-ţi puneai întrebarea, la fel au stat lucrurile şi cu Bluhm.

– O spui în mod oficial.

– Şi nu el a ucis-o. Tot aşa cum nu ai făcut-o nici tu, nici eu.

– Sigur?

– Sigur.

Ham se însenină.

– Meg nu era convinsă. N-o cunoştea pe Tess la fel de bine ca mine, pricepi? Era o fiinţă deosebită. Nu va mai exista una ca ea. „Tess are *amici*, i-am spus eu. Prieteni apropiaţi. În prieteniile astea, demonul sex nu-şi vîră codiţa.“ O să-i comunic ce mi-ai zis, sper că nu te deranjează. Asta o să-i mai dea curaj. După toate mizeriile apărute în presă... Cred că ajunsesem şi eu să cred cîte ceva.

– Bun, şi unde erau înregistrate companiile astea? Cum se numeau? Mai ţii minte?

– Sigur că da. Mi-ar fi fost imposibil să caut după cît mă sîcîia Tess aproape zilnic.

Ham turna ceaiul, ţinînd ceainicul în ambele mîini, una fiindu-i necesară pentru a ţine capacul să nu cadă, motiv pentru care scoase un sunet de nemulţumire. După ce termină operaţiunea, se aşeză pe scaun, încă mîngîind ceainicul, apoi îşi lăsă capul în jos, de parcă s-ar fi pregătit să şarjeze.

– În regulă, începu el pe un ton agresiv. Dă-mi numele celui mai secretos, duplicitar, mincinos şi ipocrit grup de indivizi reprezentînd corporaţii pe care am avut îndoielnica plăcere de a-i întîlni.

– Avocaţi ai apărării, sugeră Justin cu un aer de cunoscător.

– Aiurea. Din domeniul farmaceutic. Ăştia îi bat pe avocaţi de departe. Mi-am adus aminte. Ştiam că o să-mi amintesc. Lorpharma şi Pharmabeer.

– *Cine?*

– Am văzut într-o fiţuică medicală. Lorpharma a descoperit molecula, iar Pharmabeer deţinea procesul de fabricaţie. Ştiam eu că o să-mi vină... Doar Dumnezeu ştie cum inventează ăştia asemenea nume.

– Proces pentru a fabrica ce?

– Molecula, nepriceputule, dar ce-ţi închipuiai?

– Ce moleculă?

– Dumnezeu cu mila! Era limbaj avocăţesc, dar ceva mai încîlcit. Cuvinte pe care nu le mai văzusem pînă atunci şi sper să nu mai dau peste ele vreodată. Ca să-i ameţească pe proşti cu limbajul. Să nu priceapă o iotă.

După ce luară micul dejun, coborîră împreună pentru a pune geanta din piele a lui Justin în camera blindată ce se afla alături de biroul lui Ham. Cu buzele strînse în semn de discreţie şi cu ochii înălţaţi spre cer, Ham formă combinaţia şi trase uşa din oţel, lăsîndu-l pe Justin să intre singur. Apoi îl urmări din prag aşezînd geanta pe podea în apropierea unui morman de cutii din piele, înnobilate de vreme, care aveau imprimată pe capac adresa din Turin a firmei.

– Fii atent, ăsta a fost doar începutul, îl preveni Ham cu glas sumbru, afectînd o anumită stare de indignare. Ăsta e doar începutul. Urmau nume de directori ai tuturor companiilor deţinute de Karel Vita Hudson din Vancouver, Seattle, Basel, plus toate oraşele de care ai auzit de la Ohotsk pînă la East Pinner. „Cum stau jocurile privind zvonurile vînturate prin presă legate de iminenta prăbuşire a nobilei şi anticei case Balls, Birmingham & Bumfluff Limited sau cum naiba i-o mai fi chemînd, cunoscut, în general, drept ThreeBees, cu un anume Kenneth K. Curtiss, Cavaler, Preşedinte pe Viaţă şi Stăpîn al

Universului?" Dacă mai avea întrebări de pus îți vine să te-ntrebi. Da, bineînțeles. I-am spus să-și ia de pe Internet, dar ea a zis că jumătate din ceea ce voia avea caracter secret și atunci cum procedează dacă n-au chef ca onoratul public să-și bage nasul în treburile lor? Eu i-am zis: „Tess, scumpa mea, pentru numele lui Dumnezeu, asta o să-mi răpească *săptămîni întregi*. Poate chiar luni, fată dragă." Crezi că s-a sinchisit? Pe naiba! Așa era Tess, ce Doamne iartă-mă!... Dar dacă mi-ar fi zis, aș fi sărit și din balon fără parașută.

– Și care a fost rezultatul?

Ham jubila, afișînd o mîndrie nevinovată.

– K.H.V. Vancouver și Basel dețin cincizeci și unu la sută din amărîtele alea de companii specializate în biotehnologie cu sediul în insula Man, Loor – cîrnat și Pharma – rahat. ThreeBees Nairobi deține drepturi exclusive de import și distribuție ale moleculei respective, plus toate produsele derivate pentru întregul continent african.

– Ham ești nemaipomenit!

– Lorpharma și Pharmabeer sînt deținute de aceiași trei bandiți. Ori au fost, pînă au vîndut cincizeci și unu la sută. Pe tip îl cheamă Lorbeer. Lor plus Beer plus Pharma a dus la Lorpharma și Pharmabeer. Muierile sînt amîndouă doctorițe. Adresa e pe numele unui pitic elvețian care locuiește într-o căsuță poștală din Liechtenstein.

– Nume?

– Lara nu-știu-cum. Am notat undeva. Lara Emrich. Mi-am adus aminte.

– Și cealaltă?

– Îmi scapă. Ba nu, Kovacs. Nu apare celălalt nume. De Lara m-am îndrăgostit. Cîntecul meu preferat. Sau era. Din *Doctor Jivago*. Și-al Tessei, pe vremea aceea. Mama dracului!

O întrerupere firească, deoarece Ham trebui să-și sufle nasul. Justin rămase în așteptare.

– Şi, Ham, ce-ai făcut cu informaţiile astea preţioase după ce le-ai dezgropat? întrebă Justin fără să preseze.

– I-am citit totul la telefon. A fost topită, pur şi simplu. Mi-a zis că-s un erou – se întrerupse iarăşi, alarmat de expresia ce apăruse pe faţa lui Justin – nu la telefonul *tău*, deşteptule, la o prietenă de-a ei de undeva din nordul ţării... „Te duci la un public, Ham, şi mă suni imediat la următorul număr. Ai ceva de scris?" Ştia să facă pe şefa, întotdeauna a ştiut să facă asta. Se ferea de telefoane. Mi s-a părut puţin paranoică în privinţa chestiei ăsteia. Şi cu toate astea, unii paranoici au duşmani în carne şi oase, după cum se vede.

– Tessa a avut, întări Justin şi Ham îi aruncă o căutătură curioasă şi, cum privirea lui zăbovi asupra lui Justin, deveni tot mai nedumerit.

– Doar nu crezi că asta s-a întîmplat, ce zici? întrebă Ham, cu voce scăzută.

– În ce sens?

– Tess s-a luat de tipii ăştia din domeniul farmaceutic?

– E de bănuit că da.

– Da, dar, Iisuse, prietene, doar nu crezi că ei i-au închis gura?! Vreau să spun că ştiu că nu-s chiar uşă de biserică.

– Sînt convins că toţi sînt nişte filantropi pînă în măduva oaselor, Ham... Mai ales milionarii!

Urmă o tăcere apăsătoare, întreruptă de Ham:

– Mamă, Doamne Iisuse! În fine, ai grijă atunci.

– Ştiu.

– Am băgat-o în rahat cu telefonul acela.

– Stai liniştit, Ham. Te-ai zbătut pentru ea, iar ea te adora pentru asta.

– Bine. Iisuse! Să te mai ajut cu ceva?

– Da. Găseşte-mi o cutie! Una rezistentă, din carton ar fi de ajuns. Ai aşa ceva?

Bucuros să-i fie de folos, Ham se grăbi să iasă şi, după ce slobozi cîteva înjurături, reveni cu o tavă din plastic pentru

uscarea veselei. Ghemuindu-se lîngă geanta din piele, Justin deschise încuietorile, desfăcu baretele şi, stînd cu spatele şi împiedicîndu-l pe Ham să vadă, aşeză totul pe tavă.

– Iar acum, dacă nu te superi, un maldăr de dosare netrebuincioase despre proprietatea Manzini. Chestii inutile... Acte pe care le păstrezi, dar pe care nu le consulţi niciodată. Suficient cît să-ţi umplu geanta.

Ham îi găsi şi dosarele potrivite: vechi şi morfolite, aşa cum dorise Justin. Îl ajută apoi să le vîre în geanta goală, după care îl privi legînd geanta şi încuind-o. După aceea, rămase lîngă fereastră şi-l privi lung pe Justin care ieşi din fundătură cu geanta în mînă şi apoi opri un taxi. După ce Justin ieşi din cîmpul lui vizual, Ham inspiră adînc şi rosti: „Mamă, măiculiţă!" invocînd-o cu toată sinceritatea pe Sfînta Fecioară.

* * *

– Bună *dimineaţa*, domnule Quayle! Pot să vă duc eu geanta, vă rog? Trebuie să o trec prin aparatul cu raze X, dacă nu vă supăraţi. Aşa sună noile reglementări. Nu era aşa pe vremea noastră, nu? Sau a tatălui dumneavoastră. Mulţumesc, domnule! Uitaţi biletul, totul e în regulă şi clar, cum se zice.

O coborîre a tonului:

– Condoleanţe, domnule! Ştirea ne-a afectat pe toţi.

– Bună dimineaţa, domnule! Mă bucur să te avem din nou printre noi.

O altă coborîre a glasului:

– Cele mai sincere condoleanţe, domnule! Şi din partea soţiei.

– Regretăm din adîncul inimii, domnule Quayle... – o altă voce, răspîndind o aromă de bere. Domnişoara Landsbury vă roagă să mergeţi direct la ea, domnule. Bine aţi venit acasă!

Dar Ministerul de Externe nu mai însemna acasă. Holul, revoltător prin dimensiuni, construit spre a inspira groază în

sufletele prinţilor indieni, nu reuşea decît să afişeze un aer de neputinţă cu ştaif. Portretele corsarilor cu trăsături dispreţuitoare şi purtînd peruci nu-i mai aruncau zîmbete familiare.

– Justin! Sînt Alison. Nu ne cunoaştem. Ce prilej *cumplit* de a ajunge să ne cunoaştem! Cum te simţi? îl întîmpină Alison Landsbury, apărînd cu un aer reţinut şi studiat în pragul uşii înalte de aproape patru metri a biroului ei şi strîngîndu-i dreapta în ambele mîini, după care îi dădu drumul. Sîntem cu toţii *foarte, foarte îndureraţi... De-a dreptul oripilaţi...* Iar tu ai dovedit mult curaj venind înapoi atît de curînd. Eşti în stare să discutăm chestiuni de serviciu? Eu nu ştiu *cum* de poţi.

– Aş vrea să ştiu dacă mai aveţi veşti despre Arnold.

– Despre Arnold? Ah, despre misteriosul doctor Bluhm. Nici o vorbă, îmi pare rău. Trebuie să ne aşteptăm la ce e mai rău, spuse ea, fără a preciza în ce ar consta acest rău. Oricum, el nu e supus britanic, nu? zise ea şi se lumină. Trebuie să-i lăsăm pe belgieni să-şi rezolve singuri problemele.

Încăperea avea înălţimea a două etaje, avea frize aurite şi calorifere de pe vremea războiului, vopsite în negru şi un balcon ce dădea spre grădinile bine îngrijite ale ministerului. Mai erau două fotolii, iar Alison Landsbury îşi lăsase paltonul din lînă pe spătarul unuia pentru ca vizitatorul să nu se aşeze cumva pe el, din greşeală. Cafeaua era într-un termos, astfel încît discuţia lor să nu fie întreruptă. La toate acestea se adăuga atmosfera densă de mister lăsată în urmă de alte persoane care abia ieşiseră. „Patru ani ministru la Bruxelles, trei ani consilier pe probleme militare la Washington“, repetă Justin în gînd, citind din broşura oficială. „Alţi trei la Londra cu detaşare la Comisia Mixtă pentru Informaţii. Numită şefă la Personal, în urmă cu şase luni. Singurele contacte pe care le-am avut: o scrisoare prin care se sugera să mai tai din avîntul soţiei, sfat pe care l-am ignorat, un fax ordonîndu-mi să nu mă duc acasă a venit prea tîrziu. Se întrebă cum arăta casa lui Alison – şi o înzestră cu un conac din cărămidă roşie în spatele magazinului Harrods, la îndemîna

tuturor pentru partidele de bridge de la sfîrşit de săptămînă. Uscăţivă, la aproximativ şaizeci şi cinci de ani şi îmbrăcată în negru pentru Tessa. Pe degetul mijlociu al mîinii stîngi purta un inel cu pecete, bărbătesc. Justin presupuse că a aparţinut tatălui ei. O fotografie de pe perete o înfăţişa plecînd spre Moor Park. O alta, oarecum nelalocul ei, după părerea lui Justin, o prezenta dînd mîna cu Helmut Kohl. „Curînd vei avea propriul nume legat de un colegiu pentru fete şi vei deveni Lady Alison", gîndi el.

– Am petrecut *întreaga* dimineaţă gîndindu-mă la toate lucrurile pe care *să nu ţi le spun*, începu ea, dirijîndu-şi glasul înspre fundul sălii parcă pentru a fi auzită şi de ultimii sosiţi. Şi la lucrurile asupra cărora, deocamdată, nu este nevoie să cădem de acord. *Nu* vreau să te întreb cum îţi vezi viitorul. Sau să-ţi spun cum îl vedem *noi*. În aceste clipe, sîntem cu toţii *mult prea tulburaţi*, încheie ea, trăind o satisfacţie didactică. Apropo, semăn cu un tort Madeira. Nu te aştepta să am ceva de ascuns. Oricum m-ai lua, sînt din acelaşi aluat.

Aşezase un laptop pe masă, cu ecranul spre ea, şi putea fi chiar cel al Tessei. Vorbind, împunse spre ecran cu un bastonaş cenuşiu, care avea la un capăt un cîrlig asemănător unei croşete.

– *Trebuie* totuşi să-ţi comunic cîteva lucruri şi o voi face de îndată.

Împunse cu croşeta.

– Aha! Primul lucru este concediul medical pe o perioadă nedeterminată. Nedeterminată pentru că totul depinde de rapoartele medicilor. Boală, pentru că ai suferit un şoc, fie că-ţi dai seama de asta ori nu.

„Deci asta era."

O nouă împunsătură.

– Şi vom recurge la recomandări şi, deşi regret s-o spun, cu experienţa pe care o avem, sîntem buni la asta, făcu ea cu un surîs trist, după care urmă încă o împunsătură. Doctorul Shand. Emily, secretara, îţi va da toate datele. Ţi s-a fixat provizoriu o

ședință mîine la zece, dar, dacă dorești, poți schimba ora. Harley Street, normal! Te deranjează că e femeie?

– Deloc, răspunse Justin permeabil la recomandări.

– Unde locuiești?

– În casa noastră. A mea. În Chelsea. E bine acolo.

Landsbury se încruntă:

– Asta nu-i casa familiei?

– A familiei Tessei.

– Aha! Dar tatăl tău are o casă în Lord North Street. Chiar frumoasă, din cîte țin eu minte.

– A vîndut-o înainte de a muri.

– Intenționezi să rămîi în Chelsea?

– Pentru moment.

– Atunci Emily trebuie să aibă coordonatele și pentru *această* locuință, te rog.

Privirea se-ntoarse la ecran. Citea de pe ecran sau acesta constituia doar un paravan?

– Ședința cu doctorul Shand nu va fi singura, ci doar începutul. Se ocupă de persoane, de grupuri. Și încurajează comunicarea între pacienții cu probleme similare. În cazul în care măsurile de securitate permit asta, desigur.

Împunsătură.

– Iar dacă vrei un preot în loc de consiliere sau în plus, avem reprezentanți verificați ai tuturor cultelor, astfel că nu e nevoie decît să ne spui. Dacă doctorul Shand nu te mulțumește, revii și căutăm pe altcineva.

„Pesemne că vă ocupați și de acupunctură“, gîndi Justin. Dar într-un colțișor al minții se întreba de ce-i oferea preoți verificați, cînd el nu avea secrete de mărturisit.

– A, Justin, n-ai vrea și un *sanctuar?*

Împunsătură.

– Poftim?

– O casă *liniștită*.

Cu accentul pus pe *liniştită*, de parcă ar fi fost vorba de o casă încălzită.

– Un locşor departe de toate, pînă se sting ecourile acestei chestiuni. Unde să nu te cunoască *absolut nimeni*, să faci plimbări lungi. Vii la Londra să discutăm cînd avem nevoie de tine sau invers, apoi te-ntorci acolo. Fiindcă asta este o ofertă. *Nu tocmai pe gratis*, dar, oricum, subvenţionată din plin de Serviciul Maiestăţii Sale. Discuţi cu doctorul Shand înainte de a te hotărî.

– Dacă aşa spui...

– Sigur. Punct bifat. Ai suferit multe umilinţe în public. Cum te-au afectat, din cîte-ţi dai tu seama?

– Regret, dar n-am prea ieşit în public. M-aţi ţinut ascuns, dacă vă amintiţi...

– Cu toate acestea, ai avut de suferit. Cui îi face plăcere să fie prezentat drept soţ înşelat sau să-i fie analizată viaţa sexuală în presă? În orice caz, sper că nu ne porţi pică... Adică, să nu ai resentimente faţă de noi, să nu fii furios sau să te simţi trădat... Nu ai de gînd să te răzbuni... Supravieţuieşti tu acestei încercări. Bineînţeles. Doar te afli în minister de multă vreme.

Neştiind sigur dacă aceasta era o întrebare, un reproş sau, pur şi simplu, o definiţie a rezistenţei, Justin nu avu nici o reacţie, concentrîndu-şi, în schimb, atenţia asupra unei begonii de culoarea piersicii, condamnată să moară curînd, fiind aşezată prea aproape de calorifer.

– Se pare că am un raport de la Serviciul Financiar. Vrei să primeşti totul acum sau e prea mult?

Pînă la urmă i-l înmînă.

– Vei rămîne cu salariul integral, desigur. Alocaţia pentru soţie, regret, se suspendă, din ziua în care ai rămas văduv. Acestea sînt neplăcerile cărora trebuie să le faci faţă, Justin, şi din experienţa mea, e mai bine să le iei aşa cum apar şi să le accepţi. Plus obişnuitele alocaţii compensatorii pentru revenirea în Marea Britanie, în funcţie de posibila ta destinaţie, dar şi asta pentru o singură persoană, *evident*. Justin, ţi se pare *suficient?*

– *Suficient din punct de vedere financiar?*

– Suficient în ce privește informarea ta ca să te descurci pentru moment.

– De ce? Ar mai fi ceva?

Ea lăsă jos croșeta și îl privi direct și cu intensitate. Cu ani în urmă, Justin avusese curajul nesăbuit de a face o reclamație la un mare magazin din Piccadilly și întîlnise aceeași privire rece, superioară.

– Deocamdată, nu, Justin. Încă nu anticipăm altceva. Traversăm o situație incertă. Bluhm nu a fost găsit, iar presa va răscoli povestea asta neplăcută pînă la rezolvarea cazului într-un fel sau altul. Iar tu vei lua prînzul cu Pellegrin.

– Am înțeles.

– Pellegrin a fost *extrem* de amabil. Ai dovedit curaj, Justin, ai dovedit eleganță și stăpînire de sine într-o situație stresantă și noi am remarcat asta cu satisfacție. Ai trecut printr-o tensiune cumplită, sînt convinsă. Nu numai *după* moartea Tessei, ci și *înainte*. Ar fi trebuit să fim mai fermi și să vă aducem pe amîndoi acasă, cît lucrurile se mai puteau îndrepta. Regret, dar, cînd privești în urmă, eroarea de a arăta prea multă îngăduință părea singura soluție.

Împunsătură, urmată de verificarea notițelor de pe ecran cu dezaprobare crescîndă.

– Sper că nu ai dat interviuri presei, nu-i așa? N-ai vorbit *cu nimeni*, oficial sau neoficial?

– Doar cu poliția.

Ea ignoră această remarcă:

– Și nici n-o vei face. Evident. Să nu spui nici măcar „n-am nimic de comentat". În situația ta, ai tot dreptul să le închizi telefonul.

– Sînt convins că nu-mi va fi greu s-o fac.

Încă un punct bifat. O nouă examinare a ecranului. Verificare a reacției lui Justin. Revenirea privirii la ecran.

– Nu ai documente sau materiale care aparțin ministerului? Care să fie – cum să mă exprim? – *proprietatea intelectuală* a Serviciului, nu? Ți s-a mai pus întrebarea asta, dar te întreb și eu, în caz că a apărut sau va apărea ceva în viitor. *A apărut* ceva nou?

– De-al Tessei?

– Mă refer la activitățile ei extraconjugale.

Făcu o pauză înainte de a preciza care erau acestea. Și, în acest timp, Justin înțelese, poate cam tîrziu, că Tessa reprezenta pentru această femeie o insultă monstruoasă, o rușine pentru școala, clasa socială și sexul ei, pentru țara și Serviciul pe care le pîngărise; și că, prin extensie, Justin era calul troian care o adusese pe furiș în citadelă.

– Mă gîndeam la documente și cercetări în posesia cărora a intrat, legal sau în alt fel, în cursul investigațiilor sau cum le numea, adăugă ea cu un dezgust nedisimulat.

– Nici măcar n-am idee ce ar trebui să caut, se lamentă Justin.

– Nici noi. Și celor de aici ne este, în primul rînd, foarte greu să înțelegem cum de s-a ajuns în situația aceasta.

Pe neașteptate, furia care fiersese la foc mic începuse să răzbată la suprafață. Nu voise ca lucrurile să ia o asemenea întorsătură, Justin era sigur de asta; făcuse un mare efort să și-o țină în frîu. Dar se vedea clar că nu se mai putea înfrîna.

– E cu totul *neobișnuit*, dacă judecăm tot ce a ieșit la lumină în ultima vreme, ca Tessei să i se fi îngăduit să devină *o astfel de persoană*. În felul lui, Porter a fost un excelent șef de Misiune, dar mă văd silită să consider că se face în mare măsură răspunzător pentru tot ce s-a întîmplat.

– Pentru ce anume?

Muțenia ei bruscă îl luă pe nepregătite. Era ca și cum Alison ar fi terminat lista de întrebări și considerații. Rămase neclintită, cu ochii țintuiți asupra ecranului. Ținea croșeta pregătită, dar nu făcu nici o mișcare cu ea. O așeză delicat pe masă, de parcă și-ar fi plasat arma cu patul pe pămînt la funeralii militare.

– Da, aşa e Porter, recunoscu ea.

Numai că Justin nu afirmase ceva care să impună vreo recunoaştere.

– Ce s-a întîmplat cu el? întrebă Justin.

– Mi se pare de-a dreptul minunat cum au sacrificat amîndoi totul pentru acel sărman copil.

– Şi pe mine m-a impresionat. Dar acum ce-au mai sacrificat? Părea că şi ea trăia aceeaşi perplexitate produsă de faptul că avea nevoie de el ca aliat, chiar dacă numai pentru a-l denigra pe Porter Coleridge.

– E cumplit, e îngrozitor de greu în meseria asta, Justin, să ştii cînd să pui piciorul în prag. *Vrei* să-i tratezi pe oameni ca indivizi, *doreşti cu ardoare* să poţi înţelege situaţia fiecăruia în contextul general.

Dar Justin se înşelase amarnic închipuindu-şi că ea îşi domolise atacul dezlănţuit împotriva lui Porter. Landsbury nu făcea decît să-şi reîncarce arma:

– Iar Porter – trebuie să privim lucrurile aşa cum sînt – era la faţa locului, nu noi. Nu putem acţiona dacă nu sîntem informaţi. N-are rost să ni se ceară să remediem situaţia *ex post facto* dacă n-am fost informaţi *a priori*. Corect?

– Cred că nu.

– Iar dacă Porter s-a dovedit prea visător, prea legat de problemele *cumplite* de familie – nimeni nu contestă asta – ca să vadă ce se petrece chiar sub nasul lui – chestia cu Bluhm şi aşa mai departe, de care îmi pare rău –, a avut un sprijin de primă calitate în Sandy, care ştie să abordeze lucrurile, *alături* de el, în *orice* moment, care să definească problema în cuvinte fără echivoc. Lucru pe care Sandy l-a făcut. Cu vîrf şi îndesat, am înţeles. Dar fără nici un rezultat. De aceea mi-e perfect de limpede că acel copil – sărmana copilă, Rosie sau cum o fi chemînd-o – reclamă *toată* atenţia lor în afara programului de muncă. Dar nu pentru asta numeşti un Înalt Comisar. Am dreptate?

Justin luă o atitudine umilă, evidenţiind astfel compasiunea lui faţă de dilema în care se zbătea Alison.

– Eu nu fac investigaţii, Justin. Doar te întreb. Cum este posibil, cum *a fost posibil* – să-l lăsăm deoparte pe Porter deocamdată – ca soţia ta să întreprindă *o serie de activităţi* despre care, potrivit afirmaţiilor tale, nu ştiai nimic? În regulă, era o femeie modernă. Norocul ei... Avea viaţa ei, relaţiile ei...

O tăcere cu subînţeles.

– Nu spun că ar fi trebuit să o temperezi, asta ar însemna şovinism masculin. Eu te întreb *cum* se face că, în realitate, tu nu ai avut *nici cea mai vagă idee* despre *activităţile* ei, despre cercetările ei...? Şi – cum să mă exprim? – aş dori să spun, de fapt, că a fost vorba de *amestec*.

– Am avut o înţelegere, spuse Justin.

– Bineînţeles că aţi avut. Egalitate şi vieţi paralele. Dar *în aceeaşi casă*, Justin. Chiar susţii că nu ţi-a spus nimic, nu ţi-a arătat nimic, nu ţi-a împărtăşit nimic? Mi se pare cumplit de greu să cred asta.

– Şi mie, aprobă Justin. Dar aşa se întîmplă cînd îţi vîri capul în nisip.

Împunsătură.

– Acum ai intrat în computerul ei?

– Dacă am intrat în ce?

– Întrebarea a fost limpede ca lumina zilei. Ai intrat sau, altfel zis, ai avut acces la computerul Tessei? Poate nu ştii dar, între altele, a transmis ministerului nişte documente foarte dure. Aducînd acuzaţii foarte grave unor persoane. Acuzîndu-i de lucruri îngrozitoare. Provocînd astfel un scandal ce putea aduce daune importante.

– Daune importante cui, de fapt, Alison? întrebă Justin, încercînd cu subtilitate să obţină drept cadou informaţii, pe care ea ar fi fost dispusă să le scape.

– Nu are importanță *cui*, Justin, îi răspunse ea cu severitate. Problema este dacă acum computerul Tessei este în posesia ta și, dacă nu, unde se află în prezent și ce conține.

– Niciodată n-am lucrat amîndoi pe computerul acela – acesta este răspunsul la prima întrebare. Era al ei, numai al ei. Nici n-aș ști să intru în fișiere.

– Nu-i vorba de intrat. Îl ai sau nu? Aceasta e problema esențială. Scotland Yard-ul ți l-a cerut, dar tu, foarte înțelept și fidel, ai tras concluzia că i-ar sta mai bine în mîinile ministerului decît în ale poliției. Îți recunoaștem acest merit. S-a ținut seama de asta.

Replica venea ca o declarație, o întrebare dublă: „Bifați căsuța *A* pentru *da*, îl am; căsuța *B* pentru *nu, nu-l am*." Reprezenta un ordin și o provocare. Și, judecînd după privirea hotărîtă și limpede, o amenințare.

– Și dischetele, desigur, adăugă ea, încă așteptînd răspunsul. A fost o femeie foarte organizată, ceea ce mi se pare extrem de ciudat, avînd în vedere că era avocat. Sigur a făcut copii după ceea ce prezenta importanță pentru ea. Date fiind circumstanțele, aceste dischete constituie o încălcare a reglementărilor de securitate și le vrem, înțelegi?

– Nu am găsit nici o dischetă. N-au fost.

– Sigur au fost. Cum putea lucra pe computer fără să păstreze dischetele?

– Am căutat peste tot. Nu am găsit nici una.

– Bizar.

– Da, așa e.

– Eu consider, Justin, că lucrul *cel mai potrivit* pe care-l poți face, dacă ne gîndim bine, este să aduci tot ce ai la minister *imediat* ce despachetezi și, de la acest punct, să ne lași să ne ocupăm noi de toate. Ca să te scutim de probleme și de răspundere. Bine? Putem încheia o convenție. Tot ce nu prezintă importanță pentru noi, îți aparține *exclusiv*. Primești fișierele tipărite și nimeni

de aici nu le va citi, evalua sau păstra într-o formă sau alta. Vrei să trimitem pe cineva cu tine acum? Ţi-ar fi de folos? Da?

– Nu sînt convins.

– Nu eşti convins că ai nevoie de cineva? Ar fi cazul să fii. Vreun coleg înţelegător care să aibă aceeaşi funcţie? Cineva în care să ai încredere deplină? Acum eşti sigur?

– A fost al Tessei, înţelegi? Ea l-a cumpărat, ea l-a folosit.

– Şi?

– Şi nu sînt convins că aveţi dreptul să-mi cereţi să fac asta. Să vă dau un obiect personal de-al ei pentru a fi scotocit doar pentru că a murit.

Simţindu-se doborît de somn, închise o clipă ochii, apoi scutură din cap ca să se dezmeticească.

– În orice caz, discuţia e fără obiect.

– De ce, mă rog?

– Pentru că nu-l am.

Se ridică, surprins el însuşi de gest, dar simţea nevoia să-şi dezmorţească picioarele şi să respire aer curat.

– Probabil că l-a furat poliţia kenyană. Fură orice. Mulţumesc, Alison. Ai fost prea bună să mă primeşti.

Înapoierea genţii din piele de către portarul-şef durà mai mult decît de obicei.

– Regret că v-am luat pe neaşteptate, spuse Justin în timp ce aştepta.

– Dar nu m-aţi luat deloc pe neaşteptate, domnule, se grăbi omul să răspundă şi roşi.

* * *

– Justin, ce faci, dragul meu?

Justin tocmai dădea să se prezinte portarului clubului, dar Pellegrin i-o luă înainte, coborînd grăbit scările ca să-l întîmpine, arborînd un zîmbet de om de treabă şi strigînd:

– E-al meu, Jimmy, vîră-i geanta într-o casetă și lasă-mi-l mie, după care îi strînse mîna, punîndu-și celălalt braț pe umerii lui Justin într-un gest demonstrativ și neobișnuit pentru un englez, de amiciție și de compasiune.

– Sper că ești pregătit pentru întîlnirea noastră, da? îl întrebă Pellegrin secretos, asigurîndu-se mai întîi că nu era auzit de cineva din jur. Dacă preferi, ne putem plimba prin parc. Sau discutăm altă dată. Doar spune.

– Mă simt în formă, Bernard. Serios.

– Fiara de Landsbury nu te-a dovedit?

– Nicidecum.

– Am rezervat o masă în salon. Mai există și posibilitatea de a lua masa la bar, dar mănînci ca din palmă și apar tot soiul de foști oameni ai ministerului care se tînguie după pierderea Canalului de Suez. Vrei să te duci la toaletă?

Salonul semăna cu un catafalc ridicat față de nivelul podelei, avînd tavanul pictat cu heruvimi surprinși în zbor, pe un cer albastru. Locul de rugăciune preferat de Pellegrin se afla într-un colț adăpostit de o coloană din granit lustruit și un liliac din cel care crește în țările calde, ce degaja tristețe. La mesele din jur stăteau colegi fără vîrstă ce trecuseră prin Whitehall, îmbrăcați în costume sobre de culoare uniform cenușie și avînd tunsori de școlari. „Asta a fost lumea mea, îi explică el Tessei. Cînd m-am căsătorit cu tine, eram și eu ca ei."

– Hai să scăpăm, mai întîi, de dificultatea alegerii, propuse Pellegrin cu un aer priceput de amfitrion, după ce un chelner de origine indiană, purtînd o jachetă de culoare mov, le prezentă meniurile de forma unor palete de ping-pong.

Iar această stratagemă venea ca o dovadă de tact din partea lui Pellegrin și ca o exemplificare pentru imaginea de individ de lume pe care și-o confecționase, fiindcă, studiind meniurile, puteau să se împace cu gîndul că sînt împreună și să evite orice contact vizual direct.

– A fost un zbor suportabil?

– Foarte bun, mulţumesc. Am avut un loc la o clasă la care nu aveam dreptul.

– Minunată, minunată, *minunată* fată, Justin, murmură Pellegrin peste meniul ce-i slujea drept parapet. Mai mult ce pot să zic?

– Mulţumesc, Bernard.

– Un spirit mare, avea curaj deosebit. Restul nici nu mai contează. Carne sau peşte? Nu chiar de luni... Acolo ce mîncai?

De-a lungul carierei sale, Justin avusese prilejul să-l cunoască pe Bernard Pellegrin doar în anumite ipostaze. Îi urmase la post lui Bernard la Ottawa şi misiunile lor coincideseră o scurtă perioadă la Beirut. Urmaseră împreună la Londra un curs practic despre cum să te descurci cînd eşti luat ostatic şi învăţaseră lucruri de nepreţuit, cum ar fi modul în care poţi stabili dacă eşti urmărit de un grup de bandiţi înarmaţi ce nu se tem să moară; cum să-ţi păstrezi demnitatea cînd eşti legat la ochi, ca şi atunci cînd mîinile şi picioarele îţi sînt legate cu bandă adezivă şi eşti apoi azvîrlit în portbagajul unui Mercedes, precum şi cea mai bună metodă de a sări de la etaj dacă nu poţi folosi scările, însă se presupune că nu ai picioarele imobilizate.

– Toţi ziariştii sînt nişte rahaţi, afirmă sigur de sine Pellegrin, aflat încă la adăpostul meniului. Ştii ce-o să fac într-o bună zi? O să mă duc la uşa ticăloşilor. O să procedez cum au făcut în cazul tău. Plătesc un grup de oameni şi instalez pichete în pragul editorului de la *Grauniad* şi *Screws of the World*[1] cînd şi-o trag cu tîrfele lor. O să le fotografiez copiii cînd pleacă la şcoală. O să le întreb nevestele cum se descurcă hodorogii lor la pat. O să le arăt rahaţilor cum e să fii în centrul atenţiei. Nu ţi-a venit să te pui cu mitraliera pe ei?

– Nu tocmai...

---

[1] Anagrame ironice ale numelor unor publicaţii britanice: *The Guardian* şi *News of the World* (engl.) (n. tr.).

– Mie da. O adunătură de analfabeţi. Fileul de hering e bun. Ţiparul afumat mă face să trag vînturi. Limba de mare cu sos *meunière* e bună, dacă-ţi place limba. Dacă nu, cere-l cu grătar.

Scrise ceva pe un carneţel tipărit. Avea imprimat în partea superioară, cu majuscule, *sir* Bernard P., iar lista felurilor pe partea stîngă, precum şi căsuţe pentru a fi bifate, în dreapta, şi, în partea de jos, loc pentru semnătura membrului.

– Prefer limbă de mare.

„Pellegrin nu ascultă," îşi aduse Justin aminte. Asta i-a adus reputaţia de bun negociator.

– La grătar?

– Cu sos.

– Landsbury era în vervă?

– Extrem de combativă.

– Ţi-a spus că seamănă cu un tort de Madeira?

– Cu regret a spus-o.

– Vrea să ţii seama de asta. Ţi-a vorbit despre viitorul tău?

– Sînt traumatizat şi beneficiez de concediu medical pe o perioadă nedeterminată.

– Vrei cocteil de crevete?

– Mai curînd avocado, mulţumesc, spuse Justin şi observă că Pellegrin bifează de două ori cocteilul de crevete.

– Află cu bucurie că, în prezent, ministerul dezaprobă în mod oficial consumul de băuturi alcoolice la masa de prînz, spuse Pellegrin, surprinzîndu-l pe Justin cu un zîmbet larg.

Apoi, pentru eventualitatea că primul nu-şi făcuse efectul, apăru al doilea. Iar Justin îşi aduse aminte că zîmbetele erau întotdeauna egale: aceeaşi lungime, aceeaşi durată, exprimînd acelaşi grad de căldură spontană.

– Totuşi, tu eşti un caz ce stîrneşte compasiunea, iar datoria mea e să-ţi ţin tovărăşie în aceste momente dureroase. Au un vin de Meursaualt agreabil. Faci faţă la jumătate de sticlă?

Pixul mecanic din argint bifă căsuţa respectivă.

– Apropo, ai fost verificat. Eşti curat. Ai trecut de ce a fost mai greu. Felicitări!

Rupse bonul şi îl puse pe masă, apoi aşeză solniţa deasupra lui pentru a nu fi luat de vreo adiere.

– Verificat pentru ce?

– Crimă, pentru ce altceva? Nu tu ai ucis-o pe Tessa sau pe şoferul ei, nu ai angajat ucigaşi într-un local al viciilor şi nu l-ai spînzurat pe Bluhm de boaşe în podul casei. Poţi ieşi din tribunal fără nici o pată pe blazon. Cu felicitări din partea poliţiei!

Bonul de comandă dispăruse de sub solniţă. Fusese sigur luat de chelner, însă Justin, în starea de imponderabilitate în care se afla, nu remarcase manevra.

– Apropo, ce plante puteai creşte acolo? I-am promis lui Celly c-o să te întreb.

Celly era prescurtarea de la Céline, înspăimîntătoarea nevastă a lui Pellegrin.

– Exotice? Suculente? Regret, n-ar fi de mine acolo.

– Toate plantele o duc bine acolo, se auzi Justin spunînd. Clima din Kenya le prieşte foarte bine. Bernard, nu ştiam că am o pată pe blazon. Asta a fost *o teorie*, presupun. Dar ipoteza era extrem de şubredă.

– Au emis *tot soiul de teorii*, dragii de ei. Teorii *mult* peste nivelul lor, sincer să fiu. Trebuie să-ţi faci timp să ne vizitezi la Dorchester. Să discuţi cu Celly despre grădinărit. Petreci un week-end acolo. Tenis joci?

– Nu, regret.

„Au emis *tot soiul de teorii*", îşi repetă el în minte, prefăcîndu-se că ascultă... „*Dragii de ei*". Pellegrin vorbeşte despre Rob şi Lesley tot astfel cum Landsbury a vorbit despre Porter Coleridge." Căcăciosul acela de Tom Nu-Ştiu-Cum urma să fie trimis la Belgrad, tocmai spunea Pellegrin, în mare măsură pentru că secretarul de stat nu putea suporta să-i mai vadă mutra la Londra, dar cine ar fi fost în stare? Dick nu-ştiu-care avea să primească un grad K la următoarea evaluare, apoi, cu puţin

noroc, va fi promovat cu un şut în fund la Trezorerie – Dumnezeu să aibă în pază economia naţională, asta fusese o glumă – dar e normal, de vreme ce amicul Dick îi pupă-n fund pe laburişti de vreo cinci ani". În rest, treburile mergeau ca de obicei. Ministerul continua să se umple de carierişti ieşiţi de la Universitatea Croydon, oameni care vorbesc cu un accent incolor şi poartă pulovere făcute în Fair-Isle, pe care Justin sigur îi ştia dinainte de a fi fost numit în Africa; „peste zece ani, nici unul dintre noi nu va mai rămîne pe poziţie". Chelnerul sosi aducînd două cocteiluri cu crevete. Justin urmări cum aşază paharele pe masă.

– Dar erau tineri, ce să le faci, spuse Pellegrin cu indulgenţă, punînd capăt şirului de aduceri-aminte.

– Noii angajaţi? Sigur că da...

– Poliţiştii care au venit la Nairobi. Tineri şi hămesiţi, iartă-i Doamne! Aşa cum am fost şi noi cîndva.

– Mi s-au părut foarte inteligenţi.

Pellegrin se încruntă, dar continuă să mestece.

– *David* Quayle e cumva rudă cu tine?

– Nepot.

– L-am angajat săptămîna trecută. N-are decît douăzeci şi unu de ani, dar cum altfel să cazi la pace cu cei din *City*[1] în vremurile astea? Un nepot de-al meu a început să lucreze la Barclays de săptămîna trecută şi ia patruzeci şi cinci de mii pe an, plus bonificaţii. Cît se poate de bine şi n-are pic de experienţă.

– Mă bucur pentru David. N-am ştiut...

– Cinstit să fiu, grozavă alegere a făcut Gridley trimiţînd o femeie ca aceea în Africa. Diplomaţi instruiţi de Frank... Ea cunoaşte ţara. Cine o să ia o femeie-poliţist în serios, mai ales acolo? În nici un caz băieţii lui Moi, *asta e sigur.*

---

[1] Centrul comercial al Londrei (n.tr.).

– Gridley? repetă Justin, simţind că negura din cap se mai limpezeşte. Nu te referi cumva la Frank *Arthur* Gridley? Tipul care se ocupa de securitatea diplomaţilor?

– Exact, sigur că da.

– Dar omul e dobitoc din naştere. Am avut de-a face cu el cînd lucram la Departamentul de Protocol.

Justin îşi percepu vocea ridicîndu-se peste nivelul de decibeli permis în club şi se corectă imediat.

– Are rumeguş în loc de creier, îl susţinu bine dispus Pellegrin.

– Dar ce treabă are el să investigheze uciderea Tessei?

– Se ocupă de infracţiunile grave. E specialist în cazuri externe. Ştii cum sînt poliţiştii, spuse Pellegrin, îndesînd în gură crevete, pîine şi unt.

– Ştiu cum e Gridley.

Mestecînd, Pellegrin trece din nou la stilul telegrafic specific înalţilor politicieni conservatori:

– Doi poliţişti tineri, unul, femeie. Celălalt se crede Robin Hood. E un caz deosebit de important, toată lumea e cu ochii pe ei. Au început să creadă că sînt în lumina reflectoarelor.

Îşi îndreptă şervetul la gît.

– Aşa că se-apucă să inventeze *teorii*. Care nu ar impresiona nici pe cineva cu şcoala neterminată.

Bău din pahar, apoi aproape că se lovi peste gură cu colţul şervetului.

– Ucigaşi plătiţi, guverne africane corupte, conglomerate multinaţionale – material *fabulos!* Dacă s-ar face un film pe tema asta, ăştia ar putea chiar să primească roluri.

– Ce companie multinaţională aveau în vedere? întrebă Justin, străduindu-se să ignore ideea dezgustătoare a unui film despre moartea Tessei.

Pellegrin i-a surprins privirea, a cîntărit-o vreme de o clipă, a zîmbit, apoi a surîs din nou.

– Au adus-o din condei, explică el, respingînd ideea. Nu trebuie s-o iei ca atare. Poliţiştii aceia tineri au greşit investigaţia

din capul locului, reveni el, schimbînd subiectul, întrucît chelnerul tocmai le turna în pahare. Deplorabil, crede-mă! Absolut jalnic! Nu mă refer la tine, Mathew, – asta către chelner, în spirit de camaraderie față de minoritățile etnice – și nici la vreunul dintre membrii clubului. Și mă bucur s-o pot spune.

Chelnerul plecă în grabă.

– Pentru o vreme, au încercat să i-o pună în cîrcă lui Sandy, dacă-ți poți închipui așa ceva. O teorie absurdă – cum că el ar fi fost îndrăgostit de ea și, din gelozie, a pus pe cineva să-i omoare. Dacă n-au putut ajunge nicăieri cu chestia asta însăilată, au găsit soluția: conspirația. Cel mai ușor lucru din lume. Culegi de ici-colo cîteva chestii, le pui laolaltă, asculți cîțiva alarmiști nemulțumiți care au interese personale și aruncă la întîmplare un nume cunoscut sau două, și poți încropi orice poveste vrei. În privința a ceea ce făcea Tessa, dacă-mi pot permite să zic așa. Ei, dar tu știi *totul* despre asta.

Parcă orbit, Justin clătină din cap. „Sînt surd la așa o provocare. Mă aflu din nou în avion și visez..."

– Regret, dar nu știu, spuse el.

Pellegrin avea ochii foarte mici. Justin nu băgase de seamă acest lucru pînă atunci. Ori poate îi avea normali, însă deprinseseră arta de a se micșora în fața dușmanului. Dușmanul, din cîte își putea da seama Justin, era orice persoană care nu reacționa corect la spusele lui sau care orienta discuția spre un teren pe care el nu-l explorase el mai înainte.

– E bună limba? Trebuia să comanzi și sos. N-ar fi fost atît de sec.

– Limba e minunată, afirmă Justin, fără să mai adauge că ceruse și sos.

Iar vinul era, de asemenea, minunat. Minunat, așa cum spui despre o fată că e *minunată*.

– Nu ți-a arătat marea ei găselniță. Marea *lor* găselniță, dacă nu te superi. Asta e versiunea ta și nu te îndepărtezi de ea. Corect?

– Găselniţă, în legătură cu *ce?* Poliţia mi-a pus aceeaşi întrebare. La fel şi Alison, dar pe ocolite. Ce găselniţă?

Se purta simplu şi începea să creadă el însuşi această versiune. Încerca să-l tragă pe Pellegrin de limbă, dar în alt mod.

– Nu ţi-a arătat ţie, dar lui Sandy, da, spuse Pellegrin, îndulcind informaţia cu o gură de vin. Asta vrei să mă faci să cred?

Justin se ridică în scaun:

– Ce a făcut?

– Nu încape nici o îndoială. În cadrul unei întîlniri secrete, în toată regula. Îmi pare rău... Credeam că ştii...

„Dar te simţi bine că n-am habar“, gîndi Justin, încă privindu-l neîncrezător pe Pellegrin.

– Şi ce-a făcut Sandy cu chestia asta? întrebă într-un tîrziu.

– I-a împărtăşit lui Porter. Porter a ezitat. El ia hotărîri o dată pe an, dar şi atunci cu mari ezitări. Apoi mie. Cu numele celor doi autori şi clasificat drept confidenţial. Nu de Sandy... De Tessa şi de Bluhm. Eroii ăştia plini de intenţii bune mă îngreţoşează, apropo, dacă vrei să te răcoreşti puţin. Un picnic fără probleme pentru birocraţii de talie internaţională. O diversiune. Îmi pare rău...

– Bun, dar *tu* ce-ai făcut cu el? Pentru numele lui Dumnezeu, Bernard!

„Sînt văduvul înşelat, aflat la capătul răbdării. Sînt cel care suferă fără să aibă vreo vină, dar nu chiar atît de nevinovat pe cît vreau eu să par. Sînt soţul indignat, scos din ecuaţie de soţia mea care umbla brambura şi de amantul ei.“

– Nu-mi spune nimeni totuşi *despre ce este vorba?* urmă el pe acelaşi ton certăreţ. Am fost oaspete cu sila în casa lui Sandy şi perioada aceea mi s-a părut o eternitate. N-a suflat nici o vorbă despre întîlnirea secretă cu Tessa, cu Arnold sau cu altcineva. *Ce găselniţă?* În legătură cu ce?

„Să mai insist.“

Pellegrin zîmbea din nou. O dată. A doua oară:

– Aşadar, asta o noutate absolută pentru tine... Frumos...

– Da. Aşa e. Şi sînt complet debusolat.

– Aşa o fată, de două ori mai tînără decît tine, care făcea tot ce-i trecea prin minte, exaltată... Şi nu te-ai gîndit niciodată să o întrebi cu ce se ocupă...!

„Pellegrin s-a înfuriat, remarcă Justin. La fel ca Landsbury. Aşa cum m-am înfuriat şi eu. Sîntem cu toţii nervoşi şi toţi ne prefacem că nu-i aşa."

– Nu, nu mi-a trecut. Şi n-a fost de două ori mai tînără...

– Nu te-ai uitat niciodată în jurnalul ei intim, n-ai ridicat receptorul din întîmplare ca să afli ceva, nu i-ai citit mesajele trimise prin e-mail şi nici nu ai tras cu ochiul în computerul ei. Nimic din toate astea...

– Nimic din toate astea...

Pellegrin începu să gîndească cu voce tare, dar stînd cu ochii fixaţi asupra lui Justin.

– Deci, tu n-ai mirosit nimic. N-ai auzit nimic neplăcut, n-ai văzut nimic. Uimitor! făcu el, abia reuşind să-şi păstreze tonul sarcastic la un nivel acceptabil.

– Bernard, ea era avocată! Nu era chiar un copil. Un avocat foarte inteligent, cu pregătire deosebită. Se pare că tu uiţi asta.

– Serios! Nu prea cred.

Îşi puse pe nas ochelarii de citit pentru a trece la dezosarea părţii mai delicate a peştelui. După ce reuşi, ridică între cuţit şi vîrful furculiţei coloana vertebrală a peştelui şi privi în jur ca un invalid neajutorat după un chelner care să-i aducă o farfurie pentru oase.

– Eu sper că s-a limitat să-i prezinte numai lui Sandy Woodrow acele năluciri. Asta-i tot. L-a hărţuit şi pe marele jucător, ştim şi asta, continuă el.

– Care jucător? Te referi *la tine?*

– La Curtiss. La Kenny K. în persoană. Ăsta-i omul.

Apăru şi farfuria, iar Pellegrin depuse pe ea coloana vertebrală a peştelui.

– Mă uimeşte că nu s-a azvîrlit în faţa cailor lui de curse, dacă tot era pusă pe fapte mari. Mergeţi şi informaţi Bruxelles-ul!

Anunțați Națiunile Unite! Dați știrea la TV! O asemenea fată, care și-a luat misiunea de a salva planeta, se lasă purtată de fantezii, fără să o intereseze nici cît negru sub unghie care sînt consecințele.

– Asta nu-i deloc adevărat, spuse Justin, luptînd să-și stăpînească nedumerirea și furia de-acum serioasă.

– Vrei să mai spui o dată?

– Tessa a făcut tot ce i-a stat în putință să mă protejeze. Și pe mine, și interesele țării.

– Scormonind în gunoaie? Umflînd lucrurile dincolo de orice închipuire? Supărîndu-l pe șeful soțului? Dînd buzna peste directori superocupați, braț la braț cu Bluhm – astea nu mi se par acțiuni prin care ea să-și protejeze tovarășul de viață. Asta era calea cea mai rapidă și mai sigură de a-i ruina șansele bietului om, dacă vrei să-ți spun părerea mea. Care nici nu erau prea strălucite la vremea aceea, ca să fim cinstiți...

Precipitat, Pellegrin luă o gură de apă minerală.

– A, acum pricep! Cred că știu ce s-a întîmplat, continuă, însoțindu-și spusele cu același zîmbet dublu. Tu chiar n-ai habar de istoria asta. Nu te dezici de ce-ai declarat.

– Da. Adevărat. Sînt total stupefiat. Poliția mă-ntreabă, Alison, la fel, iar tu tot așa: chiar nu știa nimic? Răspunsul e: nu, nu știam și din nou: nu, încă nu știu.

Pellegrin clătina deja din cap în semn că situația îl amuza, dar nu părea convins.

– Uite, amice... Cum vine asta? Ascultă-mă o clipă! Asta o mai înțeleg. La fel și Alison. Au venit la tine. Cei doi. Tessa și Arnold. Braț la braț. „Ajută-ne, Justin! Am găsit arma crimei încă fumegînd. O companie cu tradiție, cu sediul în Marea Britanie, îi otrăvește pe sărmanii kenyeni, folosindu-i pe post de cobai sau Dumnezeu știe drept ce. Sate întregi sînt decimate și uite aici dovada. Citește!" Corect?

– Nici vorbă de așa ceva.

– N-am terminat. Nimeni nu încearcă să-ți pună asta în cîrcă, nu înțelegi? Ai toate ușile deschise. Toți îți sînt prieteni.

– Am băgat de seamă...

– Atunci dă-le ceea ce-ţi cer! Fii om de înţeles! Dacă citeşti scenariul acela de optsprezece pagini ce anunţă sfîrşitul lumii, te convingi că îşi ieşiseră din minţi. Dacă voiau să deterioreze relaţiile anglo-kenyene pentru următorii douăzeci de ani, atunci ei chiar găsiseră formula perfectă. Prietene, dacă Celly ar fi încercat aşa ceva cu mine, îi dădeam un şut în fund de nu se vedea. Şi, la fel ca tine, aş fi pretins că întîlnirea aceea n-a avut loc, lucru foarte adevărat. Corect? O să uităm şi noi la fel ca şi tine. Nimic la dosar, totul curat pe lista neagră a lui Alison. Facem tîrgul?

– Bernard, n-au venit la mine. Nimeni nu mi-a povestit ce se petrece, nimeni nu mi-a arătat scenariul acela anunţînd sfîrşitul lumii, cum spui tu. Nici Tessa, nici Bluhm, nici altcineva. Pentru mine e un mister absolut.

– Fata aceea, Ghita Pearson, cine naiba mai e?

– O angajată tînără a cancelariei. De origine anglo-indiană. E foarte inteligentă; a fost angajată dintre localnici. Mama ei este doctor. De ce?

– În afară de asta...

– E prietenă cu Tessa. Şi cu mine.

– Ar fi putut să vadă dosarul acela?

– Documentul? Sînt convins că nu.

– De ce?

– Tessa nu i l-ar fi arătat.

– Dar i l-a arătat lui Sandy Woodrow.

– Ghita e prea fragilă. Încearcă să devină diplomat de carieră. Tessa n-ar fi dorit să o pună într-o situaţie delicată.

Pellegrin mai avea nevoie de sare, pe care o presără în palma stîngă, luînd cîte puţină între arătătorul şi degetul mare al celeilalte mîini, după care îşi frecă mîinile.

– În fine, eşti curat, ţinu el să-i reamintească lui Justin, ca şi cum asta ar fi fost un premiu de consolare. N-o să venim la porţile închisorii ca să-ţi scuturăm *baguettes au fromage* printre gratii.

– Dacă zici tu... Mă bucur să aflu asta.

– Asta-i vestea bună. Vestea proastă e că... amicul tău, Arnold... Al tău şi al Tessei...

– L-au găsit?

Cu un aer sumbru, Pellegrin clătină din cap.

– L-au dat în urmărire generală, dar nu l-au găsit. Au speranţe...

– În urmărire generală pentru ce? Ce tot spui?!

– E un mister prea adînc, prietene. Nici nu ţi-ar prii să afli în starea în care eşti. Aş vrea să putem purta discuţia asta peste cîteva săptămîni, după ce îţi dai seama pe ce lume te afli, dar e imposibil. Din nefericire, oamenii nu se mai bucură de respect cînd e vorba de cercetările pentru cazuri de omor. Investigaţiile îşi urmează cursul cum vor anchetatorii şi calcă totul în picioare. Bluhm o fi fost amicul tău, iar Tessa ţi-a fost soţie... Nu-i deloc plăcut să-ţi spunem că amicul ţi-a ucis nevasta.

Sincer uimit, Justin rămase cu privirea ţintuită asupra lui Pellegrin, însă acesta era prea ocupat cu peştele ca să bage de seamă.

– Dar ce s-a întîmplat cu probele criminalistice? se trezi întrebînd, parcă de departe, de undeva, de pe o planetă îngheţată. Camionul verde pentru safari? Sticlele de bere şi chiştoacele de ţigări? Cei doi indivizi care au fost văzuţi la Marsabit? Ce e cu ThreeBees şi cu toate celelalte lucruri despre care m-au întrebat poliţiştii de la Scotland Yard?

Pellegrin îi adresă primul dintre cele două zîmbete mai înainte chiar de a termina Justin de vorbit:

– Au apărut probe noi, amice! Convingătoare, spre regretul meu...

Apoi muşcă dintr-o chiflă proaspătă:

– Poliţiştii i-au găsit hainele. Ale lui Bluhm. Îngropate pe malul lacului. Nu haina de safari. Pe aceea a lăsat-o în jeep ca să îi inducă pe anchetatori în eroare. Ştii ce-au găsit în buzunarul pantalonilor? Cheile! De la jeep. Cele cu care a încuiat uşile. Asta dă un nou înţeles la ceea ce americanii numesc acum *caz*

aproape rezolvat. A fost o ieşire foarte obişnuită în cazul unei crime pasionale, după cum mi s-a spus. Omori pe cineva, încui uşa, de parcă aşa ţi-ai fi zăvorît şi memoria: chestia aia urîtă nici măcar nu s-a întîmplat. Se şterge din memorie. Clasic.

Exasperat de expresia de neîncredere de pe chipul lui Justin, Pellegrin făcu o pauză, apoi concluzionă cu glas ferm:

– Justin, eu cred că există indivizi de felul lui *Oswald*. Lee Harvey Oswald l-a împuşcat pe John F. Kennedy. Nu l-a ajutat nimeni altcineva. Tot aşa, Arnold Bluhm şi-a ieşit din minţi şi a ucis-o pe Tessa. Şoferul s-a interpus, de aceea Bluhm l-a aranjat şi pe el. Apoi i-a azvîrlit capul în tufişuri, unde l-au mîncat şacalii. Punct. Există momente, după multe căutări şi fantezii, cînd ne vedem siliţi să acceptăm evidenţele. Vrei nişte budincă? Sau prăjitură cu mere?

Făcu semn chelnerului, cerîndu-i cafea.

– Te deranjează dacă-ţi ofer discret un sfat, ca între vechi amici?

– Chiar te rog.

– Eşti în concediu medical. Treci printr-un adevărat iad. Dar eşti vechi în minister, ştii regulile jocului şi rămîi un om al Africii. În plus, te am pe lista mea.

Şi, pentru ca Justin să nu-şi închipuie că aceasta era o definire oarecum romantică a situaţiei lui, adăugă:

– Sînt o mulţime de avantaje pentru cineva care ştie să se descurce. Nenumărate locuri în care eu n-aş merge nici mort. Iar dacă te afli în posesia unor informaţii confidenţiale care nu-s de tine – în memorie sau altundeva – ele aparţin ministerului, nu ţie. Vremurile de acum sînt mai grele decît cele în care am început noi. Există o sumedenie de indivizi răi care au pentru ce lupta, pentru că au multe de pierdut. Iar asta îi face şi mai răi.

„Asta am aflat-o pe propria-mi piele“, gîndi Justin, de la adăpostul cuştii lui de sticlă. Simţindu-se aproape imponderabil, se ridică de la masă şi rămase uimit văzîndu-şi imaginea reflectată simultan în numeroasele oglinzi. De parcă ar fi fost în toate

ipostazele, toate vîrstele vieții lui: Justin, copilul rătăcit în casa uriașă, amicul bucătarilor și al grădinarilor; Justin, steaua echipei de rugby a școlii, Justin, burlacul înrăit, îngropîndu-și singurătatea în cifre; Justin, speranța Ministerului de Externe și, în același timp, fără speranța de a fi promovat, fotografiat alături de un prieten sub un liliac exotic; Justin, proaspătul văduv, tatăl unui singur copil, și acesta născut mort.

– Bernard, ai fost foarte amabil. Îți mulțumesc.

„Mulțumesc pentru lecția măiastră de sofistică", ar fi zis, dacă ar fi vrut rostească un adevăr. „Mulțumesc pentru că mi-ai derulat filmul asasinării soției mele și pentru că mi-ai călcat în picioare pînă și ultima fărîmă de sensibilitate. Mulțumesc pentru scenariul de optsprezece pagini care anunță sfîrșitul lumii și pentru știrea acelei întîlniri secrete cu Woodrow și pentru alte adăugiri chinuitoare care mi-au trezit amintirile. Și-ți mai mulțumesc pentru discreta amenințare, exprimată prin sticlirea de oțel a ochilor tăi. Fiindcă atunci cînd mă privesc mai atent, văd același lucru la mine."

– Ai pălit, constată Pellegrin, oarecum acuzator. S-a întîmplat ceva, amice?

– N-am nimic. Mă bucur că te-am întîlnit, Bernard.

– Odihnește-te puțin. Ești la capătul puterilor. Și neapărat trebuie să petrecem week-end-ul acela împreună. Adu-ți și un prieten. Cineva care știe să joace cît de cît.

– Arnold Bluhm n-a făcut niciodată vreun rău cuiva, spuse Justin răspicat și limpede, în timp ce Pellegrin îl ajuta să-și pună paltonul și-i întinse geanta.

Dar nu putea fi sigur dacă rostise cuvintele acelea cu voce tare sau se adresase miilor de glasuri ce-i urlau în minte.

X

Era casa pe care o detesta în minte ori de cîte ori se afla departe de ea: mare, ursuză şi copleşitor de părintească, situată la numărul 4 pe o stradă plină de verdeaţă din Chelsea, avînd în faţă o grădină care se încăpăţîna să rămînă mereu sălbatică, indiferent cît de mult o răsfăţa Justin cînd petrecea concediul în ţară. Resturile căsuţei din copac a Tessei rămăseseră îmbinate, ca acelea ale unei plute de salvare putrede, pe trunchiul stejarului uscat pe care ea nu lăsase să-l taie. În crengile copacului mort stăteau prinse sau înfipte zdrenţe de baloane sparte şi frînturi de zmeu. Iar cînd împinse poarta ruginită din fier, dislocînd covorul de frunze în descompunere, auzi un scîrţîit care îl făcu pe motanul cu ochi mari al vecinului să se refugieze grăbit printre tufişuri. Atunci văzu şi cei doi vişini aproape sălbăticiţi şi se gîndi că ar trebui să-şi facă probleme, fiindcă li se încreţiseră frunzele.

Era casa care îl îngrozise întreaga zi şi toată săptămîna ce trecuse, în vreme ce îşi executase sentinţa în acel demisol şi apoi cînd umblase pe jos spre vest, prin Londra străină şi cufundată în semiobscuritatea după-amiezei de iarnă, cu gîndurile alergîndu-i orbeşte prin labirintul minţii, populat cu monştri, şi ducînd cu sine geanta de piele ce i se lovea mereu de picior. Era casa care păstra acele rămăşiţe din Tessa pe care nu le cunoscuse şi aveau să-i rămînă neştiute.

Vîntul îngheţat clătina copertinele magazinului de legume de peste drum şi făcea frunzele şi pe cumpărătorii întîrziaţi să

alerge de-a lungul trotuarului. Justin însă, în ciuda costumului ușor, era prea apăsat de alte lucruri ca să bage de seamă gerul. Urcă cu pași apăsați, iar treptele pardosite cu gresie ce duceau spre ușa principală scoaseră sunete metalice. Ajuns pe ultima treaptă, se răsuci brusc și aruncă o privire lungă înapoi, nici el nu știa de ce. Un bărbat fără căpătîi zăcea înfofolit sub un automat de scos bani. Un automobil parcat neregulamentar, în care o femeie și un bărbat discutau aprins. Un bărbat subțiratic, cu pălărie și haină de ploaie stătea aplecat și vorbea la telefonul celular. „Într-o țară civilizată nu ai cum să știi." Fereastra de deasupra ușii în care fusese instalat ventilatorul era luminată. Nedorind să ia pe cineva prin surprindere apăsă butonul soneriei și-i auzi familiarul sunet ruginit, amintindu-i de claxonul unei ambarcațiuni, reverberînd tocmai de la palierul de la etaj. „Cine-o fi acasă?" se miră el, așteptîndu-se să audă pași. Aziz, pictorul marocan și iubitul lui, Raoul. Petronilla, fata din Nigeria, pornită în căutarea lui Dumnezeu și preotul ei guatemalez, în vîrstă de cincizeci de ani. Înalt, fumînd țigară de la țigară, Gazon, cadavericul doctor francez, care lucrase cu Arnold în Algeria, avea același surîs plin de regrete ca Arnold și obiceiul acestuia de a se opri în mijlocul frazei, închizînd ochii de parcă ar vrea să alunge amintirile dureroase și așteptînd să-i fugă din minte Dumnezeu știe ce coșmaruri înainte de a relua firul istorisirii.

Neauzind vreun strigăt sau zgomot de pași, întoarse cheia în broască și păși în hol, așteptîndu-se să simtă în aer mirosuri de bucătărie africană, ritmul sacadat de *reggae* venind dinspre radio și flecăreala răgușită a celor ce beau cafea în bucătărie.

– Hei, bună! strigă el. Sînt Justin. Eu sînt.

Nici un țipăt de răspuns, nici un crîmpei de muzică, nici un miros venit de la bucătărie sau larmă de voci. Nici un sunet, cu excepția fîșîitului produs de traficul străzii și de ecoul propriului glas, parcă urcînd pe scări. Nu văzu decît capul Tessei, de la gît în sus, decupat dintr-un ziar și lipit pe o bucată de carton, privind fix spre el din mijlocul unui grup de borcane de dulceață,

aranjate ca la paradă şi încărcate cu flori. Iar printre ele, o foaie de hîrtie împăturită, ruptă, bănui el, din blocul de desen al lui Aziz, cu mesaje de tristeţe, iubire şi rămas-bun din partea chiriaşilor dispăruţi ai Tessei: „Justin, am simţit că nu mai putem rămîne". Cu data de lunea trecută.

Împături la loc ziarul şi-l aşeză printre borcane. Rămase în poziţie de drepţi, cu ochii goi privind drept înainte, clipind rar, în încercarea de a-şi strivi lacrimile. Lăsînd geanta de voiaj pe podea, se îndreptă spre bucătărie, slujindu-se de zid ca să se sprijine. Deschise uşa frigiderului. Gol, cu excepţia unei sticluţe abandonate, conţinînd un medicament, avînd pe etichetă un nume de femeie pe care nu-l mai auzise. Cu siguranţă, vreuna dintre amicele lui Gazon. Orbecăi de-a lungul coridorului pînă în sufragerie şi aprinse luminile.

Înfiorătoarea sufragerie în stil Tudor a tatălui ei. Pentru megalomani, cîte şase scaune de fiecare parte a mesei, fiecare avînd spătarul gravat şi terminat cu o creastă. O coroană şi o coroniţă parcă brodate pentru scaunele cuplului regal. „Tata ştia că mobila era groaznic de urîtă, însă ţinea la ea, la fel ca mine", îi spusese ea. „Ei bine, eu nu ţin la ea, gîndise el, dar Doamne păzeşte să o spun cu voce tare!" În cursul primelor luni petrecute împreună, Tessa nu-i vorbise decît de tatăl şi de mama ei, pînă cînd, sub îndrumarea şireată a lui Justin, ea se apucase să exorcizeze fantomele lor umplînd casa cu persoane de vîrsta ei care, cu cît erau mai trăsnite, cu atît era mai amuzant: troţkişti de la Eton, prelaţi polonezi mereu în stare de ebrietate şi mistici orientali, la care se adăugau profitorii din lumea mondenă. Dar imediat ce descoperi Africa, Tessa îşi găsise ţinta, iar casa de la numărul 4 deveni un adevărat rai pentru lucrătorii introvertiţi din domeniul ajutoarelor umanitare şi pentru activiştii cu orientările cele mai ciudate. Continuînd să examineze încăperea, ochii lui Justin rămaseră fixaţi cu un aer dezaprobator asupra unei dîre semicirculare de funingine, care se întindea în jurul şemineului din marmură, acoperind cu un strat fin grătarul pentru buşteni şi

paravanul vetrei. „Stăncuțele", gîndi el. Și privirea alunecă mai departe, dînd roată încăperii pînă cînd reveni asupra jumătății de rotocol de funingine. Gîndurile i se concentrară asupra acelui loc. Și rămaseră astfel, în vreme ce se contrazise cu sine. Sau cu Tessa, ceea ce era cam același lucru.

„Care stăncuțe? De cînd sînt aici stăncuțe?"

Mesajul din hol purta data de luni.

„Mama Gates vine miercurea" – ea fiind doamna Dora Gates, bătrîna doică a Tessei, căreia nu i se adresa decît cu „Mama".

„Iar dacă Mama Gates se simte prost, vine fiica ei, Pauline. Iar dacă nici Pauline nu poate, atunci apare nesuferita de Debbie, sora ei."

Și era imposibil ca vreuneia dintre aceste femei să-i fi scăpat o pată de funingine atît de vizibilă.

Prin urmare, stăncuțele își programaseră atacul *după* ziua de miercuri și înainte de această seară.

„Așadar, dacă luni s-a golit casa – a se vedea mesajul –, iar Mama Gates a făcut curățenie miercuri –, de ce există urma aceasta de încălțăminte bine imprimată, probabil de bocanc, în funingine?"

Pe un bufet se găsea un telefon, alături de carnetul cu adrese și numere.

Numărul Mamei Gates fusese scris în grabă de Tessa, cu creion roșu pe interiorul copertei. Formă numărul și îi răspunse Pauline, care izbucni în lacrimi și i-o dădu pe mama ei.

– Îmi pare tare, tare rău, dragul meu! spuse Mama Gates, rar și limpede. Îmi pare nespus de rău, domnule Justin. Așa ceva nu se poate spune în cuvinte...

Apoi Justin își începu interogatoriul: lung și atent, așa cum se și cuvenea, mai mult ascultînd decît întrebînd. Da, Mama Gates venise ca de obicei miercuri, de la nouă la douăsprezece, voise să... Avea astfel șansa de a fi, din nou, singură cu Tessa... Făcuse curat ca întotdeauna, nu ocolise și nu uitase nimic... Apoi

plînsese și se rugase... Iar dacă el nu avea nimic împotrivă, ea va continua să vină ca și pînă acum, „vă rog, miercurea, la fel ca atunci cînd Tessa trăia, nu e vorba de bani, amintirile contează“...

„Funingine? Nici vorbă!“ Pe podeaua sufrageriei nu fusese nici urmă de funingine miercuri, altfel sigur ar fi văzut-o și ar fi curățat-o înainte să calce cineva în ea. „Doar funinginea din Londra e așa de unsuroasă!“ Din cauza șemineurilor atît de mari ea *întotdeauna* știa că putea apărea funingine și era atentă! „Și nu, domnu' Justin, coșarul sigur nu are cheie.“

Și știa domnul Justin dacă l-au găsit pe doctorul Arnold, fiindcă dintre toți domnii care frecventau casa, la doctorul Arnold ținuse cel mai mult, indiferent ce-ar scrie ziarele, pentru că astea numai născociri publică...

– Sînteți prea bună, doamnă Gates.

După ce aprinse candelabrul din salon, își îngădui să arunce o privire la lucrurile care o reprezentau cel mai bine pe Tessa: medaliile primite la călărie cînd era copil; Tessa după prima împărtășanie; fotografia lor de căsătorie, făcută pe treptele micuței biserici Sant'Antonio, de pe Elba. Dar gîndurile i se îndreptau tot mai insistent asupra șemineului. Vatra era din ardezie, împrejmuirea din zăbrele avea un aer victorian, era un melanj din alamă cu oțel, cu gheare din alamă pentru a ține vătraiul. Vatra și împrejmuirea erau acoperite de funingine. Același fel de funingine se depusese sub forma unor dungi negre pe mînerele cleștelui pentru cărbuni și pe vătrai.

„Iată-ne deci confruntați cu un mister al naturii“, i se adresă el Tessei. „Două familii de stăncuțe, fără nici o legătură una cu cealaltă, se apucă în același timp să disloce funinginea de pe două hornuri, care nu sînt legate între ele. Ce să înțelegem din asta? Tu ești avocat, iar eu o specie protejată?“

Dar în micul salon nu mai găsi urme de bocanci. Cine scotocise prin sufragerie își lăsase, de fapt, cartea de vizită. Cel care cotrobăise prin șemineul din salon – fie că fusese același individ sau altul – fusese mai atent.

Şi totuşi, de ce-ar percheziţiona cineva un şemineu sau chiar pe amîndouă? E adevărat, şemineurile vechi asigurau în mod tradiţional şi o ascunzătoare pentru scrisori de amor, testamente, jurnale scandaloase şi pungi cu monede din aur. Dacă dădeai crezare legendelor, la fel de adevărat era că şemineurile erau locuite de spirite. Tot adevărat era şi că vîntul obişnuia să folosească şemineul pentru a istorisi poveşti, multe dintre ele secrete. Iar în această seară, bătea un vînt îngheţat, izbindu-se în obloane şi făcînd încuietorile să zdrăngănească. Dar de ce să caute *în aceste* şemineuri? *În ale noastre?* De ce la numărul 4? Decît dacă, desigur, şemineurile nu reprezentau o părticică dintr-un plan general de percheziţie a întregii casei – uvertură, cum s-ar zice, la o operă de anvergură.

La jumătatea palierului se opri să verifice dulapul cu medicamente al Tessei, o piesă de mobilier veche, de origine italiană, lipsit de valoare, fixată în şuruburi într-un colţ al scării şi însemnată cu o cruce verde trasată chiar de ea. Doar nu degeaba fusese fiică de doctor. Uşa dulăpiorului era întredeschisă. O deschise de tot.

Jefuit. Borcănaşe din alabastru, cu capacele date în lături, tampoane şi pachete de acid boric pudră împrăştiate peste tot – dezordine provocată de furia cuiva. Tocmai închidea uşa dulăpiorului, cînd telefonul de pe acelaşi palier sună strident lîngă urechea lui.

„Pe tine te caută, i se adresă el Tessei. Va trebui să spun că ai murit. Ba e pentru mine," reveni el. „Va trebui să ascult cuvinte de condoleanţe. O fi *Tortul de Madeira*, care vrea să ştie dacă am tot ce-mi trebuie ca să fiu liniştit şi să rămîn zdravăn la cap după şocul suferit. Cineva care a trebuit să aştepte eliberarea liniei după interminabila mea discuţie cu Mama Gates."

Ridică receptorul şi auzi glasul grăbit al unei femei. Răzbătea şi ecoul unor voci, sunete de tocuri pe pardoseală. O femeie ocupată aflată într-un loc unde era agitaţie, unde podeaua era din piatră. Iar vorbirea ei era uşor amuzată, cu accent *cockney* şi tonalitate de precupeaţă.

– Aşa! Aş putea vorbi cu domnul Justin Quayle, vă rog, dacă este acasă?

Totul rostit ceremonios, de parcă s-ar fi pregătit să realizeze o prestidigitaţie la cărţi de joc. „E acolo, dragă, îl aud şi eu“, veni o voce de undeva.

– Quayle la telefon.

– Vrei tu să vorbeşti cu el, drăguţă?

Drăguţa nu voia.

– Sîntem de la Florăria Jeffrey's, domnule Quayle, de pe King's Road. Avem aici un aranjament floral grozav, nu vă spun din ce-i, şi trebuie să-l primiţi personal, neîntîrziat, pînă în seara asta, dacă sînteţi acasă, cît mai curînd se poate, şi nu am voie să vă spun de la cine vine – nu, drăguţă?

Evident că aşa era.

– Aşa, întrebarea era dacă pot să-l trimit chiar acum pe băiat, domnule Quayle. În două minute o să fie acolo, nu-i aşa, Kevin? Într-un minut, dacă-i daţi ceva bun de băut.

„Atunci trimiteţi-l“, a spus Justin care trebuie că era cu mintea în altă parte.

* * *

Se afla în faţa camerei lui Arnold, denumită astfel deoarece, atunci cînd Arnold stătea în casă, aproape invariabil lăsa în urmă un aer ciudat de permanenţă a prezenţei lui – cîte-o pereche de pantofi, un aparat electric de bărbierit, vreun maldăr de hîrtii privind eşecul monumental al ajutorului medical oferit ţărilor din lumea a treia. Imaginea paltonului din păr de cămilă al lui Arnold, răsfirat pe spătarul scaunului, pe care obişnuia să stea, îl făcu pe Justin să se oprească brusc şi, în timp ce se apropia de birou, îi veni să-l strige.

Percheziţie...

Sertare deschise cu forţa, hîrtii şi obiecte de papetărie smulse afară şi împinse neglijent înapoi.

Se auzi claxonul strident. Alergă la parter, controlîndu-şi ţinuta cînd ajunse în dreptul uşii. Comisionarul Kevin, un băiat scund cu obrajii roşii, un băiat de prăvălie dickensian, cu faţa sticlind de gerul iernii. Irişii şi crinii ţinuţi pe braţe erau înalţi cît el. De firul ce lega tulpinile florilor era legat un plic alb. Scotocind prin pumnul plin de şilingi kenyeni, Justin găsi două lire englezeşti, i le dădu băiatului şi îi închise uşa în nas. Desfăcu plicul şi scoase o carte de vizită albă, înfăşurată în hîrtie groasă, astfel încît să nu se vadă scrisul prin plic. Mesajul fusese scris pe computer şi scos la imprimantă.

„Justin. Să pleci de acasă la ora şapte şi jumătate în această seară. Adu o valiză plină cu ziare. Mergi pe jos pînă la cinematograful Cineflex de pe King's Road. Cumperi bilet pentru proiecţia a doua şi urmăreşti filmul pînă la ora nouă. Ieşi cu valiza pe uşa laterală (dinspre vest). Caută un minibuz albastru parcat aproape de ieşire. Îl vei recunoaşte pe şofer. Arde biletul."

Nesemnat.

Studie plicul, îl mirosi, adulmecă hîrtia cărţii de vizită, nu depistă nimic deosebit, nici nu ştia la ce ar fi trebuit să se aştepte. Duse biletul şi plicul în bucătărie, aprinse un chibrit şi-l apropie de ele şi, în cea mai bună tradiţie a cursurilor de securitate ţinute la Ministerul de Externe, le lăsă pe amîndouă să ardă în chiuvetă. După ce se carbonizară, mărunţi scrumul şi îl puse în aparatul de distrugere a resturilor menajere, pe care îl lăsă să funcţioneze mai mult decît era nevoie. Porni înapoi pe scări, cîte două de astă dată, şi ajunse la ultimul nivel al casei. Nu graba îl mîna, cît hotărîrea: „Nu gîndi, acţionează!" Se trezi în faţa uşii de la pod, încuiate. Avea cheia pregătită. Avea pe faţă o expresie decisă, dar rezervată. Devenise un om disperat care căuta să-şi adune forţele pentru marele salt. Deschise brusc uşa şi păşi în holul minuscul. Ducea către o mulţime de încăperi mansardate, aşezate printre hornurile invadate mereu de stăncuţe şi nişe

secrete în acoperiş pentru creşterea florilor şi pentru a face dragoste ascunşi. Se poticni înainte, cu ochii abia mijiţi pentru a nu fi orbit de strălucirea explozivă a amintirilor. În afara Tessei, nici un obiect, tablou sau colţişor, nu căpătase drept de proprietate aici, nimic nu locuia, nimic nu glăsuia. Biroul masiv şi impozant al tatălui ei, dăruit lui de ziua Tessei, stătea în arcada lui obişnuită. Ridică capacul. „Ce ţi-am spus eu? Jefuit!" Deschise cu o smucitură uşa dulapului ei de haine şi-i văzu paltoanele şi rochiile de iarnă smulse de pe umeraşe, cu buzunarele întoarse pe dos, sortite parcă pieirii. „Serios, dragă, puteai să le pui pe umeraşe". „Ştii bine că aşa le-am pus şi le-au smuls." Scotocind pe sub maldărul de haine, descoperi cutia pentru discuri a Tessei, singurul lucru ce semăna cît de cît cu o valiză.

– Să facem asta împreună, îi spuse el, de data asta cu voce tare.

Pregătit de plecare, se opri o clipă să o spioneze prin uşa deschisă a dormitorului. Ea tocmai ieşise din baie şi stătea goală în faţa oglinzii, cu capul aplecat într-o parte ca să-şi pieptene părul. Laba unui picior era răsucită puţin ca într-o figură de balet, lucru pe care părea să-l facă mereu cînd stătea goală. Un braţ era ridicat spre cap. Urmărind-o, simţi aceeaşi înstrăinare nedefinită pe care o depistase şi cînd era în viaţă. „Eşti prea perfectă, prea tînără", îi spunea. „Trebuia să te las liberă în sălbăticie." „Prostii", îi răspundea ea cu glas plăcut, iar asta îl făcea să se simtă şi mai bine.

Coborînd spre bucătăria de la parter, găsi un teanc de exemplare vechi din *Kenyan Standard*, *Africa Confidential*, *The Spectator* şi *Private Eye*. Le îngrămădi în cutia pentru discuri, reveni în hol, aruncă o ultimă privire în acest cavou al ei şi spre geanta de voiaj din piele. „O las aici ca s-o găsească, în caz că nu sînt mulţumiţi cu treaba de azi-dimineaţă de la minister", îi explică el şi ieşi în gerul de afară. Sala pentru proiecţia a doua era pe trei sferturi goală. Nu acordă nici o atenţie filmului. De două ori, cu cutia în mînă, trebui să se strecoare la toaletă ca să-şi consulte ceasul fără a fi observat. La nouă fără cinci ieşi pe uşa dinspre

vest şi se trezi pe strada pe care sufla un vînt îngrozitor de rece. Minibuzul albastru se holba cu farurile la el şi trăi o clipă absurdă, imaginîndu-şi că era camionul de safari de culoare verde de la Marsabit. Luminile farurilor clipiră scurt. Pe scaunul şoferului se lăfăia o siluetă purtînd o caschetă de marinar.

– Pe uşa din spate! îi porunci Rob.

Justin merse către partea dinapoi a vehiculului şi văzu uşa deja deschisă şi mîna întinsă a lui Lesley, gata să prindă cutia pentru discuri. Aşezîndu-se greoi pe bancheta din lemn, împresurat de beznă, se simţi revenit la Muthaiga, în microbuzul Volkswagen, avîndu-l pe Livingstone la volan şi pe Woodrow în faţă, dînd ordine.

– Te urmărim, Justin, îi explică Lesley.

În întuneric, vocea îi era poruncitoare, totuşi trăda o disperare inexplicabilă. De parcă şi ea ar fi suferit o grea pierdere.

– Echipa de urmăritori te-a filat pînă la cinematograf, iar noi facem parte din ea. Acum supraveghem ieşirea laterală pentru cazul că vei ieşi pe uşa aceea. Există întotdeauna riscul ca urmăritul să se plictisească şi să plece mai devreme. Tu tocmai asta ai făcut. Peste cinci minute vom raporta asta şefului misiunii. Încotro te îndrepţi?

– Spre est.

– Deci vei opri un taxi şi pleci spre est. Vom anunţa numărul taxiului. N-o să te urmărim, fiindcă ne-ai putea recunoaşte. Mai e o maşină de filare în faţa cinematografului şi una de rezervă pe King's Road, pentru cazuri neprevăzute. Dacă te hotărăşti să mergi pe jos, o să plaseze cîţiva pietoni după tine. Dacă iei autobuzul, îţi vor fi chiar recunoscători, fiindcă nu-i nimic mai uşor decît să rămîi blocat în spatele unui autobuz londonez. Dacă intri în vreo cabină telefonică să chemi pe cineva, îţi vor intercepta convorbirea. Există mandat emis de Ministerul de Externe şi se aplică oricărui telefon pe care îl foloseşti.

– De ce? întrebă Justin.

Ochii începuseră să i se obişnuiască deja cu lumina scăzută. Rob îşi pliase trupul lung pe spătarul şoferului, intrînd în conversaţie. Înfăţişarea lui era la fel de dezgustătoare ca şi a lui Lesley, însă mai ostilă.

– Fiindcă ne-ai minţit, de aceea, spuse el.

Lesley scotea ziarele din cutia de discuri a Tessei şi îndesă în ea o sacoşă din plastic. La picioarele ei zăcea un pachet de plicuri mari, pesemne vreo douăsprezece la număr. Începu să le îndese şi pe acestea în cutie.

– Nu pricep, spuse Justin.

– Ei bine, fă un efort! îl sfătui Rob. Avem ordine precise, înţelegi? O să-i spunem domnului Gridley ce-ai făcut. Cineva din zona aceea a zis de ce-ai făcut-o, dar nu ne-a anunţat şi pe noi. Noi sîntem doar ajutoarele.

– Cine mi-a percheziţionat casa?

– Cea din Nairobi sau cea din Chelsea? ripostă Rob cu ironie acidă.

– Cea din Chelsea.

– Nu-i treaba noastră să facem investigaţii. Echipa a stat înăuntru patru ore şi şi-a făcut treaba. Asta-i tot ce ştim. Gridley a postat un poliţist în uniformă la uşă pentru cazul în care cineva de pe stradă ar fi încercat să intre. Dacă s-ar fi întîmplat aşa, i-ar fi spus că poliţia investighează o spargere a locuinţei, aşa că să-şi vadă de drum. Asta *dacă* era poliţist, *ceea ce nu cred*, adăugă Rob şi amuţi.

– Mie şi lui Rob ni s-a luat cazul, spuse Lesley. Dacă ar putea, Gridley ne-ar trimite să dirijăm traficul tocmai în insulele Orkney, numai că nu îndrăzneşte.

– Nu ni se mai dă nimic de lucru, interveni Rob. Am devenit nişte nimeni. Mulţumită ţie.

– Ne ţine aici ca să ne poată supraveghea, preciză Lesley.

– La cutie, doar pipi facem afară, spuse Rob.

– A trimis alţi doi poliţişti la Nairobi ca să dea o mînă de ajutor şi să facă recomandări poliţiei locale în privinţa căutării lui Bluhm, şi asta-i tot. Adio, investigaţii, adio, abateri! Punct.

– Gata cu Marsabit Doi, gata cu durerea pentru negresele muribunde şi cu doctorii fantomă, zise Rob. Aşa s-a exprimat drăgălaşul de Gridley. Iar înlocuitorii noştri nu au voie să discute cu noi, nu cumva să se molipsească de boala noastră. Sînt doi dobitoci, care mai au un an pînă la pensie, la fel ca şi Gridley.

– E o situaţie de maximă securitate, iar tu eşti implicat în ea, reveni Lesley, închizînd clapa cutiei pentru discuri, dar rămînînd cu ea strînsă în poală. N-ai decît să ghiceşti care ţi-e locul... Gridley vrea să ştie tot ce faci. Cu cine te-ntîlneşti, cine-ţi intră în casă, cui îi telefonezi, ce mănînci şi cu cine. În fiecare zi. Ai devenit un pion într-o operaţiune ultrasecretă, asta-i tot ce ne-a fost îngăduit să ştim. Trebuie să facem ce ni se spune şi să ne vedem de treabă.

– Nici nu intraserăm de zece minute în clădirea Scotland Yard-ului şi el deja urla să-i dăm toate carnetele de notiţe, benzile şi probele, să le aibă pe birou *imediat*, spuse Rob. Aşa că i le-am dat. Originalele, complete şi nerevizuite. Dar după ce le copiasem, bineînţeles.

– Numele glorioasului concern ThreeBees nu trebuie să mai fie menţionat, iar acesta-i un ordin, spuse Lesley. Nici produsele lui, nici operaţiunile, nici personalul. Nimic, ca să nu tulburăm apele... Amin!

– Care ape?

– Apele! i-o tăie Rob. Ia pe alese. Curtiss a devenit intangibil. E pe cale să mijlocească un contract pentru vînzarea de arme britanice somalezilor. Embargoul le stă în gît, dar el a găsit o modalitate de a le plasa pe ocolite. Tot el e în avangardă în cursa pentru a asigura un sistem de telecomunicaţii de ultima generaţie în Africa de Est, folosind tehnologie britanică.

– Iar eu stau în calea tuturor?

– Stai în drum, *punct*, îi răspunse Rob pe un ton înveninat. Dacă am fi reuşit să trecem de tine, i-am fi dat în vileag pe toţi. Aşa însă, am ajuns în stradă, mai rău ca la începutul carierei.

– Ăştia cred că ştii tot ce ştia şi Tessa, explică Lesley. Asta s-ar putea să-ţi dăuneze.

– Ăştia?

Dar Rob nu-şi mai putea ţine furia în frîu:

– A fost o mascaradă încă din prima zi, iar tu ai jucat un rol important. Băieţii în albastru ne-au rîs în nas, la fel şi ticăloşii de la ThreeBees. Prietenul şi colegul tău, domnul Woodrow, ne-a minţit de la un cap la celălalt. Şi tu la fel. Erai singura şansă pe care o aveam şi tu ne-ai scuipat în faţă.

– Avem doar o întrebare, Justin, interveni Lesley, ceva mai puţin îndîrjită. Ne datorezi un răspuns cinstit. Ai unde să te duci? Un loc liniştit unde să poţi sta şi citi toată ziua? Peste hotare ar fi cel mai bine.

Justin ezită.

– Ce se întîmplă dacă mă duc acasă în Chelsea şi aprind lumina în dormitor? Oamenii voştri vor sta în faţa casei?

– Urmăritorii te conduc pînă acasă, asigurîndu-se că te culci. Apucă şi ei cîteva ore de somn, interceptorii stau cu urechea pîlnie pe telefonul tău. Cei de la supraveghere se întorc proaspeţi a doua zi dimineaţă ca să te trezească. Intervalul cel mai bun e între unu şi patru dimineaţa.

– Atunci am unde să plec, spuse Justin după o clipă de gîndire.

– Fantastic, făcu Rob. Noi n-avem unde...

– Dacă e în străinătate, mergi pe uscat şi pe mare, zise Lesley. După ce ajungi acolo, rupe orice legătură cu lumea! Foloseşte curse locale de autobuze şi trenuri pe distanţe mici! Îmbracă-te simplu, bărbiereşte-te în fiecare zi, nu te uita la ceilalţi! Nu închiria maşini, nu folosi avionul pentru nici o deplasare, nici măcar în interiorul ţării! Se spune că eşti bogat...

– Sînt.

– Atunci ia cu tine mulţi bani în numerar. Nu folosi cărţi de credit sau cecuri de călătorie, să nu te atingi de telefonul mobil! Nu da telefoane cu taxă inversă şi nu-ţi rosti numele pe linii neprotejate, altfel computerele te vor depista! Rob ţi-a făcut rost de un paşaport şi de o carte de vizită din partea ziarului *Telegraph*. Cu chiu cu vai, a făcut rost de o fotografie de-a ta telefonînd la Serviciul Personal şi a zis că avem nevoie de una pentru dosar. Rob are amici în locuri în care nu trebuie nici să călcăm, nu-i adevărat, domnule?

Nici un răspuns.

– Nu sînt perfecte, fiindcă amicii lui Rob n-au avut timpul necesar, nu-i aşa, Rob? De aceea să nu le foloseşti pentru intrarea şi ieşirea din Anglia. Ai înţeles?

– Da, zise Justin.

– Eşti Peter Paul Atkinson, reporter de la un ziar. Şi, indiferent ce-ai face, *niciodată* să nu umbli cu ambele paşapoarte la tine.

– De ce faceţi asta?! întrebă Justin.

– Da' ce-ţi pasă? îl împunse Rob cu un ton furios din întuneric.

– Am avut de rezolvat un caz, atîta tot. Nu ne-a plăcut defel cînd ni l-au luat. De aceea te ajutăm ca să le punem beţe-n roate. Dacă ne dau afară, poate-o să ne laşi să-ţi curăţăm Rolls-Royce-ul din cînd în cînd.

– Poate o facem pentru Tessa, reluă Lesley, azvîrlindu-i cutia de discuri în braţe. Aşa sîntem noi, Justin. N-ai avut încredere în noi. Poate că aveai dreptate. Dar dacă aveai încredere, rezolvam cazul. *Indiferent* cum ar fi ieşit lucrurile.

Întinse mîna spre mînerul portierei.

– Ai grijă! Sînt capabili să te ucidă. Dar cred c-ai băgat şi singur de seamă...

Porni pe stradă şi-l auzi pe Rob rostind în microfon: „Candy iese din cinema. Repet, Candy iese doar cu geanta ei în mînă. În urma lui, portiera spate se închise cu zgomot." „Ca la închisoare",

gîndi el. Mai merse o vreme pe jos. Candy oprește un taxi. Candy este băiat.

* * *

Justin stătea în picioare lîngă fereastra-ghilotină din biroul lui Ham, ascultînd bătăile orei zece ce răzbăteau prin vuietul nocturn al orașului. Privea în stradă, stînd ceva mai retras, într-un punct de unde îi venea ușor să vadă, însă era mai greu să fie observat. Pe masa de lucru a lui Ham ardea o lampă ce dădea o lumină palidă. Ham ședea rezemat într-un colț, pe un scaun îmbătrînit și uzat de generații de clienți nemulțumiți. Afară, dinspre fluviu, se ridicase deasupra orașului o ceață rece, depunînd gheață pe balustradele din fața micuței capele St. Etheldreda, scena multor dispute nesoluționate ale Tessei cu Creatorul ei. Un avizier luminat în verde îi anunța pe trecători că Părinții Rosminieni restauraseră locașul pentru a sluji vechile credințe. „Spovedanii, binecuvîntări și căsătorii numai cu programare", mai anunța acesta. Cîțiva credincioși întîrziați urcară și coborîră treptele criptei. Nici unul dintre aceștia nu era Tessa. Pe podeaua biroului, îngrămădit pe tava din plastic a lui Ham, zăcea conținutul genții de voiaj. Pe birou se afla cutia de discuri a Tessei, iar alături de ea, pe fișiere marcate cu numele firmei sale, se aflau faxurile, fotocopiile, notele de convorbiri telefonice, cărțile poștale și scrisorile pe care le adunase de-a lungul corespondenței cu Tessa în cursul anului ce trecuse.

– E balamuc aici, îmi pare rău, recunoscu el jenat. Nu-i găsesc ultimele e-mail-uri.

– Nu le poți găsi?

– Nici pe-ale altora, fiindcă veni vorba. Mi s-a virusat computerul. Bestia asta de virus mi-a halit căsuța poștală și jumătate din hard-disk. Am pe cineva care încă se canonește să recupereze cîte ceva. Dacă reușește, ți le dau și pe acelea.

Vorbiseră pînă atunci despre Tessa, apoi Meg, căreia Ham îi dăruise inima lui cuprinzătoare. Justin nu se omora după crichet, dar făcu toate eforturile pentru a părea entuziasmat. În lumina crepusculară, zări un afiş pătat de muşte, ce făcea reclamă Florenţei.

– Ham, mai ai serviciul acela de curierat către Turin şi retur? întrebă Justin.

– Bineînţeles, domnule. A fost preluat de altcineva. Ce să faci? Aceiaşi oameni, numai schema s-a umflat niţel.

– Iar tu mai foloseşti cutiile acelea elegante de pălării care au numele firmei pe ele, aşa cum le-am văzut azi-dimineaţă în camera de valori?

– Sînt ultimele chestii de care am nevoie, dacă vrei să mă crezi.

Justin îşi concentră privirea asupra străzii luminate difuz. „Sînt încă acolo: o femeie masivă, purtînd un palton uriaş, şi un bărbat vlăguit avînd o pălărie cu borurile întoarse în sus şi picioare curbate, amintind de un jocheu ce abia a descălecat, purtînd o geacă de schi cu gulerul ridicat pînă sub nas. Stau şi se holbează la avizierul de la St. Etheldreda de vreo zece minute, cu toate că, în noaptea asta geroasă de februarie, tot ce au de comunicat se poate memora în zece secunde. Pînă la urmă tot îţi dai seama..."

– Spune, Ham!

– Ia tot ce vrei, bătrîne!

– Tessa avea lichidităţi pe undeva, prin Italia?

– O grămadă. Vrei să vezi bilanţurile?

– Nu prea ţin. Acum sînt toţi ai mei?

– Au fost dintotdeauna. Conturi comune, ai uitat? Ce-i al meu e şi-al lui. Am încercat să o fac să se răzgîndească. Mi-a zis să nu-mi mai bat gura degeaba. Aşa era ea.

– Atunci asociatul tău din Turin îmi poate trimite cîte ceva, nu? La o bancă sau alta. Oriunde aş fi în străinătate, de pildă.

– Nici o problemă.

– Sau oricărei persoane pe care o împuternicesc, da? Fiind de-ajuns doar paşaportul.

– S-a aranjat, amice! Fă ce vrei cu ei! Dar bucură-te de ei, asta în primul rînd.

Jocheul descălecat se întorsese cu spatele la avizier şi se prefăcea că studiază stelele. Femeia solidă îşi consultă ceasul. Justin îşi aduse din nou aminte de pisălogul instructor de la cursul de securitate: „Cei care te urmăresc sînt actori buni. Cel mai greu lucru din lume e să nu faci nimic."

– Am un prieten, Ham. Nu ţi-am vorbit niciodată despre el. Peter Paul Atkinson. Am încredere deplină în el.

– Avocat?

– Nici gînd. E ziarist la *Daily Telegraph*. Mi-e prieten de pe vremea studenţiei. Vreau să fie împuternicitul meu în toate problemele. Dacă tu şi oamenii tăi din Turin primiţi instrucţiuni din partea lui, aş dori să le trataţi ca şi cum ar veni de la mine.

Ham mormăi ceva, apoi îşi frecă vîrful nasului:

– Nu se poate proceda chiar aşa, bătrîne. Nu-i de-ajuns să fluturi bagheta fermecată. Trebuie semnătura lui, tot tacîmul. Împuternicire legalizată din partea ta. Cu martori, probabil.

Justin traversă încăperea către locul în care stătea Ham şi-i dădu paşaportul pe numele lui Atkinson.

– Poţi copia datele de aici, sugeră el.

Ham întoarse din capul locului ultima filă, unde se afla fotografia şi, fără nici o tresărire detectabilă pe chip, o compară cu trăsăturile lui Justin. Aruncă încă o privire şi citi datele personale. Răsfoi apoi încet paginile presărate cu ştampile.

– A cam călătorit amicul acesta al tău, remarcă el cu un aer flegmatic.

– Şi cred că va mai călători destul…

– O să am nevoie de o semnătură. Nu pot mişca un deget fără ea.

– O clipă, şi ţi-o dau.

Ham se ridică şi, înapoindu-i paşaportul lui Justin, se deplasă hotărît spre birou. Deschise un sertar şi scoase cîteva formulare oficiale şi nişte foi albe. Justin aşeză paşaportul sub lumina

lămpii şi simţind privirea extrem de atentă a lui Ham peste umărul său, exersă de cîteva ori, după care transferă toate tranzacţiile sale pe numele lui Peter Paul Atkinson, prin grija domnului Hammond Manzini din Londra şi Turin.

– O legalizez eu, îl asigură Ham. Chiar eu.

– Ar mai fi ceva, dacă nu te superi.

– Iisuse!

– Va trebui să-ţi scriu.

– Oricînd doreşti, bătrîne. Voi fi încîntat să păstrăm legătura.

– Dar nu aici. În nici un caz în Anglia. Şi nici la biroul din Turin, te rog. Mi-aduc aminte că ai o sumedenie de mătuşi în Italia. Ar putea vreuna dintre ele să primească scrisori şi să le păstreze în siguranţă pînă treci tu pe la ea?

– Am o mătuşă afurisită care locuieşte la Milano, spuse Ham şi se cutremură.

– Atunci afurisita aia din Milano e tocmai ce ne trebuie. Dă-mi şi mie adresa ei!

* * *

Era miezul nopţii în Chelsea. Îmbrăcat cu o bluză şi cu un costum din flanelă, Justin, îndatoritorul funcţionar, se aşeză la hidoasa masă de sufragerie de sub candelabrul în stil Arthur şi se apucă din nou de scris. Cu stiloul, pe filă de hîrtie A4. Pînă să se declare mulţumit, rupsese deja cîteva ciorne, dar stilul şi scrisul îi păreau străine:

„Dragă Alison,

Îţi rămîn recunoscător pentru înţeleptele sugestii pe care mi le-ai dat la întîlnirea din această dimineaţă. Ministerul şi-a arătat întotdeauna faţa umană în momente dificile, iar ziua de astăzi nu a făcut excepţie. Am acordat toată atenţia propunerii tale şi am discutat îndelung cu avocaţii Tessei. Se pare că afacerile ei au fost neglijate în ultimele luni şi trebuie să le acord toată atenţia cît mai curînd. Trebuie rezolvate chestiuni de

impozite şi domiciliu, fără a mai vorbi de reglementarea situaţiei din Anglia şi din străinătate. Prin urmare, am socotit că trebuie să mă ocup întîi de aceste probleme şi cred că această sarcină mă va stimula.

Sper de aceea că vei avea răbdare cu mine vreme de o săptămînă, după care voi da un răspuns propunerilor tale. Cît priveşte concediul medical, consider că nu este cazul să abuzez inutil de bunăvoinţa ministerului. Anul acesta nu am beneficiat de concediu şi consider că am dreptul la cinci săptămîni de concediu pentru revenirea de la post, în afară de concediul anual legal. Aş prefera să mă folosesc de drepturile mele înainte de a apela la îngăduinţa ministerului. Îţi mulţumesc încă o dată pentru înţelegere."

Îngrijorare ipocrită, lipsită de onestitate, socoti el satisfăcut. Justin, funcţionarul guvernamental prin naştere, îşi face scrupule dacă se cuvine să-şi ia concediu medical în vreme ce rezolvă afacerile soţiei sale asasinate. Reveni în hol şi aruncă o nouă privire la geanta din piele care zăcea pe podea, sub masa cu tăblie din marmură. O încuietoare forţată şi devenită inutilizabilă. Cealaltă – lipsă. Conţinutul pus la loc cum a dat Dumnezeu. „Ce răi sînteţi!" gîndi el cu dispreţ. Apoi reformulă gîndul: „Asta în cazul în care încercaţi să mă înspăimîntaţi, şi trebuie să recunoaştem că vă pricepeţi foarte bine". Îşi verifică buzunarele jachetei. „Paşaportul, autentic, pentru a fi folosit cînd ies din sau intru în Marea Britanie. Bani. Fără cărţi de credit." Cu aerul hotărît al celui care ştie ce face, se apucă să aprindă şi să stingă luminile din casă ca să lase de înţeles că locatarul se culcă.

XI

Muntele se profila posomorît pe cerul înnegurat de februarie care, cutreierat de vînturile perfide de deasupra insulei, devenise un vălmăşag de nori fugari şi stropi de ploaie. Drumul şerpuitor era presărat cu pietriş şi noroi roşiatic, prelins de pe pantele dealurilor îmbibate de apă. În unele porţiuni, arăta ca un tunel alcătuit din ramurile încovoiate ale pinilor, în altele, stătea agăţat pe marginea cîte unei prăpăstii ameţitoare în adîncul căreia, la cîteva sute de metri mai jos, se vedeau valurile învolburate ale Mediteranei. Lua cîte o curbă şi, lucru de neînţeles, marea se ridica precum un zid în faţa lui, pentru ca, apoi, după altă cotitură, apele să recadă în abis. Însă indiferent de cum şerpuia şoseaua, picăturile de ploaie cădeau neostoit şi, cînd loveau parbrizul, simţea că automobilul de teren se înfioară ca un cal care nu mai este capabil de efort. Iar în tot acest timp, cocoţat pe un deal, vechiul fort Monte Capanne îl veghea continuu, cînd de la mare înălţime, cînd de pe o culme ce apărea surprinzător undeva, în dreapta drumului, atrăgîndu-l mereu înainte, ademenindu-l ca o lumină înşelătoare în noapte.

– Unde naiba o fi? Undeva spre stînga, pot să jur, se tîngui el cu voce tare, adresîndu-se în aceeaşi măsură sieşi şi Tessei.

Ajuns pe o culme, opri precipitat pe marginea şoselei şi, în timp ce încerca să se orienteze făcînd un efort de memorie, îşi duse degetele la frunte. Începea deja să aibă gesturile exagerate ale celor singuri. Dedesubt, se vedeau luminile din Portoferraio.

În faţă, peste întinderea mării, se zăreau licăririle din Piombino, aflat pe uscatul continental. Spre stînga şi spre dreapta, erau făgaşele drumului forestier ce pătrundea brutal în pădure. „Într-un asemenea loc au stat ticăloşii în camionul de safari, pîndind ca să te ucidă", îi explică el în gînd Tessei. „Tot acolo şi-au fumat puturoasele ţigări Sportsman şi-au băut berea Whitecap, pîndind ca tu şi Arnold să treceţi prin dreptul lor." Se bărbierise, îşi pieptănase părul şi îmbrăcase o cămaşă curată din bumbac. Îşi simţea faţa înfierbîntată şi percepea o pulsaţie în tîmple. Alese drumul din dreapta şi coti. Automobilul de teren trecu repede peste un covor denivelat format din rămurele şi ace de pin. Copacii se traseră în lături, cerul se lumină şi ziua păru să reînvie. Jos, la poalele unui luminiş se vedea un pîlc de ferme vechi. „N-o să le vînd şi nici n-o să le dau în arendă vreodată", aşa mi-ai spus cînd m-ai adus aici prima oară. „O să le dau unor oameni la care ţin, iar, mai tîrziu, vom veni să murim aici."

După ce parcă, Justin porni cu paşi apăsaţi prin iarba umedă către căsuţa cea mai apropiată. Era îngrijită şi scundă, avînd pereţii văruiţi proaspăt şi acoperişul cu olane vechi de culoare rozalie. Prin ferestrele joase, se vedea licărirea unei lumini. Bătu cu putere în uşă. Ocrotit de pădurea din jur, un vălătuc cuminte de fum, mirosind a lemn, se înălţa din coş drept spre cerul dominat de lumina înserării, pentru ca apoi, prins de cîte o pală de vînt, să fie purtat departe şi dispersat. Cîteva mierle zgribulite zburătăceau de colo-colo, certîndu-se. Uşa se deschise şi o ţărancă purtînd pe cap o broboadă în culori stridente scoase un strigăt de durere, îşi lăsă capul în pămînt şi şopti ceva într-o limbă pe care Justin nici nu se aştepta s-o priceapă. Fără să-şi ridice capul, stînd alături de el, femeia îi luă mîna între palmele ei şi şi-o apăsă pe rînd pe fiecare obraz, după care îi sărută pios degetul mare.

– Unde e Guido? întrebă el în italiană, în timp ce o urma în casă.

Ea deschise o uşă şi i-l arătă. Guido stătea la o masă lungă, aşezată sub o cruce din lemn: un copil de doisprezece ani arătînd ca un bătrîn încovoiat de ani, abia respirînd, străveziu de slab, cu faţa palidă şi cu ochi de animal hăituit. Mîinile uscate i se odihneau inerte pe tăblia mesei şi cum nu se vedea nici un obiect în apropierea lor, era greu de imaginat ce făcea copilul înaintea intrării lui Justin, stînd singur într-o cameră cuprinsă de umbre, cu tavanul jos, traversat de bîrne, fără să citească sau să se joace sau să se uite la ceva. Ţinîndu-şi capul prelung aplecat într-o parte şi deschizînd gura, Guido îl urmări pe Justin intrînd, apoi se ridică şi, slujindu-se de tăblie pentru a se sprijini, porni nesigur spre el şi făcu un salt stîngaci pentru a-l îmbrăţişa. Apreciase însă greşit distanţa şi braţele îi căzură neputincioase pe lîngă trup, dar Justin reuşi să-l cuprindă la timp, ca să nu se prăbuşească.

– Vrea să moară, la fel ca taică-său şi *signora*, se tîngui mama. „Toţi oamenii buni au ajuns în rai", aşa-mi zice. „Cei răi rămîn pe pămînt." Sînt eu o femeie rea? Sau sînteţi dumneavoastră un om rău? Oare, *signora* ne-a adus din Albania, apoi i-a plătit tratamentul la Milano şi ne-a dat casa asta doar ca să murim de durere după ce s-a prăpădit?

Guido îşi ascunse între palme faţa golită de expresie.

– Una-două leşină, apoi se aşază în pat şi doarme. Nu vrea să mai mănînce, nu-şi ia medicamentele. Refuză să meargă la şcoală. Azi-dimineaţă, după ce a ieşit să se spele, i-am încuiat uşa de la dormitor şi am ascuns cheia.

– Iar acesta e cel mai bun medicament, rosti Justin calm, nedezlipindu-şi ochii de la Guido.

Clătinînd din cap, femeia se îndreptă către bucătărie, apoi se auzi zdrăngănit de tigăi şi clinchetul unui ceainic. Justin îl conduse pe Guido înapoi la masă şi se aşeză alături de el.

– Guido, mă asculţi? îl întrebă el în italiană.

Guido închise ochii drept răspuns.

– Totul va rămîne întocmai cum a fost şi pînă acum, spuse el cu glas ferm. Taxele şcolare, doctorul, spitalul, medicamen-

tele, tot ce este necesar pentru a te însănătoşi. Chiria, alimentele, taxele pentru universitate, cînd îi va sosi vremea. O să facem tot ce a plănuit ea pentru tine, exact cum a zis ea. Doar nu-i putem nesocoti dorinţele, aşa-i?

Cu ochii în pămînt, Guido continuă să rămînă pe gînduri pînă să încuviinţeze cam fără chef, dînd din cap: „Nu, nu putem încălca dorinţa ei", recunoscu el.

– Mai joci şah? Vrei să facem o partidă?

O nouă clătinare a capului, de astă dată rezervată: „Nu se cade să pătăm amintirea doamnei jucînd şah".

Justin îl luă pe Guido de mînă şi i-o reţinu o clipă. Apoi o scutură uşurel, aşteptînd o licărire de zîmbet.

– Ia zi, ce faci atunci cînd nu te pregăteşti să mori? îl întrebă el în engleză. Ai citit cărţile pe care ţi le-am trimis noi? Cred c-ai ajuns deja specialist în Sherlock Holmes.

– Domnul Holmes e un detectiv nemaipomenit, răspunse el tot în engleză, dar fără a zîmbi.

– Şi în ce stare mai e computerul pe care ţi l-a dat *signora?* îl întrebă Justin, revenind la limba italiană. Tessa zicea că eşti o mare stea. Un adevărat geniu, după spusele ei. Vă transmiteaţi e-mail-uri ca nişte amorezi. Devenisem aproape gelos. Guido, să nu-mi spui că ţi-ai abandonat computerul.

Întrebarea declanşă o izbucnire de supărare dinspre bucătărie.

– Ba l-a abandonat! A renunţat la toate! Avea obiceiul să stea tot timpul în faţa lui, ţac-ţac-ţac! Şi iar ţac-ţac. „O să rămîi fără ochi", îi ziceam eu, „o să ţi se facă rău stînd atîta vreme concentrat." Dar acum, nimic. Pînă şi computerul trebuie să moară.

Încă ţinîndu-l pe Guido de mînă, Justin îl privi intens în ochii pe care şi-i ferea de ai lui.

– Adevărat? îl întrebă el.

Aşa era.

– Dar e de neiertat, Guido. O adevărată risipă de talent, protestă Justin cînd observă că pe faţa lui Guido mijise o umbră

de zîmbet. Specia umană are mare nevoie de minţi deştepte ca a ta. Înţelegi?

– Oarecum.

– Aşa, ţi-aduci aminte de computerul doamnei Tessa, acela pe care ţi-a dat primele lecţii?

Sigur că-şi aducea aminte – cu un aer de superioritate, dacă nu chiar cu îngîmfare.

– Ai dreptate, am înţeles că nu-i la fel de tare ca al tău. Al tău e mai nou cu cîţiva ani, de aceea e mai deştept. Corect?

– Da. Cît se poate de corect.

Iar zîmbetul se înfiripă mai curajos.

– Ei bine, Guido, spre deosebire de tine, eu sînt un nepriceput, nici pe computerul ei nu ştiu să lucrez. Iar necazul e că *signora* Tessa a lăsat o grămadă de mesaje pe el, unele pentru mine, iar eu mă tem de moarte să nu le pierd. Pe de altă parte, cred că ea ar dori ca tu să fii cel care face tot posibilul ca eu să nu pierd mesajele acestea. Înţelegi? Fiindcă ţinea foarte mult să aibă un fiu ca tine. La fel şi eu. Problema e: vrei să mergi cu mine la vilă şi să mă ajuţi să citesc ce se află pe laptopul ei?

– Mai ai imprimanta?

– Da.

– Dar disk-drive-ul?

– Şi pe acela.

– CD drive-ul? Modemul?

– Inclusiv manualul de utilizare. Plus transformatoarele. Şi cablurile şi adaptorul. Dar tot nepriceput am rămas, iar dacă există riscul de a strica ceva, sigur aşa se va întîmpla.

Guido se ridicase deja în picioare, însă Justin îl trase înapoi spre masă.

– Nu în seara asta. La noapte, o să dormi, iar mîine dimineaţă, dacă ai chef, vin eu şi te iau cu jeepul la vilă, dar, după aceea, va trebui să mergi la şcoală. Ne-am înţeles?

– Da.

– Sînteţi tare ostenit, *signor* Justin, murmură mama lui Guido în timp ce-i aşeza cafeaua în faţă. Atîta durere face rău la inimă.

* * *

Se afla pe insulă de două nopţi şi două zile, dar dacă cineva i-ar fi dovedit că se scursese o săptămînă, nu s-ar fi arătat deloc surprins. Traversase Canalul Mînecii pînă la Bologna cu feribotul, îşi cumpărase un bilet cu bani gheaţă, iar undeva, pe drum, luase un al doilea bilet cu o altă destinaţie, cu mult înainte ca primul să fie folosit pentru ruta întreagă. Din cîte îşi amintea, prezentase paşaportul doar o dată, şi atunci dintr-o mişcare, cînd trecuse din Elveţia în Italia, mergînd pe un drum foarte abrupt şi frumos, ce şerpuia pe marginea prăpăstiilor. Şi folosise propriul paşaport. Şi de acest lucru era sigur. Respectînd cu sfinţenie instrucţiunile date de Lesley, preferase să trimită dinainte paşaportul pe numele de Atkinson, prin intermediul lui Ham, decît să fie prins cu două paşapoarte asupra lui. Dar cît privea numele prăpăstiilor sau al trenului nu mai ţinea minte – pentru asta ar trebui să studieze harta şi să ghicească în ce oraş se urcase în vagon.

Tessa călătorise alături de el o bună bucată de drum, şi, din cînd în cînd, se amuzaseră spunîndu-şi unul altuia cîte o glumă bună – iar asta de obicei după vreo replică plină de tristeţe sau lipsită de sens dată de Tessa, cu vocea scăzută. În alte cîteva situaţii dezgropaseră amintiri, stînd umăr lîngă umăr, cu capetele rezemate de spetează şi ţinînd ochii închişi ca un cuplu de bătrîni, după care ea îl părăsise iarăşi pe neaşteptate, iar durerea provocată de suferinţă îl copleşise ca un cancer pe care îl ştia mereu prezent, iar Justin Quayle îşi jelise soţia moartă cu o intensitate ce depăşea cele mai negre momente petrecute în subsolul casei Gloriei sau ceremonia de

înmormîntare din Lagata, la morgă sau la ultimul etaj al clădirii de la numărul 4.

Trezindu-se pe peronul gării din Turin, își luase o cameră la hotel pentru a se schimba și a se spăla, apoi, dintr-un magazin de obiecte folosite, cumpărase două valize din pînză, care să nu atragă atenția, ca să pună în ele hîrtiile și obiectele pe care ajunsese să le considere drept adevărate relicve rămase de la ea. „A, bineînțeles, *signor* Justin", îl asigurase tînărul avocat în costum negru, moștenitor al unei jumătăți din firma Manzini, folosind expresii de simpatie care se dovediseră cu atît mai dureroase, cu cît erau sincere. Cutiile de pălării sosiseră în siguranță și la timp, însoțite de ordine din partea lui Ham de a fi predate cu numerele 5 și 6 *nedeschise*, numai lui Justin *în persoană* – iar dacă exista ceva, *absolut orice*, pe care tînărul îl putea face, de natură juridică, profesională sau de *orice alt fel*, atunci se înțelegea de la sine că fidelitatea față de familia Manzini nu se încheia prin moartea tragică a doamnei etc. Ah, și bineînțeles că mai era vorba de bani, adăugase el cu un aer disprețuitor – și-i înmînă lui Justin, pe semnătură, cincizeci de mii de dolari pe care îi și numără. După aceea, Justin se retrăsese îl intimitatea unei săli de protocol, unde transferă relicvele Tessei și pașaportul domnului Atkinson în noul lor adăpost oferit de valizele din pînză și, curînd după aceea, luase un taxi pînă la Piombino unde, grație unui noroc neașteptat, ajunsese la vreme pentru a se caza într-un hotel respingător, cu multe etaje, numit vapor, care se îndrepta spre Portoferraio, de pe insula Elba.

Așezat cît de departe putea de televizorul cu ecranul de dimensiuni impresionante, singurul oaspete din sufrageria uriașă cu autoservire de pe puntea numărul 6 și avînd valizele de o parte și de alta a scaunului, Justin înghiți, fără să ia aminte la ordine, cu salată din fructe de mare, o baghetă cu salam și jumătate de sticlă de vin roșu din cale afară de prost. Cînd vasul trase la dana din Portoferraio, se simți lovit de o senzație cunoscută de imponderabilitate, cînd își croi drum prin pîntecele prost

iluminat al vasului, unde se afla parcarea camioanelor, în vreme ce șoferii necioplіți ambalau motoarele sau porneau de-a dreptul spre el, silindu-l să se lipească, împreună cu valizele, de pereții din metal ai navei, spre distracția hamalilor fără treabă care stăteau și se uitau.

Se lăsase înserarea și, fiind miezul iernii, frigul devenise pătrunzător cînd, tremurînd și înfuriat, coborîse pe chei, iar puținii pietoni se mișcau cu o grabă neobișnuită. Temîndu-se să nu fie recunoscut sau, chiar mai rău, compătimit, cu pălăria trasă mult pe frunte, își tîrî valizele pînă la cel mai apropiat taxi care aștepta un client și constată ușurat că fața șoferului îi era necunoscută. În cursul călătoriei care dură douăzeci de minute omul îl întrebă dacă e german, iar Justin îi răspunse că era suedez. Răspunsul dat fără să stea prea mult pe gînduri îi veni în ajutor, fiindcă îl scuti să mai răspundă altor întrebări.

Vila Manzini se profila lipită de țărmul nordic al insulei. Vîntul bătea necruțător dinspre mare, zbuciumînd palmierii, biciuind zidurile din piatră, izbind obloanele și olanele și făcînd clădirile anexe să scîrțîie ca niște funii îmbătrînite. Singur în lumina nesigură a lunii, Justin rămase nemișcat în locul unde coborîse din taxi, la intrarea în curtea pavată cu dale, în care se găseau pompa de apă și presa de stors măsline, vechi de cînd lumea, și așteptă ca ochii să i se obișnuiască cu întunericul. Vila se înălța dominatoare chiar în fața lui. Cele două șiruri de plopi, plantați de bunicul Tessei, se întindeau ca un hotar de la ușa principală pînă la marginea mării. Rînd pe rînd, Justin desluși locuințele servitorilor, scările din piatră, stîlpii porților și porțiunile neclare ale zidăriei de pe vremea romanilor. Nu observă nici o lumină arzînd. Administratorul proprietății se afla la Napoli, după spusele lui Ham, umblînd creanga împreună cu logodnica lui. Întreținerea casei fusese încredințată unei perechi de austriece rătăcitoare care se prezentau drept pictorițe și fuseseră cazate în capela nefolosită

de la celălalt capăt al proprietății. Casele destinate celor doi muncitori, transformate de mama Tessei, *dottoressa*, un titlu preferat pe insulă celui de *contessa*, și denumite Romeo și Julieta de dragul turiștilor nemți, se aflau în îngrijirea unei agenții imobiliare din Frankfurt.

„Așadar, bun venit acasă", îi spuse el Tessei, pentru cazul în care, după o călătorie atît de lungă și ocolitoare, ea nu și-ar fi dat seama imediat unde se afla.

Cheile vilei se păstrau pe ieșitura din interiorul pardoselii de lemn a pompei de apă. „Întîi scoți capacul, scumpule, uite așa. Apoi brațul înăuntru și, dacă ai noroc, le scoți. Apoi descui ușa principală și-ți duci mireasa în dormitor și faci dragoste cu ea, uite așa." Însă el n-o duse în dormitor, știa un loc mai potrivit. Ridicînd încă o dată valizele din pînză, porni să traverseze curtea. După ce făcu primii pași, luna îi veni în ajutor ridicîndu-se dintre nori, luminîndu-i calea și croind dîre alburii printre plopi. Cînd ajunse în colțul cel mai îndepărtat al curții urmă o alee îngustă, ce amintea de o stradă lăturalnică din vechea Romă, ce ducea spre o ușă din lemn de măslin pe care fusese sculptată albina heraldică a lui Napoleon – așa glăsuia legenda familiei – a marelui bărbat care, apreciind harul conversației, dar chiar și mai mult vinul bunicului Tessei, devenise un oaspete obișnuit al vilei în cursul celor zece luni agitate de exil.

Justin alese cheia cea mai mare și o răsuci în broască. Ușa gemu, dar cedă. „Aici ne număram banii, îi zice ea cu asprime, luîndu-și în serios rolurile de moștenitoare a familiei Manzini, de mireasă și, totodată, de ghid de călătorie. Astăzi minunatele măsline Manzini sînt transportate la Piombino pentru a fi stoarse ca oricare altele. Dar pe vremea mamei mele, *dottoressa*, încăperea asta încă era Sfînta Sfintelor. Aici țineau evidența uleiului, chiup cu chiup, după care era pus la păstrare ca o comoară la o temperatură constantă în *cantina* de la subsol. Tot aici era, dar văd că nu ești atent."

„Asta pentru că facem dragoste."

„Eşti soţul meu şi fac dragoste cu tine oricînd vreau. Te rog să fii foarte atent! În camera asta se număra plata săptămînală care îi era înmînată fiecărui ţăran, se semna, de obicei cu o cruce, într-un registru mai gros decît Cartea Judecăţii de Apoi.

„Tessa, nu pot..."

„Ce anume nu poţi? Ba sigur poţi. Ai resurse pe care nu ţi le cunoşti. Tot aici primeam grupurile înlănţuite de deţinuţi pe viaţă venind de la casa de corecţie aflată tocmai de cealaltă parte a insulei. De aceea există gaura aceea în uşă. De aceea sînt acele inele de fier din ziduri; acolo deţinuţii erau ţintuiţi cînd aşteptau să fie duşi la plantaţiile de măslini. Nu eşti mîndră de mine? O descedentă a stăpînilor de sclavi?"

„Nespus."

„Atunci de ce încui uşa? Sînt cumva sclava ta?"

Camera pentru ulei, joasă şi traversată de căpriori, avea ferestrele plasate prea sus pentru ochii iscoditori, indiferent dacă era vorba de numărarea banilor, de deţinuţii înlănţuiţi sau de doi proaspăt căsătoriţi care făceau dragoste pe îndelete pe sofaua din piele aşezată elegant de-a lungul peretelui dinspre mare. De formă pătrată, tăblia mesei de numărat bani era netedă. În spatele ei, în firide cu arcade, se găseau două bancuri pentru tîmplărie. Justin trebui să-şi încordeze toate puterile pentru a le tîrî pe pardoseala de piatră şi să le aşeze ca prelungiri ale mesei. Pe pervazul de deasupra uşii, trona un şir de sticle vechi şterpelite de pe proprietate. Le coborî, le şterse pe rînd cu batista, după care le aşeză pe masă pentru a le folosi drept prespapier. Timpul încremenise. Nu simţea nici foamea, nici setea, nici nevoia de a dormi. Aşezînd cîte o valiză pe fiecare dintre bancurile de lucru, scoase cele două pachete cu obiectele la care ţinea cel mai mult şi le depuse grijuliu pe masa de numărat, exact în mijlocul ei, ca nu cumva, de durere sau din nebunie, acestora să nu le vină ideea de a se azvîrli dincolo de margine. Cu mişcări precaute, începu să desfacă primul pachet, obiect după obiect – halatul ei din bumbac, haina din lînă de angora, cel purtat în preziua

plecării către Lokichoggio, bluza din mătase, încă reținînd parfumul ei în jurul gulerului – după care ajunse să strîngă în mîini cel mai prețuit lucru, încă învelit: o casetă zveltă de culoare cenușie de treizeci pe douăzeci și cinci de centimetri pe capacul căreia se aflau însemnele producătorului său japonez. Nu se deteriorase în timpul zilelor și nopților cumplite de călătorie solitară. Din cel de-al doilea pachet scoase accesoriile. După ce termină, transportă cu delicatețe întregul ansamblu, bucată cu bucată, pînă la pupitrul vechi din lemn de pin din celălalt capăt al încăperii.

– Mai tîrziu, îi promise el cu voce tare. Ai răbdare, femeie!

Respirînd mai ușurat, scoase dintre bagajele proprii aparatul de radio cu ceas deșteptător și își făcu de lucru cu el pînă ce găsi pe lungimea de undă locală a serviciului de știri al B.B.C. Pe toată durata călătoriei ținuse să fie la curent în privința căutărilor infructuoase pentru descoperirea lui Arnold. Reglă aparatul să pornească automat la începerea următorului buletin de știri și-și îndreptă atenția asupra maldărelor de toate formele și dimensiunile de scrisori, dosare, tăieturi din ziare, pagini tipărite la imprimantă și suluri de documente oficiale, de felul celor care, în altă viață, reprezentaseră salvarea sa din fața realității. Dar nu astă-seară, în nici un caz. Aceste hîrtii nu îi ofereau refugiu față de nimic, fie că era vorba de dosarele polițienești întocmite de Lesley, de evidențele lui Ham privind solicitările imperioase ale Tessei sau de propriile teancuri, atent ordonate: scrisori, studii, tăieturi din ziare, texte medicale și cu profil farmaceutic, mesaje pentru uz propriu, pe care le plasa pe avizierul din camera ei sau de notațiile febrile făcute în spital, recuperate de Rob și Lesley din ascunzătoarea aflată în apartamentul lui Arnold Bluhm. Radioul porni singur. Justin înălță capul și ascultă. Prezentatorul nu avea nimic de spus în legătură cu dispărutul Arnold Bluhm, doctor, principalul suspect de uciderea Tessei Quayle, soția atașatului britanic. Odată ritualul încheiat, Justin se apucă să caute prin hîrtiile Tessei pînă găsi obiectul pe care hotărîse să-l

păstreze asupra sa pe tot parcursul căutărilor. Îl adusese din spital: *era singurul lucru al Wanzei pe care uitaseră să-l ia cu ei*. Ea îl recuperase dintr-un coş de gunoi negolit, aflat alături de patul gol al negresei. Zile şi nopţi după revenirea acasă, acesta rămăsese pe biroul ei ca o instanţă acuzatoare; era o cutiuţă din carton negru cu roşu, de doisprezece pe opt centimetri, goală. De acolo, ajunsese în sertarul din mijloc, unde Justin o găsise în căutarea febrilă prin lucrurile ei. Nicidecum uitată sau nedorită. Mai curînd, surghiunită, turtită, împinsă deoparte cînd ea se dedicase altor probleme mai presante. Numele Dypraxa, formînd o bandă continuă, imprimat pe toate cele patru laturi, şi prospectul dinăuntru, conţinînd indicaţii şi contraindicaţii. Şi trei albinuţe aurii şi jucăuşe, alcătuind o formaţie în săgeată pe capac. După ce o deschise şi o restaură la forma ei iniţială, Justin o aşeză pe mijlocul unui raft exact în faţa lui. „Cu cele trei albine ale lui, Kenny K. se crede Napoleon", îi şoptise ea febrilă. „Iar înţepătura lor e ucigătoare, ştiai asta?" „Nu, scumpo, nu ştiam. Acum culcă-te."

* * *

Să citească.

Să călătorească.

Să tempereze iureşul gîndurilor.

Să fie cu simţurile treze.

Să atace fulgerător şi totuşi să rămînă neclintit, să fie răbdător ca un sfînt şi spontan ca un copil.

Justin nu tînjise niciodată atît de mult să afle. Nu mai avea vreme să se pregătească. De la moartea Tessei se pregătise zi şi noapte. Ascunsese asta, dar se pregătise. În subsolul înfiorător al Gloriei, numai asta făcuse. În discuţiile cu poliţia, cînd, în unele clipe, reţinerea se dovedise aproape insuportabilă, într-un cotlon treaz al minţii, se pregătise. În cursul interminabilului zbor spre casă, în biroul lui Alison Landsbury, la

clubul lui Pellegrin, în biroul lui Ham și la numărul 4, în vreme ce o mie de alte lucruri i se vînturau prin minte, procedase la fel. Acum trebuia să facă marele salt direct în miezul lumii ei secrete. Pentru a recunoaște fiecare semn și bornă de-a lungul călătoriei ei. Pentru a-și anula propria identitate și a o reînvia pe a ei, ucigîndu-l pe Justin și readucînd-o la viață pe Tessa.

De unde să înceapă?

De oriunde!

Ce cale să urmeze?

Pe toate!

Funcționarul din el era în așteptarea următoarei numiri. Îmboldit de nerăbdarea Tessei, Justin înceta să mai dea socoteală altcuiva, cu excepția ei. Dacă ea se arătase uneori dezordonată, la fel va fi și el. Unde se dovedise meticuloasă, va aplica supus metoda ei. Acolo unde ea făcea un salt urmîndu-și intuiția, el o va lua de mînă și vor face săritura împreună. Îi era foame? Dacă Tessei nu-i era foame, atunci nici lui nu-i era. Se simțea obosit? Dacă Tessa putea sta jumătate din noapte în halat, ghemuită la birou, atunci Justin era în stare să rămînă treaz toată noaptea, la fel și în următoarea zi, și chiar în noaptea ce urma!

Odată, smulgîndu-se de la masa de lucru, făcu o tură pînă în bucătăria vilei, revenind cu salam, măsline, pîine, *reggiano* și apă îmbuteliată. Cu altă ocazie – în amurg sau în zori de zi? – avu senzația că revede lumina cenușie: ajunsese la mijlocul jurnalului ținut de Tessa în vremea spitalizării, marcînd vizitele lui Lorbeer și ale acoliților lui la căpătîiul Wanzei. Se trezi rătăcind prin grădina înconjurată de ziduri. Aici, sub privirea îmbietoare a Tessei, Justin plantase lupin pentru nuntă, trandafiri pentru nuntă și, bineînțeles, frezii, din iubire pentru ea. Acum buruienile îi ajungeau pînă la genunchi, udîndu-i pantalonii. Doar un trandafir era înflorit. Amintindu-și că lăsase ușa camerei pentru ulei deschisă, traversă într-un suflet curtea pavată ca

să descopere că era bine încuiată şi că avea cheia în buzunarul hainei.

* * *

Extras din *Financial Times*:

„Trei Albine harnice

Se zvoneşte că abilul om de lume Kenneth K. Curtiss de la ThreeBees, companie cu mari afaceri în ţările lumii a treia, intenţionează să realizeze un impetuos mariaj de convenienţă cu gigantul farmaceutic elveţiano-canadian Karel Vita Hudson. Va apărea K.V.H. în faţa altarului? Este ThreeBees capabilă să se ridice la înălţime cu zestrea sa? Răspunsul este *da* şi iar *da*, atîta vreme cît jocul farmaceutic al lui Kenneth K. dă roade. În cadrul unui contract ce este apreciat fără precedent în secreta şi impresionant de profitabila lume a produselor farmaceutice, ThreeBees Nairobi urmează să preia un sfert din costurile de cercetare şi dezvoltare, evaluate la 500 de milioane de lire sterline, pentru DYPRAXA, medicamentul-minune anti-TBC, recent creat, în schimbul drepturilor de distribuţie şi vînzare în întreaga Africă şi o parte nedeclarată din profiturile realizate pe plan mondial...

Purtătoarea de cuvînt a companiei ThreeBees, cu sediul în Nairobi, Vivian Eber, anunţă triumful cu o oarecare reţinere: «Această decizie este sclipitoare, caracteristică pentru Kenny K. Reprezintă un act umanitar, favorabil pentru companie, profitabil pentru acţionari, benefic pentru Africa. DYPRAXA se administrează la fel de uşor ca şi o bomboană Smartie. ThreeBees se va situa în fruntea luptei împotriva înfricoşătoarelor apariţii de noi germeni de TBC în întreaga lume.»

Preşedintele K.V.H., Dieter Korn, aflat seara trecută la Basel, a dat o declaraţie care reflectă fidel optimismul exprimat de Eber: «DYPRAXA transformă şase sau opt luni de tratament chinuitor şi intens într-un mic efort de a înghiţi douăsprezece pastile. Considerăm că specialiştii de la ThreeBees sînt oamenii cei mai potriviţi pentru a lansa DYPRAXA în Africa.»“

Bilet scris de mînă, Tessa către Bluhm, probabil recuperat din apartamentul lui Arnold:

„Arnold, iubitule:

Nu m-ai crezut cînd ți-am spus că oamenii de la K.V.H. sînt niște nememici. Am verificat. Așa e. Acum doi ani au fost acuzați de poluarea unei jumătăți din Florida, unde li s-au acordat «facilități» uriașe și au scăpat plătind jumătate din amendă. Probele indubitabile prezentate de avocați au demonstrat că K.V.H. a depășit cota permisă de emisii toxice cu nouă sute la sută, poluînd rezervații naturale, zone inundabile, rîuri și plaje și, probabil, laptele. K.V.H. a făcut un serviciu similar populației din India, unde se presupune că două sute de copii din regiunea Madras au decedat din motive asemănătoare. Cazul va fi judecat de un tribunal indian peste vreo cincisprezece ani sau mai bine dacă oamenii K.V.H. continuă să dea bani cui trebuie. Se bucură, de asemenea, de faima de a fi în fruntea campaniei umanitare organizate de industria farmaceutică pentru a prelungi viața patentelor proprii în interesul miliardarilor albi suferinzi. Noapte bună, dragule! Să nu mai pui la îndoială vorbele mele! Sînt inocentă. La fel și tu.

T."

Extras din pagina financiară a ziarului *Guardian*, Londra:

„Albine fericite

Creșterea spectaculoasă (40% în decurs de douăsprezece săptămîni) a valorii acțiunilor ThreeBees Nairobi reflectă încrederea crescută a pieței față de recent dobîndita franșiză pe întreaga Africă pentru tratamentul ieftin și revoluționar al TBC-ului multirezistent cu ajutorul medicamentului DYPRAXA. Aflat la locuința sa din Monaco, Kenneth K. Curtiss, directorul executiv al companiei ThreeBees, a afirmat: «Ce e bun pentru ThreeBees e bun și pentru Africa. Iar ce e bun pentru Africa este bun pentru Europa, America și restul lumii.»"

Mai era o mapă separată pe care Tessa a scris de mînă HIPPO, conținînd aproximativ patruzeci de mesaje schimbate, întîi prin scrisori, apoi prin e-mail-uri, între Tessa și o femeie pe nume Birgit, care lucrează la o organizație denumită Hippo, finanțată din surse independente și care se ocupă de supravegherea produselor farmaceutice, avînd sediul în Bielefeld, un orășel din nordul Germaniei. Logo-ul de pe antetul hîrtiei de scrisori precizează că organizația își datorează numele medicului grec Hippocrate, născut în jurul anului 460 î.Hr., al cărui jurămînt este rostit azi de toți doctorii. Corespondența începe pe un ton oficial, dar imediat ce mesajele e-mail devin mai consistente, devine mai prietenos. Marile firme capătă imediat porecle. K.V.H. devine „Uriașul", Dypraxa se transformă în „Pilula", Lorbeer se transformă în „Făuritorul de Aur". Cea care o informează pe Birgit în legătură cu activitățile companiei Karel Vita Hudson devine „Amica noastră", iar această prietenă trebuie ocrotită în orice împrejurare, întrucît „ceea ce ne spune ea încalcă legea elvețiană".

Un mesaj transmis prin poșta electronică și scos la imprimantă, trimis Tessei de Birgit:

„... Pentru cei doi doctori ai săi, Emrich și Kovacs, Făuritorul de Aur a înființat o companie cu sediul în Insula Man, poate chiar două, fiindcă ne aflăm încă în plin comunism. Amicul nostru spune că L. a înființat companiile pe numele lui, pentru ca femeile să nu dea de belea cu autoritățile. De atunci încoace e mare gîlceavă între femei. Pe teme de știință, dar și personale. Nimeni de la Uriaș nu are voie să știe amănunte. Emrich a emigrat în Canada acum un an. Kovacs a rămas în Europa, mai mult pe la Basel. Mașinuța-elefant pe care i-ai trimis-o lui Carl l-a făcut să înnebunească, de fericire, iar acum face ca un elefant în fiecare dimineață ca să mă anunțe că s-a trezit."

E-mail la imprimantă, trimis Tessei de Birgit:

„Uite alte cîteva povești despre Pilulă. Acum cinci ani, cînd Făuritorul de Aur căuta finanțare pentru «molecula femeilor», totul i-a mers ca uns. A încercat să convingă niște

mari companii farmaceutice să-l sponsorizeze, dar acestea s-au opus cu hotărîre fiindcă nu vedeau ce profituri ar putea obține. Problema cu săracii rămîne mereu aceeași: n-au suficient de mulți bani să cumpere medicamente scumpe! Uriașul a apărut tîrziu și abia după studierea îndelungată a pieței. Amica noastră afirmă că au fost foarte isteți cînd au făcut afacerea cu B.B.B. A fost o lovitură de maestru, să vîndă sărmana Africă și să păstreze lumea bogată pentru ei! Planul e foarte simplu, sincronizarea – perfectă. Se referă la testarea pilulei în Africa timp de doi-trei ani, timp în care K.V.H. își face socoteli că TBC-ul va deveni o MARE PROBLEMĂ în Occident. De asemenea, peste trei ani B.B.B. va fi atît de compromisă financiar, încît Uriașul va putea s-o cumpere aproape pe degeaba! De aceea, potrivit Amicei noastre, B.B.B. au încălecat calul de-a-ndoaselea, iar Uriașul s-a ales cu biciul. Carl a adormit lîngă mine. Dragă Tessa, sper foarte mult ca bebelușul tău să fie la fel de frumos ca și Carl. Are să fie un mare luptător, la fel ca mama lui, sînt convinsă! Ciao, B."

Un ultim mesaj în dosarul corespondenței Birgit-Tessa:

„Prietena noastră anunță mișcări petrecute în mare secret la Uriaș în legătură cu B.B.B. și Africa. Se poate ca tu să fi stîrnit un cuib de viespi? Kovacs o să zboare în taină la Nairobi, unde Făuritorul de Aur o așteaptă. Toată lumea spune lucruri urîte despre *die schöne* Lara. O trădătoare, o jigodie etc. Cum se face că o campanie în care nu se întîmpla mai nimic să intre într-o asemenea agitație, așa, peste noapte?! Ai grijă de tine, Tessa! Cred că ești puțin cam *waghalsig*, dar e tîrziu, iar cu cunoștințele mele de engleză nu pot traduce cuvîntul, așa că, mai bine, îl rogi pe soțul tău să ți-l traducă! B.

P.S. Vino curînd la Bielefeld, Tessa! E un orășel foarte discret care îți va plăcea.

B."

* * *

E seară. Fiind gravidă, Tessa se mişcă greoi. Se plimbă încoace şi încolo prin sufrageria casei din Nairobi, se aşază, apoi iar se ridică. Arnold i-a spus că nu trebuie să meargă la Kibera decît după ce naşte. Pînă şi şederea în faţa laptopului a devenit o corvoadă pentru ea. După cinci minute în faţa lui, simte că trebuie din nou să umble. Justin a sosit acasă mai devreme ca să-i ţină de urît în chinurile facerii.

– Cine sau ce este un *waghalsig*? îl întreabă ea imediat ce îl vede trecînd pragul casei.

– Ce anume?

Ea pronunţă cuvîntul ca în engleză dinadins, astfel că Justin nu pricepe nimic. Pînă la urmă, trebuie să i-l spună de încă două ori, după care lui Justin îi cade fisa.

– Imprudent, îi răspunde Justin precaut. Cutezător pînă la nechibzuinţă. De ce?

– Sînt eu *waghalsig?*

– Nici gînd! Imposibil!

– Tocmai mi-a spus cineva că aşa aş fi, de aceea. Chiar sînt în stare de acte de cutezanţă în starea asta.

– Să nu-ţi închpui aşa ceva! îi răspunde Justin cu sinceritate şi, în acelaşi timp, izbucnesc în rîs amîndoi.

* * *

Scrisoare din partea domnilor Oakey, Oakey & Farmeloe, avocaţi din Londra, Nairobi şi Hong Kong pentru doamna T. Abbot, sosită la căsuţa poştală din Nairobi:

„Stimată doamnă Abbot,

Intervenim în numele companiei ThreeBees din Nairobi, care ne-a transmis cîteva dintre scrisorile dumneavoastră, adresate personal lui *sir* Kenneth Curtiss, director executiv al sus-numitei companii şi altor directori şi funcţionari din consiliul de conducere.

Dorim să vă informăm că produsul la care faceţi referire a trecut toate testele clinice impuse, multe dintre ele desfăşurate la standarde superioare celor prevăzute de reglementările naţionale şi internaţionale. Aşa cum bine afirmaţi, produsul a fost testat şi brevetat în Germania, Polonia şi Rusia. La solicitarea autorităţilor kenyene din domeniul sănătăţii, această brevetare a fost verificată în mod independent de Organizaţia Mondială a Sănătăţii, iar o copie a acestui certificat este anexată prezentei scrisori.

Drept urmare, ne vedem obligaţi să vă prevenim că orice interpretări lansate de dumneavoastră sau de asociaţii dumneavoastră în această chestiune, fie direct la adresa companiei ThreeBees, fie a altor persoane, va fi tratată drept un act nejustificat ce dovedeşte rea intenţie şi aduce atingere reputaţiei acestui produs extrem de prestigios, precum şi bunului renume şi poziţiei pe piaţă a distribuitorilor săi, compania ThreeBees. În această situaţie, am primit instrucţiuni precise să declanşăm proceduri legale hotărîte fără a ne mai consulta cu clienţii noştri.

Cu respect,

Al dumneavoastră..."

* * *

– Bătrîne, aş vrea să schimbăm cîteva cuvinte, dacă nu te superi.

Cel care i se adresează e Tim Donohue. Amicul e chiar Justin, în mintea căruia se derulează toată scena. Prin consens general, jocul de Monopoly s-a întrerupt pentru moment deoarece fiii lui Woodrow se grăbesc, riscînd să întîrzie la lecţia de karate, iar Gloria s-a ridicat să aducă ceva de băut de la bucătărie. Cu un aer de om sîcîit, Woodrow a plecat la Înalta Comisie. Prin urmare, Justin şi Tim au rămas singuri, faţă în faţă, la masa de grădină, înconjuraţi de milioane de jetoane ce imită lirele sterline.

– Te deranjează dacă atac o problemă spinoasă în interesul binelui general? îl întreabă Donohue cu voce scăzută și reținută care nu răzbate mai departe decît s-ar cuveni.

– Dacă trebuie...

– Neapărat. E vorba de bătălia asta absurdă, amice. Despre cea pe care regretata soție a ta o ducea împotriva lui Kenny K. L-a încolțit pînă și la fermă, sărmanul de el! Telefoane la ore total nepotrivite. Scrisori jignitoare lăsate la clubul lui.

– Nu știu la ce te referi.

– Bineînțeles că nu știi. Nu-i un subiect tocmai agreabil pentru anumite instituții. Mai ales că și poliția și-a vîrît coada. Fă totul uitat, asta e recomandarea noastră! Nu prezintă nici o importanță. Trecem cu toții prin vremuri delicate. Inclusiv *pentru* Kenny.

Apoi ridică vocea.

– Ai rezistat foarte bine acestei încercări. Toată admirația noastră nețărmurită pentru el, nu, Gloria?

– Ai făcut eforturi supraomenești, nu-i așa Justin, dragă?

„Recomandarea noastră“, își amintește Justin, rămas cu privirea fixată asupra scrisorii avocaților. „Nu a lui... A altora...“

* * *

Mesaj prin e-mail scos la imprimantă, trimis de Tessa lui Ham:

„De-aia. Îngerul meu. Spionul meu de la B.B.B. jură că sînt într-un rahat financiar mult mai grav decît se dă de înțeles. Ea spune că pe acolo se zvonește că amicul Kenny K. se gîndește să-și ipotecheze toate operațiunile ce nu țin de domeniul farmaceutic unui obscur sindicat sud-american cu sediul la Bogota! Întrebare: poate întreprinde vînzarea companiei fără să-i anunțe mai întîi pe acționari? Cît privește legea companiilor, stau mai prost decît tine, ceea ce spune multe. Luminează-mă!

Cu multă dragoste, Tess.“

Ham n-a apucat să lămurească lucrurile, chiar dacă ar fi putut, nici imediat, nici mai tîrziu, la fel ca şi Justin. Zdroncănitul unei maşini cam vechi ce urca aleea, urmat de tunetul uşii, îl făcu pe Justin să sară în picioare şi, privind prin vizorul ca de celulă, să aibă în ochi faţa dolofană a Părintelui Emilio Dell'Oro, preotul paroh, ale cărui trăsături căpătaseră o expresie de îngrijorare. Justin îi deschise uşa.

– Dar ce mai faci, *signor* Justin? făcu preotul, cu un aer teatral, îmbrăţişîndu-l. De ce trebuie să aflu de la Mario, şoferul de taxi, că soţul înnebunit de durere al doamnei s-a încuiat în cameră şi suferă în singurătate ca un viking? Care-i rostul preotului, pentru numele lui Dumnezeu, dacă nu acela de a ţine companie celor îndureraţi, de a fi ca un părinte pentru fiul aflat la greu?

Justin bolborosi că simţea nevoia de a rămîne singur.

– Ba lucrezi! îl contrazise preotul aruncînd o privire peste umărul lui Justin şi văzînd mormanele de hîrtii împrăştiate prin camera pentru ulei. Pînă şi acum, în clipe de întristare, îţi serveşti ţara! Nici nu-i de mirare că voi, englezii, aţi avut un imperiu mai mare decît cel al lui Napoleon!

Justin spuse ceva fără noimă, în sensul că activitatea unui diplomat nu se încheie niciodată.

– Ca aceea a unui preot, fiule, la fel! Pentru fiecare suflet care se îndreaptă spre Dumnezeu mai sînt o sută care n-o fac! zise şi se trase mai aproape. Dar signora era credincioasă, *signor* Justin. La fel ca mama ei, *dottoressa*, chiar dacă unii se îndoiau de asta. Cum puteau să-şi astupe urechile faţă de vorbele Domnului cînd îi iubeau atît de mult pe semenii lor?

În cele din urmă, Justin reuşi să-l smulgă pe preot din pragul uşii şi să-l conducă în salonul vilei aproape îngheţate unde, după ce îl făcu să se aşeze sub frescele jupuite înfăţişînd heruvimi cu manifestări sexuale precoce, îl îndulci cu un pahar de vin Manzini, apoi cu încă unul, luînd şi el o înghiţitură. Într-un tîrziu, acceptă asigurările inimosului părinte că Tessa se afla în siguranţă la sînul Domnului şi consimţi după o oarecare şovăială să

organizeze slujbele de pomenire pentru Tessa la următoarea zi de naştere şi onomastică şi să facă o donaţie generoasă fondului de restaurare a bisericii şi încă una pentru conservarea superbului castel de pe insulă, o perlă a Italiei medievale, „despre care savanţii şi arheologii ne asigură că se va prăbuşi curînd dacă, prin milostivirea Domnului, zidurile şi fundaţiile nu se refac..." Cînd îl însoţi pe bunul preot pînă la maşină, Justin dori atît de mult ca acesta să nu mai zăbovească încît acceptă fără să cîrtească binecuvîntarea lui, numai să se întoarcă mai curînd la Tessa.

Ea îl aştepta cu braţele încrucişate.

„Refuz să cred în existenţa unui Dumnezeu care îngăduie ca nişte copii nevinovaţi să sufere."

„Atunci de ce te-ai căsătorit la biserică?"

„Ca să-i înmoi inima", îi răspunse ea.

* * *

„TÎRFĂ. NU MAI SUGE SCULA DOCTORULUI NEGROTEI! ÎNTOARCE-TE LA BĂRBATUL TĂU IMPOTENT ŞI FII CUMINTE! RENUNŢĂ IMEDIAT SĂ-ŢI MAI VÎRI NASUL ÎN TREBURILE NOASTRE! ALTFEL, O SĂ MORI CA O CĂŢEA, IAR ASTA E O PROMISIUNE SOLEMNĂ."

Fila de hîrtie simplă pe care o ţinea în mîinile tremurînde nu avea menirea de a înmuia inima nimănui. Mesajul de pe ea era scris cu majuscule groase de culoare neagră, mari de peste un centimetru. Semnătura, nici nu era de mirare, lipsea. Ortografia era impecabilă. Iar efectul asupra lui Justin fu atît de violent, de acuzator, de mistuitor, încît, vreme de cîteva secunde, cuprins de spaimă, se năpusti furios asupra ei.

„De ce nu mi-ai spus? De ce nu mi-ai arătat? Sînt soţul tău, presupusul tău apărător, bărbatul tău, cealaltă jumătate a ta! Renunţ! Mă las păgubaş! Va să zică, primeşti o ameninţare cu

moartea la propria căsuță poștală. O ridici. O citești – măcar o dată. Of! Iar apoi, pentru că îmi semeni, o pui deoparte, fiindcă e atît de otrăvită, atît de respingătoare, încît n-o suporți în fața ochilor. Dar o citești din nou. Iar și iar. Pînă îi cunoști conținutul pe de rost. Ca și mine.

Iar apoi ce faci? Îmi telefonezi să-mi spui: «Scumpule, s-a întîmplat ceva oribil, trebuie să vii acasă imediat!»? Te arunci în mașină? Conduci ca o apucată pînă la Înalta Comisie, fluturi scrisoarea spre mine, mă faci să intru la Porter? Pe naiba! Nimic din toate astea. Ca de obicei, mîndria ta e mai presus de orice. Nu-mi arăți scrisoarea, nu-mi spui despre ea, nici n-o arzi. O păstrezi în secret. O clasifici și o îndosariezi, ascunsă într-un sertar al biroului interzis tuturor. Faci exact ceea ce iei în rîs la mine: o pui la dosar printre hîrtiile tale și păstrezi ceea ce la mine ai numi discreție suverană în ceea ce privește chestiunea. Cum ai mai putut trăi după aceea, cum ai putut continua să trăiești *cu mine* – e greu de înțeles... Doar Dumnezeu știe cum ai îndurat amenințarea, dar asta e treaba ta. Așadar, mulțumesc. Îți mulțumesc, e bine? Îți sînt recunoscător că ai aplicat principiul suprem în apartheidul matrimonial. Bravo! Și încă o dată, mulțumesc."

Furia îl părăsi la fel de repede precum îl apucase, fiind înlocuită de o rușine epuizantă și de remușcare. „N-ai putut suporta, nu-i așa? Ideea de a arăta altcuiva scrisoarea aceea... Ai declanșat o adevărată avalanșă pe care n-ai mai fost în stare s-o oprești. Problemele cu Bluhm, problemele cu mine... Ne-ai apărat. Pe toți. Sigur că da. Lui Arnold i-ai spus? Bineînțeles că nu. Altfel ar fi încercat să te determine să renunți.

* * *

Mental, Justin alungă această modalitate superficială de a analiza.

„Prea dulceag. Tessa era mai puternică. Iar cînd îi sărea muștarul, devenea și mai îndărătnică.

Ţine cont de felul în care gîndesc oamenii legii, de pragmatismul lor! Gîndeşte-te la tînăra asta atît de încăpăţînată, simţind apropierea morţii!

Ea ştia că lucrurile se încinseseră. Ameninţarea cu moartea îi confirma bănuielile. Doar nu trimiţi asemenea mesaje unor oameni care nu te ameninţă cu nimic.

Într-o asemenea situaţie, dacă ar răcni «Ajutor!», ar însemna să se dea singură pe mîna autorităţilor. Britanicii sînt neputincioşi. N-au nici autoritate, nici jurisdicţie. Singura soluţie era să prezentăm mesajul autorităţilor kenyene.

Numai că Tessa nu avea deloc încredere în autorităţile kenyene. Afirmase cu convingere în repetate rînduri că tentaculele imperiului lui Moi pătrundeau în toate cotloanele vieţii din Kenya. La bine şi la rău, Tessa îşi investise toată încrederea, aidoma datoriei matrimoniale, în britanici: dovadă e întîlnirea ei, în secret, cu Woodrow.

În clipa cînd s-ar fi adresat poliţiei kenyene, trebuia să pună la dispoziţie o listă a duşmanilor ei, reali şi potenţiali. Marşul ei împotriva marii crime avea să fie stopată în faşă. Ar fi fost silită să pună capăt luptei. N-ar fi făcut-o nicicum. Marea crimă era mai importantă decît propria-i viaţă.

Iar acum, aşa stau lucrurile şi în ce mă priveşte. E mai importantă decît viaţa mea."

* * *

În vreme ce se zbate să revină la gînduri mai senine, ochii îi cad pe un plic a cărui adresă e scrisă de mînă şi pe care, parcă într-o altă viaţă, l-a scos în grabă nebună din sertarul din mijloc al biroului Tessei din Nairobi, unde găsise şi cutia goală de Dypraxa. Scrisul de pe plic îi aminteşte ceva, dar deocamdată nu-i poate găsi un nume. Plicul a fost deschis prin sfîşiere. Înăuntru se află o singură pagină împăturită, albastră deschis,

purtînd antetul oficial cu însemnele regale. Scrisul este dezlînat, textul era scris la repezeală, trădînd grabă, dar şi ardoare.

„Draga mea Tessa, pe care o iubesc mai presus de orice altă ființă, acum şi întotdeauna,

Aceasta mi-e singura convingere, unica părticică de autocunoaştere în momentele cînd îți scriu. Azi te-ai purtat groaznic cu mine, dar asta nu egalează nici pe departe purtarea mea față de tine. Parcă vorbea altcineva în locul fiecăruia dintre noi. Te doresc şi te venerez mai mult decît orice. Sînt gata dacă şi tu eşti. Să ne lepădăm de mariajele noastre ridicole şi să fugim oriunde vrei tu, în orice clipă. Iar dacă asta ar însemna la capătul lumii, cu atît mai bine. Te iubesc, te iubesc şi te iubesc!"

Dar, de astă dată, semnătura nu lipseşte. A fost scrisă clar şi inconfundabil, cu litere de mărimea celor din mesajul de amenințare: „Sandy". Numele meu e Sandy, părea să declare, şi poți spune asta întregii lumi.

Data şi locul sînt, de asemenea, precizate. Chiar şi cuprins de chinurile marii iubiri, Sandy Woodrow rămîne un individ meticulos.

XII

Justin, bărbatul înşelat, încremeneşte în lumina lunii şi priveşte fix către orizontul argintat al mării, respirînd adînc aerul rece al nopţii. Are senzaţia că a tras în piept ceva greţos şi trebuie să-şi cureţe plămînii. „Sandy trece de la slăbiciune la momente de tărie, mi-ai spus tu odată. Sandy se amăgeşte mai întîi pe sine, apoi ne înşală pe toţi ceilalţi... Sandy e laşul care se ascunde în spatele gesturilor măreţe şi a cuvintelor grandilocvente, fiindcă, altfel, devine vulnerabil..."

„Păi, dacă ştiai toate astea, ce Dumnezeu ai făcut de-ai atras totul asupra ta?" întrebă el pe rînd marea, cerul şi vîntul nopţii năpustindu-se în rafale.

„*Absolut nimic*, îi răspunse ea cu seninătate. Sandy a luat flirtul meu drept promisiune, după cum a interpretat buna ta creştere drept slăbiciune."

Totuşi, vreme de o clipă, ca pe un lux ce şi-l poate îngădui, Justin se lasă potopit de descurajare, aşa cum, uneori, în adîncul inimii, s-a lăsat cuprins de gelozie din pricina lui Arnold. Dar memoria i-a rămas trează. Era ceva ce a citit ieri, noaptea trecută sau în cea de dinainte... Dar ce anume? Un mesaj tipărit, al Tessei către Ham. Un e-mail lung, la prima vedere cam intim pentru sensibilitatea lui Justin, de aceea îl lăsase deoparte, într-un dosar rezervat enigmelor ce urmau a fi dezlegate cînd „voi fi îndeajuns de tare ca să le înfrunt". Revenind în camera pentru ulei, dezgroapă mesajul şi verifică data.

Un e-mail scos la imprimantă de la Tessa către Ham, la exact unsprezece ore după ce Woodrow, încălcînd instrucțiunile de serviciu privind utilizarea hîrtiilor cu antet oficial, își declara dragostea mistuitoare pentru soția unui coleg tocmai pe o astfel de filă cu însemnele Maiestății Sale...

„Ham, nu mai sînt o fetiță, și ar fi timpul să las deoparte chestiile copilărești, dar care fată procedează așa, chiar dacă a intrat în încurcătură? Dar, de data asta, m-am trezit cu o mare jigodie, una de cinci stele căreia i s-au aprins călcîiele după mine. Necazul e că eu și Arnold am dat de aur, mai bine spus de un rahat din cel mai puturos și avem nevoie ca de aer de nenorocit ca să vorbească în numele nostru în anticamerele puterii, singura cale pe care o pot alege, asta dacă e să rămîn și soția lui Justin, și cetățean britanic fidel, lucruri pe care mi le doresc în ciuda tuturor aparențelor. Parcă te aud zicînd că am rămas aceeași tîrfuliță căreia îi place să țină bărbații în laț, chiar dacă-i știe niște neisprăviți fără leac. Bine, Ham, nu-i nevoie s-o spui. N-o spune nici măcar dacă ar fi adevărat. Ține-o pentru tine! Fiindcă am făgăduieli de împlinit[1] și tu la fel, iubitule! Și am nevoie să te știu alături, ca un scump prieten ce-mi ești, și să-mi repeți că sînt o fată bună, fiindcă așa sînt. Dacă nu, o să-ți trag un pupic bălos mai ceva ca în ziua în care purtai un costum nou de marinar și eu ți-am dat brînci în Rubicon. Te iubesc, scumpule. Ciao. Tess.

P.S. Ghita spune că sînt o curvă în toată regula, dar ea nu poate pronunța corect, așa că din gura ei nu iese decît «cubă», amintind de «curbă», din care lipsește r-ul.

Cu dragoste, Tess («cuba»)."

„Acuzatul găsit nevinovat în toate capetele de acuzare, îi zise el. Iar mie, ca de obicei, s-ar cuveni să-mi fie rușine de mine însumi..."

* * *

Calmat ca prin minune, Justin își reluă călătoria plină de șarade.

---

[1] Vers din *Popas lîngă pădure într-un amurg de iarnă* de Robert Frost: „Dar am făgăduieli de împlinit / Și mult de mers pîn'să mă culc" (traducere de Petre Solomon, *Antologia poeziei americane*, Univers, 1979).

Extras din raportul comun al lui Rob şi Lesley către inspectorul-şef Frank Gridley, Departamentul Extern de Criminalistică, Scotland Yard, privind cea de-a treia întîlnire cu Woodrow, Alexander Henry, şeful cancelariei Înaltei Comisii Britanice din Nairobi:

„Persoana investigată repetă ceea ce susţine că ar fi părerea lui *sir* Bernard Pellegrin, responsabilul cu relaţiile cu Africa din cadrul Ministerului de Externe, în sensul că, prin continuarea cercetărilor pe direcţia sugerată de memoriul Tessei Quayle, s-ar periclita în mod inutil relaţiile dintre Guvernul Maiestăţii Sale şi Republica Kenya şi s-ar putea leza interesele comerciale ale Marii Britanii... Persoana invocă motive de securitate pentru a refuza să divulge conţinutul memoriului menţionat... Persoana susţine că nu are cunoştinţă de nici un medicament inovator care este plasat pe piaţă în prezent de compania ThreeBees... Persoana ne previne că cererea de a consulta memoriul Tessei Quayle trebuie adresată direct către *sir* Bernard, în eventualitatea că aceasta mai există, lucru de care ea are motive de îndoială. Persoana o descrie pe Tessa Quayle drept o femeie obositoare şi isterică, dovedind labilitate psihică în legătură cu unele aspecte legate de activitatea ei de ajutorare. Noi interpretăm această afirmaţie drept o cale foarte comodă de a minimaliza importanţa memoriului ei. Prin prezenta, recomandăm să se solicite oficial Ministerului de Externe să ni se trimită cît de curînd posibil toate copiile documentelor prezentate persoanei investigate de către decedata Tessa Quayle."

Însemnare pe margine cu roşu, semnată de F. Gridley, inspector-şef adjunct: „DISCUTAT CU *SIR* B. PELLEGRIN. CEREREA RESPINSĂ PE MOTIVE DE SECURITATE NAŢIONALĂ."

Extrase din reviste medicale savante, dar destul de obscure, preamărind prin exprimări nu tocmai directe, beneficiile senzaţionale ale noului şi revoluţionarului medicament Dypraxa,

„absența fenomenelor de mutație genetică și perioada lungă în resimțirea efectelor la populațiile de șoareci".

Extras din *Haiti Journal of Health Sciences*, exprimînd umile rezerve față de Dypraxa, semnat de un medic pakistanez care a desfășurat teste medicale la un spital de cercetări din Haiti. Cuvintele „potențială toxicitate", subliniate cu roșu de Tessa, scintigrame de insuficiență hepatică, hemoragii interne, amețeli, leziuni ale nervilor optici.

Extras din numărul următor al aceleiași fițuici, în care medici iluștri cu titluri și inițiale impresionante declanșează o contralovitură zdrobitoare, citînd trei sute de cazuri testate. Același articol îl acuză pe bietul pakistanez de „părtinire" și „iresponsabilitate față de pacienți" și invocă blesteme asupra lui.

(Însemnare scrisă de mîna Tessei: „Acești lideri de opinie nepărtinitori au pînă la ultimul contracte cu K.V.H. prin «comenzi speciale» extrem de bine plătite pentru a depista proiecte de cercetare în biotehnologie în întreaga lume.")

Extras dintr-o carte intitulată *Teste clinice* de Stuart Pocock, scris de mîna Tessei, ca metodă preferată a ei pentru a o memora mai ușor. Unele pasaje, marcate cu roșu contrastează cu stilul sobru al autorului:

> „Asemenea multor medici clinicieni, studenții manifestă tendința de a trata literatura medicală cu un respect nemeritat. Este de presupus că revistele serioase, precum *Lancet* și *New England Journal of Medicine*, prezintă progrese medicale ce nu pot fi puse la îndoială. O astfel de încredere naivă în «predicile clinice» este, probabil, încurajată de stilul dogmatic adoptat de unii autori, astfel că incertitudinile inerente ale unui proiect de cercetare capătă o importanță necorespunzătoare..."

(Însemnare a Tessei: „Articolele sînt comandate mereu de marile companii farmaceutice, chiar în revistele așa-zis științifice.")

„Cît priveşte discutiile din cadrul întrunirilor stiintifice și publicitatea lansată de companiile farmaceutice, trebuie să fim și mai retinuti [...] Posibilitatea apariţiei opiniilor părtinitoare este reală..."

(Însemnarea Tessei: „După părerea lui Arnold, marile companii cheltuiesc miliarde ca să cumpere oameni de ştiinţă şi medici pentru testarea şi promovarea produselor. Birgit a constatat că, în ultima vreme, K.V.H. a donat cincizeci de milioane de dolari unui mare spital universitar din S.U.A., plus salarii şi cheltuieli pentru trei clinicieni eminenţi şi şase cercetători-asistenţi. E chiar mai uşor de corupi lumea cancelariilor universitare: posturi de profesori, laboratoare de biotehnologie, fundaţii de cercetare etc. «E din ce în ce mai greu să găseşti pe cineva ale cărui opinii exprimate să nu fie plătite» Arnold.")

Alt citat din Stuart Pocock:

„... există întotdeauna riscul ca autorii să fie îndemnaţi să accentueze în mod nejustificat constatările pozitive."

(Însemnarea Tessei: „Spre deosebire de presa mondială, în revistele cu profil farmaceutic nu prea sînt publicate veştile proaste.")

„...Chiar dacă prezintă un raport al testărilor care au avut rezultate negative, acest lucru se publică mai curînd într-o revistă neînsemnată decît într-unul dintre jurnalele cu greutate. [...] Drept urmare, respingerea negativă a raportului laudativ iniţial nu ajunge la îndemîna marelui public.

... Multor teste le lipsesc elementele esentiale de proiectare pentru a se obţine o evaluare nepărtinitoare a terapiei."

(Adnotarea Tessei: „Sînt confecţionate pentru a dovedi un anumit aspect, nu pentru a-l pune la îndoială, adică: sînt mai mult decît inutile".)

„În unele situaţii, autorii selectează în mod deliberat datele pentru a obtine rezultate pozitive..."

(Adăugirea Tessei: „Spune mai departe".)

Extras din ziarul londonez *Sunday Times*, cu titlul – „Firmă de medicamente supune pacienţii unor riscuri în cadrul unor teste clinice". Intens adnotat şi subliniat de Tessa şi, probabil, reprodus sau transmis prin fax lui Arnold, fiindcă pe foaie tronează un mesaj: „Arnie, AI VĂZUT asta?"

„UNUL dintre cei mai mari producători de medicamente a pus sute de pacienţi în pericolul de a contracta infecţii mortale deoarece nu a încredinţat o serie de informaţii esenţiale celor şase spitale în care s-au desfăşurat testări la scară naţională.

Circa 650 de persoane din Marea Britanie au suferit intervenţii chirurgicale în cadrul unui experiment organizat de Bayer, gigantul farmaceutic german, cu toate că specialiştii firmei efectuaseră studii care indicau că medicamentul produce reacţii adverse în combinaţie cu alte produse, reducîndu-i serios capacitatea de a distruge bacteriile.

Rezultatele acestui studiu prealabil, ajuns în posesia ziarului *Sunday Times*, nu au fost puse la dispoziţia spitalelor la începerea experimentului.

Testul, ale cărui scăderi nu au fost dezvăluite pacienţilor sau familiilor acestora, a făcut ca aproape jumătate dintre cei operaţi la un astfel de centru de testare din Southampton să prezinte o serie de infecţii care le-au pus viaţa în pericol.

Compania Bayer a refuzat să divulge numărul total de infecţii postoperatorii şi decese, pe motiv că aceste date au rămas secrete.

«Înainte de a fi iniţiat, studiul a fost aprobat de autoritatea de reglementare competentă şi de toate comitetele de etică», a declarat un purtător de cuvînt al companiei."

Reclamă în culori pe o întreagă pagină ruptă dintr-o cunoscută revistă africană, sub titlul: „CRED ÎN MIRACOLE". În mijlocul ei, o tînără mamă africană, purtînd o bluză albă şi decoltată şi fustă lungă, zîmbeşte cuceritor. În poala ei stă întins un sugar fericit ce duce o mînă spre sînul ei. În jur, se îngrămădesc fraţi şi surori cu un aer fericit, iar tatăl chipeş domină toată adunarea. Toţi, inclusiv mama, privesc vădit admirativ copilul sănătos. În partea de jos a paginii, cuvintele: „ŞI THREEBEES

CREDE ÎN MIRACOLE!". În dreptul gurii tinerei femei, într-un oval, se poate citi: „Cînd mi s-a spus că sugarul meu are TBC, m-am rugat. După ce doctorul mi-a povestit despre Dypraxa, am înțeles că ruga-mi fusese auzită în ceruri!"

Justin revine la dosarul întocmit de polițiști.

Extras din raportul ofițerilor privind interogarea lui PEARSON, Ghita Janet, angajată a cancelariei din rîndul localnicilor, Înalta Comisie Britanică, Nairobi:

„L-am interogat pe subiect în trei rînduri, cîte nouă, cincizeci și patru și respectiv nouăzeci de minute. La solicitarea subiectului, interogatoriile s-au desfășurat pe teren neutru (la locuința unei prietene), în condiții de deplină discreție. Subiectul este în vîrstă de douăzeci și patru de ani, de origine anglo-indiană, educată la o școală de măicuțe (romano-catolică) din Marea Britanie, fiind fiica adoptivă a unei familii în care tatăl este avocat, iar mama doctor, ambii catolici fervenți. Subiectul a absolvit cu brio Universitatea Exeter, „Arta engleză, americană și a țărilor Commonwealth-ului britanic", fiind de o inteligență deosebită și extrem de agitată. Am avut impresia că, în afară de faptul că suferea cumplit, se temea foarte mult. De exemplu, subiectul a făcut o serie de declarații pe care apoi și le-a retras, de exemplu: «Tessa a fost ucisă pentru a fi redusă la tăcere.» Exemplu: «Toți cei care se leagă de industria farmaceutică se pot alege cu gîtul tăiat.» Sau: «Unele companii farmaceutice sînt negutători de arme îmbrăcați în straie sclipitoare.» Cînd am insistat asupra acestor afirmații, a refuzat să facă precizări și a cerut să fie șterse din declarație. A respins, de asemenea, sugestia că BLUHM ar fi comis crimele de la Turkana. BLUHM și QUAYLE, a afirmat ea, nu erau niște «subiecte» oarecare, ci «oamenii cei mai buni de pe pămînt», iar cei din jurul lor «au minți bolnave».

Continuînd interogatoriul, subiectul a pretins inițial că trebuie să respecte Legea Secretului Diplomatic, apoi că le jurase credință decedaților. În cadrul celui de-al treilea și ultimul

interogatoriu, am adoptat o atitudine mai agresivă față de subiect, punîndu-i în vedere că, prin tăinuirea de informații, i-ar putea proteja pe ucigașii Tessei și împiedica găsirea lui BLUHM. Anexăm transcrierile tipărite la Anexele A și B. Subiectul a citit transcrierea de față, dar a refuzat să o semneze."

„ANEXA A

Î: Ai însoțit-o vreodată pe Tessa Quayle în vreo deplasare pe teren?

R: La sfîrșit de săptămînă și în timpul liber, i-am însoțit pe Arnold și pe Tessa în cîteva deplasări pe teren, în mahalaua Kibera și în nordul țării, pentru a oferi sprijin clinicilor și a vedea cum se administrează medicamentele. Aceasta este sarcina principală a organizației neguvernamentale pentru care lucrează Arnold. Unele dintre medicamentele verificate de Arnold ieșiseră de mult din perioada de valabilitate, deși exista posibilitatea ca ele să fie bune într-o anumită măsură. Altele erau inadecvate suferințelor pe care ar fi trebuit să le trateze. De asemenea, am reușit să obținem confirmarea unui procedeu întîlnit în mod obișnuit în alte zone ale Africii, mai precis, indicațiile și contraindicațiile ce însoțesc unele medicamente sînt reformulate pentru piața lumii a treia pentru a lărgi spectrul lor de utilizare cu mult în afara domeniului aplicării aprobate pentru țările dezvoltate; de exemplu, un analgezic utilizat în Europa sau S.U.A. pentru ușurarea suferințelor în cancerul avansat era administrat drept remediu pentru durerile menstruale și pentru unele probleme articulare minore. Nu erau precizate contraindicațiile. Am mai stabilit că și în cazul în care doctorii africani dădeau un diagnostic precis, de obicei prescriau tratamente greșite din cauza lipsei de instruire corespunzătoare.

Î: ThreeBees era unul dintre distribuitorii incriminați?

R: Toată lumea știe că Africa este coșul de gunoi al industriei farmaceutice mondiale, iar ThreeBees este unul dintre principalii distribuitori de produse farmaceutice din Africa.

Î: Prin urmare, ThreeBees era incriminat în acest caz?

R: În anumite cazuri, distribuitorul era ThreeBees.

Î: Distribuitorul răspunzător?

R: Exact.

Î: În cîte cazuri? În ce proporție?

R (după îndelungi ezitări): În totalitate.

Î: Te rugăm să repeți. Vrei să spui că, de fiecare dată cînd ați descoperit un produs defectuos, ThreeBees era distribuitorul lui?

R: Cred că nu e recomandabil să continuăm discuția cîtă vreme Arnold ar putea fi în viață."

„ANEXA B

Î: Nu-ți amintești dacă a existat un anumit produs împotriva căruia Arnold și Tessa aveau obiecțiuni serioase?

R: Nu-mi puteți pune o asemenea întrebare. Nu se poate!

Î: Ghita, încercăm să înțelegem de ce a fost ucisă Tessa și de ce crezi că, prin discutarea acestor aspecte, periclităm și mai mult viața lui Arnold.

R: Pretutindeni se întîmpla la fel...

Î: Ce anume se întîmpla? De ce plîngi, Ghita?

R: Ucidea oamenii... În sate... În cartierele sărace... Arnold era convins de asta. Medicamentul era bun, zicea el. După încă cinci ani de progrese s-ar fi ajuns, probabil, la rezultate excelente. Nu puteai combate ideea promovată prin acest medicament. Tratament de scurtă durată, ieftin și tolerat ușor de pacient. Numai că se pripiseră. Testele fuseseră concepute în mod selectiv. Nu studiaseră toate efectele secundare. Fusese testat pe șoareci în gestație, maimuțe, iepuri și cîini, iar animalele nu prezentaseră tulburări. Cînd s-a ajuns la uz uman, sigur, au apărut probleme, dar cînd nu se întîmplă așa?! Aceasta e zona obscură pe care o exploatează companiile de medicamente. Totul se află la mîna statisticii, iar statisticile dovedesc ceea ce vrei tu. După părerea lui Arnold, își doriseră prea mult să lanseze medicamentul pe piață, ca s-o ia înaintea concurenței. Există atîtea reglementări și legi, încît ți-ai închipui că așa ceva nu e posibil, dar Arnold spunea că întotdeauna se întîmplă la fel. Lucrurile arată altfel cînd stai într-un birou elegant al Națiunilor Unite din Geneva. Și altfel se văd lucrurile cînd mergi la fața locului.

Î: Cine era producătorul?

R: Nu vreau să mai continuăm pe acest subiect.

Î: Cum se numea medicamentul?

R: De ce nu au făcut mai multe teste? Kenyenii ce vină au? Dar nu poți pune întrebări cînd ești o țară a lumii a treia. Trebuie să accepți ceea ce ți se oferă.

Î: Era vorba de Dypraxa?

R: (neinteligibil)

Î: Ghita, calmează-te şi spune-ne... Cum se numeşte medicamentul, pentru ce e şi cine îl fabrică?

R: Africa prezintă optzeci şi cinci la sută din cazurile de SIDA, ştiaţi? Cîţi bolnavi au acces la tratament medical? Unu la sută! Nu mai e o problemă umană! A devenit una economică! Bărbaţii nu pot munci. Femeile, la fel! E o boală cu transmitere heterosexuală, de aceea există atîţia orfani! Nu-şi pot hrăni familiile! Dezastru total! Şi mor!

Î: Deci, medicamentul despre care vorbim e pentru tratarea SIDEI?

R: Nu, atîta vreme cît Arnold trăieşte!... E asociat. Cînd apare tuberculoza, bănuieşti că e vorba de SIDA... Nu mereu, dar de cele mai multe ori.... Aşa spunea Arnold.

Î: Wanza a suferit din cauza acestui medicament?

R. (neinteligibil)

Î: A murit Wanza din cauza acestui medicament?

R: Nu, cît Arnold mai trăieşte! Da, Dypraxa! Iar acum, plecaţi!

Î: De ce se îndreptau spre şantierul lui Leakey?

R: Nu ştiu! Ieşiţi!

Î: Care era adevăratul motiv al călătoriei lor la Lokichoggio? În afară de activitatea de conştientizare a femeilor?!

R: Nimic! Încetaţi!

Î: Cine e Lorbeer?

R: (neinteligibil)"

„RECOMANDĂM

Întocmirea unei cereri oficiale către Înalta Comisie pentru ca martorului să i se ofere protecţie în schimbul unei declaraţii complete. Martorului trebuie să i se dea asigurări că informaţiile pe care le furnizează cu privire la activitatea lui Bluhm şi a decedatei sînt folosite în aşa fel, încît, presupunînd că Bluhm este încă viu, să nu îi pericliteze viaţa."

„RECOMANDAREA SE RESPINE DIN MOTIVE DE SECURITATE

F. Gridley (Inspector-şef)"

Stînd cu bărbia rezemată în palmă, Justin rămase cu privirea aţintită la perete. Şi-o aminti pe Ghita, a doua femeie ca frumuseţe din Nairobi. Discipol prin proprie alegere al Tessei, care visează să introducă modele de bună purtare într-o lume ticăloşită. „Ghita mi-e soră geamănă, însă fără părţile mele rele“, îi plăcea Tessei să spună.

Ghita, ultima fiinţă nevinovată, *tête-à-tête* cu Tessa, gravidă în ultimele săptămîni, la un ceai verde, rezolvînd problemele lumii în grădina din Nairobi, în vreme ce Justin, scepticul fericit pînă la absurd şi viitorul tătic, purtînd o pălărie de pai, înaintează încet printre straturile de flori şi taie, pliveşte, curăţă de uscături, leagă şi stropeşte, arătînd ca un englez ridicol în floarea vîrstei.

– Justin, fii te rog atent la picioare! îi strigă ele îngrijorate.

Îl preveneau în legătură cu furnicile care, după cîte o ploaie, ieşeau din pămînt în şiruri lungi ca soldaţii şi erau în stare să ucidă un cîine sau un copilaş doar prin forţa numărului şi organizării milităreşti. Spre sfîrşitul perioadei de sarcină, Tessa se temea că acele furnici ar putea lua stropitul drept un ropot neaşteptat de ploaie.

Ghita, simţindu-se atacată de toţi şi de toate, începînd cu romano-catolicii care se opun ideii de control al naşterilor în lumea a treia şi incendiază prezervative în mod demonstrativ pe Stadionul Nyayo, continuînd cu firmele americane care strecoară droguri în ţigări pentru a crea dependenţă la copiii fumători şi cu căpeteniile războinice somaleze care aruncă bombe asupra unor cătune lipsite de apărare şi terminînd cu companiile care produc asemenea bombe.

– Cine sînt oamenii ăştia, Tessa? întreabă ea insistent, în şoaptă. Cum gîndesc ei, poţi să-mi spui? Vorbim aici de păcatul originar? Dacă vrei părerea mea, se întîmplă ceva mai grav decît atît. Păcatului originar îi era propriu un dram de nevinovăţie. Dar unde mai găseşti acum nevinovăţie, Tessa?

Iar dacă mai apărea şi Arnold, ceea ce se întîmpla frecvent la sfîrşit de săptămînă, discuţia căpăta o turnură mai aparte. Cei trei stăteau cu capetele apropiate, avînd expresii încordate, iar dacă Justin, din invidie răutăcioasă, se apropia cu stropitul prea mult şi-i incomoda, ei îşi coborau vocile în mod demonstrativ, pînă cînd el se retrăgea către un strat de flori mai îndepărtat.

* * *

Raportul poliţiştilor în urma întîlnirii cu reprezentanţii companiei ThreeBees, Nairobi:

„Am solicitat o discuţie cu *sir* Kenneth Curtiss şi ni s-a dat de înţeles că acesta ne va primi. Cînd am sosit la sediul ThreeBees, ni s-a comunicat că *sir* Kenneth fusese convocat la o audienţă la preşedintele Moi, după care era silit să plece urgent la Basel pentru a stabili împreună cu Karel Vita Hudson (K.V.H.) chestiuni de politică a vînzărilor. Ni s-a sugerat să adresăm întrebările directorului de marketing al Casei ThreeBees, o doamnă pe nume Y. Rampuri. Cu toate acestea, doamna Rampuri avea de rezolvat unele probleme de familie şi nu ne putea sta la dispoziţie. Apoi, ni s-a recomandat să încercăm o discuţie cu *sir* Kenneth sau doamna Rampuri la o dată ulterioară. Cînd am explicat că sîntem presaţi de timp, ni s-a oferit, în cele din urmă, posibilitatea de a vorbi cu «membri din conducere» şi, după o aşteptare de o oră, am fost primiţi de doamna V. Eber şi de domnul D.K. Crick, ambii de la departamentul de relaţii cu publicul. A mai fost prezent şi un domn pe nume P.R. Oakey, care s-a prezentat drept «avocat al filialei din Londra, care se afla întîmplător în vizită la Nairobi, pentru rezolvarea altor probleme».

Doamna Vivian Eber este o africană înaltă şi atrăgătoare în jur de treizeci de ani şi are o diplomă în comerţ de la o universitate americană.

Domnul Crick, originar din Belfast, cam de aceeaşi vîrstă, cu o statură impresionantă, vorbeşte cu un pronunţat accent nord-irlandez.

Verificările ulterioare au evidenţiat că domnul Oakey, avocatul londonez, este una şi aceeaşi persoană cu Percy Ranelagh Oakey, de la firma londoneză Oakey, Oakey & Farmeloe. Recent, el a apărat cu succes cîteva cazuri ale unor mari companii farmaceutice în cadrul unor acţiuni intentate pentru vătămări şi despăgubiri, între acestea numărîndu-se şi K.V.H. La acea dată, nu cunoşteam acest amănunt.

Vezi Anexa privind informaţiile referitoare la D.K. Crick."

„REZUMATUL DISCUŢIEI

1. Prezentarea de scuze în numele lui *sir* Kenneth K. Curtiss şi doamnei Y. Rampuri.

2. Exprimarea de condoleanţe de către B.B.B. (Crick) privind decesul Tessei Quayle şi îngrijorarea în legătură cu soarta doctorului Arnold Bluhm.

B.B.B. (CRICK): Ţara asta nenorocită devine tot mai violentă. Chestia asta cu doamna Quayle mă revoltă. A fost o femeie deosebită, care şi-a cîştigat o reputaţie deosebită în acest oraş. Cu ce vă putem ajuta, domnilor ofiţeri? Spuneţi şi vă stăm la dispoziţie! Şeful vă transmite salutări şi ne-a cerut să vă acordăm tot sprijinul. Are un deosebit respect faţă de poliţia britanică.

FUNCŢIONAR: Am înţeles că Arnold Bluhm şi Tessa Quayle au făcut anumite intervenţii pe lîngă ThreeBees în legătură cu un nou medicament pe care îl comercializaţi pentru tratarea TBC-ului, pe nume Dypraxa.

B.B.B. (CRICK): Adevărat? Va trebui să verificăm. Vedeţi dumneavoastră, doamna Eber se ocupă mai mult de relaţiile cu publicul, iar prezenţa mea la discuţie e subsidiară altor sarcini pe care le am ca urmare a unei restructurări majore a companiei. Şeful consideră că imobilitatea e sinonimă cu risipa de bani.

FUNCŢIONAR: În urma acestor interpelări, a avut loc o discuţie între Quayle, Bluhm şi cîţiva angajaţi ai companiei şi

am dori să vedem şi noi evidenţele ce s-au păstrat în legătură cu acea întîlnire şi orice alt document referitor la această chestiune.

B.B.B. (CRICK): Ai dreptate, Rob! Nici o problemă! Aveţi tot sprijinul nostru! Numai că spui că doamna a făcut anumite demersuri pe lîngă ThreeBees – ştii cumva la ce departament? Doar sînt o mulţime de albinuţe în compania asta, crede-mă!

FUNCŢIONAR: Doamna Quayle a trimis scrisori, mesaje prin e-mail şi i-a telefonat personal lui *sir* Kenneth personal, la biroul privat al acestuia, doamnei Rampuri şi aproape tuturor celor din consiliul de conducere din Nairobi. A transmis prin fax unele scrisori şi a trimis exemplare şi prin poştă. Pe altele le-a adus personal.

B.B.B. (CRICK): A, foarte bine. Asta ne oferă un punct de pornire. Aveţi cumva copii ale acestor mesaje?

FUNCŢIONAR: Deocamdată, nu.

B.B.B. (CRICK): Dar ştiţi cine a participat la acele întîlniri din partea noastră, presupun...

FUNCŢIONAR: Am presupus că dumneavoastră ar trebui să ştiţi asta.

B.B.B. (CRICK): Păcat! În concluzie, ce aveţi?

FUNCŢIONAR: Mărturii scrise şi verbale făcute de martori care afirmă că s-au făcut astfel de interpelări. Doamna Quayle a împins lucrurile pînă într-acolo, încît a încercat să-l viziteze pe *sir* Kenneth la ferma sa, cînd s-a aflat ultima oară la Nairobi.

B.B.B. (CRICK): Serios? Ei bine, asta-i o noutate pentru mine, trebuie să recunosc. Avea întîlnire cu el?

FUNCŢIONAR: Nu.

B.B.B. (CRICK): Dar cine a invitat-o?

FUNCŢIONAR: Nimeni. A apărut acolo.

B.B.B. (CRICK): Bravo! Curajoasă fată! Şi ce-a reuşit să facă?

FUNCŢIONAR: Nu prea mult, evident, fiindcă apoi a încercat să ia legătura cu *sir* Kenneth aici, la biroul lui, dar nu a reuşit.

B.B.B. (CRICK): Asta-i bună! Şeful e o persoană ocupată. Multă lume vrea favoruri din partea lui. N-au mulţi un asemenea noroc.

FUNCŢIONAR: În acest caz nu era vorba de favoruri.

B.B.B. (CRICK): Dar despre ce?

FUNCŢIONAR: De răspunsuri. Din cîte am înţeles noi, doamna Quayle i-a prezentat o serie de anamneze ce prezentau efectele secundare ale medicamentului asupra unor pacienţi identificaţi.

B.B.B. (CRICK): Chiar aşa? Doamne! Ei, asta e! Nu ştiam că s-au înregistrat efecte secundare. Doamna e om de ştiinţă sau doctor? Era, adică?

FUNCŢIONAR: Era o persoană pe care o preocupau probleme de acest gen, avocat şi activistă în domeniul drepturilor omului. Şi participa intens la activitatea de ajutorare.

B.B.B. (CRICK): Cînd afirmaţi că *a prezentat*, ce vreţi de fapt să spuneţi?

FUNCŢIONAR: Că le-a predat personal în această clădire, personal pentru *sir* Kenneth.

B.B.B. (CRICK): A primit recipisă de confirmare?

FUNCŢIONAR (Prezintă recipisa)

B.B.B. (CRICK): Aha! Bun. S-a primit un pachet. Se pune însă problema conţinutului, nu? Dar aveţi copii, sînt convins. O întreagă serie de anamneze. Sigur le aveţi...

FUNCŢIONAR: Aşteptăm să le primim foarte curînd.

B.B.B. (CRICK): Adevărat? Atunci ne-ar interesa foarte mult să le vedem şi noi, n-am dreptate, Viv? Vreau să spun că Dypraxa e punctul nostru forte în prezent, ceea ce şeful numeşte nava-amiral. Avem o mulţime de mămici, tătici şi copii care au o părere foarte bună despre Dypraxa. Aşadar, dacă Tessa avea vreo nemulţumire în legătură cu medicamentul, atunci e vorba de ceva ce ar trebui să ştim şi noi ca să putem interveni. Dacă şeful s-ar afla aici, el ar fi primul care să afirme asta. Numai că el e un om care trăieşte într-un adevărat vîrtej. Chiar mă mir că a încercat să o evite. Nu-i stă în fire deloc. Cu toate astea, presupun că dacă aţi fi la fel de ocupat ca el...

B.B.B. (EBER): Avem o procedură standard pentru reclamațiile clienților în legătură cu lista noastră de produse farmaceutice, înțelegi Rob? Noi sîntem doar distribuitori. Importăm și distribuim. Cu condiția ca guvernul să aprobe produsul, iar centrele medicale să le utilizeze fără probleme, iar noi acționăm ca simpli intermediari. După aceea, răspunderea noastră încetează. Primim recomandări referitoare la depozitare, desigur, și ne convingem că se asigură condițiile de temperatură și umiditate și așa mai departe. Dar, în esență, răspunderea aparține producătorului și guvernului kenyan.

FUNCȚIONAR: Ce-mi puteți spune despre testele clinice? N-ar trebui să efectuați astfel de teste?

B.B.B. (CRICK): Niciunul. Regret, dar asupra acestui aspect nu te-ai documentat, Rob. Nu, dacă stăm de vorbă în cunoștință de cauză și nu în necunoștință de cauză...

FUNCȚIONAR: Și atunci despre ce discutăm?

B.B.B. (CRICK): Nu se întîmplă prima dată ca un medicament să fie administrat într-o anumită țară precum Kenya, deși asta nu-i o politică obișnuită. De vreme ce medicamentul este distribuit într-o țară și ai aprobare sută la sută din partea celor de la Sănătate, se cheamă că treaba e rezolvată.

FUNCȚIONAR: Și totuși, ce teste, încercări, ce experiențe efectuați, dacă nu vă supărați?

B.B.B. (CRICK): Ascultă... Nu mai folosi vorbe mari cu mine, ai înțeles? Dacă vrei să faci un istoric al utilizări medicamentului, unul bun, cum e acesta, dacă te pregătești pentru a-l distribui în altă țară mare – în afara Africii, în Statele Unite, de exemplu – a, da, în regulă, te aprob, într-un mod indirect putem numi ceea ce facem aici drept testare. Strict în acest sens. Adică de pregătire, pentru evenimentul ce ne așteaptă, cu alte cuvinte, ziua în care ThreeBees și K.V.H. vor pătrunde împreună pe noua piață la care fac aluzie. Ai înțeles ce vreau să zic?

FUNCȚIONAR: Deocamdată, nu! Aștept să aud cuvîntul cobai.

B.B.B. (CRICK): Pe scurt, așa e cel mai bine pentru toată lumea, fiecare pacient reprezintă, într-o oarecare măsură, un caz

de testare în slujba unei cauze mai mari. Nici vorbă de cobai în toată treaba asta... Așa că lasă-te păgubaș!

FUNCȚIONAR: Țelul fiind piața americană, vreți să spuneți?

B.B.B. (CRICK): Ce mama naibii?! N-am spus decît că, atunci cînd se administrează tratamentul, fiindcă îi avem pe pacienți luați în evidență, toate rezultatele sînt înregistrate și monitorizate în orice clipă la Seattle pe Vancouver și Basel, pentru a fi comparate pe viitor. Pentru validarea produsului cînd o să vrem să-l înregistrăm în altă parte. Așa că avem spatele asigurat în orice clipă. Plus că beneficiem de sprijinul celor din Ministerul kenyan al Sănătății.

FUNCȚIONAR: Iar ei ce fac? Ascund cadavrele?

P.R. OAKEY, QC: Sînt convins că nici n-ai spus vorbele astea, Rob, și te asigur că noi nici nu le-am auzit! Doug a fost extrem de deschis și de generos în privința informațiilor pe care ți le-a dat. Poate mai darnic decît trebuia. Nu crezi, Lesley?

FUNCȚIONAR: Așadar, ce faceți pînă una-alta cu reclamațiile? Le aruncați la gunoi?

B.B.B. (CRICK): Les, uite cum procedăm în general: le transmitem direct producătorului, Karel Vita Hudson. Apoi, ori îi răspundem reclamantului conform recomandărilor K.V.H., ori îi răspunde K.V.H., dacă este preferată calea asta. Ei se pricep mai bine cum să procedeze. Dar, în linii mari, cam asta-i situația, Rob. Mai vrei și alte lămuriri? Poate programăm o nouă discuție la o dată cînd o să ai documentația la îndemînă, ce părere ai?

FUNCȚIONAR: O clipă, dacă nu vă supărați! Potrivit informațiilor noastre, Tessa Quayle și doctorul Arnold Bluhm au venit aici personal în noiembrie anul trecut, la invitația dumneavoastră – a companiei ThreeBees – pentru a discuta efectele, pozitive sau negative, ale produsului pe care îl vindeți, Dypraxa. Ei au distribuit și personalului de aici exemplare ale studiilor de caz pe care le transmiseseră personal lui *sir* Kenneth Curtiss. Vreți să spuneți că nu ați menționat în evidențe acea discuție, nici măcar numele celor de la ThreeBees care au fost prezenți?

B.B.B. (CRICK): Ştii data la care a avut loc, Rob?

FUNCŢIONAR: Avem o însemnare într-un jurnal, de unde rezultă că s-a fixat o întîlnire la sugestia companiei ThreeBees la ora 11.00 dimineaţa, pe 18 noiembrie. Programarea a fost făcută de la biroul doamnei Rampuri, directorul de marketing, despre care tocmai am aflat că nu este disponibilă.

B.B.B. (CRICK): Asta-i ceva nou pentru mine, trebuie să recunosc... Tu ştiai ceva, Vic?

B.B.B. (EBER): Nimic, Doug.

B.B.B. (CRICK): Hei, ce-ar fi să ne uităm în agenda lui Yvonne, ca să ne convingem?

FUNCŢIONAR: Bună idee! Vă ajutăm şi noi!

B.B.B. (CRICK): Uşurel, uşurel! Trebuie să fie şi ea de acord mai întîi, evident. Yvonne e o fată şi jumătate. N-o să mă apuc să scotocesc prin agendă fără aprobarea ei, după cum nu mi-aş băga nasul nici în notiţele tale, Lesley.

FUNCŢIONAR: Sunaţi-o! Plătim noi convorbirea.

B.B.B. (CRICK): Rob, nu se poate!

FUNCŢIONAR: De ce?

B.B.B. (CRICK): Vezi tu, Rob, Yvonne şi prietenul ei au plecat la o mare nuntă la Mombasa. Cînd am spus că «Are treburi de familie de rezolvat», la asta m-am referit, înţelegi? O chestiune arzătoare, credeţi-mă! De aceea, cred că, mai devreme de luni, nu putem lua legătura cu ea. Nu ştiu dacă aţi fost vreodată la o nuntă în Mombasa, dar vă garantez...

FUNCŢIONAR: Să lăsăm deoparte agenda. Ce s-a întîmplat cu însemnările pe care i le-au lăsat cei doi?

B.B.B. (CRICK): Te referi la aşa-zisele anamneze asupra cărora insişti atîta?

FUNCŢIONAR: Între altele...

B.B.B. (CRICK): Hm, dacă tot te legi de anamneze şi de alte chestii de-astea, sigur, Rob, discuţia tehnică privind simptomele, indicaţiile, dozele – ah, şi efectele secundare, Rob, atunci rămîne cum ţi-am mai spus, producătorul se ocupă de toate astea. Mă refer la cei din Basel, din Seattle şi din Vancouver. Adică, ce naiba?! Am dovedi *o iresponsabilitate criminală*, nu-i aşa, Viv, dacă n-am apela *imediat* la experţi pentru analizarea

situației. Principiul acesta nu numai că face parte din politica ThreeBees, ba aş spune chiar că se respectă mai ceva ca *Sfînta Scriptură*, clar?

B.B.B. (EBER): Absolut! Nici nu-ncape îndoială, Doug! Şeful insistă asupra acestui aspect. În momentul în care apare o problemă, trebuie să luăm legătura cu K.V.H. pe linia permanentă.

FUNCȚIONAR: Ce să înțelegem din toată povestea asta? E ridicol! Pentru numele lui Dumnezeu, ce se întîmplă cu documentele în compania asta?

B.B.B. (CRICK): Te asigur că am auzit ce-ai spus; o să căutăm şi o să vedem ce putem găsi. Aici nu-s serviciile secrete, Rob! Şi nici Scotland Yard-ul. Ne aflăm în Africa. Nu toți ne ținem dosarele ca nişte soldăței cuminți, înțelegi? Există şi moduri mai utile de a ne petrece timpul, atîta cît e, decît să...

P.R. OAKEY, QC: Consider că trebuie să clarificăm două chestiuni. Poate chiar trei... Îmi dați voie să le iau pe rînd? Unu: domnilor funcționari, chiar sînteți convinşi că întîlnirea respectivă dintre doamna Quayle, doctorul Bluhm şi reprezentanții ThreeBees a avut loc?

FUNCȚIONAR: După cum v-am mai spus, sîntem în posesia unor probe materiale scrise de Bluhm, din care rezultă că la biroul doamnei Rampuri s-a fixat o întîlnire pe data de 18 noiembrie.

P.R. OAKEY, QC: Lesley, *fixată* înseamnă ceva, iar *desfăşurată* înseamnă cu totul altceva. Să sperăm că doamna Rampuri are o memorie bună. Organizează o mulțime de discuții, puteți fi convinşi de asta. A doua chestiune se referă la ton. Din cîte vă dați seama, acele presupuse afirmații erau făcute *pe un ton potrivnic*? Putea fi vorba, de exemplu, de sugestia vreunui proces iminent? *De mortuis*[1], şi aşa mai departe, dar din cîte se afirmă despre doamna Quayle, nu era chiar tipul de persoană care să atace atît de direct, nu? Era şi avocat, din cîte spui. Iar Arnold Bluhm, un fel de supraveghetor profe-

---

[1] *De mortuis nil nisi bonum* (lat.) – „Despre morți, numai de bine“ (n.tr.).

sionist în domeniul produselor farmaceutice. Nu avem de-a face chiar cu niște ageamii.

FUNCȚIONAR: Și ce dacă ar fi fost pe un ton potrivnic? Dacă cineva a murit din cauza unui medicament, oricine are dreptul să devină potrivnic...

P.R. OAKEY, QC: Păi, e clar, Rob, dacă doamna Rampuri a simțit că e vorba de o reclamație sau chiar de ceva mai grav sau dacă șeful și-a dat seama de asta, presupunînd că el a primit materialele scrise, chestiune care rămîne sub semnul întrebării, atunci *primul* lor gest ar fi fost să îi trimită la departamentul juridic al companiei. Ceea ce ar însemna că și acolo trebuie verificat, nu-i așa, Doug?

FUNCȚIONAR: Mi-am închipuit că dumneavoastră reprezentați departamentul juridic.

P.R. OAKEY, QC (cu umor): Eu reprezint ultima soluție, Rob. Nu prima. Serviciile mele costă mult prea mult.

B.B.B. (CRICK): O să te căutăm noi, Rob! Ne-a făcut plăcere să discutăm cu voi. Data viitoare, sper să luăm masa împreună. Dar să nu vă așteptați la minuni, asta-i părerea mea. E așa cum v-am spus. Nu ne omorîm timpul ținînd evidențe. Avem o groază de belele de rezolvat și, după cum îi place șefului să spună, la ThreeBees treburile se rezolvă din mers. Așa a ajuns la starea din prezent.

FUNCȚIONAR: Domnule Crick, vă rog să ne mai acordați cîteva momente. Am dori să discutăm cu un domn pe nume Lorbeer, probabil doctorul Lorbeer, de origine germană, elvețiană sau, poate, flamandă. Regret, nu-i știm celălalt nume, dar am tras concluzia că a contribuit îndeaproape la introducerea Dypraxei aici, în Africa.

B.B.B. (CRICK): De partea cui, Lesley?

FUNCȚIONAR: Are vreo importanță?

B.B.B. (CRICK): Păi are, desigur! Dacă Lorbeer e doctor, după cum considerați voi, mai curînd are legături cu producătorul, decît cu noi. ThreeBees nu apelează la medici, înțelegeți? Noi sîntem doar cei care se pricep să găsească o piață pentru produse. Vînzătorii... Așa că îmi

pare rău, Les, dar asta înseamnă că trebuie să vă încercați norocul tot la K.V.H.

FUNCȚIONAR: Bun, îl cunoașteți pe Lorbeer sau nu? Nu ne aflăm la Vancouver, Basel sau Seattle. Sîntem în Africa. E medicamentul dumneavoastră, teritoriul dumneavoastră. Îl importați, îi faceți reclamă, îl distribuiți și-l vindeți. Noi vă spunem că Lorbeer a avut de-a face cu medicamentul *dumneavoastră* în Africa. Ați auzit de el ori nu?

P.R. OAKEY, QC: Rob, cred că ai primit răspunsuri la întrebări. Încearcă să discuți cu producătorii.

FUNCȚIONAR: Dar de o femeie pe nume Kovacs, probabil unguroaică?

B.B.B. (CRICK): Tot medic?

FUNCȚIONAR: Vă e cunoscut numele? Lăsați profesia... A auzit vreunul dintre dumneavoastră de Kovacs? O femeie... În contextul plasării medicamentului pe piață...

B.B.B. (CRICK): Rob, cred că ar trebui să cauți în cartea de telefon.

FUNCȚIONAR: Mai e un oarecare doctor Emrich, cu care am dori să discutăm...

P.R. OAKEY, QC: Domnilor ofițeri, s-ar părea că ați ajuns într-un punct mort. Îmi pare foarte rău, dar nu vă putem ajuta mai mult! Noi ne-am dat toată silința să vă fim de folos, dar s-ar părea că nu e ziua noastră cea mai bună."

Adnotare făcută la o săptămînă după această întîlnire:

„În ciuda asigurărilor primite din partea celor de la ThreeBees că se vor întreprinde verificări, am fost informați că, pînă în prezent, nu au scoase la lumină documente, scrisori, anamneze, e-mail-uri sau faxuri de la Tessa Quayle sau Arnold Bluhm. K.V.H. respinge ideea că ar avea cunoștință de așa ceva, iar departamentul juridic din Nairobi al ThreeBees are aceeași poziție. Încercările noastre de a mai lua legătura cu Eber sau Crick s-au dovedit infructuoase. Crick urmează «un curs de recalificare în Africa de Sud», iar

Eber «a fost mutată la un alt departament». Înlocuitorii lor nu au fost încă numiţi. Doamna Rampuri rămîne în continuare de negăsit, «datorită restructurării din cadrul companiei»."

„RECOMANDARE: Scotland Yard-ul să întreprindă demersuri pe lîngă sir Kenneth K. Curtiss, solicitîndu-i-se o declaraţie completă privind relaţiile companiei sale cu decedata şi cu doctorul Bluhm, să ordone personalului său să caute insistent agenda doamnei Rampuri şi documentele care lipsesc, iar doamna Rampuri să fie convocată neîntîrziat pentru un interogatoriu."

(Document semnat cu iniţialele inspectorului-şef Gridley, dar fără a se iniţia sau ordona vreo măsură)

„ANEXĂ

Crick, Douglas (Doug) James, N. Gibraltar, 10 oct. 1970 (cf. Biroul Caziere, Min. Apărării şi Depart. Consilier General al Tribunalului Militar)

Numitul este fiul nelegitim al lui Crick, David Angus, Marina Regală, destituit prin degradare. Crick-tatăl a petrecut unsprezece ani în penitenciare din Marea Britanie pentru infracţiuni multiple, inclusiv două de omor. În prezent, trăieşte în huzur la Marbella, Spania.

Crick, Douglas James (numitul), a venit în Marea Britanie din Gibraltar la vîrsta de nouă ani, aflat sub tutela tatălui său, care a fost arestat imediat după intrarea pe teritoriul britanic. Numitul a fost încredinţat spre supraveghere. În perioada instituţionalizării, numitul a apărut de cîteva ori în faţa tribunalelor pentru delincvenţi juvenili pentru comiterea unor infracţiuni, între care plasare de droguri, vătămare corporală gravă, proxenetism şi tulburarea liniştii publice. A fost, de asemenea, suspectat de complicitate pentru uciderea în grup a doi tineri de culoare la Nottingham (în 1984), dar nu a fost pus sub acuzare.

În 1989, numitul a susținut că și-a revizuit comportamentul și s-a oferit voluntar pentru a intra în serviciul polițienesc. A fost respins, dar se pare că a fost reținut ca informator-colaborator.

În 1990, numitul a reușit să intre ca voluntar în serviciul armatei britanice, a fost instruit, în cadrul forțelor speciale și detașat la Serviciul de Informații al Armatei, în Irlanda de Nord, pentru a lucra ca civil, primind gradul și drepturile de sergent. Numitul a servit în această calitate timp de trei ani în Irlanda, după care a fost degradat la gradul de soldat simplu și trecut în rezervă fără nici un drept. Nu avem la dispoziție alte evidențe privind activitatea sa ca militar.

Deși D. J. Crick (numitul) ne-a fost prezentat ca funcționar pentru relații cu publicul al companiei ThreeBees, pînă de curînd a fost mai bine cunoscut drept creierul serviciului de protecție și securitate al companiei. Se afirmă că se bucură de încrederea lui *sir* Kenneth K. Curtiss, a cărui pază de corp a fost de mai multe ori, de exemplu, cu ocazia vizitei lui Curtiss în Golf, în America Latină, în Nigeria și în Angola, iar acestea numai în ultimele douăsprezece luni."

* * *

„L-a încolțit pînă și la fermă, sărmanul de el", spune Tim Donohue, așezat de cealaltă parte a tablei de Monopoly, la masa din grădina Gloriei. „Telefoane la ore total nepotrivite. Scrisori jignitoare lăsate la clubul lui. «Fă totul uitat, recomandarea noastră!» *Recomandarea noastră...*"

„Sînt în stare să ucidă", îi spune Lesley în bezna din furgoneta parcată în Chelsea. „Dar ai observat asta și singur."

Cu aceste amintiri încă proaspete în minte, Justin trebuie să fi adormit la masa de numărat bani, fiindcă îl trezi hărmălaia unei încăierări aeriene între păsările de uscat și pescăruși la ivirea zorilor care, la o verificare mai atentă a ceasului, se dovedi a fi, de fapt, amurgul. Iar la scurt timp după

aceea, se simți iremediabil pierdut. Citise tot ce găsise și își dădea seama, asta dacă se îndoise vreodată, că fără laptopul Tessei nu făcuse decît să ridice doar un colț din vălul ce ascundea întreaga întocmire.

XIII

Etalînd un palton negru, prea lung pentru el, şi un ghiozdan ce nu stătea pe umerii lui firavi, Guido îl aştepta pe treptele căsuţei. Între degetele străvezii de subţiri strîngea cutia din metal în care îşi ţinea medicamentele şi sandvişurile pentru la şcoală. Era ora şase dimineaţa. Razele răsăritului de soare primăvăratic poleiau firele fine de păianjen de pe panta înierbată. Justin, conduse jeepul cît putu mai aproape de casă, iar mama, aflată la o fereastră, îl urmări pe Guido ignorînd mîna întinsă a lui Justin urcîndu-se pe bancheta din dreapta şi lăsîndu-şi braţele, genunchii, ghiozdanul, cutia metalică şi paltonul lung să se prăvălească alături de el, amintind de un pui de pasăre după primul său zbor.

– De cînd mă aştepţi? îl întrebă Justin, însă Guido se mulţumi să se încrunte uşor.

„Guido e un maestru în a se autodiagnostica", îi reaminteşte Tessa, deosebit de impresionată de vizita făcută recent la spitalul din Milano, unde este internat copilul bolnav. „Dacă îi este rău, cheamă infirmiera. Dacă se simte foarte rău, o cheamă pe soră. Iar dacă se crede pe moarte, cheamă doctorul. De aceea toţi vin într-un suflet la căpătîiul lui."

– La nouă fără cinci trebuie să fiu la poarta şcolii, l-a anunţat el cu un ton băţos pe Justin.

– Nici o problemă.

Spre mîndria lui Guido, vorbeau în engleză.

– Dacă-i prea tîrziu, sosesc în clasă gîfîind. Dacă-i prea devreme, umblu de colo-colo şi asta bate la ochi.

– S-a înţeles, făcu Justin şi, aruncînd o privire în oglinda retrovizoare, observă că băiatul căpătase o paloare ca de ceară, aşa cum arăta cînd avea nevoie de o transfuzie de sînge. Iar în caz că ţi-ai pus cumva întrebarea, o să lucrăm în camera pentru ulei, nu în vilă, adăugă Justin încurajator.

Guido nu-i răspunse, dar cînd ajunseră pe drumul ce urma coasta mării culoarea îi revenise în obraji. „Uneori nici eu nu suport să fiu prea aproape de ea", gîndi Justin.

Scaunul era prea scund pentru Guido, iar taburetul prea înalt, de aceea Justin se duse singur pînă în vilă să aducă două perne. Dar cînd reveni, îl găsi pe Guido aşezat deja la biroul din lemn de pin, manevrînd cu dezinvoltură componentele laptopului – legăturile telefonice pentru modem, transformatoarele pentru computer şi imprimantă, cablurile de legătură ale adaptorului şi imprimantei şi, în cele din urmă, computerul în sine, cu care se purta cu o lipsă de respect supărătoare, întîi ridicînd capacul dintr-o mişcare, apoi vîrînd apăsat *jack*-ul de alimentare, dar – slavă cerului! – fără să bage ştecărul în priză. Cu aceeaşi siguranţă suverană, Guido împinse deoparte modemul, imprimanta şi tot ceea ce nu-i trebuia şi se lăsă cu un bufnet pe pernele scaunului.

– În regulă, anunţă el.

– Ce-i în regulă?

– Dă-i drumul! îl îndemnă Guido în engleză, făcînd semn din cap către priza din perete. Să începem! Apoi îi întinse lui Justin cablul pentru a vîrî ştecărul în priză. Spre auzul hipersensibilizat al lui Justin, vocea lui căpătase tonalitatea nazală, neplăcută, a vorbitorilor de pe coasta estică a Statelor Unite.

– Se poate întîmpla ceva rău? întrebă Justin cu un aer agitat.

– Ce anume, dacă nu te superi?

– Putem şterge totul sau cam aşa ceva, din greşeală?

– Doar deschizîndu-l? Nici vorbă!

– De ce nu?

Guido făcu un gest larg cu mîna scheletică, dînd roată ecranului.

– Tot ce-a salvat Tessa e aici. Dacă n-a făcut-o, înseamnă că fişierele acelea nu-i trebuia, deci n-au cum să fie aici. Ţi se pare normal sau nu?

Justin simţi în val de ostilitate închegîndu-i-se în minte, lucru ce i se întîmpla mereu cînd cineva îi făcea capul mare cu limbajul încîlcit al computerelor.

– Bine atunci. Dacă zici tu... O să-i dau drumul, spuse şi, lăsîndu-se pe vine, introduse cu grijă ştecărul în priza din perete. Bine?

– Mare chestie!

Neconvins, Justin apăsă comutatorul şi se ridică grăbit, observînd imediat că pe ecran nu apăruse nimic. Îşi simţi gura uscată şi îl traversă o senzaţie de slăbiciune şi greaţă. „Mă bag unde nu-i treaba mea. Sînt un dobitoc fără leac. Trebuia să chem un expert, nu un copil. Mai bine învăţam singur să lucrez pe blestematul ăsta de computer." Apoi văzu ecranul luminîndu-se, înfăţişînd un şir de copii africani, zîmbitori şi fluturînd din mîini, aliniaţi în faţa unei clinici de sănătate cu acoperiş ca din poleială, după care urmă o vedere aeriană înfăţişînd forme dreptunghiulare şi ovale dispersate pe un cîmp cenuşiu-albăstrui.

– Ce-i asta?

– Desktopul.

Justin miji ochii peste umărul lui Guido şi citi:

– *My Briefcase... Network Neighbourhood... Shortcut to Connect*. Şi-acum ce facem?

– Vrei să vezi fişierele? Ţi le arăt. Mergem la fişiere şi le citeşti.

– Vreau să văd ce făcea Tessa. La ce anume lucra. Vreau să urmez aceeaşi cale ca şi ea, ca să citesc ce e în computer. Credeam că m-am exprimat limpede.

Cuprins de nelinişte, Justin simţea că prezenţa lui Guido îl deranja. O voia pe Tessa doar pentru sine, la masa de numărat

bani. Ar fi vrut ca acest computer să nu existe. Guido îndreptă o săgeată către o căsuță din partea stîngă jos a ecranului.

– Ce-i chestia aceea pe care tot apeși cu degetul?

– Mouse-ul... Astea sînt ultimele nouă fișiere pe care le-a făcut. Vrei să ți le arăt și pe celelalte? Se face, nici o problemă.

Pe ecran apăru o fereastră intitulată: *Deschidere Fișier, Documentele Tessei*. Guido apăsă din nou pe mouse.

– Are vreo douăzeci și cinci de fișiere de tipul acesta, constată el.

– Au titlu?

Guido se aplecă într-o parte, invitîndu-l astfel pe Justin să citească singur:

FARMACEUTICE	FLAGEL	TESTE
farmaceutice-generalități	flagel-istoric	Rusia
farmaceutice-poluare	flagel-Kenya	Polonia
farmaceutice-în lumea a 3-a	flagel-tratamente	Kenya
farmaceutice-org. monitorizare	flagel-noutăți	Mexic
farmaceutice-mită	flagel-vechi	Germania
farmaceutice-procese	flagel-șarlatani	Mortalitate
farmaceutice-lichidități		(cifre oficiale)
farmaceutice-proteste		Wanza
farmaceutice-ipocrizie		
farmaceutice-teste		
farmaceutice-contrafaceri		
farmaceutice-mușamalizări		

Guido deplasă săgeata și se auzi din nou clicul mouse-ului.

– Arnold. Cine mai e și Arnold ăsta care a apărut din senin? întrebă el.

– Un prieten de-al ei.

– Și el are documente. Iisuse, și încă o grămadă!

– Cîte?

– Douăzeci. Ba mai multe!

Alt clic.

– *Bits and Bobs.*[1] Asta-i o expresie englezească?

– Da. Nu americană, poate, dar sigur englezească, îi răspunse iritat Justin. Dar asta ce-i? Ce faci acum? Te mişti prea repede!

– Ba nu. Merg chiar încet, pentru tine. Mă uit în *Briefcase*, să văd cîte foldere are. Mamă! *O mulţime.* Folder unu, folder doi... Şi multe altele.

Apăsă din nou pe mouse. Accentul american al lui Guido îl enerva pe Justin. De unde-l învăţase? S-a uitat la prea multe filme americane. „O să discut cu dirigintele."

– Vezi asta? E *Recycle Bin*. Aici a transferat toate fişierele pe care se gîndea să le şteargă.

– Dar presupun că n-a făcut-o. Scoate-le de acolo!

– Ce-i acolo n-a şters. Ce nu mai e, s-a dus.

Se auzi un nou clic.

– Ce mai înseamnă şi A.O.L.? vru Justin să ştie.

– America Online. I.S.P. e „Internet Service Provider"[2]. Tot ce-a primit prin A.O.L. şi a păstrat se găseşte în programul acesta, la fel ca şi mesajele trimise prin e-mail mai vechi. Dacă vrei să transmiţi mesaje, trebuie să te conectezi la reţeaua telefonică. Dacă n-ai legătură on-line, nici nu primeşti, nici nu trimiţi mesaje.

– Asta ştiu. E la mintea oricui.

– Vrei să ne conectăm?

– Încă nu. Vreau să văd ce se află deja aici.

– Tot?

– Da.

– Atunci o să ai de citit zile în şir. Poate chiar săptămîni. Nu trebuie decît să te duci cu mouse-ul pe ele şi să faci clic. Vrei să stai în locul meu?

---

[1] Afaceri şi mărunţişuri, aproximativ (n.tr.).

[2] Furnizor de servicii Internet (engl.) (n.tr.).

– Eşti absolut sigur că nu se poate întîmpla nimic rău? insistă Justin, lăsîndu-se pe scaun, în vreme ce Guido se aşeză în spatele lui.

– Ce-a salvat Tessa e acolo. Aşa cum am spus. Din ce alt motiv le-ar fi salvat?

– Şi nu le pot pierde?

– Dumnezeule mare! Nu, decît dacă dai clic pe „Ştergere". Şi chiar dacă faci asta, computerul te întreabă, Justin, dacă eşti sigur că vrei să ştergi fişierul? Dacă nu eşti sigur, zici nu. Şi apeşi pe „nu". Dacă apeşi pe „nu", însemnă: „Nu, nu sînt sigur." Clic. Asta-i tot. Şi-acum dă-i drumul!

Justin străbate încet şi precaut prin labirintul creat de Tessa, iar Guido stă ocrotitor alături de el, rostind porunci cu glas metalic, ca de robot. Cînd o comandă îi este necunoscută sau îl nedumereşte, Justin cere o pauză, îşi ia o foaie de hîrtie şi scrie etapele pe care Guido i le dictează apăsat. În faţa ochilor lui Justin se deschid noi şi noi orizonturi. Du-te acolo, acum întoarce-te! „Pare că nu se mai termină. Te-ai implicat în prea multe. N-o să reuşesc nicicînd să te ajung din urmă, îi spune el Tessei. Chiar dacă aş citi un an întreg, cum să aflu vreodată ce căutai?"

* * *

Ajutoare umanitare oferite de Organizaţia Mondială a Sănătăţii.

Însemnări privind obscure conferinţe medicale, ţinute la Geneva, Amsterdam sau Heidelberg sub egida unui bastion ce-i este la fel de necunoscut şi care îi aparţine imperiului medical al Naţiunilor Unite.

Prospecte de medicamente ce preamăresc produse farmaceutice (cu nume imposibil de rostit) şi virtuţile în îmbunătăţirea şi prelungirea vieţii.

Însemnări personale. Rapoarte. Un citat şocant extras din revista *Time*, încadrat de semne de exclamare, evidenţiat prin

caractere mărite şi îngroşate, vizibile chiar şi din celălalt capăt al încăperii, dacă ai ochi şi nu te uiţi în altă parte. O generalizare terifiantă menită să stimuleze căutările Tessei în detaliu:

„ÎN 93 DE TESTE CLINICE, CERCETĂTORII AU DEPISTAT 691 DE REACŢII ADVERSE, DAR AU RAPORTAT DOAR 39 INSTITUTELOR NAŢIONALE DE SĂNĂTATE."

Un folder întreg dedicat lui P.W. Cine Dumnezeu mai era şi P.W., de fapt? Disperare. „Du-mă înapoi la lucrurile pe care le pot pricepe." Dar cînd face clic pe *Bits and Bobs*, uite că apare şi P.W. din nou, gata să-l orbească. Iar după încă un clic, totul se limpezeşte: P.W. e prescurtarea de la PharmaWatch[1], grup de rezistenţă format din voluntari, cu sediul în Kansas, după toate aparenţele, care şi-a asumat „misiunea de a da în vileag excesele şi cazurile de malpraxis ale industriei farmaceutice", la care se adaugă denunţarea „inumanităţii celor ce se autointitulează umanitarişti şi care jecmănesc naţiunile sărace".

Evidenţe privind conferinţe aşa-zis neoficiale ţinute în faţa unor demonstranţi ce au în plan să mărşăluiască spre Seattle sau Washington pentru a-şi demonstra sentimentele faţă de Banca Mondială şi Fondul Monetar Internaţional. Vorbe mari despre „Marea hidră americană: corporaţiile" şi „Monstrul Capital". Un articol frivol din cine ştie ce publicaţie, intitulat „Anarhismul este din nou la modă."

Face din nou clic pe cuvîntul „Umanitate". „Pentru Tessa, cuvîntul «Umanitate» este sinonim cu bomba atomică", remarcă Justin. Imediat ce-l aude, simte nevoia să pună mîna pe armă, îi mărturiseşte ea lui Bluhm într-un mesaj trimis prin e-mail.

„De fiecare dată cînd aud o companie farmaceutică declarînd că activitatea ei are la bază principii precum umanismul, altruismul, datoria faţă de Omenire, îmi vine să vărs, iar asta nu fiindcă sînt gravidă. Asta pentru că aflu cum se străduiesc

[1] Grup de monitorizare a produselor farmaceutice (n.tr.).

giganții farmaceutici americani să prelungească viața pacienților astfel încît să-și păstreze monopolul și să impună prețuri după bunul lor plac, slujindu-se de Departamentul de Stat pentru a băga frica în țările lumii a treia ca să nu fabrice propriile produse genetice la o zecime din prețul variantei comercializate sub numele firmei. De acord, au făcut un gest elegant, dar inutil cu medicamentele pentru tratarea SIDA. Dar cînd te gîndești la..."

* * *

„Toate astea le știu", gîndește el și revine cu un clic pe desktop, iar de acolo merge la „Documentele lui Arnold".

– Ce e asta? întreabă el brusc, ridicîndu-și degetele de pe tastatură de parcă ar fi vrut să se spele pe mîini de orice răspundere.

Pentru prima oară de cînd se cunosc, Tessa îi cere o parolă pentru a avea acces la documente. Comanda ei este implacabilă: „PAROLA", „PAROLA", ca o firmă de bordel care clipește intermitent.

– Drace! exclamă Guido.

– Avea vreo parolă cînd te-a învățat cum să lucrezi pe chestia asta? întreabă Justin, ignorînd izbucnirea necontrolată.

Guido își duce palma la gură, se apleacă în față și cu degetele celeilalte tastează cinci caractere.

– Numele meu, zice el cu mîndrie.

Apar doar cinci asteriscuri, nimic altceva.

– Ce faci? vrea să știe Justin.

– Îmi scriu numele. *Guido.*

– De ce?

– Asta-i parola, explică el, trecînd la italiană din cauza nervozității. I-ul nu e I. E unu. Iar O-ul e zero. Tessa era maniacă în privința asta. Într-o parolă, trebuie să ai cel puțin o cifră. Ținea mult la asta.

– De ce apar doar steluțele astea?

– Fiindcă nu trebuie să vezi parola! Altfel, te-ai putea uita peste umărul meu şi ai afla-o! N-a mers! A folosit altă parolă! spune el şi-şi îngroapă faţa între palme.

– Nu ne rămîne decît să ghicim, sugerează Justin, încercînd să-l împace.

– Cum să ghiceşti? Ce anume? Ştii cîte încercări sînt permise? Vreo trei!

– Vrei să spui că dacă nu nimerim după trei încercări, nu mai avem ce face, constată Justin, dîndu-şi curaj pentru a încerca să rezolve problema. Hei, tu! Ieşi de-acolo.

– Nu merge!

– Bine, atunci. Să ne gîndim. Ce alte cifre sînt alcătuite din litere?

– Trei ar putea fi E întors. Cinci ar putea fi S. Sînt vreo cinci-şase. Ba mai multe. Cumplit! făcu Guido, fără să-şi dezlipească palmele de pe faţă.

– Şi ce se-ntîmplă dacă ratăm după toate încercările?

– Se blochează şi nu mai răspunde. Tu ce-ţi închipuiai?

– Pentru totdeauna?

– Exact!

Justin detectează minciuna din glasul lui Guido şi surîde.

– Şi crezi că avem voie să încercăm numai de trei ori?

– Uite, nu am un dicţionar în cap, înţelegi? Nici manual. Unde nu ştiu, nu mă bag. Ar putea fi trei. Sau zece. Trebuie să plec la şcoală. Ar fi mai bine să apelezi la ajutorul cuiva.

– Ia gîndeşte-te! După Guido, care e lucrul la care ţinea cel mai mult?

În cele din urmă, Guido îşi ia mîinile de la faţă.

– Tu! Ce părere ai? Justin!

– N-ar fi procedat aşa...

– De ce nu?

– Fiindcă-i teritoriul ei, nu al meu.

– Îţi dai cu presupusul! Nu fi copil, încearcă Justin. Am dreptate, ştiu sigur că-i aşa!

– Ascultă, *după* Justin, care e *următorul* lucru la care ţinea?

– Nu eu am fost căsătorit cu ea. Vezi? Tu trebuie să ştii!

Justin se gîndeşte la Arnold, apoi la Wanza. Încearcă Ghita, tastînd I-ul drept unu. Nimic. Scoate un geamăt înfundat şi iritat care vrea să însemne că acest joc stupid nu-i de el, dar asta deoarece gîndurile îi aleargă în toate părţile şi nu ştie pe care să-l urmeze. Se gîndeşte la Garth, scumpul ei tată, apoi la Garth, fiul mort, şi le elimină pe amîndouă din motive estetice şi sentimentale. Apoi presupune că ar putea fi Tessa, dar ştie că ea nu suferea de egolatrie. Se gîndeşte apoi la *ARNO1D* şi la *ARN0LD* sau *ARN01D*, dar Tessa n-ar fi fost atît de toantă să blocheze fişierul lui Arnold tocmai cu o parolă care să-i poarte numele. Se gîndeşte cîteva clipe la Maria, numele mamei ei, apoi la Mustafa, apoi la Hammond, dar nici unul dintre acestea nu pare să fie indicat pentru a fi codificat şi folosit drept parolă. Priveşte în mormîntul ei şi-şi aminteşte cum freziile galbene de pe capacul coşciugului dispar sub bulgării de pămînt roşiatic. Îl vede pe Mustafa stînd în bucătăria familiei Woodrow, strîngînd între degete mînerul coşului. Se vede pe sine cu pălăria de pai îngrijindu-le în grădina de la Nairobi şi, tot astfel, aici, pe Elba. Introduce cuvîntul „freesia“, tastînd I-ul drept cifra unu. Apar şapte asteriscuri, dar nu se petrece nimic. Introduce acelaşi cuvînt încă o dată, tastînd S-ul ca 5.

– O să accepte parola? întreabă el în şoaptă.

– Justin, n-am decît doisprezece ani! Doisprezece! spune, apoi se mai domoleşte. S-ar putea să mai ai dreptul la *o încercare*. După aceea, s-a isprăvit! Eu mă dau bătut, clar? E laptopul Tessei. Al tău. Nu mă băga pe mine în chestia asta!

Introduce „freesia“ a treia oară, lăsînd S-ul drept 5, dar revenind la I normal şi se trezeşte că are în faţa ochilor un eseu polemic netermiant. Cu ajutorul freziilor lui galbene a dat buzna în fişierul denumit „Arnold“ şi a dat peste un tratat privitor la drepturile omului. Guido dă ocol camerei dansînd.

– Am reuşit! Ţi-am spus eu! Sîntem nemaipomeniţi! Tessa e fantastică!

* * *

„**De ce sînt siliţi homosexualii din Africa să se ascundă?**

Să ascultăm cuvintele mîngîietoare ale marelui arbitru şi apărător al bunei-cuviinţe, preşedintele Daniel Arap Moi:

«Cuvinte precum lesbianism şi homosexualitate nu există în limbile africane.» – Moi, 1995.

«Homosexualitatea încalcă normele şi religiile africane şi chiar religia o consideră un mare păcat.» – Moi, 1998.

Nu e deloc surprinzător că în Codul Penal din Kenya este consfinţită cu slugărnicie părerea lui Moi. Articolele 162-165 prevăd pedepse cu închisoarea de CINCI PÎNĂ LA PAISPREZECE ANI pentru «satisfacerea instinctelor sexuale împotriva ordinii naturale». Legea merge chiar mai departe:

– legea kenyană califică relaţiile sexuale dintre bărbaţi drept INFRACŢIUNI.
– nici nu s-a auzit de relaţii sexuale între femei.

Care sînt CONSECINŢELE SOCIALE ale acestei atitudini retrograde?

– homosexualii se căsătoresc sau întreţin relaţii cu femei pentru a-şi disimula adevărata înclinaţie sexuală;
– duc o viaţă de coşmar, atît ei, cît şi soţiile lor;
– homosexualilor nu le se oferă educaţie sexuală, nici în condiţiile epidemiei de proporţii a SIDA, adevăr ascuns multă vreme;
– unele segmente ale societăţii kenyene sînt silite să trăiască într-o permanentă minciună. Doctori, avocaţi, oameni de afaceri şi chiar politicieni sînt terorizaţi la gîndul şantajului sau arestării;

– se creează un cerc vicios de corupţie şi oprimare, acesta tîrînd societatea şi mai adînc în mocirlă."

Articolul se încheie aici.

„De ce? Şi de ce Dumnezeu să ţii un fişier în care se află un articol polemic neterminat despre drepturile homosexualilor, sub numele de «Arnold», şi să mai şi blochezi accesul la el cu o parolă?"

Justin se trezeşte din reverie constatînd că îl are pe Guido în spate. Acesta şi-a încheiat dansul de fericire şi stă aplecat, citind mirat ce scrie pe ecran.

– E vremea să te duc la şcoală, îi spune Justin cu severitate.

– Mai putem sta puţin! Mai avem zece minute! Cine-i Arnold? E homo? Ce fac aceşti homo? Mama turbează dacă o întreb.

– Plecăm chiar acum! Dacă rămînem blocaţi pe stradă în spatele vreunui tractor?!

– Hei! Dă-mi voie să intru în mesajele ei recente! Bine? Poate i-o fi scris cineva. Poate chiar Arnold. Nu vrei să ne uităm prin mesaje? Poate ţi-a trimis *ţie* un mesaj pe care nu l-ai citit încă. Pot să intru în mesaje? Da?

Justin îşi lăsă uşor mîna pe umărul lui Guido.

– N-o să păţeşti nimic. Şi nimeni n-o să rîdă de tine. Oricine trage chiulul din cînd în cînd. Asta nu te transformă într-un invalid. Te face să te simţi normal. Ne uităm la mesajele ei cînd te întorci.

* * *

Drumul spre şcoală şi înapoi îi luă lui Justin o oră, care i se păru interminabilă, şi în tot acest timp nu-şi îngădui să dea frîu liber imaginaţiei sau să facă speculaţii nefondate. Cînd redeveni stăpîn pe camera pentru ulei se îndreptă direct, nu spre laptop, ci spre maldărul de documente pe care i le dăduse Lesley în furgoneta parcată în apropierea cinematografului. Descurcîndu-se cu mai multă siguranţă decît dovedea în faţa

computerului, sortă hîrtiile pînă ajunse la o fotocopie a unei scrisori scrisă cu o mînă stîngace pe o foaie gata liniată, scrisoare care îi reţinuse atenţia în cursul unuia dintre primele raidurile de recunoaştere făcute prin aceste documente. Ajunsese să-i „reţină atenţia", potrivit exprimării din procesul verbal pe care se vedeau iniţialele lui Rob, fiindcă fusese găsită între paginile unei enciclopedii medicale pe care ofiţerii o ridicaseră de pe podeaua bucătăriei din apartamentul lui Bluhm, azvîrlită acolo de spărgătorii nemulţumiţi de pradă. Hîrtia de scris era veche şi se decolorase. Pe plic era o adresă: cutia poştală a organizaţiei neguvernamentale pentru care lucra Bluhm. Timbrul sugera că scrisoarea fusese expediată de pe insula arabă Lamu, locuită, cîndva, de sclavi.

> „Scumpul meu Arni,
> N-am uitat niciodată dragostea noastră sau îmbrăţişările tale şi bunătatea pe care ai dovedit-o faţă de mine, dragul tău prieten. Ce noroc şi binecuvîntare pentru mine ca tu să onorezi frumoasa noastra insulă în concediu! Trebuie să îţi mulţumesc, dar mai bine Îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru generosa ta dragoste şi pentru daruri iar acum, că ştiu că o să vii la mine la studii, mulţumesc, şi pentru motocicletă. Dragul meu, pentru tine muncesc zi şi noapte, întotdeauna cu fericirea în inimă dacă ştiu că iubitul meu e alături de mine pas cu pas, iubindu-mă."

Iar semnătura? Justin, la fel ca şi Rob, se chinui să o descifreze. Stilul scrisorii, după cum precizase şi procesul verbal semnat de Rob, sugera o persoană de origine arabă, întrucît scrisul era alungit şi comprimat, cu volute complet conturate. Semnătura, evidenţiind o înfloritură, părea să conţină cîte o consoană la fiecare capăt al numelui şi o vocală la mijloc. Pip? Pet? Pat? Dot? Era inutil să se chinuie. În mod evident, era semnătura unei persoane de origine arabă.

Dar fusese scrisă de un bărbat sau de o femeie? O femeie needucată din Lamu ar aşteme cuvinte atît de îndrăzneţe? Şi se plimbă cu motocicleta?

Traversînd încăperea spre biroul din lemn de pin, Justin se așeză în fața computerului, dar, în loc să deschidă fișierul „Arnold“, rămase cu privirea goală ațintită asupra ecranului inert.

* * *

– Așadar, pe cine iubește *Arnold* de fapt? o întreabă el pe Tessa, mimînd un ton neutru, în vreme ce stau lungiți alături pe pat, într-o seară caniculară petrecută la Nairobi.

Arnold și Tessa au revenit în acea dimineață din prima deplasare pe teren făcută împreună. Tessa a considerat-o drept una dintre experiențele memorabile ale vieții ei.

– Arnold iubește întreaga specie umană, îi răspunde ea languros. Fără excepții.

– Dar face amor cu toată omenirea?

– Tot ce se poate... Nu l-am întrebat. Vrei să-l întreb?

– Nu. Nu cred. Mă gîndeam că l-aș putea întreba chiar eu.

– Nu-i nevoie.

– Sigur?

– Absolut.

Și îl sărută. Apoi îl mai sărută o dată. Pînă îl trezește la viață.

– Și să nu mai pui întrebarea asta, îi spune ea, parcă reînviind un gînd uitat, în vreme ce stă cu capul rezemat în scobitura umărului lui și cu picioarele desfăcute peste trupul lui. Să zicem că Arnold și-a lăsat inima la Mombasa...

Apoi devine una cu Justin, cu capul plecat și cu umerii încordați.

* * *

La Mombasa?

Sau în Lamu, la vreo două sute cincizeci de kilometri în susul coastei?

Revenind la masa de numărat bani, Justin a ales de astă dată raportul general întocmit de Lesley privindu-l pe „BLUHM,

Arnold Moise, doctor, victimă dispărută sau suspect". Nici o mențiune din care să afle ceva despre scandaluri, căsătorii, persoane foarte apropiate sau soție legitimă. „La Alger numitul a locuit într-un hotel pentru medici de ambele sexe, ocupînd singur o cameră. Nimic care să rețină atenția privitor la organizația lui. Ruda cea mai apropiată precizată este sora vitregă de origine belgiană, stabilită la Bruges." Arnold nu a cerut niciodată să i se asigure cheltuieli de călătorie sau pentru vreo însoțitoare și nu a solicitat decît cazare în camere cu un pat. Apartamentul din Nairobi, chiar devastat de spărgători, era descris de Lesley ca avînd „un aspect monastic, degajînd un aer de vădită abstinență." Numitul locuia singur și nu avea servitor. „În viața sa personală, pare să nu resimtă lipsa confortului, nici măcar a apei calde."

* * *

– Toată lumea de la Muthaiga Club pare convinsă că Arnold e tatăl copilului nostru, o anunță Justin pe Tessa, pe un ton perfect dezinvolt și detașat, în timp ce mănîncă pește la un restaurant indian de pe la marginea orașului.

Tessa e gravidă în patru luni și, deși discuția dintre ei nu lasă să se întrevadă asta, Justin e total subjugat de ea, ca niciodată.

– Cine e toată lumea asta de la Muthaiga Club? întreabă ea.

– Elena grecoaica, bănuiesc. Mesaj transmis Gloriei, apoi pasat lui Woodrow, continuă el cu un aer amuzat. Nu prea știu cum trebuie să reacționez. Ca soluție, am putea merge pînă acolo să facem amor pe masa de biliard, dacă te prinzi în jocul acesta.

– Atunci e vorba de incriminare dublă pentru același fapt, parcă așa se cheamă în limbaj juridic, zice ea gînditoare. Prejudecăți ce aduc prejudicii altora. Dublă incriminare.

– Dublă? De ce?

Ea lasă furculița în farfurie, coboară ochii și clatină ușor din cap...

– O adunătură de nerozi cu nenumărate prejudecăți... Lasă-i în legea lor!

* * *

Iar, la vremea aceea, respectase acel consemn. Acum se simțea eliberat.

„Dar de ce *dublă?* se întrebă, fără să-și dezlipească ochii de la ecran.

Incriminare *simplă* înseamnă adulter comis de Arnold. *Dar dublă?* Ce să înțeleagă din asta? Incriminarea are în vedere rasa? Arnold e supus discriminării pentru presupusul adulter și pentru culoarea pielii? De aici ar rezulta dubla discriminare?

Posibil.

Decît dacă...

Dacă nu cumva iar apare la suprafață avocatul cu privirea glacială din Tessa: același avocat care a preferat să nesocotească o amenințare cu moartea decît să renunțe la efortul de a găsi adevărul.

Decît dacă prima prejudecată depistată nu era îndreptată împotriva unui negru despre care se bănuia că are relații intime cu o femeie albă și căsătorită, ci împotriva homosexualilor în general, ceea ce Bluhm – deși detractorii lui nu știau – era.

Într-un asemenea caz, raționamentul unui avocat cu ochi de gheață și cu inima fierbinte ar decurge cam așa:

Prima incriminare: Arnold e homosexual, dar prejudecățile locale nu-i permit să recunoască asta. Dacă ar recunoaște, n-ar mai putea să-și continue activitatea de ajutorare, întrucît Moi detestă organizațiile neguvernamentale tot atît de mult pe cît urăște homosexualii și, ca o primă măsură blîndă, l-ar azvîrli pe Arnold afară din țară.

A doua incriminare: Arnold e silit să trăiască în condiția de impostor (a se vedea articolul de presă neterminat, scris de către cine?). În loc să-și declare opțiunea sexuală, este silit să adopte

postura de playboy, atrăgîndu-şi astfel critici care sînt rezervate celor care încalcă barierele rasiale.

Concluzia: dublă incriminare.

Şi, în ultimă analiză, de ce nu-i destăinuieşte nici acest secret iubitului ei soţ, lăsîndu-l astfel să trăiască cu bănuiala dezonorantă pe care nu trebuie, nu poate să o recunoască nici măcar faţă de sine?" – adresează el întrebarea ecranului mut.

Şi-a amintit însă numele restaurantului indian la care Tessa ţinea atît de mult. Haandi.

* * *

Valul de gelozie pe care Justin îl ţinuse atîta vreme în frîu se umflă nemăsurat, rupînd zăgazuri şi inundîndu-l. Dar era o gelozie de alt gen: motivată de faptul că Tessa şi Arnold îi ascunseseră pînă şi acest secret, fără a mai vorbi de altele: faptul că îl excluseseră dinadins din grupul lor restrîns la două persoane, lăsîndu-l să tragă cu ochiul după ei ca un voyeur obsedat care, în ciuda asigurărilor date de Tessa, nu ştie că nici acum, nici în viitor, nu avea la ce trage cu ochiul; că, aşa cum voise şi Ghita să le explice lui Rob şi Lesley înainte de a se închide în sine, niciodată nu ar exista motive de suspiciune; că singura relaţie dintre ei era cea de frate şi soră, de felul celei pe care Justin i-o descrisese lui Ham deşi, în adîncul sufletului, nu crezuse nicidecum.

Un bărbat perfect, aşa îl prezentase cîndva Tessa pe Bluhm. Nici măcar Justin, sceptic înrăit, nu-l considerase altfel. Un bărbat capabil să stîrnească impulsuri homo-erotice în oricare dintre noi, remarcase el odată, absolut întîmplător, într-o discuţie cu Tessa. Frumos şi cu o exprimare aleasă. Curtenitor faţă de prieteni, dar şi faţă de necunoscuţi. Încîntător, începînd cu vocea gravă, barba rotunjită presărată cu fire cărunte şi terminînd cu ochii mari, rotunzi, cu gene lungi, de african, care niciodată nu te slăbeau, cît timp vorbea sau te asculta. Frumos prin gesturile

zgîrcite, dar oportune, care punctau exprimarea exactă, inteligentă şi elegant pusă în cuvinte. Frumos, de la încheieturile degetelor şi pînă la trupul graţios, uşor ca pana, zvelt şi cu alură felină, ca al unui dansator şi tot atît de disciplinat prin autocontrol. Niciodată impertinent, niciodată ignorant, niciodată crud, deşi, la fiecare petrecere şi conferinţă, întîlnea occidentali atît de neştiutori, încît Justin s-ar fi simţit stînjenit în locul lui. Pînă şi cei mai vechi clienţi ai clubului Muthaiga o recunoşteau: Doamne, ce om e acest Bluhm! Înainte nu se năşteau asemenea negri. Nici nu-i de mirare că mireasa-copilă a lui se simte atrasă de el.

„Atunci, în numele a tot ce e sfînt, de ce nu m-aţi scutit de chinuri?" întrebă el furios, adresîndu-se Tessei sau ecranului orb.

„Fiindcă am avut încredere în tine şi am aşteptat un răspuns pe măsură."

„Dacă ai avut încredere în mine, de ce nu mi-ai spus?"

„Fiindcă nu trădez încrederea prietenilor şi te invit să respecţi realitatea şi să mă admiri pentru asta. Nemăsurat şi etern. Fiindcă sînt avocat şi cînd e vorba de secrete – după cum avea ea obiceiul să spună – *în comparaţie cu mine, mormîntul e o gură-spartă."*

XIV

„Iar tuberculoza înseamnă o grămadă de bani: dacă nu crezi, întreabă la Karel Vita Hudson. De la o zi la alta, națiunile cele mai bogate se vor confrunta cu epidemia de tuberculoză, iar Dypraxa va deveni producătorul multimiliardar pe care îl visează orice acționar de treabă. Ciuma Albă, Fiara la Pîndă, Vestitul Imitator, Trimisul Morții nu se mai mulțumește să-i adune doar pe nenorociții pămîntului. Face tot ceea ce a făcut și acum o sută de ani. Plutește peste tot ca un nor mizer de poluare deasupra orizontului occidental, chiar dacă, deocamdată, victimele sale se numără tot din rîndul săracilor."

„– O treime din populația lumii infectată cu bacilul"

... îi spune Tessa computerului, scoțînd în evidență și subliniind textul pe măsură ce merge mai departe.

„– În Statele Unite, incidența a crescut cu douăzeci la sută în decurs de șapte ani...
– În medie, o persoană netratată la timp transmite boala altor zece, chiar cincisprezece persoane pe an...
– Autoritățile medicale din New York City și-au acordat dreptul de a încarcera victimele TBC-ului care nu se supun de bunăvoie măsurilor de izolare...
– Treizeci la sută din toate cazurile cunoscute de TBC sînt, în prezent, imposibil de tratat cu medicamentele existente..."

„Ciuma Albă nu se naşte în noi înşine – citeşte Justin. Ne este transmisă cu forţa prin respiraţia bolnavă, prin condiţiile mizere de trai, din cauza igienei precare, apei netratate şi criminalei neglijenţe administrative.

Ţările bogate o detestă, fiindcă reprezintă o ruşine, ţinînd cont de tradiţia lor administrativă, ţările sărace o urăsc fiindcă, în multe dintre ele, este sinonimă cu SIDA. Unele ţări refuză să admită că au cazuri, preferînd să trăiască într-o stare de negare a realităţii, decît să recunoască cinstit semnul ruşinii.

Iar în Kenya, la fel ca în alte ţări africane, incidenţa tuberculozei a crescut de patru ori de la apariţia virusului HIV. "

Un e-mail stufos din partea lui Arnold enumeră dificultăţile practice în a trata boala pe teren:

"– Diagnosticul dificil şi prelungit. Pacienţii trebuie să aducă probe de spută mai multe zile la rînd.
– Lucrările de laborator esenţiale – dar microscoapele se strică sau se fură.
– Nu există substanţe de cultură pentru detectarea bacililor. Substanţa de cultură se vinde, se bea, se termină sau e înlocuită.
– Tratamentul durează opt luni. Pacienţii care se simt mai bine după o lună abandonează tratamentul sau îşi vînd pastilele. Boala revine la forma rezistentă la medicaţie.
– Pastilele pentru TBC sînt comercializate pe piaţa neagră africană ca tratament pentru boli cu transmitere sexuală. Organizaţia Mondială a Sănătăţii susţine că pacientul care ia tableta trebuie urmărit pentru a fi siguri că o înghite. Rezultatul: pastila de pe piaţa neagră se vinde «udă» sau «uscată» în funcţie de caz, dacă a fost în gura cuiva sau nu..."

Urmează un *post scriptum* sec:

„Tuberculoza ucide mai multe mame decît orice altă boală. În Africa prețul îl plătesc întotdeauna femeile. Wanza a fost un cobai și a devenit o victimă.

Toate femeile din unele sate au slujit drept cobai, așa cum s-a întîmplat cu Wanza."

* * *

Extrase dintr-un articol de pe pagina a patra din *International Herald Tribune:* „Occidentul prevenit, dar vulnerabil la germenii de TBC rezistenți la medicație" de Donald G. McNeil Jr., New York Times Service.

Unele pasaje sînt marcate de Tessa.

„AMSTERDAM – Potrivit unui raport al Organizației Mondiale de Ocrotire a Sănătății și al altor grupuri care luptă împotriva tuberculozei, în prezent se înregistrează, în proporție crescîndă, germeni mortali de tuberculoză rezistentă la medicație, nu numai în țările sărace, ci și în cele bogate din Occident.

«Acesta este un avertisment: atenție, e posibil să devină o criză majoră în viitor», spune doctorul Marcos Espinal, cel care a coordonat redactarea raportului.

Dar cea mai puternică armă pe care o posedă comunitatea medicală internațională pentru a obține fonduri este primejdia că explozia necontrolată a numărului de cazuri din țările lumii a treia va permite germenilor divergenți să se contopească într-unul singur, incurabil, extrem de contagios, care va ataca și Occidentul."

Notă de subsol făcută de Tessa, scrisă cu o mînă crispată în mod misterios, ca și cum și-ar fi reprimat în mod deliberat sentimentele:

„Arnold spune: «Rușii care imigrează în S.U.A., îndeosebi cei care vin direct din lagăre, sînt purtători a tot felul de germeni TBC multirezistenți – în realitate, într-o proporție mai mare decît se înregistrează în Kenya, unde multirezistent NU este sinonim cu pozitiv HIV. Un prieten de-al său tratează cazuri foarte grave în zona Bay Ridge din Brooklyn și numărul

lor crește aproape înspăimîntător, relatează el. Se afirmă că incidența la grupurile urbane minoritare care trăiesc în zone aglomerate din S.U.A. este în creștere."

Sau, exprimat în limbajul bursei de valori pe care îl înțelege întreaga lume: dacă piața TBC se comportă conform prognozelor, miliarde peste miliarde de dolari așteaptă să fie culese, iar cel ce urmează a le obține este Dypraxa – cu condiția, desigur, ca testele preliminare efectuate în Africa să nu provoace efecte secundare ireversibile.

Acest gînd îl îndeamnă pe Justin să revină – și încă de urgență – la Spitalul Uhuru din Nairobi. Grăbindu-se spre masa de numărare a banilor, caută din nou fișierele poliției și descoperă șase pagini fotocopiate pline de mîzgăliturile febrile ale Tessei, în timp ce se chinuie să înregistreze istoricul exprimat în limbajul unui copil.

„Wanza este mamă fără a fi căsătorită.

Nu știe să scrie sau să citească.

Am cunoscut-o în satul ei și am revăzut-o în ghetoul Kibera. A rămas însărcinată cu unchiul ei, care a răpit-o și, apoi, a susținut că ea l-a sedus. E prima ei sarcină. Wanza a părăsit satul ca să nu mai fie violată de acel unchi sau de un alt bărbat care o hărțuia.

Ea spune că mulți oameni din sat sînt bolnavi și tușesc rău. Mulți bărbați aveau SIDA. De asemenea, multe femei... Două gravide au murit recent. Ca și Wanza, mergeau la un centru medical la opt kilometri depărtare. Wanza nu a vrut să mai meargă la acel centru medical. Se temea că pastilele sînt rele. Asta arată că e inteligentă, întrucît majoritatea femeilor au o încredere oarbă în doctori, deși respectă injecțiile mai mult decît pastilele.

În Kibera, au venit să o vadă un bărbat și o femeie, albi. Purtau halate albe, așa că ea a presupus că erau doctori. Cei doi știau din ce sat venise. I-au dat niște pastile, aceleași pe care le ia în spital.

Wanza spune că numele bărbatului era Law-bear. Am pus-o să rostească de ai multe ori. Lor– bear? Lor– beer? Lohrbear?

Femeia care a venit cu el nu şi-a spus numele, dar a examinat-o pe Wanza şi a luat probe de sînge, urină şi spută.

Au venit de două ori în Kibera să o vadă. Nu i-a interesat starea sănătăţii celorlalţi din colibă. I-au spus că va naşte în spital, deoarece era bolnavă. Wanza a început să fie neliniştită. Multe gravide din Kibera sînt bolnave, dar nu au născut la spital.

Lawbear a zis că nu va trebui să plătească nimic, va fi achitat de altcineva. N-a întrebat de către cine. Zice că bărbatul şi femeia erau foarte îngrijoraţi. Nu dorea să-i vadă aşa. A glumit pe tema asta, dar ei nu au rîs.

În ziua următoare, a venit o maşină după ea. Îi sosise termenul. Călătorea pentru prima oară cu o maşină. Două zile mai tîrziu a sosit fratele ei să stea cu ea. Auzise că se afla acolo. Kioko ştie să citească şi să scrie şi e foarte inteligent. Fratele şi sora se iubesc foarte mult. Wanza are cincisprezece ani.

Kioko afirmă că, atunci cînd o altă gravidă din sat era pe moarte, aceiaşi doi au venit să o vadă şi au luat probe de la ea aşa cum au făcut şi cu Wanza. În timp ce vizitau satul, au aflat că Wanza fugise în Kibera. Kioko spune că cei doi erau foarte curioşi în legătură cu ea şi au întrebat cum o pot găsi şi au scris îndrumările lui într-un carnet. Aşa au găsit-o pe Wanza în Kibera şi au dus-o la Uhuru pentru a o ţine sub observaţie. Wanza e unul dintre numeroşii cobai care nu au supravieţuit după ce li s-a administrat Dypraxa."

* * *

La micul dejun, aşezată de cealaltă parte a mesei, Tessa îi vorbeşte. E în şapte luni. Mustafa stă în locul pe care şi l-a stabilit singur, în bucătărie, dar trăgînd cu urechea prin uşa întredeschisă, astfel încît să ştie exact cînd să pregătească pîinea prăjită sau cînd să mai toarne ceai. Dimineţile sînt momente de fericire. La fel şi serile. Dar dimineaţa conversaţia decurge mai lin.

– Justin.

– Tessa.

– Gata?

– Numai urechi.

– Dacă aş răcni la tine Lorbeer – pfui, exact aşa – ce mi-ai zice?

– Laurel.

– Altceva.

– Laurel. Coroană. Cezar. Împărat. Atlet. Cîştigător.

– Altceva.

– Încoronat cu frunze de laur, fructe de dafin, a se culca pe lauri, lauri însîngeraţi, victorie cîştigată prin război violent... De ce nu rîzi?

– Ţi se pare specific german? insistă ea.

– German. Substantiv. Masculin.

– Pronunţă-l pe litere.

Se conformează.

– Ar putea fi olandez?

– Aşa cred. Aproape. Nu tocmai, dar pe-aproape. Te-ai apucat cumva de cuvinte încrucişate?

– M-am lăsat, răspunde ea gînditoare. Şi asta, aşa cum se întîmplă foarte des cu avocata Tessa, e tot. În comparaţie cu mine, mormîntul e gură-spartă.

* * *

„Nici J, nici G, nici A“, continuă notiţele ei. Vrea să spună că Justin, Ghita şi Justin nu sînt prezenţi. Se află singură în rezervă cu Wanza.

> „15.23: Intră individul cu faţă bovină şi femeia cu trăsături slave, în halate albe, al ei desfăcut la gît. Îi însoţesc alţi trei bărbaţi. Toţi poartă halate albe. Cu albinele napoleoniene furate pe buzunare.
>
> Se duc la căpătîiul Wanzei, se holbează la ea.
>
> Eu: «Cine sînteţi? Ce-i faceţi? Sînteţi doctori?»
>
> Mă ignoră, se holbează la Wanza, îi ascultă respiraţia, îi verifică bătăile inimii, pulsul, temp. ochii, o strigă pe nume. Nici un răspuns.
>
> Eu: «Eşti Lorbeer? Cine sînteţi voi? Cum vă numiţi?»
>
> Femeia slavă: «Nu e treaba dumitale.»
>
> Exeunt.

Femeia e a dracu' de rea. Părul negru vopsit, picioare lungi, își fițîie fundul, e imposibil să n-o remarci."

Asemenea unui om vinovat prins comițînd o ticăloșie, Justin strecoară notițele Tessei sub cel mai apropiat morman de hîrtii, sare în picioare și se întoarce îngrozit, nevenindu-i să creadă, spre camera cu presa de ulei. Cineva bate foarte tare în ușă. Vede ușa mișcîndu-se în ritmul loviturilor. Dominînd hărmălaia provocată, se aude vocea groaznic de familiară, care răzbate pe rază de kilometri, a unui englez aparținînd categoriei celor care nu știu ce e obstacolul.

– Justin! Ieși afară, băiete! Nu te mai ascunde! Știm că ești acolo! Sîntem doi prieteni cu daruri și consolări!

Înghețat, Justin era incapabil să reacționeze.

– Te dai la fund, dragă băiete! Faci pe misteriosul! Nu-i nevoie! Beth și Adrian! Prietenii tăi!

Justin ia repezeală cheile de pe dulap și, ca un om care așteaptă ora execuției, pășește orbește în lumina soarelui, trezindu-se față în față cu Beth și Adrian Tupper, cel mai renumit cuplu de scriitori ai secolului, cei doi Tupper din Toscana, cunoscuți în întreaga lume.

– Beth, Adrian! Ce plăcere! făcu el, trîntind ușa în urma lui.

Adrian îl prinde pe umeri și își coboară teatral vocea.

– Dragul meu Justin... Cel pe care-l iubesc zeii... Nu? Mmm? Fii bărbat! Asta e, rostește el, pe un ton convingător de consolare. Ești singur. *Groaznic* de singur.

Lăsîndu-se îmbrățișat, Justin îi observă ochii, minusculi și adînciți în orbite, privind cercetător peste umărul lui.

– Of, Justin, ce mult am iubit-o, miaună Beth, întinzîndu-și gura miniaturală într-un arc descendent, a milă, apoi îndreptîndu-se pentru a-l săruta.

– Unde-i omul de aici, Luigi? întreabă Adrian.

– La Neapole. Cu logodnica. Se căsătoresc în iunie, adaugă Justin inutil.

– Ar trebui să stea aici, ca să te ajute. În ce lume trăim, domnule... A dispărut fidelitatea. S-a terminat cu servitorii de profesie.

– Cel mare e în amintirea Tessei, iar cel mic e pentru sărmanul Garth, pentru a fi alături de ea, explică Beth cu glas metalic din care sonoritatea pare să fi dispărut. M-am gîndit să-i plantăm în amintirea lor, nu, Adrian?

În curte se află camioneta lor, cu compartimentul de marfă încărcat în mod ostentativ cu buşteni pentru ochii cititorilor lui Adrian, cărora li se sugerează să creadă că îi taie pentru el. Legaţi de-a latul acestora se văd doi piersici tineri, avînd pungi de plastic înfăşurate în jurul rădăcinilor.

– Beth are momente minunate de inspiraţie, aproape că strigă Tupper convins. E pe orice lungime de undă. Simţi întotdeauna ce se cuvine, nu-i aşa, dragă? „Trebuie să-i dăm nişte copaci“, a zis ea. Ştie, vezi? Ştie, ştie!

– I-am putea planta acum şi se vor prinde ei, nu? spune Beth.

– După masa de prînz, rosteşte Adrian cu fermitate.

Urmează un picnic simplu, ţărănesc – graţie pachetului adus de Beth, după cum se exprimă ea, în care se află „o pîine, măsline şi cîte un păstrăv din afumătoarea noastră, dragule... Doar noi trei, cu o sticlă din minunatul tău vin de Manzini.“

Curtenitor chiar de-ar fi să moară, Justin îi conduce spre vilă.

* * *

– Doar n-o să jeleşti o veşnicie, băiete. Evreii nici n-o fac. Doar şapte zile de doliu, atîta tot. După aceea, sînt gata să o ia de la capăt. Asta-i legea lor, înţelegi? explică Adrian, adresîndu-se soţiei lui, de parcă aceasta ar fi imbecilă.

Stau în salon, sub heruvimi, şi mănîncă păstrăv ţinînd farfuria în poală, pentru a duce la capăt ideea de picnic în viziunea lui Beth.

– Au totul scris clar. Ce să facă, cine se ocupă, cît durează... După aceea, înapoi la treabă! Justin ar trebui să procedeze la fel. N-are rost *să lîncezești*, Justin! Cît trăiești, nu trebuie să stai locului! Dăunează!

– A, dar nu trîndăvesc, îl contrazice Justin, blestemîndu-se pentru ideea neroadă de a fi desfăcut și a doua sticlă de vin.

– Și atunci ce faci? întreabă Tupper, sfredelindu-l pe Justin cu ochișorii lui mici și rotunzi.

– Păi, Tessa a lăsat o mulțime de lucruri neterminate, vedeți voi, explică Justin fără convingere. În fine, e vorba de proprietățile ei, evident. Și de fondul pentru acțiuni caritabile pe care l-a înființat ea. Plus diverse alte mărunțișuri.

– Ai computer?

„L-ai și văzut!“ gîndi Justin îngrozit în sinea lui. „Imposibil! Am fost mai iute decît tine, știu sigur asta!“

– E cea mai importantă invenție de la tiparniță încoace, dragul meu... Nu-i așa, Beth? Gata cu secretara, gata cu nevasta și cu tot restul. Tu ce ți-ai luat? La început, noi ne-am opus, nu-i așa, Beth? Mare greșeală!

– Nu ne-am dat seama, explică Beth, luînd o înghițitură prea zdravănă de vin în comparație cu dimensiunile ei.

– Ah, am luat și eu ce-am găsit pe aici, răspunde Justin, recăpătîndu-și stăpînirea de sine. Avocații Tessei mi-au pus în brațe un maldăr de dischete. Am comandat unul și m-am chinuit cu ele așa cum m-am priceput mai bine.

– Înseamnă c-ai terminat. E vremea să te-ntorci acasă. Nu mai zăbovi. Țara are nevoie de tine.

– Păi, n-am terminat chiar tot, Adrian. Mai am nevoie de cîteva zile.

– Cei de la Exteme știu că ești aici?

– Probabil, făcu Justin.

„Cum de-mi face Adrian una ca asta?! Să mă lipsească de orice apărare?! Își vîră nasul în toate ascunzișurile vieții mele, unde n-are ce căuta, iar eu stau și-i permit asta?!“

Urmă un moratoriu, timp în care, spre uriașa lui ușurare, Justin trebuie să asculte extraordinar de plicticoasa relatare privind modul în care cel mai mare cuplu de scriitori din lume s-a lăsat convertit, împotriva tendințelor lor firești, la Internet - o repetiție finală, neîndoielnic, pentru un nou capitol captivant din *Povestiri Toscane* și pentru un nou computer gratuit din partea producătorilor de calculatoare.

– Dezertezi, dragul meu, îl avertizează sever Adrian, cînd cei doi dezleagă piersicii din camionetă și-i duc spre *cantina*, pentru ca Justin să-i planteze mai tîrziu. E vorba de ceva numit datorie. Un cuvînt demodat în zilele noastre. Cu cît amîni, cu atît îți va fi mai greu. Du-te acasă! Te vor primi cu brațele deschise.

– De ce nu-i plantăm acum? întreabă Beth.

– E o chestie prea emoționantă, scumpo! Lasă-l s-o facă în solitudine. Dumnezeu să te apere, băiete! Lungimea de undă... Cel mai important lucru din lume...

„Așadar, cine ești tu?" îl întrebă Justin în gînd pe Tupper, în timp ce urmărea camioneta îndepărtîndu-se. „Un neștiutor sau parte dintr-o conspirație? Mirosul sîngelui te-a adus încoace sau a fost ideea lui Pellegrin?" În diferite etape ale vieții sale prezentată în mass-media mai mult decît s-ar fi cuvenit, Tupper cochetase cu B.B.C.-ul și cu un ziar britanic de scandal. Dar lucrase și în spațioasele încăperi ascunse, din partea secretă a Whitehall. Justin își aduse aminte de o replică a Tessei, făcută într-unul dintre momentele ei cele mai mușcătoare: „Tu ce crezi că *face* Adrian cu toate informațiile pe care nu le folosește în cărțile lui?"

* * *

Reveni la Wanza, pentru a descoperi doar că jurnalul de șase pagini privind boala tovarășei de rezervă se termina într-un mod nesatisfăcător. Lorbeer și echipa lui vizitează salonul de încă trei ori. Arnold îi provoacă de două ori, dar Tessa nu aude discuția. Nu Lorbeer, ci femeia atrăgătoare de origine slavă o examinează

pe Wanza, în vreme ce el şi însoţitorii lui se uită fără nici un folos. Restul se petrece noaptea, în timp ce Tessa doarme. Tessa se trezeşte, strigă şi urlă, dar nu vine nici o asistentă. Sînt prea înspăimîntate. Tessa le găseşte doar cu mare greutate şi le sileşte să admită că Wanza a murit, iar copilul a fost dus înapoi în sat.

Reaşezînd paginile printre documentele de la poliţie, Justin se adresă încă o dată computerului. Nu se simţea chiar în apele lui. Băuse prea mult vin. Păstrăvul, care probabil că stătuse prea puţin la afumătoare i-a picat ca o piatră în stomac. Tastă ceva, se gîndi să se întoarcă la vilă pentru a bea o sticlă întreagă de apă minerală. Dar dintr-o dată, rămase cu ochii holbaţi la ecran, îngrozit şi incapabil să creadă ce vedea. Se uită în altă parte, clătină din cap pentru a-şi limpezi mintea, apoi privi din nou. Îşi îngropă faţa între palme, dorind să alunge starea de confuzie. Dar cînd privi din nou, mesajul era tot acolo.

„ACEST PROGRAM A EFECTUAT O OPERAŢIUNE ILEGALĂ. ESTE POSIBIL SĂ PIERDEŢI DATE NESALVATE DIN TOATE FERESTRELE CARE SÎNT DESCHISE."

Iar mai jos, sentinţa de condamnare la moarte, un şir de căsuţe aşezate ca nişte sicrie ce aşteaptă o înmormîntare în masă: daţi un clic pe cel pe care-l doriţi îngropat primul. Îşi lăsă braţele să-i cadă pe lîngă trup, întoarse capul, apoi, folosindu-se de călcîie, îşi îndepărtă precaut scaunul de computer.

– Să te ia dracu', Tupper! şopti el. Fii blestemat, blestemat, blestemat! Dar voia de fapt să spună: „Pe mine să mă ia dracu!".

„E vorba de ceva ce am făcut sau nu am făcut. Ar fi trebuit să te închid, animal nenorocit. Guido! Trebuie să-l găsesc pe Guido!"

Îşi consultă ceasul. Cursurile se încheie peste douăzeci de minute, dar Guido a refuzat să fie luat de la şcoală. Preferă să ia autobuzul şcolar, ca toţi ceilalţi băieţi obişnuiţi, bravo lui, şi îl va ruga pe şofer să claxoneze cînd ajunge la poartă – moment în

care lui Justin îi este îngăduit să-l aducă în jeep. Nu avea decît să aştepte. Dacă se repezea cu maşina ca să o ia înaintea autobuzului, risca să ajungă la şcoală prea tîrziu şi să trebuiască să gonească înapoi. Lăsînd computerul baltă, reveni la masa de numărat bani, încercînd să-şi recapete calmul cu hîrtiile pe care le prefera de o mie de ori ecranului.

„Agenţia de ştiri PANA (09/24/97)
În 1995, potrivit Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, Africa subsahariană a înregistrat cel mai mare număr de noi cazuri de tuberculoză în comparaţie cu orice altă regiune de pe glob, precum şi cea mai înaltă rată de infecţii combinate TBC şi HIV..."

„Mulţumesc, ştiam deja asta."

„Metropolele tropicale vor deveni iadul pe pămînt
Pe măsură ce defrişările ilegale, poluarea aerului şi a apei şi extracţia nestăvilită a ţiţeiului distrug ecosistemele lumii a treia, tot mai multe comunităţi rurale din aceste ţări sînt silite să migreze spre oraşe în căutare de muncă, pentru a putea supravieţui. Experţii prognozează apariţia a zeci şi chiar sute de metropole care vor atrage în ghetourile lor un număr uriaş de oameni foarte prost plătiţi, asta conducînd la rate nemaiîntîlnite în privinţa bolilor mortale, precum tuberculoza..."

Auzi în depărtare claxonul unui autobuz.

* * *

– Deci, iar l-ai buşit, spuse Guido cu satisfacţie în glas, după ce Justin îl conduse la scena dezastrului. Ai deschis căsuţa ei poştală? făcu el în timp ce tasta de zor.
– Bineînţeles că nu. Nici nu ştiu cum. Ce faci?
– Ai adăugat ceva şi ai uitat să salvezi?

– Sigur nu. Nici una, nici alta. Nu.

– Atunci nu-i nimic. N-ai pierdut nici un fişier, spuse Guido, folosind jargonul programatorilor şi, după ce mai apăsă calm pe cîteva taste, readuse maşinăria la starea de dinainte. Acum putem intra on-line? *Te rog!* se milogi el.

– Chiar trebuie?

– Ca să luăm mesajele trimise ei prin e-mail, pentru numele lui Dumnezeu! Îi trimiteau mesaje sute de oameni în fiecare zi şi tu nu vrei să le citeşti. Ce-ai cu oamenii care vor să transmită acum mesaje de compasiune şi iubire? *Nu vrei să afli ce au de spus?* Mai sînt e-mail-uri de-ale mele la care a răspuns! Poate că nici nu apucat să le citească!

Guido era în pragul lacrimilor. Luîndu-l de umeri cu blîndeţe, Justin îl făcu să se aşeze în faţa tastaturii.

– Spune-mi ce riscăm, sugeră el. Care e cea mai nedorită posibilitate?

– Nu riscăm nimic. Totul e salvat. Nu există situaţii dintr-astea. Efectuăm cele mai simple operaţii cu computerul. Dacă mai crapă o dată, e ca mai devreme. Voi salva toate e-mail-urile noi. Tessa a salvat totul. Ai încredere în mine!

Guido conectează laptopul la modem şi-i întinde lui Justin un capăt de cablu flexibil.

– Scoate telefonul şi bagă asta. După aceea sîntem conectaţi la Internet.

Justin face întocmai cum i s-a spus. Guido tastează şi aşteaptă. Justin se uită peste umărul lui. Cuvinte care ar putea fi hieroglife pentru Justin, o fereastră, apoi alte hieroglife. O pauză pentru rugăciune şi contemplaţie, urmată de un mesaj pe tot ecranul care clipeşte ca o firmă luminoasă şi o exclamaţie de dezgust din partea lui Guido.

„Zonă de pericol!!!

ACESTA ESTE UN AVERTISMENT SERIOS.

NU CONTINUAŢI DINCOLO DE ACEST PUNCT. TESTELE CLINICE AU DOVEDIT CĂ EXTINDEREA CERCETĂRILOR

POATE PROVOCA EFECTE SECUNDARE MORTALE. PENTRU SIGURANŢA ŞI LINIŞTEA TA, HARD-DISK-UL A FOST CURĂŢAT DE TOATE LUCRURILE PERICULOASE."

Vreme de cîteva secunde în care s-a amăgit singur, Justin nu a fost îngrijorat de-a binelea. În alte condiţii, ar fi preferat să stea jos la masa de numărat bani şi să redacteze o scrisoare furioasă către producători, protestînd împotriva stilului lor greu inteligibil. Pe de altă parte, Guido a demonstrat că, în cele mai multe cazuri, cîinele care latră nu muşcă. De aceea, se pregăteşte să exclame ceva de genul. „Ah, iarăşi! Asta chiar că e culmea!" Îl vede pe Guido, cu capul înfundat între umeri, de parcă l-ar fi pocnit cineva; degetele lui, pe care le ţinea, de obicei, răşchirate în aer, stăteau acum de o parte şi de cealaltă a tastaturii laptopului. Devenise palid ca bolnavii care au nevoie de o transfuzie de sînge.

– E grav? întreabă Justin moale.

Aplecîndu-se precipitat înainte ca un pilot care se confruntă cu probleme mari, Guido tastează grăbit seria de comenzi de urgenţă. Se vede clar că degeaba, fiindcă se ridică, încordîndu-şi tot trupul, îşi trînteşte o palmă peste frunte, închide ochii şi scoate un geamăt înfricoşător.

– Spune-mi ce se întîmplă! se roagă Justin. Nu poate fi chiar atît de grav! Spune-mi!

Văzînd că Guido nu-i răspunde, continuă:

– Văd c-ai închis. E bine?

Cu chipul transfigurat, Guido dă din cap:

– Acum decuplăm modemul.

Un alt gest din cap. Aceeaşi transfigurare.

– De ce facem asta?

– Îl restartez.

– Ce-nseamnă asta?

– Că o să mai aşteptăm un minut.

– De ce?

– Poate două.

– La ce bun?

– Îi dăm timp să uite. Să se rezolve de la sine. Chestia asta nu e normală, Justin. E grav!

A revenit la jargonul american.

– Nu avem de a face cu nişte puşti neadaptaţi social care se distrează. Crede-mă, chestia asta ţi-o fac nişte indivizi foarte răi.

– Mie sau Tessei?

Guido clatină din cap:

– E vorba despre cineva care îţi poartă sîmbetele.

Deschide din nou computerul, se înalţă pe scaun, inspiră lung, iar sunetul seamănă cu un oftat. Iar spre încîntarea lui, Justin vede şirul obişnuit de copii negri făcîndu-i semne de pe ecran.

– Ai reuşit! exclamă el. Guido, eşti un geniu!

Dar, chiar în timp ce spune asta, copiii de pe ecran sînt înlocuiţi de o clepsidră tremurătoare în care este înfiptă o săgeată albă, plasată diagonal. Apoi dispar şi acestea, lăsînd în loc doar ecranul negru-albăstrui.

– L-au omorît, suspină Guido.

– Cum?

– Ţi-au introdus un virus. Au dat instrucţiuni virusului să şteargă hard-disk-ul şi ţi-au lăsat un mesaj ca să te anunţe ce ţi-au făcut.

– Înseamnă că nu e vina ta, spune Justin pe un ton convingător.

– Tessa a descărcat?

– Am cititi tot ce a tipărit.

– Nu mă refeream la printare! A copiat ceva pe dischete?

– Nu le găsim. Credem că le-a luat în nord.

– Ce înseamnă în nord? De ce nu le-a transmis prin e-mail în nord? De ce trebuia să ducă dischetele cu ea în nord? *Nu pricep.*

Justin îşi aminteşte de Ham şi se gîndeşte la Guido. Şi computerul lui Ham a avut un virus.

– Spuneai că a transmis o groază de mesaje prin e-mail, zice el.

– Cam o dată pe săptămînă. Dacă uita într-o săptămînă, transmitea dublu în următoarea.

Guido vorbește în italiană. Se simte iarăși ca în prima zi în care Tessa l-a găsit; era un copil rătăcit.

– Ți-ai verificat e-mail-urile de cînd a fost ucisă?

Guido clatină din cap, negînd cu tărie. Ar fi fost prea dureros pentru el. Nu a avut tăria...

– Ce-ar fi să mergem la tine și poți vedea ce ai primit. Vrei? Sper că nu te deranjează.

În timp ce urcau dealul și pătrundeau în desișul întunecat, Justin nu se gîndi la nimeni altcineva decît la Guido. Era un prieten rănit, iar singurul scop al lui Justin era de a-l duce în siguranță acasă, la mama lui, să-l liniștească și să se asigure că, de acum înainte, Guido va ieși din starea de apatie și va deveni micul geniu de doisprezece ani, arogant și vioi, în loc să se simtă ca un infirm a cărui viață se sfîrșise o dată cu moartea Tessei. Iar dacă, așa cum bănuia, ei -- indiferent cine ar fi fost acești ei – îi stricaseră computerul la fel cum procedaseră cu cele ale lui Ham și Tessa, atunci Guido trebuia consolat și, în măsura în care acest lucru era posibil, ajutat să se liniștească. Aceea era singura prioritate a lui Justin, alungînd din minte orice alte scopuri și emoții, fiindcă a le încuraja nu crea decît anarhie, însemna îndepărtarea sa de pe calea anchetei raționale și confundarea încercării de răzbunare cu căutarea adevăratei Tessa.

Parcă automobilul și, cu o senzație de ușurare, îl luă ușor de braț pe Guido. Iar acesta, spre surprinderea lui Justin nu încercă să-i îndepărteze mîna. Mama lui făcuse un ghiveci și pîine proaspătă, abia scoasă din cuptor, așa că, la insistențele lui Justin, mai întîi mîncară, doar ei doi, în timp ce mama rămase să-i supravegheze îndeaproape. Apoi Guido își aduse computerul din dormitor; nu se conectară un timp, ci rămaseră alături, umăr lîngă umăr, citind mesajele Tessei despre leii somnoroși pe care îi văzuse în călătoriile ei, despre elefanții EXTRAORDINAR de jucăuși, care ar fi fost în stare să se urce pe jeepul ei, strivindu-l,

dacă le-ar fi dat cea mai mică şansă, şi despre girafele de-a dreptul DISPREŢUITOARE care sînt mulţumite DOAR dacă le admiri gîtul lung şi elegant.

– Vrei o dischetă cu e-mail-urile ei? îl întrebă Guido, simţind cu precizie că Justin citise suficient despre aventurile Tessei.

– Dacă eşti atît de amabil, spuse Justin foarte politicos. Apoi aş vrea să-mi dai copii ale lucrărilor tale, ca să le pot citi pe îndelete şi să-ţi scriu: eseuri, teme şi toate lucrurile pe care ai fi dorit să le vadă şi Tessa.

După ce-i pregăti dischetele, Guido conectă cablul telefonului la modem şi urmăriră o turmă frumoasă de gazele Thomson în plin galop, după care ecranul se stinse. Dar cînd Guido încercă să revină la desktop, se văzu silit să afirme cu glas gîtuit că şi hard-disk-ul lui fusese şters la fel ca al Tessei, dar fără să i se transmită mesajul dement referitor la teste clinice şi toxicitate.

– Deci, ea nu ţi-a trimis nimic pentru a păstra în numele ei? întrebă Justin, şi-şi simţi vocea semănînd cu aceea a unui vameş.

Guido clătină din cap.

– Nici un mesaj pe care trebuia să-l transmiţi cuiva? Nu te-a folosit drept intermediar sau ceva de genul acesta?

Alte negări din cap.

– Aşadar, ce materiale importante ai pierdut?

– Doar ultimele ei mesaje, şopti Guido.

– Ei, atunci sîntem amîndoi în aceeaşi situaţie.

„Sau toţi trei, dacă îl includem şi pe Ham“, gîndi el.

– Iar dacă eu pot trece peste asta, înseamnă că şi tu poţi. Fiindcă *eu* am fost căsătorit cu ea. Bine? Pesemne că pe computerul ei era vreun virus pe care l-a transmis şi computerului tău. E posibil? L-a luat de undeva şi ţi l-a transmis şi ţie din greşeală. Da? Nu prea ştiu ce spun, nu-i aşa? Îmi dau şi eu cu părerea... Ceea ce vreau, de fapt, să spun e că nu vom afla asta niciodată. Şi atunci, am putea afirma că am avut „ghinion“ şi să ne vedem de viaţa noastră. Amîndoi. De acord? Iar tu comandă

tot ce-ţi trebuie ca să-ţi repari computerul! Da? O să anunţ la biroul din Milano că o să apelezi la ei.

Încredinţat în bună măsură că Guido se mai liniştise, Justin îşi luă rămas-bun; adică se urcă în jeep şi coborî dealul pînă la vilă, parcă în curtea din care plecase. Aduse laptopul din camera de presat uleiul şi se îndreptă cu el spre ţărm. Pe durata unor cursuri de instruire, li se spusese, iar el era dispus să creadă, că existau oameni deştepţi care puteau recupera texte de pe computere ale căror hard-disk-uri fuseseră şterse. Numai că aceşti oameni trăiau în cadrele oficiale ale vieţii, căruia el nu-i mai aparţinea. Îi trecu prin minte să ia legătura într-un fel sau altul cu Rob şi Lesley şi să le ceară ajutorul, dar socoti că n-ar fi cazul să le creeze probleme. Şi în plus, dacă era cinstit cu sine însuşi, computerul Tessei fusese contaminat cu ceva greu de definit, ceva murdar de care voia să se debaraseze fizic.

De aceea, în lumina lunii pe jumătate ascunse între nori, merse pînă spre capătul digului nesigur, trecînd în drum pe lîngă o tăbliţă veche de cine ştie cînd, care, într-o formulare isterică, susţinea că acela ce se aventura mai departe îşi risca viaţa. După ce ajunse chiar la capăt, încredinţă adîncului mării laptopul scos din uz, apoi se întoarse în camera cu presa de ulei unde scrise pînă dimineaţă, destăinuind multe lucruri pe care le avea pe suflet.

* * *

„Dragul meu Ham,

Îţi scriu prima din ceea ce sper să fie un lung şir de scrisori către buna ta mătuşă. N-aş vrea să mă crezi nebun, dar dacă ajung sub vreun autobuz aş dori să fii amabil şi să înmînezi toate documentele celui mai mintos şi netemător dintre membrii breslei tale, să-l plăteşti oricît îţi va cere pentru a porni scandalul. În felul acesta, i-am face amîndoi un mare serviciu Tessei.

Ca întotdeauna,

Al tău, Justin“.

XV

Pînă seara tîrziu, cînd whiskyul aproape că-l doborîse, Sandy Woodrow rămăsese credincios la postul său de la Înalta Comisie, formulînd, reformulînd și șlefuind cuvîntarea pe care avea să o prezinte a doua zi, la întrunirea cancelariei; pendulînd între obișnuința lui de a gîndi conform locului pe care-l ocupa în ierarhie și celălalt mod de a pune problemele, care acționa ca o contragreutate mereu imprevizibilă, care îl tîra, fără să-l prevină, printr-un vălmășag de fantome acuzatoare, silindu-l să urle mai tare decît ele: „Nu existați, sînteți doar o înșiruire de năluciri; nu sînteți legate în nici un fel de plecarea precipitată a lui Porter Coleridge la Londra, cu soția și copilul, în baza îndoielnicei motivații că se hotărîseră peste noapte să petreacă un scurt concediu acasă și să găsească o școală specială pentru Rosie."

Iar în anumite momente, gîndurile își arogau o independență bezmetică, întorcînd pe toate părțile subiecte subversive precum divorțul cu acordul ambelor părți, analizînd dacă Ghita Pearson sau fata aceea nouă, pe nume Tara nu-știu-cum, de la secția comercială ar putea sau nu deveni partenere corespunzătoare de viață și, într-o asemenea posibilitate, pe care dintre ele ar prefera-o băieții. Sau dacă, la urma urmelor, nu ar fi fost de preferat să ducă o viață de lup singuratic, de fapt, cea de acum, visînd legături, negăsind nici una, privind cum visul se îndepărtează tot mai mult, devenind imposibil de realizat. Conducînd spre casă cu ușile încuiate și geamurile mașinii închise, reuși totuși încă o dată să se vadă în postura de cap de familie –

de acord, un soţ încă dispus să răspundă unor avansuri, dar care bărbat nu e? – însă, în esenţă, era acelaşi fiu de soldat cu capul pe umeri, cumsecade şi serios, de care Gloria se îndrăgostise pînă peste cap în urmă cu atîţia şi atîţia ani. Tocmai de aceea, cînd intră în casă, rămase surprins, dacă nu chiar jignit, descoperind că Gloria nu avusese nici o tresărire telepatică pentru a-i ghici intenţiile şi să-l aştepte trează. L-a lăsat să cotrobăie singur după mîncare prin frigider. „La urma urmelor, la naiba, *sînt pe post de Înalt Comisar.* Am dreptul la *puţin respect*, măcar în propria casă."

– Ceva nou la ştiri? strigă el patetic spre ea, mîncînd friptura rece de vacă într-o solitudine regească.

Tavanul sufrageriei, care era un planşeu subţire de beton, constituia, în acelaşi timp, şi podeaua dormitorului lor.

– Nu vă vin toate ştirile la prăvălie?! răcni Gloria.

– Doar nu stăm acolo să ascultăm la radio toată ziua, dacă la asta faci aluzie, răspunse Woodrow, lăsînd să se înţeleagă cum că asta făcea Gloria toată ziua.

Şi rămase în aşteptare, cu furculiţa la jumătatea drumului spre gură.

– În Zimbabwe au mai fost ucişi doi fermieri albi, dacă asta e ştire, anunţă Gloria, după o întrerupere a transmisiunii.

– Parcă eu nu ştiu! Toată ziua ne-au stat pe cap ai lui Pellegrin. De ce nu reuşim, mă rog, să-l convingem pe Moi să ia legătura cu Mugabe pentru a-l ruga să se mai potolească? Din acelaşi motiv pentru care nu sîntem în stare să-l convingem pe Moi s-o lase mai moale. În general acesta e răspunsul...

Aşteptă să audă un „sărmanul de tine", dar nu se alese decît cu o tăcere misterioasă.

– Altceva? insistă el. În privinţa ştirilor... Nimic?

– Ce ştiri ai mai vrea?

„Ce naiba a apucat-o pe femeia asta?" se întrebă el îmbufnat, turnîndu-şi încă un pahar de vin roşu. „N-a fost niciodată în halul ăsta. De cînd iubiţelul ei văduv a şters-o în Anglia, lîncezeşte în

casă ca o vacă bolnavă. Nu vrea să bea nimic cu mine, nu mănîncă cu mine, nu mă priveşte în ochi. Nu vrea să facă nici treaba cealaltă, dar chestia asta n-a fost niciodată în fruntea listei. Nici nu se învredniceşte să se mai machieze – lucru de mirare."

Cu toate acestea, îl încînta că Gloria nu auzise alte veşti. Măcar de data asta ştia şi el ceva ce nu ajunsese la urechile ei. Cînd la Londra are loc vreun eveniment fierbinte e aproape imposibil să nu se găsească vreun dobitoc de la Departamentul de Informaţii care să scape porumbelul în faţa reprezentanţilor presei înainte de termenul convenit pentru a fi făcută publică ştirea. Dacă-şi ţin gura măcar pînă mîine dimineaţă, lucru pe care i-l ceruse lui Pellegrin, va avea proiritate în anunţarea veştii.

– E o chestiune de moral, Bernard, îl prevenise Woodrow, pe tonul cel mai convingător şi milităros. Cîţiva oameni de aici vor fi destul de afectaţi de o asemenea veste. Aş vrea să fiu eu acela care le-o prezintă. Mai ales că Porter e plecat.

Le prindea întotdeauna bine să le aducă aminte cine conduce misiunea. Trebuie să se arate circumspect, dar fără să se agite inutil. Acestea sînt calităţile pe care le caută cei de la Londra la cei care urmează a fi avansaţi. Nu trebuie să împingă lucrurile prea departe, desigur; era recomandabil să-i lase pe cei de la Londra să constate singuri cît de elegant sînt rezolvate chestiunile cînd Porter nu se află la post ca să-şi dea sufletul pentru fiecare virgulă pe care o pune într-un raport.

Dacă era să recunoască cinstit, avea să fie greu pus la încercare din cauza acestei aşteptări marcate de incertitudine din partea Londrei. „Pesemne că din aceeaşi pricină se mistuie de dor Gloria. Reşedinţa Înaltului Comisar e la vreo sută de metri depărtare, cu servitori şi tot ce trebuie, cu un Daimler în garaj, dar fără steagul care flutură doar cînd şeful Misiunii se află în ţară. Şi uite, Porter Coleridge, Înaltul Comisar e absent... Iar amărîtul de mine îi fac treaba, şi chiar mai bine decît ar face-o el însuşi, aşteptînd zi şi noapte să aflu dacă, după ce îl suplinesc, pot sau nu să joc rolul principal, dar nu ca dublură a lui, ci drept

succesor oficial, acreditat cum se cuvine, și să primesc tot ce presupune asta – mai exact, reședința, Daimler-ul, biroul privat, pe Mildren, încă treizeci și cinci de mii de lire drept spor salarial și să mai urc o treaptă două spre rangul de cavaler."

Avea însă de întîmpinat o dificultate majoră. Cei de la minister nu prea făceau astfel de promovări în cazul oamenilor aflați deja la post. Preferau să-i aducă acasă, trimițîndu-i apoi într-un alt loc. Mai fuseseră și excepții, dar nu prea numeroase...

Gîndurile i se îndreptară din nou spre Gloria. „«Lady Woodrow» – asta ar da-o pe brazdă... Acum e cam neliniștită, se vede clar. Ca să nu spună leneșă. Trebuie să-i mai trîntesc cîțiva copii, ca să aibă ce face. Ei, dacă s-ar instala la reședință n-ar mai lîncezi. *Asta-i sigur.*

Ar avea o singură seară liberă pe săptămînă, dacă e norocoasă. A devenit și certăreață. Săptămîna trecută i-a sărit muștarul și s-a certat cu Juma pentru că a împodobit camera de la demisol, o chestie absolut neimportantă." Iar luni, deși el nu credea că va apuca ziua să vadă una ca asta, a reușit să pună la cale ruptura cu cea mai tîrfă dintre tîrfe, Elena, *casus belli*[1] rămînînd imposibil de precizat.

– N-ar fi cazul s-o invităm pe Elena, împreună cu familia, la masa de seară, draga mea? sugerase el cu cavalerism. Nu ne-am mai văzut la un păhărel cu ei de luni în șir.

– Dacă le simți lipsa, invită-i tu, îi recomandase Gloria pe un ton glacial, așa că el renunțase.

Dar el simțea pierderea. Lipsită de prietenia unei femei, Gloria era ca un motor fără angrenaje. Faptul – *extraordinarul fapt* – că stabilise un soi de armistițiu cu arma la picior cu Ghita Pearson, cea cu ochi ca de căprioară, nu-l consola cîtuși de puțin. Nu mai departe de cîteva luni în urmă, Gloria o respingea pe Ghita pe criteriul că nu era o persoană care să merite prea mult interes. „Nu mă simt în largul meu cu fiice de brahmani educate în Anglia care vorbesc la fel ca noi, dar poartă haine de derviși", îi spusese

---

[1] *Casus belli* (lat.) – cauza declanșării războiului (n.tr.).

ea Elenei, fără să știe că el auzise. „Iar acea doamnă Quayle exercită o influență nefastă asupra ei." Ei bine, acum doamna Quayle era moartă și Elena fusese trimisă la Coventry. Iar Ghita, care purta straie de derviș fusese desemnată în calitate de ghid, să o ducă pe Gloria într-un tur prin ghetoul Kibera, cu intenția precisă de a-i găsi un post de voluntar la una din organizațiile de ajutorare. Iar asta, colac peste pupăză, chiar în momentele în care purtarea Ghitei îi provoca lui Woodrow destule dureri de cap.

În primul rînd, era vorba de spectacolul dat de ea la înmormîntare. De acord, nu exista nici o reglementare privind comportamentul la funeralii, asta era adevărat... Cu toate acestea, Woodrow socotea că, prin purtare, Ghita se lăsase pradă sentimentelor. Apoi, urmase ceea ce el ar fi numit perioada de doliu agresiv, perioadă în care Ghita umbla prin cancelarie ca o dementă, refuzînd cu orice preț să-l privească în ochi, în vreme ce, în trecut, el o considerase drept – hmm... – o candidată la grațiile lui. Iar apoi, vinerea trecută, fără a oferi pînă și cea mai elementară explicație, ceruse o zi liberă, deși, ca proaspătă angajată a cancelariei – și cea mai tînără –, încă nu-și cîștigase acest drept. Cu toate aceste, din preaplinul inimii, el spusese: „Bine, Ghita, în regulă, cred că se poate, dar să nu-l dai gata pe bietul băiat". Nu fusese nimic jignitor, doar o glumă nevinovată între un bărbat mai vîrstnic și căsătorit și o fată tînără și frumoasă. Însă, dacă privirile ar putea ucide, el ar fi trebuit să cadă lat la picioarele ei.

Și ce făcuse în ziua liberă pe care i-o acordase – fără ca măcar să-și ia rămas-bun? Zburase pînă la nenorocitul acela de lac, Turkana, cu un avion închiriat, împreună cu un grup de vreo zece femei care formaseră un club al sprijinitorilor Tessei Quayle și depuseseră o coroană, bătuseră în tobe, cîntaseră imnuri, în locul în care fuseseră asasinați Tessa și Noah! Woodrow aflase asta abia luni la micul dejun, cînd deschisese *Nairobi Standard* și-i văzuse fotografia, așezată în centru, între două femei africane uriașe, pe care și le amintea ca prin ceață de la înmormîntare.

– *Bine, Ghita Pearson*, îţi arăt eu, pufnise el, împingînd ziarul peste masă către Gloria. Vreau să spun că, pentru numele lui Dumnezeu, să lăsăm morţii în pace, nu să-i dezgropăm una-două! Bănuiam eu că are o slăbiciune pentru Justin...

– Dacă nu l-ar fi avut invitat pe ambasadorul Italiei m-aş fi dus şi eu cu ele pînă acolo, îi răspunse Gloria, cu o voce din care răbufni reproşul.

Lumina din dormitor era stinsă. Gloria se prefăcea că doarme.

* * *

– Vreţi să vă aşezaţi, vă rog, doamnelor şi domnilor?

De la etajul de deasupra răzbătea zgomotul unei maşini de găurit. Woodrow îl trimise pe Mildren să le ceară să înceteze, în vreme ce el, în mod ostentativ, îşi făcu de lucru cu hîrtiile de pe birou. Zgomotul încetă. Fără a se grăbi, Woodrow ridică din nou privirea şi constată că toate lumea se strînsese în faţa lui, inclusiv Mildren, care gîfiia. În mod excepţional, Tim Donohue şi asistenta lui, Sheila, fuseseră rugaţi să participe şi ei. Întrucît Înaltul Comisar nu era în ţară, deci nu avea întîlniri la care să-i ia cu el şi pe alţii, Woodrow insistase să fie invitaţi toţi membrii corpului diplomatic. Aşa se explica prezenţa ataşatului militar şi a celui pe probleme legate de serviciile secrete, precum şi a lui Barney Long, de la secţia comercială. Şi sărmana Sally Aitken, care fusese detaşată temporar la Ministerul Agriculturii şi Pescuitului, bîlbîindu-se şi îmbujorată de emoţie. Ghita, băgă el de seamă, stătea într-un colţ, locul ei obişnuit, de la moartea Tessei; se străduia din răsputeri să treacă nevăzută. Spre iritarea sa, ea purta şi acum eşarfa neagră din mătase care amintea de bandajul murdar din jurul gîtului Tessei. Privirile piezişe pe care le arunca sugerau flirtul sau dispreţul? Cum puteai fi sigur de asta în cazul unei femei frumoase de origine eurasiatică?

– Avem o poveste cam tristă, prieteni, începu el plin de vervă. Barney, n-ai vrea să te ocupi de uşă, cum se zice în America? Nu trebuie s-o păzeşti, e de ajuns s-o încui.

Rîsete, dar reţinute şi trădînd o uşoară îngrijorare.

Trecu direct la subiect, exact cum plănuise. Ceva de genul „ia taurul de coarne, doar sîntem profesionişti..." Dar, de asemenea, trădînd implicit curaj în modul în care imiţi stilul Înaltului Comisar, care mai întîi îşi verifică notiţele, apoi bate cu capătul neascuţit al creionului în ele şi îşi îndreaptă umerii înainte de a se adresa celor de faţă.

– În dimineaţa aceasta am a vă comunica două chestiuni. Prima dintre ele rămîne secretă pînă veţi auzi povestea la buletinul de ştiri, furnizată de serviciul britanic sau de cel kenyan, nu ştiu care va fi primul. Azi la ora douăsprezece, poliţia kenyană va emite un mandat de arestare împotriva doctorului Arnold Bluhm pentru uciderea premeditată a Tessei Quayle şi a şoferului Noah. Kenyenii au luat legătura cu guvernul belgian şi şefii lui Bluhm vor fi anunţaţi în prealabil. Noi ştim mai devreme datorită implicării Scotland Yard-ului, care va trimite dosarul la Interpol.

După această bombă nu se aude nici măcar scîrţîitul vreunui scaun. Nici un semn de protest, nici o exclamaţie de uimire. Doar ochii enigmatici ai Ghitei fixaţi asupra lui, admirativi sau plini de ură.

– Ştiu că acest lucru vine ca o lovitură pentru voi toţi, îndeosebi pentru cei care l-au cunoscut şi l-au agreat pe Arnold. Dacă vreţi să vă preveniţi partenerii de viaţă, aveţi permisiunea mea, dar să se păstreze discreţia.

În minte îi vine Gloria care, pînă la moartea Tessei îl respinsese pe Bluhm, pe care îl considera un gigolo ratat, însă acum, în mod misterios, era preocupată de binele lui.

– Nu pot afirma că mă încîntă ideea, se confesă Woodrow, ca un maestru discret al afirmaţiilor cu dublu înţeles. Vor urma, ca de obicei, explicaţiile facile privind motivele, desigur. Relaţia Tessa-Bluhm va fi întoarsă pe faţă şi pe dos la nesfîrşit. Iar dacă

va fi vreodată prins, va avea loc un proces cu mare scandal. Astfel că, din punctul de vedere al Misiunii, veştile acestea nu puteau fi mai neplăcute. În această etapă, nu deţin informaţii privind soliditatea probelor. Mi s-a spus că sînt clare, dar orice poliţie susţine asta, nu?

Aceeaşi asprime se simţea în umorul lui căznit.

– Aveţi întrebări?

Nici una, evident. Vestea părea să fi lăsat cam fără grai pe toată lumea. Pînă şi Mildren, care avea cunoştinţă de ea de seara trecută, nu găsise ceva mai bun de făcut decît să se scarpine la nas, unde avea pesemne o mîncărime.

– A doua veste este legată de prima, însă e cu mult mai delicată. Partenerii nu vor fi informaţi decît cu aprobarea mea prealabilă. Personalul de la baza ierarhiei va fi informat *selectiv*, dacă este cazul, dar după verificările necesare. De către mine sau de către Înaltul Comisar, dacă şi cînd va reveni. Nu de către dumneavoastră, vă rog! M-am făcut înţeles?

Se făcuse. De astă dată, urmară gesturi aprobatoare din cap, nu doar priviri bovine. Toţi ochii erau îndreptaţi asupra lui; cei ai Ghitei nici nu se dezlipiseră de el. *„Doamne, s-a îndrăgostit de mine: cum o să ies din situaţia asta?* îşi urmă gîndul pînă la capăt. *Sigur! De aceea se apropie de Gloria! Întîi s-a ţinut de Justin, acum după mine! Se slujeşte de relaţia dintre cupluri, niciodată nu acţionează decît dacă există şi soţia!"* Îşi umflă pieptul şi-şi continuă prezentarea ştirilor pe un ton bărbătesc.

– Îmi pare teribil de rău că trebuie să vă informez că fostul nostru coleg Justin Quayle a dezertat. Probabil ştiţi că a refuzat cazarea cînd a sosit la Londra, spunînd că preferă să se descurce singur etc. *A participat* la o discuţie cu cei de la Personal, *a fost* la o masă cu Pellegrin în aceeaşi zi. Ambii l-au descris ca fiind stresat, mohorît şi ostil, sărmanul de el! I s-a oferit protecţie şi consiliere, dar le-a refuzat. După aceea, a dispărut.

Acum Woodrow îi făcea discret curte lui Donohue, nu Ghitei. Cu o grijă premeditată, ochii lui Woodrow rămaseră

fixați asupra altor persoane decît asupra celor doi. Mai precis, privirea îi oscilă între zona mediană din fața lui și notițele de pe birou. În realitate însă era concentrată asupra lui Donohue și se convinse cu tot mai multă tărie, de parcă ar mai fi fost nevoie, că Donohue și slăbănoaga aceea de Sheila fuseseră preveniți mai de mult în legătură cu dezertarea lui Justin.

– În chiar ziua în care a ajuns în Anglia, mai precis în aceeași noapte, Justin a transmis o scrisoare oarecum nesinceră către șefa de la Personal, anunțînd că își va lua o vacanță pentru a rezolva afacerile soției. A apelat la poșta obișnuită, ceea ce, de fapt, i-a oferit trei zile pentru a pleca din Anglia. Pînă să se miște cei de la Personal pentru a-l potoli – spre binele lui, aș putea adăuga –, el dispăruse din vizorul tuturor. Există indicii că a făcut eforturi considerabile pentru a-și ascunde acțiunile. A fost descoperit pe insula Elba, unde Tessa avea proprietăți, dar pînă să prindă ministerul de veste, el plecase deja de acolo. Încotro a luat-o, doar Dumnezeu știe, dar există anumite bănuieli. Nu făcuse cerere oficială de concediu, bineînțeles, și ministerul, în ceea ce-l privește, se străduia să decidă cum să procedeze pentru a-l repune pe picioare –, găsindu-i un locșor unde să-și poată linge rănile vreme de un an sau doi.

Woodrow ridică din umeri pentru a sugera că recunoștința e un sentiment greu de găsit pe lumea asta.

– În fine, orice ar face, e singur. Și sigur nu acționează spre binele nostru.

Se uită mîhnit la ascultători, apoi reveni la însemnări.

– Chestiunea prezintă și un element de securitate, pe care nu vi-l pot împărtăși, astfel că ministerul este de două ori mai preocupat să afle unde și cum o să apară iar la suprafață. Cei de acolo sînt îngrijorați pe drept cuvînt în ceea ce-l privește, după cum sînt convins că și pe voi vă preocupă. După ce a dovedit o ținută foarte demnă și un bun autocontrol cît a fost aici, acum pare să o fi luat razna din cauza încordării.

Woodrow ajunsese la partea cea mai dificilă, dar cei din fața lui erau oameni trecuți prin multe.

– Avem diferite supoziții venite din partea unor experți, dar nici una dintre ele, din punctul nostru de vedere, nu este plăcută.

Fiul generalului mărșăluiește cu demnitate mai departe.

– O probabilitate, potrivit părerii băieților inteligenți care analizează toate amănuntele acestui caz, este că Justin traversează o perioadă de negare – cu alte cuvinte, refuză să accepte că soția lui a murit și a plecat să o caute. E foarte dureros, dar vorbim de logica unei minți temporar tulburate. Sau, mai bine zis, sperăm noi că situația ar fi temporară. O altă teorie, la fel de probabilă sau de improbabilă, afirmă că a pornit o acțiune de răzbunare, căutîndu-l pe Bluhm. Se pare că Pellegrin, neavînd decît cele mai bune intenții, a lăsat să-i scape că Bluhm este suspectat de uciderea Tessei. Pesemne că Justin a acceptat ideea asta și a pornit căutarea. Trist... Mai trist nici că se poate...

Vreme de o clipă, în viziunea mereu fluctuantă pe care o avea despre sine, Woodrow se transformă în întruchiparea acestei tristeți. Avea pe față expresia de om cumsecade a unui funcționar superior din serviciul străin britanic. Devenise judecătorul roman, care nu se grăbea să delibereze, amînînd cît putea pronunțarea sentinței. Era omul de lume, care nu se teme să ia hotărîri în situații dificile, însă este decis să se lase mînat doar de cele mai bune gînduri. Încurajat de calitatea ireproșabilă a prestației de pînă în acest punct, se simți liber să și improvizeze.

– Se pare că oamenii care trec prin situația lui Justin au foarte rar programe de care să fie conștienți. Trec pe pilot automat, așteptînd doar o scuză pentru a acționa în direcția a ceea ce, oricum, au plănuit în mod inconștient. Ceva asemănător sinucigașilor. Cineva spune ceva în glumă și – zdrang! – procesul s-a declanșat.

Vorbea prea mult? Prea puțin? Ghita îl țintuia ca o sibilă furioasă și depistă ceva și în străfundul ochilor gălbui ai lui

Donohue, ceva ce nu înțelegea. Dispreț? Furie? Sau doar aerul că avea un cu totul alt scop la care revenea în mod constant?

– Dar mă tem că teoria cea mai plauzibilă a ceea ce se petrece în mintea lui Justin în aceste momente – aceea care confirmă faptele cunoscute și este, de fapt, luată în serios, trebuie să vă spun, de către psihologii ministerului – este că Justin a ajuns să creadă într-o conspirație, ceea ce ar putea fi foarte grav. Dacă nu te adaptezi realității, începi să inventezi conspirații. Dacă nu ești în stare să accepți că mama îți moare de cancer, atunci dai vina pe doctorul care o îngrijește. Și pe chirurgi. Apoi pe anesteziști. Și pe asistente. Care erau toți în cîrdășie, bineînțeles. Și, împreună, au conspirat să o elimine. Asta pare să fie exact ce își spune Justin în legătură cu Tessa. Ea nu a fost doar violată și ucisă. Tessa a fost victima unei intrigi internaționale. N-a murit fiindcă era tînără, atrăgătoare și extrem de nefericită, ci pentru că *ei* au vrut ca ea să dispară. Cine sînt acești *ei* – cred că depinde de voi să aflați. Poate fi zarzavagiul din apropiere sau doamna de la Armata Salvării care ți-a sunat la ușă și a vrut să-ți vîndă un exemplar al revistei lor. Toți sînt amestecați. Toți aceștia au conspirat să o ucidă pe Tessa.

Un ecou de rîsete jenate. Îngroșase prea mult lucrurile sau ceilalți îi veneau în întîmpinare? Trebuia să concentreze prezentarea. Generalizase prea mult.

– Ori, în cazul lui Justin, poate fi vorba de băieții lui Moi, de „Marile Afaceri“, de Ministerul de Externe și de noi, cei din această încăpere. Toți sîntem conspiratori. Iar Justin e singura persoană care știe asta, ceea ce constituie un alt element al paranoiei lui. Victima, după părerea lui Justin nu este Tessa, ci el însuși. Cine-ți sînt dușmanii, dacă te afli în situația lui Justin? Sînt cei pe care i-ai ascultat ultima oară, cărțile și ziarele pe care le-ai citit în ultima vreme, filmele pe care le-ai văzut și chiar bioritmul zilei respective. Apropo, ni s-a spus că Justin bea mult, ceea ce nu cred că era cazul cînd a lucrat cu noi. Pellegrin a afirmat că masa de prînz pentru doi la clubul său l-a costat salariul pe o lună.

Încă o serie de rîsete firave şi crispate, împărtăşite mai de toţi, cu excepţia Ghitei. Continuă să divagheze, ca un patinator care face nenumărate figuri iscusite, admirîndu-şi propria măiestrie, trasînd urme pe gheaţă, răsucindu-se, alunecînd, plutind. „Asta e ceea ce urai cel mai mult la mine“, gîndeşte el, adresîndu-se Tessei în timp ce execută o piruetă şi revine la ea. „«*Asta e vocea care a ruinat Anglia*», mi-ai spus în joacă în timp ce dansam. «*Asta e vocea din pricina căreia s-au scufundat mii de vase, şi toate erau ale noastre.*» Foarte amuzant... Bine, ascultă acum vocea asta, fata mea! Ia aminte la talentul cu care demontez reputaţia fostului tău soţ, cu aprobarea generoasă a lui Pellegrin şi graţie celor cinci ani de pervertire a minţii petrecuţi în cadrul Departamentului Informaţii – întotdeauna verosimile – al Ministerului de Externe!“

Îl cuprinse un val de greaţă cînd, vreme de o clipă, detestă lipsa de sentiment din caracterul lui contradictoriu. Era greaţa care l-ar putea sili să iasă în goană din încăpere sub pretextul unui telefon urgent sau a unei necesităţi fiziologice, doar ca să se lepede de sine; sau care l-ar putea îndruma nesigur chiar spre acest birou, ca să deschidă sertarul şi să înşface o filă de hîrtie cu antetul Maiestăţii Sale şi să umple golul din sine cu declaraţii de adoraţie şi promisiunea de a deveni mai îndrăzneţ. „Cine mi-a făcut toate astea?“ se întrebă în timp ce continua să vorbească. „Cine m-a făcut să fiu astfel? Anglia? Tatăl meu? Şcolile prin care am trecut? Mama, patetică şi veşnic terorizată? Sau cei şaptesprezece ani de minciuni în slujba ţării mele? «Sandy, atingem o vîrstă», ai avut amabilitatea să-mi spui, «cînd copilăria noastră nu mai constituie o scuză. Problema, în cazul tău, este că vîrsta asta va fi în jur de nouăzeci şi cinci de ani».“

Îşi continuă cruciada. Redevenise sclipitor.

– Mă tem că nu vă pot lămuri care este conspiraţia pe care a visat-o Justin şi care ar fi rolul nostru, al Înaltei Comisii – fie că sîntem în legătură cu masoneria, iezuiţii sau Klu Klux Klan-ul sau Banca Mondială. Tot ce vă pot spune este că Justin nu se

mai află cu noi. A făcut deja unele insinuări grave, care pot trece drept plauzibile, a rămas încîntător – dar cînd n-a fost așa? – și este foarte posibil ca, mîine sau peste trei luni, să vină încoace.

Se crispă din nou.

– Caz în care, vouă tuturor – colectiv și individual – vi se solicită, vă rog, iar aceasta nu este o cerere, regret, Ghita, e un ordin direct – indiferent de sentimentele voastre personale față de Justin, credeți-mă, nici eu nu fac excepție, fiindcă e un tip simpatic, bun, generos, cu toții știm asta – ca, indiferent de ora din zi sau din noapte, să mă informați *pe mine*. Sau pe Porter, cînd se întoarce. Sau – o privire spre el – pe Mike Mildren.

Fusese cît pe ce să rostească Mildred.

– Sau, dacă e noapte, pe ofițerul de serviciu de la Înalta Comisie, imediat. Înainte de a ajunge presa sau poliția la el, anunțați-ne *pe noi*!

Ochii Ghitei, pe care îi studie fără să se jeneze, îi părură mai întunecați și mai languroși decît de obicei, iar ai lui Donohue, mai bolnavi. Cei ai slăbănoagei de Sheila deveniseră strălucitori ca diamantele și nu clipeau.

– Pentru a ști mai precis la ce ne referim și din rațiuni de securitate, cei de la Londra i-au dat numele de cod „Olandezul". Ca în *Olandezul Zburător*. Dacă, din întîmplare – puțin probabil, dar noi vorbim acum despre un om profund alienat, cu sume considerabile de bani la dispoziție – dacă întîmplător vă apare în cale – direct, indirect, din auzite, indiferent – sau a făcut-o deja, atunci pentru binele lui și al nostru, ridicați receptorul, de unde v-ați afla și spuneți: Am ceva în legătură cu Olandezul, Olandezul face asta și asta, am primit o scrisoare de la Olandez, tocmai mi-a telefonat sau mi-a transmis un fax sau mesaj, stă aici, în fața mea, pe un fotoliu. Ne-am înțeles asupra acestui punct? Întrebări? Da, Barney?

– Ați spus „insinuări grave"... La adresa cui? Insinuînd ce anume?

Intrase în zona primejdioasă. Woodrow discutase îndelung aceste aspecte cu Pellegrin, folosind telefonul codificat.

– Încă nu ne este clar pe deplin. E obsedat de produsele farmaceutice. Din cîte bănuim, a reuşit să se autoconvingă de faptul că producătorii unui anumit medicament – şi inventatorii – se fac răspunzători de asasinarea Tessei.

– Nu crede că i-au tăiat gîtul? Doar a văzut cadavrul, revine Barney, dezgustat.

– Mă tem că problema cu medicamentul datează din perioada aceea nefericită, petrecută în spitalul de aici. Aşa ar fi murit copilul. Aceasta a fost prima lovitură a conspiratorilor. Tessa s-a plîns producătorilor, aşa că ei au ucis-o şi pe ea.

– E periculos? întreabă Sheila, subordonata lui Donohue, probabil pentru a demonstra tuturor celor prezenţi că nici ea nu cunoaşte mai multe.

– *Ar putea fi periculos.* Aşa ni s-a spus de la Londra. Ţinta lui principală e compania care a produs medicamentul otrăvitor. La urma urmelor, a fost conceput de oameni de ştiinţă. Apoi sînt cei care s-au ocupat de plasarea lui, ceea ce înseamnă, în cazul de faţă, compania din Nairobi care îl importă, ceea ce trimite la compania ThreeBees, deci trebuie să-i prevenim şi pe ei.

În ceea ce-l privea pe Donohue, Woodrow nu descoperi nici o tresărire.

– Şi permiteţi-mi să repet că avem de-a face cu un diplomat britanic aparent raţional şi stăpînit. Nu vă aşteptaţi să vedeţi vreun nebun cu părul vopsit şi brete încrucişate de culoare galbenă, care face spume la gură. Pe dinafară, a rămas domnul de care ne amintim toţi cu duioşie. Manierat, bine îmbrăcat, atrăgător şi *teribil* de politicos. Asta pînă începe să strige că oculta mondială i-a ucis copilul şi soţia.

Făcu o pauză. O constatare personală: „Doamne, ce resurse are omul acesta!“, apoi urmă:

– E tragic. Mai mult decît tragic. Cred că toţi cei care i-am fost apropiaţi simţim asta. Dar tocmai de aceea trebuie să vă avertizez. *Lăsaţi sentimentele deoparte, vă rog!* Dacă Olandezul vă apare în cale, trebuie să ne daţi imediat de ştire. Bine, domnilor? Vă mulţumesc. Alte probleme, dacă tot sîntem aici cu toţii? Da, Ghita...

* * *

Dacă pînă atunci lui Woodrow îi fusese greu să descifreze sentimentele Ghitei, de astă dată aproximase mai bine starea ei sufletească decît îşi imaginase. Ea tocmai se ridica în picioare, în vreme ce restul lumii, inclusiv Woodrow, stătea jos. Era conştientă de acest lucru. Şi se ridica în picioare pentru a fi văzută. Dar, mai presus de toate, se ridica pentru că în viaţa ei nu mai ascultase o asemenea înşiruire de minciuni răuvoitoare şi pentru că primul ei impuls fusese să nu le accepte stînd ca de piatră. De aceea stătea dreaptă, în picioare: în semn de protest, revoltă, oţelindu-se pentru a-l cataloga pe Woodrow drept un mincinos neruşinat; şi fiindcă în viaţa ei scurtă şi plină de uimiri nu cunoscuse oameni mai buni decît Tessa, Arnold şi Justin.

Toate acestea îi erau foarte clare. Dar cînd mătură cu privirea întreaga încăpere – feţele serioase şi convinse ale ataşatului militar şi ataşatului comercial, a lui Mildren, secretarul privat al Înaltului Comisar, văzînd ochii care se îndreptaseră asupra ei – şi cînd se uitase drept în ochii mincinoşi şi insinuanţi ai lui Sandy Woodrow, îşi dădu seama că trebuia să găsească o altă cale.

Cea aleasă de Tessa. Nu din laşitate, ci din raţiuni tactice.

A-i spune lui Woodrow că minţise fără să clipească ar fi însemnat să cîştige un minut de glorie îndoielnică, urmată de o concediere sigură. Şi ce putea dovedi? Nimic. Minciunile rostite de Woodrow nu erau nicidecum propria lui urzeală. Reprezentau o lentilă strîmbă rostuită cu minuţiozitate, care transforma

lucrurile reale în plăsmuiri monstruoase, dar le dădea aparența de adevăruri de nezdruncinat.

– Da, dragă Ghita...

Woodrow își lăsase capul ușor pe spate, ridicînd din sprîncene și ținînd gura întredeschisă ca un dirijor de cor, parcă pregătit să cînte împreună cu ea. Ghita își întoarse rapid privirea de la el. „Fața bătrîniciosului Donohue e plină de riduri verticale, gîndi ea. Sora Marie de la școala de maici avea un cîine care semăna cu el. «Obrajii unui copoi se numesc buze căzute», așa mi-a zis Justin. Cu Sheila am jucat badminton seara trecută și ea e cu ochii pe mine." Spre uimirea ei, Ghita se trezi adresîndu-se celor prezenți:

– Hmm, s-ar putea să nu fie momentul cel mai potrivit să vorbesc despre așa ceva, Sandy. Probabil că trebuia să mai amîn cîteva zile, începu ea. Avînd în vedere cîte se petrec.

– Ce anume să amîni? Nu ne mai fierbe, Ghita!

– Am primit cererea prin Programul de Alimentație Mondială, Sandy. Ne cer tot mai insistent să trimitem un reprezentant de la C.E.D.A.E. să participe la următorul seminar restrîns pe tema „Consumatorii și Întrajutorarea".

Era o minciună. O minciună eficientă, acceptabilă, de la care putea merge mai departe. Printr-un șiretlic providențial inventase din nimic o cerere insistentă din memorie și o reformulă pentru a părea o invitație imperioasă. În cazul în care Woodrow ar cere dosarul, n-ar avea nici cea mai vagă idee ce să facă. Dar nu avea să-l ceară.

– Consumatori de ce anume, Ghita? întrebă Woodrow, printre rîsete înfundate, venite ca o ușurare pentru Ghita.

– E vorba de ceea ce se numește „strîngerea de ajutoare", Sandy, răspunse Ghita cu severitate, pescuind o nouă expresie din jargonul folosit în acea circulară. Modul în care o comunitate, care a primit ajutoare substanțiale în alimente și medicamente se poate susține singură, după ce nu i se mai acordă sprijin. Acesta e subiectul. Ce măsuri de prevedere trebuie

luate de către donatori pentru a se asigura că prevederile logistice corespunzătoare rămîn în funcție și nu rezultă nici un fel de lipsuri nedorite. Se acordă o mare importanță discuțiilor pe această temă.

– Da, mi se pare normal. Și cît durează sesiunea asta de discuții?

– Trei zile, Sandy. Marți, miercuri și joi, cu posibilitatea prelungirii cu o zi, două. Problema noastră este că acum, după plecarea lui Justin, nu mai avem reprezentant în C.E.D.A.E., Sandy.

– Deci, te întrebai dacă poți pleca *tu* în locul lui, exclamă Woodrow, însoțindu-și vorbele de un hohot de rîs prin care arăta că știe capriciile femeilor frumoase. Unde se ține, Ghita? În Orașul Păcatelor?

Era felul în care lui Woodow îi plăcea să denumească sediul Națiunilor Unite.

– Nu, Sandy, se ține, de fapt, la Lokichoggio, îi răspunse Ghita.

* * *

„Scumpa mea Ghita,

N-am avut prilejul să-ți spun cît de mult a iubit și a apreciat Tessa momentele petrecute împreună cu tine. Dar tu, oricum, știi asta. Îți mulțumesc pentru tot ce i-ai dăruit.

Am o rugăminte, dar e doar o rugăminte și nu trebuie să-i dai curs decît dacă te-ndeamnă inima într-acolo. Dacă vreodată, în cursul călătoriilor tale, se întîmplă să ajungi la Lokichoggio, te rog să iei legătura cu o sudaneză pe nume Sarah, care a fost prietenă cu Tessa. Vorbește englezește și a fost servitoare la o familie de englezi pe durata mandatului britanic. Poate ea ar putea aduce o rază de lumină asupra scopului vizitei Tessei și lui Arnold la Loki. E doar o bănuială însă privind în urmă, am senzația că s-au dus acolo mai entuziaști decît la un simplu seminar privitor la conștientizarea sexuală, adresat femeilor sudaneze! Dacă așa stau lucrurile, Sarah ar putea ști cîte ceva.

Tessa n-a prea dormit în noaptea de dinaintea plecării şi era, chiar faţă de cum o ştiam, extraordinar de afectuoasă cînd ne-am luat rămas-bun – purtarea ei amintea de ceea ce poetul Ovidiu numeşte «un ultim rămas-bun», deşi presupun că nici unul dintre noi nu ştia asta. Îţi trimit şi o adresă din Italia, unde poţi scrie, dacă ai ocazia. Dar te rog să nu te expui. Îţi mulţumesc încă o dată.

Cu dragoste,
Justin"

Nu Olandezul. Justin.

XVI

Schimbînd un tren după altul, Justin ajunse în orășelul Bielefeld din apropiere de Hanovra, după două zile neliniștite de călătorie. Se cază sub numele de Atkinson la un hotel din fața gării, făcu un tur de recunoaștere prin localitate și luă masa undeva, fără să bage de seamă ce mănîncă. După lăsarea întunericului, trimise scrisoarea. „Spionii procedează întotdeauna în felul acesta“, gîndi el, apropiindu-se de casa cu ferestre întunecate de pe colț. „Deprind precauția încă din fragedă pruncie. Așa traversează orice stradă întunecoasă, cercetează orice intrînd, dau colțul: pe mine mă aștepți? Te-am mai văzut undeva?“ Însă imediat ce puse scrisoarea în cutia poștală, începu să-l frămînte o idee de bun-simț: „Lasă spionii, imbecilule, puteai trimite scrisoarea asta amărîtă cu taxiul“. Iar acum, la lumina zilei, apropiindu-se de casa de pe colț a doua oară, se tortura imaginîndu-și alte spaime: „Casa e supravegheată? M-au văzut seara trecută? Plănuiesc să mă aresteze imediat ce ajung acolo? O fi telefonat cineva la *Telegraph* și a aflat că nu există nici un reporter pe nume Atkinson?

Cît călătorise cu trenul dormise puțin, iar noaptea trecută nici nu închisese ochii. Nu mai ducea cu sine documente voluminoase, valize din pînză, laptopul sau alte obiecte. Tot ce trebuia păstrat ajunsese la mătușa cea severă din Milano. Iar ceea ce nu se afla în păstrarea ei zăcea la cîțiva metri adîncime pe fundul Mediteranei. Eliberat de povară, se deplasa cu o ușurință ce-i crea senzația că are aripi. Trăsăturile chipului i se ascuțiseră. În

ochi îi licărea o strălucire mai puternică. În plus, percepea acut toate aceste schimbări. Era recunoscător că, de aici înainte, misiunea Tessei era a lui.

Avînd cinci etaje și turnulețe, casa de pe colț arăta ca un castel în stil german. Parterul era vopsit în culorile de camuflaj folosite în junglă care, în lumina zilei, străluceau în verde viu și oranj. Noaptea trecută, în lumina lămpilor de sodiu, îi amintiseră de flăcări de un negru bolnăvicios și alb. De pe pictura murală aflată la un etaj superior, copii de toate rasele îi zîmbeau larg, amintindu-i de copiii care făceau semne cu mîna de pe ecranul laptopului pe care îl avusese Tessa. Aceiași copii se vedeau printr-o fereastră a parterului, de astă dată, în carne și oase și așezați în cerc în jurul unei învățătoare cu aer de om hărțuit. Pe un afiș făcut de mînă aflat în fereastra alăturată era scrisă întrebarea: „Cum crește ciocolata?" și, tot acolo, se vedeau fotografii scorojite înfățișînd boabe de cacao.

Mimînd nepăsarea, Justin trecu întîi prin dreptul clădirii, apoi se întoarse brusc la stînga și urcă pe trotuar, oprindu-se pentru a cerceta plăcuțele unor cabinete de medici specialiști în domenii de avangardă și de psihologi. „Într-o țară civilizată nu se știe cînd ai nevoie de unul." Cu pneurile prin bălțile făcute de ploaie, o mașină de poliție trecu încet prin apropiere. Cei dinăuntru, între care o femeie, îl măsurară fără să-i trădeze nici o reacție. Pe cealaltă parte a străzii, doi bătrîni cu haine negre de ploaie și pălării de culoare închisă păreau să aștepte trecerea unui convoi funerar. Fereastra din spatele lor avea perdelele trase. Coborînd strada în pantă, trei femei pe biciclete veneau spre el. Inscripțiile cu cărbune de pe zid susțineau cauza palestinienilor. Reveni la castelul pictat și se opri în fața ușii. Pe ea se vedea un hipopotam pictat. Un altul, mai mic, marca butonul soneriei. O fereastră boltită ca prova unei nave părea să-l privească cercetător. Aici se oprise și seara trecută pentru a lăsa scrisoarea. Atunci cine m-a privit la fel? Învățătoarea hărțuită de la geam îi făcu semn să folosească cealaltă ușă, însă aceasta era închisă și

blocată cu un zăvor. Drept răspuns, el făcu un gest de scuză pentru că o deranjează.

– Trebuia să lase uşa deschisă! şuieră ea către Justin, încă iritată, după ce trase zăvorul şi deschise uşa.

Justin îşi ceru scuze încă o dată şi păşi cu grijă printre copii, spunîndu-le *„grüss Dich"* şi *„guten Tag"*, dar politeţea lui, cîndva fără margini, era marcată de starea de alertă. Urcă o scară ocolind nişte biciclete şi un cărucior de copil şi intră într-o încăpere care, pentru ochii lui precauţi, părea să asigure doar condiţiile stricte de supravieţuire: un aparat de distribuit apă, unul de copiat, rafturi goale, maldăre de cărţi de specialitate şi cutii din carton stivuite pe podea. Printr-o uşă deschisă văzu o tînără, purtînd ochelari cu rama groasă şi un pulover pe gît, stînd în faţa unui monitor.

– Sînt Atkinson, i se adresă el în engleză. Peter Atkinson. Am o întîlnire cu Birgit de la Hippo.

– De ce n-aţi telefonat?

– Am sosit tîrziu în oraş. Am considerat că un bilet era cea mai bună soluţie. Mă poate primi?

– Nu ştiu. Întrebaţi-o pe ea!

O urmă pe un coridor scurt pînă în faţa unei perechi de uşi duble. Deschise una dintre ele.

– Ţi-a venit ziaristul, anunţă ea în germană, ca şi cum ziarist ar fi sugerat o legătură amoroasă ilicită, apoi se întoarse cu paşi mari către biroul ei.

Birgit era scundă şi vioaie, cu obraji rozalii şi păr blond, avînd alura unui boxer dornic de luptă. Pe faţă îi apăru imediat un zîmbet irezistibil. Biroul ei era la fel de frust ca şi încăperea mare, radiind acelaşi aer auster.

– La zece ţinem conferinţa, explică ea pe nerăsuflate în timp ce îi strîngea mîna.

Se exprima la fel ca în mesajele trimise prin e-mail. Lui Justin îi convenea situaţia. Domnul Atkinson nu dorea să se facă remarcat vorbind în germană.

– Vă place ceaiul?

– Mulţumesc. Dar nu e nevoie.

Ea trase două scaune în apropierea unei măsuţe scunde şi se aşeză pe unul dintre ele.

– Dacă aţi venit în legătură cu spargerea, nu avem nimic de declarat, îl preveni ea.

– Ce spargere?

– Nu are importanţă. Ne-au fost luate cîteva lucruri. Pesemne că aveam prea multe. Acum sînt mai puţine.

– Cînd s-a întîmplat asta?

Ea ridică din umeri:

– De mult. Săptămîna trecută.

Justin scoase un carneţel din buzunar şi, în stilul remarcat la Lesley, îl deschise pe genunchi.

– Mă interesează activitatea pe care o desfăşuraţi, spuse el. Ziarul meu intenţionează să publice o serie de articole despre companiile producătoare de medicamente şi lumea a treia. O să-i spunem „Negustorii de medicamente". Va fi despre faptul că aceste ţări nu au putere economică de consum şi despre cît de răspîndite sînt bolile în unele ţări, în timp ce profiturile merg în altele.

Se pregătise pentru a vorbi ca un adevărat ziarist, dar nu era sigur că reuşea.

– Săracii nu pot plăti, de aceea mor. Cîtă vreme mai poate continua această situaţie? S-ar părea că mijloace avem, dar ne lipseşte voinţa. Ceva de genul ăsta...

Spre uimirea lui, ea îi zîmbea larg.

– Vreţi să vă dau răspunsuri la aceste întrebări simple pînă la ora zece?

– V-aş ruga să-mi spuneţi ce anume face Hippo, cine vă finanţează, care vă sînt atribuţiile, ca să mă exprim astfel, preciză el cu un aer grav.

Ea începu să vorbească, iar el scria în carnetul de pe genunchi. Din ceea ce îi spunea, Justin îşi dădu seama că Birgit îi servea prezentarea oficială, dar se prefăcu din răsputeri să

asculte în timp ce nota. Se gîndi că această femeie fusese prietena și aliata Tessei fără să o fi văzut vreodată, iar dacă s-ar fi întîlnit, amîndouă s-ar fi felicitat pentru alegerea făcută. Socotea că existaseră destule motive pentru executarea spargerii și unul dintre ele era acela de a asigura acoperirea necesară pentru instalarea de dispozitive pe care cei de la Externe le numeau cu încîntare „mijloace speciale“, iar rezultatele exploatării lor erau destinate doar cîtorva aleși. Își aminti din nou de cursul privind problemele ce țin de securitate de care beneficiase și de vizita în grup la un laborator macabru, aflat într-un subsol, în spatele Carlton Gardens, unde cursanții puteau admira cu propriii ochi cele mai neașteptate locuri pentru plasarea de mijloace de ascultare superminiaturizate. Trecuse vremea instalării în ghivece de flori, în lampadare, în trandafirii din ipsos de pe tavan, în ornamentele în relief și în ramele de tablouri, pentru că acum dispozitivul se putea plasa în orice obiect imaginabil, începînd cu capsatorul de pe biroul lui Birgit și terminînd cu haina de șerpaș atîrnată pe ușă.

Scrisese ceea ce dorise și, evident, ea declarase doar ceea ce voise, fiindcă tocmai se ridicase și căuta printr-un teanc de pliante de pe un raft, vrînd să găsească o prezentare generală pentru a i-o da drept semn că voia să-l vadă plecat din birou cît mai curînd, ca să nu întîrzie la conferința programată pentru ora zece. În timp ce scormonea printre hîrtii, îi vorbi fără să-și dea seama despre Agenția pentru Controlul Medicamentelor din Germania, afirmînd, la un moment dat, că aceasta era, de fapt, o fantoșă. Iar Organizația Mondială a Ocrotirii Sănătății primea bani din America, adăugă ea disprețuitoare, ceea ce înseamnă că favorizează marile corporații, căutînd marile profituri, motiv pentru care nu agreează hotărîrile radicale.

– Dacă mergi la o adunare a Organizației Mondiale ce vezi? îi adresă ea o întrebare retorică înmînîndu-i cîteva pamflete. Îi vezi pe cei ce fac lobby, pe cei de la relațiile cu publicul, angajați ai concernelor farmaceutice. Cu zecile. De la

un singur mare producător sau, poate, de la trei-patru. „Vă invităm la masă. Veniți la întrunirea noastră ce se desfășoară pe durata week-end-ului. Ați citit această lucrare minunată scrisă de profesorul cutare?“ Iar lumea a treia nu e complicată. Țările acelea nu au bani, dar nici experiență. Cu limbajul lor diplomatic și apelînd la tot felul de tertipuri, susținătorii le intră pe sub piele imediat.

Se oprise din tiradă și se uita încruntată spre el. Justin ținea carnetul deschis către ea sugerîndu-i din priviri să citească. Îl ridicase în dreptul feței pentru ca ea să-i poată vedea expresia, cît timp citea mesajul; iar expresia lui, voia el să spere, era convingător și, în același timp, liniștitor. Ca să întărească gestul, întinsese degetul arătător al mîinii stîngi, care rămăsese liberă, în semn de atenționare.

„SÎNT SOȚUL TESSEI QUAYLE ȘI NU AM ÎNCREDERE ÎN ACESTE ZIDURI. NE PUTEM ÎNTÎLNI ASTĂ-SEARĂ LA CINCI ȘI JUMĂTATE ÎN FAȚA VECHIULUI FORT?“

Ea citi mesajul, se uită în ochii lui peste degetul ridicat în aer și rămase așa fără să clipească, iar el vorbi ca să umple tăcerea, spunînd primul lucru care îi veni în minte.

– Deci, afirmați că ar fi nevoie de un organism independent care să aibă puterea de a controla aceste companii? întrebă el și, deși nu intenționase asta, luă un ton agresiv. Să le reducem influența?

– Da, răspunse ea, cu un calm perfect. Cred că ar fi o idee excelentă.

Trecu pe lîngă femeia cu puloverul pe gît și îi făcu semn amical cu mîna, considerînd că tot astfel ar proceda și un ziarist adevărat.

– Am terminat, o asigură el. Tocmai plecam. Vă mulțumesc pentru amabilitate.

„Aşa că nu va fi nevoie să telefonezi la poliţie pentru a anunţa că în sediul vostru a pătruns un impostor", gîndi el.

Păşi pe vîrfuri prin clasă şi mai făcu o încercare de a smulge măcar un surîs din partea învăţătoarei care arăta ca un om hărţuit.

– Asta-i ultima oară, îi promise el, dar singurii care-i zîmbiră fură puştii.

Pe stradă, cei doi bătrîni continuau să aştepte trecerea cortegiului mortuar. Într-o limuzină Audi parcată lîngă trotuar două femei cu figurile concentrate studiau o hartă. Reveni la hotel şi, dintr-o toană pe care nu şi-o putu explica, întrebă la recepţie dacă primise vreo scrisoare. Nu primise. Ajuns în cameră, smulse din carnet pagina acuzatoare, apoi pagina următoare, deoarece scrisul se imprimase şi pe aceasta. Le arse pe amîndouă în lavoar şi dădu drumul la ventilator pentru a împrăştia fumul. Se lungi în pat întrebîndu-se ce făceau spionii ca să-şi omoare timpul. Aţipi şi îl trezi soneria telefonului. Ridică receptorul şi-şi aduse aminte să se prezinte „Atkinson". Era menajera care *verifica*, după spusele ei. Şi-şi cerea scuze. „Ce anume verifică, pentru numele lui Dumnezeu? Dar spionii nu pun asemenea întrebări cu voce tare. Nu ţin să iasă în evidenţă. Spionii stau lungiţi în paturi albe, aflate în oraşe cenuşii şi aşteaptă."

* * *

Vechiul fort al oraşului Bielefeld se înălţa pe un deal înalt şi înverzit, de unde se vedeau alte dealuri învăluite în nori. Printre contraforturile năpădite de iederă se întindeau parcările, se aflau băncile pentru picnic şi grădinile administrate de primărie. În lunile calde, acesta era locul preferat de către orăşeni pentru plimbări pe aleile mărginite de arbori, admirînd şirurile de flori aranjate ordonat, pentru ca apoi să ia un prînz stropit cu bere la restaurantul numit „Vînătorul". În lunile cenuşii însă această zonă părea un teren de joacă părăsit, învăluit de negura norilor.

Aşa i se păru spre seară lui Justin, după ce plăti şoferului de taxi şi, fiindcă ajunsese cu douăzeci de minute mai devreme, făcu o recunoaştere a locului ales de el pentru întîlnire care, spera el, nu va trezi bănuieli. Parcările pustii, tăiate în coasta dealului, erau pline de bălţi. De pe pajiştile îmbibate cu apă de ploaie cîteva inscripţii ruginite îl preveneau să aibă grijă de cîine. Pe o bancă din apropierea parapetelor, doi veterani purtînd paltoane şi fulare stăteau drepţi ca nişte militari, studiindu-l. Să fi fost aceiaşi doi bătrîni cu pălărie de azi-dimineaţă care aşteptau nu se ştie ce înmormîntare? De ce mă fixează astfel? Sînt, cumva, evreu? Sau polonez? Cît are să mai treacă pînă cînd Germania voastră o să devină o ţară europeană oarecare şi plicticoasă ca toate celelalte?

Doar un drum ducea către fort şi îl urmă, păşind pe mijlocul lui pentru a nu călca prin valurile de frunze moarte. „La sosire, voi aştepta pînă parchează şi, abia după aceea, voi vorbi cu ea, hotărî el. Şi maşinile au urechi." Însă, maşina lui Birgit nu avea urechi, fiindcă era bicicletă. La început, îi aminti de o amazoană fantomatică, îndemnîndu-şi bidiviul îndărătnic peste coama dealului, în vreme ce pelerina din plastic flutura în urma ei. Hamul fluorescent semăna cu o cruce de cavaler teuton. Încetul cu încetul, fantasma ei se materializă şi se dovedi a nu fi nici înger, nici vreun mesager epuizat care să anunţe rezultatul bătăliei, ci o tînără mamă purtînd pelerină şi pedalînd pe bicicletă. Iar sub pelerină se vedeau două capete, nu doar unul, cel de-al doilea fiind al fiului ei blond şi simpatic, legat bine pe scaunul fixat în spatele şeii, avînd cam un an şi jumătate – cam atît îi dădea ochiul neexersat al lui Justin.

Imaginea amîndurora i se păru extrem de încîntătoare, atît de plăcut absurdă şi atrăgătoare încît, pentru prima oară de la moartea Tessei, izbucni în hohote nestăvilite de rîs sincer.

– Dacă ai venit pe neaşteptate, unde era să găsesc pe cineva să stea cu copilul? îl întrebă Birgit, parcă jignită de veselia lui.

– Nici nu era nevoie, ar fi fost păcat! N-are importanță, e minunat! Cum îl cheamă?

– Carl. Dar pe tine?

„Carl îți transmite toată dragostea... Mașina-elefant pe care i-ai trimis-o l-a scos cu totul din minți pe Carl... Sper din toată inima că și bebelușul tău va fi la fel de frumos ca el."

Justin îi arătă pașaportul sub numele de Quayle. Ea îl cercetă: nume, vîrstă, fotografie, mutîndu-și privirea de la document la fața lui și măsurîndu-l cu ochi sinceri.

– I-ai spus odată că e *waghalsig*, începu el și îi urmări încruntarea transformîndu-se în zîmbet, în timp ce își scoase pelerina și o înfășură, dîndu-i lui să țină bicicleta, pentru ca ea să poată desface centurile care îl țineau pe Carl legat pe scăunelul din spatele șeii.

După ce-l eliberă pe copil și-l puse jos, desfăcu desaga de pe cadrul bicicletei și se întoarse cu spatele către Justin, pentru ca acesta să-i dea jos geanta pe care o purta în spate: biberonul lui Carl, un pachet de Knäckerbrot, scutece de schimb și două baghete cu șuncă și brînză învelite într-o hîrtie prin care nu trecea grăsimea.

– Justin, ai mîncat astăzi?

– Nu prea...

– Bun. Atunci putem mînca. Și după aceea n-o să mai fim atît de agitați. *Carlchen, du machst das bitte nicht.* Să ne plimbăm. Carl e în stare să meargă la nesfîrșit.

„Agitat? Cine e agitat?" Prefăcîndu-se că studiază norii amenințători de ploaie, Justin se răsuci încet, ținînd capul ridicat spre cer. Cei doi stăteau în același loc, precum două sentinele în poziție de drepți.

* * *

– Nu ştiu cît material a dispărut, se plînse Justin după ce îi povesti istoria laptopului Tessei. Am impresia că era considerabil mai multă corespondenţă între voi, pe care nu a tipărit-o.

– N-ai citit despre Emrich?

– Doar că a emigrat în Canada. Şi că încă lucra la K.V.H.

– Deci, nu ştii despre situaţia ei de acum, despre problema pe care o are?

– S-a certat cu Kovacs.

– Kovacs nu înseamnă nimic. Enrich s-a certat cu K.V.H.

– De ce Dumnezeu?

– Dypraxa. Ea consideră că a identificat o serie de efecte secundare extrem de dăunătoare. K.V.H. socoteşte că ea se înşală.

– Şi ce i-au făcut? întrebă Justin.

– Deocamdată i-au distrus reputaţia şi cariera.

– Doar atît?

– Atît.

Continuară să se plimbe o vreme fără să mai discute, în vreme ce Carl alerga ba în faţa, ba în urma lor, aplecîndu-se mereu să ridice castane de pe jos şi trebuind să fie convins să nu le bage în gură. Ceaţa ce cădea spre seară cotropise ca o mare golul dintre dealurile unduitoare, transformînd vîrfurile lor rotunjite în insule.

– Cînd s-a întîmplat asta?

– E în desfăşurare. Ea fost dată afară de la K.V.H. şi apoi destituită de consiliul de conducere al Spitalului Universitar Dawes. A încercat să publice într-o revistă medicală un articol referitor la Dypraxa, dar contractul ei cu K.V.H. avea o clauză de confidenţialitate, de aceea K.V.H. a deschis tribunal atît împotriva ei, cît şi a revistei şi nu a permis distribuirea numărul respectiv.

– A intentat acţiune în justiţie. Nu „a deschis tribunal".

– E totuna.

– Iar tu i-ai spus Tessei despre asta? Cred că a fost cutremurată.

– Sigur, i-am spus.

– Cînd?

Birgit ridică din umeri:

– Poate acum trei săptămîni... Poate două... A dispărut şi corespondenţa noastră.

– Vrei să spui că ţi-au buşit computerul?

– A fost furat. La acea spargere făcută la noi. Nu descărcasem mesajele ei şi nici nu le tipărisem. Asta e.

„Asta e", o aprobă Justin în gînd.

– Ai idee cine l-a luat?

– Nimeni. Cînd e vorba de corporaţii, nu există nume. Marele şef îl cheamă pe ajunct, adjunctul îşi cheamă secretarul personal, acesta vorbeşte cu şeful securităţii corporaţiei, care discută cu prietenii lui, care vorbesc la rîndul lor cu alţi amici. Aşa se procedează. Nu şeful, adjunctul, secretarul sau adjunctul de la Serviciul de Securitate. Nu corporaţia. Absolut nimeni, pînă la urmă... Dar treaba se face. Fără hîrtii, fără cecuri sau contracte. Nimeni nu ştie nimic. Nimeni n-a trecut pe acolo. Dar lucrurile se rezolvă...

– Dar poliţia?

– Ah, poliţia noastră e *tare harnică*. Dacă ne-am pierdut computerul, trebuie să comunicăm companiei de asigurări şi să cumpărăm altul nou, nu să-i sîcîim pe cei de la poliţie. Pe Wanza ai cunoscut-o?

– Doar în spital. Era deja foarte bolnavă. Tessa ţi-a scris despre Wanza?

– Mi-a scris că a fost otrăvită. Că Lorbeer şi Kovacs veniseră să o viziteze în spital şi că bebeluşul a supravieţuit, iar Wanza, nu. Că medicamentul a ucis-o. Pesemne că a dat-o gata combinaţia. Poate era prea slabă, n-a avut prea mult ţesut gras care să atenueze efectul medicamentului. Poate că, dacă-i dădeau o doză mai mică, ar fi trăit. Poate K.V.H. rezolvă problema farmacocinetică pînă să-l vîndă în America.

– Aşa a spus Tessa?

– Sigur. „Wanza a fost un cobai. Am iubit-o, iar ei au ucis-o. Tessa."

Justin protesta deja:

– Birgit, pentru numele lui Dumnezeu, dar cum rămîne cu Emrich? Dacă Emrich, ca unul dintre descoperitorii medicamentului, l-a declarat dăunător, atunci sigur...

Birgit îl întrerupse fără să stea mult pe gînduri:

– Emrich exagerează. Întreab-o pe Kovacs! Întreabă-i pe cei de la K.V.H! Contribuţia Larei Emrich la descoperirea moleculei Dypraxa a fost absolut neînsemnată. Kovacs a fost geniul, Emrich era asistenta ei de laborator, Lorbeer era manipulatorul. Bineînţeles, fiindcă Emrich era amanta lui Lorbeer, importanţa ei a devenit mai mare decît era în realitate.

– Lorbeer unde e acum?

– Nu se ştie. Emrich nu ştie, K.V.H. nu ştie sau aşa spune – în ultimele cinci luni a fost invizibil. Poate că l-au ucis şi pe el.

– Unde se află Kovacs?

– Călătoreşte. Umblă atît de mult, încît cei de la K.V.H. nu ne pot spune niciodată unde e sau va fi. Săptămîna trecută a sosit în Haiti, poate, acum trei săptămîni era la Buenos Aires sau Tombouctou. Dar rămîne un mister unde se va afla mîine sau săptămîna viitoare. Adresa ei e confidenţială, normal, la fel şi numărul de telefon.

Lui Carl i se făcuse foame. Acum, tîra nepăsător cîte-o crenguţă printr-o băltoacă, pe urmă ţipa ca din gură de şarpe că vrea să mănînce. Se aşezară pe o bancă şi Birgit îi dădu să sugă din biberon.

– Dacă n-ai fi tu, ar mînca şi singur, spuse ea cu mîndrie. Ar umbla ca un mic beţivan de colo-colo cu sticla la gură. Acum însă are cine să-l admire, aşa că vrea să i se dea atenţie.

Ceva din ceea ce chiar ea spusese îi aminti de durerea lui Justin.

– Nici nu ştii ce rău îmi pare, Justin, murmură ea. Cum aş putea s-o spun?

Zisese totul pe neaşteptate şi cu atîta delicateţe, încît, de astă dată, el nu găsi necesar să spună „mulţumesc", „da", „da, îngrozitor", „eşti prea bună" sau orice altă expresie lipsită de noimă, pe care învăţase să o rostească atunci cînd oamenii se simţeau datori să exprime ceea ce nu putea fi spus.

* * *

Îşi reluaseră plimbarea, iar Birgit retrăia surpriza provocată de spargere.

– Am sosit la birou dimineaţă. Colegul meu Roland era plecat la o conferinţă la Rio. Altfel, era o zi normală. Uşile încuiate, trebuie să le descui, nu? La început, n-am remarcat nimic. Asta-i problema... Ce hoţ încuie uşile la plecare? Şi poliţia a pus întrebarea asta. Înăuntru nu era prea ordine, dar şi asta e normal. La Hippo, facem singuri curăţenie. Nu ne putem permite să plătim o menajeră şi, uneori, avem prea mult de lucru şi ne e prea lene ca să mai punem ordine în lucruri.

Trei femei cu biciclete trecură cu un aer solemn prin dreptul lor, dădură roată parcării şi reveniră, defilînd pe lîngă ei şi apoi coborîră dealul. Justin îşi aduse aminte de cele trei bicicliste de dimineaţă.

– M-am dus să verific telefonul. La Hippo avem robot. Un aparat simplu, de vreo sută de mărci, totuşi e vorba de o sută şi nu l-a luat nimeni! Avem corespondenţi în toată lumea, de aceea ne trebuie robotul. Lipsea caseta. Drace, am zis, cine a luat nenorocita aia de bandă? M-am dus în biroul celălalt să caut altă casetă. Computerul lipsea. Ei, drăcie, mi-am spus, cine e dobitocul care a mutat computerul şi unde l-a pus? E un computer mare, compus din două module, nu poţi să-l mişti din loc, de aceea are roţi. Avem o fată nouă, avocat în devenire, grozavă, totuşi nouă. „Beate, draga mea, zic eu, unde naiba e computerul nostru?" Apoi am început să caut. Computerul. Casetele. Dischetele. Dosarele. Toate lipseau, iar uşile erau încuiate. N-au luat

nimic altceva de valoare. Nici banii dintr-o casetă, nici cafetiera, nici radioul sau televizorul sau casetofonul. Nu e vorba de drogaţi. Sînt hoţi profesionişti. Iar pentru poliţie nu sînt infractori. De ce-ar încuia uşile? Poate ştii tu...

– Ca să ne anunţe, îi răspunse Justin după o lungă tăcere.

– Poftim? Ce să ne anunţe? Nu înţeleg.

– Au încuiat uşile şi în cazul Tessei.

– Explică-mi, te rog. Ce uşi?

– Ale jeepului. După ce au ucis-o. Au încuiat uşile pentru ca hienele să nu poată scoate cadavrele de acolo.

– De ce?

– Ne anunţau că trebuie să ne fie teamă. Acesta e mesajul ce l-au introdus şi în laptopul Tessei. Pentru ea sau pentru mine. „Avertisment: nu continua ceea ce faci!“ I-au transmis şi o ameninţare cu moartea. Am aflat despre asta abia acum cîteva zile. Ea nu mi-a zis nimic.

– Înseamnă că a fost curajoasă.

Apoi îşi aduse aminte de baghete. Se aşezară pe altă bancă şi le mîncară, în vreme ce Carl molfăia un biscuit şi îngîna un cîntecel, iar cele două santinele mărşăluiau nevăzute de ei în josul dealului.

– Se poate trage vreo concluzie din ceea ce au luat? Ori au luat totul la grămadă, fără discernămînt?

– Au furat la grămadă, dar se pare că au căutat ceva anume. Roland spune că au luat fără discernămînt, dar el e cam delăsător. Întotdeauna a fost mai calm. Seamănă cu un atlet a cărui inimă bate de două ori mai rar decît e normal, pentru ca mai apoi să poată alerga mai iute decît toţi ceilalţi. Dar numai cînd are el chef. Cînd crede că-i este de folos, bagă viteză. Cînd simte că nu se poate face nimic, zace lungit în pat.

– Aşadar, care a fost rostul spargerii?

Birgit se încruntă la fel ca Tessa, băgă Justin de seamă. Era concentrarea celui ce judecă lucrurile din punct de vedere pro-

fesional. Aşa cum proceda şi cu Tessa, nu făcu nici un efort să tulbure liniştea necesară evaluării.

– Cum ai tradus *waghalsig*? îl întrebă ea după o vreme.

– Necugetat, cred. Sau poate imprudent. De ce?

– Atunci am fost şi eu *waghalsig*, zise Birgit.

Carl voia să fie dus în braţe, ceea ce, după spusele ei, era o noutate absolută. Justin reuşi să o convingă fără prea multe insistenţe că putea să ducă şi el o astfel de povară. Avură ceva de furcă pînă cînd Birgit reuşi să-şi desfacă marsupiul de pe umeri ca să i-l dea lui şi abia după ce se declară mulţumită de modul cum stătea pe el îl ridică pe Carl şi-l dăscăli să se poarte frumos cu noul lui amic.

– Am fost mai rău decît *waghalsig*. Am fost de-a dreptul dobitoacă.

Îşi muşcă buzele drept pedeapsă pentru ceea ce avea să mărturisească.

– Ne-a fost trimisă o scrisoare. Săptămîna trecută. Joi. A venit prin curier de la Nairobi. Nu o scrisoare, ci un document. Şaptezeci de pagini. Numai despre Dypraxa. Istoric, caracteristici şi efecte secundare. Lucruri pozitive şi negative, dar mai toate negative avînd în vedere decesele şi efectele secundare. Nu era semnat. Suna obiectiv din toate punctele de vedere, dar, în alte privinţe, părea puţin cam haotic. Era adresat către Hippo, nu cuiva anume de la noi. Doar Hippo. Domnilor şi doamnelor de la Hippo.

– În engleză?

– În engleză, dar nu era scris de un englez, după părerea mea. Era scos la imprimantă, aşa că nu ştim cine l-o fi conceput. Cuprindea multe trimiteri la Dumnezeu. Eşti religios?

– Nu.

– Lorbeer este…

* * *

Aburul burniței se transformase în picături rare, mari și grele, anunțînd ploaia. Birgit stătea pe bancă. Ajunseseră la un grup de leagăne pentru copii înzestrate cu bare de protecție de-a curmezișul scaunului, pentru a-i împiedica să alunece din ele. Trebui să-l urce pe Carl într-un leagăn și apoi să-i facă vînt. Copilul ținea ochii pe jumătate închiși și zîmbea, iar Justin îl legănă cu o grijă exagerată. Un Mercedes alb cu plăcuțe de înmatriculare de Hamburg urcă dealul încet, trecu prin dreptul lor, dădu roată parcării inundate, după care se întoarse fără grabă. Un bărbat la volan, un altul în dreapta șoferului. Justin își aduse aminte de cele două femei din Audi-ul pe care îl văzuse parcat în aceeași dimineață, cînd ieșise în stradă. Automobilul rulă în josul dealului.

– Tessa spunea că știi toate limbile, spuse Birgit.

– Asta nu înseamnă că am și ceva de spus folosindu-le. De ce zici c-ai fost *waghalsig*?

– Te rog să traduci prin dovadă de prostie.

– Bun, de ce-ai fost proastă?

– Am fost proastă, pentru că, după ce curierul ne-a predat documentul de la Nairobi, am început să mă agit și i-am telefonat Larei Emrich la Saskatchewan și i-am zis: „Dragă Lara, ascultă, am primit un istoric lung, anonim, cu accente mistice, de-a dreptul nebunesc și extrem de convingător privind Dypraxa, fără adresă, nedatat, de la cineva, cred că de la Markus Lorbeer. Prezintă decesele provocate de interacțiunea dintre medicament și alte substanțe și asta te va ajuta tare mult la proces." Eu m-am bucurat fiindcă documentul purta, de fapt, numele ei. Era intitulat „Doctorul Lara Emrich are dreptate." „Nu-i tocmai sănătos, i-am spus eu, dar are tonul vehement al unei declarații politice. De asemenea, e foarte polemic, foarte religios și vehement la adresa lui Lorbeer." „Atunci el l-a întocmit, a zis ea. Markus se autoflagelează. E firesc."

– Ai întîlnit-o pe Emrich? O cunoști?

– Ca și pe Tessa. Prin e-mail. Deci, ne-am împrietenit prin mesaje electronice. În ziar se afirmă că Lorbeer a stat șase ani în Rusia, doi ani sub vechiul regim comunist și patru în condițiile noului haos. I-am comunicat asta Larei, care știa deja. Potrivit ziarului, Lorbeer a fost agentul unor concerne farmaceutice occidentale, curtîndu-i pe funcționarii ruși din domeniul sănătății, vînzîndu-le medicamente din Occident, i-am spus eu. Tot în ziar apare că, în șase ani, a avut de-a face cu opt miniștri ai Sănătății. Tot ziarul publică o glumiță referitoare la această perioadă, iar cînd mă pregăteam să i-o spun Larei, ea m-a întrerupt, citînd-o exact cum apare în document. „Miniștrii ruși ai Sănătății au sosit într-o mașină Lada și au plecat într-un Mercedes. E una dintre glumele preferate ale lui Lorbeer“, îmi zice ea. Asta ne-a convins pe amîndouă că Lorbeer este autorul documentului. Este confesiunea unui masochist. Tot de la Lara am aflat că tatăl lui Lorbeer a fost luteran din Germania, calvin înfocat, foarte sever, ceea ce explică de ce fiul are concepții religioase morbide și dorința de a se confesa. Ai cunoștințe de medicină? Chimie? Poate puțină biologie?

– Educația mea a fost prea costisitoare ca să le cuprindă și pe acestea, îmi pare rău!

– Lorbeer susține în confesiunea lui că acționînd în favoarea K.V.H. a obținut aprobarea Dypraxei cu ajutorul lingușelilor și mitei. Descrie cum i-a cumpărat pe unii înalți funcționari din domeniul sănătății, grăbind testele clinice, înregistrarea și aprobarea medicamentelor și a licențelor de import și cum i-a îndestulat pe toți funcționarii. La Moscova, aprobarea unui medicament de către persoanele cu greutate din lumea medicală putea fi cumpărată cu douăzeci și cinci de mii de dolari. Așa scrie el. Problema este că, dacă mituiești pe cineva, trebuie să le dai partea și celor pe care nu-i alegi, altfel vor denigra descoperirea din invidie sau din ranchiună. Nici în Polonia nu s-a petrecut altfel, dar a costat mai puțin. În Germania, influențarea a fost mai subtilă, dar nu *foarte*. Lorbeer scrie că,

într-o anumită ocazie, cu bani de la K.V.H., a închiriat un avion cu reacție de mare capacitate pentru a duce optzeci de doctori germani într-o vizită de prezentare tocmai în Thailanda.

În timp ce relata acest lucru, Birgit surîdea.

– Educația le-a fost asigurată în cursul călătoriei prin filme și prelegeri, plus caviar, brandy și whisky de colecție. „Totul trebuie să fie de cea mai bună calitate, zice el, fiindcă doctorii buni din Germania s-au nărăvit de ceva vreme". Nu-i mai interesează șampania. În Thailanda, doctorii au putut face tot ce doreau; au fost asigurate distracții pentru cei dornici, inclusiv companie atrăgătoare. Lorbeer a organizat personal închirierea unui elicopter care să arunce orhidee pe o anumită plajă unde se relaxau doctorii și însoțitoarele lor. În drum spre casă nu a mai fost nevoie de alt instructaj. Toți doctorii știau totul pe dinafară. Trebuia doar să țină minte cum să-și scrie indicațiile de administrare și articolele savante.

Dar, deși rîdea, istorisirea o tulbura, și de aceea simțea nevoia să mai îndulcească lovitura.

– Justin, asta nu înseamnă că Dypraxa e un medicament dăunător. Dypraxa e un medicament foarte bun la care nu s-au încă încheiat testările. Nu toți medicii pot fi cumpărați, nu toate companiile farmaceutice sînt neglijente și lacome.

Făcu o pauză, conștientă de faptul că vorbea prea mult, dar Justin nu făcu nici o încercare de a o descuraja.

– Industria farmaceutică modernă există de numai șaizeci și cinci de ani. Are oameni bine pregătiți, a realizat miracole pentru oameni și societate, dar mentalitatea celor ce lucrează în domeniu nu a evoluat. Lorbeer scrie că unele concerne i-au întors spatele lui Dumnezeu. Face mereu referiri la Biblie, pe care eu nu le înțeleg. Pesemne că nu-l înțeleg pe Dumnezeu.

Carl adormise în leagăn, de aceea Justin îl ridică și, cu o palmă pe spatele lui înfierbîntat, îl plimbă încolo și încoace pe alee.

– Începuseși să-mi povestești despre discuția telefonică pe care ai avut-o cu Lara Emrich, îi reaminti Justin.

– Da. Dar am schimbat dinadins subiectul, deoarece mi-e rușine de cît de proastă m-am dovedit. Dacă te deranjează, pot să-l iau eu în brațe.

– Nu mă deranjează.

Mercedes-ul alb oprise la poalele dealului. Cei doi bărbați rămăseseră în mașină.

– La Hippo am crezut ani de zile că ne sînt ascultate convorbirile și chiar ne mîndrim, oarecum, din cauza asta. Din cînd în cînd, ne este cenzurată și corespondența. Ne trimitem nouă înșine scrisori și constatăm că întîrzie și vin într-o cu totul altă prezentare. De multe ori, chiar ne-am gîndit să includem informații false pentru *Organy*.

– Pentru ce?

– Așa se exprimă Lara. E un cuvînt rusesc de pe vremea comunismului. Înseamnă „organe de stat".

– O să-l adopt și eu neîntîrziat.

– Deci, se poate ca *Organy* să fi ascultat cum rîdeam și ne amuzam la telefon cînd i-am promis Larei că-i voi trimite o copie a documentului în Canada. Lara a spus că, din nefericire, nu are fax, fiindcă și-a cheltuit banii pe avocați și nu-i este permis accesul în incinta spitalului. Dacă ar fi avut fax, poate că acum n-ar mai fi fost nici o problemă. Ar fi avut o copie a mărturisirii lui Lorbeer, chiar dacă noi am fi pierdut-o. Ar fi fost salvat totul. Poate. Totul e sub semnul incertitudinii. Nu mai avem nici o dovadă.

– Nu l-ai trimis prin e-mail?

– Ea nu mai are e-mail. Computerul ei a făcut infarct a doua zi după ce a încercat să-și publice articolul și încă nu și-a revenit.

Rămase așezată, răbdînd cu stoicism, deși se vedea că era iritată.

– Și atunci? o îmboldi Justin.

– Atunci nu avem documentul. L-au furat o dată cu computerul, dosarele și benzile. I-am telefonat Larei seara, pe la cinci, ora Germaniei. Am încheiat convorbirea în jur de șase fără

douăzeci. Era emoţionată, foarte fericită... La fel eram şi eu. „Aşteaptă numai pînă o să afle Kovacs despre asta“, zicea mereu. Aşa că am vorbit îndelung şi am rîs şi mie nu mi-a trecut prin minte să fac o copie a confesiunii lui Lorbeer, zicîndu-mi că aveam timp şi a doua zi. Am pus documentul în seif şi l-am încuiat. Spărgătorii au avut cheia. Tot aşa cum au încuiat uşile la plecare, au închis şi seiful după ce au furat documentul. Dacă te gîndeşti bine la toate, lucrurile ţin de domeniul evidenţei. Pînă la data aceea, ei nu existau. Cum procedează un şef cînd are nevoie de o cheie? Le spune subalternilor să afle ce fel de seif avem, apoi îi telefonează celui care a fabricat seiful şi cere ca subalternii acestuia să facă o copie a cheii. În lumea şefilor, e o chestie normală.

Mercedes-ul alb nu se clintise. Pesemne că şi acest lucru era normal...

* * *

Găsiră un refugiu acoperit cu tablă zincată. Erau înconjuraţi de cîteva şiruri de scaune pliante care stăteau legate cu lanţuri ca nişte deţinuţi. Ploaia răpăia cu sunet metalic pe acoperiş şi apa şiroia la picioarele lor, formînd mici pîrîiaşe. Carl revenise în braţele mamei. Stătea adormit la pieptul ei, cu capul aşezat în scobitura umărului. Ea desfăcuse o umbrelă de soare şi o ţinea deasupra lui. Justin rămase izolat pe bancă, cu mîinile între genunchi de parcă se ruga şi cu capul plecat deasupra mîinilor. „Asta m-a afectat cel mai mult la moartea lui Garth, îşi aduse el aminte. Garth m-a împiedicat să-mi desăvîrşesc educaţia.“

– Lorbeer scria un *novel*, spuse ea.

– Roman.

– *Novel* e roman?

– Da.

– Atunci acest roman are un sfîrşit fericit chiar la început. Au fost odată două doctoriţe tinere şi frumoase pe nume Emrich

şi Kovacs. Amîndouă se angajează ca medici interni la Universitatea Leipzig din Germania de Est. Universitatea are un spital mare. Ele lucrează în cercetare sub îndrumarea unor profesori înţelepţi şi visează că, într-o bună zi, o să facă marea descoperire care va salva lumea. Nimeni nu scoate o vorbă despre zeul Profit, decît dacă e vorba de un profit pentru omenire. La spitalul din Leipzig sosesc din Siberia mulţi germani rusificaţi şi aceştia suferă de TBC. În lagărele sovietice cu regim penitenciar boala este foarte răspîndită. Toţi pacienţii sînt săraci, toţi sînt bolnavi şi fără nici un fel de protecţie, majoritatea prezintă germeni multirezistenţi, mulţi mor. Semnează orice, sînt gata să încerce orice, nu le vor face probleme. De aceea e normal ca tinerele doctoriţe să poată izola bacterii şi să efectueze experienţe cu remedii embrionice pentru TBC. Au loc teste pe animale, poate au făcut teste şi cu studenţi de la Medicină şi cu alţi interni. Studenţii de la medicină nu au bani. Vor deveni doctori cîndva şi, de aceea, îi interesează procesul. Iar de cercetările lor răspunde un *Oberarzt*.

– Doctor specialist...

– Echipa este condusă de un *Oberarzt* pe care îl entuziasmează experienţele. Echipa vrea să fie admirată cu orice preţ, aşa că participă cu toţii la experienţe. Nimeni nu doreşte răul nimănui, nimeni nu este criminal. Sînt cu toţii tineri visători, se ocupă de un subiect pasionant, iar pacienţii sînt disperaţi. De ce nu?!

– De ce nu?! murmură Justin.

– Şi Kovacs are un prieten. Ea a avut mereu cîte-un prieten. Mulţi. Amicul acesta este polonez, băiat bun. Căsătorit, dar ce contează?! Şi are laborator. Un laborator mic, eficient şi ingenios la Gdansk. Din iubire pentru Kovacs, polonezul îi spune că poate veni să se joace în laboratorul lui oricînd are timp liber. Poate aduce pe cine doreşte, de aceea ea vine cu frumoasa ei prietenă şi colegă, Emrich. Kovacs şi Emrich cercetează, Kovacs şi polonezul se iubesc, toată lumea e fericită, nimeni nu vorbeşte de zeul Profit. Aceşti tineri îşi doresc doar gloria şi, poate, o mică

promovare. Iar studiile lor dau rezultate încurajatoare. Pacienții continuă să moară, dar oricum ar fi murit. Iar unii care trebuia să moară supraviețuiesc. Kovacs și Emrich sînt mîndre. Scriu articole pentru reviste medicale. Profesorul lor scrie și el ca să le sprijine. Alți profesori scriu articole ca să-l ajute pe profesor, toată lumea este fericită, fiecare îl felicită pe cel de alături; nu există dușmani, deocamdată.

Carl se foiește pe umărul ei. Ea îl bate moale pe spate și-i suflă ușor în ureche. Copilul surîde și readoarme.

– Și Emrich are un amant. Ea are un soț pe nume Emrich, dar el n-o mulțumește; sîntem în Europa de Est, toată lumea trebuie să fie căsătorită. Pe amantul ei îl cheamă Markus Lorbeer. Are certificat de naștere sud-african; tatăl e german și mama olandeză, iar el trăiește la Moscova ca agent al marilor concerne farmaceutice, este liber profesionist, dar, de asemenea, și antreprenor care identifică posibilitățile interesante din domeniul biotehnologiei și le exploatează.

– Adică descoperitor de talente.

– E mai în vîrstă decît Lara, probabil cu vreo cincisprezece ani, a trecut prin multe, cum se spune, e un visător ca și ea. Iubește medicina, dar nu e doctor. Îl iubește pe Dumnezeu și iubește omenirea, dar și banii și pe zeul Profit. De aceea, el scrie: „Tînărul Lorbeer este un credincios, Îl adoră pe Dumnezeul creștinilor, adoră femeile, dar și pe zeul Profit." Pentru el asta înseamnă prăbușirea. Crede în Dumnezeu, dar Îl nesocotește. Personal, resping o astfel de atitudine, dar nu are importanță. Pentru un umanist, Dumnezeu reprezintă o scuză pentru a nu te mai purta omenește. Vom fi oameni și în viața de apoi, dar, între timp, realizăm profituri. Asta e! „Lorbeer a primit darul înțelepciunii de la Dumnezeu" – cred că prin asta se referă la moleculă – „și l-a vîndut diavolului." Bănuiesc că are în vedere K.V.H.-ul. Apoi mai scrie că, atunci cînd Tessa l-a vizitat în deșert, i-a mărturisit toate păcatele.

Justin se ridică brusc.

– *Zice el asta? I-a spus Tessei*? În spital? Unde s-a dus ea ca să-l întîlnească? *În care deșert?* La ce Dumnezeu face aluzie?

– Așa cum ți-am spus, documentul e cam tembel. O numește „Abbott“ (Abatele). „Cînd Abatele l-a întîlnit în deșert, Lorbeer a plîns.“ O fi un vis, o șaradă. Lorbeer s-a pocăit în deșert. Este Ilie sau Hristos, nu știu. La o adică, mă cam dezgustă. „Abatele i-a cerut lui Ilie să explice în fața lui Dumnezeu. Așadar, la această întîlnire în pustie, Lorbeer i-a spus Abatelui cele mai ascunse păcate ale sale.“ Așa scrie. Evident, avea multe păcate. Nu mi le aduc aminte pe toate. A comis păcatul autoamăgirii și pe cel al minciunii. Apoi vine cel al trufiei, cred. Urmat de acela al lașității. Pentru asta nu se iartă pe sine deloc, ceea ce îmi dă satisfacție. Dar pesemne că și el este satisfăcut. Lara spune că Lorbeer e fericit doar cînd se confesează sau face dragoste.

– A scris toate astea în engleză?

Ea aprobă cu o mișcare din cap:

– Un paragraf l-a scris ca în Biblie, iar în următorul dădea informații tehnice amănunțite despre planificarea deliberat deformată a testelor clinice, despre neînțelegerile dintre Kovacs și Emrich și despre problemele pe care le crea Dypraxa cînd era administrată o dată cu alte medicamente. Doar o persoană foarte informată putea cunoaște asemenea amănunte. Îl prefer pe acest Lorbeer celui obsedat de rai și de iad, trebuie să recunosc.

– Abbott era cu literă mică?

– Cu majusculă. „Abatele a înregistrat tot ce i-am spus.“ Dar mai era un păcat. El a ucis-o.

Așteptînd, Justin își fixă privirea asupra lui Carl, care dormea.

– Poate nu în mod direct; se exprimă cam ambiguu. „Lorbeer a ucis-o prin trădare. A comis păcatul lui Iuda, așadar el i-a tăiat gîtul cu propriile-i mîini și l-a crucificat pe Bluhm de un copac.“ Cînd i-am citit aceste cuvinte Larei, am întrebat-o: „Lara, Markus afirmă că a ucis-o pe Tessa Quayle?“

– Și ea ce ți-a răspuns?

– Markus n-ar fi fost în stare să-şi ucidă nici cel mai aprig duşman. Asta îl chinuie cel mai rău, a zis ea. Că e un om rău cu o conştiinţă bună. Ea e rusoaică, şi suferă de depresii.

– Dar, dacă a ucis-o pe Tessa, înseamnă că nu e un om bun, nu?

– Lara jură că asta este imposibil. Ea are multe scrisori trimise de el. Nu poate decît să iubească fără speranţă. A auzit multe mărturisiri de-ale lui, dar pe asta, nu, bineînţeles. Markus e foarte mîndru de păcatele lui, aşa susţine ea. Dar el este vanitos şi le şi exagerează. Are o fire complicată, probabil că are o psihoză, dar tocmai de aceea îl iubeşte Lara.

– Iar ea nu ştie unde se află Lorbeer?

– Nu.

În lumina înşelătoare a amurgului, Justin rămase cu privirea îndreptată fix înainte, fără a vedea ceva anume.

– Iuda *nu* a ucis pe nimeni, obiectă el. Iuda a trădat.

– Dar efectul a fost acelaşi. Iuda a ucis prin trădare.

Justin contemplă îndelung crepusculul.

– Lipseşte un personaj. Dacă Lorbeer a trădat-o pe Tessa, atunci cui a vîndut-o?

– Nu rezultă prea clar. Poate forţelor întunericului. Nu ştiu decît ceea ce-mi amintesc.

– Forţele întunericului?

– În scrisoare vorbea de ele. Nu-mi place acest nume. Se referă K.V.H.? Poate ştie de alte forţe.

– Documentul aducea vorba de Arnold?

– Abatele avea un îndrumător. În document, acesta e numit „Sfîntul". Sfîntul îl abordase pe Lorbeer în spital şi-i spusese că medicamentul Dypraxa era o unealtă a morţii. Fiind doctor, Sfîntul se arătase mai precaut decît Abatele şi mai tolerant, deoarece se mai lovise de răutatea oamenilor. Emrich deţine marele adevăr. Lorbeer e convins de asta. Emrich cunoaşte totul, prin urmare nu-i este îngăduit să vorbească. Forţele întunericului sînt hotărîte să ascundă adevărul cu orice preţ. De aceea, Abatele trebuia ucis, iar Sfîntul crucificat.

– *Crucificat*! Arnold?

– În şarada lui Lorbeer, forţele întunericului l-au tîrît undeva şi l-au bătut în cuie de un copac.

Rămaseră tăcuţi amîndoi, ruşinaţi într-un fel sau altul.

– Lara afirmă că Lorbeer bea ca un rus, adăugă ea, parcă pentru a alunga încordarea, însă Justin nu se dădu bătut.

– Scrie din deşert, însă foloseşte serviciul de curierat din Nairobi, se opuse el.

– Adresa era bătută la maşină, iar borderoul de expediţie era scris de mînă. Pachetul a fost expediat de la Hotelul Norfolk, din Nairobi. Mi-a venit greu să descifrez numele expeditorului, dar mi s-a părut a fi McKenzie. Un nume scoţian? Dacă pachetul nu ajungea la destinaţie, nu trebuia înapoiat în Kenya. Trebuia distrus.

– Borderoul de expediţie avea un număr, presupun.

– Era anexat la plic. Cînd am pus documentul în seif, pînă a doua zi dimineaţă, l-am lăsat în plic. Bineînţeles că a dispărut şi plicul.

– Să revenim la serviciul de curierat. Trebuie să posede o copie.

– Serviciul nu avea trecut pachetul în evidenţe. Nici la Nairobi, nici la Hanovra.

– Şi cum o găsesc?

– Pe Lara?

Picăturile de ploaie răpăiau pe acoperişul metalic, iar luminile oranj ale oraşului pulsau, apărînd şi dispărînd în ceaţă. Birgit rupse o filă din agendă şi scrise un număr lung de telefon.

– Are casă, dar nu pentru multă vreme. Altfel, va trebui să te interesezi la universitate, dar să ai grijă, fiindcă toţi o detestă.

– Lorbeer făcea amor cu amîndouă, cu Kovacs şi cu Emrich?

– Pentru el n-ar fi fost ceva neobişnuit. Dar cred că femeile s-au certat din cauza moleculei, nu a sexului.

Făcu o pauză şi îi urmări ochii. Justin privea fix în depărtare, dar nu avea nimic de văzut în afara coamelor dealurilor care se iveau ici şi colo din ceaţă.

– Tessa mi-a scris de multe ori că te iubeşte, zise ea încet, nereuşind să-i vadă faţa. Nu de-a dreptul, nici nu era nevoie... Zicea că eşti un om de onoare, iar cînd va fi necesar o vei dovedi.

Începu să se pregătească de plecare. Justin îi dădu marsupiul şi împreună îl legară pe Carl pe portbagaj, apoi aranjară mantaua de ploaie, astfel că acum i se vedea doar capul ieşit printr-o deschizătură.

– Deci asta e, conchise ea. Mergi pe jos?

– Pe jos.

Birgit scoase un plic din buzunarul interior al jachetei.

– Asta e tot ce mi-am amintit din romanul lui Lorbeer. Am notat pentru tine. N-am un scris prea citeţ, dar o să reuşeşti să-l descifrezi.

– Eşti prea bună, zise el şi vîrî plicul în buzunar, pe sub haina de ploaie.

– Atunci, plimbare plăcută, spuse ea.

Birgit vru să-i strîngă mîna însă ţinînd strîns bicicleta, se răzgîndi şi-l sărută pe gură: un sărut apăsat, voit şi, bineînţeles, stîngaci, de afecţiune şi de rămas-bun. Apoi Justin îi ţinu bicicleta pentru ca ea să-şi poată fixa sub bărbie breteaua căştii, după care ea sări pe şa şi pedală în josul dealului.

* * *

„Merg pe jos.“

Porni să meargă, ţinîndu-se pe mijlocul drumului şi cu ochii atenţi la tufişurile tot mai întunecate de rododendroni aflate de o parte şi de alta. La fiecare cincizeci de metri, se aflau lămpi aprinse ce aruncau o lumină oranj. Cerceta mereu petele de întuneric dintre ele. Aerul nopţii mirosea a mere proaspete. Ajunse la poalele dealului şi se apropie de Mercedes-ul parcat,

trecînd la zece metri de botul lui. Dinăuntru nu răzbătea nici o lumină. Pe scaunele din față stăteau doi bărbați, dar, judecînd după siluetele lor neclintite, nu erau aceiași care urcaseră dealul pentru ca apoi să coboare. Continuă să meargă, iar automobilul îl depăși. Nu-l luă în seamă, dar, în imaginația lui, cei doi nu-l scăpau din ochi. Mercedes-ul ajunse la o intersecție și coti la stînga. Justin o luă la dreapta, îndreptîndu-se spre licărirea orașului. Pe lîngă el, trecu un taxi și șoferul se oferi să-l ia.

– Mulțumesc, mulțumesc, strigă el bine dispus, dar prefer să mă plimb.

Nu mai primi răspuns. Acum era pe un trotuar, pe partea dinspre stradă. Mai traversă o intersecție și pătrunse pe o stradă lăturalnică, luminată puternic. Tineri și tinere cu ochi ca de morți stăteau pe treptele din fața cîtorva intrări. La colțurile străzii, văzu cîțiva bărbați purtînd jachete din piele, ținînd cîte un cot ridicat în aer, vorbind la telefoane mobile. Mai traversă două străzi și zări hotelul în fața sa.

În hol era agitația inevitabilă din fiecare seară. O delegație japoneză tocmai se caza, aparatele de fotografiat sclipeau orbitor, iar hamalii îngrămădeau valizele scumpe în singurul lift al hotelului. Așezîndu-se la coadă, își scoase haina de ploaie și o agăță pe braț, avînd grijă de plicul primit de la Birgit, care se afla în buzunarul interior. Liftul coborî și se trase înapoi pentru a le permite femeilor să urce înaintea lui. Ajunse la etajul al treilea și constată că era singurul care coborîse. Coridorul urît cu dungi de lumină lividă îi aduse aminte de Spitalul Uhuru. Din fiecare cameră se auzeau televizoare cu volumul dat tare. Avea camera 311, iar cheia era, de fapt, o cartelă din plastic cu o săgeată neagră imprimată pe una dintre fețe. Hărmălaia televizoarelor ce parcă se luaseră la întrecere îl înfurie și chiar îi trecu prin minte să depună o plîngere. „Cum pot să-i scriu lui Ham în vacarmul ăsta?" Păși în încăpere, își așeză haina de ploaie pe un scaun și constată că propriul televizor era vinovat. Probabil că în timp ce făcuseră curat, cameristele îi dăduseră

drumul şi nu se mai sinchisiseră să-l închidă la plecare. Se apropie de aparat. Prezenta exact tipul de program pe care îl detesta în mod deosebit. O cîntăreaţă pe jumătate dezbrăcată urla din răsputeri în microfon, spre deliciul publicului juvenil, în timp ce cădea o ninsoare iluminată orbitor.

Acesta rămase ultimul lucru pe care îl văzu înainte ca lumina să se stingă: fulgi de lumină alunecînd în jos pe ecran. Întunericul îl învălui din toate părţile şi se simţi lovit cu pumnii şi sufocat în acelaşi timp. Cineva îi ţintui braţele de-a lungul trupului, iar altcineva îi îndesă o bucată aspră de cîrpă în gură. Alte braţe îl prinseră de picioare ca la un blocaj la rugby, se prăbuşi, motiv pentru care socoti că suferise un infarct. Teoria i se confirmă cînd o a doua lovitură îi zdrobi stomacul şi-l lăsă fără suflu, fiindcă atunci cînd încercase să strige, nu se întîmplase nimic, nu avusese voce şi nici suflare, iar ghemotocul de cîrpă îl împiedicase să respire.

Simţi nişte genunchi pe piept. În jurul gîtului se strîngea ceva, crezu că era vorba de un laţ şi presupuse că avea să fie spînzurat. În minte îi apăru limpede imaginea lui Bluhm, ţintuit în cuie de un arbore. Simţi mirosul puternic de loţiune de corp şi-şi aduse aminte de mirosul corporal al lui Woodrow, de aceea îşi notă în minte să adulmece scrisoarea de dragoste a acestuia pentru a vedea dacă mirosea la fel. Vreme de o clipă, lucru greu de închipuit, Tessa îi dispăru din minte. Zăcea pe podea pe partea stîngă şi ceea ce îl izbise atît de violent în stomac, îi zdrobi vintrele cu o lovitură cumplită. I se pusese o cagulă, dar, deocamdată, nu fusese spînzurat şi încă stătea pe o dungă. Din cauza căluşului îi venea să verse, dar nu putea scoate nimic pe gură, de aceea simţi voma scurgîndu-i-se înapoi pe gîtlej. Se simţi rostogolit pe spate, cu mîinile desfăcute larg, cu dosul mîinilor lipit de covor şi palmele în sus. „O să mă crucifice ca pe Arnold." Dar n-o făceau, încă nu; îi ţintuiau mîinile de podea şi, simultan, i le răsuceau, iar durerea era mai cumplită decît îşi putuse închipui că poate suporta: în braţe, în piept, în picioare şi

în vintre. „Vă rog, gîndi el. Nu mîna dreaptă, altfel cum o să-i mai pot scrie lui Ham?“ Şi parcă atacatorii îi auziseră rugămintea, fiindcă durerea încetă şi auzi o voce de bărbat, după toate probabilităţile un german din nord, poate de la Berlin şi care părea destul de educat. Bărbatul dădu ordin ca porcul să fie întors pe o parte şi să-i fie legate mîinile la spate, iar ordinul se îndeplini.

– Domnule Quayle! Mă auzi?

Aceeaşi voce, dar, de astă dată, în engleză. Justin nu-i răspunse. Dar nu făcea asta din impoliteţe, ci pentru că reuşise să scuipe cîrpa din gură şi vărsa din nou, iar voma i se strecura pe după gît, pe dedesubtul cagulei. Zgomotul de la televizor scăzu în intensitate.

– De ajuns, domnule Quayle! Acum te opreşti, bine? Ori te alegi cu ceea ce s-a ales soţia ta. M-auzi? Mai vrei puţină corecţie, domnule Quayle?

Pronunţarea numelui veni însoţită de o nouă lovitură între picioare.

– Poate că ai surzit. O să-ţi lăsăm un bilet, bine? Pe pat. Cînd te trezeşti, o să-l citeşti şi o să-ţi aduci aminte. După aceea, mergi înapoi în Anglia, auzi? Nu mai pui întrebări. Mergi acasă şi eşti băiat de treabă. Data viitoare, te omorîm ca pe Bluhm. Şi durează foarte mult. Ai auzit?

Ultimele cuvinte fură însoţite de un şut în vintre, drept atenţionare. Apoi Justin auzi uşa închizîndu-se.

* * *

Zăcea la pămînt, în propriul întuneric şi în propria-i vomă, pe partea stîngă, ţinîndu-şi genunchii strînşi pînă aproape de bărbie şi avînd mîinile legate la spate, iar ţeasta parcă îi fierbea din cauza durerilor ca nişte şocuri electrice săgetîndu-i întregul corp. Rămase prăbuşit într-o suferinţă întunecată şi făcu inventarul părţilor zdrobite – picioare, gambe, genunchi, vintre,

pîntec, inimă, mîini – şi constată că toate erau la locul lor, asta dacă nu-l înşelau simţurile. Se forţă în legături şi avu senzaţia că se rostogoleşte prin cărbuni încinşi. Se lăsă moale din nou şi o plăcere teribilă se deşteptă în el, crescînd şi transformîndu-se într-o senzaţie de triumf, luminoasă, senzaţia că ajunsese să se cunoască pe sine însuşi. *„Mi-au făcut asta, dar eu am rămas acelaşi. M-am călit. Sînt capabil. Înăuntrul meu există un om care nu s-a schimbat. Dacă s-ar întoarce şi ar lua totul de la capăt, tot n-ar reuşi să ajungă la acea parte de neatins. Am trecut prin încercarea de care m-am ferit toată viaţa. Am trecut testul durerii!“*

Apoi, fie că durerea se mai domoli, fie că natura îi veni în ajutor, aţipi, cu gura închisă, respirînd pe nas prin bezna umedă şi împuţită a cagulei. Televizorul funcţiona în continuare; acum îl auzea. Iar dacă simţul orientării n-o luase razna, era îndreptat spre el. Dar cagula era, probabil, din două straturi de pînză, deoarece nu reuşea să vadă decît izbucnirile de lumină de pe ecran şi cînd, cu dureri insuportabile ale mîinilor, se rostogoli pe spate, nu văzu lumina lămpii de pe tavan, deşi ceilalţi o aprinseseră cînd el păşise în cameră şi nu-şi amintea să fi auzit declicul făcut de comutator la plecarea lor. Se roti pe o parte şi rămase paralizat o vreme, aşteptînd ca fărîma de tărie din el să se zbată pentru a ieşi din nou la suprafaţă. „Gîndeşte, omule! Foloseşte-ţi mintea, e singurul lucru ce ţi-a rămas neatins! *De ce* nu s-au atins de ea? Fiindcă nu voiau să dea naştere unui scandal. Ceea ce înseamnă că aceia care i-au trimis nu doresc un scandal. «Data viitoare te ucidem ca pe Bluhm» – dar nu de data asta, oricît de mult şi-ar fi dorit s-o facă. Atunci o să ţip. Să o fac? Mă rostogolesc pe podea, dărîm mobilierul, lovesc cu picioarele în pereţi, sparg televizorul şi mă comport ca un dement, pînă cînd cineva socoteşte că nu e vorba de doi amanţi care s-au lăsat pradă sado-masochismului extrem, ci de un englez bătut şi legat, căruia i s-a pus o cagulă peste cap?“

Diplomatul cu experienţă din el îşi imagină cu durere în suflet consecinţele unei asemenea descoperiri. Hotelul cheamă

poliția. Poliția îi ia o declarație și apelează la consulatul britanic cel mai apropiat, în acest caz, la cel din Hanovra, dacă mai există unul aici. Intră consulul de serviciu, furios că tocmai a fost deranjat de la cină pentru a examina un supus britanic bătut și plin de sînge, iar prima lui reacție va fi să-i verifice pașaportul, care, teoretic, nici nu are vreo importanță. Dacă îi aparține lui Atkinson, asta e o problemă, fiindcă e fals. Un simplu telefon la Londra lămurește chestiunea. Dacă e pe numele de Quayle, se schimbă lucrurile, dar urmarea cea mai plauzibilă ar fi cam aceeași: primul avion spre Londra, fără altă cale de ales, și un comitet de primire nedorit, care o să-l aștepte pentru a-l lua în primire de la aeroport.

Nu avea picioarele legate. Pînă acum, nu îndrăznise să le desfacă. Făcu asta, iar zona inghinală și pîntecul îi luară foc, urmate la scurt timp de coapse și gambe. Dar era clar că-și putea depărta picioarele; reuși să și le apropie, pentru că auzi călcîiele pantofilor lovindu-se. Încurajat de această constatare, își luă inima în dinți și se rostogoli pe burtă și îi scăpă un răcnet. Apoi, își mușcă buzele, ținîndu-le strînse ca să nu mai țipe.

Rămase îndîrjit cu fața în jos. Răbdător, atent să nu-și deranjeze vecinii din camerele alăturate, începu să se zbată pentru a scăpa din legături.

XVII

Avionul era un Beechcraft vechi cu două motoare, închiriat de O.N.U., care avea un căpitan de zbor în vîrstă de cincizeci de ani, un pilot greu încercat din Johannesburg. Mai era şi un copilot african cu perciuni lungi. În apropierea fiecăruia dintre cele nouă scaune cu tapiţeria jerpelită se găsea cîte o cutie din carton pentru servirea prînzului. Decolarea avea loc de pe Aeroportul Wilson, aflat alături de cimitirul unde fusese înmormîntată Tessa şi, în vreme ce toţi călătorii din cabină transpirau abundent în avionul ce aştepta răbdător pe pistă, Ghita îşi încordă ochii pe fereastră pentru a zări mormîntul ei şi se întrebă cît va mai dura pînă va avea şi ea o piatră la cap. Nu reuşi totuşi să vadă decît iarba argintată de uscăciune şi un bărbat îmbrăcat în roşu, culoarea tribului său, fără un picior şi sprijinindu-se într-un toiag, care îşi supraveghea caprele, apoi o turmă de gazele tresărind mereu şi păscînd sub norii cenuşiu-albăstrui, parcă stivuiţi unul peste altul. Ghita îşi forţase geanta de voiaj să intre sub scaun, însă aceasta era prea voluminoasă şi trebuise s-o împingă cu picioarele ca să-i facă loc. Era cumplit de cald iar căpitanul îi avertizase deja pe pasageri că nu vor avea aer condiţionat decît după decolare. În compartimentul de deasupra capului îşi îngrămădise notiţele şi documentele doveditoare că era delegat al Înaltei Comisii pentru C.E.D.A.E. În compartimentul principal îşi pusese pijamaua şi hainele de schimb. „Asta o fac pentru Justin. Merg pe urmele Tessei. Nu trebuie să-mi fie ruşine de lipsa mea de experienţă sau de jocul dublu pe care-l fac."

În partea din spate a fuselajului, fuseseră îngrămădiți saci cu prețioasa *miraa*, o plantă ușor narcotică, aprobată de lege, adorată de membrii triburilor din nord. Mirosul ei aducînd a arome de pădure, cotropi, treptat, interiorul cabinei. În fața Ghitei se așezaseră patru lucrători de la ajutoare, trecuți prin tot soiul de încercări, doi bărbați și două femei. Probabil că lor le aparținea *miraa*. Le invidie aerul ferm, nepăsător, hainele extrem de simple, cu aspect uzat. Apoi, își dădu seama, cu o înțepătură de repros față de sine, că aceștia erau de vîrsta ei. Își dori să poată încălca regula umilinței deprinse prin educație, aceea de a-și lipi călcîiele ori de cîte ori dă mîna cu o persoană superioară în rang, obicei ce-i fusese inculcat de măicuțe. Privi atentă la cutia ce conținea masa de prînz și descoperi două sandvișuri cu banane, un măr, o tabletă de ciocolată și o cutie cu suc de fructul pasiunii. Nu dormise mai deloc și se simțea sfîrșită de foame, dar buna ei creștere nu-i îngăduia să mănînce un sandviș înainte de decolare. Noaptea trecută, telefonul ei sunase neîntrerupt din momentul în care revenise acasă, fiindcă, unul după altul, prietenii își exprimaseră revolta și uimirea după ce aflaseră știrea că Arnold devenise o persoană căutată de poliție. Postul pe care îl ocupa la Înalta Comisie îi impunea să joace față de aceștia rolul unei persoane cu experiență și simț diplomatic. La miezul nopții, deși era moartă de oboseală, încercă să facă acel pas pe care îi era imposibil să-l evite; unul care, dacă ar fi reușit, ar fi salvat-o din acea lume a nimănui în care se refugiase ca un pustnic în ultimele trei săptămîni. Scotocise în vasul antic din alamă în care ținea tot felul de nimicuri și scosese din el un petic de hîrtie pe care îl pusese bine. „Uite unde ne poți telefona, Ghita, dacă te hotărăști să ne mai spui ceva. Dacă nu sîntem acolo, lasă un mesaj și unul dintre noi te va suna negreșit în maximum o oră, îți promit." Îi răspunse o voce agresivă, cu accent african, iar ea speră că greșise numărul.

– Aș dori să discut cu Rob sau cu Lesley, vă rog.

– Cum vă numiți?

– Vreau să vorbesc cu Rob sau cu Lesley. E vreunul dintre ei acolo?

– Cine sînteţi? Spuneţi-mi numele dumneavoastră şi precizaţi în ce problemă...

– Vreau să discut cu Rob sau cu Lesley, vă rog.

După ce persoana care îi răspunsese închisese brusc, Ghita recunoscu, fără să dramatizeze, că rămăsese singură, aşa cum, de altfel, bănuise. De acum înainte, nici Tessa, nici Arnold, nici înţeleapta Lesley de la Scotland Yard nu-i puteau ridica de pe umeri răspunderea pentru propriile acţiuni. Deşi îi adora, părinţii ei nu-i puteau oferi o soluţie. Tatăl ei, avocat, va asculta mărturia ei şi îi va spune că, pe de o parte era una, dar pe de altă parte lucrurile stăteau altfel şi o va întreba ce dovezi materiale are pentru acuzaţii atît de grave. Mama ei, doctor, va zice: „Te-ai cam aprins, scumpo, vino acasă la puţină odihnă şi recreare!“ Stăpînită de aceste gînduri şi destul de confuză, pornise laptopul, pe deplin convinsă că va găsi o sumedenie de mesaje încărcate de strigăte de durere şi indignare în legătură cu Arnold. Dar nici nu se conectă bine că ecranul pîlpîi o singură dată şi apoi se stinse. Repetă procedura de conectare. În zadar. Telefonă cîtorva prieteni doar ca să afle că nici unul dintre computerele lor nu fusese afectat.

– Bravo, Ghita, s-ar putea să fi luat vreun virus turbat din Filipine sau de pe unde mama naibii s-or afla ticăloşii aceia de *hacker*-i! strigase una dintre amicele ei aproape invidioasă, ca şi cum Ghita ar fi fost aleasă pentru a i se acorda această atenţie deosebită.

Poate că fusese aleasă, aprobă ea, şi dormi prost, gîndindu-se îngrijorată că pierduse multe mesaje, discuţiile pe care le purtase cu Tessa şi pe care nu le scosese la imprimantă, preferînd să le citească direct pe computer, fiindcă astfel îşi păstrau vioiciunea, amintind mai bine de Tessa.

Avionul încă nu decolase, de aceea, Ghita, după cum îi stătea în obicei, se lăsă purtată de gînduri legate de întrebările

grave ale vieții, în același timp evitînd-o în mod deliberat pe cea mai mare dintre ele, cu alte cuvinte: „Ce fac aici și de ce?" Cu doar cîțiva ani în urmă, în Anglia – „în epoca mea dinainte de Tessa", cum o numea ea – se simțise martirizată din cauza jignirilor, reale și imaginare, pe care le îndura zilnic pentru că era de origine anglo-indiană. Se vedea pe sine ca pe un hibrid fără putință de salvare, o fată pe jumătate neagră în căutarea lui Dumnezeu, pe jumătate albă, rasă superioară celor care nu aveau nici un fel de lege. Trează și dormind, voise a ști care îi era locul într-o lume a albilor, cum și în ce trebuia să-și investească ambițiile și bunătatea și dacă era cazul să mai studieze dansul și muzica la colegiul londonez pe care îl urma după ce absolvise Universitatea Exeter sau, după cum credeau părinții ei adoptivi, să-și urmeze steaua ei și să-și ia o slujbă.

Așa se explică de ce, într-o dimineață, se trezise, aproape dintr-un impuls, dînd examen de admitere în Serviciul Străin al Maiestății Sale pe care, deloc surprinzător, fiindcă niciodată nu acordase vreo atenție politicii, îl pică, așa cum se și așteptase, dar primind recomandarea de a se înscrie din nou peste doi ani. Și, într-un fel, însăși hotărîrea de a da examenul, deși fără succes, declanșă procesul de justificare potrivit căruia s-ar fi simțit mai împăcată cu sine dacă ar face parte din sistem decît dacă ar sta deoparte și ar realiza prea puține, în afara satisfacerii parțiale a aptitudinilor ei artistice.

Și, în această situație, vizitîndu-și părinții ce lucrau în Tanzania, ajunse să se decidă, iarăși din pricina impetuozității, să facă cerere pentru fi angajată acolo de Înalta Comisie Britanică și să încerce o promovare după ce avea să fie acceptată. Iar dacă n-ar fi procedat astfel, n-ar fi cunoscut-o pe Tessa. N-ar fi ajuns nicicînd, după cum socotea ea acum, în prima linie, unde era hotărîtă să reziste, luptîndu-se pentru lucrurile cărora hotărîse să le fie credincioasă, chiar dacă, reduse la esența lor, acestea erau extrem de simple: adevăr, toleranță, dreptate, sentimentul de frumusețe a vieții. Respingea aproape violent opusul lor; și, mai

presus de orice, avea credința moștenită atît de la părinții ei, cît și de la Tessa, că sistemul în sine trebuie silit să oglindească aceste virtuți, altfel nu merita să mai existe. Iar asta o readucea la întrebarea cea mai gravă dintre toate. O iubise pe Tessa, îl iubise pe Bluhm, încă îl iubea pe Justin și, dacă era sinceră față de sine, chiar ceva mai mult decît se cuvenea sau era potrivit, indiferent cum ar fi fost să exprime asta în cuvinte. Iar faptul că lucra pentru sistem nu o obliga să accepte minciunile acestuia, așa cum le auzise rostite nu mai departe de ieri din gura lui Woodrow. Dimpotrivă, asta o obliga să le respingă și să încerce să aducă sistemul la locul său de drept, adică de partea adevărului. Iar asta explica, spre deplina satisfacție a Ghitei, ce făcea acum și motivele. „Mai bine să fii în interiorul sistemului și să-l combați", obișnuia să spună tatăl ei, altfel un iconoclast, „decît în afara lui și să urli în zadar".

Și, lucru cu adevărat minunat, Tessa spusese exact același lucru.

Aparatul se scutură ca un cîine bătrîn și se năpusti înainte legănîndu-se, ridicîndu-se greoi și hurducîndu-se în aer. Prin fereastra minusculă din dreptul ei, Ghita văzu Africa dedesubt: uriașe cartiere insalubre, turme de zebre în galop, grădinile de flori din apropierea lacului Naivasha, Aberdares, muntele Kenya, palid conturat la marginea orizontului. Apoi, alăturîndu-li-se ca o mare, nesfîrșitele șiruri de tufișuri încețoșate și cenușii presărate ici și colo cu petice de verdeață. Avionul pătrunse în norul de ploaie, iar crepusculul murdar cotropi cabina. Curînd însă apăru lumina arzătoare a soarelui, iar această schimbare veni însoțită de o explozie asurzitoare de undeva din stînga Ghitei. Pe neașteptate, avionul se înclină pe o parte. Cutiile cu masa de prînz, rucsacurile și geanta de călătorie a Ghitei se rostogoliră de-a latul intervalului dintre scaune, și toate acestea fură însoțite de corul sirenelor de alarmă și de luminile roșii de avarie ce clipeau intermitent. Nimeni nu scoase o vorbă, cu excepția unui bătrîn african, care scoase un hohot de rîs și răcni din răsputeri:

„Doamne, noi Te iubim şi Te rog să nu uiţi asta!“ spre uşurarea şi amuzamentul crispat al celorlalţi pasageri. Avionul încă nu revenise la poziţia normală de zbor. Zgomotul motorului scăzu în intensitate, devenind stins ca un murmur. Copilotul african cu perciuni lungi scosese de undeva un manual şi consulta o listă de avarii, iar Ghita încercă să citească peste umărul lui. Căpitanul călit în astfel de încercări se întoarse fără să se ridice de pe scaun şi li se adresă pasagerilor înmărmuriţi. Buzele uscate şi strîmbe erau în consonanţă cu unghiul la care zbura avionul.

– După cum cred c-aţi băgat de seamă, doamnelor şi domnilor, ne-a lăsat un motor, zise el fără nici o intonaţie. Asta înseamnă că trebuie să revenim pe Wilson şi să luăm alt hîrb.

„Iar eu nu mă tem“, remarcă Ghita în sinea ei, încîntată. „Pînă la moartea Tessei, lucrurile astea li se întîmplau altora... Acum trec şi eu prin ele şi le pot face faţă.“

Patru ore mai tîrziu, stătea pe pista aeroportului de la Lokichoggio.

* * *

– Tu eşti Ghita? o întrebă o tînără australiancă, mai mult strigînd pentru a acoperi huruitul motoarelor şi exclamaţiile de bun venit ale celor adunaţi să-i întîmpine pe pasageri. Eu sînt Judith. Bună!

Era înaltă, cu obrajii îmbujoraţi şi fericită. Purta o pălărie bărbătească moale, de culoare cenuşie, ce avea borurile încreţite şi un tricou care făcea reclamă pentru United Tea Services of Ceylon. Se îmbrăţişară, împrietenindu-se pe dată în acel loc sălbatic şi neliniştitor. Avioanele de transport albe, aparţinînd O.N.U., decolau şi aterizau, camioanele albe duduiau asurzitor într-un permanent du-te-vino, iar soarele devenise un adevărat furnal şi arşiţa lui ţîşnea spre ea din asfaltul pistei; vaporii de combustibil din aer făceau ca imaginile să fie tremurător-sclipitoare, orbind-o. Avînd-o pe Judith drept ghid, se strecură în

partea din spate a unui jeep, printre saci de corespondență și ajunse să stea alături de un chinez transpirat, purtînd costum negru și cămașă încheiată pînă la ultimul nasture. Cîteva jeepuri trecură pe lîngă ei în viteză din direcție opusă, urmate de un convoi alcătuit din camioane vopsite în alb care se îndreptau spre avioanele de transport.

– A fost o femeie deosebită, strigă Judith, care își găsise un loc pe bancheta din fața ei. Foarte devotată!

Evident, se referea la Tessa.

– De ce vor să-l aresteze pe Arnold? continuă ea.

– Sînt de-a dreptul tîmpiți! Arnold n-ar face rău nici unei muște. Ai cazare pentru trei nopți, nu? Numai că noi o să primim un grup de specialiști în nutriție, care sosesc din Uganda.

„Judith e aici ca să-i hrănească pe cei vii, nu pe morți", gîndi Ghita, în timp ce jeepul trecu zdrăngănind de o poartă și intră pe o porțiune de drum cu gropi. Își continuară drumul prin dreptul unui oraș format din clădiri înjghebate în pripă de cei care apăreau întotdeauna în apropierea taberelor de ajutorare și care găzduia baruri și mici magazine; Ghita văzu chiar o tăbliță amuzantă pe care scria: „Către Picadilly." În față se ridicau dealuri domoale de un cenușiu prăfos. Ghita mărturisi că ar fi dorit să se plimbe pe acolo. Judith îi spuse că, dacă ar face-o, nu s-ar mai întoarce.

– Animale?

– Oameni...

Se apropiau de tabără. Pe o porțiune de teren roșiatic din apropierea porților principale, cîțiva copii jucau baschet cu o pungă de alimente de culoare albă, legată de o stîlp de lemn. Judith o lăsă pe Ghita la recepție pentru a-și ridica permisul de intrare. După ce semnă în registru, Ghita dădu filele înapoi, lăsîndu-le cu un aer nepăsător să se deschidă exact la pagina pe care se prefăcuse e că, de fapt, nu o interesează.

„Tessa Abbott, PO Box, Nairobi, Tukul 28.

Bluhm, Médecins de l'Univers, Tukul 29."

Şi aceeaşi dată.

– Băieţii de la presă au dat un bal, tocmai povestea Judith plină de entuziasm. Reuben i-a taxat pe fiecare cu cincizeci de dolari, bani gheaţă. Asta înseamnă opt sute de dolari în total, adică opt sute de seturi de caiete de desen şi creioane colorate. Reuben crede că din asta o să iasă doi Van Gogh, doi Rembrandt şi un Andy Warhol.

„Reuben, legendarul organizator de tabere, îşi aminti Ghita. Congolez. Un prieten de-al lui Arnold."

Merseră pe un drum larg, mărginit de magnolii americane, ale căror flori de un roşu aprins, ca nişte trompete, străluceau în contrast cu cablurile terne de deasupra lor şi cu clădirile albe, numite *tukul*, cu acoperişuri în pantă. Un englez deşirat amintind de un director de şcoală primară trecu liniştit pe lîngă ele pe o bicicletă demodată, aducînd cu cele folosite de poliţiştii londonezi. Văzînd-o pe Judith, acesta o atenţionă cu soneria şi-i făcu un semn graţios cu mîna.

– Duşurile şi toaletele sînt peste drum. Prima şedinţă e la opt fix; ne întîlnim la intrarea cabanei 32, o anunţă Judith, în timp ce o conducea pe Ghita spre camera ei. Sprayul de ţînţari e lîngă pat, foloseşte plasa dacă vrei să-ţi fie bine. Vrei să vii la club pe seară, să bei o bere înainte de masă?

Ghita se arătă dispusă.

– Bravo, şi ai grijă! Unii dintre tipi sînt hămesiţi cînd se întorc de pe teren.

Ghita încercă să pară nepăsătoare cînd deschise subiectul:

– A, apropo, e pe-aici o femeie pe nume Sarah, spuse ea. A fost oarecum prietenă cu Tessa. Aş fi vrut să ştiu dacă o găsesc să-i zic măcar bună ziua.

Îşi despachetă lucrurile şi, înarmată cu un prosop şi cu trusa de toaletă, porni făcîndu-şi curaj să traverseze drumul. Între timp plouase, atenuînd, pe moment, zgomotul permanent dinspre aeroport. Primejdioasele dealuri îşi schimbaseră culoarea, devenind întunecate, de culoare oliv. În aer plutea miros de benzină

și mirodenii. Făcu duș, reveni în cameră și-și deschise agenda de lucru pe o masă ce abia se ținea pe picioare unde, transpirînd, se adînci în lectura dificilă a *Cum să ne procurăm ajutorare*.

* * *

Clubul din Loki era, de fapt, un arbore răsfirat, care avea dedesubt o copertină înclinată, un bar cu un perete pictat, înfățișînd fauna junglei și cu un proiector video care arunca niște imagini neclare ale unui meci de fotbal jucat cine știe cînd pe un perete doar tencuit, în vreme ce din difuzoare se revărsa, în valuri, muzică africană de dans. Țipete ascuțite de bucurie străpungeau aerul serii, semn că asistenții sociali ce lucrau în zone îndepărtate își redescopereau amicii. Cuvintele în diferite limbi se încrucișau, oamenii se îmbrățișau, își atingeau fețele și mergeau la braț. „Iată căminul meu spiritual! gîndi Ghita, visătoare. Acești oameni atît de diferiți sînt cei pe care-i iubesc. Sentimentul că nu aparțin unei clase sau rase anume, abnegația și tinerețea îmi sînt familiare. Mergeți la Loki și apropiați-vă de sfințenie! Hoinăriți de colo-colo cu avionul, trăiți bucuria aceasta romantică și gustați deliciul primejdiei! Faceți sex după ce abia dacă l-ați văzut pe partener și duceți o viață de nomad, care vă ferește de încurcături de durată! Gata cu activitatea plicticoasă de birou, fiindcă veți găsi oricînd un fir de marijuana pe unde veți merge! Bucurii și băieți cînd te întorci de pe teren, bani și alți băieți care mă așteaptă în timpul de odihnă și recreare! Ce altceva ți-ar mai trebui?

Îmi trebuie.

Trebuie să înțeleg, în primul rînd, de ce a fost nevoie de toată harababura asta. Și de ce ea continuă. Trebuie să-mi iau inima în dinți și să rostesc, cu tonul cel mai vehement al Tessei: «Loki e o tîmpenie! Nu are dreptul de a exista nici măcar cît zidul Berlinului! E monumentul eșecului diplomației. Ce rost are să organizezi

[1] Șoimul (engl., n.tr.).

un serviciu de ambulanțe Rolls-Royce, dacă politicienii noștri nu întreprind nimic pentru a evita accidentele?!»"

Noaptea căzu pe neașteptate. Luminile gălbui înlocuiră razele soarelui, păsările tăcură, apoi își reluară ciripitul pe un ton acceptabil. Stătea la o masă lungă, iar Judith se afla la trei persoane depărtare de ea, cu brațul petrecut pe după gîtul unui antropolog din Stockholm, iar Ghita se gîndi că nu se mai simțise astfel de cînd intrase prima oară în școala de maici, numai că acolo nu se consuma bere și nici nu aveai la masă bărbați atrăgători de toate naționalitățile lumii, iar cel puțin șase perechi de ochi îți evaluau calitățile sexuale și disponibilitatea. Ascultă istorisiri despre locuri de care nu auzise nicicînd, despre isprăvi atît de înspăimîntătoare, încît rămase convinsă că nu va ajunge să treacă prin ele, deși făcea toate eforturile să pară pricepută în multe, nelăsîndu-se impresionată decît în treacăt. Cel care le vorbea și devenise centrul atenției în acele momente era un american plin de sine din New Jersey, pe nume Hank *the Hawk*[1]. După afirmațiile Judithei, fusese boxer și cămătar și îmbrățișase activitatea de ajutorare drept alternativă la viața de infractor. Acesta relata la nesfîrșit despre facțiunile războinice din zona Nilului: cum S.P.L.E.-ul îi pupase o vreme în fund pe cei de la S.P.L.M.; cum S.S.I.M. îi făcuseră zob pe alții cu un nume similar, măcelărindu-le bărbații, furîndu-le femeile și vitele și aducîndu-și și ei contribuția la cele cîteva milioane de morți deja înregistrați în nebuneștile războaie civile din Sudan. Iar Ghita sorbea din bere și făcea eforturi să zîmbească o dată cu Hank *the Hawk*, fiindcă monologul lui părea să o aibă ca țintă exclusiv pe ea ca nou-sosită și, eventual, ca următoare cucerire. De aceea, se simți recunoscătoare cînd o femeie africană, plinuță, cu o vîrstă greu de precizat și purtînd un șort și pantofi sport, la care se adăuga o șapcă de zarzavagiu londonez apăru din întuneric, o bătu pe umăr și exclamă:

– Scumpo, eu sînt Sudan Sarah, iar tu trebuie să fii Ghita. Nu mi-a spus nimeni ce frumoasă ești! Hai cu mine să bem o cană de ceai, draga mea!

Şi fără alte fasoane, o duse printr-un labirint de birouri, către un *tukul* ca o căsuţă de plajă pe stîlpi, în care se găsea un singur pat, un frigider şi o bibliotecă încărcată cu volume ale clasicilor literaturii engleze, începînd cu Chaucer şi terminînd cu James Joyce.

Iar afară, era o verandă minusculă, cu două scaune unde puteai sta după ce avea să fiarbă ceaiul, sub cerul înstelat, alungînd insectele zburătoare.

* * *

– Am auzit că au de gînd să-l aresteze pe Arnold, spuse Sarah pe un ton domol după ce deplînsese moartea Tessei. Păi, aşa trebuie să şi facă! Dacă ţi-ai pus mintea să ascunzi adevărul, atunci primul lucru pe care îl faci e să le serveşti oamenilor un alt adevăr ca să-i reduci la tăcere. Altfel, încep să se întrebe dacă nu cumva *adevărul adevărat* le este ascuns, iar asta *nu se face.*

„Profesoară, conchise Ghita. Sau guvernantă. E învăţată să-şi dezvolte raţionamentele şi să le tot repete copiilor neatenţi."

– Iar după crimă urmează legenda, continuă Sarah pe acelaşi ton blînd şi cadenţat. Dar să nu uităm că o poveste satisfăcătoare e mai greu de pus la punct decît o crimă urîtă. Iar cît priveşte crima, aproape întotdeauna poţi scăpa nepedepsit. Dar o poveste te poate arunca în închisoare oricînd.

Folosindu-se de palmele mari, sublinie în aer proporţiile problemei.

– Acoperi o bucăţică *aici*, dar eşafodajul plesneşte *în altă parte.* Şi atunci o acoperi şi pe aceea. După aceea, te întorci puţin şi constaţi că prima dintre ele a reapărut. Şi nici nu te-ntorci bine că, uite, a apărut şi a treia, care se iţeşte de nicăieri, iar asta la fel de nesmintit ca uciderea lui Abel de către Cain. Dar de ce trebuie să-ţi spun eu toate astea, draga mea? Am impresia că nu vorbim despre lucrurile pe care vrei să le afli.

Ghita începu discuţia cu şiretenie. Justin, spuse ea, încerca să reconstituie o imagine cît mai completă a ultimelor zile de viaţă

ale Tessei. Ar vrea să fie convins că ultima ei vizită la Loki fusese fericită şi productivă. În ce măsură contribuise Tessa la seminarul privitor la conştientizarea sexelor, Sarah îi putea spune asta? Tessa prezentase vreo lucrare, slujindu-se de cunoştinţele ei de drept şi de experienţa pe care o avea lucrînd cu femeile din Kenya? Existase vreun episod anume sau vreun moment fericit de care Sarah îşi aducea aminte şi despre care Justin ar dori să afle?

Cu un aer mulţumit, Sarah o lăsă pe Ghita să spună tot ce avea pe suflet, în acelaşi timp privind-o cu ochi sclipitori pe sub cozorocul şepcii de zarzavagiu, luînd cînd şi cînd cîte o gură de ceai sau vînturîndu-şi mîna să alunge ţînţarii şi zîmbind mereu la trecători şi chiar strigînd către ei: „Bună, Jeannie, scumpo, fată rea ce eşti! Ce faci cu băiatul acela, Santo?“, apoi, adresîndu-se Ghitei:

– Draga mea, intenţionezi să-i scrii lui Justin despre toate astea?

Întrebarea o tulbură pe Ghita. Ar proceda bine dacă şi-ar propune să-i scrie lui Justin sau ar face o greşeală? Trebuia să vadă *pretutindeni* numai aluzii? În cadrul Înaltei Comisii, Justin nici nu mai exista ca persoană. Tot acesta era statutul lui şi aici?

– Cum să zic, sînt convinsă că Justin *ar vrea* să-i scriu, recunoscu ea cu stîngăcie. Dar o voi face doar dacă îi pot comunica lucruri care să-l liniştească, dacă se poate. Vreau să spun că nu i-aş transmite ceva care *să-l lovească*, reveni ea, nemaiştiind unde vrea să ajungă. Mă refeream la faptul că Justin avea cunoştinţă de călătoriile pe care Tessa şi Arnold le făceau *împreună*. Deja toată lumea e la curent. Indiferent ce s-ar fi întîmplat între ei, Justin s-a împăcat cu gîndul.

– A, nu s-a petrecut nimic între ei, scumpo, crede-mă! zise Sarah, pufnind într-un rîs degajat. Asta a fost o invenţie a ziarelor. Nici n-ar fi fost posibil. Ştiu asta fără putinţă de tăgadă. Bună, Abby, ce mai faci? Ea e sora mea, Abby. A avut mai mulţi bărbaţi decît ar fi fost cazul. A fost căsătorită de vreo patru ori.

Înțelesul ambelor afirmații, dacă putea fi vorba de așa ceva, o depăși pe Ghita. O preocupa mult prea mult să consolideze ceea ce aducea tot mai mult a minciună fără rost.

– Justin ar dori să completeze petele albe, urmă ea, zbătîndu-se aproape eroic. Ca să aibă detaliile sistematizate în minte. Să poată pune laolaltă tot ce a făcut și gîndit Tessa în ultimele zile de viață. Adică, sigur – dacă aș afla ceva care să fie, cum să spun, dureros pentru el –, nici prin gînd nu mi-ar trece să-i comunic. Evident.

– Sistematizate, repetă Sarah și clătină iar din cap, surîzînd mai mult pentru sine. Tocmai de asta mi-a plăcut mereu limba engleză. Sistematizat e cuvîntul cel mai nimerit pentru acea doamnă deosebită. Bun, ce crezi *tu,* draga mea, că au făcut cei doi cînd au fost aici? Crezi c-au umblat nedespărțiți ca doi tinerei în luna de miere? Nu era nicidecum stilul lor...

– Au participat la seminariile pe tema conștientizării sexuale, evident. Ai fost și tu acolo? Pesemne că l-ai condus chiar tu sau ai avut, probabil, un rol important acolo. Nici nu te-am întrebat cu ce te ocupi aici. Ar trebui să știu. Scuză-mă...

– Nu te mai scuza, draga mea. Ești doar puțin buimăcită. Adică, nu tocmai *sistematizată*, zise ea și rîse. Da, în fine, acum mi-aduc aminte. *Am participat* la acel atelier. Poate l-am condus chiar eu. O facem cu rîndul. Am avut un grup bun și, asta țin minte, două femei dintr-un trib de la Dhiak, o doctoriță din Aweil, cam înfumurată, dar receptivă, în ciuda aerului atotștiutor și cîțiva specialiști în drept de nu știu unde. A fost o echipă bună, trebuie să recunosc asta. Dar niciodată nu poți ști ce vor face femeile acelea cînd se vor întoarce acasă în Sudan. Poți doar să te scarpini în cap și să te întrebi la nesfîrșit.

– Probabil că Tessa a stat mai mult cu juriștii aceia, interveni Ghita, sperînd că o nimerise.

– Tot ce se poate, scumpo. Dar multe dintre femeile acelea nu călătoriseră niciodată cu avionul. Multe au grețuri și se sperie, de aceea sîntem nevoiți să le binedispunem ca să poată vorbi și

asculta, fiindcă tocmai de aceea le aducem pînă aici. Unele sînt atît de înspăimîntate, că nu vorbesc cu nimeni, ci vor să se întoarcă acasă, la suferințele lor. „Să nu vă vîrîți în treaba asta, dragii mei, dacă vă e frică de eșec", așa le spun tuturor. „Numărați-vă reușitele, așa vă sfătuiește Sarah Sudan, și nu vă mai gîndiți la situațiile în care ați dat greș!" Mai ai întrebări despre cursurile acelea?

Ghita e din ce în ce mai nedumerită.

– Da. A strălucit în cadrul discuțiilor? I-a plăcut cum a mers?

– Asta n-am de unde s-o știu, scumpo.

– Trebuie să-ți amintești *ceva anume* din ce a spus sau făcut. Nimeni n-o uită chiar așa de ușor pe Tessa.

Și ei i se păru că fusese cam nepoliticoasă și nu asta voise.

– Sau pe Arnold...

– Păi, n-o să spun că *a avut* vreo contribuție la discuții, scumpo, fiindcă asta n-ar fi adevărat. Tessa nu a prezentat nimic la cursurile acelea. Asta pot să ți-o spun cu certitudine.

– Dar Arnold?

– Nici el.

– Nici măcar n-a citit vreo lucrare, ceva?

– Absolut nimic, draga mea. Nici unul dintre ei.

– Vrei să spui că au stat tăcuți, fără să scoată o vorbă? Amîndoi? Nu era în firea Tessei să tacă. Și nici a lui Arnold... Cît a durat cursul?

– Cinci zile. Dar Tessa n-a rămas cinci zile la Loki. Puțini stau. Tuturor celor care vin aici le-ar plăcea să se creadă altundeva. Tessa și Arnold nu se deosebeau de ceilalți.

Tăcu o clipă și o cîntări cu atenție pe Ghita, ca și cum ar fi vrut să se convingă de ceva anume.

– Știi ce zic eu, scumpo?

– Nu... Îmi pare rău, dar nu știu...

– Poate că știi ceea ce eu nu spun.

– Nici asta nu știu.

– Bine, dar ce vrei să insinuezi?

– Încerc să aflu ce au făcut. Arnold şi Tessa... În ultimele lor zile de viaţă... Justin mi-a scris şi m-a rugat asta în mod special.

– Şi ai cumva scrisoarea asta la tine, scumpo?

Cu mîini tremurătoare, Ghita o scoase din geanta nouă de umăr pe care o cumpărase pentru această călătorie. Sarah se duse cu ea în *tukul* ca să o citească la lumina becului, apoi rămase singură o vreme, după care se întoarse în verandă şi se aşeză pe scaunul ei cu un aer ce-i trăda nedumerirea.

– Vrei să-mi spui ceva, draga mea?

– Dacă pot...

– Tessa ţi-a spus cu guriţa ei dulce că ea şi Arnold vor veni la Loki să participe la seminarul pe tema conştientizării?

– Aşa ştiam toţi...

– Iar tu ai crezut-o?

– Da, sigur. Toţi am crezut. Şi Justin. Şi încă sîntem convinşi de asta.

– Şi Tessa ţi-a fost prietenă apropiată? Ca o soră, din cîte-am auzit eu. Şi, cu toate acestea, nu ţi-a spus că avea alte motive să vină aici? Sau că aceste cursuri erau un pretext, un motiv, tot aşa cum şi autofinanţarea durabilă e un pretext pentru tine, dacă nu mă înşel?

– La începutul prieteniei noastre, Tessa îmi povestea multe. Apoi îşi făcea griji pentru mine. Socotea că-mi spusese prea multe. Nu era bine să mă mai amestece. Sînt angajată temporar, dintre localnici. Ştia că mă gîndeam să fac cerere pentru a obţine un post permanent... Să dau din nou examenul...

– Şi încă mai ai intenţia asta, dragă?

– Da. Dar asta nu înseamnă că nu mi se poate spune adevărul.

Sarah luă o înghiţitură de ceai, trase de cozorocul şepcii şi se aşeză mai comod.

– Ai de gînd să stai trei nopţi, dacă nu mă înşel.

– Da. Joi mă întorc la Nairobi...

– Foarte bine! Foarte frumos! Şi vei participa la o conferinţă interesantă. Judith e o femeie cu simţ practic şi nu acceptă prosti-

ile nimănui. Are limba cam ascuţită cu cei mai înceţi la minte, dar niciodată nu e dură dinadins. Iar mîine seară, o să te prezint bunului meu prieten, căpitanul McKenzie. N-ai auzit niciodată de el?

– Nu.

– Tessa sau Arnold n-au rostit niciodată numele căpitanului McKenzie în prezenţa ta?

– Nu.

– Ei, căpitanul e pilot aici, la Loki. Azi a zburat la Nairobi şi cred că traiectoriile voastre s-au întretăiat în aer. Trebuie să aducă nişte provizii şi mai are şi nişte treburi de rezolvat. Are să-ţi placă foarte mult de căpitanul McKenzie. E un bărbat manierat care are o inimă mai mare decît trupul care-o poartă şi eu ştiu ce vorbesc. Din cele ce se petrec pe aici, puţine îi scapă căpitanului McKenzie şi, de altfel, şi mai puţine îi scapă din gură. Căpitanul a luptat în multe războaie îngrozitoare, dar acum s-a dăruit păcii, de aceea a rămas la Loki să hrănească poporul meu flămînd.

– O cunoştea bine pe Tessa? o întrebă Ghita cu teamă.

– Căpitanul McKenzie a cunoscut-o pe Tessa şi o considera o doamnă deosebită şi nimic mai mult. El n-ar fi avut alte gînduri faţă de o femeie căsătorită, la fel ca şi Arnold. Dar căpitanul McKenzie îl cunoştea mai bine pe Arnold decît pe Tessa. Şi crede că poliţia din Nairobi a înnebunit dacă afirmă asemenea lucruri despre Arnold şi şi-a propus să le şi spună asta, aşa că acesta e unul dintre motivele pentru care a făcut călătoria asta pînă la Nairobi acum. Şi poliţiştilor n-o să le placă deloc ce o să le zică McKenzie, pentru că el spune ceea ce are pe suflet fără să se sinchisească.

– Căpitanul McKenzie era în Loki cînd Tessa şi Arnold au venit la cursuri?

– Căpitanul McKenzie era aici. Şi a stat mai mult de vorbă cu ea decît mine, nici nu încape îndoială.

Se întrerupse o vreme şi rămase cu privirea surîzătoare îndreptată spre stele, iar Ghita avu impresia că femeia încerca să ia o hotărîre – ca, de exemplu, dacă să-i facă destăinuiri sau să

ţină secretele pentru sine, întrebări pe care şi Ghita şi le pusese în ultimele trei săptămîni.

– Ascultă, draga mea, continuă Sarah, într-un tîrziu. Te-am ascultat cu atenţie. Şi te-am urmărit şi m-am gîndit la tine şi mi-am făcut griji. Şi am ajuns la concluzia că eşti o fată cu capul pe umeri, bine crescută care are simţul răspunderii, lucruri pe care le apreciez. Dar dacă nu eşti acea persoană şi m-am înşelat, să ştii că-l putem vîrî pe căpitanul McKenzie într-un mare bucluc. Ceea ce o să-ţi destăinui sînt chestiuni primejdioase şi, după ce le afli, nu mai poţi nicicum să le faci uitate. De aceea te-aş ruga să-mi zici acum dacă nu cumva te-am supraapreciat sau dacă te-am citit cum trebuie. Fiindcă oamenii care vorbesc neîntrebaţi nu se schimbă niciodată. Şi acesta e un lucru pe care l-am învăţat aici. Azi se jură pe Biblie şi a doua zi sînt ca mai înainte, vorbind fără să le-o ceară nimeni. Biblia nu contează pentru ei.

– Înţeleg, spuse Ghita.

– Uite, vrei să-mi declari că m-am înşelat în privinţa ta, după ceea ce-am auzit şi ce gîndesc despre tine? Sau să-ţi spun ce am pe suflet, iar tu promiţi că vei purta acea povară a răspunderii pe veci?

– Aş vrea să ai încredere în mine, te rog.

– Tot astfel socoteam şi eu că vei răspunde, de aceea, ascultă-mă cu atenţie! O să vorbesc încet, aşa că dă-te mai aproape de mine.

Sarah Sudan trase puţin de cozoroc pentru ca Ghita să se poată apropia cît mai mult.

– Aşa. Şi poate că şopîrlele geko ne vor face un serviciu scoţînd nişte sunete mai tari, sper eu. Tessa n-a călcat pe la seminarul acela, şi nici Arnold. Imediat ce au reuşit să ajungă, Tessa şi Arnold s-au strecurat în jeepul prietenului meu, căpitanul McKenzie, şi au plecat discret şi calm către aerodrom, făcîndu-se mici să nu fie văzuţi. Iar căpitanul McKenzie, de îndată ce a putut, i-a plasat în avionul lui, Buffalo, şi i-a dus în nord fără să mai fie nevoie de paşapoarte sau vize sau de vreuna dintre formalităţile obişnuite impuse de rebelii din sudul

Sudanului, care nu mai pun odată capăt luptelor dintre ei şi nici n-au atîta conştiinţă naţională şi creier ca să se unească împotriva arabilor intoleranţi din nord, care par să-şi închipuie că Allah le iartă orice, cu toate că Profetul lui e necruţător.

Ghita crezu că Sarah terminase ce avea de spus, însă ea abia începuse.

– Un alt lucru care complică situaţia e că preşedintele Moi, care n-ar fi în stare să ţină nici un circ ambulant chiar şi cu sprijinul întregului cabinet, chiar dacă i-ar ieşi un ban din treaba asta, şi-a vîrît în cap că trebuie să aibă sub control şi Aerodromul Loki, după cum cred c-ai băgat de seamă. Domnul Moi nu iubeşte mai deloc organizaţiile neguvernamentale, în schimb, are un mare apetit pentru taxele instituite pentru aeroporturi. Iar doctorul Arnold ţinea foarte mult ca Moi şi oamenii lui să nu afle de călătoria pe care voiau să o facă.

– Şi unde au mers? întrebă Ghita în şoaptă, dar Sarah urmă, de parcă n-ar fi auzit-o.

– Ei, n-am întrebat unde s-au dus, fiindcă nu se ştie ce pot vorbi în somn. Asta nu pentru că m-ar putea auzi cineva, sînt prea bătrînă pentru aşa ceva. Dar căpitanul McKenzie ştie, asta se înţelege de la sine. A doua zi foarte devreme, tot el i-a adus înapoi de unde-i dusese. Iar doctorul Arnold mi-a zis: „Sarah, n-am fost nicăieri, am stat numai la Loki. Am participat la cursurile tale douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Eu şi Tessa ţi-am fi recunoscători dacă ai ţine minte acest lucru important." Numai că Tessa e moartă, şi nu prea cred că îi poate fi recunoscătoare lui Sarah Sudan sau altcuiva. Iar doctorul Arnold, din cîte pricep eu, e mai mult decît mort. Fiindcă preşedintele Moi are oameni pretutindeni, iar aceştia fură şi ucid după pofta inimii, şi asta înseamnă că ucid, nu se încurcă. Cînd reţin pe cineva cu intenţia de a stoarce nişte adevăruri de la el, lasă deoparte mila şi ai face bine să ţii minte chestia asta dacă vrei să te păzeşti, draga mea, fiindcă te-ai băgat într-o treabă foarte primejdioasă. Tocmai de aceea cred că este esenţial să te pun în legătură cu căpitanul McKenzie, care cunoaşte lucruri pe care eu

prefer să nu le aflu. Iar asta pentru că Justin, care este un om bun, din cîte am auzit, trebuie să aibă toate informațiile care există în legătură cu moartea scumpei lui soții și a doctorului Arnold. Am dreptate să gîndesc așa sau crezi că există și o cale mai bună?

– E cea mai bună soluție, o aprobă Ghita.

Sarah își goli ceașca de ceai și o așeză pe masă.

– Foarte bine atunci. În cazul acesta, te duci și mănînci ca să capeți puteri, iar eu o să mai rămîn aici o vreme, draga mea, fiindcă în locul acesta se vorbește, se vorbește la nesfîrșit, după cum ai observat și singură. A, și să nu te atingi de carnea de capră, scumpo, indiferent cît de mult ți-ar plăcea, fiindcă bucătarul-șef, un tînăr somalez, care este un băiat înzestrat și va deveni într-o bună zi avocat, are o mare slăbiciune pentru condimente și folosește *curry* cît cuprinde.

* * *

Ghita nici nu-și dădu seama cum trecu prima ei zi de participare la cursurile dedicate autofinanțării durabile, dar, în clipa cînd clopoțelul bătu de ora cinci – deși acesta sunase doar în mintea ei –, avu satisfacția de a ști că nu se făcuse de rîs, vorbise nici prea mult, dar nici prea puțin, ascultase modestă părerile participanților mai în vîrstă și mai pricepuți și-și luase notițe din belșug pentru a alcătui încă un raport cuprinzător C.E.D.A.E. pe care nu avea să-l citească nimeni.

– Te bucuri c-ai venit? o întrebă Judith, bine dispusă și prinzînd-o de braț la încheierea discuțiilor. Ne vedem la club, bine?

– Uite ceva pentru tine, draga mea, îi spuse Sarah, ieșind din cabana rezervată personalului permanent și dîndu-i un plic cenușiu. Îți doresc o seară plăcută!

– Și ție la fel.

Scrisul lui Sarah semăna cu cel din caietele de caligrafie.

„Scumpă Ghita. Căpitanul McKenzie stă în cabana Entebbe, care este numărul 14, pe partea cu aerodromul. Să-ți

iei o lanternă, fiindcă generatoarele se opresc. Va fi încîntat să te primească la ora nouă, după ce mănînci de seară. Te rog să-i dai acest bilet ca să fiu sigură că te va primi cum se cuvine. Ai mare grijă de tine și nu-ți uita răspunderile în ceea ce privește discreția!

Sarah"

Numele de pe *tukul*-uri îi amintiră Ghitei de biserica din apropierea școlii de măicuțe pe care o urmase, unde, pe pereți, erau comemorați localnicii căzuți în diferite bătălii. Ușa cabanei Entebbe stătea întredeschisă, însă rama cu plasă contra țînțarilor era prinsă bine. Înăuntru ardea o lampă cu un abajur albastru, iar căpitanul McKenzie stătea în fața ei, astfel că, apropiindu-se de *tukul*, Ghita nu-i văzu decît silueta aplecată asupra unei mese la care scria cu dăruirea unui copist. Și pentru că prima impresie avea o mare importanță pentru ea, rămase o clipă studiindu-i aerul hotărît și neclintirea, simțind că va descoperi un om cu un fel de a fi cazon și neînduplecat. Tocmai se pregătea să bată în ramă, cînd căpitanul McKenzie o văzuse sau auzise, fiindcă sări în picioare și făcu doi pași cu agilitatea unui atlet către rama-ușă și a trase înapoi pentru a-i permite Ghitei să intre.

– Ghita, sînt Rick McKenzie. Ai sosit exact la timp. Ai un bilet pentru mine?

„*Noua Zeelandă*", gîndi ea, convinsă că nu se înșela. Uneori uita de accentul englezesc și numele tipice deprinse în școală, dar nu de data asta. Noua Zeelandă și, la o examinare mai atentă, mai curînd cincizeci decît treizeci, putea ghici asta după ridurile fine de pe obrajii uscățivi și după vîrfurile înspicate cu argintiu din părul lui negru, tuns scurt. Ea îi întinse biletul primit de la Sarah și-l urmări cum se întoarse cu spatele la ea, ținînd hîrtia deasupra lămpii. În licărul sporit al flăcării, Ghita observă mai bine încăperea curată, economic mobilată. Văzu o scîndură de călcat, niște pantofi maro bine lustruiți, un pat soldățesc făcut așa cum fusese și ea învățată la școala de maici, cu colțurile

strînse ca la spital şi cu cearşaful aşezat deasupra păturii, apoi împăturit pentru a alcătui un triunghi echilateral.

– De ce nu te aşezi acolo? o întrebă el, arătînd cu degetul către un scaun de bucătărie.

După ce porni spre scaun, lampa cu abajur albastru se mişcă în spatele ei, fiind aşezată pe podea, între uşă şi restul încăperii.

– În felul acesta nu se poate vedea înăuntru, explică el. Avem supraveghetori în permanenţă. Vrei o cola?

Îi întinse cutia fără să se apropie de ea.

– Sarah mi-a spus că eşti o persoană de încredere, Ghita. Atît mi-e de ajuns. În chestiunea asta, Tessa şi Arnold nu aveau încredere în nimeni, decît unul în celălalt. Şi în mine, fiindcă erau obligaţi. Aşa-mi place şi mie să lucrez. Am auzit că ai venit pentru chestia asta cu întrajutorarea.

Asta suna a întrebare.

– Seminarul a fost un pretext. Justin mi-a scris rugîndu-mă să aflu ce au făcut Tessa şi Arnold la Loki înainte de moartea ei. Nici el n-a crezut în istoria cu seminarul pe tema emancipării femeilor.

– A nimerit-o. Ai scrisoarea lui?

„Actul meu de identitate, gîndi ea. Dovada mea de bună-credinţă ca mesager al lui Justin." I-o dădu şi îl privi cum se ridică şi-şi pune ochelarii severi cu rame din oţel şi pătrunde oblic în cercul de lumină, rămînînd, în acelaşi timp, în afara cîmpului vizual al oricui ar fi încercat să privească de afară.

Îi înapoie scrisoarea.

– Aşa, acum ciuleşte urechile, spuse el.

Dar mai întîi, porni radioul, dorind să creeze ceea ce, cu o expresie pedantă, numea el „un nivel acceptabil de fond sonor."

* * *

Ghita stătea întinsă pe pat, acoperită doar cu un cearşaf. Noaptea nu era cîtuşi de puţin mai răcoroasă decît ziua. Prin

vălul ce o înconjura putea vedea sclipirea roşiatică a beţişorului aprins pentru a alunga ţînţarii. Trăsese perdelele, dar acestea erau prea subţiri. Prin dreptul ferestrei auzea paşi şi frînturi de conversaţii purtate de cei care treceau şi, de fiecare dată cînd se întîmpla asta, simţea un îndemn de a sări din pat şi de a striga: „Bună!" Gîndurile o purtară spre Gloria care, în urmă cu o săptămînă, o invitase la club, pentru o partidă de tenis.

– Spune-mi, draga mea..., începuse Gloria după ce o bătuse cu şase ghemuri la două în fiecare dintre cele trei seturi.

Tocmai mergeau braţ la braţ către clădirea clubului.

– Tessa avea o slăbiciune pentru Sandy sau lucrurile stăteau tocmai invers?

Moment în care Ghita, în ciuda devotamentului ei neclintit faţă de adevăr, o minţi cu neruşinare pe Gloria, fără să şovăie o clipă şi fără ca măcar să roşească.

– Sînt convinsă că n-a existat nimic de genul acesta din partea nici unuia, răspunsese ea cu un aer nevinovat. Dar ce te face să crezi aşa ceva, Gloria?

– Nimic, dragă. Absolut nimic. Doar felul în care arăta Sandy la înmormîntare, cred.

Iar după scena cu Gloria, gîndurile îi fugiră înapoi la căpitanul McKenzie.

– Există un bur, nu chiar în toate minţile, care are un depozit de alimente la şapte kilometri şi jumătate la vest de un orăşel pe nume Mayan, spuse el, menţinîndu-şi glasul sub intensitatea la care se auzea vocea lui Pavarotti. Unul care pare să nu aibă nici un Dumnezeu.

XVIII

Chipul i se întunecase, trăsăturile i se adînciseră. Lumina albă a cerului nemărginit de deasupra orașului Saskatchewan nu reușea să-i alunge umbrele. Era un oraș aflat la depărtare de trei ore de mers cu trenul de Winnipeg, pierdut în mijlocul unei întinderi de zăpadă cu raza de o mie cinci sute de kilometri, iar Justin pășea hotărît prin el, evitînd privirile curioase ale puținilor trecători. Vîntul permanent dinspre Yukon sau zonele arctice care biciuia tot anul preria netedă, așezînd pojghițe de gheață deasupra zăpezii, culcînd la pămînt lanurile de grîu, făcînd să se clatine semnele de circulație și firele electrice, nu reuși să-i coloreze obrajii scofîlciți. Frigul amarnic – minus douăzeci de grade sau, poate, și mai puțin – îi îndemna trupul chinuit de dureri să meargă înainte. În Winnipeg, înainte de a lua trenul spre Saskatchewan, își cumpărase o haină vătuită, o căciulă din blană și mănuși. Simțea furia din suflet ca pe un ghimpe. În portofel se odihnea un dreptunghi din hîrtie obișnuită pe care scria: „ACUM MERGI ACASĂ ȘI STAI POTOLIT, ALTFEL ÎI VEI ȚINE TOVĂRĂȘIE SOȚIEI!“

* * *

Numai că soția lui îl adusese aici. Ea îl ajutase să-și dezlege mîinile, să-și desfacă acea glugă. Tot ea îl făcuse să se ridice în genunchi la marginea patului și, încetul cu încetul, îl sprijinise să ajungă la baie. Încurajat de ea, folosindu-se de marginea căzii,

făcuse un efort şi se ridicase încovoiat în picioare, dăduse drumul la apă şi-şi spălase faţa şi pieptii cămăşii, precum şi gulerul hainei, fiindcă ştia – tot ea îl avertizase – că, dacă se va dezbrăca, nu va mai reuşi să se îmbrace din nou. Pieptul cămăşii era murdar, haina îi era mînjită de vomă, însă reuşi să le frece pînă se curăţară. Vru să se culce la loc, dar Tessa nu-i îngădui. Încercă să-şi treacă peria prin păr, numai că nu era în stare să ridice braţul atît de sus. Avea pe faţă barbă ca o mirişte, dar hotărî că trebuia să o păstreze. Efortul de a se rămîne în picioare îi dădea ameţeli şi avu noroc că a ajuns la pat înainte de a se prăbuşi. Mai apoi, urmînd tot sfatul ei, în timp ce zăcea întins într-un dulce semileşin, refuză să ridice receptorul pentru a vorbi cu recepţionerul sau a apela la priceperea medicală a doctoriţei Birgit. „Să nu ai încredere în nimeni," îi spunea Tessa, de aceea nu făcu nici una, nici alta. Aşteptă pînă ce lucrurile părură să reintre pe făgaşul lor, apoi se ridică din nou şi traversă împleticit încăperea şi fu recunoscător că era atît de meschină ca dimensiuni.

Îşi lăsase haina de ploaie pe un scaun. Era la locul ei. Spre uimirea lui, plicul de la Birgit nu dispăruse. Deschise dulapul de haine. Seiful din perete era instalat în partea din spate, fiind încuiat. Formă data căsătoriei lui, aproape să leşine de durerea provocată de fiecare apăsare pe taste. Uşa se deschise cu un pocnet uşor şi înăuntru văzu paşaportul lui Peter Atkinson, parcă dormitînd netulburat. Cu mîinile strivite, dar scăpate fără fracturi, scoase cu greutate paşaportul şi-l strecură în buzunarul interior al hainei. Se chinui să îmbrace pardesiul şi reuşi, pînă la urmă, să se încheie la gît, apoi în talie. Decis să călătorească fără bagaje grele, nu-şi luase decît o geantă de umăr. Banii încă erau în ea. Îşi strînse ustensilele de bărbierit din baie, cămăşile şi lenjeria intimă din comodă şi le dădu drumul în geantă. Aşeză plicul de la Birgit deasupra şi trase fermoarul. Aşeză cu fereală bareta genţii pe umăr şi, de durere, scînci ca un cîine bătut. Ceasul indica ora cinci dimineaţa; părea să funcţioneze. Clătinîndu-se, ieşi pe coridor şi mai mult se prelinse de-a lungul peretelui către

lift. La parter, două femei îmbrăcate cu costume turcești, manevrau un aspirator de dimensiuni uriașe. Un hamal din serviciul de noapte moțăia în spatele tejghelei de la recepție. Justin își rosti chinuit numărul camerei și ceru nota de plată. Reuși să vîre o mînă în buzunar, scoase cîteva bancnote din teancul strîns și adăugă un bacșiș generos, „drept cadou tîrziu de Crăciun".

– Te deranjează dacă iau una din astea? întrebă el cu o voce pe care nu și-o recunoscu.

Arătase către un mănunchi de umbrele folosite de ușieri care stăteau îngrămădite într-un vas din ceramică alături de ușă.

– Luați cîte vreți! îi răspunse bătrînul hamal.

Umbrela avea un mîner solid din frasin care îi venea pînă la coapsă. Cu ajutorul ei traversă piața pustie și se îndreptă spre gară. Ajungînd la treptele care duceau la peroane se opri să-și tragă sufletul și rămase uimit descoperindu-l pe hamal alături: crezuse că era Tessa.

– Puteți urca? îl întrebă acesta îndatoritor.

– Da.

– Să vă iau bilet?

Justin se întoarse și-i dădu omului bani.

– Zürich, rosti el. Numai dus.

– Clasa întîi?

– Se înțelege.

* * *

Elveția rămăsese un vis din vremea copilăriei. Cu patruzeci de ani în urmă, părinții îl duseseră într-o vacanță în Engandine și stătuseră la un mare hotel situat pe un limb împădurit între două lacuri. Nimic nu se schimbase. Nici parchetul lustruit, nici geamurile cu vitralii, nici castelanul cu trăsături neclintite care îl conduse în cameră. Stînd întins pe patul de zi de pe balcon, Justin privi îndelung aceleași lacuri sclipind în razele soarelui ce apunea și văzu același pescar ghemuit în barca lui, aproape pier-

dut în aburul ceții. Zilele trecură fără a le număra, punctate de vizite la băile termale și de dangătul ca de moarte al gongului ce anunța cina, chemîndu-l la masa pe care o lua însingurat printre cupluri de bătrîni vorbindu-și șoptit. Undeva, pe o stradă lăturalnică, pe care se aflau doar case ca niște mici castele, un doctor palid la chip și asistenta lui se ocupară de vînătăile de pe corpul lui.

– Un accident de automobil, explică Justin.

Doctorul se încruntă în spatele ochelarilor, iar asistența pufni în rîs.

Iar noaptea lumea lui interioară îl lua în stăpînire, așa cum i se întîmpla de la moartea Tessei. Trudind la masa cu intarsii, sub fereastra boltită, scriind cu încăpățînare cu mîna zdrobită și plină de vînătăi, urmărind muncile lui Markus Lorbeer așa cum fuseseră repovestite de Birgit, apoi reluîndu-și cu fereală chinul pornit din iubire pentru Ham, Justin era conștient de sentimentul revelator al propriei împliniri. Dacă Lorbeer cel pocăit se găsea în deșert, ispășindu-și păcatele, trăind doar cu lăcuste și miere de albine sălbatice, Justin rămăsese prea însingurat spre a-și purta mai departe destinul. Era însă hotărît. Și, într-un sens nedefinit, purificat. Nu-și închipuise nici o clipă că această căutare se va sfîrși cu bine. Și nici nu-i trecuse prin minte că ea va avea un sfîrșit. Faptul că preluase misiunea Tessei – purtînd mai departe stindardul ei și asumîndu-și curajul ei – era o țintă suficientă pentru el. Ea asistase la acte monstruoase de nedreptate și se ridicase împotriva lor. Mult prea tîrziu, le văzuse și el. Lupta ei devenise și a lui.

Cînd își aducea aminte însă de bezna de nepătruns a glugii negre și de duhoarea propriei vome, cînd își examina vînătăile răspîndite pe tot corpul, semne ovale de violet și gălbui înșirate pe trupul lui ca niște note muzicale pe spinare și pe coapse, trăia un alt fel de apropiere. „Sînt unul dintre voi. Nu mai îngrijesc trandafiri în timp ce voi murmurați bîndu-vă ceaiul verde. Nu e nevoie să vă coborîți vocile cînd mă apropii. Stau cu voi la masă, spunînd *da*."

În cea de-a şaptea zi Justin achită nota de plată şi, aproape fără să-şi destăinuiască sieşi ceea ce hotărîse, luă un autobuz poştal şi un tren spre Basel, către mult lăudata vale de pe Rinul superior, unde îşi au castelele giganticele companii farmaceutice. Ajuns acolo, dintr-o palat înnobilat de fresce, trimise un plic gros la Milano, către zgripţuroaica de mătuşă a lui Ham.

Apoi Justin porni să se plimbe. Călcînd dureros, dar înaintînd. Întîi pe un drum pietruit ce urca dealul, pe care se afla oraşul medieval, cu clopotniţe, case de neguţători, cu statui închinate liber-cugetătorilor şi martirilor ce luptaseră contra oprimării. Iar cînd îşi aduse aminte de cuvenita lui moştenire, se retrase către malul fluviului şi, de pe un teren de joacă, ridică ochii şi privi îndelung, parcă nevenindu-i să creadă, regatul din beton, tot mai extins, al miliardarilor din domeniul farmaceutic, cazematele lor fără chip strînse umăr la umăr împotriva unui individ ce le era duşman. Deasupra lor, turlele unor macarale vopsite în oranj se roteau într-o neîncetată activitate. Coşurile de fum albe, ca nişte minarete mute, unele avînd partea superioară decorată cu pătrăţele albe şi negre, altele, dungate sau în culori orbitoare drept avertisment pentru avioane, îşi scuipau gazele invizibile spre cerul cenuşiu. Iar la picioarele lor, se aflau adevărate reţele feroviare, triaje, parcări pentru camioane şi cheiuri, fiecare dintre acestea apărate de propriul său „Zid al Berlinului", avînd coama trasată cu sîrmă tăioasă ca briciul şi mîzgălite cu graffiti.

Atras înainte de o forţă pe care încetase să şi-o mai explice, Justin traversă podul şi, ca în vis, parcurse o zonă deprimantă, parcă a nimănui, cu clădiri de locuinţe într-o stare jalnică, magazine de îmbrăcăminte la mîna a doua şi lucrători imigranţi cu privirile goale care circulau pe biciclete. Şi, treptat, cu totul întîmplător sau atras ca de un magnet, se trezi pe ceea ce, la început, i se păru a fi un bulevard mărginit de arbori plăcuţi vederii la al cărui capăt îndepărtat se ridica un portal ce făcea cinste mişcării ecologice, atît de năpădit de iederă deasă era, încît, la început, nici nu reuşi să zărească uşile impunătoare din stejar,

împodobite cu un buton de sonerie suflat cu alamă și avînd o cutie de scrisori la fel de sclipitoare. Abia atunci ridică ochii, privirea îi alunecă sus, tot mai sus, pînă spre cer, și constată că ajunsese în imensitatea unui triptic alcătuit din blocuri-turn albe, legate între ele prin coridoare situate la înălțime. Pavajul curat, din piatră, amintea de interiorul unui spital, iar ferestrele erau din sticlă arămie. Și de undeva, din spatele fiecărui bloc monstruos se înălța cîte un coș alb, ca un creion bine ascuțit împungînd cerul. Iar de pe fiecare dintre aceste coșuri, făcute, parcă, din aur și orientate perfect vertical pe o mare parte a lungimii clădirilor, literele K.V.H. clipeau spre el ca niște vechi amici.

Nici atunci, nici după aceea, nu-și dăduse seama cîtă vreme rămăsese acolo, la baza tripticului, paralizat ca o minusculă insectă. În unele momente, avusese impresia că aripile clădirii se strîng pentru a-l strivi. În altele, că se prăvăleau asupra lui. Genunchii i se înmuiară și se trezi șezînd pe o bancă plasată pe o porțiune de teren bătătorit, unde cîteva femei cu ochi bănuitori își plimbau cîinii. Depistă un miros slab, dar pătrunzător și retrăi, pentru o clipă, experiența de la morga din Nairobi. „Cît timp trebuie să trăiesc aici, se întrebă el, ca să nu mai bag în seamă mirosul?“ Probabil că se înserase, fiindcă ferestrele arămii începură să se lumineze. Distinse siluete care se deplasau și pîlpîirile albăstrui ale monitoarelor. „De ce stau aici?“ o întrebă el, continuînd să rămînă de veghe. „În afară de tine, la ce mă mai gîndesc?“

Tessa stătea alături, dar, de data aceasta, nu mai avea răspunsul pregătit. „Mă gîndesc la curajul tău“, răspunse Justin în locul ei. „Mă gîndesc... Iată, tu și Arnold într-o confruntare cu tot ce văd aici, pe cînd scumpul de Justin avea grijă ca straturile de flori să aibă suficient nisip pentru recolta de frezii galbene pentru tine. A fost o vreme cînd, la fel ca și oamenii din această clădire, Justin al tău se fălea că se supune comandamentelor aspre ale voinței colective – pe care le numea *Patrie* sau *Doctrina Omului Rațional* sau, cu unele rețineri, *Marea Cauză*. A fost o vreme cînd am crezut că era normal ca un bărbat – sau o

femeie – să moară spre binele celor mulți. Numeam asta sacrificiu, datorie sau necesitate. A fost o vreme cînd puteam sta în fața clădirii Ministerului de Externe și o noapte întreagă, fără să-mi dezlipesc ochii de la ferestrele luminate, gîndind: «Bună seara, sînt eu, umilul dumneavoastră slujitor, Justin. Sînt o părticică din marele și înțeleptul mecanism, și mă mîndresc cu asta». În vreme ce, acum, iată singurul gînd care mă stăpînește: «Te-ai ridicat singur împotriva haitei și, deloc surprinzător, aceasta a învins».“

* * *

De pe strada principală a orășelului, Justin coti la stînga, spre nord-vest, pe Dawes, primind drept în obrazul întunecat toată forța vîntului, dar continuînd să studieze precaut împrejurimile. Nu risipise chiar degeaba cei trei ani petrecuți ca atașat economic la Ambasada din Otawa. Deși niciodată nu călcase în acest loc, toate i se păreau familiare. „Zăpada dăinuie de la Halloween pînă la Paști, își aminti el. Plantează după prima lună plină din iunie și recoltează înainte de venirea primul îngheț din septembrie.“ Mai erau cîteva săptămîni pînă cînd șofranul avea să răsară parcă temător printre smocurile de ierburi moarte și pe întinderea aproape pustie a preriei. Peste drum se înălța o sinagogă, austeră, dar funcțională, construită de coloniștii azvîrliți în gară cu amintirile lor neplăcute, cu valize din carton și cu promisiunea de a trăi într-o țară liberă. La o sută dc pași mai departe se ridica Biserica Ucraineană și, ceva mai departe, se vedea cea romano-catolică, cea a presbiterienilor, cea a martorilor lui Iehova și cea a baptiștilor. Parcajele de aici erau construite ca niște padocuri electrificate pentru cai, astfel ca motoarele credincioșilor să se poată încălzi, în vreme ce stăpînii lor se rugau. Își aminti pentru o clipă un rînd din Montesquieu: „Nicicînd n-au fost purtate atît de multe războaie civile în Împărăția Domnului.“

În spatele caselor lui Dumnezeu se înălţau casele lui Mamona, sectorul industrial al oraşului. „Pesemne că preţul cărnii de vită a scăzut de tot“, socoti el. Altfel de ce ar vedea aici fabrica nou-nouţă, denumită „Delicioasa Carne de Porc a lui Guy Poitier? „Iar după cum arată lucrurile, nici cerealele nu stau mai bine – altfel ce ar căuta Compania de Fabricare a Uleiului de Floarea Soarelui în mijlocul unui lan de grîu?“ Iar grupul de oameni timoraţi ce stăteau degeaba în faţa clădirilor vechi din piaţa gării trebuie să fi fost compus din membri ai triburilor Sioux sau Cree. Drumul făcu o curbă şi îl duse mai departe spre nord printr-un scurt tunel. Ieşi în cu totul altă ţară, cu locuinţe pe pontoane şi case impunătoare cu faţa spre fluviu. Aici îşi tund peluzele bogătaşii de origine anglo-saxonă; tot aici îşi spală maşinile şi-şi lustruiesc bărcile de agrement şi spumegă la adresa evreilor, a ucrainenilor şi a acelor indieni împuţiţi ce trăiesc din ajutoare sociale“, gîndi el. Iar sus pe deal sau, în orice caz, pe ceea ce poate fi numit deal aici, se găsea ţinta călătoriei lui, giuvaierul Saskatchewan-ului de est, Camelotul[1] său academic, Universitatea Dawes, un complex disciplinat de clădiri din piatră, amintind de epoca medievală, din cărămida roşie a celei coloniale şi domuri din sticlă. Ajungînd la o bifurcaţie a drumului, Justin parcurse mica pantă şi, trecînd peste un Ponte Vecchio din anii douăzeci ai secolului al nouăsprezecelea, se apropie de o poartă arcuită monumental, avînd creneluri şi un blazon aurit. După ce trecu pe sub arcadă, putu să admire campusul medieval imaculat şi pe fondatorul său, George Eamon Dawes Junior, proprietar de mine, stăpîn al drumurilor de fier, destrăbălat, hoţ de pămînturi, vînător de indieni şi sfînt local, odihnindu-se în deplină strălucire pe un piedestal din granit.

Continuă să meargă. Studiase un ghid de călătorie. Drumul se lărgea şi se transformă într-o platformă pentru paradă. Vîntul isca şi ridica granule de praf de pe asfalt. La capătul celălalt

[1] Camelot este, potrivit tradiţiei britanice, locul legendar unde Regele Arthur îşi avea curtea (n.tr.).

străjuia pavilionul îmbrăcat în iederă şi, înconjurîndu-l protector, trei blocuri din oţel şi beton, tăiate parcă în felii de ferestrele luminate cu tuburi de neon. O placă indicatoare scrisă cu verde şi auriu – culorile preferate ale doamnei Dawes, glăsuia ghidul – anunţa în franceză şi engleză că acolo se găsea Spitalul Universitar pentru Cercetări Clinice. O altă placă mai mică preciza: „Pacienţi-Ambulatoriu". Justin urmă semnul şi ajunse la un şir de uşi rotative adăpostite sub un arc din beton, unde se simţi supravegheat de două femei masive îmbrăcate cu jachete de culoare verde. Le spuse bună seara şi primi drept răspuns un salut jovial. Cu chipul îngheţat şi simţindu-şi trupul vibrînd de atîta mers pe jos, cu dureri şerpuitoare de foc prin coapse şi spinare, aruncă o privire furişă în urmă şi urcă treptele.

Holul era înalt, pardosit cu marmură, degajînd un aer funerar. Un portret uriaş şi hidos al lui George Dawes Junior în ţinută de vînătoare îi aduse aminte de holul de intrare de la Ministerul de Externe. Recepţia, unde erau de serviciu bărbaţi şi femei cu tîmple argintii, se întindea pe toată lungimea peretelui. „Peste cîteva clipe mi se vor adresa cu «Da, domnule Quayle!» şi-mi vor spune că Tessa a fost o doamnă deosebită, da, deosebită." Trecu prin dreptul unui centru comercial miniatural. Banca Dawes Saskatchewan. Un oficiu poştal. Un stand de ziare Dawes. McDonald's. Pizza Paradise. O cafenea Starbuck's. Un butic Dawes ce vindea lenjerie intimă, îmbrăcăminte pentru gravide şi pijamale. Ajunse la o întretăiere de coridoare zumzăind de scîrţîitul şi zgomotul metalic al cărucioarelor, de geamătul lifturilor, de ecoul sacadat al tocurilor trădînd un mersul grăbit şi de ţîrîitul telefoanelor. Vizitatori preocupaţi de propriile gînduri stăteau în picioare sau jos. Purtînd halate verzi, angajaţii spitalului ieşeau în grabă pe o uşă şi intrau pe o alta. Nu văzu pe halatul nimănui vreo albină aurie. Un avizier mare era plasat alături de o uşă pe care scria: „Accesul permis exclusiv medicilor". Ţinîndu-şi mîinile prinse la spate într-o poziţie care să sugereze autoritatea, Justin studie anunţurile. Însoţitoare pentru copii, bărci

şi automobile, cereri şi oferte. Camere de închiriat. Clubul Dawes Glee, Clasa Dawes de Studiu al Bibliei, Societatea Dawes de Etică, Clubul de Dans Scoţian şi Grupul de Biliard. Un anestezist căuta un ogar bun, de statură medie, care să aibă cel puţin trei ani, şi „rezistenţă la parcurgerea distanţelor mari". Oportunităţi de împrumut Dawes, planuri de studiu Dawes cu plata la o dată ulterioară. Un serviciu religios la Capela Memorială Dawes pentru doctoriţa Maria Kowalski – „ştie cineva ce fel de muzică obişnuia să asculte?" Planificări ale gărzilor doctorilor, ale concediilor, ale doctorilor de serviciu. Plus un afiş anunţînd mieros că porţiile gratis de pizza pentru studenţii la Medicină vor fi însoţite de complimentele companiei Karel Vita Hudson din Vancouver – „şi vă invităm la masa de duminică a K.V.H. şi la vizionarea de film de la Haybarn Disco. Este suficient să completaţi formularul «Vă rog să mă invitaţi» care vă este oferit o dată cu pizza şi veţi primi un bilet gratis pentru a trăi experienţa vieţii voastre!"

Dar despre doctoriţa Lara Emrich, pînă nu de mult lumina conducătoare a corpului profesoral de la Dawes, expertă în tulpini de tuberculoză poli şi nonrezistente, profesoara şi cercetătoarea cîndva finanţată de K.V.H. şi codescoperitoare a medicamentului-minune Dypraxa, nu găsi nimic. Ea nu pleca în concediu, nu era nici de gardă. Numele ei nu era trecut în eleganta carte de telefoane interioare care stătea prinsă de avizier cu un şnur verde împletit. Ea nu căuta nici un cîine mascul de statură medie. Singura referire la persoana ei era, probabil, o carte poştală scrisă de mînă, exilată spre partea de jos a avizierului şi aproape în afara cîmpului vizual, prin care se anunţa cu părere de rău că „în urma hotărîrii decanului", întrunirea doctorilor de la Sasketchewan pentru a discuta pe tema integrităţii nu va fi găzduită de Dawes University. Noul loc al consfătuirii avea să fie anunţat cît de curînd posibil.

* * *

Simţindu-şi corpul zdrobit de frig şi extenuare, Justin face un compromis şi hotărăşte să ia un taxi pînă la modestul motel.

De astă dată, a fost mai șiret. Rupînd o filă din carnetul de notițe al lui Lesley, el a trimis scrisoarea prin intermediul unei florării, însoțit de un buchet generos de trandafiri.

„Sînt ziarist englez și prieten cu Birgit de la Hippo. Fac o investigație privind moartea Tessei Quayle. V-aș ruga să-mi telefonați la Saskatchewan Man Motel, camera 18, după ora șapte în această seară. Vă recomand să folosiți un telefon public situat departe de propria dv. locuință.

Peter Atkinson"

„O să-i spun mai tîrziu cine sînt, gîndise el. N-o speria! Alege tu ora și locul! E mai înțelept așa." Povestea lui devenea tot mai străvezie, dar era singura pe care o avea. Cînd îl bătuseră, folosise numele de Atkinson, cînd se cazase la hotelul german. Ei i se adresaseră cu „domnule Quayle". Tot sub acest nume călătorise de la Zurich spre Toronto, își găsise refugiul într-o pensiune din apropierea gării și, cu o senzație ireală de detașare, aflase de la minusculul aparat de radio despre urmărirea generală a doctorului Arnold Bluhm, căutat în legătură cu uciderea Tessei Quayle. „Justin, sînt un soi de Oswald... Arnold Bluhm și-a pierdut mințile și a asasinat-o pe Tessa..." Iar pentru a lua trenul spre Winnipeg, nu trebuise să-și asume nici o identitate; apoi așteptase o zi și se urcase în alt tren și ajunsese în acest orășel. Cu toate astea, nu se lăsa amăgit. În cel mai fericit caz, putea avea un avans de cîteva zile față de urmăritori. Dar într-o țară civilizată, nu se poate ști niciodată.

* * *

– Peter?

Justin se trezi brusc și-și consultă ceasul. Era ora nouă seara. Își pregătise creionul și un blocnotes alături de telefon.

– Peter la telefon.

– Sînt *Lara.*

– Bună, Lara. Unde ne putem vedea?

Un oftat. Un oftat pierdut, trădînd o oboseală de moarte, care se potrivea cu inflexiunea slavă ce trăda disperarea.

– Nu se poate.

– De ce?

– În fața casei mele e un automobil. Alteori, furgonetă. Mă urmăresc și mă ascultă permanent. Iar o întîlnire secretă nu e posibilă.

– Acum unde te afli?

– La un public.

Scoase un sunet ce părea a spune că nu va mai ieși vie de acolo.

– Acum te urmărește cineva?

– Nu văd pe nimeni. Dar e noapte. Mulțumesc pentru trandafiri.

– Ne putem întîlni oriunde dorești. La locuința vreunei prietene. Chiar undeva, în afara orașului, dacă preferi așa.

– Ai mașină?

– Nu.

– De ce nu?

Era un reproș și o provocare.

– Nu am actele necesare la mine.

– Cine ești?

– Ți-am spus. Un prieten de-al lui Birgit. Sînt ziarist britanic. Vom discuta mai multe cînd ne vom întîlni.

Lara închise. Justin simți o presiune în stomac și trebuia să meargă la baie, dar acolo nu avea priză de telefon. Așteptă pînă nu mai putu rezista și intră grăbit în baie. Cu pantalonii în vine, auzi telefonul sunînd. Țîrîi de trei ori, dar pînă să ajungă la el, ea închisese din nou. „Nu-s bun deloc la chestii dintr-astea. Ce ar face un spion adevărat? Cum ar proceda expertul Donohue, avînd la telefon o eroină desprinsă dintr-o dramă de Ibsen, la fel ca mine, poate chiar și mai rău?“ Își verifică din nou ceasul,

temîndu-se că pierduse noţiunea timpului. Îl scoase de la mînă şi-l aşeză alături de creion şi blocnotes. Cincisprezece minute... Douăzeci... Treizeci... „Ce naiba o fi păţit?" Îşi puse din nou ceasul la mînă, enervîndu-l încercările repetate de a închide brăţara.

– Peter?

– Unde ne putem vedea? Oriunde zici tu...

– Birgit spune că eşti soţul ei.

„Of, Doamne. Of, de s-ar opri Pămîntu-n loc. Iisuse!

– Aşa ţi-a spus Birgit *la telefon?*

– N-a pronunţat nici un nume. «E soţul ei.» Doar atît. A păstrat discreţia. De ce nu mi-ai spus că eşti soţul ei? Aşa n-aş fi considerat că e vorba de o provocare.

– Ţi-aş fi spus cînd ne întîlneam.

– O să-i telefonez prietenei mele. Nu trebuia să-mi trimiţi trandafirii. Ai exagerat.

– Ce prietenă? Lara, ai grijă ce-i spui. Mă numesc Peter Atkinson. Sînt ziarist. Mai eşti în cabină?

– Da.

– În aceeaşi?

– Nu mă simt urmărită. Iarna supravegherea se face numai din automobile. Sînt leneşi. Şi nu văd pe nici unul...

– Ai suficiente monede?

– Am carte de credit.

– Foloseşte monede! Lasă cartea de credit! Tot cartea de credit ai folosit-o cînd i-ai telefonat şi lui Birgit?

– Ce importanţă are?

Se făcuse deja zece şi jumătate cînd Lara îi telefonă din nou.

– Prietena mea e într-o operaţie, explică ea fără a-şi cere scuze pentru întîrziere. Operaţia e complicată şi durează. Mai am o prietenă. E dispusă să ne primească. Dacă ţi-e frică, ia un taxi pînă la Eaton's şi apoi mergi restul drumul pe jos.

– Nu mă tem. Sînt doar prudent.

„Pentru numele lui Dumnezeu", îi trecu lui prin minte, în timp ce-și nota adresa. „Nu ne-am văzut, i-am trimis mai bine de două duzini de trandafiri și ne și certăm ca doi amorezi."

* * *

Avea două soluții pentru a ieși din motel: pe ușa din față, ajungînd astfel din cîțiva pași în parcare, sau pe ușa din dos a holului care ducea, printr-un adevărat labirint de alte coridoare, către recepție. După ce stinse lumina din cameră, Justin trase cu ochiul pe fereastră, spre parcare. În lumina lunii pline, văzu că toate automobile parcate erau acoperite de o pojghiță argintie de brumă. Dintre cele fix douăzeci de mașini de afară, doar una era ocupată. O femeie stătea pe locul șoferului. Alături de un bărbat. Se certau. Din pricina unor trandafiri? Sau din cauza zeului Profit? Femeia gesticula, iar bărbatul clătina din cap. Apoi el coborî și spuse răstit ceva definitiv către ea, pesemne vreo înjurătură, trînti portiera, se sui în altă mașină și plecă. Femeia rămase pe loc. Își ridică brațele în semn de disperare, apoi și le lăsă pe volan, strîngîndu-l între degete. Își lăsă după aceea capul între palme și umerii începură să-i tresalte: începuse să plîngă. Stăpînindu-și dorința absurdă de a merge s-o consoleze, Justin se grăbi spre recepție și rugă să i se cheme un taxi.

* * *

Casa făcea parte dintr-un șir de locuințe ieftine, vopsite în alb și construite recent pe o stradă cu clădiri în stil victorian. Toate erau așezate perpendicular pe stradă, amintind de provele unor nave de convoi care pătrund într-un port vechi. Fiecare avea subsol, la care se ajungea pe o scară, și ușa situată deasupra nivelului străzii, către care duceau cîteva trepte din piatră, cu balustrade metalice și ciocănele de bătut la ușă, sub forma unor potcoave și care nu slujeau, de fapt, la nimic. Urmărit de o pisică cenușie și grasă care se instalase confortabil între perdele și fereastra de la

numărul şapte, Justin urcă treptele de la numărul 6 şi apăsă pe butonul soneriei. Ducea cu sine tot ce poseda: geanta de călătorie, bani şi, nesocotind avertismentul primit de la Lesley, ambele paşapoarte. Plătise în avans camera de motel. Dacă s-ar întoarce acolo, ar face-o doar de voie, nu de nevoie. Era trecut de unsprezece, iar noaptea era geroasă, senină, aproape sticloasă. Automobilele stăteau parcate la bordură aliniate ordonat, cu boturile în sensul de mers şi foarte aproape unul de altul, iar trotuarele erau pustii. O siluetă feminină îi deschise uşa.

– Eşti Peter, îi spuse ea, parcă acuzator.

– Tu eşti Lara?

– Bineînţeles.

După ce Justin intră, ea închise uşa.

– Ai fost urmărit pînă aici? o întrebă el.

– Tot ce se poate. Dar tu?

Ajunşi la lumină, se priviră faţă în faţă. Birgit avea dreptate: Lara Emrich era frumoasă. Frumoasă prin inteligenţa şi superioritatea ce i se citea în privirea ei calmă. Prin detaşarea ştiinţifică şi glacială pe care, cu toate că o depista pentru prima oară la cineva, îl făcu pe Justin să se înfioare. Prin felul în care îşi îndepărtă părul ce începuse să încărunţească de pe frunte, cu dosul palmei. Cu cotul rămas ridicat şi cu mîna încă lipită de tîmplă, ea continuă să-l fixeze critic, avînd în priviri o expresie arogantă, imposibil de îmblînzit. Era îmbrăcată în negru. Pantaloni negri, o bluză lungă de aceeaşi culoare şi nemachiată. Vocea, auzită de aproape, se dovedi mai sumbră decît la telefon.

– Te compătimesc, spuse ea. Groaznic. E trist...

– Îţi mulţumesc.

– A fost ucisă de Dypraxa.

– Aşa cred şi eu. Indirect, dar aşa e...

– Mulţi oameni au fost ucişi de Dypraxa.

– Dar nu toţi trădaţi de Markus Lorbeer.

De la etaj răzbătu un vuiet de aplauze televizate.

– Pe prietena mea o cheamă Amy, spuse ea, de parcă prietenia ar fi fost o nenorocire. Încă mai e secretară-şefă la Spitalul Dawes. Dar, din nefericire, a semnat o petiţie în favoarea repunerii mele pe post. Este membru fondator al Organizaţiei Doctorilor din Saskatchewan pentru Integritate. Aşadar, vor căuta un pretext pentru a o concedia.

Justin tocmai se pregătea să întrebe dacă Amy îl ştia drept Quayle sau Atkinson, cînd o voce puternică de femeie se răsti la ei de sus şi, în capul scărilor, apăru o pereche de papuci îmblăniţi.

– Adu-l aici, Lara! Sigur simte nevoia să bea ceva.

Amy era în floarea vîrstei şi grasă, era una dintre acele femei serioase care au luat hotărîrea de a se autopersifla permanent. Purta un chimono din mătase de un roşu aprins şi cercei ca de pirat. Papucii aveau ochi din sticlă. Ochii ei însă erau umbriţi de cearcăne şi la colţurile gurii se formaseră riduri îndurerate.

– Cei care ţi-au ucis soţia ar merita să fie spînzuraţi, spuse ea. Scotch, burbon sau vin? Domnul este Ralph.

Se aflau în podul transformat într-o cameră spaţioasă, lambrisată cu lemn de pin pînă sub acoperiş. La capătul celălalt se găsea un bar. Pe ecranul televizorului uriaş se desfăşura un meci de hochei. Ralph ea un bătrîn cu părul rar, îmbrăcat în halat. Stătea pe un fotoliu tapiţat cu un material ce imita pielea şi îşi odihnea picioarele încălţate în papuci pe un scăunel ce se potrivea cu fotoliul. Auzindu-şi numele pronunţat, bătrînul flutură palma invadată de pete maronii, semn al unei disfuncţii a ficatului, dar rămase cu ochii lipiţi de ecran.

– Bun venit la Saskatchewan! Ia-ţi ceva de băut! strigă el, cu un accent ce-i trăda originea europeană.

– Cine bate? întrebă Justin, doar pentru a se arăta prietenos.

– Canucks.

– Ralph e avocat, îi explică Amy. Nu-i aşa, scumpule?

– Acum nu mai sînt nimic. Blestematul acesta de parkinson mă bagă în mormînt. Toţi profesorii aceia s-au comportat ca nişte dobitoci. De aceea ai venit?

– Cam în ideea asta...

– Suprimă exprimarea liberă a opiniilor, interpune-te între doctor şi pacient, a sosit vremea ca bărbaţii şi femeile cu educaţie să aibă curajul de a spune adevărul, în loc să se chircească prin locuri ascunse ca o turmă de laşi.

– Într-adevăr, aşa e, spuse Justin din politeţe, acceptînd paharul de vin adus de Amy.

– Cei de la Dawes joacă după cum le cîntă Karel Vita. Douăzeci şi cinci de milioane de dolari pentru a demara construcţia unei clădiri destinate laboratorului de biotehnologie, cu promisiunea altor cincizeci... Ăsta nu-i mărunţiş... Iar dacă toată lumea îşi ţine gura, banii vor curge gîrlă. Cum dracu' să rezişti unei asemenea presiuni?

– Trebuie doar să încerci! făcu Amy. Dacă nu încerci, eşti terminat.

– Terminat dacă încerci, terminat şi dacă n-o faci. Dar ia ridică glasul, şi-o să vezi cum îţi taie din salariu, te concediază şi te alungă din oraş! Exprimarea liberă a opiniilor e cam costisitoare în oraşul ăsta, domnule Quayle – ceea ce reprezintă mai mult decît ne putem permite aproape toţi dintre noi. Care ţi-e celălalt nume?

– Justin.

– Justin, cînd vine vorba de exprimarea neîngrădită, oraşul acesta are o singură opinie. Totul e cît se poate de frumos, atîta vreme cît o rusoaică nebună nu-şi pune în minte să publice articole demente în reviste medicale pentru a vorbi de rău o pilulă deşteaptă pe care tot ea a inventat-o şi care, întîmplător, valorează cîteva miliarde pe an pentru Karel Vita, să-l aibă Allah în pază! Amy, unde-i duci să vorbească?

– În bîrlog.

– Ai grijă la comutarea telefoanelor, ca să sune numai aici şi să nu fie tulburaţi. Justin, în casa asta doar Amy se pricepe la tehnică. Eu sînt un bătrîn pe ducă. Dacă ai nevoie de ceva, roag-o pe Lara să te ajute. Cunoaşte casa mai bine decît noi, ceea ce e o risipă de

efort, dacă ţinem seama că noi o să fim azvîrliţi în stradă peste cîteva luni...

Apoi reveni la meciul ce avea să fie cîştigat de Canucks.

* * *

Ea nu-l mai vede, cu toate că şi-a pus ochelarii cu ramă groasă care trebuie să fi aparţinut unui bărbat. Rusoaica din ea a îndemnat-o să vină cu o sacoşă pentru orice eventualitate, iar aceasta stă cu gura desfăcută la picioarele ei, doldora de hîrtii pe care le ştie pe dinafară: scrisori ameninţătoare din partea judecătorilor, scrisori de la facultate prin care i se transmite că a fost concediată, un exemplar al articolului nepublicabil şi, în sfîrşit, scrisori de la propriul avocat, dar nu prea multe, fiindcă, după cum explică ea, nu are bani şi, pe de altă parte, avocatului îi vine mai uşor să apere drepturilor indienilor Sioux decît să se bată cu resursele nelimitate ale domnilor de la Karel Vita Hudson din Vancouver. Stau ca nişte jucători de şah cărora le lipseşte doar tabla, faţă în faţă, cu genunchii aproape lipiţi de ai celuilalt. O reminiscenţă privind posturile orientale îl previne pe Justin să nu-şi ţină labele picioarelor îndreptate spre ea, de aceea se aşează în diagonală, cu preţul disconfortului pe care-l simte în tot trupul lui zdrobit. O vreme, ea a vorbit către umbrele din spatele lui, iar el abia dacă a îndrăznit să o întrerupă. Deplin absorbită de ceea ce spune, vocea ei devine, pe rînd, disperată şi profesorală. O chinuie monstruozitatea situaţiei în care se află şi a imposibilităţii de a o rezolva. Totul se învîrte în jurul acestei idei. Uneori – sau poate mai mereu, bănuieşte Justin – ea uită complet de prezenţa lui. Sau poate că el îi strîneşte alte amintiri: o şedinţă ezitantă a membrilor facultăţii, o convocare timidă a colegilor de la universitate, un profesor care nu şi-a format încă o părere, un avocat care nu pricepe cazul. Abia cînd rosteşte numele lui Lorbeer constată cu adevărat prezenţa lui şi se încruntă, apoi exprimă o generalitate mistică, sugerînd o încercare aproape palpabilă de a

se refugia în imprecizie: „Markus e prea romantic, e prea slab, toți bărbații comit răutăți, tot astfel și femeile." Și nu, nu are idee unde poate fi găsit:

– Se ascunde pe undeva. E confuz; în fiecare dimineață își alege o altă destinație, îi explică ea într-o stare de melancolie fără leac.

– Dacă afirmă că se află în deșert, e vorba de un deșert real?

– Ar fi un loc extrem de neplăcut. Și asta e tipic în ceea ce îl privește.

Pentru a-și susține cauza, Lara a deprins fraze de care Justin nu ar fi crezut-o în stare: „Acum voi sări peste etape... Cei de la K.V.H. nu acceptă prizonieri". Vorbește chiar de „pacienții mei de pe lista celor programați să moară". Iar cînd îi întinde insistent o scrisoare a unui avocat, citează din ea în vreme ce el citește, ca nu cumva lui Justin să-i scape aspectele cele mai scandaloase:

„Ținem să vă reamintim că în conformitate cu clauza de confidențialitate din contract vi se interzice categoric să le transmiteți pacienților aceste informații eronate... Vă prevenim în mod oficial să puneți capăt activităților de prezentare, verbal sau prin alte mijloace, a acestor opinii inexacte și răuvoitoare care au la bază interpretarea incorectă a datelor obținute în perioada cît ați fost angajată prin contract de Karel Vita Hudson..."

Această formulare este urmată de un *non sequitur*[1] arogant pînă la trufie, potrivit căruia „clienții noștri neagă în mod absolut ideea că au încercat să împiedice sau să influențeze în orice fel dezbaterea științifică firească"...

– Dar de ce ai *semnat* contractul acesta blestemat? o întrerupe Justin cu bruschețe.

Încîntată de spiritul lui viu, ea rîde fără de umor:

– Fiindcă *am avut încredere* în ei. Am fost o *neroadă*.

---

[1] Concluzie ilogică (n.tr.).

– Numai neroadă nu ești, Lara! Ești o femeie deosebit de inteligentă, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Justin.

Simțindu-se insultată, ea cade într-o muțenie încărcată de gînduri.

* * *

– Primii ani după ce Karel Vita a cumpărat formula moleculei Emrich-Kovacs prin intermediul lui Markus Lorbeer au fost o epocă de aur, spune ea. Testele pe termen scurt efectuate la început s-au dovedit excelente, statisticile le îmbunătățeau, parteneriatul Emrich-Kovacs devenise un subiect de invidie în lumea științifică. K.V.H. ne-a pus la dispoziție laboratoare speciale pentru cercetări, o echipă de tehnicieni, teste clinice pretutindeni în lumea a treia, călătorii la clasa întîi, hoteluri splendide, respect și bani cu duiumul. Pentru Kovacs, în frivolitatea ei, era împlinirea unui vis. Va conduce un Rolls-Royce, va cîștiga Premiul Nobel, va deveni renumită și bogată, va avea mulți, mulți amanți. Iar pentru serioasa Lara, testele clinice vor fi științifice, făcute cu răspundere... Așa se va proba medicamentul într-un mare număr de comunități etnice și sociale care sînt expuse bolii. Viața multora se va îmbunătăți, a altora va fi salvată. Asta mi-ar fi dat o satisfacție deosebită.

– Iar Lorbeer?

O privire agasată, însoțită de o grimasă dezaprobatoare.

– Marcus vrea să fie un sfînt bogat. Își dorește să aibă un Rolls-Royce, dar și să salveze vieți.

– Deci, jumătate pentru Dumnezeu, jumătate pentru înavuțire, sugerează el discret, însă ea se mulțumește să-i răspundă cu o nouă strîmbătură.

– După doi ani, am făcut o constatare nefericită. Testele efectuate de K.V.H. erau o mascaradă. Nu fuseseră redactate în mod științific. Aveau doar rolul de a plasa medicamentul pe piață cît mai curînd posibil. Anumite efecte secundare era excluse

deliberat. Dacă se identificau efecte secundare, testele se rescriau imediat, astfel încît să nu mai apară acele date din nou.

– *Care* erau efectele secundare?

Vocea profesorală redeveni acidă și arogantă.

– În perioada testelor neștiințifice au fost remarcate puține efecte secundare. Asta se datora tot entuziasmului excesiv al lui Kovacs și Lorbeer și hotărîrii clinicilor și centrelor medicale din țările lumii a treia de a face ca rezultatele să fie bune. În același timp, testele erau prezentate favorabil în reviste medicale importante prin articole scrise de renumiți lideri de opinie, care nu-și declarau legăturile profitabile cu K.V.H. În realitate, aceste articole erau scrise la Vancouver sau Basel și doar semnate de liderii de opinie. S-a observat că medicamentul nu era corespunzător în cazul unei proporții nesemnificative de femei aflate la vîrsta maternității. S-au produs cîteva decese, dar manipularea neștiințifică a datelor a făcut ca aceste să nu fie incluse în testele de verificare.

– Nu s-a plîns nimeni?

Întrebarea o înfurie.

– Cine să se plîngă? Doctorii din lumea a treia care primesc bani pentru testări? Distribuitorul care face bani comercializînd medicamentul și nu vrea să piardă profiturile pe care le obține din toată gama de medicamente K.V.H., riscînd să iasă cu totul din afaceri?

– Dar pacienții?

Părerea ei despre el scăzu sub orice limită.

– Majoritatea pacienților provin din țări nedemocratice, unde sistemele sînt foarte corupte. Teoretic, aceștia și-au dat consimțămîntul în cunoștință de cauză pentru a urma tratamentul. Cu alte cuvinte, pe formularele de acceptare se află semnăturile lor, chiar dacă ei nu știu să citească ceea ce au semnat. Legea nu permite să fie plătiți, dar sînt recompensați cu generozitate pentru deplasare și pierderea serviciului și beneficiază de alimente gratuite, ceea ce le place foarte mult. Pe de altă parte, se tem.

– De marile companii farmaceutice?

– De toată lumea. Dacă se plîng, sînt amenințați. Li se spune că nu vor mai primi medicamente din America pentru copii, iar bărbații lor vor înfunda pușcăriile.

– Dar *tu* te-ai plîns.

– Nu. Nu m-am plîns. Am protestat. Energic. Cînd am descoperit că Dypraxa era promovat drept medicament sigur și nu ca medicament în curs de testare, am ținut o prelegere la o întrunire științifică a universității și am descris precis atitudinea lipsită de etică a K.V.H. Asta nu le-a plăcut. Dypraxa e un medicament bun. Nu asta e problema. Chestiunea comportă trei aspecte.

Trei degete lungi s-au ridicat deja în aer.

– Aspectul numărul unu: efectele secundare sînt ascunse în mod deliberat pentru a obține profit. Doi: comunitățile cele mai sărace din lume sînt folosite pe post de cobai de către bogații lumii. Trei: analiza științifică normală a acestor aspecte este sufocată prin acțiuni de intimidare venite din partea corporației.

Degetele se retrag, în timp ce degetele celeilalte mîini scotocesc prin sacoșă și găsesc o broșură lucioasă cu coperte albastre pe care titlul cu litere mari anunță „VEȘTI BUNE DE LA K.V.H.“:

> „DYPRAXA înlocuiește ieftin, sigur și deosebit de eficient modalitățile folosite pînă în prezent pentru tratarea tuberculozei. Și-a dovedit din plin avantajele pentru țările în curs de dezvoltare.“

Retrage broșura și o înlocuiește cu o scrisoare morfolită, trimisă de un avocat. Unul dintre paragrafe este subliniat:

> „Studiul Dypraxei a fost conceput și aplicat cu respectarea riguroasă a principiilor etice vreme de cîțiva ani, cu consimțămîntul scris din partea tuturor pacienților. În cadrul testelor, K.V.H. nu face discriminări între țările bogate și cele sărace. K.V.H. este preocupat exclusiv să descopere condițiile adecvate pentru proiectul în desfășurare. K.V.H. a primit aprecieri meritate pentru deosebita grijă dovedită.“

– Ce rol are Kovacs în toate astea?

– Kovacs e cu arme și bagaje de partea corporației. Nu are integritate. Multe date clinice sînt modificate sau eliminate cu ajutorul ei.

– Iar Lorbeer?

– Markus oscilează. Pentru el, e un lucru normal. În sinea lui, se consideră stăpînul absolut al Dypraxei pentru întreaga Africă. Pe de altă parte, se teme și-i este rușine. De aceea face mărturisiri.

– E manipulat de ThreeBees sau de K.V.H.?

– În cazul lui Markus, ar putea fi vorba despre amîndouă. Are mintea tare încîlcită.

– Atunci cum se poate ca oamenii de la K.V.H. să-ți facă asta la Dawes?

– Fiindcă am fost proastă, repetă Lara cu mîndrie, anulînd afirmația lui de mai devreme. Altfel de ce aș fi acceptat să semnez? Cei de la K.V.H. au fost foarte politicoși, extrem de fermecători, foarte înțelegători, foarte șireți. Mă aflam la Basel cînd doi tineri au venit tocmai de la Vancouver să discute cu mine. Asta m-a flatat. La fel cum ai făcut și tu, mi-au trimis trandafiri. Le-am spus că testele erau o farsă. S-au declarat de acord. Le-am spus că Dypraxa n-ar trebui vîndut ca medicament sigur. M-au aprobat. Le-am zis că multe efecte secundare n-au fost evaluate deloc. M-au admirat pentru curaj. Unul dintre ei era un rus din Novgorod. „Să luăm masa împreună, Lara. O să discutăm în detaliu chestia asta". Apoi mi-au spus că ar dori să mă ducă la Dawes pentru ca eu să stabilesc programul de testare. Spre deosebire de superiorii lor, gîndeau rațional. Au recunoscut că nu s-au făcut suficiente teste corecte. Acum, le vom face împreună la Dawes. Era medicamentul meu. Mă mîndream cu asta, ei la fel. Universitatea era mîndră. Am făcut un aranjament favorabil tuturor. Dawes avea să mă primească bine, iar K.V.H. urma să mă plătească. Dawes are o poziție ideală pentru astfel de teste. Avem la dispoziție indienii din rezervații care sînt susceptibili la

tipuri cunoscute de tuberculoză. Avem şi cazuri multirezistente în comunitatea hippy din Vancouver. Pentru Dypraxa, combinaţia părea perfectă. În baza acestei înţelegeri, am semnat contractul şi am acceptat clauza de confidenţialitate. Am fost o proastă, repetă ea, pufnind drept concluzie, ceea ce eticheta cazul drept închis.

– Iar K.V.H. are birouri în Vancouver.

– Birouri e puţin spus. E al treilea sediu ca mărime după Basel şi Seattle. În felul acesta, m-au putut urmări. Acesta era scopul. Să-mi pună botniţă şi să mă ţină sub control. Am semnat contractul acela idiot şi m-am apucat de treabă cu toată convingerea. Anul trecut mi-am încheiat studiul. Rezultatele erau nefavorabile. Am considerat că se impune să le prezint pacienţilor părerea mea în legătură cu efectele secundare posibile ale Dypraxei. În calitate de medic, îmi revine această datorie sfîntă. Am ajuns la concluzia că şi comunitatea medicală mondială trebuie să fie informată prin intermediul unui articol într-o revistă importantă. Unor asemenea publicaţii nu le convin părerile negative. Ştiam asta. Dar mai ştiam că revista respectivă avea să invite trei distinşi oameni de ştiinţă să comenteze constatările mele. Ceea ce revista nu cunoştea era că bine cunoscuţii oameni de ştiinţă tocmai semnaseră contracte profitabile cu filiala K.V.H. din Seattle pentru a găsi tratamente pentru alte boli. Ei i-au anunţat imediat pe cei din Seattle în legătură cu intenţiile mele, de unde vestea a ajuns la Basel şi la Vancouver.

Lara îi întinde o foaie împăturită. El o desface şi, recunoscînd stilul, are senzaţia că îngheaţă brusc.

„TÎRFĂ COMUNISTĂ! IA-ŢI MÎINILE PĂTATE DE RAHAT DE PE UNIVERSITATEA NOASTRĂ! ÎNTOARCE-TE ÎN COCINA TA BOLŞEVICĂ! NU MAI OTRĂVI VIAŢA OAMENILOR DE TREABĂ CU TEORIILE TALE DĂUNĂTOARE!“

„Majuscule scrise pe computer. Fără greşeli de ortografie. Pricepere în a folosi expresiile. Nu eşti singura...," se gîndeşte Justin.

– S-a stabilit ca Universitatea Dawes să primească o parte din profiturile obţinute din comercializarea Dypraxei, urmează ea, extrăgînd cu dezinvoltură scrisoarea dintre degetele lui. Personalul fidel spitalului va primi acţiuni preferenţiale. Cei consideraţi neloiali primesc scrisori anonime. E mai important să fii credincios spitalului decît pacienţilor. Dar cel mai important e să fii fidel celor de la K.V.H.

– Halliday a scris asta, intervine Amy, care se strecoară în cameră cu o tavă pe care a adus cafea şi prăjiturele. Vaca asta e persoana de sacrificiu a mafiei medicale de la Dawes. Toată lumea din cadrul facultăţii trebuie s-o pune-n fund, altfel, adio! Şi toţi o fac, în afară de mine, de Lara şi de alţi cîţiva proşti.

– De unde ştii că ea a scris asta? întreabă Justin.

– Am extras ADN-ul vacii. Am scos timbrul de pe plic şi i-am făcut ADN-ul după salivă. Îi place să facă exerciţii în sala de gimnastică a spitalului. Eu şi Lara am şterpelit un fir din peria ei de păr şi am făcut comparaţia.

– Aţi luat-o la întrebări?

– Bineînţeles. Toată catedra. Vaca a recunoscut. Exces de zel în îndeplinirea îndatoririlor, ceea ce înseamnă exclusiv apărarea intereselor universităţii... Şi-a cerut mii de scuze, a susţinut că a acţionat din pasiune, care la ea e totuna cu invidia sexuală. Pînă una-alta, au mătrăşit-o pe Lara. Urmez eu.

– Emrich este comunistă, explică Lara, simţindu-se încîntată de ironia situaţiei. Rusoaică, a crescut la Petersburg pe vremea cînd se numea Leningrad, a absolvit şcoli sovietice, prin urmare, e comunistă şi pornită împotriva corporaţiilor. Adică e foarte uşor de încadrat.

– Să nu uităm că nu Emrich a inventat Dypraxa, ai înţeles, scumpo? îi reaminteşte Amy.

– Da, Kovacs, aprobă Lara cu amărăciune. Ea a fost geniul. Eu am fost doar anonima ei asistentă de laborator. Lorbeer mi-era amant, de aceea şi-a revendicat gloria în numele meu.

– Asta explică de ce nu-ți mai plătesc nici un ban, clar, scumpo?

– Ba nu. Altul e motivul. Am încălcat clauza de confidențialitate. În concluzie, nu am respectat contractul. Logic, nu?

– Pe Lara au făcut-o și prostituată, nu-i așa dragă? Cică s-a culcat cu cei doi băieți simpatici trimiși de la Vancouver, numai că ea n-a făcut-o. Ăștia de la Dawes nici nu și-o mai trag. Și sîntem cu toții creștini, ce naiba, mai puțin evreii.

– Atîta vreme cît medicamentul ucide oameni, aș prefera să nu-l fi inventat eu, spune Lara moale, făcîndu-se că nu aude replica de rămas-bun a prietenei ei Amy.

– Cînd l-ai întîlnit ultima oară pe Lorbeer? o întreabă Justin după ce rămîn din nou singuri.

* * *

Tonul vocii trădează în continuare precauția, dar e mai potolit.

– Era în Africa, zise ea.

– Cînd?

– În urmă cu un an.

– Mai puțin de-atît, o corectă Justin. Soția mea a vorbit cu el acum șase luni la Uhuru. Scrisoarea de scuze sau cum o fi numind-o el, a fost trimisă de la Nairobi acum cîteva zile. Acum unde se află?

Larei nu-i plăcea să fie corectată.

– M-ai întrebat cînd l-am întîlnit ultima oară, vine replica ei, furioasă, dar reținută. Acum un an. În Africa.

– Unde anume în Africa?

– În Kenya. A cerut să merg acolo. Acumularea de probe devenise insuportabilă pentru el. „Lara, am nevoie de tine. Este esențial și foarte urgent. Nu spune nimănui! Plătesc eu. Vino!" M-a mișcat rugămintea lui. La Dawes am spus că mama era bolnavă și am zburat pînă la Nairobi. Am sosit într-o vineri. Markus m-a întîmpinat la aeroport. M-a întrebat încă din mașină:

„Lara, se poate ca medicamentul nostru să exercite presiune asupra creierului, strivind nervul optic?“ I-am adus aminte că e posibil orice, întrucît datele ştiinţifice de bază nu fuseseră corelate, deşi noi încercam să remediem situaţia. M-a dus într-un sat şi mi-a arătat o femeie care nu putea sta în picioare. Avea dureri de cap groaznice. Era pe moarte. Apoi m-a condus în alt sat, unde era o femeie care nu-şi mai putea focaliza privirea. Imediat ce ieşea din coliba ei, lumea se întuneca. Mi-a relatat şi alte cazuri. Lucrătorii din domeniul sănătăţii se fereau să discute deschis cu noi. Se temeau şi ei. ThreeBees pedepsea orice atitudine critică, aşa mi-a zis Markus. Şi lui îi era teamă. Teamă de ThreeBees, teamă de K.V.H., teamă pentru femeile bolnave, teamă de Dumnezeu. „Lara, ce ne facem?“ Am discutat cu Kovacs, care era la Basel. Ea a spus că Markus e un prost dacă intră în panică. Acestea nu sînt efectele secundare ale Dypraxei, sînt efectele combinaţiei nefericite cu un alt medicament. Lucru tipic pentru Kovacs, care s-a căsătorit cu un escroc bogat de origine sîrbă şi stă mai mult la operă decît în laborator.

– El ce ar trebui să facă?

– I-am spus care era adevărul. Ce observa el în Africa şi ce observ eu la Spitalul Dawes din Saskatchewan. „Markus, astea sînt aceleaşi efecte secundare pe care le prezint cu probe în raportul meu către cei din Vancouver, pe baza testelor clinice obiective realizate pe şase sute de cazuri.“ Şi cu toate astea, el striga la mine: „Ce trebuie să fac, Lara, ce să fac?“ „Markus, i-am spus eu, trebuie să faci pe cont propriu ceea ce corporaţiile ar trebui să facă împreună, pînă nu se încheie testarea; trebuie să retragi medicamentul de pe piaţă.“ A plîns. A fost ultima noastră noapte petrecută ca amanţi. Am plîns şi eu.

* * *

Justin se simţi, de astă dată, stăpînit de un instinct sălbatic, de un sentiment adînc, pe care nu-l putea defini. Îi purta pică acestei femei pentru că supravieţuise? O detesta pentru că se cul-

case cu acela care recunoscuse că o trădase pe Tessa, iar acum mai şi vorbea cu tandreţe despre el? Era jignit că ea stătea în faţa lui, vie, frumoasă şi obsedată doar de sine, în vreme ce Tessa zăcea în mormînt alături de fiul lor? Se simţea insultat pentru că Lara se dovedea atît de puţin preocupată de Tessa, avînd mai mult grijă de sine însăşi?

– Lorbeer a adus vreodată vorba despre Tessa?

– La acea vizită, nu.

– Dar cînd?

– Mi-a scris că era o femeie, soţia unui funcţionar britanic, care trimite scrisori şi face vizite nedorite. Această femeie primea sprijinul unui doctor de la o organizaţie de ajutorare. N-a menţionat numele lui.

– Cînd ţi-a scris asta?

– Cu ocazia zilei mele de naştere. M-a felicitat şi mi-a relatat despre o femeie de origine britanică şi de amantul ei, un doctor african.

– A sugerat cum trebuie să se procedeze în cazul lor?

– Se temea pentru ea. A zis că era foarte frumoasă şi că avea un aer aproape tragic. Cred că se simţea atras de ea.

Justin se simţi asaltat de gîndul teribil că Lara era geloasă pe Tessa.

– Iar doctorul?

– Markus îi admiră pe toţi doctorii.

– De unde ţi-a scris?

– De la Cape Town. Inspecta operaţiunile ThreeBees din Africa de Sud, făcînd în secret comparaţii cu ceea ce ştia el că se petrecuse în Kenya. O respecta pe soţia ta. Lui Markus nu-i este uşor să-şi ia inima-n dinţi. Curajul se învaţă greu.

– A spus unde a întîlnit-o?

– La spitalul din Nairobi. Ea îl provocase. Iar lui îi era ruşine.

– De ce?

– A fost silit să o ignore. Markus își închipuie că dacă ignoră pe cineva, îl face nefericit. Și asta, mai ales dacă e vorba de o femeie.

– Cu toate astea a reușit să o trădeze.

– Markus nu are întotdeauna simț practic. Rămîne un boem. Dacă afirmă că a trădat-o, s-ar putea să folosească o figură de stil.

– I-ai răspuns la scrisoare?

– Întotdeauna am făcut-o.

– Pe ce adresă?

– La o căsuță poștală.

– A menționat numele unei femei, Wanza? Ea a stat în aceeași rezervă cu soția mea la Spitalul Uhuru. A murit din cauza Dypraxei.

– Cazul nu mi-e cunoscut.

– Nu mă surprinde. Au dispărut documentele în ceea ce o privește.

– Previzibil... Markus mi-a povestit despre asemenea lucruri.

– Cînd a vizitat salonul în care era soția mea, Lorbeer era însoțit de Kovacs. Ce căuta ea la Nairobi?

– Markus m-a invitat a doua oară la Nairobi, dar relațiile mele cu cei de la K.V.H. și cu spitalul se înrăutățiseră. Aflaseră despre vizita mea anterioară și amenințau să mă dea afară de la universitate pentru că mințisem în legătură cu mama. De aceea, Markus i-a telefonat lui Kovacs la Basel și a convins-o să vină la Nairobi în locul meu și să evalueze situația împreună cu el. Spera ca prezența ei să-l scutească de a lua singur dificila hotărîre de a le recomanda celor de la ThreeBees să retragă medicamentul. La început, conducerea de la Basel n-a prea vrut să-i permită să meargă la Nairobi, apoi au consimțit cu condiția ca vizita să rămînă secretă.

– Chiar și față de ThreeBees?

– Nici n-ar fi fost posibil. ThreeBees analizau atent situația, iar Markus le era consilier. Kovacs a stat acolo patru zile, în

mare secret, apoi s-a întors la escrocul ei din Basel pentru a nu pierde spectacolele de operă.

– A întocmit vreun raport?

– Demn de tot dispreţul. Eu am fost educată pentru a deveni om de ştiinţă. Raportul acela n-avea nici o legătură cu ştiinţa. Era doar polemică.

– Lara!

– Ce e?

Îl fixă cu un aer bătăios.

– Birgit ţi-a citit la telefon scrisoarea lui Lorbeer. Prin care îşi cerea iertare. Mărturisirea, cum preferă el să-i spună.

– Da, şi?

– Ce a însemnat asta pentru tine? Mă refer la scrisoare.

– Că Markus nu se poate mîntui.

– De ce anume?

– E un om slab care caută tăria unde nu trebuie. Din nefericire, cei slabi îi distrug pe puternici. Pesemne c-a făcut ceva foarte rău. Uneori îşi iubeşte prea mult propriile păcate.

– Dacă ar trebui să-l găseşti, unde l-ai căuta?

– Nu trebuie să-l găsesc...

Justin aşteptă.

– N-am decît numărul cutiei poştale din Nairobi.

– Mi-l dai şi mie?

Deprimarea ei devine mai adîncă.

– O să ţi-l dau.

Scrise pe un blocnotes, rupse fila şi i-o dădu.

– Dacă ar fi să-l caut, m-aş duce printre cei cărora le-a făcut rău, zise ea.

– În deşert...

– Poate că e o altă figură de stil, făcu; tonul agresiv dispăruse din glasul ei, la fel cum dispăruse şi din glasul lui Justin. Markus e un copil, explică ea direct. Acţionează sub imperiul impulsurilor, apoi reacţionează la consecinţe, spune şi acum zîmbi cu

adevărat şi Justin constată că şi zîmbetul ei era frumos. Deseori rămîne foarte surprins.

– Şi cine îl face să fie impulsiv?

– Cîndva am fost eu aceea.

Justin se ridică prea repede, cu gînd să împăturească foile pe care i le dăduse ea şi să le bage în buzunar. Simţi o ameţeală bruscă, apoi o stare de greaţă. Întinse precipitat o mînă spre perete pentru a se sprijini, descoperind imediat că doctorul specialist îl prinsese de braţ.

– Ce s-a întîmplat? întrebă ea brusc şi continuă să-l ţină, făcîndu-l să se aşeze la loc.

– Din cînd în cînd ameţesc.

– De ce? Ai tensiunea mare? N-ar trebui să porţi cravată. Desfă-ţi gulerul! Eşti ridicol.

Îşi lipi palma de fruntea lui. Justin se simţea slăbit ca un invalid şi obosit de moarte. Ea îl lăsă cîteva clipe singur şi reveni cu un pahar de apă. Bău puţin, apoi îi înapoie paharul. Gesturile ei fură sigure, dar blînde. Se simţi privit insistent.

– Ai febră, constată ea pe un ton acuzator.

– Se poate.

– Sigur. Ai febră. Te conduc eu la hotel.

Acesta era momentul în legătură cu care îl avertizase instructorul pisălog la antrenamente, clipa în care eşti prea plictisit, prea delăsător sau, pur şi simplu, prea obosit ca să te mai sinchiseşti; cînd nu te gîndeşti decît să revii la motelul acela păduchios, să dormi şi, dimineaţa, după ce ţi se va limpezi mintea, să pregăteşti un pachet consistent pentru mătuşa îndatoritoare a lui Ham, în care să pui tot ce ţi-a spus doctorul Lara Emrich, inclusiv un exemplar al articolului ei nepublicat privind efectele secundare dăunătoare ale medicamentului Dypraxa, cum ar fi tulburările de vedere, sîngerările, orbirea, decesul, de asemenea, un bilet cu numărul căsuţei poştale din Nairobi a lui Markus Lorbeer şi un altul descriind ce intenţionezi să faci în continuare, în caz că vei fi împiedicat de situaţii imprevizibile. Este un moment de

nepăsare în cunoştinţă de cauză, vinovat, deliberat, cînd prezenţa unei femei frumoase, o altă paria ca şi el, aşezată alături şi luîndu-i pulsul cu degetele ei delicate, nu poate constitui o scuză pentru a nesocoti principiile esenţiale de securitate operativă.

– Nu trebuie să fii văzută împreună cu mine, se opune el fără convingere. Ceilalţi ştiu că sînt prin zonă. Asta îţi va agrava situaţia.

– Mai rău nici nu se poate, îl pune ea la punct. Situaţia mea e fără ieşire.

– Unde ai maşina?

– La cinci minute de aici. Poţi merge?

Tot acesta e momentul în care Justin, epuizat fizic, se slujeşte recunoscător de scuzele oferite de buna creştere şi de galanterie ce i-au fost inculcate la Eton. Noaptea, o femeie singură trebuie însoţită pînă la caleaşcă, pentru a nu fi expusă vagabonzilor, tîlharilor şi hoţilor de drumul mare. Rămîne în picioare. Ea îşi trece o mînă pe sub cotul lui şi o menţine aşa în timp ce se strecoară împreună prin salon către scări.

– Noapte bună, copii, strigă Amy, prin uşa închisă. Acum puteţi să vă distraţi!

– Mulţumim pentru amabilitate, îi răspunde Justin.

XIX

Coborînd scara interioară către uşa principală, Lara o ia înainte, ducîndu-şi sacoşa rusească într-o mînă şi ţinîndu-se de balustradă cu cealaltă, privind în acelaşi timp peste umăr şi urmărindu-l pe Justin. Ajunsă în hol, îi ia paltonul de pe cuier şi-l ajută să se îmbrace. Apoi îşi pune propriul palton şi căciula de blană ce aminteşte de Anna Karenina şi dă să-şi treacă peste umăr geanta lui de voiaj, dar galanteria deprinsă de îndărătnicul absolvent de la Eton interzice aşa ceva, aşa că ei nu-i rămîne decît să-l privească atent, cu ochii căprui care nu clipesc deloc, avînd aceeaşi privire ca şi aceea a Tessei, lipsită însă de aerul uşor ironic, în timp ce el fixează bareta peste umăr şi, ca orice englez rezervat, îşi reprimă orice semn de durere. *Sir* Justin îi deschide uşa şi-şi exprimă şoptit uimirea cînd aerul rece ca gheaţa îl biciuieşte nemilos, bătîndu-şi joc parcă de paltonul vătuit şi cizmele din blană. Coborînd pe trotuar, Lara îl ia de antebraţ şi îşi trece mîna dreaptă peste umărul lui pentru a-l sprijini, dar, de astă dată, nici măcar nu-şi poate reţine un geamăt de durere cînd nervii spinării reacţionează la unison. Ea nu spune nimic, dar privirile li se întîlnesc fără să vrea cînd el îşi smuceşte capul în semn de apărare. Ochii ei pe jumătate ascunşi de căciula de blană amintesc primejdios de mult o altă privire. Mîna care s-a retras de pe umărul lui s-a alăturat celeilalte, care îl ţine de braţ. Ea a rărit pasul pentru a merge în ritm cu el. Alături, foarte aproape, amîndoi mărşăluiesc demn pe pavajul îngheţat cînd,

deodată, ea se oprește brusc și, încă strîngîndu-l de braț, privește lung spre cealaltă parte a străzii.

– Ce s-a întîmplat?

– Nimic. Era de prevăzut.

Se află în piața orașului. Un automobil mic și cenușiu, a cărui marcă e greu de precizat, staționează singur sub lumina oranj a unei lămpi stradale. E foarte murdar. Are o sîrmă în formă de umeraș drept antenă de radio. Văzut astfel, degajă un aer amenințător și în același timp vulnerabil. Arată ca un automobil gata să explodeze.

– A ta e? întreabă Justin.

– Da. Dar nu ne va sluji la nimic.

Versatul spion observă cu întîrziere ceea ce Lara a remarcat deja. Cauciucul din față, de pe partea cealaltă, este dezumflat.

– Nici o problemă. Schimbăm roata, spune Justin încrezător, uitînd ridicol de ușor de gerul feroce, de trupul plin de vînătăi, de ora tîrzie și de orice considerații legate de siguranța operativă.

– Nu-i de ajuns, răspunde ea cu un aer sumbru, potrivit situației.

– Ba da. Pornim motorul. Tu stai înăuntru și te încălzești. Ai o roată de rezervă și cric, nu?

Au ajuns deja pe partea cealaltă a străzii și Justin a văzut ceea ce ea a anticipat deja: și cauciucul de pe partea lor e dezumflat. Cuprins de dorința imperioasă de a face ceva, el încearcă să se desprindă din strînsoare, însă ea se agață de el, astfel că Justin pricepe că nu frigul o silește să tremure.

– Se întîmplă des așa ceva? întreabă el.

– De multe ori.

– Nu telefonezi la un garaj?

– Nu vin noaptea. Iau taxiul. Cînd mă întorc a doua zi de dimineață, găsesc o amendă pentru parcare neregulamentară. Poate chiar și pentru starea improprie a mașinii. Uneori o tractează și trebuie să o ridic de cine știe unde. Uneori nu găsesc nici taxi, dar, în noaptea asta, avem noroc.

El îi urmărește privirea și, spre surprinderea lui, vede un taxi parcat într-un colț îndepărtat al pieței, avînd lumina aprinsă în interior, motorul mergînd și o siluetă ghemuită la volan. Încă strîngîndu-l de braț, ea îl îndemnă spre taxi. El face cîțiva pași alături de ea, apoi se oprește, prevenit ca de un semnal de alarmă.

– E normal să găsești taxiuri prin oraș la ora asta?

– Ce importanță are?

– Ba are, are... Și încă foarte mare...

Întorcîndu-și privirea de la căutătura ei fixă, Justin remarcă al doilea taxi care trage în spatele primului. Îl vede și Lara.

– Ești ridicol! Uite. Avem de unde alege. Putem lua fiecare cîte unul. Dar întîi mai trebuie să te însoțesc la hotel. Mai vedem noi... N-are importanță.

Și uitînd de starea lui sau, pur și simplu, săturîndu-se de el, îl trage din nou de braț, iar drept urmare, el se împiedică și se eliberează de strînsoare și rămîne în fața ei, blocîndu-i drumul.

– Nu, zice el.

Asta însemnînd *refuz*. „Constat lipsa de noimă a acestei situații. Chiar dacă am acționat nechibzuit pînă acum, acum o să fiu mai atent, și la fel și tu. Sînt prea multe coincidențe. Ne aflăm în piața pustie a unui oraș uitat de Dumnezeu, aflat în mijlocul tundrei, într-o noapte geroasă de martie, cînd nu mai e nimeni treaz. Mașina ta a fost avariată în mod deliberat. Un taxi ne stă la îndemînă, iar acum a apărut și al doilea. În afară de noi, pe cine altcineva ar putea să aștepte? Nu e normal să presupui că oamenii care ți-au făcut mașina inutilizabilă vor să călătorim cu automobilele lor?"

Dar Lara nu este permeabilă la o asemenea argumentare științifică. Face semn către taxiul cel mai apropiat și pășește grăbită către el, gata să-l ia. Justin o prinde de celălalt braț, o oprește din avînt și o trage îndărăt. Asta o înfurie la fel de mult

pe cît îl doare pe el tot trupul după un asemenea efort. Ea s-a săturat să tot fie împiedicată să facă ce vrea.

– Lasă-mă! Pleacă de aici! Dă-i drumul!

El i-a agățat sacoșa rusească. Primul dintre taxiuri se desprinde de la rigolă. Cel de-al doilea pornește în urma lui. Sperînd să ia și el un pasager? Sau să-l ajute pe primul în cazul în care se întîmplă ceva? Într-o țară civilizată, nu ai cum să-ți dai seama.

– Întoarce-te la mașina ta! îi spune el poruncitor.

– Care mașină? Nu-i bună de nimic. Ai înnebunit!

Ea trage de sacoșă, însă el cotrobăiește prin ea, dînd deoparte hîrtiile, șervețelele și tot ce îi blochează căutarea disperată.

– Lara, dă-mi cheile mașinii, *te rog!*

A găsit portofelul în sacoșă și a reușit chiar să-l deschidă. Are cheile în mînă, un mănunchi impresionant, ca ale unui paznic de la Ford Knox. La ce Dumnezeu are nevoie o femeie necăsătorită și căzută în dizgrație de atîtea chei? Se apropie cu pași laterali de mașina ei, încercînd să descopere cheia potrivită și țipă: „Care e? Care?“ trăgînd-o, în același timp, după el și îndepărtînd sacoșa de ea și tîrînd-o spre lumina lămpii stradale pentru ca ea să-i arate cheia potrivită, lucru pe care ea îl face, cu un aer jignitor, răzbunător, ridicînd-o în aer și rînjind:

– Acum ai cheile unei mașini cu pană pe două roți! E mai bine așa? Te simți mai bine?

„Oare așa îi vorbea și lui Lorbeer?“

Taxiurile se deplasează în jurul pieței către ei, stînd foarte aproape unul de celălalt, parcă într-o atitudine de prospectare, fără nimic agresiv în ea. Dar Justin percepe mișcarea hoțească, intenția ostilă. Justin e convins de asta: mașinile par să degaje un aer amenințător și de premeditare.

– Are închidere automată? urlă el. Cheia deschide toate ușile?

Ea nu are habar ori e prea furioasă ca să-i răspundă. El se lasă pe un genunchi, ținînd sacoșa de cumpărături strîns sub braț, încercînd să vîre cheia în broasca de la ușa din dreapta față.

Freacă gheața formată cu vîrful degetelor, încercînd să o îndepărteze, iar pielea i se lipește de metal, iar mușchii îl chinuiesc la fel de tare ca și vocile din mintea lui. Ea trage de sacoșă și răcnește la el. Ușa se deschide, iar el o prinde în brațe.

– Lara! Pentru numele lui Dumnezeu! *Te rog* fii bună și taci și *treci în mașină imediat!*

Faptul că i-a vorbit apăsat, dar politicos, este apreciat. Ea rămîne cu privirea holbată la el; nu-i vine a crede. Justin are în mînă sacoșa ei. O azvîrle în mașină. Ea se repede după ea, așa cum se azvîrle un cîine după mingea favorită, se prăbușește pe scaunul din dreapta și el închide portiera. Justin pășește spre stradă și dă să înconjoare mașina. Cînd încearcă asta, cel de-al doilea taxi îl depășește pe primul și accelerează spre el, silindu-l să facă un salt către bordură. Aripa din față a taxiului se repede inutil la poalele paltonului, fără a-l atinge. Lara deschide portiera pe dinăuntru și o împinge. Ambele taxiuri se opresc în mijlocul drumului la vreo patruzeci de metri în urma lor. Justin răsucește cheia de contact. Ștergătoarele de parbriz sînt încărcate de gheață, dar luneta a rămas destul de curată. Motorul tușește ca un catîr bolnav. La ora asta din noapte? pare să spună. Pe *gerul* acesta? *Eu?* Justin răsucește cheia încă o dată.

– Chestia asta are benzină?

În oglinda retrovizoare, distinge cîte doi bărbați care coboară din fiecare taxi. Doi dintre ei stătuseră ascunși pînă atunci sub nivelul ferestrei. Unul dintre ei are în mînă o bîtă de base-ball, celălalt, un obiect care lui Justin i se pare că este, pe rînd, o sticlă, o grenadă, apoi un soi de colac de salvare. Toți patru se deplasează clar către mașină. Prin mila Domnului, motorul pornește. Justin apasă pe accelerator și dă drumul frînei de mînă. Însă cutia de viteze e automată și nici dacă l-ai pune la zid, nu-și poate aminti cum funcționează. De aceea, băgînd în viteză, o ține în loc apăsînd pe pedala de frînă pînă cînd rațiunea își spune cuvîntul. În cele din urmă, automobilul se smucește înainte,

cutremurîndu-se şi protestînd. În strînsoarea degetelor, volanul pare ţeapăn ca un colac de fier. În oglindă, observă cum bărbaţii pornesc iute după maşină. Accelerează cu precauţie, roţile din faţă scrîşnesc şi se hurducă, dar cum-necum, vehiculul înaintează fără să vrea, căpătînd viteză, spre uimirea urmăritorilor care acum aleargă. Sînt îmbrăcaţi pentru orice eventualitate, bagă de seamă Justin, cu treninguri groase şi ghete uşoare. Unul dintre ei are pe cap o căciulă marinărească din lînă cu un ciucure, şi tot el ţine şi bîta de base-ball. Ceilalţi au căciuli din blană. Aruncă o privire spre Lara. Ţine o mînă lipită de faţă, cu degetele strînse între dinţi. Cu cealaltă se ţine de bordul maşinii. Stă cu ochii închişi şi şopteşte ceva; pesemne se roagă, un amănunt care îl nedumereşte pe Justin, fiindcă, pînă în această clipă, a considerat-o necredincioasă, spre deosebire de amantul ei, Lorbeer. Ies din micuţa piaţă şi, hurducîndu-se şi cu motorul înecîndu-se, pătrund pe o stradă prost iluminată mărginită de case ieftine şi neîngrijite care sigur au cunoscut şi vremuri mai bune.

– Care e cea mai luminată parte a oraşului? Mai populată la ora asta? o întreabă el.

Lara clatină din cap.

– Unde-i gara?

– Prea departe. Nici bani nu am.

Pare să creadă că vor fugi împreună. De sub capotă iese abur sau fum, iar mirosul înspăimîntător de cauciuc ars îi reaminteşte de revoltele studenţeşti din Nairobi, cu toate astea, continuă să accelereze, urmărindu-i, în acelaşi timp, în oglinda retrovizoare pe bărbaţii care aleargă şi se gîndeşte din nou ce proşti sînt şi cît de neprofesionist procedează; e vorba, pesemne, de lipsa de pregătire. O echipă mai bine condusă nu şi-ar fi lăsat maşinile în urmă. Apoi, se gîndi că cel mai bun lucru pe care l-ar putea face acum, dacă ar avea minte, ar fi să alerge ca disperaţii spre propriile maşini, însă ei nu dau semne că le trece o astfel de idee

prin minte, poate pentru că distanța dintre ei și urmăriți se micșorează și totul depinde de cel care cedează primul: automobilul sau ei. Un indicator rutier în franceză și engleză îl previne că se apropie de o intersecție. Ca filolog de ocazie, se trezește făcînd o comparație între cele două limbi.

– Spitalul unde e? întreabă el.

Lara își scoate degetele din gură:

– Doctorul Lara Emrich nu are dreptul de a pătrunde în incinta spitalului, rostește ea sentențios.

El pufnește în rîs în locul ei, hotărît să-i dea curaj.

– Bine, bine, atunci nu pătrundem, clar? Nu, dacă ne este interzis. Hai, spune! Încotro?

– La stînga.

– Cît de departe?

– În condiții normale, foarte aproape.

– Cît adică?

– La cinci minute... Dacă nu e circulație, chiar mai puțin.

Trafic nu e deloc, însă aburul sau fumul iese în valuri de sub capotă, suprafața carosabilului pietruit e înghețată, vitezometrul indică un încurajator douăzeci și cinci de kilometri la oră, bărbații din urmă nu dau semne că ar fi obosit, nu se aude alt zgomot decît cel făcut de jantele ce se învîrt și hîrîie ca mii de gheare ce rîcîie o tablă școlară din sticlă. Deodată, spre uimirea lui Justin, drumul devine o platformă de paradă acoperit de gheață. Vede în fața lor poarta cu creneluri și panașul heraldic de la Dawes iluminat indecent, iar, spre stînga, pavilionul năpădit de iederă și cele trei clădiri-satelit, construite din oțel și sticlă, ridicîndu-se ca niște aisberguri. Trage cu greu de volan spre stînga și apasă mai tare pe accelerator, dar degeaba. Vitezometrul arată zero kilometri pe oră, lucru de rîs, fiindcă deocamdată se deplasează, dacă se poate spune astfel despre hurducăiala aceea.

– Pe cine cunoști aici? își strigă el întrebarea.

Și ea își pusese aceeași întrebare:

– Pe Phil.

– Cine-i Phil?

– Un rus. Şofer de ambulanţă. Acum e prea bătrîn.

Întinde mîna spre bancheta din spate, scoate un pachet de ţigarete – nu sînt Sportsman – aprinde una şi i-o întinde, dar el ignoră gestul.

– Au plecat, constată ea, păstrînd ţigara şi trăgînd din ea.

Ca un bidiviu credincios care a gonit pînă la ultima suflare, maşina se opreşte cu motorul mort. O planetară se frînge, fum întunecat şi cu miros pătrunzător se unduieşte de sub capotă, iar un ronţăit înspăimîntător de dedesubt îi anunţă că automobilul şi-a găsit odihna de veci în centrul platoului de defilare. Urmăriţi de doi indieni Cree cu ochi de drogaţi, îmbrăcaţi cu nişte scurte din blană, Justin şi Lara coboară precipitaţi din maşină.

* * *

„Sediul" lui Phil era o gheretă din lemn vopsită în alb şi plasată în apropierea unui parc de ambulanţe. Se aflau acolo un taburet, un telefon, un girofar roşu, o cafetieră electrică pătată de zaţ şi un calendar care îngheţase la luna decembrie, lună în care o fată îmbrăcată într-un costum cam decoltat de Moş Crăciun îşi expunea spinarea dezgolită în faţa unui grup de colindători cu feţe recunoscătoare. Phil stătea pe taburet şi vorbea la telefon, avînd pe cap o căciulă din piele cu urechi. Tenul era tăbăcit, crăpat şi ridat. Îi crescuse o barbă argintie ca de vreo două zile. Cînd o auzi pe Lara adresîndu-i-se în rusă, procedă la fel ca un deţinut cu vechime: rămase cu capul nemişcat şi pleoapele întredeschise, privind drept înainte şi aşteptînd dovada că vorbele îi fuseseră destinate. Abia după ce se convinse de asta, se întoarse spre ea şi suferi transformarea tipică pentru ruşii de vîrsta lui care se găsesc în prezenţa unei femei mai tinere şi frumoase: deveni uşor mistic, sfios şi precipitat. Phil şi Lara discutară o eternitate,

după senzaţia lui Justin, ea, rămasă în prag, iar Justin pîndind din umbră ca un amant de taină, iar Phil stînd pe taburet, cu mîinile stafidite ţinute în poală. Vorbeau probabil – cel puţin aşa presupuse Justin – despre familia fiecăruia, cum o ducea unchiul cutare sau vărul nu-ştiu-cum, după care Lara se retrase ca să-i îngăduie bătrînului să se strecoare pe lîngă ea, ceea ce el şi făcu, luînd-o în treacăt de talie, gest oarecum fără rost, apoi coborî tropăind rampa către parcarea subterană.

– Ştie că sîntem nişte paria? întrebă Justin.

– N-are importanţă.

Nu mai avu nevoie să primească răspuns. O ambulanţă nouă şi strălucitoare trase în apropierea lor, iar Phil, cu căciula din piele trasă pe ochi stătea la volan.

* * *

Casa Larei era nouă şi elegantă, făcînd parte dintr-un complex de lux situat pe marginea lacului, construit pentru a-i găzdui pe cei ce se bucurau de favoruri din partea celor de la Karel Vita Hudson din Basel, Vancouver şi Seattle. Îi turnă un pahar de whisky, iar ea îşi luă votcă, apoi îi indică unde era baia cu jacuzzi şi-i arătă cum funcţiona sistemul de sunet şi cuptorul cu microunde şi, cu aceeaşi detaşare reţinută, îi semnală locul din apropierea gardului unde parcau *Organy* cînd veneau să o supravegheze, ceea ce se petrecea mai toată săptămîna, preciză ea, de obicei începînd cu ora opt dimineaţa, în funcţie de vreme, şi pînă la căderea întunericului, cu excepţia zilelor cînd se transmitea vreun meci important de hochei, caz în care plecau mai devreme. Îi arătă absurdul cer nocturn pictat pe tavanul dormitorului ei, tencuiala cupolei fiind străpunsă de becuri minuscule care să imite stelele, şi întrerupătorul cu reostat care sporea sau scădea lumina, după capriciul ocupanţilor patului mare, de formă rotundă. Şi apăru un moment în care amîndoi îşi mutară

privirea de la pat la cer, cînd părea posibil ca ei înşişi să devină ocupanţii acelui pat, ca doi proscrişi care se consolează unul pe celălalt, şi ce ar fi putut fi mai raţional decît acest lucru? Însă umbra Tessei apăru între ei şi clipa se scurse fără ca vreunul dintre ei să se agaţe de ea. Justin arătă spre icoanele de pe pereţi. Avea vreo şase: Andrei, Pavel şi Petru, Fecioara, cu aureole din metal şi avînd palmele împreunate în rugăciune sau ridicate ca pentru a invoca o binecuvîntare...

– Cred că Markus ţi le-a dat, spuse el, dovedindu-se destul de încurcat de această demonstraţie reînnoită de religiozitate îndoielnică.

Pe faţa ei se instală o strîmbătură amară:

– E o situaţie perfect explicabilă ştiinţific. Dacă Dumnezeu există, El se va arăta recunoscător. Dacă nu, e irevelant.

Apoi roşi cînd el izbucni în rîs, după care rîse şi ea.

Dormitorul de oaspeţi era la subsol. Avînd fereastra zăbrelită şi dînd spre grădină, îi reaminti de demisolul Gloriei. Dormi pînă la ora cinci, îi scrise mătuşii lui Ham vreme de o oră, se îmbrăcă şi se strecură sus cu intenţia de a-i lăsa Larei un bilet şi apoi de a se aventura să ia un taxi pînă în oraş. Ea stătea la o fereastră fumînd o ţigară şi fiind îmbrăcată cu aceleaşi haine din seara precedentă. Scrumiera de alături era plină de mucuri.

– Iei autobuzul spre gară de la capătul străzii, spuse ea. Pleacă peste o oră.

Îi făcu o cafea pe care el o bău la masa din bucătărie. Nici unul dintre ei nu părea dispus să comenteze evenimentele din seara ce trecuse.

– O fi fost o bandă de tîlhari, spuse el la un moment dat, dar ea rămase cufundată în gînduri.

Apoi Justin încercă să o întrebe ce planuri avea.

– Cît timp mai poţi rămîne în locuinţa asta?

– Cîteva zile, răspunse ea absentă. Poate o săptămînă.

– Şi ce faci după aceea?

„Depinde, gîndi ea. N-are importanță. De foame nu voi pieri."

– Acum du-te! zise ea pe neașteptate. Mai bine aștepți în stație.

Cînd Justin plecă, ea rămase cu spatele către el și cu capul înclinat înainte, de parcă ar fi auzit vreun sunet ce-i trezise bănuieli.

– O să fii îndurător cu Lorbeer, îi spuse ea.

Dar Justin nu reuși să distingă din glasul ei dacă era vorba de o predicție sau de o poruncă.

XX

– Tim, Quayle ăsta – omul vostru – cu cine-şi închipuie că se joacă?! întrebă Curtiss răsucindu-şi în acelaşi timp corpul mătăhălos pe un picior pentru a nu-l scăpa din ochi pe Donohue.

În încăperea spaţioasă, suficient de mare pentru a servi de capelă cu tavanul sprijinit de căpriori din lemn de tec, cu uşi cu balamale durabile, ca de închisoare, şi cu pereţi lambrisaţi împodobiţi cu scuturi tribale, tonul răstit căpătă ecou.

– Nu-i omul nostru, Kenny. Nici n-a fost vreodată, îi răspunse Donohue cu un glas resemnat. A lucrat, în mod clar, doar pentru Externe, nimic altceva.

– Clar? Ce vezi atît de clar la el? E individul cel mai ascuns cu care am avut vreodată de-a face. De ce nu vine direct la mine dacă-l îngrijorează atît de mult medicamentul meu? Uşa mi-e larg deschisă. Doar nu-s un monstru, ce naiba?! Ce vrea? Bani?

– Nu, Kenny. Nu cred. Nu cred că asta îl preocupă.

„Ce-o fi cu vocea asta? se întrebă Donohue, aşteptînd să afle pentru ce fusese convocat. „N-o să scap niciodată de ea. Ameninţătoare şi linguşitoare... Mincinoasă şi în acelaşi timp trădînd mila faţă de sine. Dar cînd e ameninţătoare dă de departe cele mai bune roade. Spălată, dar niciodată curată. Ecourile ungherelor întunecoase ale străzii lăturalnice din Lancashire încă mai persistă, spre disperarea tuturor profesorilor de oratorie care s-au perindat..."

– Ce-l doare, Tim? Doar îl cunoşti. Eu n-am de unde...

– Soţia lui, Kenny. A avut un accident. Mai ţii minte?

Curtiss se răsuci înapoi spre fereastra imensă şi-şi înălţă mîinile, cu palmele spre tavan, implorînd apusul african să-i dea o explicaţie. Dincolo de geamul antiglonţ se întindeau peluzele de un verde tot mai închis, iar la marginea lor, lacul. Pe coastele dealurilor licăreau lumini. Sclipirea cîtorva stele mai luminoase străpungea ceaţa uşoară a cerului de un albastru adînc.

– Păi, nevastă-sa a încasat-o, raţionă Curtiss, pe acelaşi ton plîngăreţ. A fost atacată de o bandă de băieţi răi. Negroteiul ei i-a făcut-o, eu ce treabă am cu asta?! După cum se purta, parcă şi-o căuta singură. Aici sîntem la Turkana, nu în drăgălaşul de Surrey. Dar regret, e clar? Foarte, foarte mult.

„Dar nu chiar atît de mult pe cît s-ar cuveni“, îl completă Dunohue.

Curtiss avea case înşirate de la Monaco pînă în Mexic, iar Donohue le ura pe toate. Detesta mirosul lor de iod şi servitorii blînzi ca nişte miei duşi la tăiere şi podelele din lemn care rezonau. Ura barurile lor cu oglinzi, florile lipsite de miros care păreau să te privească la fel ca tîrfele plictisite pe care Curtiss le ţinea pe lîngă el. În sinea lui, Donohue le punea de-a valma, alături de automobilele Rolls-Royce, de avionul tip Gulfstream şi de iahtul lui, alcătuind laolaltă o avere de prost gust, lăbărţată peste cîteva ţări. Dar cel mai mult ura ferma asta fortificată ridicată pe malul lacului Naivasha, cu gardurile ei din sîrmă subţire şi tăioasă ca briciul, cu paznici înarmaţi, cu perne îmbrăcate în blană de zebră, cu podelele acoperite cu piei de leopard, canapelele îmbrăcate în piele de antilopă, dulăpioarele cu oglinzi şi cu lumini roz în care se ţineau băuturi, televizorul cu antenă de satelit, telefoanele prin satelit, cu senzorii pentru detectarea intruşilor, cu butoanele pentru declanşarea alarmei, cu aparatele de emisie-recepţie portabile – fiindcă exact în casa asta, chiar în această încăpere se văzuse silit să vină cu capul plecat, după cum îi tuna lui Curtiss, pentru a primi ciozvîrtele neînsemnate pe care marele domn Kenny K., în mărinimia lui greu de anticipat, considerase că trebuie să le azvîrle, cînd şi

cînd, între fălcile hămesitului Serviciu de Informații britanic. Și tocmai în acest loc fusese convocat în această seară, din motive pe care avea, probabil, să le afle doar în clipa în care scotea dopul unei sticle de vin alb sud-african și se pregătea să mănînce puțin somon de apă dulce împreună cu iubita lui soție, Maud.

„De bine, de rău, iată cum vedem noi lucrurile, prietene Tim," începea o misivă pe un ton dur, destinată numai ochilor lui, scrisă de directorul lui coordonator din Londra, într-un limbaj ce amintea cumva de stilul lui Wodehouse[1].

> „La vedere trebuie să-ți păstrezi legăturile amicale pentru a fi consecvent imaginii publice pe care ți-ai creat-o în ultimii cinci ani. Golf, cîte-un păhărel, acolo, o masă, să zicem etc., mai curînd tu decît eu. La suprafață trebuie să continui a te comporta firesc și să lași impresia că ești foarte ocupat, fiindcă alternativa – ruperea legăturii, nemulțumirea ulterioară a obiectivului etc. – sînt prea groaznice ca să ne gîndim la ele în contextul actualei crize. Spre informarea ta, pe ambele maluri ale fluviului s-a iscat un adevărat iad, iar situația se schimbă de la o zi la alta, însă în nici un caz în bine.
>
> Roger"

– De ce-ai venit cu mașina? îl întreabă Curtiss pe un ton ofensat, continuînd să-și contemple proprietatea. Dacă cereai, îți puneam la dispoziție avionul Beechcraft. Doug Crick avea un pilot pregătit să te aducă încoace. Încerci să mă faci să mă simt prost sau ce ai?

– Doar mă știi, șefu'... Uneori, dintr-un impuls agresiv pe care și-l controla, Donohue i se adresa cu "șefu", un titlu rezervat etern pentru șeful propriului serviciu.

---

[1] P.G. Wodehouse – scriitor englez ale cărui romane tratează slăbiciunile omenești cu umor și îngăduință (n.tr.).

– Sînt şofer. Deschid ferestrele, mai iese şi praful. Nimic nu-mi place mai mult ca asta.

– Pe drumurile astea nenorocite? Ţi-ai pierdut minţile! I-am şi spus Omului. Ieri. Ba nu, mint, duminică. Atunci cînd soseşte la Kenyatta şi se urcă în autobuz pentru a merge în safari, l-am întrebat care-i lucrul pe care-l constată orice amator de senzaţii. „În nici un caz girafele prăpădite şi leii, ci drumurile *voastre*, domnule preşedinte! Drumurile, terminate şi făcute fărîme." Omul nostru vede ce vrea, asta-i drama lui. Plus muştele, pretutindeni. „Acelaşi lucru e valabil şi pentru trenurile voastre, i-am zis eu. Folosiţi deţinuţii, doar aveţi destui. Puneţi-i să lucreze la calea ferată şi trenurile o să meargă mai bine." „Discută asta cu Jomo", zice el. „Care Jomo mai e şi acesta?" fac eu. „Jomo, noul meu ministru al Transporturilor", mă lămureşte el. „De cînd?", mă mir eu. „Din clipa asta", vine răspunsul. Să-l ia dracu'!

– Să-l ia, îl imită Donohue servil şi surîse aşa cum proceda ori de cîte ori nu exista nici un motiv de zîmbet: ţinîndu-şi capul înclinat într-o parte şi parcă puţin înălţat, cu ochii sticlind şi fără să-i scape nici o reacţie, în timp ce-şi mîngîie capetele mustăţii.

O tăcere greu de suportat invadă încăperea. Servitorii africani plecaseră pe jos spre satele lor. Membrii pazei de corp, de origine evreiască, cei ce nu asigurau securitatea perimetrului, se strînseseră în camera de la poartă ca să vadă un film cu lupte kung-fu. Cît aşteptase pînă să primească aprobarea pentru a trece pragul porţii, Donohue primise deja ca trataţie dreptul de a viziona cîteva scene de strangulări fulgerătoare. Secretarilor particulari şi valetului somalez li se poruncise să se cazeze în clădirea destinată personalului, aflată la celălalt capăt al proprietăţii. În urmă cu o lună, Donohue ar fi trebuit să se zbată ca să poată schimba cîteva cuvinte cu şefu' şi chiar să ameninţe că va pleca în cazul în care Curtiss nu-i oferea cîteva minute pentru o discuţie între patru ochi. În seara aceasta însă, ar fi salutat cu entuziasm ciripitul telefonului sau ţiuitul aparatului de comu-

nicaţie prin satelit care stătea ţintuindu-l cu un ochi roşu şi rece de pe căruciorul aşezat alături de biroul enorm.

Continuînd să stea cu spatele masiv, ca de luptător spre Donohue, Curtiss adoptase ceea ce, după părerea lui, era o atitudine meditativă. Purta ceea ce pentru el devenise o uniformă în Africa: o cămaşă albă cu manşete duble şi butoni de aur imprimaţi cu semnul ThreeBees, pantaloni bleumarin, pantofi lăcuiţi şi un ceas de aur subţire cît o monedă de un penny pe încheietura păroasă a mîinii groase. Dar ceea ce îi reţinea atenţia lui Donohue era cureaua neagră din piele de crocodil. În cazul altor oameni graşi pe care îi cunoştea, cureaua stătea căzută în faţă, iar pîntecul atîrna pe deasupra ei. Dar în cazul lui Curtiss, cureaua era perfect dreaptă, ca o linie trasată precis pe mijlocul unui ou, dîndu-i înfăţişarea unui hopa-mitică enorm. Coama de păr negru era pieptănată peste cap, în stil slav şi forma o coadă ca de răţoi la ceafă. Fuma un trabuc şi se încrunta de fiecare dată cînd trăgea un fum din el. Cînd avea să se sature, îl va lăsa fumegînd pe vreo piesă scumpă de mobilier care se întîmpla să-i fie pe aproape. Cînd îi simţea lipsa, avea să-şi acuze servitorii că i-l furaseră.

– Cred că ştii ce pune ticălosul ăsta la cale, spuse el întrebător.

– Moi?

– Quayle.

– Nu cred. Trebuie să ştiu?

– Nu ţi se comunică? Sau nu se sinchisesc?

– Pesemne că habar n-au, Kenny. Nu mi s-a spus decît că se luptă mai departe pentru cauza soţiei – care-o fi fost şi cauza aia – că a rupt legătura cu şefii şi bîntuie peste tot, de unul singur. Ştim că soţia lui avea o proprietate în Italia şi se bănuieşte că s-ar fi retras acolo.

– Dar de Germania ce ştii? îl întrerupse Curtiss.

– Ce-i cu Germania? întrebă Donohue, mimînd un stil de exprimare pe care-l ura.

– A fost în Germania. Săptămîna trecută. S-a întîlnit cu nişte liberali lăţoşi ce se cred oameni de bine, dar stau cu şişul la gîtul companiei K.V.H. Dacă n-aş fi blînd din naştere, ar fi fost deja şters de pe lista alegătorilor. Dar amicii tăi din Londra nu ştiu asta, aşa-i? Au alte lucruri mai bune de făcut... *Cu tine vorbesc, Donohue!*

Curtiss se răsucise pentru a-l avea sub ochi pe Donohue. Îşi plecase în faţă torsul uriaş, aruncîndu-şi fălcile rozalii înainte, ca pentru atac. Rămăsese cu o mînă vîrîtă adînc în buzunarul pantalonilor mari cît un cort. În degetele celeilalte mîini strîngea trabucul cu vîrful aprins, într-o poziţie ce sugera că era gata să i-l bată în cap lui Donohue, ca pe un cui de cort încălzit pînă se făcuse roşu.

– Îmi pare rău, dar ştii mai multe decît mine, Kenny, răspunse el împăciuitor. Vrei să spui că serviciul meu îl urmăreşte pe Quayle? N-am nici cea mai vagă idee. Sînt periclitate secrete de stat? Mă-ndoiesc. Noi nu ţi-am promis protecţie comercială, Kenny. Nici nu cred că există vreo instituţie pe lumea asta care să facă aşa ceva, dacă-mi dai voie, nici financiar, nici altfel. Asta-i curată sinucidere.

– *Du-te-n mă-ta!*

Curtiss îşi lipise palmele masive de tăblia mare a mesei ca de refectoriu şi-şi îndreptase tot trupul în lungul ei ca o gorilă gata să se năpustească în direcţia lui Donohue. Acesta însă surîse în stilul lui bizar, arătîndu-şi doar dinţii şi-şi păstră cumpătul.

– Pot face praf tot serviciul vostru nenorocit, singur, cu o mînă, dacă vreau, ştii? răcni Curtiss.

– Niciodată nu m-am îndoit de asta, prietene.

– Eu le plătesc masa băieţilor care îţi dau salariu. Le ofer escapade pe vasul meu. Fete. Icre negre. De la mine primesc funcţiile cînd vine vremea alegerilor. Automobile, bani gheaţă, secretare cu balcoane ţapene. Eu fac afaceri cu firme care cîştigă de zece ori mai mult decît cheltuieşte prăvălia voastră într-un an

întreg. Dacă le-aş povesti tot ce ştiu, i-aş face să intre-n istorie. Aşa că du-te dracului, Donohue!

– Şi tu la fel, Curtiss, la fel, murmură resemnat, ca unul căruia i se mai spusese asta, şi încă de multe ori.

Cu toate acestea, în mintea lui de agent se întrebă febril ce Dumnezeu urmărea Curtiss cu ieşirea asta teatrală. Mai făcuse scene asemănătoare, Dumnezeu îi era martor. Donohue nici nu mai ţinea minte de cîte ori rămăsese înlemnit aşteptînd ca furtuna să se potolească sau – dacă insultele deveneau prea brutale ca să le ignore – înscenase o retragere tactică din încăpere, pînă cînd Kenny socotea că ar fi timpul să-l cheme înapoi ca să-şi ceară scuze, uneori şi cu ajutorul cîtorva lacrimi mincinoase. Dar în acea seară, Donohue avea senzaţia că nimerise într-o casă în care îl pîndeau tot soiul de capcane-surpriză. Îşi aduse aminte de privirea lungă pe care i-o aruncase Doug Crick la poartă şi de slugărnicia exagerată ce se strecurase în vorbele lui: „A, bună seara, domnule Donohue, îl anunţ *imediat* pe şefu". Ascultă cu nelinişte crescîndă tăcerea de moarte ce se lăsa de fiecare dată cînd izbucnirile de maniac ale lui Curtiss se stingeau.

Prin dreptul ferestrei panoramice defilară încet doi paznici israelieni, ducînd de lesă cîini de pază cu aspect fioros. Cîţiva arbori uriaşi de chinină punctau peluza. Un cîrd de maimuţe colobus săreau dintr-un arbore în celălalt, făcînd cîinii să turbeze. Gazonul era mătăsos şi perfect tuns, udat cu apa din lac.

– Ai tăi îl plătesc! se răsti Curtiss acuzator şi pe neaşteptate la Donohue, împungînd cu braţul spre el şi coborîndu-şi vocea pentru a crea un efect mai dramatic. Quayle e omu' vostru! Corect? Acţionează la ordinul *vostru*, ca să mă puteţi încolţi pe mine. Nu-i aşa?

Donohue se mulţumi să-i arunce un surîs atoatecunoscător.

– Cît se poate de adevărat, Kenny, rosti el împăciuitor. Cu totul anapoda şi demenţial, dar, altfel, ai nimerit-o la fix.

– De ce-mi faceţi asta? Am dreptul să ştiu! Aţi uitat că sînt *sir* Kenneth Curtis? Am contribuit – numai anul trecut – cu

jumătate de milion de lire la fondurile partidului. V-am dat, da, *vouă* – Serviciului Britanic de Informaţii al lu' peşte, ponturi de aur. V-am făcut, iar asta *din proprie iniţiativă*, anumite servicii, şi încă foarte, chiar extrem de delicate. Am...

– Kenny, îl întrerupse Donohue domol. Taci din gură! Nu în faţa servitorilor, bine? Iar acum ascultă-mă! De ce-am avea noi vreun interes să-l încurajăm pe Justin Quayle ca să te hărţuiască? De ce-ar dori serviciul meu – care şi-aşa s-a subţiat şi e luat în focuri la Whitehall, ca de obicei, aşadar, de ce-am vrea să ne batem cuie-n tălpi sabotînd un om de valoare precum Kenny K.?

– Fiindcă mi-aţi sabotat tot ce-am făcut în viaţa asta, de aia! Fiindcă aţi asmuţit băncile din City asupra mea! Sînt în pericol zece mii de slujbe în Anglia, dar îi pasă cuiva cît negru sub unghie cînd îl luăm la tocat pe Kenny K.? Fiindcă v-aţi prevenit amicii politici să se lepede de mine înainte ca eu să mă duc pe apa sîmbetei? Nu-i aşa? Nu? Te-ntreb, nu aşa stau lucrurile?

Donohue se străduia să despartă informaţiile căpătate de întrebare. „Deci băncile din City l-au luat la puricat? Cei de la Londra au habar de asta? Iar dacă ştiu, de ce Dumnezeu nu m-a prevenit Roger?“

– Îmi pare rău să aud asta, Kenny. Cînd ţi-au făcut-o băncile?

– Ce mama dracului mai contează cînd? Azi. În după-amiaza asta. La telefon şi prin fax. La telefon ca să mă anunţe şi prin fax ca nu cumva să uit, urmînd să primesc şi în scris pentru cazul în care nu am citit faxul.

„Deci, la Londra se ştie, gîndi Donohue. Dar dacă sînt la curent, de ce nu mi-au spus şi mie? O să mă ocup eu şi de asta.“

– Dar băncile ţi-au dat vreo explicaţie, Kenny? întrebă el plin de solicitudine.

– N-au în minte decît grave aspecte de etică profesională privind anumite practici comerciale. Ce practici? Ce-i aia etică? Ideea lor de etică s-o fi aflînd prin vreun ţinut, aflat la răsărit de Londra. Îi mai îngrijorează pierderea încrederii pe piaţă, mai zic

ei. Păi, cine dracu' a creat situaţia asta?! Tot ei! O altă chestie ar mai fi zvonurile neliniştitoare. Ducă-se! Am mai trecut prin belele din astea.

– Dar amicii tăi politici, cei care spui că s-au lepădat de tine, cei pe care nu i-am prevenit?

– Am primit un telefon de la băgător de seamă de pe lîngă primul-ministru, care parcă avea ceva băgat în fund. Îmi spunea, în numele nu ştiu cui, tot de-astea. Îmi rămîn etern recunoscători şi-aşa mai departe, dar în contextul actual, cînd trebuie să fie mai curaţi decît Papa, îmi înapoiază contribuţia foarte generoasă la fondurile partidului şi mă-ntreabă unde să trimită banii, fiindcă, zice el, cu cît mai repede dispar banii din scriptele lor, cu atît se vor simţi mai liniştiţi şi „n-am putea spune că nici n-au fost donaţi?“ N-ai idee unde-i acum? Dar unde-a fost acum două seri, pe unde şi-a fîţîit fundul?

Clipind nervos şi clătinînd scurt din cap ca să se limpezească, Donohue pricepu că, de data asta, Curtiss nu se mai referea la locatarul din Downing Street 10, ci la Justin Quayle.

– În Canada. Tocmai la Saskatchewan, pufni Curtiss, drept răspuns la propria-i întrebare. Sper că i-a îngheţat fundul.

– Ce caută acolo? se miră Donohue, uimit la culme nu atît de ideea prezenţei lui Justin în Canada, cît de uşurinţa cu care Curtiss reuşise să afle acest lucru.

– O universitate. A fost la o femeie. La o cercetătoare. Asta, încălcînd clauzele contractului, s-a apucat să le spună tuturor că medicamentul ucide. Quayle a stat toată noapte cu ea. La nici o lună după moartea soţiei.

Vocea îi crescu în intensitate, ameninţînd să capete violenţa unei noi furtuni.

– Are un paşaport fals! Cine mama dracului i l-a dat? *Voi!* Plăteşte cu bani peşin. Cine îl alimentează? *Voi, ticăloşilor!* De fiecare dată se strecoară prin ochiurile plasei ca un ţipar. Cine l-a învăţat să procedeze aşa? *Gaşca voastră!*

– Nu, Kenny. Nu l-am învățat noi. Nimic din toate astea.

„Rețeaua *lor*“, gîndi el. „Nu *a voastră*.“

Curtiss se enerva, pregătindu-se pentru o nouă izbucnire furioasă, care nu întîrzie:

– Și atunci, ce anume face – dacă ești bun să-mi spui – domnul Porter, zis și Coleridge, îi furnizează cabinetului informații deformate și defăimătoare în legătură cu compania *mea*, cu medicamentul *meu?* De ce se apucă să amenințe că merge în Fleet Street dacă nu i se promite o anchetă nepărtinitoare desfășurată de lorzii și stăpînii noștri din azilul de nebuni de la Bruxelles? Și de ce-l lasă labagiii de la prăvălia *voastră* să facă asta sau, mai curînd, de ce-l încurajează pe nenorocit?

„Dar cum de-ai ajuns să afli și asta?“ se minună mut Donohue. „Cum, Doamne iartă-mă, a reușit chiar și un om descurcăreț și duplicitar precum Curtiss să-și pună labele păroase pe o informație strict secretă transmisă codificat și personal mie, cu numai opt ore în urmă, pe linia specială?“ După ce-și puse aceste întrebări, Donohue – as în meseria lui – se hotărî să afle și răspunsuri. Arboră de aceea zîmbetul cel mai nevinovat de care era în stare, ba chiar unul de vădită plăcere de astă dată, care să-i oglindească sincera încîntare că măcar unele lucruri de pe lumea asta se rezolvă în mod elegant între prieteni.

– Bineînțeles, îl aprobă el. Amicul Bernard Pellegrin ți-a vîndut pontul la vreme. Mult curaj din partea lui. Și la țanc. Cred sincer că și eu aș fi procedat la fel. Întotdeauna am avut o slăbiciune pentru Pellegrin.

Ținîndu-și ochii zîmbitori ațintiți asupra feței înfierbîntate a lui Curtiss, Donohue constată cum trăsăturile acestuia trădară mai întîi șovăiala, apoi se încrețiră într-o expresie de dispreț.

– Poponarul ăla fără vlagă? Ăsta n-are curaj nici să-și lase pudelul să se pișe într-un parc. Eu îi păstrez o slujbă grasă și călduță pentru cînd s-o pensiona, iar jigodia nu mișcă nici măcar un deget ca să mă apere. Vrei puțin? îl întrebă Curtiss, împingînd spre Donohue o sticlă de brandy.

– Nu pot, amice. Mi-a interzis doctorul.

– Ţi-am mai spus... Mergi la doctorul meu. Doug ţi-a dat adresa lui. Nici nu-i departe, la Capetown. Te expediem noi pînă acolo. Poţi lua Gulfstream-ul.

– Cam tîrzior ca să mai schimb ceva, Kenny, dar îţi mulţumesc oricum.

– Niciodată nu-i prea tîrziu, îl puse Curtiss la punct.

„Deci, Pellegrin e," gîndi Donohue, ceea ce-i confirma o bănuială mai veche, şi îl urmări pe Curtiss cum îşi toarnă o porţie ucigătoare de băutură. „La urma urmelor, o seamă de lucruri din cele ce te privesc sînt previzibile, iar unul dintre ele este că n-ai învăţat să mori frumos."

* * *

În urmă cu cinci ani, împinşi de dorinţa de face ceva folositor, soţii Donohue, care nu aveau copii, se deplasaseră undeva, în interiorul ţării, şi locuiseră la un fermier african nu foarte înstărit care, în timpul liber, se apucase să organizeze o reţea de echipe de fotbal pentru copii. Problema o constituiau banii: bani ca să cumpere un camion cu care să ducă puştii la meciuri, bani pentru echipament şi alte simboluri rîvnite care să le confere o identitate. Maud primise recent o mică moştenire, iar Donohue încasase o poliţă de asigurare de viaţă. Pînă să se întoarcă la Nairobi, amîndoi aranjaseră să fie distribuită în rate pe durata următorilor cinci ani, iar Donohue nu se simţise niciodată mai fericit. Gîndindu-se retrospectiv, singura lui părere de rău era că îşi petrecuse atît de puţin timp ca să-i încurajeze pe copii să joace fotbal şi îşi irosise vremea cu spionii. Fără să-şi explice de ce, acelaşi gînd îl fulgeră şi acum, cînd îl urmări pe Curtiss cum se lasă greoi pe un fotoliu din lemn de tec, dînd aprobator din cap şi clipind îmbietor ca un bunicuţ de treabă. „Iar o ia pe coarda farmecului proverbial care pe mine mă lasă rece", îşi zise Donohue.

– Acum cîteva zile m-am repezit pînă la Harare, se confesă Curtiss cu viclenie, plesnindu-şi palmele de genunchi şi aplecîndu-se uşor în faţă parcă pentru a întări climatul de încredere reciprocă. Mugabe ăla, care e prost făcut grămadă, tocmai a numit un nou ministru al Proiectelor Naţionale. Un tip promiţător, aş îndrăzni să spun. Ai citit ceva despre el, Tim?

– Da, sigur.

– Un tip tinerel. Are să-ţi placă. Ne ajută la un plan pe care îl punem în aplicare acolo. E foarte dispus să primească un bacşiş frumuşel, bineînţeles. E mulatru, de fapt. Mă gîndeam că ai aprecia informaţia asta. Ne-au folosit şi altă dată informaţii din astea, nu? Un individ care primeşte cîte ceva de la Kenny K., nu s-ar codi să ia şi cîte ceva din partea Maiestăţii Sale. Corect?

– Corect. Mulţumesc. Bună idee. O s-o transmit alor mei.

Alte gesturi de aprobare din cap, o clipire din gene, însoţite de o înghiţitură confortabilă de coniac.

– Ştii noul zgîrie-nori pe care l-am construit pe lîngă autostrada Uhuru?

– Da, e, într-adevăr, frumos, Kenny!

– L-am vîndut unui rus săptămîna trecută. E un şef de-al Mafiei, după cum spune Doug. Şi încă mare, evident, nu un amator ca unii pe care-i ştim noi pe-aici. Se zvoneşte că urmează să încheie o tranzacţie mare de droguri cu coreenii, completă Curtiss şi se rezemă de spătar şi-l măsură pe Dunohue cu o îngrijorare profundă, ca un vechi prieten. Hei, Tim! Ce-ai păţit? Ai cam pălit.

– N-am nimic. Mi se mai întîmplă din cînd în cînd.

– Chemoterapia e de vină, să ştii. Ţi-am spus să mergi să te consulte doctorul meu, dar tu, nu şi nu. Maud ce mai face?

– Bine, mulţumesc.

– Îţi dau iahtul. Luaţi-vă şi voi o vacanţă, numai voi doi. Vorbeşte cu Doug.

– Multe mulţumiri, Kenny, dar asta ar putea da de bănuit privind legătura dintre noi, nu crezi?

Kenny oftă din rărunchi şi-şi lăsă braţele să cadă pe lîngă corp, semn că în aer se prefigura ameninţarea unei noi izbucniri nervoase. Nimeni nu se simţea mai jignit decît Kenny cînd gesturile de generozitate îi erau respinse.

– Tim, doar n-o să te alături şi tu bandei care se spală pe mîini de Kenny! Sper că nu-mi arăţi şi tu spatele ca tipii aceia de la bănci!

– Bineînţeles că nu.

– Păi, să n-o faci! A, rusul ăsta de care-ţi povesteam... Ascultă! Ştii ce şi-a pus deoparte pentru vremuri grele? I-a şi arătat lui Doug.

– Sînt numai urechi, Kenny.

– Clădirea aceea are un subsol. Nu prea mergea, dar am hotărît să fac o parcare subterană. M-a cam lăsat în pielea goală, dar aşa-s eu. Patru sute de locuri pentru două sute de apartamente. Iar rusul ăsta, o să-ţi dau şi numele lui, ţine cîte-un camion mare şi alb în fiecare loc de parcare, pe capota cărora scrie Naţiunile Unite. Nici n-au rulat vreodată, i-a zis el lui Doug. Au căzut de pe o navă de transport care se îndrepta spre Somalia. Vrea să le mărite.

Îşi repezi braţele în aer, uimit de propria glumă.

– Păi, ce-nseamnă asta?! Mafia rusă mărită camioane de-ale Naţiunilor Unite? Ştii ce voia Doug să facă?

– Ia spune...

– Să le importe. De la Nairobi tot la Nairobi. Le dă puţină faţă, acolo, iar noi nu trebuie decît să-i omenim puţin pe băieţii de la vamă ca să trecem camioanele prin scriptele noastre, în loturi mici. Ce e asta, dacă nu crimă organizată? Un rus care jefuieşte Naţiunile Unite aici, la Nairobi, ziua-n amiaza mare... Păi, asta-i curată anarhie. Nimic nu-mi displace mai mult decît anarhia. Aşa că îţi vînd informaţia asta. Pe gratis şi fie ce-o fi... Cu complimente de la Kenny K. Să le spui că această chestie nu vă costă nimic. E, aşa, din partea mea.

– O să fie în al nouălea cer de fericire.

– Vreau să-l opriţi, Tim. Să nu mai mişte. Imediat!

– Pe Coleridge sau pe Quayle?

– Pe amîndoi. Liniştiţi-l pe Coleridge şi vreau ca raportul dementei de Quayle să dispară.

„Dumnezeule, şi despre asta ştie!“ îi trecu prin gînd lui Donohue.

– Credeam că Pellegrin l-a făcut deja pierdut, se tîngui el, arborînd aerul încruntat al bătrînilor care simt că îi cam lasă memoria.

– Nu-l băga pe Bernard în chestia asta! Nu mi-e prieten şi nici nu-mi va fi vreodată. Şi mai vreau să-i spuneţi domnului Quayle că, dacă nu se astîmpără în ce mă priveşte, nu mai pot face nimic să-l ajut, fiindcă loveşte în *omenire*, nu în mine! În Germania l-ar fi terminat dacă nu m-aş fi tîrît în patru labe ca să fie cruţat! M-auzi?

– Te-aud, Kenny. O să transmit şi asta. Asta-i tot ce-ţi pot promite.

Cu o agilitate de urs, Curtiss sări de pe fotoliu şi se îndreptă, parcă rostogolindu-se, către capătul încăperii.

– Sînt un patriot! răcni el. Spune tu că nu-i aşa, Donohue! Sînt un patriot, ce mama dracului!

– Sigur că eşti, Kenny.

– Mai zi o dată. Sînt un patriot!

– Eşti un patriot. Eşti John Bull[1]. Winston Churchill. Ce altceva vrei să mai spun?

– Dă un exemplu de felul în care mi-am dovedit patriotismul. Cel mai clar pe care ţi-l aminteşti. *Imediat.*

„Unde vrea să ajungă cu asta?“ Şi totuşi îşi răscoli memoria.

– Cum ar fi, de pildă, treaba din Sierra Leone, pe care am făcut-o anul trecut?

– Povesteşte-mi! Hai, hai! Spune tot!

– Un client de-al nostru voia arme şi muniţie fără să i se ştie numele.

---

[1] Întruchipare a englezului patriot (n.tr.).

– Şi?

– Aşa că am cumpărat armele...

– Eu am cumpărat nenorocitele alea de arme!

– Tu ai cumpărat armele cu banii noştri, noi ţi-am procurat un certificat fals de beneficiar, declarînd că destinaţia lor era Singapore...

– Ai uitat de vas!

– ThreeBees a angajat o navă de patruzeci de mii de tone şi a încărcat armele. Apoi vasul s-a pierdut în ceaţă...

– Asta-i povestea oficială, vrei să zici!

– ... Şi a acostat într-un port neînsemnat în apropiere de Freetown, unde clientul nostru şi oamenii lui aşteptau să descarce marfa.

– Şi nu era nevoie s-o fac eu pentru voi, corect? Puteam să mă dau la fund. Puteam să vă spun: „Aţi greşit omul. Căutaţi pe altul." Da' eu am făcut-o din iubire de ţară, mama ei! Fiindcă-s patriot!

Vocea îşi pierdu din tărie, devenind secretoasă.

– În regulă. Acum ascultă aici. Uite ce faci... Serviciul tău, adică.

Începu să măsoare încăperea cu paşi mari, dînd în acelaşi timp ordine cu glas scăzut, formulîndu-le scurt şi tăios:

– Serviciul vostru – nu ăia de Externe, fiindcă sînt nişte fătălăi – ai tăi, în persoană, să meargă la bănci. Şi *descoperiţi*, la fiecare dintre ele – îţi şi scriu, dacă vrei – un englez adevărat. Sau vreo englezoaică adevărată. Te rog să deschizi urechile, fiindcă trebuie să le transmiţi asta imediat ce ajungi acasă în seara asta. Glasul lui împrumutase vibraţia celor ce se cred vizionari, notele ascuţite, tresăririle tulburătoare din vorbirea milionarului din popor.

– Te ascult, îl asigură Donohue.

– Bravo! Şi-i convocaţi pe toţi. Pe englezii ăştia adevăraţi. Sau femei, ce-or fi. Undeva, într-o sală elegantă de conferinţe, prin City. Băieţii voştri ştiu mai bine locurile. Şi le spuneţi în calitatea

voastră oficială de serviciu secret britanic: „Domnilor! Doamnelor! Nu vă mai luați de Kenny K.! Nu vă putem da amănunte. Tot ce vă putem spune e să-i dați pace în numele reginei. Kenny K. a făcut lucruri mărețe pentru țara lui, dar nu putem intra acum în amănunte. Şi va mai servi țara asta. Acordați-i trei luni de păsuire la credite şi veți face o faptă bună pentru patrie, la fel ca şi Kenny K." Şi o să înțeleagă. E de ajuns ca unul să spună da, şi vor fi cu toții de acord, fiindcă-s ca nişte oi blege. Şi celelalte bănci vor urma imediat exemplul lor, fiindcă şi astea sînt ca nişte oi.

Donohue nu crezuse niciodată că ar putea manifesta sentimente de compasiune față de Curtiss. Iar dacă acest gînd îi trecuse cumva prin minte, în momentul acela avea confirmarea.

– O să-i rog, Kenny. Necazul e că nu avem puteri chiar aşa de mari. Dacă ar fi aşa, ar trebui să ne desființeze.

Efectul acestor cuvinte se dovedi mai cumplit decît ar fi fost Donohue în stare să anticipeze. Curtiss urla deja, iar răgetele lui făcură căpriorii să vibreze. Îşi aruncase brațele spre tavan, iar mînecile albe ale cămăşii îl făceau să se semene cu un preot care invocă cerul. Încăperea trepidă răsunător, amplificînd tunetul vocii tiranice.

– Donohue, sînteți depăşiți de istorie! Vă-nchipuiți că lumea asta căcăcioasă e condusă de țări! Întoarceți-vă la şcoala duminicală, domnule! În vremurile astea se cîntă „Dumnezeu să ocrotească multinaționalele". Şi le mai poți comunica încă un lucru amicilor tăi, domnul Coleridge şi domnul Quayle, dar şi celor pe care-i asmuțiți împotriva mea. *Kenny K. iubeşte Africa* – şi, zicînd asta, îşi răsfiră brațele în lături, acoperind aproape întreaga fereastră panoramică dincolo de care se întindea lacul scăldat în lumina blîndă a lunii – i-a intrat în sînge! Iar Kenny K. îşi iubeşte *medicamentul*. Iar Kenny K. a fost adus pe pămînt ca să ofere medicamentul acesta tuturor – bărbați, femei şi copii – care au nevoie de el! Şi exact asta o să şi facă, aşa că duceți-vă dracului cu toții! Iar dacă cineva şi-a vîrît în cap să se pună de-a curmezişul în calea ştiinței, treaba lui, să plătească! Fiindcă eu

nu-i pot împiedica pe băieţii aceia, e clar, şi nici voi. Asta fiindcă medicamentul a fost testat şi răstestat de capetele cele mai luminate care se găsesc. Şi nici unul – ajuns în acest punct, glasul căpătă un crescendo de ameninţare isterică – n-a îndrăznit să se pronunţe împotriva lui şi nici n-o s-o facă! Nici gînd! Iar acum, cară-te!

Urmînd întocmai recomandarea, Donohue percepu o agitaţie nedesluşită în jur. Cîteva umbre se mistuiră de-a lungul coridorului, cîinii porniră să latre şi telefoanele, tăcute pînă atunci, îşi reîncepură zumzetul.

* * *

Ieşind în aerul proaspăt, Donohue se opri o clipă, lăsîndu-se învăluit de mirosurile şi de foşnetele, parcă purificatoare, ale Africii. Ca întotdeauna, nu avea armă asupra lui. O pojghiţă zdrenţuită de nori se întinsese pe cer, făcînd lumina stelelor să devină tremurătoare. În lumina orbitoare a reflectoarelor de pe perimetrul de securitate, arborii de acacia căpătaseră o culoare gălbuie ca hîrtia îmbătrînită. Auzi sunete scoase de caprimulgi şi behăitul unei zebre. Privi cu fereală în jur, silindu-şi ochii să zăbovească asupra locurilor mai întunecate. Casa era aşezată pe o ridicătură a terenului, iar în spatele ei se întindea lacul, avînd în faţă o alee asfaltată care, în lumina lunii, amintea de un crater adînc. Maşina lui se afla în mijlocul acesteia. Din obişnuinţă, o parcase departe de tufişurile din jur. Nefiind sigur dacă zărise o umbră mişcîndu-se, rămase neclintit. Destul de ciudat, în minte îi apăru Justin. Se gîndi că în cazul în care Curtiss spunea adevărul, iar Justin trecuse, într-un răstimp atît de scurt, prin Italia, Germania şi Canada, călătorind cu un paşaport fals, însemna că acesta era un Justin de care nu avea cunoştinţă, dar despre existenţa căruia ajunsese să creadă în ultimele săptămîni: Justin solitarul, neprimind ordine de la nimeni şi acţionînd doar cum doreşte; Justin cel lipsit de patimă, alegînd calea războiului,

hotărît să descopere ceea ce, în viaţa lui de mai înainte, cu siguranţă că ar fi muşamalizat. Iar dacă acesta era Justin cel de acum şi aceasta era misiunea pe care şi-o asumase, atunci ce loc de pornire mai bun putea găsi decît acesta de aici, la reşedinţa lui *sir* Kenneth Curtiss, importator şi distribuitor al *„medicamentului meu“?*

Dădu să păşească spre maşină şi, auzind un zgomot foarte aproape, intenţia rămase doar un gest şi, fără nici un sunet, îşi lăsă talpa pe asfalt. „De-a ce ne jucăm, Justin? De-a v-aţi ascunselea? S-au te-ai încarnat în vreo maimuţă colobus?“ Apoi percepu distinct: erau paşii cuiva care se apropie din spate. Om sau fiară? Donohue înălţă cotul mîinii drepte în semn de apărare, reprimîndu-şi impusul de a şopti numele lui Justin, se răsuci şi, în lumina lunii îl văzu pe Doug Crick la vreo doi metri depărtare, stînd cu mîinile întinse demonstrativ de-a lungul corpului. Crick era un individ masiv, la fel de înalt ca şi Donohue, însă de două ori mai tînăr, cu faţa lată şi palidă, cu păr castaniu deschis şi arborînd un zîmbet cuceritor, deşi uşor efeminat.

– Bună, Doug, zise Donohue. Îţi merge bine?

– Foarte bine, domnule, mulţumesc, şi sper că la fel vă merge şi dumneavoastră.

– Vrei să-mi spui ceva?

Vorbeau amîndoi foarte încet.

– Da, domnule. Luaţi-o pe drumul principal, cotiţi spre Nairobi, apoi mergeţi pînă la intersecţia spre Parcul Naţional Hell's Gate, care s-a închis acum o oră. Drumul e prost, fără lumini. Ne întîlnim acolo peste zece minute.

Donohue conduse de-a lungul unui şir de arbori *grevillea* cufundaţi în întuneric şi ajunse la cabina de la poartă, unde paznicul îi vîrî lumina lanternei în ochi, apoi se uită şi prin maşină ca nu cumva să fi furat covoarele din piele de leopard. Filmul cu lupte kung-fu fusese înlocuit cu unul porno, făcut de amatori. Pătrunse încet pe drumul principal, fiind atent să nu lovească vreun animal sau vreun om. Localnicii cu capete

acoperite stăteau ciuciţi sau întinşi de-a lungul bordurilor de iarbă. Cîţiva plimbăreţi singuratici ridicară alene braţul spre el, iar alţii, profilaţi în lumina farurilor, schiţau în derîdere cîte-un salt în calea automobilului. Continuă să meargă pînă văzu un indicator precizînd clar că acolo se găsea parcul naţional.

Opri, stinse luminile şi aşteptă. O maşină parcă în spatele lui. Descuie uşa din dreapta şi o întredeschise, făcînd astfel să se aprindă plafoniera. Nu se mai vedeau nici nori, dar nici luna. Prin parbriz, sclipirea stelelor se vedea amplificată. Donohue distinse constelaţiile Taurului şi Gemenilor; iar lîngă Gemeni, pe cea a Racului. Crisk se insinuă pe bancheta din dreapta şi trînti uşa, reinstaurînd întunericul.

– Domnule, şefu' e disperat. Nu l-am mai văzut în starea asta, zău, niciodată, începu Crick.

– Cred că aşa e, Doug.

– A luat-o puţin razna, serios.

– Suprasolicitarea, cred, spuse Donohue, înţelegător.

– Am stat toată ziua în centrala de telecomunicaţii, făcîndu-i legătura. Bănci din Londra, Basel, apoi iar bănci, apoi companii de finanţare de care nici nu auzise, oferindu-i credite lunare cu dobînda de patruzeci la sută, după care au început şobolanii, cum le zice el politicienilor. Imposibil să nu tragi cu urechea, nu?

O femeie cu un copil de mînă tocmai rîcîia sfios pe parbrizul automobilului. Donohue coborî fereastra şi-i puse în palma descărnată o bancnotă de douăzeci de şilingi.

– Şi-a amanetat casele din Paris, Roma şi Londra şi îşi va ipoteca reşedinţa din Sutton Place, New York. Încearcă să găsească un cumpărător şi pentru echipa aceea de fotbal de trei lulele, dar ar trebui să fii dement s-o cumperi. L-a rugat pe un bun prieten de la Crédit Suisse să aranjeze un împrumut de douăzeci şi cinci de milioane de dolari azi, care luni vor fi treizeci. În plus, K.V.H. nu-l slăbeşte pentru plata contractelor de plasare pe piaţă. Iar dacă nu are bani, ăia vor merge pînă într-acolo, încît îi vor prelua compania.

Trei siluete ameţite, formînd o familie, probabil refugiaţi care nu aveau idee încotro să apuce, se strînseseră în dreptul geamului.

– Vreţi să-i alung eu, domnule? întrebă Crick, dînd să întindă mîna spre clanţa uşii.

Donohue îi tăie elanul cu glas poruncitor:

– Nici să nu te gîndeşti!

Porni apoi motorul şi se îndepărtă încet de locul acela, lăsîndu-l pe Crick să continue:

– Se răsteşte la toţi, asta e tot ce face. E dramatic, serios. K.V.H. nu vor banii. Vor compania, lucru pe care-l ştiam cu toţii de mult, dar el habar n-a avut. Mă-ntreb cum se va termina cu toată agitaţia asta.

– Îmi pare rău să aflu asta, Doug. Întotdeauna am considerat că tu şi Kenny sînteţi mînă în mînă.

– Şi eu am crezut la fel. Mi-a trebuit mult pînă să mă dumiresc, recunosc. Nu-mi stă în caracter să joc dublu, mă credeţi?

Un pîlc de masculi de gazele, cu un aer temător, apăruse aproape de marginea drumului şi-i urmări trecînd.

– Ce doreşti, de fapt, Doug? întrebă Donohue.

– Aş vrea să ştiu dacă nu aveţi vreo treabă informativă de făcut, domnule. Vreo persoană pe care trebuie s-o vizitaţi sau s-o supravegheaţi. Vreun document deosebit care vă trebuie.

Donohue rămase impasibil:

– A, plus că am un amic. Din vremea cînd am lucrat în Irlanda. Locuieşte la Harare, unde nici n-aş pune piciorul.

– Ce-i cu el?

– A fost abordat de cineva. Lucrează pe cont propriu, înţelegeţi?

– Abordat în ce scop?

– L-au contactat nişte tipi din Europa, care erau amici cu nişte amici de-ai lui. I-au oferit o sumă astronomică să reducă la tăcere o femeie albă şi pe prietenul ei negru aflaţi în drum

spre Turkana. De curînd. „Pleci în seara asta, avem o maşină care te-aşteaptă."

Donohue intră pe bordura de iarbă şi opri din nou maşina.

– Cînd?

– Cu două zile înainte ca Tessa Quayle să fie ucisă.

– A acceptat propunerea?

– Bineînţeles că nu, domnule.

– De ce?

– Nu-i genul... În primul rînd, nu se atinge de femei. A făcut-o în Rwanda, în Congo... Dar a zis că nu se mai atinge de femei.

– Şi ce-a făcut?

– I-a sfătuit să discute cu nişte indivizi despre care ştia că nu fac nazuri.

– Ăştia cine-s?

– Nu vrea să spună, domnule Donohue. Iar dacă ar vrea, nici nu vreau să aud. Unele lucruri sînt prea periculoase dacă le ştii.

– Înseamnă că nu prea ai ce oferi, nu?

– Păi, el este *dispus* să discute parametrii *în mare*, dacă înţelegeţi ce vreau să zic.

– Nu pricep. Pe mine mă interesează nume, date şi locuri. Detaliile. Chestii concrete, nu parametri.

– Domnule, eu cred că, dacă lăsăm deoparte limbajul diplomatic, el vrea doar atît să ştie: sînteţi dispus să plătiţi ca să aflaţi ce s-a întîmplat cu doctorul Bluhm, inclusiv detalii explicate pe hartă. Cum se socoteşte un soi de scriitor, a întocmit o relatare a evenimentelor de la Turkana, aşa cum l-au prins pe doctor, pe baza a ceea ce i-a povestit amicul lui. Exclusiv pentru dumneavoastră, cu condiţia unui preţ corespunzător.

În jurul automobilului, se strînsese un alt grup de dezrădăcinaţi ai nopţii, conduşi de un bătrîn care purta o pălărie de damă, cu boruri mari şi cu fundă.

– Mi se pare o prostie, spuse Donohue.

– Eu nu cred că-i aşa, domnule. Eu spun că-i cît se poate de adevărat. Ştiu că e aşa.

Donohue se simţi cutremurat de un fior. „*Ştii? De unde?* Sau în spatele prietenului din vremea cît te aflai în Irlanda se ascunde Doug Crick?“

– Şi unde e? Relatarea pe care a scris-o, adică?

– Pe-aproape, domnule, ca să zic aşa.

– Mîine la prînz o să stau douăzeci de minute la barul cu piscină de la hotelul Serena.

– Omul se aşteaptă la vreo cincizeci de mii, domnule Donohue.

– O să-ţi spun eu la ce se poate aştepta după ce văd despre ce e vorba.

Drumul spre casă dură o oră, iar Donohue goni ocolind gropile în ultima clipă şi încetinind doar arareori. Prin dreptul farurilor îi trecu la un moment dat un şacal care se îndrepta spre parcul de vînătoare. Un grup de femei care lucrau la o fermă de flori îi făcură semn să le ia, însă el le ignoră. Chiar şi cînd trecu pe lîngă propria casă îşi refuză gîndul de a opri, îndreptîndu-se drept către Înalta Comisie. Somonul de apă dulce trebuia să aştepte pînă a doua zi.

XXI

– Sandy Woodrow, intonă Gloria cu severitate glumeață, proțăpindu-se în fața lui cu mîinile în șold, îmbrăcată cu halatul de casă nou-nouț și pufos, a cam sosit vremea să ridici steagul.

Se sculase devreme și cît Woodrow se bărbierise, ea își periase părul. Gloria îi pregătise pe copii pentru școală și-i expediase cu șoferul, apoi îi găti lui Woodrow ouă cu șuncă, fel ce îi era interzis, dar orice soție are dreptul să-și răsfețe bărbatul. Maimuțărea rolul de șef al clasei, retrăind experiențe din școală și luîndu-și chiar și glasul de atunci, deși soțul ei, adîncit ca de obicei într-un maldăr de ziare, nu remarca în nici un fel eforturile ei.

– Drapelul se ridică din nou luni, dragă, îi răspunse Woodrow cu un aer absent, molfăind șuncă. Mildred a luat legătura cu cei de la Departamentul de Protocol. Drapelul a stat în bernă mai mult pentru Tessa decît pentru un prinț din familia regală.

– Nu despre drapelul *vostru* vorbeam eu, prostuțule, spuse Gloria, îndepărtînd ziarele din imediata lui apropiere și așezîndu-le pe măsuță aflată sub acuarelele pictate de ea. Stai comod? Atunci ascultă... M-am gîndit să dăm o petrecere absolut trăsnet ca să uităm cu toții de necazuri, inclusiv tu. E vremea, Sandy! Serios vorbesc. Ar cam fi momentul să ne putem spune unul altuia: „Am făcut asta. Am fost acolo. Îmi pare teribil de rău. Dar viața merge înainte. Tessa ar gîndi la fel. Și-acum o întrebare vitală, scumpule. Ce se mai zvonește? Cînd se întorc Porter-ii?“

Spusese „Porter-ii“, așa cum vorbim despre oameni cînd ne simțim bine.

Woodrow își așeză un sfert de ou pe felia de pîine prăjită.

– Domnul și doamna Porter Coleridge și-au luat un concediu prelungit pe care îl vor petrece acasă pînă o aranjează pe fiica lor, Rosie, la o școală, rosti el citînd un purtător de cuvînt imaginar. Zvon sau știre publică – e totuna.

Era însă o chestiune care, în ciuda aparentei nonșalanțe, îl măcina destul de intens pe Woodrow. Ce dracu' punea Coleridge la cale? Dar ce era cu tăcerea asta pe toate fronturile? Bun, era acasă, în concediu. Norocul lui... Dar șefii de Misiune aflați în concediu au telefon, e-mail și o adresă. Prezintă simptome de autoritate neîmplinită și le telefonează mereu adjuncților și secretarelor particulare pentru te miri ce, vrînd să știe ce mai fac servitorii, cum le merge grădinii, cîinilor și „ce se întîmplă în absența mea?" Și se cam bosumflă cînd li se dă de înțeles că toate se desfășoară chiar mai bine cînd ei nu sînt de față. Dar de la plecarea sa intempestivă, Coleridge nu mai dăduse nici un semn de viață. Iar dacă Woodrow telefona la Londra cu scopul declarat de a scoate de la el răspunsuri la cîteva întrebări nevinovate – și, ca din întîmplare, să-l descoasă în legătură cu planurile și visele –, se lovea numai de ziduri groase și mute. Coleridge era „detașat la secretariatul cabinetului", îi spusese un tinerel de la Departamentul Africa. Sau: „face parte dintr-o comisie ministerială de lucru", după cum aflase de la un satrap de la subsecretariatul permanent.

Iar după ce, într-un tîrziu, folosind telefonul digital de pe biroul lui Coleridge, Woodrow reușise să dea de Bernard Pellegrin, acesta se arătase la fel de aerian ca și ceilalți: „Iar au copt ceva cei de la Personal", îi explicase el confuz. „Primul-ministru vrea să fie informat, secretarul de stat trebuie să îi prezinte informarea, așa că cineva trebuie să o și facă. Toată lumea vrea cîte ceva în legătură cu Africa. Ce mai e nou pe la voi?"

– Bine, Bernard, dar Porter se mai întoarce sau nu? Vreau să spun că situația e *foarte delicată*. Pentru noi toți...

– Eu sînt ultimul care află asta, bătrîne.

O scurtă pauză.

– Eşti singur?

– Da.

– Căcăcioasa aia mică, Mildred, nu stă cumva cu urechea la gaura cheii?

Woodrow aruncă o privire spre uşa închisă ce dădea în anticameră şi-şi coborî vocea:

– Nu.

– Mai ţii minte mormanul ăla de hîrtii pe care mi l-ai trimis nu de mult? Fix douăzeci de pagini, al căror autor era o femeie?

Woodrow simţi un gol în stomac. „Dispozitivele codificare sînt ele sigure faţă de intruşi, dar faţă de *ai noştri?*"

– Ce-i cu ele?

– Părerea mea – cea mai bună variantă ar fi, iar asta rezolvă totul – nici n-a sosit. S-a pierdut la poştă. Mă-nţelegi?

– Bernard, vorbeşti din punctul tău de vedere... Eu nu ştiu ce s-a întîmplat acolo. Dacă nu l-ai primit, asta-i treaba voastră. Eu atîta ştiu.

– Să presupunem că *nu* l-ai expediat. Că nici n-a existat. Nici n-a fost scris, nici nu s-a trimis. Ar fi posibil de rezolvat acolo? făcu Pellegrin a cărui voce trăda împăcarea cu sine.

– Nu. E imposibil. Nu merge deloc, Bernard.

– De ce? – Pellegrin părea intrigat, dar nicidecum deranjat.

– L-am trimis prin sacul diplomatic. Era trecut în evidenţe. Personal pentru tine. Cei de la Mesageria Regală au semnat pentru el. Le-am spus despre el celor – fu cît pe ce să-i scape „de la Scotland Yard", dar se răzgîndi la timp – da, celor care au venit aici. Trebuia... Aveau deja cunoştinţă de asta cînd au discutat cu mine.

Senzaţia de teamă îl făcu să se înfurie.

– Te-am anunţat că le-am spus! continuă. Te-am prevenit, mai precis! Bernard, a ieşit ceva la iveală? Mă faci să am îndoieli, ca să fiu cinstit. Înţelesesem de la tine că toată tărăşenia s-a potolit de tot.

– N-ai motive de îngrijorare, băiete. Calmează-te! Istoriile astea ies din cînd în cînd la suprafață. Ca pasta de dinți care scapă din tub, dar tu vrei să o împingi înapoi. Unii spun că așa ceva nu se poate. Dar se întîmplă în fiecare zi. Soția ta e bine?

– Gloria? Sigur.

– Şi puștimea?

– La fel.

– Transmite-le toate cele bune din partea noastră.

* * *

– De aceea am hotărît să facem o serată dansantă *super*, tocmai spunea Gloria, entuziasmată de idee.

– A, bine, splendid, o aprobă Woodrow și, ca să cîștige un răgaz pentru a relua firul discuției, începu să ia pastilele pe care Gloria îl silea să le înghită în fiecare dimineață: trei tablete din tărîțe de ovăz, una cu ulei de pește și jumătate de aspirină.

– Ştiu că nu-ți place să dansezi, dar mama ta e de vină, nu tu, urmă Gloria cu glas mieros. N-o să-i dau voie Elenei să se bage, sigur nu, după scenele destul de neplăcute pe care le-a făcut în ultima vreme. O s-o anunț doar...

– Aha! Bine...

– Deci, voi două v-ați împăcat și ați căzut la pace, nu? Nu știam asta... Felicitări!

Gloria își mușcă buzele. Vreme de cîteva momente, amintirea modului în care dansase Elena o făcuse să se simtă deprimată.

– Am și prietene *adevărate*, Sandy, să știi, spuse ea pe un ton plîngăreț. Am nevoie de ei, ca să fiu sinceră. Mă simt părăsită așteptînd toată ziua, pînă te întorci tu. Cu prietenii rîzi, flecărești, ne mai facem reciroc cîte-un serviciu. Iar uneori te mai și certi. Dar apoi te împaci. Ăsta e rostul prietenilor. Aș vrea să ai *și tu* pe cineva la fel. E bine?

– Dar te am pe tine, dragă, spuse Woodrow cavalereşte şi o îmbrăţişă, gata de plecare.

* * *

Gloria se apucă de lucru cu toată rîvna şi hotărîrea pe care o demonstrase şi la înmormîntarea Tessei. Alcătui un comitet de organizare din soţiile unor diplomaţi cu vechime şi din funcţionare prea mărunte ca să o refuze. Prima dintre ele era Ghita, o alegere care conta enorm pentru Gloria, fiindcă Ghita fusese, fără să vrea, cauza rupturii ei cu Elena şi tot ea provocase scena dezgustătoare care urmase. Amintirea aceea avea s-o urmărească toată viaţa pe Gloria.

Şi Elena organizase o serată la fel, care, pînă la un punct, fusese reuşită, trebuia să recunoască asta. Iar Sandy, se ştia prea bine, chiar încuraja cuplurile să se despartă la petreceri şi să facă „turul sălii", după cum se exprima el. Petrecerile, obişnuia el să afirme, erau locurile în care îşi punea în valoare talentul diplomatic. Şi aşa şi trebuia să fie... În asemenea ocazii, devenea fermecător. De aceea, Gloria şi Sandy nu se prea întîlniseră mai toată seara, cu excepţia rarelor momente în care, aflaţi de o parte şi de alta a încăperii, îşi spuseseră cîteva vorbe şi apoi se prinseseră în lanţul şerpuitor al unei conga răsfirate pe tot ringul. Lucru absolut normal, deşi Gloria şi-ar fi dorit *măcar un dans*, chiar dacă n-ar fi fost decît un foxtrot, singurul la care Sandy era în stare să păstreze ritmul. Aşa că, în afară de asta, Gloria nu prea avea ce povesti despre modul în care-şi petrecuse seara, decît că, socoti ea, la vîrsta ei, Elena ar fi trebuit să îmbrace o rochie cu decolteu mai puţin generos, în loc să i se reverse sînii afară din corsaj, cum se zice, şi şi-ar fi dorit ca ambasadorul Braziliei să nu fi insistat în a-şi pune palma pe fundul ei cînd au dansat samba, cu toate că Sandy susţine că aşa procedează latinii.

De aceea, avu senzaţia că fusese trăsnită din senin cînd, în dimineaţa de după serata dansantă – în cursul căreia Gloria nu

observase nimic nelalocul lui, şi ţinea să repete asta, fiindcă avea impresia că *nimic* nu scăpa atenţiei ei – aşadar, la cafeaua de trecere în revistă a petrecerii, luată la clubul Muthaiga, Elenei îi scăpase – absolut nevinovat, de parcă ar fost vorba, mai curînd, de o bîrfă total lipsită de importanţă şi nu de o *adevărată* bombă, care îi distrugea viaţa iremediabil – că Sandy se dăduse cam tare la Ghita Pearson, acestea fiind chiar cuvintele Elenei, şi că Ghita pretextase o durere de cap ca să plece mai devreme acasă, lucru pe care Elena îl considera deplasat, fiindcă, dacă toată lumea ar proceda la fel, nimeni nu şi-ar mai da osteneala să organizeze o petrecere.

La început, Gloria rămase mută. Apoi refuză cu încăpăţînare să creadă o iotă. Ce voia Elena să spună cu „se dăduse tare“? „Hai, Elena, cum adică? Fii mai explicită, te rog! Asta mă cam irită... Nu, n-am nimic, continuă, te rog! Acum, dacă tot ai început, mergi pînă la capăt!“

„A luat-o la pipăit – asta ca să înţelegi şi tu“, îi răspunse Elena cu o brutalitate deliberată, incitată de ceea ce luase drept falsă pudoare la Gloria. „Căutînd-i sînii. Împingîndu-şi burta, şi nu numai, între picioarele ei. La ce te aştepţi din partea unui bărbat cînd îi căşună pe cineva, femeie? Am convingerea că eşti singura din oraşul acesta care nu ştie că Sandy e cel mai mare fustangiu dintre diplomaţi. Îmi amintesc numai cum i-a dat tîrcoale Tessei luni în şir, alergînd cu limba scoasă după ea, chiar şi cînd era gravidă în luna a opta!“

Menţionarea numelui Tessei puse capac la toate. Gloria acceptase de mult că Sandy ţinea în mod nevinovat la Tessa; era, bineînţeles, prea demn ca să dea frîu liber sentimentelor. Spre ruşinea ei, chiar o abordase pe Ghita în privinţa acestui subiect şi nu obţinuse vreo confirmare, ceea ce o liniştise. Acum însă, Elena nu numai că redeschisese acea rană, ba mai turnase şi sare pe ea. Nevenindu-i să creadă, nedumerită, umilită şi de-a dreptul furioasă, Gloria se duse glonţ acasă, le dădu drumul servitorilor mai devreme, îşi trimise băieţii la teme, încuie dulăpiorul

cu băuturi, păstrînd cheia la ea, şi aşteptă înnegurată sosirea lui Sandy. Care apăru, într-un tîrziu, pe la opt, motivînd că avusese de rezolvat nişte chestiuni presante la birou, dar, din cîte îşi dădea Gloria seama – chiar în starea de iritare în care se găsea –, nu băuse. Nedorind să fie auzită de băieţi, îl prinse de braţ şi-l sili să coboare pe scara rezervată servitorilor, pînă în demisol.

– Ce naiba-i cu tine? se plînse el, nemulţumit de tratament. Vreau să beau un scotch.

– Ba ce-i cu tine, Sandy? îi replică Gloria plină de cutezanţă. Să nu-mi vii cu fraze bombastice şi înflorite, te rog! Scuteşte-mă de limbajul tău diplomatic găunos. N-am nevoie de el. Nici de politeţuri. Sîntem amîndoi oameni mari. Ai avut sau n-ai avut relaţii intime cu Tessa Quayle? Te previn, Sandy. Te cunosc prea bine. O să-mi dau *imediat* seama dacă mă minţi.

– Nu, răspunse Woodrow direct. N-am avut. Mai ai întrebări?

– Ai fost îndrăgostit de ea?

– Nu.

„La fel ca şi tatăl lui, rezistă cu stoicism oricărei furtuni. Fără să clipească măcar..." Era acel Sandy pe care Gloria îl iubea cel mai mult, dacă era cinstită cu ea însăşi. Tipul de bărbat cu care ştia pe ce picior dansează. „O s-o rup definitiv cu Elena."

– Te-ai dat la Ghita Pearson cînd ai dansat cu ea la petrecerea Elenei sau nu?

– Nu.

– Elena aşa zice.

– Atunci Elena vorbeşte prostii. Ceva nou?

– Tot ea a spus că Ghita a plecat devreme înlăcrimată, fiindcă începuseşi s-o pipăi.

– Presupun că Elena s-a ofuscat pentru că n-am pipăit-o pe ea.

Gloria nu se aşteptase la dezminţiri atît de directe, lipsite de echivoc, aproape obraznice. S-ar fi lipsit de acel „ofuscat" şi nici

nu i-ar mai fi dat bani de buzunar lui Philip dacă ar fi auzit asta din gura lui, dar se putea ca Sandy să spună adevărul.

– Ai mîngîiat-o pe Ghita, ai pipăit-o, te-ai înghesuit în ea? Spune-mi! strigă ea şi cedă sub presiunea unui val de lacrimi.

– Nu, îi răspunse din nou Woodrow şi făcu un pas spre ea, însă Gloria îl îndepărtă cu un gest brusc.

– Să nu mă atingi! Lasă-mă în pace! Ţi-ai dorit o relaţie cu ea?

– Cu Gita sau cu Tessa?

– Cu oricare! Cu amîndouă! Ce contează?!

– Să ne referim mai întîi la Tessa?

– Cum doreşti!

– Dacă prin „relaţie" înţelegi că voiam să mă culc cu ea, sînt convins că ideea mi-a trecut prin minte, aşa cum li s-ar întîmpla majorităţii bărbaţilor care sînt heterosexuali. Ghita mi se pare mai puţin atrăgătoare, dar şi tinereţea te atrage, aşa că să vorbim şi despre ea. Ce zici de exprimarea lui Jimmy Carter? „Am comis adulter în suflet." Uite... Am mărturisit. Iar acum, vrei să divorţezi sau mă laşi să beau un scotch?

Înainte ca Woodrow să încheie fraza, Gloria se ghemuise de durere, plîngînd incontrolabil, împovărată de ruşine şi detestîndu-se, după care îl imploră pe Sandy să o ierte, fiindcă – îi era limpede – procedase într-un mod oribil. Îl acuzase de toate relele de care se acuzase singură încă de cînd Justin dispăruse în noapte, ducînd-şi valizele. Transferase propria-i vinovăţie asupra lui Sandy. Consternată, îşi strînse braţele în jurul trupului şi, printre lacrimi, bîigui: „Îmi pare rău, Sandy!", „Sandy, te rog!" sau „Sandy, iartă-mă, am fost josnică!", apoi se zbătu să scape din strînsoarea lui. Numai că Sandy îşi petrecuse deja un braţ pe după umerii ei şi o îndruma în sus pe scări, asemenea unui doctor atent, aşa cum ar fi trebuit să fie, de fapt. Iar cînd ajunseră în salon ea îi dădu cheia de la dulăpiorul cu băuturi şi el turnă cîte o porţie sănătoasă pentru fiecare.

Cu toate acestea, cicatrizarea rănii dură multă vreme. Bănuielile atît de grave nu se sting într-o zi, mai ales cînd ele reînnoiesc alte bănuieli ce fuseseră date uitării. Gloria revăzu în minte lucruri pe care le crezuse uitate, apoi altele, mai vechi. Memoria ei, care funcționa după un mecanism propriu, se încăpățîna să reînvie incidente pe care, în momentele respective, le trecuse cu vederea. La urma urmelor, Sandy era un bărbat atrăgător. Era normal ca femeilor să le placă de el. Era aproape întotdeauna persoana cu înfățișarea cea mai distinsă dintre cei prezenți într-o încăpere. Iar puțin flirt nevinovat nu strică nimănui. Apoi însă, cîte-o amintire răzbătea la suprafață din nou, iar ea începu să-și pună alte și alte întrebări. În minte îi apărură femei întîlnite în cursul altor numiri în diferite posturi – partenere de tenis, bone, tinere soții ale căror bărbați sperau să fie promovați. Se trezi retrăind petreceri la iarbă verde, partide de înot, ba chiar și – cu o înfiorare involuntară – o partidă de înot în pielea goală, după ce băuseră cam mult, în piscina ambasadorului francez de la Amman, „cînd nimeni nu se uita în jur, iar noi alergam țipînd să ne luăm prosoapele, și totuși..."

Gloriei îi trebui cîteva zile ca s-o ierte pe Elena și, într-un fel, desigur, nici nu putea șterge totul din memorie. Însă Elena era *tare nefericită*, reflectă Gloria, apelînd la latura generoasă a caracterului ei. „Și cum să nu fie nefericită cînd e căsătorită cu piticania aceea înfiorătoare de grec și caută mereu consolare în brațele altor bărbați care nici ei nu erau cine știe ce?"

* * *

În rest, singurul lucru care o frămînta cît de cît pe Gloria era ce anume ar trebui să sărbătorească. Evident, trebuia să fie o zi cu roșu în calendar – Ziua Independenței sau 1 Mai. Bineînțeles că trebuia organizată curînd, înainte de întoarcerea Porter-ilor, a căror prezență nu o dorea cîtuși de puțin. Dorea să-l plaseze pe Sandy în lumina reflectoarelor. Ziua Commonwealth-ului se

întrezărea ca o posibilitate, dar cam prea îndepărtată. Cu puțină abilitate diplomatică, puteau sărbători *anticipat* această zi, luînd-o astfel înaintea tuturor. Asta ar dovedi spirit de inițiativă. Gloria ar fi preferat Ziua Commonwealth-ului Britanic, însă totul se făcea conform instrucțiunilor, „în așa vremuri am ajuns să trăim. E sărbătoarea Sfîntului George; hai să ucidem balaurul acela pentru totdeauna! E ziua debarcării de la Dunkirk; hai să ducem luptele pe plajă!" Sau Ziua Waterloo sau Ziua Trafalgar sau Agincourt, toate amintind de răsunătoare victorii britanice – dar, din nefericire toate erau împotriva francezilor care, după cum obiectase Elena pe un ton acid, aveau cei mai buni bucătari din oraș. Dar cum nici una dintre aceste zile nu corespundea, pînă la urmă, rămînea tot Ziua Commonwealth-ului.

Gloria socoti că sosise timpul să-și pună în aplicare planul strategic, pentru realizarea căruia avea nevoie de binecuvîntarea cabinetului privat. Mike Mildren suferise o schimbare. După ce, vreme de șase luni, găzduise în apartamentul lui o neozeelandeză lipsită de orice farmec, o schimbase peste noapte cu un atrăgător tînăr italian, care – cunoscut de mai toată lumea – își petrecea vremea prin preajma piscinei de la Hotelul Norfolk. Alegînd momentul de după masa de prînz, cînd se spunea că Mildren era mult mai receptiv, Gloria îi telefonă de la Muthaiga Club, slujindu-se de toate trucurile știute și impunîndu-și ca nu cumva să-i spună Mildred din greșeală.

– Mike, Gloria te deranjează. Cum îți merge? Ai un minut liber? Sau hai să zicem două.

O introducere elegantă și trădînd modestie, fiindcă, la urma urmei, doar era soția celui care ținea locul Înaltului Comisar, chiar dacă ea nu era Veronica Coleridge. Da, Mildred îi acorda un minut.

– Uite, Mike, după cum s-ar putea să fi aflat, eu și un grup de femei cu inițiativă vrem să organizăm o petrecere *foaaarte* mare înainte de Ziua Commonwealth-ului. Un fel de preambul

care să le dea un exemplu celor care vor mai da asemenea petreceri. Sandy a vorbit cu tine despre asta, sînt convinsă. Nu-i aşa?

– Încă nu, Gloria, dar o va face neîndoielnic.

Sandy era necooperant, ca de obicei. Uita de ea de îndată ce ieşea pe uşă. Iar cînd se întoarce acasă, bea pînă adormea.

– Ei, în fine, Mike, ne-am gîndit că am avea nevoie, continuă ea netulburată, de un loc spaţios şi semiacoperit. Cît de spaţios posibil, serios, cu bucătăria în apropiere. Vrem să facem un bufet cald pe loc şi să aducem o orchestră locală bună. Nu una care să cînte disco, aşa cum a fost la Elena. Şi nici nu vrem somon rece. Sandy e dispus să ofere o porţie sănătoasă din alocaţie, iar ataşaţii scotocesc prin puşculiţele lor, ceea ce e un început bun, ca să zic aşa. Mă asculţi?

– Bineînţeles, Gloria.

„Tinerel înfumurat ce eşti. Ţi-ai însuşit deja prea multe dintre aerele şi fandoselile stăpînului. O să te pună Sandy la punct, imediat ce va găsi prilejul..."

– Aşadar, am două întrebări, Mike. Ambele destul de delicate, dar o să trec peste asta şi ţi le prezint. *Prima*. Dacă Porter tot e absent nemotivat, îndrăznesc a spune, şi tot nu primim nici un sprijin financiar din fondul de protocol al Excelenţei Sale, ca să zic aşa, s-ar putea găsi vreo soluţie de finanţare sau l-am putea convinge pe Porter, de acolo de unde e, să se milostivească de noi?

– Şi a doua?

„Chiar că e nesuferit!"

– *Doi*, Mike, e *unde?* Avînd în vedere anvergura evenimentului plus importanţa pe care o are pentru comunitatea britanică în această perioadă *foarte dificilă*, precum şi distincţia pe care am dori să i-o dăm, dacă asta are vreo legătură cu distincţia – în fine, ne gîndeam – mai precis, eu, nu Sandy, pentru că el e prea ocupat, sigur – că cel mai potrivit loc pentru organizarea unei sărbătoriri memorabile a Zilei Commonwealth-ului ar putea fi tocmai – cu condiţia ca toată lumea să fie de acord, bineînţeles – peluza de la reşedinţa Înaltului Comisar. Mike?

Gloria avu senzaţia bizară că acesta se dăduse la fund şi se îndepărtase înot.

– Te ascult, Gloria.

– Ei, ce zici? Pentru parcare şi toate celelalte. Vreau să spun că nimeni nu va intra în reşedinţă, se înţelege de la sine. Doar e a lui Porter. A, cu excepţia necesităţilor fiziologice, fireşte. Doar n-o să aducem toalete portabile în grădina Excelenţei Sale, nu?

Simţi că începea să pară că are o fixaţie în ce-l privea pe Porter şi toaletele portabile, dar trecu peste asta şi continuă:

– Cu alte cuvinte, tot ce-i acolo aşteaptă, nu? Servitori, automobile, personal de securitate şi aşa mai departe. Vreau să spun că îi aşteaptă pe Porter şi pe Veronica, evident. Nu pe noi, se corectă precipitată. Eu şi Sandy le ţinem locul doar pînă se întorc ei. Nu-i o intrare cu forţa sau ceva de genul acesta. Mike, mai eşti pe fir? Am impresia că vorbesc singură.

Nu se înşelase. Replica sosi în aceeaşi seară sub forma unei scrisori tipărite, prezentate personal, din care Mildred sigur păstrase o copie. Nu reuşise să vadă decît maşina decapotabilă îndepărtîndu-se. Mildred se afla pe scaunul din dreapta, iar şofer era italianul iubitor de piscine. Departamentul venea cu precizări clare, scria el plin de importanţă. Reşedinţa Înaltului Comisar şi terenurile anexă constituiau o zonă în care nu se organizează ceremonii de nici un fel. Nu putea fi vorba de „asumarea *de facto* a statutului de Înalt Comisar", încheia el neiertător. Urma să sosească şi o scrisoare în acelaşi sens din partea Ministerului de Externe.

Woodrow se înfurie. Niciodată nu-şi descărcase nervii asupra ei în acest fel.

– Aşa meriţi dacă ceri aşa ceva, strigă el, păşind apăsat de-a lungul salonului. Chiar îţi închipui că o să obţin slujba lui Porter dacă organizez o petrecere cîmpenească pe peluza lui nenorocită?

– Am tatonat *şi eu* terenul, protestă ea cu un aer patetic, în vreme ce el se răstea la ea. E absolut firesc să vreau ca tu să ajungi *sir* Sandy într-o bună zi. Nu alerg după o glorie de împrumut. Vreau să fii fericit!

Următoarea alegere a locului trădă însă capacitatea tipică ei de adaptare. „Atunci am putea la fel de bine s-o facem aici", își jură ea, privind lung și visător înspre grădină.

* * *

Marea vînzoleală de Ziua Commonwealth-ului începuse.

Toate pregătirile făcute într-o fugă nebună dăduseră roade, oaspeții sosiseră, orchestra cînta, băutura curgea, cuplurile flecăreau, palisandrii din grădina aflată în fața casei înfloriseră; la urma urmelor, viața era cu adevărat grozavă. Cortul deschis ce nu se potrivea fusese înlocuit cu unul de dimensiuni corespunzătoare, șervețelele de hîrtie fuseseră schimbate cu altele din pînză, cuțitele și furculițele din plastic, cu unele placate, pînza de cort de un cărămiziu oribil devenise albastru regal cu auriu. Vechiul generator electric, scoțînd un behăit de măgar bolnav, fusese înlocuit cu unul care sfîrîia ca o tigaie încinsă. Porțiunea din fața casei nu mai arăta ca un șantier de construcții, iar printr-o intervenție telefonică de ultim moment a lui Sandy primise cîțiva servitori africani extrem de buni, inclusiv doi sau trei din serviciul personal al lui Moi. Decît să apeleze la chelneri nestilați – dacă te gîndeai numai la ceea ce s-a întîmplat la petrecerea Elenei sau, mai bine zis, la ceea ce nu se întîmplase! – Gloria recrutase personal de la alte reședințe diplomatice. O asemenea achiziție era Mustafa, omul de încredere al Tessei, după cum obișnuia chiar ea să spună, care fusese prea îndurerat, după cîte se zvonea, ca să-și caute altă slujbă. Numai că Gloria îl trimisese pe Juma să-l caute și acesta venise, iar acum uite-l mișcîndu-se agil printre mesele de pe partea cealaltă a ringului de dans, puțin cam deprimat, săracul, dar evident recunoscător că nu a fost uitat, ceea ce conta cel mai mult. Băieții în albastru sosiseră la țanc pentru a se ocupa de parcarea automobilelor, iar problema va fi, ca de obicei, să fie ținuți departe de băuturi, însă Gloria le făcuse o instrucție severă, așa că, de la mic la mare, nu puteau

face altceva decît să spere. Iar orchestra era nemaipomenită, făcea totul să trepideze, ținînd ritmul cum se cuvine, astfel că pînă și Sandy va reuși să danseze, dacă va fi cazul. Iar el arăta de-a dreptul senzațional îmbrăcat cu smochingul pe care tot ea i l-a cumpărat drept cadou de „împăcare". Într-o bună zi, Sandy avea să devină un exemplar demn de scos în lume! Iar bufetul cald, mai exact, ceea ce apucase să guste, ei, bine, era mulțumitor. Nu ieșit din comun, nici nu puteai spera așa ceva la Nairobi pentru că nu găsești chiar de toate, nici măcar dacă îți poți permite. Dar în orice caz, era superior celui de la petrecerea Elenei, iar asta nu neapărat pentru că Gloria ar fi vrut să stabilească o ierarhie. Iar scumpa de Ghita, cu *sari*-ul ei auriu, era divină...

* * *

Woodrow are toate motivele să se felicite. În vreme ce cuplurile se rotesc în ritmul muzicii pe care o urăște, el soarbe metodic cel de-al patrulea pahar de whisky și se socotește marinarul zdruncinat de furtună, care a reușit să ajungă pînă în port înfruntînd toate vitregiile. „*Nu*, Gloria, nu m-am dat la ea și nici la alta. *Nu*, în ce le privește *pe toate*. Nu, n-o să-ți pun la dispoziție mijloacele cu care să mă distrugi! Nici ție, nici tîrfei ordinare de Elena, nici Ghitei, puritana asta micuță și ascunsă. Sînt un om care ține la *statu–quo*, după cum corect a remarcat Tessa."

Cu coada ochilor, Woodrow o fixează pe Ghita, care se lipește de pieptul unui african extraordinar de atrăgător, pe care, pînă în seara asta, nu l-a cunoscut. „O frumusețe ca a ta e un păcat", îi comunică el în gînd. „Un păcat în cazul Tessei, la fel și în cazul tău. Cum de poate o femeie să aibă un trup ca al tău și să nu împărtășească dorințele bărbatului pe care îl stîrnește? Și totuși, cînd îți sugerez asta – doar cîte-o atingere întîmplătoare, nimic brutal – ochii tăi mă fulgeră și-mi șoptești ca un sufleor să-mi iau mîinile de pe tine. Iar atunci fugi acasă îmbufnată, însoțită de tîrfa aia ordinară de Elena..." Șirul gîndurilor

se rupse aici; îl abordase un bărbat palid, pe cale de a cheli, care arăta de parcă s-ar fi rătăcit, însoțit de o amazoană înaltă de vreo doi metri, cu codițe.

– A, domnule ambasador, mă bucur enorm că ați venit!

I-a uitat numele, dar cu muzica asta atît de asurzitoare nimeni nu bagă de seamă. Răcnește către Gloria să se apropie.

– Scumpo, fă cunoștință cu noul Ambasador al Elveției, care a sosit la post acum o săptămînă. A telefonat din curtoazie să-i transmită salutări lui Porter! Bietul de el, a trebuit să se mulțumească în schimb cu mine! Soția dumneavoastră va sosi peste cîteva săptămîni, e adevărat, domnule ambasador? Deci, e liberă să se distreze în seara asta, ha-ha-ha! Sînt încîntat că ați venit! Vă rog să mă iertați, mai trebuie să fac un tur printre oaspeți! Ciao!

Șeful formației cînta, dacă miorlăitul lui putea fi descris drept cîntec. Strîngînd microfonul într-o mînă, și gîdilîndu-i capătul cu cealaltă. Rotindu-și coapsele, de parcă era în extaz sexual.

– Dragule, nu cumva te-ai cam aprins? îl întrebă Gloria șoptit cînd trecu pe lîngă el în vîrtejul dansului în brațele ambasadorului indian.

– Ba da!

Prin dreptul lui trecu un chelner cu o tavă de băuturi. Cu o mișcare agilă, Woodrow își așeză paharul gol pe tavă și-și luă altul plin. Gloria era condusă din nou către ringul de dans de Morrison M'Gumbo, un tip jovial, corupt pînă în măduva oaselor, cunoscut, de altfel, și sub numele de Ministrul Prînz de Afaceri. Woodrow aruncă o privire întunecată în jur, căutînd din ochi o femeie cu un corp acceptabil cu care să danseze. Chestia asta cu mimatul dansului care îl scotea din minți... Prefăcătoria, etalarea nurilor. Îl făcea să se simtă cel mai stîngaci și nepriceput amant pe care trebuia să-l suporte o femeie. Asta îi reamintea toate observațiile – „Fă asta, nu face aia!“ și „Pentru numele lui Dumnezeu, Woodrow!“ – care îi răsunaseră în urechi încă de la vîrsta de cinci ani.

– Ascultă, toată viaţa am fugit de mine însumi! aruncă el vorbele spre faţa partenerei de dans, o daneză pieptoasă care lucra la o organizaţie de ajutorare, pe care o chema Fitt sau Flitt. Am ştiut întotdeauna de ce să fug, dar fără să am nici cea mai vagă idee încotro mă îndrept. Dar tu? Te-am întrebat, ţie ţi s-a întîmplat asta?

Tînăra pufni în rîs şi clătină din cap.

– Îţi închipui că ori sînt beat ori nebun, aşa-i? strigă el.

Ea încuviinţă din cap.

– Ei bine, te înşeli... Sînt şi una, şi alta!

„Asta-i o amică de-a lui Bluhm, îşi aduse el aminte. Iisuse, ce poveste! Cînd Dumnezeu are să se sfîrşească mascarada aia?" Însă aproape sigur gîndise cu voce tare, iar ea, în ciuda vacarmului îngrozitor, auzise, fiindcă o văzu coborîndu-şi ochii şi o auzi spunînd:

– Probabil că niciodată, cu acea pietate pe care catolicii adevăraţi o păstrează doar pentru papă.

Rămas din nou singur, Woodrow o luă printre mesele ocupate de invitaţii care se refugiaseră acolo să nu asurzească şi stăteau grupaţi, cu capetele apropiate, de parcă tocmai ar fi scăpat dintr-un bombardament. „Ar fi vremea să mănînc ceva". Îşi desfăcu nodul papionului şi-i lăsă capetele să atîrne.

– A, definiţia unui adevărat domn, după părerea regretatului meu tată – îi explică el unei negrese frumoase ca Venus, care îl privi fără să priceapă nimic – era: un bărbat care îşi leagă singur papionul!

Ghita pusese stăpînire pe unul din capetele ringului de dans şi acum îşi rotea pelvisul alături de două africane frumuşele de la Consiliul Britanic. Li se alăturară şi alte cîteva fete, formînd un grup ce amintea de un cerc al vrăjitoarelor, iar orchestra venise la marginea podiumului şi cînta numai pentru ele. Fetele îşi pocneau palmele între ele, apoi se răsuceau şi-şi loveau posterioarele. „Doar Dumnezeu poate şti ce spun vecinii de pe strada asta, fiindcă Gloria nu i-a invitat pe toţi, altfel în cortul

acesta n-ai fi avut loc de traficanţi de arme şi droguri" – aceasta fu replica amuzantă pe care Woodrow o adresase unui grup de negri solizi, îmbrăcaţi în costume africane tradiţionale, iar aceştia izbucniră în hohote de rîs şi povestiră totul nevestelor care, la rîndul lor, mai să se tăvălească de rîs.

„Ghita. Ce naiba mai coace? Parc-ar fi o reluare a şedinţei de cancelarie. De fiecare dată cînd mă uit la ea, îşi întoarce privirea în altă parte. Cînd îmi iau ochii de la ea, mă fixează. E cea mai stupidă experienţă prin care-am trecut vreodată." Woodrow sigur se exprimase şi de astă dată cu voce tare, fiindcă un pisălog pe nume Meadower, o cunoştinţă de la Muthaiga Club, îl aprobă fără rezerve, spunînd că dacă tinerii erau hotărîţi să danseze astfel, nu înţelegea de ce nu se împreunează pe ringul de dans. Părere care, întîmplător, era în perfectă armonie cu ceea ce gîndea, constatare pe care o răcni în urechea lui Meadower cînd, deodată, se trezi ochi în ochi cu Mustafa, îngerul negru, care se proptise în faţa lui, de parcă ar fi încercat să-i blocheze trecerea, numai că Woodrow nu-şi propusese să plece nicăieri. Woodrow băgă de seamă că Mustafa nu avea nimic în mînă, ceea ce i se păru o obrăznicie fără egal. „Păi, dacă Gloria, din bunătate, l-a angajat pe amărît să ducă şi să aducă tăvi, de ce nu face ceea ce trebuie? De ce mi se pune în faţă de parc-ar fi conştiinţa mea vinovată, fără să aibă în mînă altceva decît un petic de hîrtie împăturită, bolborosind ceva neinteligibil, ca un peşte de acvariu?"

– Omul spune că are un mesaj pentru dumneavoastră, îl lămuri Meadower strigîndu-i la ureche.

– Poftim?

– Strict personal, mesaj urgent... O fi de la vreo fată frumoasă care moare după tine...

– Mustafa a spus asta?

– Poftim?

– Am întrebat dacă Mustafa a spus asta.

– N-ai de gînd să afli cine e? Probabil soția! mai strigă Meadower, hohotind isteric.

„Sau Ghita", gîndi Woodrow, cuprins de o speranță absurdă.

Se îndepărtă cu jumătate de pas și Mustafa rămase alături de el, întorcîndu-și umărul spre el, astfel că, văzuți din direcția lui Meadower, arătau ca doi bărbați aplecați care își aprind cîte-o țigară și protejează flacăra brichetei. Woodrow întinse mîna și Mustafa așeză politicos biletul în palma lui. O foaie de format A4, împăturită de cîteva ori.

– Mulțumesc, Mustafa, strigă Woodrow, ceea ce, de fapt, însemna: „Șterge-o!"

Dar Mustafa rămase locului privindu-l și poruncindu-i din ochi să citească biletul. „Bine, lua-te-ar naiba, stai aici! Oricum nu știi să citești în engleză. Și nici să vorbești." Desfăcu hîrtia. Text tipărit. Fără semnătură.

> „Stimate domn,
>
> Sînt în posesia unei copii a scrisorii trimise de dumneavoastră doamnei Tessa Quayle, prin care o invitați să fugiți împreună. Mustafa vă va aduce la mine. Vă rog să nu menționați asta nimănui și să veniți imediat, altfel mă văd silit să o folosesc în alt mod."

Fără semnătură.

* * *

Ca lovit de un jet rece pornit din tunul de apă al unei mașini de intervenție împotriva demonstrațiilor de protest, cel puțin aceasta era senzația lui, Woodrow se simți ud pînă la piele și cît se poate de lucid. Oricărui om condus spre locul de execuție îi trec prin minte o sumedenie de gînduri în același timp, iar Woodrow, cu toate că băgase în el destul whisky scutit de taxe, nu constituia o excepție. Bănuia că scena dintre el și Mustafa nu

scăpase atenției Gloriei, și nu se înșelase cîtuși de puțin: era limpede că la petreceri nu-l va mai pierde din ochi. De aceea, chiar aflat pe cealaltă parte a încăperii, îi făcu un gest liniștitor, își mișcă buzele sugerînd că „nu-s probleme“ și porni supus în urma lui Mustafa. În aceeași clipă, surprinse, pentru prima oară în această seară, privirea limpede a Ghitei și se simți măsurat și cîntărit.

În tot acest timp, se gîndi intens la identitatea acestui șantajist și-l puse în legătură cu prezența băieților în albastru. Argumentația lui urma cam aceste linii: băieții în albastru percheziționaseră, la un moment dat, casa lui Quayle și găsiseră ceva ce nici acesta nu reușise să descopere. Unul dintre ei păstrase scrisoarea în buzunar pînă găsise momentul oportun de a o folosi. Iar prilejul i se ivise acum.

Aproape simultan îi trecu prin minte o a doua posibilitate: după ce fuseseră înlăturați împotriva voinței lor de la cercetarea unui caz deosebit, Rob și Lesley hotărîseră să scoată un ban de pe urma lui. Dar de ce aici și acum, pentru numele lui Dumnezeu? În acest talmeș-balmeș îl incluse și pe Tim Donohue, dar asta doar pentru că Woodrow îl considera un ateu activ, dar senilizat. Nu mai departe decît în seara asta, așezat alături de împopoțonata lui soție Maud, în colțul cel mai întunecat al cortului, prezența lui Donohue păruse să aibă, după părerea lui Woodrow, ceva amenințător; părea un om care își pierduse încrederea în toți și în toate.

Și tot în același timp, Woodrow observa cu mare atenție lucrurile materiale din jur, cam în modul în care ar căuta din priviri ușa de urgență cînd avionul în care se află nimerește într-o zonă de turbulență: observă, astfel piroanele cortului bătute strîmb, corzile de fixare slăbite – „Dumnezeule, pînă și cea mai neînsemnată briză ar putea lua pe sus toată șandramaua!“ –, covorul din fibră de cocos întins de-a lungul cortului, înnoroit – „Poate alunecă cineva și mă dă în judecată!“ –, ușa ce duce la demisol, nepăzită – „Hoții puteau de mult să golească toată casa cu noi prin preajmă“.

Ocolind bucătăria, rămase consternat văzînd numărul mare de rătăcitori ce nu aveau ce căuta în zona aceea, care se strînseseră în jurul casei, în speranţa de a primi cîteva resturi rămase de la bufet, iar acum, în grupuri amintindu-i de un tablou al lui Rembrandt, stăteau ghemuiţi în lumina unei lămpi stradale. „Cred că sînt zece-doisprezece, poate mai mulţi", îi numără el indignat. La care se adăugau vreo douăzeci de copii stînd pe podea. Bine, doar şase. Îl scandaliză la fel de mult şi prezenţa băieţilor în albastru, îmbuibaţi şi îndopaţi cu băutură şi moţăind la masa din bucătărie, ţinîndu-şi vestoanele aruncate neglijent pe spătarele saunelor, cu pistoalele la vedere. Starea lor îl convinse totuşi că era puţin probabil ca ei să fie autorii mesajului pe care încă îl ţinea împăturit în mînă.

Ieşind din bucătărie pe scările din spate, Mustafa îl conduse pînă în hol, şi tot aşa pînă la uşa din faţă, luminîndu-i calea cu lanterna. „Philip şi Harry!" îşi aduse Woodrow aminte îngrozit. „Doamne Dumnezeule, dacă m-ar întîlni în situaţia asta... ce le-ar fi dat să vadă? Pe tatăl lor, în smoching, cu papionul desfăcut şi fluturîndu-i în jurul gîtului." De ce să-şi închipuie că-şi slăbise papionul pentru a-şi pregăti gîtul de ştreang? Pe de altă parte – abia acum îşi aminti –, Gloria îi trimisese pe copii să doarmă la nişte prieteni. Ea văzuse destui copii de diplomaţi cum se purtau la serbări din astea şi voia să-i scutească pe Philip şi Harry de aşa ceva.

Mustafa îi ţinu uşa din faţă deschisă, făcînd semn cu lanterna spre aleea pentru automobile. Woodrow păşi afară. Era întuneric beznă. Pentru a crea un efect romantic, Gloria pusese să se stingă luminile din afara casei, plasînd, în schimb, şiruri de lumînări în saci de nisip care, în marea lor majoritate, se stinseseră în mod inexplicabil. Va afla adevărul de la Philip care, drept distracţie, în ultima vreme se specializase în acte de sabotaj casnic. Noaptea era frumoasă, însă Woodrow nu avea starea necesară pentru a contempla stelele. Aidoma unei iluzii, Mustafa părea să plutească spre poartă, făcîndu-i semn cu lanterna să meargă

înainte. Portarul, un negru din tribul Baluhya, deschise porțile, în timp ce membrii numeroasei lui familii îl studiară pe Woodrow cu o insistență cu care el se obișnuise. Automobilele erau parcate pe ambele laturi ale drumului, iar paznicii lor moțăiau pe bordura de iarbă sau vorbeau în șoaptă în jurul focurilor. Automobile Mercedes cu șoferi, automobile Mercedes păzite, automobile Mercedes cu lupi alsacieni înăuntru și obișnuita mulțime de băștinași care nu au nimic altceva de făcut decît să contemple viața care trece pe lîngă ei. Hărmălaia produsă de orchestră era la fel de asurzitoare aici ca și în cort. Woodrow n-ar fi surprins dacă mîine s-ar alege cu cîteva reclamații. Navlositorii aceia belgieni de la numărul 12 sînt în stare să-ți trimită o citație chiar și dacă, întîmplător, cîinele tău ar trage vreun vînt spre casa lor.

Mustafa se oprise la automobilul Ghitei. Woodrow îl știa bine. Îl urmărise de multe ori din ascunzișul propriului birou, de obicei stînd cu un pahar în mînă. Era unul minuscul, de producție japoneză, atît de mic, încît atunci cînd Ghita se strecura înăuntru, Woodrow și-o imagina că-și îmbrăcă, de fapt, costumul de baie. „Dar de ce ne oprim aici?" îl privi el întrebător pe Mustafa. „Ce legătură are mașina Ghitei cu șantajul al cărui victimă sînt?" Începu să-și facă socoteli: cît îl va costa. Cîteva sute? Mii? Zeci de mii? Atunci ar trebui să se împrumute de la Gloria, dar ce explicație să-i dea? Ei bine, erau doar niște bani, la urma urmei. Mașina Ghitei era parcată departe de orice felinar de pe stradă. Farurile erau stinse, motorul nu mergea, dar putea porni dintr-un moment într-altul. Calculase între timp că avea asupra lui în jur de optzeci de șilingi kenyeni. Cam cîtă tăcere putea cumpăra cu banii *ăștia?* Începu să se gîndească cam care ar putea fi condițiile de negociere. Ce drepturi avea în calitate de cumpărător? Ce garanții i se ofereau că individul nu va reveni cu cereri peste șase luni sau șase ani?

„Servește-i asta lui Pellegrin", gîndi el, într-o izbucnire de umor în fața plutonului de execuție: „Roagă-l pe amicul Bernard să împingă pasta de dinți înapoi în tub. *Doar dacă...*"

Ca unul gata să se înece, dădu să găsească fie şi cel mai fragil punct de sprijin.

„Ghita!

Ghita a furat scrisoarea! Sau, mai plauzibil, Tessa i-a dat-o ca s-o păstreze în siguranţă! Ghita l-a trimis pe Mustafa să mă scoată din mijlocul petrecerii şi mă va pedepsi pentru ceea ce s-a întîmplat la serata Elenei. *Şi uite, e înăuntru!* Pe scaunul şoferului, aşteptîndu-mă! Ea, subordonata mea, s-a strecurat prin spatele casei şi acum stă în maşină, pregătită să mă şantajeze!"

Asta îi dădu un curaj neaşteptat, chiar dacă senzaţia nu ţinu decît o clipă. „Dacă e Ghita, ne înţelegem noi. O pot controla. Poate că-i ceva mai mult decît asta... Dorinţa ei de a mă umili este doar cealaltă faţetă a unor dorinţe diferite, mai constructive."

Dar înăuntru nu era Ghita. Indiferent cui îi aparţinea silueta aceea, se vedea limpede că era un bărbat. „Atunci e şoferul ei? Prietenul ei, venit să o ducă acasă după petrecere, ca să nu o acosteze altcineva?" Uşa din dreapta era deschisă. Urmărit de privirea impasibilă a lui Mustafa, Woodrow se strecură pe banchetă. Dar nu cu acea mişcare cu care îţi tragi pe tine costumul de baie. Se instală aşa cum te urci într-o maşinuţă de la parcul de distracţii, alături de Philip. Mustafa închise uşa. Maşina se clătină, dar bărbatul pe locul şoferului nu făcu nici o mişcare. Era îmbrăcat cam în genul unora dintre africanii de la oraş, în stil Saint Moritz, parcă sfidînd canicula, purtînd un hanorac matlasat de culoare închisă şi un basc lăsat pînă peste frunte. „Individul acesta o fi negru sau alb?" Woodrow amuşină, însă nu depistă mirosul dulceag al Africii.

– Frumoasă muzică, Sandy, rosti Justin încet, întinzînd mîna spre cheia de contact.

XXII

Woodrow stătea la biroul sculptat din lemn de tec evaluat la cinci mii de dolari. Se lăsase într-o parte, proptindu-şi cotul de un suport de sugativă din argint care costa ceva mai puţin. Licărirea singurei lumînări aprinse făcea ca faţa lui transpirată şi sumbră să strălucească. Ţurţurii candelabrului de cristal de deasupra capului aruncau zeci de reflexe ale aceleiaşi lumînări. Aflat de cealaltă parte a încăperii, Justin se rezemase de toc, cam tot aşa cum stătuse şi Woodrow la uşa biroului lui Justin, în ziua în care îi adusese vestea că Tessa murise. Justin îşi ţinea mîinile strînse la spate. Probabil nu ştia ce să facă cu ele. Woodrow îşi plimbă privirea peste umbrele aruncate de lumina slabă pe pereţi. Reuşi să identifice elefanţi, girafe, gazele, rinoceri în goană sau stînd culcaţi. Umbrele de pe perete opus închipuiau numai păsări. Păsări clocind, păsări de apă cu gîturi lungi, păsări de pradă cu alte păsări mai mici în gheare, uriaşe păsări cîntătoare cocoţate pe trunchiuri de copaci, care aveau înăuntru cutii muzicale, cu plata pe loc. Casa se găsea pe o stradă lăturalnică şi împădurită. Nimeni nu trecea prin dreptul ei. Nimeni nu bătea la fereastră să afle de ce un alb pe jumătate beat, îmbrăcat cu smoching şi cu papionul desfăcut vorbea la lumînare în Salonul de Artă Orientală şi Africană Ahmad Khan, situat pe coasta unui deal la cinci minute cu maşina de Muthaiga Club, la o jumătate de oră după miezul nopţii.

– Khan e prieten cu tine? întrebă Woodrow.

Nu primi răspuns.

– Atunci de unde ai luat cheia? Atunci e prieten cu Ghita, nu?

Nici un răspuns.

– Atunci, probabil, e prieten de familie. De-al Ghitei, vreau să zic.

Îşi scoase batista de mătase din buzunarul de la piept şi îşi şterse pe furiş cîteva lacrimi care îi apăruseră pe obraji. Nici nu le uscă bine că din ochi i se revărsă un nou val, aşa că trebui să le şteargă şi pe acestea.

– Ce le spun cînd mă întorc? Asta dacă mă întorc.

– Găseşti tu ceva...

– De obicei, găsesc, recunoscu Woodrow, încă plimbîndu-şi batista peste faţă.

– Sînt convins de asta, spuse Justin.

Înspăimîntat, Woodrow întoarse capul ca să-l privească, dar Justin rămăsese tot rezemat de uşă, cu mîinile împreunate la spate.

– Sandy, cine ţi-a spus să ascunzi totul? îl întrebă Justin.

– Pellegrin, cine altul? „Arde-l, Sandy! Arde toate exemplarele!" Ordin venit de sus. Păstrasem doar unul. Aşa că i-am dat foc şi acestuia. Nu mi-a luat mult.

Se smiorcăi, opunîndu-se impulsului de a plînge din nou.

– Băiat bun, înţelegi? Ţin la măsurile de siguranţă.. Nu am încredere în servitori. L-am dus personal la cuptor. L-am pus înăuntru. Bine instruit. Aşa ajungi în fruntea clasei...

– Porter ştie că ai făcut asta?

– Cam aşa ceva... Bănuia... Nu i-a plăcut ideea. Nu-l suportă pe Bernard. E un război deschis între ei. Judecînd după standardele din minister, în orice caz. Porter are chiar o vorbă pe tema asta: „*Pellerinează-te* şi rabdă!" La vremea respectivă, mi s-a părut destul de amuzantă.

I se părea şi acum, evident, de vreme ce, răguşit, făcu o încercare de rîs care se termină în alte lacrimi.

– Pellegrin ţi-a zis *de ce* trebuia să distrugi... să arzi dosarul? De ce să arzi toate exemplarele?

– Iisuse, îi scăpă o şoaptă lui Woodrow.

Urmară momente lungi de tăcere în care Woodrow părea că se lasă hipnotizat de flacăra unduitoare.

– Ce-ai păţit? îl întrebă Justin.

– E vocea ta, amice... S-a maturizat.

Woodrow îşi trecu palma peste gură, apoi îşi examină degetele, căutînd urme de umezeală.

– Spuneau că eşti la capătul carierei.

Justin repetă întrebarea, reformulînd-o aşa cum ar fi procedat faţă de un copil sau de un adult care nu înţelege bine limba.

– Te-ai gîndit să-l întrebi pe Pellegrin *de ce* trebuia distrus documentul?

– Sînt două aspecte, după părerea lui Bernard. Pe de o parte, erau în joc interesele britanice. Trebuia să le protejăm.

– Şi tu l-ai crezut? făcu Justin şi din nou trebui să aştepte cît Woodrow încercă să-şi stăvilească un nou torent de lacrimi.

– Am crezut ce spuneau cei de la ThreeBees. Sigur că da... Avangarda iniţiativei britanice în Africa... Un giuvaier al Coroanei... Curtiss, omul curtat de liderii africani, mituind în stînga şi-n dreapta şi nu numai... Am crezut că el reprezintă o valoare majoră a naţiunii. Plus că era amic la cataramă cu jumătate dintre membrii cabinetului, ceea ce nu-i strica deloc.

– Şi cel de-al doilea motiv?

– K.V.H. Băieţii din Basel dăduseră clar de înţeles că vor construi o mare uzină chimică în sudul Ţării Galilor. O a doua în Cornwall după trei ani. Şi a treia în Irlanda de Nord. Creînd locuri de muncă şi aducînd prosperitate în zonele defavorizate de la noi. Dacă le stricam planurile cu Dypraxa, ar fi renunţat la planurile astea.

– Să le fi stricat planurile?

– Medicamentul era doar în stadiu de testare. Încă e, teoretic. Dacă otrăveşte cîţiva oameni care oricum vor muri – ce mai contează? Medicamentul nu era încă aprobat în Marea Britanie, deci asta nu constituia, de fapt, o problemă.

În voce se simțea deja tonul agresiv.

– Apelau la înțelegerea unui coleg de breaslă. Doamne, Justin... Medicamentele trebuie testate pe anumite persoane, nu? La o adică pe cine alegi, ce Dumnezeu? Le tratezi pe absolvenți ai Universității Comerciale Harvard?

Uimit că nu primește sprijinul lui Justin în argumentația lui nevinovată, încercă o altă cale.

– Uite. Treaba Ministerului de Externe nu e să dea verdicte privind siguranța medicamentelor produse în alte părți, nu? Ministerul trebuie să promoveze interesele industriei britanice, nu să se apuce să le povestească tuturor că o companie britanică din Africa își otrăvește clienții. Doar știi cum se fac jocurile. Nu sîntem plătiți să avem inimi simțitoare care să se înduioșeze de suferințele întregii lumi. Nu ucidem oameni care, oricum, vor muri. Dumnezeule, știi ce rată a mortalității se înregistrează în țara asta... Deși nimeni nu ține socoteala aici...

Justin păstră un moment de tăcere pentru a analiza aceste argumente de mare finețe.

– *Dar tu aveai o inimă simțitoare, Sandy,* îl contrazise într-un tîrziu. Doar ai iubit-o... Ai uitat? Cum te-a lăsat inima să-i arunci raportul în foc dacă o iubeai?

Părea că lui Justin îi vine greu să dea vorbelor mai multă tărie vorbelor.

– Cum de te-a lăsat inima s-o minți cînd ea avea încredere în tine?

– Bernard a spus că trebuie împiedicată, bolborosi Woodrow, după încă o căutătură spre umbre, pentru a se convinge că Justin rămăsese la o distanță sigură de el.

– Ah, păi a și fost împiedicată!

– Pentru numele lui Dumnezeu, Quayle..., șopti Woodrow. Nu-i chiar, așa... Aceia sînt alți oameni. Nu sînt din lumea mea. Sau a ta.

Mai devreme, Justin simțise că era pe cale să explodeze; de data aceasta, adoptă tonul politicos al unui coleg dezamăgit.

– *Cum puteai s-o oprești, cum zici tu, cînd o adorai, Sandy?* Din ceea ce i-ai scris, ea reprezenta salvarea ta de toate lucrurile astea...

Probabil că uitase; vreme de o clipă brațele lui cuprinseră nu numai închisoarea deprimantă a lui Woodrow, ci turme întregi de animale sculptate, învăluite de întunericul rafturilor de sticlă din dreapta lui.

– Ea însemna salvarea ta de toate, calea ta spre fericire și libertate, cel puțin așa declarai. De ce nu i-ai sprijinit cauza?

– Îmi pare rău, susură Woodrow și-și plecă ochii, astfel că Justin îi adresă o altă întrebare:

– Ce anume ai ars? De ce reprezenta documentul o amenințare atît de gravă pentru tine și pentru Bernard Pellegrin?

– Era un ultimatum.

– În atenția cui?

– În atenția guvernului britanic.

– Tessa înainta un ultimatum guvernului britanic? Guvernului nostru?

– Îi cerea să intervină, altfel... se simțea obligată față de țară. Față de tine... Rămăsese loială... Ca soție de diplomat britanic, era hotărîtă să rezolve lucrurile în mod diplomatic. Soluția cea mai la îndemînă e să ocolești sistemul și să faci totul public. Calea mai grea e să urnești pîrghiile sistemului.

„Eu prefer calea mai grea." Ea a zis asta. Se agăța de ideea perimată că britanicii au un guvern mai cinstit decît al oricărei alte națiuni. O idee pe care i-o insuflase tatăl ei, fără îndoială... Tessa a zis că Bluhm era de părere că britanicii puteau rezolva problema, cu condiția să joace corect. Dacă britanicii aveau atît de mult de pierdut, era preferabil să discute cu ThreeBees și cu K.V.H. Fără a pune problema unei confruntări. Fără încrîncenare. Doar să-i convingă să scoată medicamentul de pe piață pînă ce îl îmbunătățeau. Iar dacă nu...

– Tessa a stabilit și vreun termen?

– A recunoscut că situaţia diferă de la o zonă la alta. America de Sud, Orientul Mijlociu, Rusia, India... Dar prima ei grijă era Africa. Voia probe că, în termen de trei luni, medicamentul dispare de pe piaţă. După aceea, arunca bomba. Nu s-a exprimat chiar aşa, dar pe aproape.

– Şi asta e ce a trimis la Londra?

– Da.

– Şi cei de acolo ce-au făcut?

– Vrei să spui Pellegrin...

– Da, ce-a făcut?

– A zis că e o înşiruire de naivităţi. Că îl irită ideea ca politica Ministerului de Externe să fie dictată de soţia doar pe jumătate britanică a unui diplomat şi de amantul ei negru. Apoi a mers la Basel. A luat masa cu cei de la K.V.H. I-a întrebat dacă sînt dispuşi să stopeze distribuţia medicamentului. Ei au zis ceva de genul că, odată pornită, e greu s-o mai oprească şi că nu-i uşor să retragi un medicament de pe piaţă. Acţionarii n-ar fi fost deloc încîntaţi. Nu că i-ar fi întrebat cineva, dar dacă ar fi fost aşa, s-ar fi opus retragerii.

La fel şi consiliul de administraţie. Medicamentele nu-s reţete de mîncare. Nu poţi să iei un atom, îl lipeşti de altul şi tot aşa. Singurul lucru rezonabil e să modifici dozajul, dar în nici un caz să reproiectezi totul, de la început. Dacă vrei să le modifici, o iei de la zero, i-au spus ei, şi, în etapa asta, nimeni nu face aşa ceva. Apoi au început să-şi arate colţii şi să ameninţe că anulează investiţia din Marea Britanie, lăsînd pe drumuri alţi şi alţi supuşi ai Maiestăţii Sale.

– Şi cu ThreeBees ce-a fost?

– Asta s-a discutat la altă masă. Caviar şi alte delicatese la bordul avionului Gulfstream. Bernard şi Kenny au căzut de acord că iese balamuc în Africa dacă se răspîndeşte vestea că ThreeBees otrăveşte oamenii. Singura soluţie era amînarea, vreme în care specialiştii de la K.V.H. mai lucrează la formulă şi reglează dozajul. Bernard mai are cîţiva ani pînă

la pensie. Își închipuie că va fi cooptat în consiliul de administrație al ThreeBees. Poate și în cel de la K.V.H., dacă îl acceptă. De ce să te angajezi într-o singură direcție cînd merge și în două?

– Ce probe contestau cei de la K.V.H.?

Întrebarea păru să dezlănțuie un tremur dureros ce cuprinse tot corpul lui Woodrow. Se ridică în picioare, își prinse capul între palme și-și frecă apăsat țeasta cu vîrful degetelor. Încă ținîndu-se de cap, se clătină în față, gata să cadă, și-i scăpă un geamăt:

– Doamne...

– Bea puțină apă, îi sugeră Justin și îl conduse pe coridor pînă la un lavoar, apoi rămase alături de el, la fel cum stătuse la morgă atunci cînd vărsase. Woodrow își ținu palmele sub jet și se frecă apoi cu apă pe față, lăsînd-o să șiroiască.

– Probele erau solide, mormăi Woodrow, revenit pe scaun. Bluhm și Tessa merseseră în sate, de acolo la clinici, discutaseră cu pacienți, părinți, alte rude. Curtiss a prins de veste și a inițiat o acțiune de mușamalizare. L-a pus pe Crick, omul lui, să organizeze totul. Numai că Tessa și Bluhm au ținut și evidența operațiunilor ascundere a lucrurilor. Se întorceau și-i căutau pe cei cu care vorbiseră. Nu-i mai găseau... Au menționat totul în raport, cum ThreeBees nu numai că otrăvea oamenii, dar, după aceea distrugea și dovezile. „Cutare martor a dispărut. După vizita noastră, cutare martor a fost acuzat de infracțiuni grave. Satul cutare a rămas pustiu." A făcut o treabă extraordinară. Ar trebui să fii mîndru de ea.

– În raport apare o femeie pe nume Wanza?

– Femeia aceea ocupa un loc de frunte. Dar i-au pus botniță și fratelui ei...

– Cum?

– L-au arestat. I-au smuls o declarație, cică de bunăvoie. A apărut în fața tribunalului săptămîna trecută. A luat zece ani pentru jefuirea unui turist alb în Parcul Național Tsavo. Turistul nici

măcar n-a depus plîngere, dar o liotă de africani speriaţi l-au văzut pe băiat comiţînd fapta, aşa că s-a rezolvat. Judecătorul l-a condamnat fără multă vorbă la muncă silnică şi douăzeci de bastoane pe spinare, ca să se înveţe minte.

Justin strînse din pleoape. Revăzu chipul lui Kioko stînd ghemuit pe podea alături de sora lui. Simţi şi palma slăbănoagă a lui Kioko, strecurată în mîna lui, la mormîntul Tessei.

– Şi totuşi, n-ai simţit nevoia, atunci cînd ai citit raportul, şi ştiai că, mai mult sau mai puţin, reflecta adevărul, după părerea mea, să vorbeşti cu kenyenii? îi sugeră Justin.

Agresivitatea răzbătu iar în vocea lui Woodrow.

– Quayle, pentru numele lui Dumnezeu! *De cîte ori* ţi-ai pus cel mai bun costum pe care îl ai ca să mergi la sediul băieţilor în albastru şi să-i acuzi că au organizat o acţiune de muşamalizare, primind mită de la Kenny K. pentru osteneală? Nu aşa-ţi faci amici şi influenţezi oamenii în însoritul Nairobi...

Justin se îndepărtă cu un pas de uşă, apoi reuşi să se stăpînească şi îşi reluă poziţia distantă pe care şi-o impusese dintru început.

– Dar cred că au existat şi probe medicale, nu?

– Dacă au existat ce?

– Te-ntreb de probele medicale cuprinse în raportul întocmit de Arnold Bluhm şi Tessa Quayle şi distrus DE TINE la cererea lui Bernard Pellegrin! A cărui copie a fost totuşi prezentată de Bernard Pellegrin celor de la K.V.H., care au examinat-o la repezeală în timpul prînzului de afaceri!

Ecoul izbucnirii lui făcu rafturile de sticlă să reverbereze. Woodrow aşteptă ca ecoul să se stingă.

– Dovezile medicale erau specialitatea lui Bluhm. Constituiau anexa raportului. Tessa le inclusese într-o secţiune separată. O pagină din cartea vieţii. Uite aşa devii o anexă... Sau ai fost, ca în cazul ei.

– Şi ce conţinea anexa?

– Anamneze. Treizeci şi şapte. De la A la Z. Nume, adresă, tratament administrat, locul şi data înmormîntării. Mereu aceleaşi simptome: somnolenţă, pierderea vederii, hemoragii, insuficienţă hepatică şi, apoi, cortina.

– Asta însemnînd moartea?

– Într-un fel. Poţi să-i spui şi aşa. Aşa cred. Da, da.

– Iar cei de la K.V.H. au respins probele astea?

– Pe motiv că-s neştiinţifice, generalizante, părtinitoare, tendenţioase... melodramatice. Cuvîntul acesta nu l-am mai auzit. Melodramatice... Cînd îţi pasă atît de mult, ţi se acordă foarte puţin credit. Eu aşa consider. Eu sînt tocmai pe dos. N-am sentimente. Sînt lipsit de orice simţire. Cu cît simţi mai puţine, cu atît răcneşti mai tare. E un vid mai cuprinzător ce trebuie umplut cumva. Nu-i vorba de tine. De mine.

– Lorbeer cine e?

– Pentru Tessa, oaia neagră.

– De ce?

– Fiindcă a fost cel care a făcut medicamentul. Cel care l-a făcut cunoscut. I-a convins pe cei de la K.V.H. să-l creeze, apoi şi pe cei de la ThreeBees. O măgărie fără egal, după cum scrie ea în raport.

– Spune acolo că Lorbeer a trădat-o?

– De ce s-o mai spună? Doar am trădat-o toţi.

Pornise să plîngă fără să se mai abţină.

– Pînă şi tu, care nu-ţi mişcai fundul decît ca să-ţi îngrijeşti florile, în vreme ce ea se zbătea ca o martiră.

– Şi-acum unde-i Lorbeer?

– N-am nici cea mai vagă idee. Nimeni nu ştie. Omul a simţit din ce direcţie bate vîntul şi s-a dat la fund. ThreeBees l-au căutat o vreme, apoi s-au săturat. Tessa şi Bluhm au reluat căutarea. Voiau să-l găsească pentru a-l aduce ca martor principal. Dar găseşte-l dacă poţi!

– Şi Emrich?

– E unul dintre inventatorii medicamentului. A apărut şi pe-aici. A încercat să-i denunţe pe cei de la K.V.H. Au îndepărtat-o fără menajamente.

– Kovacs?

– Din banda celor trei. Dedicată trup şi suflet celor de la K.V.H. O tîrfuliţă, evident. N-am întîlnit-o. Pe Lorbeer l-am văzut o dată, mi-aduc aminte. Un bur gras şi umflat. Cu ochii bulbucaţi şi păr roşcovan.

Woodrow se răsuci brusc, îngrozit. Justin apăruse lîngă umărul lui. Aşezase deja o foaie de hîrtie pe birou, lîngă tamponul-sugativă şi acum îi întindea lui Woodrow un pix cu capacul înainte, aşa cum procedează oamenii politicoşi cînd oferă ceva.

– E o autorizaţie de călătorie, îi explică Justin. Emisă de voi.

Citi textul cu voce tare ca să-l scutească pe Woodrow de efort:

– „Deţinătorul prezentului document, cetăţeanul britanic *cutare*, este autorizat să lucreze sub protecţia Înaltei Comisii Britanice din Nairobi." Semnează aici.

Woodrow o examină cu ochii mijiţi, apropiind hîrtia de flacăra lumînării.

– Peter Paul Atkinson. Cine naiba mai e şi ăsta?

– Se precizează în formular. E ziarist britanic. Scrie pentru *Telegraph*. Dacă telefonează cineva să se intereseze de el, e un ziarist serios, de bună-credinţă. O să ţii minte?

– Dar ce Dumnezeu caută tocmai la Loki? În cloaca asta... Şi Ghita s-a dus acolo. Cred că ar trebui să aibă şi o fotografie, nu?

– Va avea.

Woodrow semnă, Justin împături hîrtia, o puse în buzunar şi se întoarse cu paşi osteniţi către uşă. Un şir de ceasuri cu cuc produse în Taiwan anunţară că era ora unu dimineaţa.

* * *

Cînd Justin opri maşina minusculă a Ghitei, Mustafa aştepta deja lîngă bordură cu lanterna în mînă. Pesemne că îi auzise

motorul de departe. Încă nerealizînd că fusese condus acasă, Woodrow rămase imobil, holbîndu-se prin parbriz și ținîndu-și palmele încleștate în poală, timp în care Justin se aplecă peste el și i se adresă lui Mustafa prin fereastra din dreapta, care era coborîtă. Vorbi în engleză, presărată cu cele cîteva cuvinte uzuale din ki-swahili pe care reușise să le învețe.

– Mustafa, domnul Woodrow nu se simte bine. L-ai scos la aer curat ca să verse. Trebuie să se retragă în dormitorul lui, te rog, și să stea întins pînă cînd doamna Woodrow îi va putea acorda îngrijiri. Fii amabil și spune-i domnișoarei Ghita că mă pregătesc de plecare!

Woodrow dădu să coboare, apoi se întoarse către Justin:

– Sper că n-o să-i povestești și Gloriei toate chestiile astea, bine? Acum, după ce-ai aflat totul, n-ai nimic de cîștigat. Nu-i atît de subtilă ca noi, înțelegi? În numele vechii noastre colegialități... Te rog...

Deși se strădui să rămînă impasibil, cu aerul cuiva care s-a săturat să tot care un balot plin de colo-colo, Mustafa îl extrase pe Woodrow din mașină și-l conduse spre ușa principală. Justin îmbrăcase din nou hanoracul și-și trăsese bascul pe frunte. Din cort răzbăteau frînturi de lumini colorate. Orchestra continua să cînte într-un ritm neobosit. Încă așezat pe banchetă, Justin aruncă o privire spre stînga lui și i se păru că distinge umbra unui bărbat înalt stînd în fața tufișurilor de rododendroni de lîngă bordură, dar cînd se uită mai atent, aceasta dispăruse. Continuă să privească atent, întîi la tufișuri, apoi către automobilele parcate de o parte și de alta a acestora. Auzind sunet de pași, răsuci capul și văzu o siluetă grăbindu-se spre mașină: era Ghita, cu un șal pe umeri, avînd pantofii de dans într-o mînă și o lanternă în cealaltă. Se strecură pe bancheta din dreapta și Justin porni imediat motorul.

– Se întreabă unde a dispărut, îl anunță ea.

– Donohue a fost la petrecere?

– Nu cred. Nu-s sigură. Nu l-am văzut.

Vru să-l întrebe ceva, dar renunţă.

Justin conduse încet, privind cercetător către automobilele parcate, spionînd mereu în oglinzile retrovizoare. Trecu prin dreptul propriei case, dar abia dacă îi acordă atenţie. Un cîine maro deschis se repezi la maşină, încercînd să-i muşte roţile. Îl evită, rămînînd cu ochii la oglinzile retrovizoare şi înjură animalul cu glas reţinut. În lumina farurilor, gropile drumului păreau să se apropie de maşină ca nişte bălţi întunecate. Ghita întoarse capul şi aruncă o privire prin lunetă. Drumul era cufundat în beznă.

– Tu uită-te înainte! spuse el poruncitor. Risc să mă rătăcesc. Spune-mi cînd să cotesc la stînga sau la dreapta!

Conducea mai repede acum, mergînd în zigzag printre gropi, alegînd centrul drumului cînd nu ştia ce-l aştepta pe margine. Încetini brusc, lăsîndu-se depăşit de un automobil, apoi de al doilea.

– Ai văzut pe cineva cunoscut? întrebă el.

– Nu.

Pătrunseră pe un drum mai lat, mărginit de copaci. Un indicator deformat, pe care scria AJUTOR-VOLUNTARI, le bloca înaintarea. Cîţiva băieţi slăbănogi, înarmaţi cu beţe lungi şi cu o roabă fără roată, stăteau în şir dincolo de indicator.

– Întotdeauna stau aici?

– Zi şi noapte, îi explică Ghita. Scot pietrele dintr-o denivelare şi le plasează în alta. În felul acesta, nu termină niciodată treaba.

Justin frînă. Maşina opri exact în faţa indicatorului. Băieţii se strînseră grămadă în jurul maşinii şi începură să bată cu palmele în caroserie. Justin coborî geamul şi, în acelaşi timp, fascicolul unei lanterne lumină interiorul maşinii, după care în dreptul geamului apăru faţa zîmbitoare cu ochi vii a purtătorului lor de cuvînt. Avea cel mult şaisprezece ani.

– Bună seara, Bwana, strigă el pe un ton foarte protocolar. Eu sînt domnul Simba.

– Bună seara, domnule Simba, îi răspunse Justin.

– Dom'le, vrei să contribui la drumul ăsta grozav pe care-l facem?

Justin strecură pe geam o bancnotă de o sută de şilingi. Băiatul se îndepărtă într-un dans triumfător, fluturînd bancnota deasupra capului, în vreme ce restul aplaudau.

– Care e tariful obişnuit? o întrebă Justin pe Ghita după ce se urniră.

– Cam o zecime din ce le-ai dat.

Fură depăşiţi de încă un automobil şi Justin se uită concentrat către ocupanţii lui, dar se părea că nu văzuse ceea ce aştepta. Pătrunseră în centrul oraşului. Magazine iluminate, cafenele, trotuare aglomerate. Pe lîngă ei trecură în viteză autobuze Matutu dinăuntrul cărora se auzea o muzică asurzitoare. Spre stînga lor, se auzi bufnitura unei coliziuni, urmată de un cor de claxoane furioase şi răcnete. Ghita îl îndruma din nou: „Dreapta aici, pe poarta asta, *acum*". Justin urcă o rampă şi pătrunse în curtea lăsată în paragină a unei clădiri pătrăţoase cu trei etaje. În lumina aruncată de lămpile plasate de jur-împrejur, citi cuvintele „VENIŢI CĂTRE IISUS ACUM!" scrise cu litere mari pe zidul placat.

– Asta e o biserică?

– A fost clinica de stomatologie a Adventiştilor de Ziua a Şaptea, îi răspunse Ghita. Acum apartamentele sînt de închiriat.

Parcarea era o porţiune de teren situat mai jos, înconjurat de sîrmă tăioasă ca briciul, iar Ghita, dacă ar fi fost singură, n-ar fi îndrăznit să pătrundă acolo, însă Justin începuse deja să coboare panta de acces, întinzînd, în acelaşi timp, mîna după cheie. Parcă şi îl urmări cum priveşte lung panta şi ascultă.

– Pe cine aştepţi? întrebă ea şoptit.

O conduse apoi către intrare trecînd prin dreptul cîtorva grupuri de puşti zîmbitori şi urcară treptele ce duceau spre hol. Traversară holul, îndreptîndu-se spre scara cenuşie, iluminată de becuri slabe. Justin urcă alături de ea pînă ajunseră la ultimul

etaj, cufundat în întuneric. Scoase lanterna din buzunar şi lumină drumul mai departe. Din spatele uşilor răzbăteau frînturi de muzică asiatică şi mirosuri de mîncăruri orientale. Întinzîndu-i lanterna, Justin se întoarse către casa scărilor, timp în care ea desfăcu lacătul de la grilajul metalic şi apoi descuie cele trei încuietori. Imediat ce pătrunse în apartament, Ghita auzi propriul telefon sunînd. Îl căută din ochi pe Justin şi constată că acesta stătea alături de ea.

– Ghita, dragă, bună, îi ţipă în ureche o voce plăcută de bărbat pe care nu reuşi să-l identifice imediat. Ai fost de-a dreptul sclipitoare în seara asta! Tim Donohue la telefon. Aş vrea să ştiu dacă aş putea trece pe la tine cîteva minute ca să bem o cafea doar noi doi sub lumina stelelor...

* * *

Apartamentul Ghitei era mic, avea doar trei camere, ale căror ferestre dădeau toate spre depozitul părăginit şi strada debordînd de viaţă, cu firmele luminoase cărora nu le funcţionau toate tuburile fluorescente, cu maşinile claxonînd tot timpul şi cu cerşetorii obraznici care stăteau pe carosabil şi se fereau din calea automobilelor în ultima clipă. O fereastră cu grilaj dădea spre o scară metalică exterioară, care ar fi trebuit să slujească drept scară de incendiu, deşi, din motive de autoprotecţie, locatarii tăiaseră partea de jos a ei. În rest, rămăsese neatinsă şi, în serile calde, Ghita obişnuia să urce pe acoperiş, unde se rezema de învelişul protector din lemn al rezervorului de apă şi învăţa pentru examenul de la Serviciul de Externe, pe care era hotărîtă să-l susţină în anul următor, ascultînd zgomotele făcute de colocatarii asiatici aflaţi într-un permanent du-te-vino, muzica pe care o puneau aceştia, certurile lor, larma copiilor; erau momente cînd era aproape convinsă că se găseşte în mijlocul propriului popor.

Iar dacă această iluzie se risipea imediat ce pătrundea pe poarta Înaltei Comisii şi-şi asuma cealaltă identitate, acoperişul populat de pisici, cuşti de găini, rufe puse la uscat şi antene rămînea unul dintre puţinele locuri în care se simţea în largul ei, motiv pentru care nu rămase deloc surprinsă cînd Donohue îi propusese să bea cafeaua sub lumina stelelor. Era un mister modul în care Donohue aflase de acoperişul ei, fiindcă, din cîte ştia ea, el nu pusese niciodată piciorul în apartamentul ei. Urmărit precaut de Justin, Donohue trecu pragul apartamentului şi, ţinînd un deget la buze, îşi strecură trupul slăbănog pe fereastră, ajunse pe platforma metalică a scării de incendiu, apoi le făcu semn să-l urmeze. Justin îl urmă şi pînă să sosească şi Ghita cu tava cu cafele, Donohue se cocoţase deja pe o cutie, ţinîndu-şi genunchii la nivelul urechilor. Dar Justin nu-şi găsea locul. Cînd stătea ca o santinelă vigilentă, în lumina neoanelor de vizavi, cînd se trezea ghemuindu-se alături de Ghita, cu capul plecat, ca un om care desenează cu degetul în nisip.

– Cum ai reuşit să treci linia frontului, amice? îl întrebă Donohue, după ce luă o gură de cafea, fără să ridice glasul, dar reuşind să acopere zgomotul traficului. O păsărică mi-a spus că, acum cîteva zile, te aflai la Saskatchewan.

– Cu un grup care mergea la safari, spuse Justin.

– Via Londra?

– Amsterdam.

– Grup mare?

– Cît de mare s-a putut.

– Sub numele de Quayle?

– Mai mult sau mai puţin...

– Şi unde te-ai despărţit de restul?

– La Nairobi. Imediat ce am trecut de vamă şi de Serviciul Imigrări.

– Băiat deştept... Nu te credeam în stare. Bănuiam că ai folosit drumurile. Venind din Tanzania sau din altă ţară.

– N-a vrut să-l aştept la aeroport, interveni Ghita protector. A venit pînă aici cu taxiul, la căderea întunericului.

– Ce doreşti? îl întrebă Justin, iar vocea lui se auzi din altă parte decît aceea în care fusese cîteva clipe mai devreme.

– O viaţă liniştită, dacă nu te deranjează, amice. Am ajuns şi eu la o anumită vîrstă. Nu mai vreau agitaţie. Gata cu scormonitul prin toate gunoaiele. Nu mai vreau să văd pe nimeni care-şi riscă viaţa, căutînd ceea ce s-a dus de mult.

Silueta lui deşirată se întoarse către Ghita:

– Scumpo, ce-ai căutat la Loki?

–A făcut-o de dragul meu, interveni Justin, înainte ca ea să se gîndească la un răspuns.

– Aşa se şi cuvine, spuse aprobator Donohue. Şi de dragul Tessei, sînt convins. Ghita e o fată admirabilă.

Apoi, adresîndu-se Ghitei, întrebă mai apăsat:

– Şi ai găsit ce căutai, draga mea? Ţi-ai îndeplinit misiunea? Sînt sigur că da.

Justin interveni din nou, mai prompt decît înainte.

– Am rugat-o să verifice ce a făcut Tessa în ultimele zile petrecute acolo. Ca să ştiu sigur dacă au făcut ce spuseseră, participînd la seminarul acela despre femei. Au participat.

– Iar tu accepţi că aşa s-au derulat evenimentele? întrebă Donohue, adresîndu-se Ghitei.

– Da.

– Ei, frumos din partea ta, făcu Donohue şi mai luă o înghiţitură de cafea. Continuăm să vorbim în şarade? îi sugeră el lui Justin.

– Socoteam că tocmai asta facem.

– În legătură cu planurile tale.

– Ce planuri?

– Pe care ţi le-ai făcut. De pildă, dacă ţi-ai pus în minte să ai un schimb discret de cuvinte cu Kenny K. Curtiss, îţi iroseşti eforturile. Îţi spun asta pe degeaba.

– De ce?

– Băieţii lui răi te aşteaptă, acesta ar fi un motiv. Altul e că a ieşit din cursă, deşi nu ştiu dacă a fost vreodată inclus în joc. Băncile i-au luat toate jucăriile. Sumele investite în ThreeBees se vor întoarce de unde au venit. Adică la K.V.H.

Justin nu comentă.

– Vreau să spun, Justin, că nu afli mari satisfacţii mitraliind pe cineva care e deja mort. Asta dacă vrei răzbunare... Nu-i aşa?

Nici un răspuns.

– Cît priveşte asasinarea soţiei tale, mă doare sufletul că trebuie să ţi-o spun, dar Kenny K. nu a fost, repet, nu a fost *complicit,* cum li se spune în tribunalele noastre copărtaşilor. Şi nici sluga lui, domnu' Crick, deşi n-am nici un dubiu că ar fi făcut-o bucuros dacă i se oferea prilejul. Crick a avut sarcina permanentă de a urmări toate mişcările lui Arnold şi ale Tessei şi de a raporta aceste lucruri celor de la K.V.H., bineînţeles. S-a slujit din belşug de toate relaţiile locale ale lui Kenny K., mai exact, de poliţia kenyană, care să fie cu ochii şi cu urechile pe ei. Dar Crick nu a fost implicat mai mult decît Kenny K. Acţiunea de supraveghere nu-l face şi ucigaş.

– Cui îi prezenta Crick rapoartele? întrebă Justin, continuînd să fie prezent doar prin voce.

– Unui robot telefonic din Luxemburg, care, între timp, a fost decuplat. De acolo, mesajele se transmiteau prin mijloace care, probabil, nu vor putea fi descoperite vreodată. Pînă au ajuns la urechile sensibile ale domnilor care ţi-au ucis soţia.

– Marsabit, rosti Justin, de astă dată aflat în apropiere.

– Într-adevăr. Faimoşii Marsabit Doi, în camionul lor verde pentru safari. Pe drum li s-au alăturat patru africani, vînători de trofee ca şi ei. Bugetul pus la bătaie a fost de un milion de dolari, şi urma să fie împărţiţi după bunul plac al conducătorului lor, cunoscut sub numele de colonelul Elvis. Singurele lucruri sigure sînt că nu-l cheamă Elvis şi că nu s-a ridicat nicicînd pînă la ameţitorul grad de colonel.

– A anunțat Crick la Luxemburg despre deplasarea Tessei și a lui Bluhm la Turkana?

– Dragul meu, întrebarea asta bate prea departe.

– De ce?

– Crick nu ar spune nimănui. Se teme. Şi mi-aş dori să trăieşti şi tu sentimentul acesta. Se teme că dacă dă prea multe informații d-astea și spune chestii despre anumiți amici de-ai lui, are să se trezească cu limba tăiată ca să-i încapă testiculele în gură. Pesemne că are dreptate.

– Tu ce doreşti? repetă Justin.

Acum stătea ghemuit alături de Donohue, privindu-l în ochii umbriți.

– Să te întorc din ceea ce intenționezi să faci, dragul meu. Ca să-ți spun că nu vei găsi ceea ce cauți – indiferent ce-o fi asta; lucrurile astea n-o să te ajute să scapi cu viață. A fost comandată uciderea ta de îndată ce calci în Africa, și uite că ești deja aici. Orice mercenar sau şef de bandă visează să te aibă în cătarea armei. Jumătate de milion ca să te ucidă, un milion ca totul să pară a fi sinucidere, lucru de preferat. Poți să-ți angajezi orice pază de corp, că asta nu-ți va sluji la nimic. S-ar putea să-i plătești exact pe cei care speră să te ucidă.

– Dar ce-i pasă serviciului tău dacă trăiesc sau mor?

– Privitor la afaceri, nu prea contează. Pe plan personal însă, aş prefera să nu văd cum cîştigă răii.

Trase adînc aer în piept.

– Context în care regret să ți-o spun, dar Arnold Bluhm e mort de săptămîni bune. Aşa că dacă ai venit să-l salvezi, îmi pare rău, dar iarăşi nu ai pe cine să salvezi.

– Dovedeşte-o! îi ceru Justin cu asprime, iar Ghita se îndepărtă în tăcere de ei și-și îngropă fața în îndoitura brațului.

– Sînt bătrîn, pe moarte şi total scîrbit; în plus, încalc cele mai elementare consemne spunîndu-ți toate astea, lucruri pentru care şefii mei m-ar împuşca fără să-mi mai dea răgaz pînă în zori. Astea sînt toate dovezile pe care le dețin. Bluhm a fost lovit

pînă şi-a pierdut cunoştinţa, a fost aruncat în camion şi dus în deşert. Fără apă, adăpost sau hrană. L-au torturat cîteva zile în speranţa că vor afla dacă el sau Tessa se gîndiseră să facă o copie a dischetelor pe care le găsiseră în automobilul lor. Iartă-mă, Ghita! Bluhm a spus că nu, încă nu făcuseră, dar de ce ar accepta cineva un asemenea răspuns? De aceea, l-au torturat pînă a murit, ca să fie ei siguri şi fiindcă asta i-a distrat... Apoi l-au lăsat pradă hienelor. Regret, dar acesta e adevărul.

– Of, Dumnezeule, suspină Ghita, ţinîndu-şi faţa între palme.

– Aşa că şterge-l pe Bluhm de pe listă, Justin, împreună cu Kenny K. Curtiss! Nu era cazul să te deranjezi pentru nici unul dintre ei. Pînă una-alta, să-ţi mai spun ceva, continuă Donohue fără menajamente. Porter Coleridge se bate în numele tău la Londra. Iar asta nu e ceva strict secret. De aici trebuie să începi.

Justin dispăruse din cîmpul vizual al Ghitei, care privi cercetător prin întuneric şi-l descoperi chiar în spatele ei.

– Porter cere ca poliţiştii care au început cazul Tessei să continue cercetările şi vrea să vadă capul lui Gridley pe butuc, alături de al lui Pellegrin. Cere ca relaţia dintre Curtiss, K.V.H. şi guvernul britanic să devină subiectul unei anchete şi, fiindcă tot s-a apucat de treabă, îi dărîmă şi picioarele de lut ale Sandy Woodrow. Doreşte ca medicamentul să fie analizat de o echipă independentă de oameni de ştiinţă, dac-o mai exista aşa ceva în lumea asta. A descoperit o instituţie care se cheamă Comitetul de Etică a Testelor, aparţinînd Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii care ar putea fi de ajutor. Dacă te întorci acasă acum, ai putea să înclini balanţa în favoarea lui. De-asta am venit, încheie pe un ton mai bine dispus şi, fiindcă îşi terminase cafeaua, se ridică. Scoaterea oamenilor din ţară e una dintre operaţiunile la care încă ne mai pricepem, Justin. În concluzie, dacă preferi să fii scos clandestin din Kenya, fără alte necazuri, în loc să înduri din nou iadul din aeroportul Kenyatta, ca să nu mai vorbim de supraveghetorii lui Moi şi ai celorlalţi, pune-o pe Ghita să ne dea un semn!

– Ai fost foarte amabil, spuse Justin.

– Exact de vorbele astea mă temeam cel mai rău. Noapte bună!

* * *

Ghita stătea întinsă pe pat, cu uşa deschisă. Privea în tavan, neştiind dacă era cazul să plîngă sau să se roage. Bănuise de la început că Bluhm murise, însă sentimentul provocat de moartea lui era mai cumplit decît orice îşi închipuise. Dori să poată retrăi viaţa simplă pe care o ducea la şcoala de maici şi să poată crede din nou că era voinţa Domnului ca omul să se înalţe cît mai sus şi să decadă atît de mult. În camera alăturată, Justin revenise la biroul ei şi scria de mînă, fiindcă aşa îi plăcea, deşi Ghita îi oferise laptopul ei. Avionul spre Loki urma să decoleze de pe aeroportul Wilson la şapte, ceea ce însemna că el trebuia să plece peste o oră. Ghita ar fi vrut să-l însoţească, dar ştia că nu se putea. Se oferise să-l conducă la aeroport cu maşina, dar el prefera să ia taxiul de la hotelul Serena.

– Ghita?

Bătu la uşa ei. Ea strigă: „Poftim!“ şi se ridică în picioare.

– Ghita, te-aş ruga să trimiţi asta, spuse Justin întinzîndu-i un plic gros adresat unei femei din Milano. Nu-i o prietenă – asta ca să-ţi satisfac curiozitatea. E mătuşa avocatului meu şi, amintindu-şi de ea, surîse – şi asta e o scrisoare pentru Porter Coleridge, pe adresa clubului său. Să nu apelezi la serviciul poştal extern, dacă nu te deranjează. Şi nici la vreun serviciu de curierat sau la ceva de felul acesta. Poşta kenyană obişnuită e destul de sigură. Îţi mulţumesc nespus pentru tot ce-ai făcut.

Dîndu-şi seama din vorbele lui că se pregăteşte să plece, Ghita nu se mai putu abţine, şi-şi aruncă braţele în jurul lui, lipindu-se de el, strîngîndu-l şi încercînd să-l reţină de parcă s-ar fi agăţat de viaţă, pînă cînd, cu delicateţe, Justin se eliberă din strînsoarea ei.

XXIII

Căpitanul McKenzie şi copilotul său, Edsard se află în carlinga aparatului Buffalo, iar carlinga este, de fapt, o platformă ceva mai ridicată din botul fuselajului, fără perete sau uşi care să separe echipajul de încărcătură – sau, spus altfel, încărcătura de echipaj. Iar imediat sub platforma aceasta, la vreun pas depărtare, un suflet milos a aşezat un fotoliu roşcat în stil victorian – de felul celui pe care un servitor vîrstnic al unei familii nobile şi l-ar aşeza în faţa focului din bucătărie într-o seară de iarnă –, avînd picioarele fixate în puntea aeronavei cu ajutorul unor scoabe improvizate. Exact pe acest fotoliu şade Justin, avînd căşti peste urechi şi nişte curele scămoşate din nailon ce amintesc de hamul de mers al unui copil, strînse în jurul pîntecelui, timp în care se lasă dăscălit de căpitanul McKenzie şi de Edsard, iar, uneori, îşi scoate căştile ca să audă întrebările unei fete albe din Zimbabwe, care s-a aşezat confortabil în mijlocul unui morman impresionant de cutii bine ancorate. Justin a încercat să-i ofere fotoliul, dar McKenzie l-a împiedicat cu o invitaţie fermă: „Dumneavoastră staţi aici". Spre coada fuselajului, şase femei sudaneze, purtînd robe, stau ghemuite, cu atitudini ce variază de la stoicism pînă la groază pură. Una dintre ele vomită într-o găletuşă din plastic ţinută la îndemînă în acest scop. Acoperişul avionului este izolat cu panouri matlasate şi lucioase de culoare cenuşie, iar sub panouri, legate de un cablu, coardele roşii de lansare cu paraşuta se leagănă, făcînd capetele lor metalizate să danseze în ritmul tunător al motoarelor. Fuselajul

geme și pare să respire ca un cal de luptă antic, în mijlocul bătăliei. Nici urmă de aer condiționat sau de parașute. Pe unul dintre panouri, o cruce roșie a cărei vopsea e bășicată precizează că acolo se află medicamente de prim ajutor. Sub ea, legate laolaltă cu frînghie, se înșiruie cîteva canistre pe care scrie „kerosen". *Aceasta e călătoria pe care au făcut-o Tessa și Arnold și acesta este pilotul care i-a dus. Călătoria de dinaintea călătoriei de pe urmă.*

– Deci, ești prieten cu Ghita, remarcase McKenzie, cînd Sudan Sarah îl adusese pe Justin în *tukul*-ul lui de la Loki și îi lăsase singuri.

– Da.

– Sarah mi-a spus că ai un permis de călătorie eliberat de Nairobi, de consulatul Sudanului de Sud, dar că l-ai rătăcit. Corect?

– Da.

– Te superi dacă mă uit la pașaportul tău?

– Nicidecum.

Justin îi întinde pașaportul pe numele domnului Atkinson.

– În ce țară lucrați, domnule Atkinson?

– Sînt ziarist. La *Telegraph*, la Londra. Scriu un articol despre Operațiunea „Salvați Sudanul", organizată de O.N.U.

– Ar fi fost și păcat să n-o faci, cînd organizația are nevoie de atîta publicitate. Mi s-ar fi părut o prostie să te împiedici de un petic de hîrtie. Știi unde ai pierdut permisul acela?

– Îmi pare rău, nu.

– Azi transportăm mai mult cutii cu ulei de soia. Plus cîteva pachete cu mîncare și diverse pentru băieții și fetele de pe teren. O cursă relativ obișnuită, dacă te interesează.

– Da.

– Ai ceva împotrivă dacă va trebui să stai pe podeaua unui jeep, sub un morman de pături vreme de o oră, două?

– Nici o problemă...

– Atunci cred că s-a aranjat, domnule Atkinson.

După aceea, McKenzie respectase cu sfințenie cele convenite. În avion, așa cum ar fi procedat cu orice ziarist, îi descrise cum se desfășura ceea ce numea el cu mîndrie „cea mai scumpă operațiune de combatere a foametei organizată vreodată în istoria omenirii." Informațiile îi sînt comunicate cu voce metalică, care nu acoperă întotdeauna urletele motoarelor.

– Domnule Atkinson, în Sudanul de Sud avem alimente bogate în calorii, cu conținut mediu de calorii și fără. Treaba celor de la Loki e să stabilească zonele de foamete. Pentru fiecare tonă pe care o parașutăm, O.N.U. plătește o mie trei sute de dolari. În războaiele civile, bogații sînt primii care mor. Asta fiindcă, dacă li se fură vitele, nu se pot adapta. Săracii rămîn aproape la fel ca înainte. Pentru supraviețuirea unui grup e suficient ca pămîntul din jur să poată fi cultivat în siguranță. Din nefericire, nu prea mai sînt terenuri sigure pe aici. Vorbesc prea repede?

– Explicațiile sînt extrem de utile, mulțumesc.

– Așa, deci oamenii de la Loki trebuie să evalueze recoltele și să stabilească unde va apărea o zonă de foamete. În prezent, se prefigurează o nouă lipsă alimentară. Numai că trebuie să fii pe fază. Dacă parașutezi alimente cînd oamenii se pregătesc să recolteze, le dai peste cap economia. Dacă o faci prea tîrziu, sînt deja pe ducă. Apropo, transportul aerian e singura soluție... Dacă sînt folosite drumurile, convoaiele sînt jefuite, de multe ori de către șoferi.

– Așa e. Da, înțeleg.

– Nu vrei să-ți și notezi cîte ceva?

„Dacă te dai drept ziarist, trebuie să porți ca atare," pare pilotul să spună. Justin își deschide carnetul, iar Edsard preia firul relatării. El vorbește despre măsurile de securitate.

– La locurile de distribuție ale alimentelor există patru nivele de securitate, domnule Atkinson. Nivelul patru înseamnă anularea acțiunii. Nivelul trei reprezintă alarmă, doi, acceptabil. În Sudanul de Sud nu găsești zone de risc zero. Înțelegi?

– Sigur, înțeleg.

McKenzie revine.

– Cînd ajungi la locul de parașutare, monitorul îți spune ce nivel de securitate avem. Dacă e stare de pericol, procedezi cum îți spune el. Locul pe care îl vizitezi se află pe teritoriul controlat practic de generalul Garang, care ți-a dat viza pe care ai pierdut-o. Însă punctul e atacat permanent dinspre nord, precum și de triburile rivale din sud. Să nu-ți închipui că e o luptă între nord și sud. Alianțele tribale se schimbă peste noapte și triburile luptă unele împotriva celorlalte la fel ca și împotriva musulmanilor. Ești atent?

– Sigur.

– Ca țară, Sudanul este în esență o născocire a unui cartograf colonial. În sud e Africa adevărată, cu cîmpii înverzite, țiței și creștini animiști. În nord seamănă cu Arabia, acolo e mult nisip și o mînă de extremiști musulmani care vor să impună Shari'a[1]. Știi ce-i asta?

– Oarecum, afirmă Justin care, altădată, a scris lucrări pe această temă.

– Urmarea e că există toate condițiile pentru o foamete permanentă. Ceea ce nu face seceta, reușesc să facă războaiele civile și viceversa. Dar guvernul legal se află încă la Khartoum. În ultimă instanță, indiferent de înțelegerile pe care Națiunile Unite reușesc să pună la punct în sud, tot trebuie să facă plecăciuni și în fața celor de la Khartoum. Așadar, cam asta e situația aici, domnule Atkinson, există un pact, fără precedent, între cele trei părți: Națiunile Unite, băieții din Khartoum și rebelii snopiți în bătaie. Înțelegi cum vine treaba?

– Tu mergi la Tabăra 7! îi răcnește în ureche Jamie, fata din Zimbabwe, ghemuindu-se prietenoasă alături de el.

Fata poartă pantaloni cenușii și o caschetă de safari, și-și ține palmele făcute căuș la gură pentru a i se adresa mai direct.

Justin dă afirmativ din cap.

[1] Legea Islamului (n.tr.).

– Acum tocmai Tabăra 7 e între focuri! O prietenă de-a mea a nimerit acolo într-o situaţie de alertă de grad patru acum cîteva săptămîni! A trebuit să meargă pe jos unsprezece ore prin mlaştini, apoi să mai aştepte şase ore fără pantaloni pe ea pînă a venit un avion s-o recupereze!

– Ce s-a întîmplat cu pantalonii ei? o întreabă Justin ţipînd la fel ca ea.

– Trebuie să ţi-i scoţi. Şi băieţii, şi fetele. Din cauza iritaţiilor. Cum să te mişti cu pantalonii uzi şi încinşi?! E insuportabil! Tace o clipă, apoi duce din nou o palmă spre urechea lui. Cînd auzi vitele fugind din sat, e clar: ia-o la goană! Cînd după ele apar şi femeile – fugi cît poţi de repede. Ştiu un băiat care a trebuit odată să fugă paisprezece ore fără să bea o gură de apă. A slăbit vreo patru kilograme. Îl urmărea Carabino.

– Carabino?

– Da, Carabino a fost un tip de treabă pînă s-a înhăitat cu cei din nord. Acum s-a spăşit şi se întoarce la noi. Toată lumea e mulţumită. Nu-l întreabă nimeni unde-a fost. Vii pentru prima oară aici?

Un alt semn din cap.

– Ascultă. Statistic vorbind, cu documente, n-ar trebui să păţeşti nimic. Nu-ţi face griji. Plus că Brandt e un tip grozav.

– Cine-i Brandt?

– Supraveghetorul de la Tabăra 7. E un băiat extraordinar. Toată lumea ţine la el. Dar e nebun de legat şi foarte religios.

– De unde e?

Ea ridică din umeri.

– Spune că e o corcitură eşuată acolo, la fel ca şi noi ceilalţi. Aici nimeni nu are trecut. Practic, asta-i regulă.

– De cînd e acolo? răcneşte Justin şi trebuie să-şi repete spusele.

– De şase luni, bănuiesc! Şase luni pe teren, fără întrerupere, înseamnă o viaţă, crede-mă! Nu vrea să vină la Loki nici măcar

pentru cîteva zile să se odihnească sau să se relaxeze! încheie ea dezamăgită și se prăbușește înapoi între cutii, epuizată.

Justin își desface centura și se apropie de fereastră. „Aceasta e călătoria pe care ai făcut-o. Și tu ai ascultat aceeași lecție. Tot asta ai văzut. Dedesubt se întindeau mlaștinile ca de smarald ale Nilului, acoperite de aburul ce se ridica din cauza arșiței, străpunse ici-colo de porțiuni de apă cu forme ca ale jocurilor de puzzle. Pe porțiunile mai înalte de teren, arătînd ca niște cuburi, se văd adăposturi, pline de animale."

– Triburile nu spun niciodată cîte vite au! îi țipă Jamie în ureche, apărînd lîngă umărul lui. Treaba supraveghetorilor e să afle asta! Caprele și oile stau în centrul țarcului, vacile, afară, cu viței lîngă ele! Cîinii intră o dată cu vacile! Noaptea ard baliga de vacă în căsuțele lor! Alungă animalele de pradă, încălzesc vacile și ei se aleg cu o tuse cumplită! Uneori bagă femeile și copiii tot acolo! În Sudan, fetele sînt bine hrănite! Dacă sînt grase, se obține un preț mai mare la căsătorie!

Se bate pe burtă și rînjește.

– Un bărbat poate avea atîtea soții cîte își poate permite. Au și un dans al lor. Serios, adaugă ea exclamativ și-și duce mîna la gură cînd izbucnește în rîs.

– Și tu ești supraveghetor?

– Adjunct!

– Cum ai primit slujba ?

– M-am dus la clubul de noapte potrivit din Nairobi! Vrei să-ți spun o ghicitoare?

– Sigur.

– Noi parașutăm cereale, corect?

– Da.

– Din cauza războiului dintre nord și sud, da?

– Continuă.

– O mare parte a cerealelor pe care o parașutăm provine din Sudanul de Nord. Adică ceea ce nu realizăm din surplusul obținut de fermierii americani. Să facem calculul. Cerealele de

la Khartoum se cumpără cu banii organizațiilor de ajutorare. Cei din Khartoum folosesc banii ca să cumpere arme pentru războiul împotriva sudului. Avioanele care aduc cerealele la Loki folosesc același aeroport de pe care decolează și bombardierele nordului pentru a distruge satele din Sudanul de Sud.

– Şi care-i ghicitoarea?

– De ce finanțează națiunile unite bombardarea Sudanului de Sud și, în același timp, hrănește victimele?

– Mă dau bătut.

– Te întorci la Loki după aceea?

Justin clatină din cap.

– Păcat, zice ea și-i face cu ochiul.

Jamie se întoarce la locul ei dintre cutiile cu ulei de soia. Justin rămîne la fereastră, urmărind cum, peste apa sclipitoare a mlaștinilor, gonește umbra punctată de auriu lăsată de avion. Nu există orizont. Pînă la un anumit punct, culorile solului se topesc în ceață, nuanțînd fereastra în tonuri de mov tot mai intense. „Am putea zbura toată viața, îi spune el Tessei, și tot n-am ajunge vreodată la marginea pămîntului." Fără nici un semn prevestitor, aparatul începe să coboare lin. Mlaștina devine cafenie, solul se înalță deasupra nivelului apei. Cînd umbra avionului șterge razant copacii izolați, aceștia seamănă cu niște conopide verzi. La manșă a trecut Edsard. Căpitanul McKenzie examinează o broșură ce prezintă articole de camping. Se răsucește și-i face lui Justin un semn cu degetul mare în sus: totul e în regulă. Justin revine la fotoliul lui, își prinde centura și aruncă o privire la ceas. Zboară de trei ore. Edsard înclină brusc avionul pe o aripă. Cutiile cu hîrtie igienică, sprayurile contra muștelor și ciocolata țîșnesc de-a lungul punții și se izbesc cu un zgomot surd de podiumul mai ridicat al carlingii, aproape de picioarele lui Justin. Dincolo de vîrful aripii apare un pîlc de colibe cu acoperiș din stuf. Din casca lui Justin se revarsă un adevărat vacarm ce-i amintește de o bandă cu muzica clasică derulată cu viteză mai mare. Din toată cacofonia aceea se concentrează

asupra unei voci răgușite, cu accent german, care dă detalii privind starea solului. Avionul începe să vibreze nestăpînit. Ridicîndu-se din hamul centurii, Justin privește prin parbrizul carlingii și vede o fîșie de pămînt roșiatic ce traversează un cîmp verde. Saci albi așezați în linie dreaptă servesc drept ghidaje de marcare. Alții sînt împrăștiați într-un colț al cîmpului. Avionul se redresează, iar razele soarelui îl lovesc pe Justin în ceafă ca un duș făcut cu apă fierbinte. Se așază brusc. Vocea cu tonuri teutone capătă forță și claritate.

– Coboară aici, Edsard, ce faci? Ți-am pregătit pentru prînz un ghiveci cu carne de capră. E și vîntură-lumă acela de McKenzie?

Edsard nu se lasă ușor convins.

– Ce-i cu sacii aceia din colț, Brandt? A mai făcut cineva o parașutare recent? Împărțim spațiul cu alt avion?

– Ăia sînt goi, Edsard. Lasă sacii și coboară, m-auzi? L-ai adus pe ziaristul ăla important?

– E-aici, Brandt, îi răspunde de astă dată McKenzie, laconic.

– Pe cine-ai mai adus?

– Pe mine! urlă Jamie bine dispusă, acoperind restul zgomotelor.

– Un ziarist, o nimfomană, șase delegați care revin, rostește McKenzie la fel de stăpînit ca mai devreme.

– Cum e omul? Șmecherul, adică.

– Aștept să-mi spui tu, spune McKenzie.

Din carlingă se aud hohote de rîs cărora li se adaugă cele ale străinului nevăzut de la sol.

– De ce-i așa agitat? întreabă Justin.

– Toți sînt așa. Domnule Atkinson, cînd aterizăm, vă rog să rămîneți lîngă mine. Protocolul cere ca eu să vă prezint Comisarului înainte de a-i cunoaște pe alții.

Terenul de aterizare este un teren de tenis acoperit cu pămînt lutos, parțial cotropit de vegetație. Dintr-o postată de pădure apar cîini și săteni, care se îndreaptă spre teren. Colibele au acoperișul

conic, din stuf. Edsard face o rotaţie la mică altitudine, în timp ce McKenzie inspectează tufişurile aflate de o parte şi de alta.

– Fără surprize? întreabă Edsard.

– Fără, confirmă McKenzie.

Avionul se înclină pe o aripă, se redresează şi ţîşneşte înainte. Roţile ating pista cu viteza unei rachete. Aripile sînt învăluite în nori de praf roşu-sîngeriu. Avionul se abate de la drumul drept, puţin spre stînga, apoi şi mai mult spre stînga, iar marfa face ancorajele să geamă. Motoarele urlă ascuţit, aparatul tremură, hîrîie, scrîşneşte şi se opreşte brusc. Motoarele au tăcut. Praful se aşază încet. Au sosit. Justin priveşte concentrat prin praful subţiat către cei ce se apropie: o delegaţie de demnitari africani, nişte copii şi cîteva femei albe purtînd pantaloni, cu părul lung şi neîngrijit şi încheieturile încărcate de brăţări. În mijlocul lor, umflat, delicat şi neîndoielnic maiestuos, purtînd o pălărie din fetru moale şi cu borurile uşor ridicate[1], costum kaki cu pantaloni scurţi şi pantofi din piele întoarsă scîlciaţi, păşeşte zîmbitor Markus Lorbeer căruia îi lipseşte stetoscopul.

* * *

Femeile sudaneze coboară din avion şi se alătură unui grup de conaţionale care cîntă. Jamie îşi strînge în braţe cunoştinţele cu exclamaţii zgomotoase de bucurie şi uimire, apoi îl îmbrăţişează şi pe Lorbeer, îl mîngîie pe faţă şi-l trage de pălărie, netezindu-i părul, în timp ce el continuă să surîdă larg şi chicoteşte ca un băieţel ce-şi sărbătoreşte ziua de naştere. Hamalii tribului Dinka dau fuga în partea din spate a fuselajului şi descarcă bunurile urmînd ordinele lui Edsard. Justin rămîne însă pe fotoliu pînă cînd McKenzie îi face semn să coboare treptele

---

[1] În original: *Homburg*, pălărie produsă în Prusia, a cărei modă a fost introdusă în Marea Britanie de regele Edward al VII-lea, care a domnit între anii 1901-1910 (n.tr.).

şi-l conduce departe de manifestările de bucurie, de cealaltă parte a pistei improvizate, pe o moviliță de pămînt unde un grup mic de bătrîni purtînd pantaloni negri şi cămăşi albe stau pe scaune de bucătărie aşezate în semicerc la umbra unui copac. În mijlocul acestora se află Arthur, Comisarul, un bărbat încărunțit şi stafidit, cu un chip parcă cioplit şi cu ochi sfredelitori şi inteligenți. Poartă o şapcă de base-ball roşie, pe care cuvîntul „Paris" e brodat cu fir auriu.

– Prin urmare, sînteți un om al condeiului, domnule Atkinson, spune Arthur, într-o engleză arhaică şi impecabilă, după ce McKenzie face prezentările.

– Întocmai, domnule.

– Ce ziar sau publicație, dacă mi se iartă îndrăzneala, are norocul să beneficieze de serviciile dumneavoastră?

– *Telegraph* din Londra.

– *Sunday Telegraph*?

– Mai mult *Daily Telegraph*.

– Ambele sînt ziare de calitate deosebită, afirmă Arthur.

– Arthur a fost sergent în Forțele Defensive Sudaneze în perioada mandatului britanic, îi explică McKenzie.

– Spuneți-mi, domnule... Greşesc afirmînd că vă aflați aici ca să găsiți hrana spirituală?

– Pentru mine şi pentru cititorii noştri, sper, răspunde Justin, cu glas onctuos şi diplomatic, în timp ce, cu coada ochiului, îl vede pe Lorbeer înconjurat de propria delegație traversînd pista.

– Atunci, domnule, v-aş ruga să hrăniți şi spiritul poporului meu trimițîndu-ne cărți englezeşti. Autorii noştri preferați sînt marii povestitori ai secolului nouăsprezece. Sper ca ziarul dumneavoastră să analizeze posibilitatea finanțării unei astfel de acțiuni.

– Voi face această propunere conducerii noastre, desigur, spune Justin. Privind uşor peste umăr, vede că Lorbeer şi grupul lui se apropie de moviliță.

– Sînteţi bine venit, domnule! Cît timp ne vom bucura de distinsa dumneavoastră companie?

McKenzie răspunde în numele lui Justin. Ceva mai jos, Lorbeer şi oamenii lui s-au oprit la poalele dîmbului şi aşteaptă ca McKenzie şi Justin să coboare.

– Pînă mîine la ora asta, Arthur, precizează McKenzie.

– Dar nu mai mult, vă rog, spune Arthur aruncînd o privire în jur, spre curtenii lui. Domnule Atkinson, să nu ne uitaţi după ce plecaţi de aici. Aşteptăm cărţile pe care ni le-aţi promis.

– Ce zi înăbuşitoare, remarcă McKenzie, în timp ce coboară de pe movilă. Cred că sînt patruzeci şi două de grade şi se încinge. Cu toate acestea, pentru tine asta e grădina raiului. Mîine la aceeaşi oră, bine? Salut, Brandt! Uite-ţi omul!

* * *

Justin nu s-a aşteptat la o simplitate într-o măsură atît de impresionantă. Ochii mici şi vii care au refuzat să-l vadă în Spitalul Uhuru radiază acum o încîntare spontană. Chipul de copil, opărit de soarele de aici, e tot numai zîmbet. Glasul gutural care făcea ca bolboroselile lui agitate să vibreze grinzile de lemn din rezerva Tessei este vibrant şi atrăgător. Cei doi îşi strîng mîinile – Justin i-a întins mîna, pe care celălalt i-a prins-o între palme – în timp ce Lorbeer vorbeşte. Strîngerea aceasta de mînă e prietenoasă şi plină de încredere reciprocă.

– V-au făcut o prezentare generală la Loki, domnule Atkinson, sau mi-au lăsat mie toată povara?

– Regret, dar nu am avut prea mult timp la dispoziţie pentru astfel de prezentări, îi răspunde Justin, zîmbind şi el.

– De ce-or fi ziariştii mereu grăbiţi, domnule Atkinson? se plînge Lorbeer amuzat, eliberîndu-i mîna lui Justin doar ca să-l bată amical pe umăr şi îl conduce înapoi spre pista improvizată. Se schimbă adevărul atît de repede în vremurile astea? Tata obişnuia să spună: „Dacă ceva e adevărat, atunci acest ceva dăinuie“.

– Mi-aş dori să-i fi spus asta şi editorului meu, zice Justin.

– Dar poate că editorul dumneavoastră nu crede în eternitate, îl previne Lorbeer, răsucindu-se cu faţa către Justin şi ridicînd un deget în dreptul feţei.

– Probabil că nu, admite Justin.

– *Dar dumneavoastră?*

Ochii de clovn sînt rotunzi. Seamănă cu un preot.

Mintea lui are un moment de paralizie. *„Cum de mă prefac? Acesta e Markus Lorbeer, trădătorul tău.“*

– Cred că voi mai avea de trăit mult şi bine pînă să răspund la întrebarea asta, făcu el nedumerit, ceea ce îl face pe Lorbeer să scoată un hohot sincer de rîs.

– Dar nu prea mult, domnule! Altfel vine eternitatea şi te ia pe sus! Ai mai văzut o paraşutare de alimente?

Lorbeer îşi coboară glasul brusc şi-l prinde pe Justin de braţ.

– Nu, din păcate...

– Atunci o să-ţi arăt eu una, domnule. Iar apoi vei crede în eternitate, te asigur. Facem cîte patru pe zi şi, de fiecare dată, am impresia că trăiesc un miracol.

– Eşti foarte amabil.

Lorbeer se pregăteşte să-i servească un discurs de-a gata. Diplomatul din Justin, sofistul înnăscut, simte momentul.

– *Încercăm* să fim eficienţi, domnule Atkinson. *Încercăm* să asigurăm alimente celor flămînzi. Poate le dăm chiar prea mult. Cînd beneficiarii mor de foame, nu văd în asta o crimă. S-ar putea să ne mintă puţin, în privinţa numărul de oameni din satele lor, a celor care sînt pe moarte. S-ar putea să-i facem milionari pe unii care se ocupă de piaţa neagră din Aweil. Mare păcat, după părerea mea. Bine?

– Bine.

Jamie a apărut alături de Lorbeer, însoţită de un grup de femei africane care au în mînă nişte blocnotesuri.

– S-ar putea ca tarabagiii să nu ne iubească prea tare pentru că le stricăm negoţul. Probabil că sărmanii vraci şi vrăjitori se

plîng că din cauza medicamentelor noastre rămîn fără obiectul muncii. Poate că prin paraşutările de alimente creăm dependenţă. Nu-i aşa?

– Da.

Un zîmbet uriaş respinse toate aceste imperfecţiuni.

– Ascultă, domnule, Atkinson. Spune-le cititorilor tăi! Comunică-le umflaţilor de la O.N.U. – de la Geneva şi Nairobi! De fiecare dată cînd staţia mea de distribuţie asigură o înghiţitură de mîncare unui copil înfometat, consider că mi-am făcut datoria. În noaptea respectivă dorm ca în sînul lui Avraam. Mi-am cîştigat dreptul la viaţă. O să le spui?

– O să încerc.

– Care ţi-e celălalt nume?

– Peter.

– Brandt.

Îşi strîng mîinile, ceva mai lung de data asta.

– Poţi cere orice, bine, Peter? N-am secrete faţă de Dumnezeu. Vrei să mă întrebi ceva anume?

– Încă nu. Poate mai tîrziu, după ce reuşesc să pricep cum stau lucrurile pe aici.

– Foarte bine. Ia-o încet! Ce-i adevărat e etern, de acord?

– De acord.

* * *

E ora rugăciunii.

Ora Sfintei Cuminecături.

Miracolul.

Sau clipa cînd împarţi ostia cu întreaga omenire.

Cel puţin aşa susţine Lorbeer, iar Justin se preface a scrie asta în carneţel, într-un efort zadarnic de a nu se molipsi de agresiva bună dispoziţie a ghidului său. Este timpul să vadă „misterul omeniei îndreptînd efectele răului comis de om“, care este încă una dintre stupefiantele expresii exemplare ale lui Lorbeer,

rostită în vreme ce ochii lui mici şi rotunzi stau aţintiţi cu devoţiune spre cerul arzător, iar zîmbetul larg cheamă binecuvîntarea Domnului. Justin simte umărul vînzătorului soţiei sale împungîndu-l cu afecţiune pe al său. Scena atrage un şir de spectatori. Jamie din Zimbabwe şi Arthur, Comisarul, însoţit de curtenii lui, sînt cei mai apropiaţi. Cîinii, grupurile de membri ai tribului îmbrăcaţi în robe roşii, precum şi o liotă de copii în pielea goală, cu capetele plecate, se adună pe marginea aerodromului.

– Peter, azi am hrănit patru sute şaisprezece familii. Comisarului îi dau cinci la sută din tot ce paraşutăm. Asta e neoficial. Eşti un tip de treabă, de aceea am încredere să-ţi spun asta. Dacă îi dai crezare Comisarului, ai crede că Sudanul are o populaţie de o sută de milioane de suflete. Mai avem o belea, zvonurile. Ajunge să spună cineva că a văzut un călăreţ cu puşcă şi zece mii de oameni o rup la goană ca demenţii, abandonîndu-şi recoltele şi satele.

Se întrerupe brusc. Alături de el, Jamie întinde un braţ spre cer, în timp ce mîna ei liberă o găseşte pe aceea a lui Lorbeer şi i-o strînge. Zgomotul a fost auzit şi de Comisar şi suita lui şi, drept răspuns, îşi înalţă capetele, stau cu ochii pe jumătate deschişi şi cu buzele întinse într-un zîmbet încordat, dar senin. Justin percepe uruitul îndepărtat al unui motor şi distinge un punct întunecat pe cerul de culoarea oţelului. Treptat, punctul se transformă într-un alt aparat Buffalo ca acela cu care a zburat pînă aici, alb şi solitar precum cavaleria Domnului, trecînd, cu luminile de poziţie sclipind, la cîteva degete peste vîrfurile copacilor, apoi oscilînd în căutarea aliniamentului şi a înălţimii. Apoi dispare, parcă fără urmă. Dar turma lui Lorbeer nu-şi pierde speranţa. Oamenii rămîn cu capetele ridicate, dorindu-i întoarcerea. Iar avionul chiar se întoarce, la altitudine mai mică, fără să oscileze şi cu o ţinută de zbor mai sigură. Justin simte un nod în gît şi lacrimile pornesc să-i curgă din ochi în clipa în care prima ploaie de saci cu alimente, ca un şir de fulgi de săpun, apar din coada avionului. La început plutesc jucăuş, apoi capătă

viteză şi se izbesc de zona de paraşutare cu un răpăit ca de mitralieră. Apoi avionul descrie un cerc pentru a repeta manevra.

– Vezi, domnule? şopteşte Lorbeer.

Şi el are lacrimi în ochi.

„Oare plînge de patru ori pe zi? Sau numai cînd are spectatori?"

– Am văzut, confirmă Justin.

„După cum ai văzut şi tu, apoi, la fel ca mine, ai devenit instantaneu membru al bisericii lui."

– Ascultă, domnule. Avem nevoie de mai multe piste de aterizare. Să prinzi asta în articol. Mai multe piste şi mai aproape de sate. Drumul pînă la cele existente e prea lung, prea primejdios. Femeile sînt violate, unora le-a fost tăiat gîtul... Cît lipsesc de-acasă, le sînt răpiţi copiii. Iar cînd ajung la locul paraşutării, constată că s-au înşelat. Nu era ziua de distribuţie pentru satul lor. Şi-atunci se-ntorc în sat într-o nedumerire totală. Se moare pe capete din cauza haosului. La fel şi copiii... O să scrii asta?

– Voi încerca.

– Cei de la Loki spun că, dacă ar exista mai multe piste, s-ar putea monitoriza mai bine. Bine, zic eu, o să avem o monitorizare mai bună. Dar ei zic: „Unde-s banii?" Iar eu le răspund: „Cheltuiţi-i întîi, şi-i găsiţi voi după aceea!" Ce naiba?

O altfel de linişte se lasă deasupra pistei. Tăcere încărcată de teamă. Nu cumva tîlharii pîndesc în pădure, aşteptînd să fure darul venit de la Dumnezeu şi să fugă cu el? Lorbeer îl apucă din nou de antebraţ pe Justin:

– Domnule, aici n-avem arme, explică el, drept răspuns la întrebarea nerostită ce încolţise în mintea lui Justin. În sate avem automate Armalite şi Kalaşnikov. Arthur le cumpără din procentul lui de cinci la sută şi le dă oamenilor lui. Dar aici, la staţia de alimente, n-avem decît un radio şi rugăciunile.

Momentul de criză pare să fi trecut. Primii hamali avansează temători pe pistă pentru a stivui sacii. Cu carnetele în mînă, Jamie şi alte asistente ocupă poziţii printre ei, cîte una

pentru fiecare stivă. Unii saci au plesnit. Zeloase, femeile adună cu mătura grîul împrăştiat. Lorbeer îl strînge de braţ pe Justin, pe care îl iniţiază în „cultura sacului cu alimente“. „După ce Dumnezeu a inventat paraşutarea alimentelor“, zice el rîzînd copios, „tot El a inventat şi sacul pentru alimente. Sparţi sau întregi, aceşti saci albi din fibre sintetice ce poartă iniţialele Programului Mondial de Alimentaţie sînt o marfă esenţială în Sudanul de Sud ca şi alimentele pe care le conţin.“

– Vezi copertina aceea? Vezi mocasinii individului de acolo? Vezi eşarfa de pe cap? Serios, domnule, dacă mă voi căsători vreodată, o să-mi îmbrac mireasa în material dintr-acela din care se fac sacii pentru alimente!

Aflată în partea cealaltă, Jamie izbucneşte într-un hohot de rîs. I se alătură şi cei care stau în linie cu ea. Rîsetele continuă la fel de animat chiar şi cînd din diferite puncte ale lizierei pădurii de pe cealaltă parte a pistei de aterizare apar trei coloane de femei. Sînt înalte ca toţi membrii tribului Dinka – doi metri nu reprezintă o excepţie. Au mersul maiestuos, tipic african, care este visul imposibil de realizat al oricărui model care urcă pe podiumul de prezentare a modei. Majoritatea au sînii dezgoliţi, altele poartă rochii din bumbac de culoare arămie strînse exclusiv în dreptul pieptului. Privirile lor impasibile sînt aţintite asupra sacilor din faţă. Vorbesc încet şi discret între ele. Fiecare coloană are propria destinaţie. Fiecare asistentă îşi cunoaşte clienţii. Justin furişează o privire către Lorbeer cînd, una cîte una, femeile îşi spun numele, apucă un sac de gît, îl ridică în aer şi-l aşază cu pricepere pe cap. Tot acum constată că ochii lui Lorbeer degajă un scepticism tragic, de parcă el ar fi vinovat de necazurile femeilor, şi nu ar fi salvatorul lor.

– Ai păţit ceva? îl întreabă Justin.

– Femeile, ele sînt singura speranţă a Africii, domnule, răspunde Lorbeer, încă în şoaptă, continuînd să le privească.

„O vede pe Wanza printre ele? Şi pe toate celelalte ca ea?" Ochii lui mici, decoloraţi, au o căutătură vinovată pe sub borurile pălăriei ce-i umbreau faţa.

– Să scrii şi asta, domnule. Numai femeilor le dăm hrană. Bărbaţii, pfui! nu-s în stare nici să treacă drumul. Nu, dom'le. Ei sînt în stare să vîndă mîncarea la piaţă. Îşi pun femeile să facă băuturi tari din grîne. Cumpără ţigări, arme, fete. Bărbaţii sînt nişte neisprăviţi. Femeile înalţă case, bărbaţii fac războaiele. În întreaga Africă se duce un mare război între sexe, domule. Doar femeile fac lucrarea Domnului pe-aici. Să-ţi notezi şi asta!

Justin scrie cu supunere ce i se spune. Inutil, de altfel, fiindcă zilnic a auzit acelaşi lucru de la Tessa. În tăcere, femeile dispar tot în şir printre copaci. Cu un aer spăşit, cîinii ling grînele uitate pe jos.

* * *

Jamie şi celelalte asistente s-au împrăştiat. Ridicîndu-se în picioare, rezemat în toiagul lung şi cu pălăria lui cenuşie, Lorbeer capătă o autoritate aproape sacerdotală. Traversează pista de aterizare, conducîndu-l pe Justin departe de cătunul alcătuit din cîteva colibe, către marginea unui desiş. Vreo zece copii se întrec între ei în a se ţine pe urmele lui Lorbeer. Îl trag de mînă. Fiecare îl apucă de cîte un deget, legănîndu-se, scoţînd urlete puternice, ciocnindu-şi picioarele în aer ca nişte spiriduşi.

– Puştii ăştia îşi închipuie că sînt lei, se destăinuieşte Lorbeer cu indulgenţă, în vreme ce aceştia trag de el şi răcnesc. Duminica trecută am avut ore în cadrul Şcolii Biblice şi au aflat că leii l-au înghiţit pe Daniel atît de repede, încît Dumnezeu nu a mai avut cum să-l salveze. Aşa scrie în Biblie! Le-am spus copiilor:

„Nu, nu, trebuie să-l lăsaţi pe Dumnezeu să-l salveze pe Daniel!" Dar ei spun că leii sînt mult prea flămînzi ca să aştepte.

„Întîi să-l mănînce pe Daniel, iar după aceea Dumnezeu poate să facă minunea!" Ei spun altfel, leii aceia sînt morți de foame.

Se apropie de un șir de șoproane de formă rectangulară așezate la capătul pistei de aterizare. Fiecare e înconjurat de o îngrăditură care aduce a ocol. Fiecare asemenea ocol este un Hades miniatural al bolnavilor incurabili, stafidiți, infirmi și deshidratați. Femei cocîrjate ghemuite, într-o suferință mută, stoică. Copii invadați de muște, prea bolnavi ca să mai și plîngă. Bătrîni aproape comatoși din cauza vărsăturilor și diareei. Personal medical și doctori epuizați de atîtea lupte, care fac tot ce pot să-i liniștească pentru a-i așeza într-o oarecare ordine. Fete agitate care stau la o coadă lungă, șoptind și chicotind una către alta. Adolescenți prinși într-o încleștare disperată, pe care un bătrîn îi plesnește cu un baston pentru a-i despărți.

* * *

Urmați la oarecare distanță de Arthur și de anturajul lui, Lorbeer și Justin au ajuns la un dispensar cu acoperișul înclinat, ce seamănă cu un pavilion de crichet. Croindu-și drum cu delicatețe printre pacienții care vociferează agitați, Lorbeer îl conduce pe Justin spre un grilaj din oțel păzit de doi africani robuști, ce poartă tricouri pe care scrie *Médecins sans Frontières*. Grilajul este deschis, Lorbeer intră repede, își scoate pălăria și-l trage pe Justin după el. Aflați la un pupitru din lemn, o femeie albă – o asistentă medicală – și trei alte femei care o ajută, amestecă și cîntăresc medicamente. Atmosfera dinăuntru sugerează o grabă permanentă, dar stăpînită. Femeia ridică privirea, îl vede pe Lorbeer intrînd și zîmbește încîntată.

– Salut, Brandt. Cine-i frumosul tău prieten? îl întreabă ea cu un accent scoțian, sprinten.

– Helen, el e Peter. E ziaristul care va povesti lumii întregi că sînteți o adunătură de gură-cască și de leneși.

– Bună, Peter.

– Bună.

– Helen e asistentă, din Glasgow.

Pe rafturi, cutiile multicolore din carton și recipientele din sticlă sînt stivuite pînă la tavan. Justin le măsoară cu privirea, afectînd o curiozitate moderată, căutînd din ochi bine cunoscuta cutie în roșu și negru cu semnul celor trei albine aurii și fericite, dar fără să remarce vreuna. Lorbeer s-a postat în fața stivei de medicamente, asumîndu-și iar rolul de conferențiar. Asistenta și ajutoarele ei își zîmbesc una alteia cu subînțeles. „Iar începe." Lorbeer ia în mînă un borcan de dimensiuni industriale ce conține pastile de culoare verde.

– Peter, rostește el cu aer grav. Acum îți prezint cealaltă linie de ajutorare a Africii.

„Oare, spune asta în fiecare zi? Fiecărui vizitator? Acesta e actul lui zilnic de penitență? I-a vorbit la fel și Tessei?"

– În Africa se găsesc optzeci la sută din bolnavii de SIDA din lume, Peter. Aceasta fiind o statistică aproximativă. Trei sferturi dintre ei nu beneficiază de tratament. Pentru asta trebuie să le mulțumim companiilor producătoare și slugoilor de la Departamentul de Stat al S.U.A., care amenință cu sancțiuni orice țară care îndrăznește să producă versiunea proprie și ieftină a medicamentelor care au patent american. Înțelegi? Ai notat asta?

Justin dă din cap pentru a-l asigura că a făcut-o. „Dă-i înainte!"

– Pastilele din recipientul acesta costă douăzeci de dolari bucata la Nairobi, șase la New York, optsprezece la Manila. India are să producă foarte curînd versiunea generică și aceeași pastilă va costa șaizeci de cenți. Să nu-mi spui mie de costurile de cercetare și elaborare. Băieții din industria farmaceutică le-au recuperat de-acum zece ani și, în primul rînd, o mulțime de bani provin de la guverne, așa că ceea ce spun ei e o prostie. Avem de-a face cu un monopol imoral care costă zilnic multe vieți. Clar?

Lorbeer îşi cunoaşte exponatele atît de bine încît nu are nevoie să le caute. Repune borcanul la loc pe raft şi înşfacă o cutie mare, de culoare neagră.

– Ticăloşii ăştia comercializează acelaşi compus de treizeci de ani. Pentru ce e? Pentru malarie? Ştii de ce are vîrsta asta, Peter? S-ar putea ca la New York să se înregistreze cîteva cazuri de malarie într-o bună zi, şi să vezi atunci dacă nu vor găsi leacul foarte repede!

Mîinile, la fel ca şi vocea, îi tremură de indignare sinceră.

– Acest producător generos şi filantrop din New Jersey a donat produsul pentru naţiunile sărace şi flămînde ale lumii. Bine? Companiile astea trebuie iubite. Dacă nu, se sperie şi devin nişte scîrbe.

„Şi periculoase", gîndeşte Justin, dar nu cu voce tare.

– De ce ne-au donat medicamentul? Să-ţi spun? Fiindcă au produs altul mai bun. E inutil să-l mai ţină în stoc pe cel vechi. Aşa că-l dau Africii pe cel vechi, care şi-aşa mai are o perioadă de valabilitate de doar şase luni şi se şi aleg cu o scutire de taxe de şaizeci de milioane de dolari pentru generozitate. Plus că economisesc alte cîteva milioane, cît costă depozitarea, la care se adaugă cheltuielile pentru distrugerea medicamentelor vechi pe care nu le pot vinde. Plus că fiecare o să zică: „Ia uitaţi-vă la ei ce buni sînt!" Chiar şi acţionarii spun asta.

Întoarce cutia cu susul în jos şi se uită dispreţuitor la inscripţionarea de pe fund:

– Transportul acesta a stat trei luni într-o magazie a vămii din Nairobi, timp în care vameşii au aşteptat şpaga. Acum cîţiva ani aceeaşi companie a trimis în Africa balsam pentru păr, medicamente pentru abandonarea fumatului şi contra obezităţii şi, pentru un asemenea act filantropic, s-a ales cu o scutire de taxe de multe milioane de dolari. Pe ticăloşii ăştia nu-i interesează decît profitul, care să fie cît mai gras, acesta e adevărul.

Însă arşiţa mîniei lui îndreptăţite este păstrată chiar pentru stăpînii lui, „golanii ăia leneşii din organizaţiile de ajutorare de

la Geneva, care se ploconesc întotdeauna pînă la pămînt în fața concernelor farmaceutice".

– Tipii ăia care cred că fac lucruri umanitare! strigă el vehement, stîrnind alte zîmbete discrete din partea femeilor, reînviind fără să-și dea seama cuvîntul detestat de Tessa. Ei, cu slujbele lor sigure și salariile scutite de impozite, cu pensiile, automobilele luxoase și cu școlile internaționale pentru copiii lor! Care călătoresc tot timpul, ca să nu cheltuiască din propriul buzunar... Parcă-i văd, dom'le... În restaurante elegante din Elveția, luînd prînzuri și cine cu drăguții ăia de trimiși de la marile concerne ca să facă trafic de influență. De ce să se vîre *singuri* în belea pentru umanitate? Are Geneva cîteva miliarde de dolari cu care nu știe ce să facă și trebuie să-i ardă? Gata! Să-i dăm marilor concerne ca să fericim America!

În liniștea care urmează acestei izbucniri, Justin îndrăznește să-i adreseze o întrebare:

– În ce calitate ai asistat la asemenea lucruri, Brandt?

Toți își înalță capetele. În afară de Justin. Lucru vădit, nimănui nu i-a trecut prin minte pînă acum să-l ia la întrebări pe profet chiar pe teritoriul lui. Ochii mici și rotunzi ai lui Lorbeer se fac mari. Pe fruntea înfierbîntată îi apare o încruntare, semn că se simte jignit.

– I-am văzut, domnule, te asigur... Cu ochii mei...

– Nu mă-ndoiesc că i-ai văzut, Brandt. Dar cititorii mei s-ar putea să nu creadă. Se vor întreba: „Ce era Brandt cînd i-a văzut?" Ai lucrat la Națiunile Unite? Luai masa la același restaurant?

Apoi, cu un pufnet de rîs ca să sugereze o situație implauzibilă:

– Sau ai lucrat pentru *forțele întunericului?*

„Simte, oare, Lorbeer prezența dușmanului? Expresia «forțele întunericului» îi sună amenințător de cunoscută?" Imaginea tulburată a lui Justin, la spital, a rămas la fel sau nu? Chipul lui Lorbeer e acum vrednic de milă. Licărul copilăresc s-a stins, făcînd ca figura lui să pară că are trăsăturile unui bătrîn jignit, căruia i s-a luat pălăria. „Nu-mi face așa ceva", pare să spună el.

„Ești prietenul meu." Însă ziaristul conștiincios e prea concentrat să noteze ca să-i sară în ajutor.

– Ca să te întorci în sînul lui Avraam trebuie să fi fost mai întîi păcătos, rostește Lorbeer cu glas gutural. Domnule, te rog să mă crezi, toți cei de-aici s-au întors spre Dumnezeu, implorîndu-i mila...

Dar expresia rănită nu s-a mistuit de pe fața lui Lorbeer. Și nici neliniștea. S-a înstăpînit pe trăsăturile lui ca un semn al știrilor rele pe care încearcă să nu le audă. În drumul de întoarcere pînă pe partea cealaltă a pistei, el se alătură ostentativ lui Arthur, Comisarul, preferînd compania acestuia. Cei doi merg ținîndu-se de mînă, la fel ca membrii tribului Dinka, masivul Lorbeer cu pălăria lui prusacă pe cap și Arthur, semănînd cu o sperietoare agilă cu șapca lui pariziană.

* * *

Un fort din lemn cu o barieră din bîrne drept poartă marchează regatul lui Brandt, supraveghetorul alimentelor și al ajutoarelor. Copiii rămîn în urmă și se disperseaza. Arthur și Lorbeer îl însoțesc pe distinsul oaspete în turul obligatoriu al instalațiilor taberei. Cabina improvizată pentru duș se compune dintr-o găleată agățată undeva deasupra capului, de care este legată o sfoară pentru a o putea înclina. Mai e acolo un bazin pentru apă de ploaie deservit de o pompă antică, acționată de un generator de dinaintea erei noastre. Toate sînt invenții ale marelui Brandt.

– Într-o zi o să fac cerere de obținere a patentului pentru asta! se jură Lorbeer, cu un clipit din ochi prea evident, astfel că Arthur îl imită îndatoritor.

Un panou solar zace pe pămînt, în centrul unei îngrădituri pentru găini. Acestea îl folosesc pentru a se cocoța mai sus.

– Asigură lumina în toată tabăra, doar cu căldura acumulată peste zi! se laudă Lorbeer. Dar entuziasmul a dispărut din monologul lui.

Latrinele se află la marginea fortului, una pentru bărbaţi, alta pentru femei. Lorbeer bate la uşa celei pentru bărbaţi, apoi o deschide, oferind vederii o groapă ce emană un miros insuportabil.

– Muştele astea de-aici devin rezistente la orice dezinfectant pe care-l folosim! se tînguie el.

– Sînt muşte multirezistente? sugerează Justin zîmbind, iar Lorbeer îi aruncă o privire urîtă, după care reuşeşte şi el să-şi smulgă un surîs chinuit.

Traversează tabăra, oprindu-se să vadă un mormînt proaspăt săpat, de vreo patru metri pe unu şi ceva. O familie de şerpi cu dungi verzi şi gălbui stă încolăcită în noroiul roşiatic de la fund.

– Ăsta e adăpostul nostru pentru cazuri de atac aerian, domnule. Şerpii de pe-aici fac mai multe victime decît bombele, protestează el, continuîndu-şi lamentaţia împotriva cruzimii naturii.

Fiindcă asta nu stîrneşte nici o reacţie a lui Justin, se răsuceşte spre Arthur, pentru a gusta gluma cu el. Dar acesta s-a întors la ai lui. Ca un om care îi caută prietenia cu disperare, Lorbeer îşi aruncă un braţ pe după umărul lui Justin şi rămîne aşa şi în timp ce îl duce cu viteză de marş forţat către cabana centrală.

– Acum o să guşti din ghiveciul nostru cu carne de capră, decretează el hotărît. Bucătarul acela bătrîn face un ghiveci mai bun decît restaurantele din Geneva! Ascultă, eşti un băiat de treabă, Peter... Îmi place de tine!

„Pe cine-ai văzut în groapa aceea printre şerpi? îl întreabă el mut pe Lorbeer. Pe Wanza? Sau Tessa te-a atins cu o mînă rece?"

* * *

Spaţiul din interiorul *tukul*-ului nu e mare; are diametrul de cel mult cinci metri şi jumătate. Din cîteva paleţi din lemn au încropit o masă lungă. Drept scaune slujesc cutii nedeschise de bere şi de ulei de gătit. Palele unui ventilator electric atîrnat de tavan se rotesc zadarnic, aerul trăsneşte a soia şi spray contra

țînțarilor. Doar Lorbeer, capul familiei, are scaun, care a fost adus la masă din fața aparatului de radio – unde este locul lui obișnuit – compus din piese separate așezate una peste alta, sub o umbrelă cum au anticarii, alături de plita cu gaz. Rămas cu pălăria lui prusacă pe cap, stă cocoțat pe scaun, foarte drept de spate, avîndu-i pe Justin într-o parte și pe Jamie în cealaltă, care pare să ocupe permanent acest loc. Alături de Justin se așază un doctor din Florența, un tînăr cu părul prins în coadă; apoi Helen, scoțianca de la dispensar, și, vizavi de ea, o asistentă nigeriană pe nume Salvation.

Ceilalți membri ai familiei lărgite a lui Lorbeer nu au timp de pierdut. Se servesc singuri cu ghiveci și mănîncă în picioare ori se așază doar cît să-și termine mîncarea, apoi pleacă. Lorbeer înfulecă ghiveciul cu lingura, ochii dau mereu roată mesei în timp ce mestecă și vorbește, vorbește... Și deși din cînd în cînd se adresează direct cîte unuia dintre membrii publicului, nimeni nu are nici o îndoială că beneficiarul principal al remarcelor lui spirituale este ziaristul londonez. Primul cal de bătaie al lui Lorbeer e războiul. Nu-i vorba de încăierările între triburi, care se încing pretutindeni în zonă, ci de „războiul acesta de proporții" care se duce îndîrjit în zona petroliferă Bentiu din nord și care se întinde tot mai mult spre sud.

– Ticăloșii aceia din Khartoum au tancuri și nave înarmate cu tunuri, Peter. Îi sfîrtecă în bucăți pe africani. Du-te acolo și o să te convingi, domnule! Dacă bombardamentele nu-și ating scopul, trimit trupe terestre și termină treaba, nici o problemă. Soldații ăia violează și ucid după pofta inimii. Și cine-i ajută? Cine aplaudă de pe margine? Companiile petroliere multinaționale!

Vocea lui indignată reține atenția tuturor. Discuțiile din jur trebuie să înfrunte subiectul principal sau să înceteze, iar cele mai multe se sting.

– Multinaționalele *iubesc* regimul de la Khartoum, domnule! „Băieți", spun reprezentanții lor, „vă respectăm principiile fundamentale. Cîteva pedepse aplicate cu biciul în piața publică, alte

cîteva mîini tăiate, admirăm chestia asta. Vrem să vă ajutăm după puteri. Vă rugăm să folosiţi drumurile şi pistele noastre cît doriţi. Numai nu-i lăsaţi pe africanii ăştia leneşi din sate şi oraşe să stea în calea zeului Profit! Şi noi ne dorim să se realizeze o curăţenie etnică printre haimanale la fel de mult ca şi voi, dragi băieţi de la Khartoum! Uitaţi nişte redevenţe frumuşele pentru ţiţei. Daţi fuga şi mai cumpăraţi-vă nişte tunuri!“ Ai auzit, Salvation? Peter, ai scris asta?

– Cuvînt cu cuvînt, mulţumesc, Brandt, spune Justin încet, fără să ridice ochii din carnet.

– Multinaţionalele fac lucrarea diavolului, ascultă la mine, domnule! Într-o zi o să ajungă în iad, unde li-i locul şi pot fi siguri că aşa o să fie! Se chirceşte teatral, ducînd palmele uriaşe la faţă. Joacă rolul reprezentantului multinaţionalelor faţă în faţă cu Creatorul în Ziua Judecăţii. „Nu eu, Doamne, eu doar am executat ordinele. Mi-a poruncit marele zeu Profit!“ Tot el e cel care te face dependent de ţigări, apoi îţi vinde leacul contra cancerului pe care nu-l poţi plăti!

„E şi cel care ne vinde medicamente netestate. Tot el arde etapele testelor clinice şi-i foloseşte pe nenorociţii pămîntului pe post de cobai.“

– Vrei cafea?

– Da, sigur. Mulţumesc.

Lorbeer sare în picioare, ia cana de supă din faţa lui Justin şi o clăteşte cu apă fierbinte dintr-un termos înainte de a o umple cu cafea. Cămaşa i s-a lipit de spinare, scoţînd în evidenţă hălci de carne tremurîndă. Dar tot nu se opreşte din turuit. Momentele de tăcere îl îngrozesc.

– Peter, băieţii de la Loki ţi-au povestit despre tren? răcneşte el, în timp ce şterge cana cu o bucată de hîrtie extrasă din sacul cu deşeuri de alături. Trenul acela vechi care merge spre sud cu viteza melcului, de trei ori pe an?

– Nu, nu.

– Circulă pe calea ferată făcută de mult de britanici, înțelegi? Ăsta tren! Ca din filmele de altă dată. E apărat de călăreți din nord. Trenul aprovizionează garnizoanele, toate garnizoanele Khartoum-ului de pe ruta lui. Pricepi?

– Da.

„De ce transpiră atît de mult? De ce i-s ochii așa de speriați și de întrebători? Ce comparație ascunsă face între trenul arab și propriile păcate?"

– Dom'le! Ce tren! Acum s-a blocat între Ariath și Aweil, la două zile de drum de-aici. Ne rugăm Domnului ca fluviul să fie în continuare umflat de ape și poate că ticăloșii nu mai vin încoace. Fac prăpăd pe unde trec, serios. Ucid toată lumea. Nimic nu le poate sta în cale. Sînt prea tari.

– La care ticăloși te referi acum, Brandt? întreabă Justin, notînd grăbit în carnet. Am pierdut firul.

– Călăreții sînt niște brute, domnule! Crezi că-s plătiți ca să apere trenul? Nici o lețcaie, dom'le. Nici o para găurită. O fac pe gratis, doar din preaplinul inimii! Pentru ei recompensa e să fie lăsați să ucidă și să violeze tot ce găsesc viu prin sate. Să le dea foc. Să răpească tineri și tinere pentru a fi duși în nord, atunci cînd trenul e gol! Să fure tot ce nu ard.

– Aha, am înțeles.

Dar trenul nu ajunge pentru Lorbeer. Nimic, pentru că urmează acea liniște care-l expune unor întrebări pe care nu are curaj să le asculte. Ochii lui de ființă hăituită caută deja cu disperare o nouă portiță de scăpare.

– Atunci ți-au povestit despre avion? Avionul acela rusesc, care e mai vechi decît arca lui Noe și pe care-l țin la Juba? Dom'le, asta da chestie!

– Nici de tren, nici de avion nu mi-au spus, regret. Cum ți-am zis, n-au avut vreme să-mi povestească.

Și Justin așteaptă încă o dată, cu pixul pregătit pe hîrtie, să i se relateze despre vechiul avion rusesc de la Juba.

– Musulmanii ăia turbați din Juba fac bombe artizanale, ca nişte ghiulele. Le urcă şi după aceea le dau drumul din avion deasupra satelor creştine, domnule! „Săturați-vă, creştinilor! O scrisoare de dragoste din parte fraților voştri musulmani!" Iar bombele astea făcute cine ştie cum sînt tare eficiente, crede-mă, Peter. Băieții au deprins arta de a le arunca la țintă. Serios! Iar bombele sînt atît de periculoase, încît echipajul trebuie să scape de toate înainte de a ateriza înapoi la Juba!

De sub umbrela de anticar, radioemițătorul anunță apropierea altui avion tip Buffalo. Întîi se aude vocea laconică a dispecerului de la Loki, apoi căpitanul, aflat în zbor, cerînd să fie contactat. Aplecată asupra microfonului, Jamie anunță că vremea e bună, la fel şi terenul de aterizare solid şi condițiile de securitate sînt asigurate. Mesenii se îndepărtează grăbiți, dar Lorbeer rămîne pe loc. Cu un pocnet, Justin închide carnetul şi, urmărit de Lorbeer, îl vîră în buzunarul cămăşii, alături de pixuri şi de ochelarii pentru citit.

– Bun, Brandt. Bun a fost ghiveciul. Aş mai avea unele întrebări de interes mai restrîns, dacă nu te superi. Găsim vreun loc unde să stăm vreo oră fără a fi tulburați?

Ca un om care porneşte înainte pe drumul la capătul căruia va fi executat, Lorbeer îl îndrumă pe Justin de-a latul unei zone cu iarbă călcată în picioare, cu corturi şi frînghii pentru uscat rufe. Un cort de forma unui clopot pare aşezat mai departe de restul. Cu pălăria în mînă, Lorbeer trage deoparte prelata de la intrare, făcîndu-i loc lui Justin, şi arborează un rînjet servil, lăsîndu-l să intre primul. Justin se apleacă, privirile li se întîlnesc, iar lui Justin i se confirmă ceea ce a văzut deja cînd se aflau în *tukul*, însă, de data asta, cu mai multă claritate: un om îngrozit de ceea ce-şi interzice cu asprime să vadă.

XXIV

Aerul din cort e stătut, apăsător şi înfierbîntat, mirosurile amintesc de vegetaţie descompusă şi haine transpirate pe care, indiferent cît le-ai spăla, nu le mai poţi curăţa. În cort se mai află un scaun din lemn şi, pentru a-l elibera, Lorbeer trebuie să ridice o Biblie luterană, un volum cu poezii de Heine, o pijama dintr-o bucată semănînd cu cele pentru bebeluşi şi un aparat portabil de radiorecepţie pentru cazuri de urgenţă, pus într-un rucsac din care antena îi iese afară. Abia după aceea îi oferă scaunul lui Justin, apoi se aşază pe marginea unui pat de campanie înalt de vreo douăzeci de centimetri de la sol, îşi prinde capul între palmele masive şi umede şi aşteaptă ca Justin să înceapă.

– Ziarul meu manifestă interes faţă de un nou medicament controversat pentru tratarea TBC-ului, numit Dypraxa – produs de Karel Vita Hudson şi distribuit în Africa de ThreeBees. Am băgat de seamă că nu-l aveţi pe rafturi. Ziarul meu crede că numele tău real e Markus Lorbeer şi că eşti zîna bună care a adus medicamentul pe piaţă, explică Justin, în timp ce-şi deschide din nou carnetul.

Lorbeer nu se clinteşte deloc. Spinarea umedă, capul cu păr auriu, umerii apăsaţi de căldură şi îmbibaţi de transpiraţie, toate rămîn nemişcate după explozia cuvintelor lui Justin.

– Se zvoneşte tot mai insistent despre efectele secundare ale Dypraxei, după cum sînt convins că ştii, urmează Justin, întorcînd o pagină şi consultîndu-şi notiţele. K.V.H. şi ThreeBees nu

vor putea potoli zvonurile astea la nesfîrşit. Ar fi înţelept din partea ta să vorbeşti înainte ca buba să crape.

Amîndoi sînt scăldaţi în sudoare, sînt două victime ale aceleiaşi boli. Căldura din cort e atît de toropitoare, încît Justin gîndeşte că amîndoi ar putea să-i cedeze şi să se prăbuşească într-un somn bolnăvicios unul lîngă celălalt. Lorbeer începe să dea roată cortului, simţindu-se ca-n cuşcă. „Tot astfel am suferit şi eu în închisoarea de la demisol", se gîndeşte Justin, în timp ce-şi urmăreşte prizonierul oprindu-se şi surprinzîndu-şi chipul într-o oglindă metalică sau pipăind cercetător o cruce din lemn prinsă cu un ac de siguranţă pe pînza de deasupra căpătîiului patului.

– Doamne Dumnezeule. Domnule, cum dracu' m-ai găsit?

– Am vorbit cu unii şi cu alţii. Am avut şi puţin noroc.

– Nu-mi servi mie de-astea, dom'le! Noroc pe naiba! Cine te plăteşte?

Măsurînd în continuare cortul... Clătinînd din cap ca să îndepărteze sudoarea... Răsucindu-se mereu, de parcă s-ar aştepta să-l descopere pe Justin în spatele lui... Holbîndu-se la el bănuitor şi plin de reproş...

– Sînt ziarist independent, precizează Justin.

– Pe dracu', dom'le! *Am cumpărat* ziarişti ca tine! Ştiu eu pe unde vă faceţi voi veacul! Pe tine cin' te-a cumpărat?

– Nimeni.

– K.V.H.? Curtiss? *I-am umplut de bani*, pentru numele lui Dumnezeu!

– Dar şi ei te-au umplut de bani, nu? Potrivit ziarului meu, deţii o treime din cele patruzeci şi nouă de procente din companiile care au patentat molecula.

– Am renunţat, domnule. Lara, la fel. Erau bani pătaţi de sînge. „Luaţi-i, le-am spus. Sînt ai voştri. Iar la Ziua Judecăţii să vă ajute Dumnezeu!" Exact aşa le-am zis, Peter.

– Cui, mai precis? îl întreabă Justin, notîndu-şi. Lui Curtiss? Cuiva de la K.V.H.?

Faţa lui Lorbeer a devenit întruchiparea groazei.

– Sau poate lui Crick. Ah, da. Înţeleg. Crick era legătura ta cu ThreeBees.

Şi notează *Crick* în carnet, literă cu literă, fiindcă mîna i-a amorţit de arşiţă.

– Dar Dypraxa n-a fost un medicament rău, nu? Ziarul meu consideră că e un medicament bun care a fost folosit prea repede.

– Repede? făcu el cu un zîmbet amar. Repede, domnule? K.V.H. voia rezultate ale testelor atît de repede, încît nu erau în stare să aştepte nici pînă a doua zi.

O explozie asurzitoare face lumea să se oprească în loc. Prima impresie este că avionul rusesc de la Juba al forţelor pro-Khartoum a început să-şi lanseze bombele. Apoi, că au sosit călăreţii sălbatici din nord. Apoi, pare vuietul bătăliei de la cîmpurile petrolifere de la Bentiu, care s-a întins pînă la porţile staţiei de distribuţie a alimentelor. Cortul se cutremură, se lasă moale, după care se arcuieşte pentru a înfrunta un nou atac. Frînghiile de fixare se chircesc şi gem sub perdeaua de apă care se prăbuşeşte pe acoperişul de pînză. Şi totuşi, Lorbeer pare să nu fi simţit iureşul. A rămas în centrul cortului cu o mînă apăsată pe frunte, de parcă ar fi uitat ceva. Justin trage deoparte faldul cortului care închipuie uşa şi, prin pînza ploii, numără trei corturi prăbuşite şi alte două care se năruie sub ochii lui. Apa curge în şuvoaie groase din rufele întinse la uscat. Iarba e deja înecată şi nivelul apei creşte ca o maree, înaintînd către pereţii din lemn ai *tukul*-ului. Valuri de ploaie se izbesc de acoperişul din trestie al adăpostului antiaerian. Apoi, totul se opreşte la fel de brusc precum a început.

– Deci, Markus, propune Justin, ca şi cum furtuna a limpezit atmosfera din cort la fel ca aerul de afară. Povesteşte-mi despre fata aceea, Wanza... Ea a fost punctul de cotitură din viaţa ta? Aşa consideră ziarul meu.

Ochii bulbucaţi ai lui Lorbeer rămîn aţintiţi asupra lui Justin. Dă să vorbească, dar nu-şi găseşte cuvintele.

– Wanza, dintr-un sat de undeva, de la nord de Nairobi. Wanza, care s-a mutat în mahalaua Kibera. Şi a fost dusă la Spi-

talul Uhuru pentru a naşte. A murit, iar copilul a scăpat. Ziarul meu crede că a stat în aceeaşi rezervă cu Tessa Quayle. E posibil? Sau Tessa Abbott, cum îşi mai zicea ea, uneori.

Şi cu toate acestea vocea lui Justin rămîne egală şi lipsită de patimă, aşa cum îi stă bine unui reporter obiectiv. Iar această distanţare este în mare parte nedisimulată, fiindcă nu-i place să ştie pe cineva la cheremul lui. Răspunderea e mai mare decît şi-ar dori. Instinctul lui răzbunător e prea plăpînd. Un avion zumzăie la înălţime nu prea mare, în căutarea zonei de paraşutare. Lorbeer ridică ochii invocînd o speranţă vagă. „Au venit să mă salveze! Nu-i adevărat. Au sosit să salveze Sudanul."

– Cine eşti tu, domnule?

I-a trebuit mult curaj ca să rostească întrebarea. Dar Justin o ignoră.

– Wanza a murit. La fel şi Tessa. La fel şi Arnold Bluhm, doctor, asistent social şi prieten al ei. Ziarul meu crede că Tessa şi Arnold au venit pînă aici ca să discute cu tine cu cîteva zile înainte de a fi ucişi. Se mai consideră că te-ai confesat Tessei şi lui Arnold în privinţa Dypraxei şi – asta e doar o presupunere, fireşte – imediat ce-au plecat, i-ai trădat foştilor tăi patroni pentru a-ţi asigura imunitatea. Probabil printr-un mesaj radio către amicul tău, domnul Crick. Îţi sună ceva cunoscut?

– Iisuse! Dumnezeule mare!

Markus Lorbeer e ars pe rug. A cuprins stîlpul central al cortului cu braţele şi stă cu capul proptit de el, de parcă ar voi să-şi facă din el un scut în faţa potopului de întrebări care nu-l iartă. Stă cu capul înălţat spre cer într-o suferinţă fără seamăn, îşi mişcă buzele şi rosteşte imploraţii ce nu se aud. Ridicîndu-se, Justin îşi duce scaunul de-a latul cortului şi îl aşază la picioarele lui Lorbeer, apoi îl ia de braţ şi-l face să stea jos.

– Ce căutau Tessa şi Arnold cînd au venit aici? îl întreabă el.

Întrebările sînt încă formulate cu o detaşare deliberată. Nu mai vrea să audă confesiuni scîncite şi nici invocări ale lui Dumnezeu.

– Voiau să-mi afle vinovăția, domnule, viața rușinoasă, păcatul trufiei, șoptește Lorbeer drept răspuns, ștergîndu-și fața cu o cîrpă morfolită, scoasă din buzunarul pantalonilor scurți.

– Și-au aflat?

– Totul, domnule. Pînă la ultima picătură, jur.

– Cu un casetofon?

– Cu două! Femeia aceea nu avea încredere doar în unul!

Zîmbind în sinea lui, Justin apreciază simțul juridic al Tessei.

– M-am umilit total în fața lor. Le-am spus adevărul gol-goluț, martor mi-e Dumnezeu! N-am avut încotro... Eu eram ultima verigă din lanțul investigației lor.

– Au spus cum intenționau să procedeze în privința informațiilor pe care le-au obținut de la tine?

Lorbeer deschide ochii foarte larg, dar buzele îi rămîn încleștate, iar corpul atît de rigid, încît, vreme de o clipă, Justin se întreabă dacă nu cumva omul și-a găsit moartea izbăvitoare, dar se pare că doar face un efort ca să-și amintească. Dintr-o dată, vorbește foarte tare, cuvintele crescînd în intensitate pînă la țipăt, ca și cum ar duce o luptă pentru a le rosti.

– Voiau să le prezinte unui kenyan în care aveau încredere. Să-i spună toată afacerea lui Leakey. Tot ce adunaseră. Kenya trebuia să-și rezolve singură problema, așa au spus. Iar Leakey era omul capabil să o facă. Asta era convingerea lor. M-au avertizat. Adică ea. „Markus, ai face bine să te ascunzi. Locul acesta nu-ți mai oferă siguranță. Găsește-ți un loc mai ascuns, altfel o să te facă bucăți pentru că i-ai trădat față de noi."

Lui Justin îi vine greu să reînvie din glasul gîtuit al lui Lorbeer adevăratele cuvinte rostite de Tessa, dar se străduiește. Și aproape sigur că nu întîmpină greutăți în a urma firul celor spuse de ea, întrucît era, mai degrabă, îngrijorată pentru Lorbeer, decît pentru ea. Iar „o să te facă bucăți" era neîndoielnic una dintre expresiile folosite de ea.

– Ce-a avut să-ți spună Bluhm ?

– El a fost cît se poate de cinstit, domnule. Mi-a zis că sînt un şarlatan şi un trădător desăvîrşit.

– Iar asta te-a încurajat, desigur, să-l trădezi, îi sugerează Justin cu blîndeţe, o blîndeţe care se iroseşte în zadar, fiindcă Lorbeer plînge chiar mai urît decît Woodrow, cu lacrimi respingătoare, dezagreabile, însoţite de urlete prin care cerşeşte îndurare. „*El chiar iubeşte* medicamentul, domnule! Nu merită să fie condamnat public! Peste cîţiva ani şi îşi va ocupa locul în rîndul marilor descoperiri medicale ale secolului! Numai că trebuie să verificăm nivelurile maxime ale toxicităţii la care să-l administrăm! Se lucrează deja la asta, domnule! Pînă o să se comercializeze pe piaţa americană, o să dispară toate efectele, nici o problemă! Lorbeer iubeşte Africa, iubeşte întreaga umanitate, e un om de treabă, nu s-a născut ca să poarte o asemenea vină!"

Şi chiar în timp ce se milogeşte, geme şi spumegă, reuşeşte să se înalţe într-un mod misterios din starea de înfrînt. Se îndreaptă de spate. Îşi trage umerii înapoi şi un rînjet de superioritate ia locul suferinţei de penitent.

– Să nu uităm *relaţia* dintre ei, domnule, riposteazâ el, cu un tunet insinuant. Să nu uităm *comportamentul lor etic*. Despre păcatele cui discutăm aici, mă întreb?!

– Nu prea înţeleg, spune Justin calm, simţind cum între ei apare ceva ca un zid protector.

– Citeşte ziarele, dom'le! Ascultă radioul! Fă-ţi o idee independent de toate astea şi spune-mi şi mie, te rog. De ce femeia asta frumoasă şi măritată călătoreşte peste tot însoţită doar de acest chipeş doctor de culoare? De ce îşi dă numele de domnişoară şi nu se foloseşte de cel de căsătorie? De ce se afişează peste tot alături de amant, pînă şi în acest cort, domnule. Era o adulterină şi o ipocrită şi venise pentru a-l interoga pe Markus Lorbeer despre moralitatea lui!

Dar pavăza mintală sigur s-a clintit cumva, fiindcă Lorbeer se holbează la Justin de parcă l-ar fi văzut pe îngerul morții venit să-l cheme la judecata de care e atît de îngrozit.

– Dumnezeule mare! Tu ești! Soțul ești! Quayle!

* * *

Ultima parașutare din acea zi i-a făcut pe toți lucrătorii să părăsească fortul. Lăsîndu-l pe Lorbeer să bocească singur în cort, Justin stă singur în hamacul din apropierea adăpostului antiaerian și savurează spectacolul serii: mai întîi, stîrcii negri ca de tăciune, planînd și rotindu-se ca pentru a anunța apusul. Apoi fulgerul, care alungă crepusculul cu salve tremurătoare, apoi umezeala ridicîndu-se ca un văl alburiu. Și în cele din urmă, stelele, atît de aproape, încît i se pare că le poate atinge.

XXV

Din bîrfele discret dirijate de la Whitehall și Westminster; din vălmășagul de vorbe rostite papagalicește și din avalanșa de imagini înșelătoare; din mințile trîndave ale ziariștilor, a căror datorie de a investiga nu trece de cel mai apropiat termen de predare a articolului și de data unei invitații la masă se mai adaugă un capitol presărat cu evenimente la șirul de istorii mărunte ale umanității.

Promovarea oficială – contrar practicii împămîntenite – a domnului Alexander Woodrow ca Înalt Comisar Britanic la Nairobi a stîrnit o satisfacție mută printre albii din Nairobi și a fost considerată bine venită de către presa africană. „O forță discretă acționînd pentru înțelegere" suna un subtitlu pe pagina a treia a ziarului *Standard* din Nairobi, iar Gloria devenise „o adiere de aer proaspăt venită să alunge ultimele urme de colonialism britanic".

Despre dispariția bruscă în catacombele de la Whitehall a lui Porter Coleridge se spunea puțin, dar multe altele erau lăsate să se subînțeleagă. Predecesorul lui Woodrow „pierduse contactul cu Kenya modernă". „Cu predicile lui pe tema corupției stîrnise antipatia harnicilor miniștri." Se sugera chiar, din fericire fără a se insista mai mult, că îi căzuse victimă viciului pe care îl condamna atît de mult.

Zvonurile potrivit cărora Coleridge fusese „adus în fața unui comitet de disciplină" de la Whitehall și pus să explice „anumite aspecte jenante care apăruseră în perioada mandatului său" au fost respinse ca pure speculații, dar nu negate cu tărie de

purtătorul de cuvînt al Înaltei Comisii, care, de fapt, le lansase. „Porter a fost un erudit şi un om cu principii ferme. Ar fi nedrept să i se nege numeroasele calităţi", i-a informat Mildren pe ziariştii în care avea încredere, printr-un „necrolog" neoficial, iar aceştia au priceput imediat, citind adevărul printre rînduri.

Publicul apatic a aflat că „*sir* Bernard Pellegrin, ţarul Departamentului Africa din cadrul Ministerului de Externe, a fost pensionat înainte de termen pentru a primi o funcţie de conducere la gigantul farmaceutic Karel Vita Hudson, la Basel, Vancouver, Seattle, iar acum la Londra unde, graţie „abilităţii recunoscute a lui de a stabili legături", va deveni extrem de util. Banchetul de rămas-bun dat în onoarea lui Pellegrin a prilejuit participarea unor Înalţi Comisari din Africa, împreună cu soţiile acestora, la Court of Saint James. Într-o cuvîntare spirituală, unul dintre delegaţii sud-africani a remarcat că *sir* Bemard şi doamna sa, chiar dacă nu au cîştigat la Wimbledon, sigur au cucerit inimile multor africani.

După o spectaculoasă renaştere din propria cenuşă, „ultimul Houdini din City", *sir* Kenneth Curtiss, a fost întîmpinat călduros deopotrivă de prieteni şi de duşmani. Doar un mic grup de casandre au ţinut să sublinieze că ascensiunea lui Kenny era pur şi simplu de faţadă, iar că destrămarea Casei ThreeBees nu reprezenta decît rezultatul unei acţiuni de constrîngere, vizibile cu ochiul liber. Aceste voci cîrtitoare nu au putut împiedica ascensiunea marelui politician populist pînă în Camera Lorzilor, unde a insistat să-i fie atribuit titlul de Lord Curtiss de Nairobi şi Spennymoor, acesta din urmă fiind umilul loc al naşterii sale. Pînă şi numeroşii lui critici din Fleet Street s-au văzut siliţi să recunoască, deşi cam cu jumătate de gură, că blana de hermină a demnităţii parlamentare îi stătea bine bătrînului sforar.

Pe un ton amuzant, rubrica „Jurnalul londonezului" a ziarului *Evening Standard* a salutat mult aşteptata pensionare a marelui şi incoruptibilului luptător împotriva criminalităţii, inspectorul-şef Frank Gridley de la Scotland Yard, „supranumit cu duioşie şi

Bătrînul Gridiron[1] de către lumea interlopă londoneză". În realitate, pensionarea era ultimul lucru care să-l frămînte. Una dintre marile companii de securitate stătea la pîndă să-l angajeze imediat ce se întorcea din vacanța în insula Mallorca, pe care i-o promisese de mult soției.

În contrast cu toate acestea, plecarea din poliție a lui Rob și Lesley nu s-a bucurat de nici o publicitate, deși cei din sistem au observat că una dintre ultimele acțiuni ale lui Gridley înainte de a părăsi Scotland Yard-ul a fost aceea de a forța îndepărtarea celor pe care i-a denumit „o nouă rasă de carieriști, lipsiți de orice scrupule", care creau o reputație proastă forțelor de poliție.

Ghita Pearson, o altă presupusă carieristă, a eșuat în încercarea de a deveni funcționar cu drepturi depline al serviciului extern britanic. Cu toate că rezultatele obținute la examen au fost bune spre excelente, unele rapoarte confidențiale primite de la Înalta Comisie din Nairobi au stîrnit o oarecare îngrijorare. Decretînd că era „prea lesne influențată de sentimente personale", consilierul Departamentului Personal i-a recomandat să mai aștepte cîțiva ani, apoi să depună o nouă cerere. Originea ei anglo-indiană, a ținut acesta să sublinieze, nu atîrnase deloc în această hotărîre.

Dispariția nefericită a lui Justin Quayle nu a ridicat totuși nici un semn de întrebare. Doborît de disperare și de suferință, își luase singur viața chiar în locul în care soția lui, Tessa, fusese asasinată cu cîteva săptămîni înainte. Rapida pierdere a echilibrului psihic fusese un secret știut doar de cei care îi voiseră binele. Șefii lui de la Londra făcuseră absolut toate eforturile, mai puțin internarea într-un spital de boli mintale, pentru a-l salva de el însuși. Vestea că Arnold Bluhm, prietenul său de încredere, îi asasinase soția a venit ca o lovitură mortală. Urmele persistente de biciuire din jurul abdomenului și a părții inferioare a corpului stăteau ca o tristă mărturie pentru grupul redus de cunoscuți care știau secretul său: în zilele ce au precedat moartea sa, Quayle ajunsese să se autoflageleze. Modul în care ajunsese

[1] Țintă a ironiei și presei (engl.) (n.tr.).

în posesia armei fatale – un pistol de calibrul 9,62 în stare excelentă de funcționare, care mai avea cinci cartușe în încărcător – rămînea un mister aproape imposibil de elucidat. Este sigur că un om bogat și disperat a cărui dorință este doar autodistrugerea găsește întotdeauna ce vrea. Prin alegerea cimitirului Langata drept loc pentru odihna sa eternă, Quayle se alăturase soției și copilului, remarcase presa cu o nuanță de aprobare.

Guvernul permanent al Angliei, unde politicienii se tot rotesc și se exhibă precum dansatoarele pe masă, își făcuse datoria din nou, cu o măruntă, dar supărătoare scăpare. Se părea că Justin își petrecuse ultimele săptămîni de viață alcătuind un „dosar negru“ prin care ținea să facă dovada că Tessa și Bluhm fuseseră asasinați pentru că aflaseră prea multe despre afacerile murdare ale uneia dintre cele mai prestigioase companii farmaceutice din lume, al cărei nume rămăsese, deocamdată, necunoscut. Un avocat de origine italiană domic de afirmare – de fapt, rudă cu femeia ucisă apăruse la rampă și, folosindu-se cu mare larghețe de banii foștilor săi clienți, apelase la serviciile unui scandalagiu de profesie care se ascundea sub masca expertului în relații publice. Același nenorocit de avocat se aliase cu o firmă extrem de scumpă de avocați din City, recunoscută pentru spiritul ei bătăios. Oakey, Oakey & Farmeloe, reprezentînd o companie al cărei nume a rămas necunoscut, a contestat utilizarea fondurilor clienților în acest scop, dar fără succes. Aceasta a trebuit să se mulțumească doar cu trimiterea unor citații către ziarele care îndrăzniseră să se ocupe de acest subiect.

Și totuși, cîteva au avut cutezanța, iar zvonurile au persistat. Scotland Yard-ul, convocat să analizeze materialul, l-a declarat în mod public drept „nefondat și oarecum întristător“, refuzînd să-l înainteze Procuraturii Regale. Însă avocații cuplului decedat, departe de-a face uitat totul și de a se recunoaște învinși, au apelat la Parlament. A fost delegat un membru al Parlamentului de origine scoțiană, de profesie tot avocat, care a formulat o interpelare inofensivă către ministrul de Externe privind starea de sănătate a populației continentului african în general.

Ministrul de Externe, a bătut cîmpii cu grația-i caracteristică, ca să se trezească atacat cu o întrebare suplimentară drept în inimă.

„Î: Domnule ministru de Externe, aveți cunoștință de unele declarații scrise prezentate ministerului în ultimele douăsprezece luni de către doamna Tessa Quayle, care a avut o moarte tragică?

R: Aș dori ca această întrebare să mi se formuleze în scris.

Î: Să iau acest răspuns drept „nu"?

R: Nu am cunoștință de asemenea declarații făcute în cursul vieții acesteia.

Î: Atunci înseamnă că v-a scris, poate, postum?

(Rîsete)"

În cadrul schimburilor de replici verbale și scrise care au urmat, ministrul de Externe a negat la început că ar avea cunoștință de documente, apoi a susținut bătăios că, avînd în vedere acțiunile în justiție, acestea erau *sub judice*[1]. După „alte cercetări extinse și costisitoare", în cele din urmă, a recunoscut că „descoperise" documentele, ajungînd însă la concluzia că acestea beneficiaseră de toată atenția cuvenită, la data respectivă sau în prezent, „ținînd seama de starea psihică a autorului lor". Din imprudență, a adăugat că documentele erau secrete.

„Î: Ministerul de Externe aplică în mod curent procedura de clasificare la secret a scrisorilor trimise de persoane a căror comportare evidențiază tulburări psihice?

(Rîsete)

R: În cazurile în care astfel de documente scrise pot provoca daune unor terți nevinovați, da.

Î: Sau poate Ministerului de Externe?

R: Eu am avut în vedere suferințele inutile ce pot fi provocate rudelor apropiate ale decedatei.

Î: În acest caz, puteți fi liniștit. Doamna Quayle nu a avut rude apropiate.

[1] Analizate din punct de vedere juridic (lat.) (n.tr.).

R: Totuşi, acestea nu sînt singurele interese pe care am obligaţia să le am în vedere.

Î: Vă mulţumesc! Cred că am auzit răspunsul pe care îl aşteptam."

În ziua următoare, Ministerului de Externe i s-a prezentat o cerere oficială privind prezentarea documentelor scrise de Quayle şi, în sprijinul acesteia, s-a făcut şi o alta către Curtea Supremă. Simultan şi sigur nu printr-o simplă coincidenţă, o iniţiativă similară a fost declanşată la Bruxelles de avocaţii prietenilor şi familiei regretatului doctor Arnold Bluhm. În cursul audierii preliminare, un grup de scandalagii şi turbulenţi de diferite rase, îmbrăcaţi simbolic în alb, a defilat prin faţa Palatului de Justiţie din Bruxelles şi a camerelor de televiziune, purtînd pancarte pe care se vedea lozinca: *„Nous accousons"*. Acest incident nedorit a fost rezolvat de urgenţă. Un munte de citaţii şi contracitaţii între avocaţii belgieni dădea ca sigură derularea cazului pe o perioadă de ani buni. Cu toate acestea, acum toată lumea ştia că marea companie în chestiune nu era alta decît Karel Vita Hudson.

* * *

– Acolo, sus, acela e lanţul Lókomorinyang, îl informează prin interfon căpitanul McKenzie. Aur şi ţiţei. Kenya şi Sudanul se bat pentru el de mai bine de o sută de ani. Hărţile vechi îl atribuie Sudanului, cele noi, Kenyei. Cred că cineva i-a strecurat vreun bacşiş gras cartografului, îi explică el lui Justin.

Căpitanul McKenzie este un om cu tact, care simte exact cînd trebuie să vorbească doar de dragul discuţiei. De astă dată, avionul pe care l-a ales e un Beech Baron cu două motoare identice. Justin stă alături de el pe locul copilotului, ascultînd fără să audă, cînd vorbele căpitanul McKenzie, cînd tachinările dintre ceilalţi piloţi de lîngă el: „Cum ne merge azi, Mac? Sîntem pe nor sau sub el?" – „Unde-ai dispărut, domnule?" „La un kilometru jumătate spre dreapta şi la vreo mie de metri sub tine. Ce-i, te lasă vederea?" Zboară pe deasupra unor lespezi uriaşe de rocă cenuşie

cu nuanţe albăstrui. Norii groşi atîrnă deasupra lor. În locurile în care razele străpung stratul de nori, ajungînd pînă la stînci, apar petice de un roşu intens. Poalele dealurilor ce se întind în faţă par zbîrlite şi răscolite. O şosea numai curbe seamănă cu o venă ce ocoleşte muşchii din piatră.

– Asta duce de la Cape Town la Cairo, spune McKenzie laconic. Să nu încerci asta.

– Aşa voi face, promite Justin îndatoritor.

McKenzie înclină avionul pe o aripă şi coboară, urmînd cursul. Drumul devine o şosea ce trece printr-o vale, urmînd conturul dealurilor şerpuitoare.

– Acolo, drumul spre dreapta, acela e cel pe care Arnold şi Tessa au luat-o, de la Loki la Lodwar. E grozav dacă nu te temi de bandiţi.

Trezindu-se de-a binelea, Justin priveşte cercetător prin ceaţa albicioasă şi îi vede pe Arnold şi pe Tessa în jeep, cu feţele prăfuite şi avînd între ei cutia cu dischete legănîndu-se pe bancheta dintre ei. Şoselei spre Cairo i se alătură un rîu. „Se numeşte Tagua, explică McKenzie, şi izvoarele lui sînt tocmai în munţii Tagua. Aceştia au înălţimea de peste trei mii trei sute de metri. Soarele se ascunde după nori, dealurile sînt de un albastru ameninţător, iar Tessa şi Arnold dispar. Peisajul pare părăsit de zei, oriunde te uiţi, nu vezi nici un om, nici o vietate.

– Oamenii triburilor somaleze coboară din munţii Mogila, spune McKenzie. În junglă umblă goi puşcă. Cum ajung în sud, devin cu toţii pudici şi poartă nişte bucăţele de cîrpă. Şi, Dumnezeule, de-ai şti ce iute aleargă!

Justin zîmbeşte politicos şi rămîne cu ochii la munţii cenuşii despăduriţi ce se înalţă strîmbi şi pe jumătate îngropaţi în pămîntul de culoare kaki. Îndărătul lor se distinge aburul albăstrui al unui lac.

– Acela e Turkana?

– Să nu te scalzi în el. Decît dacă eşti foarte rapid. Apă dulce. Ametiste grozave. Crocodili prietenoşi.

– Iar triburile de acolo..., continuă McKenzie. Anul trecut a fost mare bătălie pe acolo din cauza furturilor de vite. Mai bine te fereşti de ei.

– Sigur, promite Justin.

McKenzie îl scrutează îndelung şi întrebător.

– Nu-s singurii de care trebuie să te fereşti, din cîte ştiu eu.

– Da, e adevărat, îl aprobă Justin.

– În cîteva ore am putea ajunge la Nairobi.

Justin clatină din cap.

– Vrei să riscăm puţin şi să te trec graniţa pînă la Kampala? Avem destul combustibil.

– Nu te deranja.

Şoseaua reapare, năpădită de nisip şi pustie. Avionul reacţionează violent, aplecîndu-se în bot spre stînga şi în dreapta, ca un cal cabrat în salt, de parcă natura l-ar sfătui să se întoarcă.

– Aici sînt cele mai turbate vînturi, constată McKenzie. Regiunea e renumită pentru asta.

Dedesubt se află oraşul Lodwar, aşezat între dealuri întunecate, avînd forma unor conuri, care nu par să aibă mai mult de o sută-două de metri înălţime. Pare îngrijorat şi liniştit, cu multele acoperişuri din tablă, cu pista de aterizare şi şcoala.

– Nu e zonă industrială, precizează McKenzie. Are o piaţă mare de vite, măgari şi cămile, dacă te interesează să cumperi.

– Nu, spune Justin şi surîde.

– Un spital, o şcoală, multe cazărmi. Lodwar e centrul de securitate pentru întreaga zonă. Soldaţii îşi petrec mai tot timpul pe dealurile Apoi, urmărindu-i pe bandiţi, dar fără nici un rezultat. Bandiţi din Sudan, bandiţi din Uganda, din Somalia. E o zonă privilegiată pentru toţi hoţii. Furtul de vite e distracţia locală, continuă McKenzie, reluîndu-şi rolul de ghid de tur. Cei din tribul Mandango fură vite, apoi dansează vreo două săptămîni de bucurie, după care un alt trib le fură de sub nasul lor.

– Cît e de la Lodwar pînă la lac? întreabă Justin.

– Una peste alta, vreo cincizeci de kilometri. Mergi la Kalokol. Acolo găseşti un sat pescăresc. Caută-l pe un barcagiu pe

nume Mickie. Pe fiul lui îl cheamă Abraham, care se poartă cum se cade atîta vreme cît e cu Mickie: corb al corb nu-şi scoate ochii.

– Mulţumesc.

Discuţia se încheie. McKenzie survolează pista, descriind o mişcare ondulatorie din vîrful aripilor, semn că vrea să aterizeze. Urcă din nou şi revine. Pe neaşteptate, se trezesc la sol. Nu mai sînt multe de spus decît, poate, mulţumiri.

– Dacă ai nevoie de mine, găseşte pe cineva care să mă cheme prin radio, spune McKenzie, după ce coboară pe pista încinsă. Dacă nu te pot ajuta, mai e un tip pe nume Martin, care conduce Şcoala de Zbor din Nairobi. Are treizeci de ani de experienţă. S-a pregătit la Perth şi Oxford. Să te foloseşti de numele meu.

– Mulţumesc, repetă Justin şi, din grija să nu fie nepoliticos, îşi notează numele.

– Vrei să-ţi dau cu împrumut geanta mea de pilot? îl întreabă McKenzie, făcînd un gest către servieta pe care o ţine în mîna dreaptă. Am înăuntru un pistol cu ţeavă lungă, de tras la ţintă, dacă te interesează, bun pentru distanţe de pînă la douăzeci şi cinci de metri.

– Eu n-aş nimeri nici de la cinci, exclamă rîzînd autoironic, aşa cum făcea înainte de a o fi cunoscut pe Tessa.

– Iar ăsta e Justice, spune McKenzie, prezentîndu-i un bărbat cu aer de filozof, purtînd un tricou zdrenţuit şi sandale verzi, care apăruse de nicăieri. Justice e şoferul tău. Justin fă cunoştinţă cu Justice. Justice, domnul Justin... Justice are un domn pe nume Ezra, care va merge cu el. Te mai pot ajuta cu ceva?

Justin extrage un plic gros din buzunarul jachetei de călătorie.

– Te-aş ruga să-l expediezi cînd ajungi la Nairobi. Cu poşta obişnuită e bine. Nu-i către vreo iubită. E mătuşa avocatului meu.

– În seara asta e bine?

– Minunat.

– Atunci, ai grijă, spune McKenzie şi strecoară plicul în geanta de zbor.

– Aşa voi face, răspunde Justin şi, de data aceasta, este atent şi nu-i mai spune să nu se deranjeze.

* * *

Lacul era alb-cenuşiu-argintiu, iar razele soarelui trasau dungi negre şi albe pe barca de pescuit a lui Mickie, întunecată la adăpostul umbrarului, de un alb orbitor în locurile în care soarele cădea nestingherit pe lemnul ei, dungi albe pe pelicula de apă care scotea bule şi pocnete uşoare o dată cu venirea peştilor la suprafaţă, dungi albe pe munţii cenuşii şi înceţoşaţi care îşi arcuiau spinările sub arşiţa soarelui, orbitoare pe chipurile negre ale bătrînului Mickei şi pe cel al tînărului său tovarăş, înveninatul Abraham – un copil răutăcios, animat mai mereu de o furie secretă, McKenzie avusese dreptate – care, din motive greu de înţeles, vorbea germană, nu engleză, astfel încît conversaţia, atîta cîtă era, se purta în triunghi: în germană cu Abraham, în engleză cu Mickie şi în propriul lor dialect, ki-swahili, cînd vorbeau între ei. Dungi albe şi atunci cînd Justin o privea pe Tessa – lucru ce se întîmpla, de fapt, mereu – cum stă cocoţată ca un băieţoi pe prova navei, unde era hotărîtă să rămînă în ciuda prezenţei crocodililor, ţinînd o mînă lipită de barcă, aşa cum o învăţase tatăl ei şi avîndu-l pe Arnold tot timpul pe aproape în caz că ar fi alunecat. La radio se difuza un program în engleză, avînd ca subiect gătitul, care lăuda de zor calităţile roşiilor uscate la soare.

La început, indiferent în ce limbă ar fi vorbit, lui Justin îi fusese greu să se facă înţeles în privinţa destinaţiei. Parcă nici nu auziseră de Allia. Golful Allia nu-i interesa nici cît negru sub unghie. Bătrînul Mickie voia să-l ducă spre sud-est, către Oaza lui Wolfgang, unde-şi avea şi sălaşul, iar veninosul de Abraham sprijinise cu tărie acea propunere: Wazungu stăteau sigur la Oasis, era cel mai tare hotel din zonă, renumit pentru stelele de cinema şi ale rock-ului şi pentru milionarii, care veneau aici; era neîndoielnic locul spre care se îndrepta Justin, chiar dacă el nu ştia asta. Abia după ce scosese din portofel o fotografie mică a Tessei – o poză pentru paşaport, nu

una dintre acelea ce fuseseră pîngărite de ziare – scopul misiunii lui le devenise limpede însă după aceea, deveniseră tăcuţi şi neliniştiţi. Deci, Justin voia să viziteze locul unde Noah şi femeia Mzungu îşi găsiseră sfîrşitul? întrebase Abraham.

– Da, vă rog.

Ştia Justin că locul fusese vizitat de poliţişti şi de ziarişti, că nu mai era nimic de găsit acolo, plus că poliţiştii din Lodwar şi brigada aeropurtată din Nairobi, separat şi împreună, decretaseră acea zonă drept interzisă turiştilor, amatorilor de privelişti inedite, vînătorilor de trofee şi oricui nu avea ce căuta acolo? insistă Abraham.

Justin nu ştia, dar dorinţa lui rămînea nestrămutată şi era dispus să plătească din gros ca să şi-o vadă împlinită.

Ştia şi că locul este bîntuit şi fusese astfel chiar dinainte ca Noah şi Mzungu să fie ucişi acolo? – dar acum îl întrebase cu mai puţină convingere, mai ales că partea financiară se rezolvase.

Justin jură că nu se teme de stafii.

La început, din respect faţă de aspectul sumbru al sarcinii lor, bătrînul şi ajutorul său luaseră un aer melancolic şi Justin avu nevoie de toată hotărîrea şi vioiciunea Tessei pentru a-i scoate din acea stare. Dar, ca de obicei, cu ajutorul cîtorva remarce spirituale aruncate de la prova, ea reuşi. Prezenţa altor bărci pescăreşti undeva mai departe, aflate, parcă, pe cer îi veni în ajutor. Strigă la ei – „Ce-aţi prins?“ – iar pescarii îi răspundeau: „Atîţia peşti roşii, atîţia albaştri, atîţia culorile curcubeului“. Iar entuziasmul ei era atît de molipsitor, încît Justin îi convinse pe Mickie şi pe Abraham să dea la undiţă, ceea ce avu efectul de a le distrage atenţia, dirijînd-o pe o cale mai folositoare.

– Vă e rău, domnule? îl întrebă Mickie, de foarte aproape, privindu-l în ochi ca un doctor.

– N-am nimic. Nimic. Nu mi-e rău.

– Domnule, cred că aveţi febră. Staţi liniştit sub umbrar şi-o să vă aduc ceva rece de băut.

– Bine. Bem amîndoi.

– Mulţumesc, domnule. Eu trebuie să mă ocup de barcă.

Justin stă sub umbrar, folosind gheața din pahar pentru a-și răcori gîtul și fruntea și se leagănă o dată cu barca. Și-au luat un tovarăș de călătorie cam ciudat, trebuie să recunoască, dar și Tessa e pur și simplu *desfrînată* cînd e vorba să lanseze invitații și trebuie să-ți muști buzele ca să nu explodezi și să dublezi numărul oaspeților pe care l-ai avut în minte la început. E plăcut să-l vezi pe Porter... „Ah, și tu, Veronica, și micuța Rosie. E o plăcere... Nu e nici o problemă..." Tessa pare să obțină mai multe reacții pozitive de la Rosie decît oricine. Însă Bernard și Celly Pellegrin – „o ce greșeală de neiertat, scumpo, și ce previzibil a fost gestul lui Bernard de a-și aduce *trei* rachete de tenis, nu doar una, în geanta aia nenorocită de sport. În ce-l privește pe Woodrow, serios, ar fi vremea să abandonezi convingerea lăudabilă, dar fără suport că pînă și cei submediocri pot arăta că au o inimă de aur, iar tu ești cea care trebuie să scoată asta la iveală, încercînd să le arăți pînă și lor că așa stau lucrurile. Și, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă mai privi așa, de parcă ai vrea să faci dragoste cu mine aici și acum! Sandy aproape că înnebunește doar dacă se uită puțin la decolteul tău..."

– Ce s-a întîmplat? întreabă Justin brusc.

La început și-a închipuit că era Mustafa. Treptat, și-a dat seama că Mickie îl apucase de cămașă, de undeva de deasupra umărului și-l scutura pentru a-l trezi.

– Am ajuns, domnule, pe țărmul răsăritean. Am ajuns aproape de locul unde s-a petrecut tragedia.

– Cît de departe e?

– Pe jos, zece minute. O să vă însoțim.

– Nu este nevoie.

– Ba este necesar, domnule.

– *Was felht dir?* a întrebat Abraham peste umărul lui Mickie.

– *Nichts.* Nimic, mă simt bine. Nu vă deranjați.

– Mai beți apă, domnule, îl îndeamnă Mickie, întinzîndu-i un pahar proaspăt umplut.

Merg în șir, cu greu, pe lespezile de lavă pietrificată aici, unde se află leagănul civilizației, își aduce aminte Justin. „Nu mi-am

dat niciodată seama că pe-aici sînt atîția indivizi civilizați", îi spune el Tessei, jucîndu-și rolul de bufon, iar Tessa rîde în locul lui, acel rîs mut plin de încîntare; da, Tessa se poartă în aceste momente exact ca un om care rîde, dar nu scoate nici un sunet. Gloria o ia înainte – „Păi, așa i-e felul. Cu pasul ei maiestuos și cu coatele mișcîndu-i-se într-un asemenea ritm, ne lasă pe toți în urmă." Pellegrin murmură nemulțumit, ceea ce e, de asemenea, firesc. Nevastă-sa, Celly, se plînge că nu suportă căldura – „Ce, asta-i o noutate?" Rosie Coleridge, în spinarea tăticului ei, cîntîndu-i Tessei în gura mare – „Cum Dumnezeu de-am încăput toți în barcă?"

Mickie se oprise, iar acum își ținea palma ușor pe brațul lui Justin. Abraham era la un pas în urmă.

– Acesta e locul unde a murit soția dumneavoastră, domnule, îi spuse Mickie încet.

Numai că n-ar fi trebuit să se deranjeze, fiindcă Justin știa exact, chiar dacă nu înțelegea cum de ajunsese Mickie la concluzia că el era soțul Tessei, dar poate că Justin îi spusese asta în somn. Văzuse locul în fotografii, în lumina aceea difuză și în vise. Pe aici trecea ceea ce arăta ca o albie secată. Dincolo se afla mormanul trist de pietre înălțat de Ghita și de prietenii ei. În jur – dar lăbărțat în toate direcțiile, vai! – zăcea gunoiul care în zilele noastre este indisolubil legat de orice eveniment larg mediatizat: cutii și casete video stricate, pachete goale de țigări, sticle de plastic și bucăți de hîrtie. Ceva mai sus – poate la treizeci de metri în susul versantului de stîncă albicioasă – trecea drumul nepavat pe unde cei din camioneta de safari merseseră ținîndu-se aproape de jeepul Tessei și-i găuriseră un pneu, aruncîndu-l în gol, după care ucigașii Tessei coborîseră panta înarmați cu lame de *panga*, pistoale și tot ce aveau asupra lor. Iar acolo – Mickie arăta tăcut cu un deget sfrijit și uscat – erau urmele de vopsea albastră de pe camioneta cu tracțiune pe patru roți trimisă de la Oază, semne lăsate pe fața stîncii cînd mașina alunecase în albia secată. Iar fața stîncii, spre deosebire de stîncile vulcanice din jur, era albă ca lespedea unui mormînt. Și pesemne că petele maronii de pe ea erau chiar de sînge, după cum sugera Mickie. Dar după ce le

examină, Justin conchise că puteau fi și licheni. În rest, remarcă prea puține lucruri care să rețină atenția unui grădinar căruia nu-i scapă nimic, cu excepția firelor de iarbă ascuțite la vîrf și a unui șir de palmieri *doum* care, ca de obicei, arătau de parcă ar fi fost plantați de primărie. Cîteva tufișuri de laptele-cîinelui – păi, normal – supraviețuind cu chiu cu vai printre lespezi de bazalt negru. Și un arbore *commiphora* alb – oare, cînd le dădeau frunzele? – cu ramuri subțiri și angulare întinse în lateral, închipuind aripile unui fluture. Își alese din ochi un bolovan de bazalt și se așeză. Se simțea cam ciudat, dar era lucid. Mickie îi întinse o sticlă cu apă și Justin luă o înghițitură, înșurubă capacul la loc și și-o așeză la picioare.

– Mickie, aș vrea să rămîn puțin singur, spuse el. Tu și Abraham duceți-vă să pescuiți și vă chem eu de pe țărm cînd termin.

– Am prefera să vă așteptăm cu barca, domnule.

– De ce să nu pescuiți?

– Vrem să rămînem aici, cu dumneavoastră. Aveți febră.

– E pe trecute. Doar cîteva ore. Se uită la ceas. Era ora patru. Cînd apune soarele?

– La șapte, domnule.

– Bun... Atunci veniți să mă luați la apus. Dacă am nevoie de ceva, vă strig eu.

Apoi, mai ferm:

– Mickie, vreau să rămîn singur. De aceea am venit aici.

– Am înțeles, domnule.

Nu-i auzi plecînd. O vreme, nu auzi nici un sunet, în afara clipocitului apei și a trepidației motorului vreunei bărci de pescuit. Auzi un șacal urlînd și ciorovăiala unei familii de vulturi care puseseră stăpînire pe un palmier din apropierea lacului. Și o auzi pe Tessa spunîndu-i că, dacă ar fi ca totul să se repete, aici ar vrea să moară, în Africa, încercînd să curme o mare nedreptate. Mai bău apă, se ridică, își dezmorți oasele și merse calm spre semnele de vopsea, pentru că acolo avea certitudinea că se afla mai aproape de ea. Nu avea nevoie de mai mult. Dacă punea palmele pe semne, era la mai puțin de jumătate de metru de ea,

dacă scădea grosimea uşii maşinii. Sau poate de două ori mai departe dacă şi-l imagina pe Arnold între ei. Reuşi chiar să rîdă puţin cu ea, fiindcă întotdeauna se făcea luntre şi punte pentru a o convinge să-şi pună centura. „Pe drumurile desfundate din Africa", îl contra ea cu obişnuita-i încăpăţînare, „mai bine stai agăţat de ceva: în felul ăsta te poţi legăna şi bîţîi înăuntrul maşinii, fără să fii azvîrlit de colo-colo ca un sac de cartofi, cînd maşina intră în cîte-o groapă." Iar de la semnele de vopsea coborî pînă în fundul văioagei şi, cu mîinile în buzunare, rămase lîngă albia secată, privi lung spre locul unde jeepul se oprise şi îşi imagină cum Arnold, fără cunoştinţă, fusese tîrît afară din maşină şi dus în locul unde urmase chinuitoarea şi cumplita execuţie.

Apoi, fără grabă, se întoarse la bolovanul pe care şi-l alesese ca loc de odihnă de cum sosise şi se aşeză din nou pentru a-şi îndrepta atenţia asupra unei mici plante cu flori albastre care nu se deosebea mult de flox – florile pe care le sădise în grădina casei din Nairobi. Apărea totuşi o problemă, aceea că nu era absolut sigur dacă floarea creştea, de obicei, în locul acela, de aceea se întrebă dacă nu cumva o transplantase în gînd tocmai de la Nairobi sau, dacă se gîndea mai bine, de pe pajiştile ce înconjurau hotelul din Engadine. Interesul lui pentru horticultură scăzuse de tot. Nu dorea să mai lase impresia unui om agreabil, pasionat doar de cultivarea floxului, steliţei – vinete, freziilor şi gardeniilor. Şi se mai gîndi la transformarea interioară pe care o suferise cînd auzi zgomotul unui motor din direcţia malului, întîi o explozie, cînd pistoanele prinseră viaţă, apoi duduitul constant dispărînd pe măsură ce se îndepărta. Mickie şi celălalt se hotărîseră, pînă la urmă, să plece la treabă, se gîndi el; fiindcă pentru adevăratul pescar ridicarea peştilor în năvod la apus reprezintă o tentaţie irezistibilă. Iar după aceea, îşi aminti de încercările de a o convinge pe Tessa să-l însoţească la pescuit, cînd nu prindea nimic, dar făceau amor în condiţii nu tocmai obişnuite, ceea ce explica, probabil, de ce insista atît de mult să o invite. Amuzat, încă se gîndea la strădania de a face dragoste

pe fundul unei bărcuțe cînd, deodată, își schimbă părerea despre plecarea lui Mickie la pescuit, simțindu-se tras pe sfoară.

„Doar n-o fi înțeles greșit sau s-o fi răzgîndit, cedînd unui capriciu."

De data aceasta, nu era zgomotul bărcii lui Mickie.

Despre Mickie îți dădeai seama de cum îl vedeai, iar Tessa spusese la fel, că părea născut să fie protectorul familiei, motiv pentru care – serios – îl puteai confunda ușor cu Mustafa.

Deci, Mickie nu plecase la pescuit.

Ba plecase. N-avea nici un rost să se întrebe dacă îl luase și pe arțăgosul Abraham. Însă Mickie se dusese, și barca la fel. Traversa lacul; motorul bărcii se auzea tot mai slab.

Așadar, de ce plecase? *Cine îi spusese să plece? Cine îl plătise ca s-o facă? Cine îi poruncise, îl amenințase să plece?* Ce mesaj primise Mickie prin radio sau prin viu grai de la vreo altă barcă sau de la cineva de pe mal, ca să-l convingă, nesocotindu-și astfel intențiile și buna reputație, să-și lase treaba neterminată, mai ales că nici nu fusese plătit? Ori Markus Lorbeer, acest Iuda înnăscut, luase măsuri suplimentare de precauție împreună cu amicii lui? Încă analiza această posibilitate cînd auzi zgomotul unui alt motor, de data aceasta dinspre șosea. Amurgul se lăsa repede deja, iar lumina devenise înșelătoare, de aceea ar fi fost de așteptat ca mașina care trece la o asemenea oră să aibă aprinse măcar luminile de poziție, dar aceasta – automobil sau ce era – nu avea lumini, ceea ce îl nedumerea.

Prin minte îi trecu gîndul că – iar asta fiindcă mașina se deplasa cu viteza melcului – era Ham, conducînd cu zece kilometri pe oră sub viteza permisă, venind să-l anunțe că scrisorile trimise înspăimîntătoarei mătuși din Milano ajunseseră cu bine și că marea nedreptate ce i se făcuse Tessei avea să fie îndreptată curînd conform principiilor și părerii ei că sistemul trebuie silit să se corecteze dinăuntru. Apoi, un alt gînd: „Nu e mașină, m-am înșelat. E un avion mic." După aceea, zgomotul încetă cu totul, ceea ce aproape că reuși să-l încredințeze că trăise o iluzie – că auzise jeepul Tessei, care avea să oprească, dintr-o clipă în alta,

în dreptul lui pe drum, iar ea avea să sară din maşină purtînd cizmele Mefisto şi va veni săltînd şi alunecînd pe pantă să-l felicite pentru că preluase treaba pe care ea o lăsase neterminată. Dar nu era jeepul Tessei, nu aparţinea nimănui cunoscut. Ceea ce vedea era forma greu de definit a unui jeep cu ampatament mărit sau cu tracţiune pe patru roţi – „ba nu, *camionetă de safari*" – fie de culoare neagră, fie verde închis, fiindcă în lumina ce se stingea cu repeziciune era greu de distins, iar vehiculul oprise exact în locul de unde o urmărise pe Tessa. Şi deşi se aşteptase la aşa ceva încă de cînd revenise la Nairobi – într-un mod confuz chiar dorindu-şi asta, drept care considerase avertismentul lui Donohue drept inutil –, întîmpină imaginea cu o senzaţie extraordinară de satisfacţie, dacă nu chiar de împlinire. Îi întîlnise, desigur, pe trădătorii Tessei: Pellegrin, Woodrow, Lorbeer... Rescrisese raportul respins în mod scandalos – chiar dacă într-o formă mai necizelată, dar acest lucru era inevitabil. Iar acum se părea că avea să împărtăşească cu Tessa ultimul dintre secretele ei.

În spatele primului vehicul opri un al doilea. Auzi ropot uşor de paşi şi distinse siluetele unor bărbaţi ce alergau încovoiaţi. Auzi pe cineva – femeie? bărbat? – fluierînd, apoi un şuierat de răspuns venind dinapoia lui. I se păru, şi pesemne că nu se înşela, că simte un damf de fum de ţigarete Sportsman. Brusc, întunericul deveni mai adînc, fiindcă în jur se aprinseră lanterne, iar cea mai puternică dintre ele îl găsi, reţinîndu-l în fascicolul ei.

Auzi sunet de tălpi ce alunecau pe faţa albă a stîncii.

Nota autorului

Permiteţi-mi să mă refugiez sub protecţia Înaltei Comisii Britanice din Nairobi. Nu este locul pe care l-am descris eu, fiindcă nu am fost niciodată acolo. Personalul ei nu include persoanele pe care le-am prezentat, deoarece nu le-am cunoscut şi nici nu am discutat cu ele. L-am cunoscut pe Înaltul Comisar în urmă cu cîţiva ani şi am împărţit cu el o sticlă de băutură răcoritoare cu ghimbir pe terasa Hotelului Norfolk şi asta a fost tot. Nu seamănă cîtuşi de puţin, nici la înfăţişare, nici în alt fel, cu Porter Coleridge. În ceea ce-l priveşte pe sărmanul Sandy Woodrow – ei bine, dacă ar exista un şef al cancelariei în cadrul Înaltei Comisii din Nairobi la data la care scriu aceste rînduri, puteţi fi siguri că acesta ar fi o persoană harnică şi demnă, care nu rîvneşte la soţia unui coleg sau distruge documente delicate. Dar nu există. Şefi de cancelarie, la Nairobi sau în cadrul altor misiuni britanice, nu mai există.

În aceste vremuri pragmatice, cînd avocaţii conduc universul, trebuie să insist asupra acestor denegări de responsabilitate care, întîmplător, sînt foarte bine gîndite. Cu o singură excepţie, nici un personaj din acest roman şi nici o organizaţie sau corporaţie – slavă cerului! nu-şi are drept model o persoană sau organizaţie reală, fie că vă duce gîndul la Woodrow, Pellegrin, Landsbury, Crick, Curtiss şi temuta lui companie ThreeBees sau la Karel Vita Hudson, menţionată şi drept K.V.H. Excepţia o constituie marele şi binevoitorul Wolfgang de la Oasis Lodge, un personaj ce s-a imprimat adînc în memoria tuturor celor care l-au vizitat, încît ar fi ridicol să încerc a crea un echivalent fictiv. Cu un aer suveran, Wolfgang nu a ridicat nici o obiecţie faţă de intenţia mea de a-i reproduce numele şi vocea.

Dypraxa nu există, nu a existat şi nici nu va exista. Nu cunosc nici un tratament miraculos al TBC, care să fi fost lansat recent pe piaţa africană sau în altă parte sau care ar putea fi lansat, astfel încît, cu puţin noroc, nu-mi voi petrece restul vieţii prin tribunale sau, mai rău, deşi în zilele acestea nu se ştie niciodată... Dar vreau

să vă spun ceva. Pe măsură ce se desfăşura călătoria mea prin jungla farmaceutică, am ajuns să pricep că, în comparaţie cu realitatea, istoria scrisă de mine este banală ca o ilustrată de vacanţă.

Trecînd la un ton mai fericit, permiteţi-mi să mulţumesc călduros celor care m-au ajutat şi s-au arătat de acord să le menţionez numele, precum şi celor care m-au sprijinit şi, în mod justificat, nu au dorit să le apară numele: Ted Younie, vechi şi sensibil observator al lumii africane, întîi mi-a sugerat produsele farmaceutice drept subiect şi mai apoi mi-a curăţat textul de unele greşeli.

Doctorul David Miller, medic cu experienţă în Africa şi în lumea a treia, mi-a sugerat mai întîi tuberculoza drept subiect, apoi mi-a deschis ochii faţă de campania costisitoare şi sofisticată de seducţie purtată de companiile farmaceutice împotriva profesiei de medic.

Doctor Peter Godfrey-Faussett, conferenţiar la School of Hygiene and Tropical Medicine din Londra, mi-a oferit sfaturi preţioase, atît la început, cît şi în faza de manuscris a romanului.

Arthur, om priceput la multe şi fiul fostului meu editor american Jack Geoghegan, mi-a povestit istorii îngrozitoare din vremea cînd s-a ocupat de produse farmaceutice la Moscova şi în Europa de est. Sufletul bun al lui Jack ne-a vegheat mereu.

Daniel Berman de la organizaţia Médecins Sans Frontières din Geneva mi-a oferit o informare strălucită, care fost ca un pneu Michelin: şi-a arătat valoarea pe parcursul întregii călătorii.

BUKO Pharma-Kampagne din Bielefeld, Germania – a nu se confunda cu Hippo, din romanul meu – este o organizaţie finanţată din surse independente, cu personal redus din punct de vedere numeric, alcătuit din oameni responsabili şi calificaţi care se zbat să demaşte delictele comise de industria farmaceutică, îndeosebi în cazul afacerilor dezvoltate în ţările lumii a treia. Dacă simţiţi vreun impuls de generozitate, vă invit să-i ajutaţi cu bani pentru a-şi continua activitatea. Pe măsură ce părerile medicale avizate continuă să fie corupte în mod insidios şi metodic de către giganţii industriei farmaceutice, supravieţuirea organizaţiei BUKO capătă o importanţă crescîndă. În realitate, lucrătorii acesteia m-au îndemnat să laud virtuţile companiilor farmaceutice demne de încredere. De dragul lor, am încercat pe ici-colo să procedez conform rugăminţii lor, dar nu acesta era scopul romanului meu.

Atît doctorul Paul Haycock, veteran al industriei farmaceutice internaţionale, cît şi Tony Allen, un vechi cunoscător al Africii şi consultant farmaceutic cu o inimă mare, mi-au dat în

mod dezinteresat sfaturi, mi-am transmis din cunoştinţele şi din buna lor dispoziţie şi au răbdat cu stoicism atacurile mele asupra profesiunii lor – cum a fost, îndeosebi, cazul ospitalierului Peter, care preferă să rămînă necunoscut.

Am primit sprijin şi din partea unor persoane deosebite din cadrul Organizaţiei Naţiunilor Unite. Nici unul nu a bănuit ce puneam la cale; cu toate acestea, cred că ar fi o dovadă de tact din partea mea să nu le pomenesc numele.

Cu regret, am hotărît, de asemenea, să nu numesc persoanele din Kenya care mi-au oferit ajutor cu multă generozitate. În timp ce scriam romanul, am primit ştirea morţii lui John Kaiser, un preot american din Minnesota care a slujit în Kenya în ultimii douăzeci şi şase de ani. Cadavrul său a fost descoperit la Naivasha, la circa şaptezeci şi cinci de kilometri nord-vest de Nairobi. A murit împuşcat în cap. În apropiere s-a găsit o puşcă cu ţeava retezată. Domnul Kaiser critica deschis şi de multă vreme politicile din domeniul drepturilor omului aplicate de guvernul kenyan sau, mai precis, lipsa acestora. Incidente de acest gen se pot repeta.

În prezentarea comentariilor Larei, din capitolul al optsprezecelea, m-am slujit de cîteva cazuri, îndeosebi de pe continentul nord-american, unde cercetători medicali de o deosebită valoare au cutezat să nu fie de acord cu şefii lor din domeniul farmaceutic şi au avut de suferit de pe urma denigrărilor cauzate de probitatea lor. Nu punem în discuţie dacă descoperirile şi constatările lor erau corecte sau nu. Este vorba de conflictul dintre conştiinţa individuală şi lăcomia corporaţiilor. Este vorba de dreptul elementar al doctorilor de a exprima păreri medicale neînregimentate şi de datoria lor de a-şi informa pacienţii privind riscurile pe care le consideră inerente în cadrul tratamentelor pe care le prescriu.

Şi, în sfîrşit, dacă aveţi şansa de a poposi pe insula Elba, vă rog să vizitaţi negreşit frumoasa proprietate pe care am atribuit-o Tessei şi strămoşilor ei. Se numeşte La Chiusa di Magazzini şi este în posesia familiei Foresi. Această familie produce vinuri roşii, albe şi roz, dar şi lichioruri din propria vie, precum şi ulei de măsline din propria livadă. Au şi cîteva case pe care le puteţi închiria. Există chiar şi o cameră pentru depozitarea uleiului, unde cei care caută răspuns la marile şarade ale vieţii pot afla un trecător răstimp de linişte.

John le Carré
Decembrie 2000

Țările lumii a treia sînt laboratorul de experiențe al statelor industrializate. Tessa Quayle, o militantă pentru drepturile celor oprimați, știe acest lucru, la fel și soțul ei, un diplomat de carieră care se dedică însă unei pasiuni mai domestice: grădinăritul. Uciderea Tessei îl va face pe Justin să-și ia destinul în propriile mîini, asumîndu-și o luptă care, pînă atunci, nu era a lui...

rao
international
publishing
company

